

RAKAMLARLA ÇALIK HOLDİNG

Bugün dünyanın 5 kıtasında ve 22 ülkesinde enerji, inşaat, tekstil, maden, telekom, finans, ve dijital sektörlerinde faaliyet gösteren Çalık Holding, başarılı ve inovatif iş modelleri geliştirmekte ve odaklandığı iş alanlarında sürdürülebilir büyüme sağlayarak ilerlemektedir.

Çalık Holding'in temeli Ahmet Çalık'ın girişimiyle **1981 yılında** atılmıştır.

Çalık Holding, bünyesinde **28 bin kişiye istihdam** sağlamaktadır.

Çalık Holding'in **faaliyetleri 5 kıtaya** yayılmıştır.

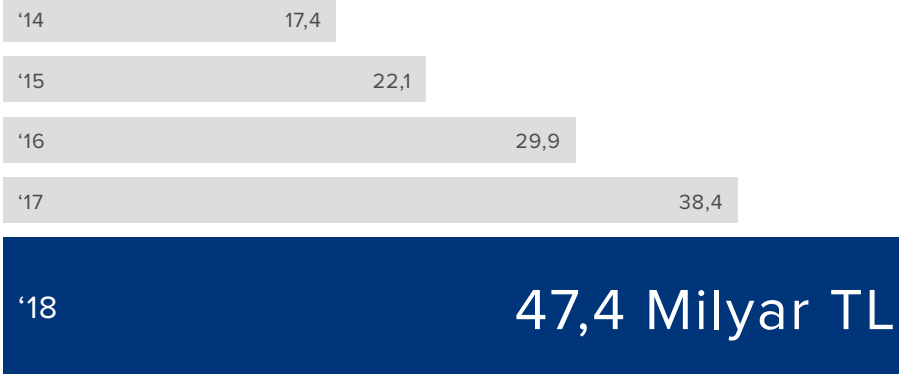
Çalık Holding **22 ülkede faaliyet** göstermektedir.

Çalık Holding **7 sektörde faaliyet** göstermektedir.

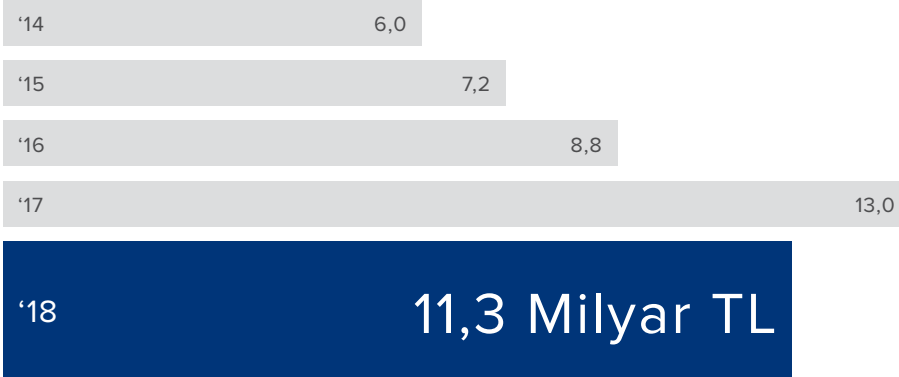
%23 →

Çalık Holding'in özkaynakları, **%23** oranında büyümeyle toplam **7,2 milyar TL'ye** ulaşmıştır.

ÇALIK HOLDİNG TOPLAM VARLIKLAR (MİLYAR TL)

ÇALIK HOLDİNG TOPLAM SATIŞLAR (MİLYAR TL)

Çalık Holding, sosyal sorumluluk çalışmalarını **eğitim, inovasyon ve girişimcilik, toplumsal dayanışma, çevre, sanat ve spor** olmak üzere 6 ayrı alanda hayata geçirmektedir.

İÇİNDEKİLER

ÇALIK HOLDİNG

- 02 Çalık Grubu'na Hızlı Bir Bakış
- 04 Vizyonumuz, Misyonumuz, Değerlerimiz
- 09 Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı
- 12 Yönetim Kurulu
- 16 Üst Yönetim
- 18 Çalık Holding Grubu
- 20 Kısaca Çalık Holding
- 24 Kilometre Taşları
- 30 Başlıca Finansal Göstergeler
- 34 Operasyon Haritası

ENERJİ SEKTÖRÜ

- 38 2018 Yılında Enerji Sektörüne Genel Bakış
- 40 Çalık Enerji
- 46 Çalık Petrol Arama Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- 48 Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş. (YEDAŞ)
- 52 Yeşilirmak Elektrik Perakende Satış A.Ş. (YEPAS)
- 56 Kosova Çalık Limak Energy Sh.A.
- 58 Aras Elektrik Dağıtım A.Ş. (Aras EDAŞ)

İNŞAAT SEKTÖRÜ

- 64 2018 Yılında İnşaat Sektörüne Genel Bakış
- 66 Gap İnşaat

TEKSTİL SEKTÖRÜ

- 72 2018 Yılında Tekstil Sektörüne Genel Bakış
- 74 Çalık Denim
- 80 Gap Pazarlama

MADEN SEKTÖRÜ

- 84 2018 Yılında Maden Sektörüne Genel Bakış
- 86 Lidya Madencilik

TELEKOM SEKTÖRÜ

- 92 2018 Yılında Telekom Sektörüne Genel Bakış
- 94 ALBtelecom

FINANS SEKTÖRÜ

- 100 2018 Yılında Finans Sektörüne Genel Bakış
- 102 Aktif Bank
- 108 Aktif Bank İştirakleri
- 112 Banka Kombetare Tregtare (BKT)

DİJİTAL SEKTÖRÜ

- 118 2018 Yılında Dijital Sektörüne Genel Bakış
- 120 Çalık Dijital ve Bilişim Hizmetleri A.Ş.

KURUMSAL YÖNETİM

- 126 Sosyal Sorumluluk Faaliyetleri
- 130 İş Güvenliği, Çevre ve Kalite Politikası
- 132 İnsan Kaynakları
- 135 Organizasyon Yapısı

FINANSAL BİLGİLER

- 141 31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Yıla Ait Konsolide Finansal Tablolar ve Bağımsız Denetçi Raporu

ÇALIK GRUBU'NA HIZLI BİR BAKIŞ

Çalık Grubu'na bağlı şirketler inovatif uygulamalarla kendi alanlarında güncel ihtiyaçlara yönelik ürettikleri yetkin çözümlerle farklı coğrafyalarda başarılı projeleri hayata geçirmektedir.

Enerji

Çalık Holding enerji şirketleri, 2018 yılında da başarılı bir performans sergileyerek yürüttükleri bütün projelerde hedefleri ve stratejileri doğrultusunda faaliyetlerini sürdürmüştür.

NET SATIŞLAR
5,0 Milyar TL

ÖZKAYNAKLAR
3,5 Milyar TL

Enerji Toplam Varlıklar (Milyar TL)

'16	5,0
'17	7,1
'18	7,3

► Detaylı bilgi için sayfa 38'e bakınız.

İnşaat

Gap İnşaat, bugüne kadar gerçekleştirdiği 100'ün üzerinde proje ile Türk müteahhitlik sektörünün dünya çapındaki başarılı temsilcilerinden biridir.

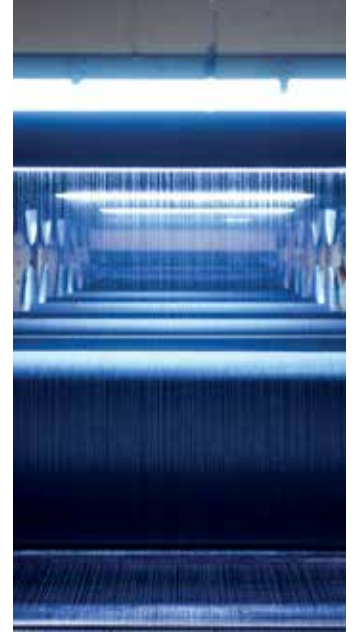
NET SATIŞLAR
2,0 Milyar TL

ÖZKAYNAKLAR
1,3 Milyar TL

İnşaat Toplam Varlıklar (Milyar TL)

'16	5,3
'17	7,0
'18	5,8

► Detaylı bilgi için sayfa 64'e bakınız.

Tekstil

Çalık Denim, 2017 yılında 611 milyon TL olan net satışlarını 2018 yılında %51 artırmıştır.

NET SATIŞLAR
924 Milyon TL

ÖZKAYNAKLAR
383 Milyon TL

Tekstil Toplam Varlıklar (Milyar TL)

'16	1,1
'17	1,4
'18	1,7

► Detaylı bilgi için sayfa 72'ye bakınız.

Maden

Lidya Madencilik ve Alacer Gold arasındaki stratejik ortaklık, Türk madencilik endüstrisindeki ilk önemli uluslararası iş birliğidir.

Telekom

ALBtelecom yenilikçi, müşteri odaklı servisleri ve köklü markasıyla Arnavutluk'ta en çok tercih edilen operatör olmak için çalışmalarını sürdürmektedir.

Finans

Türk sermaye piyasalarında öncü banka konumunda olan Aktif Bank, 2018 yılı içerisinde de sektörü yeniliklerle tanıştırmaya devam etmiştir.

Dijital

Çalık Dijital hem Grup bünyesindeki dijital dönüşüm çalışmalarını gerçekleştirmek hem de farklı pazarlarda odaklandığı alanlarda projeleri hayata geçirmek için çalışmalara başlamıştır.

FAVÖK

-18,7 Milyon TL

NET SATIŞLAR

364 Milyon TL

TOPLAM MEVDUAT

2,8 Milyar TL

SERMAYE

6 Milyon TL

ÖZKAYNAKLAR

681 Milyon TL

ÖZKAYNAKLAR

283 Milyon TL

ÖZKAYNAKLAR

4,0 Milyar TL

ÖZKAYNAKLAR

3,8 Milyon TL

Maden

Toplam Varlıklar (Milyar TL)

'16	0,7
'17	0,8
'18	1,0

Telekom

Toplam Varlıklar (Milyar TL)

'16	0,8
'17	0,9
'18	1,1

Finans

Toplam Varlıklar (Milyar TL)

'16	20,1
'17	24,9
'18	34,8

► Detaylı bilgi için sayfa 84'e bakınız.

► Detaylı bilgi için sayfa 92'ye bakınız.

► Detaylı bilgi için sayfa 100'e bakınız.

► Detaylı bilgi için sayfa 118'e bakınız.

VİZYONUMUZ

İnovasyon odaklı girişimci ruhumuzdan güç alan güvenilir ekiplerimizle, faaliyet gösterdiğimiz her alanda dokunduğumuz her hayata değer katarak 44'üncü yılımızda (2025) 4 kıtada 4 kat büyümek.

MİSYONUMUZ

Yeteneklerimiz ve enerjimizle faaliyette bulunduğumuz tüm coğrafyalarda insan hayatına değer katacak çözümler üreterek refahın artmasına katkıda bulunmak.

DEĞERLERİMİZ

Adalet: İşimizde ve ilkelerimizde hak ve adalet duygusu ile hareket eden bir aileyiz.

İnsan Odaklılık: Tüm enerjimizi insan hayatını iyileştirmeye adanırız. Hem çalışanlarımız, hem müşterilerimiz hem de ürettiğimiz değerlerle dokunduğumuz tüm insanların mutluluğu ve gelişimi her zaman önceliğimizdir.

İtibar: İtibarımızı her şeyin önünde tutarız.

Gönülden Çalışmak: Şartlar ne olursa olsun kurumumuz için, hedeflerimiz için ve insan hayatına değer katacağına inandığımız projelerimiz için gönülden çalışırız.

Yenilikçilik: Çözümlerimizi ve iş modellerimizi sürekli geliştirir, bizi farklılaştıracak olanı buluruz.

Çeviklik: Koşulların gerektirdiği esneklik ve seri olma yeteneğine sahibiz.

Sürdürülebilirlik: Kesintisiz ve uzun vadeli başarıya önem verir, çevremiz için sorumlu davranırız.

ÇALIK'LILAR

**İNSAN HAYATINA DEĞER
KATMAK İÇİN ÖNCE
GÖNLÜNÜ KOYAR, SONRA
STRATEJİSİNİ BELİRLER,
SÖZÜNDEN ASLA
GERİ DÖNMEZ VE ÇOK
ÇALIŞIRLAR.**

Biz; enerji, inşaat, tekstil, maden, telekom, finans, ve dijital alanlarında faaliyet gösteren Çalık'lıyız.

Dünyanın beş kıtasında 28 bin çalışanıyla, daha iyi bir dünya hedefiyle geleceğe dokunan, insan hayatına değer katacak projeler sunan, dijital dönüşüme önem veren, inovatif ve girişimci, büyük bir aileyiz.

STOMATOLOGIYA MERKAZI

ÇALIK'LI OLMAK

HER KOŞULDA ADALETİ VE HAKKANİYETİ MERKEZE ALMAK, DAYANIŞMA İÇİNDE ÇALIŞMAKTIR.

Dünyanın 5 kıtasında 7 sektörde 28 bin çalışan iş arkadaşımızla, daha iyi bir dünya hedefiyle çalışıyoruz. Hepimiz eşit olarak iş aklımız ve emeğimizle varız. Her projemizle geleceğe emin adımlarla ilerliyor, insan hayatına değer katacak projeler sunmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

EMRE DENİZ
Proje Yönetimi Ofisi ve
BT Yönetişimi Müdürü
Çalık Holding

YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN MESAJI

Çalık Grubu olarak dünya çapında projeler geliştirebilme, kendi iş alanlarımızda yenilikçi çözümler sunma gücümüz ve dünya markaları oluşturabilme hedefimiz var. Yenilenmek ve yeni yatırımlar yapmak için en önemli araçlarımızdan biri olan dijital dönüşüme yatırım yapmaya devam ediyoruz.

ÖNE ÇIKAN RAKAMLAR

TOPLAM SATIŞLAR

11,3 Milyar TL

TOPLAM AKTİFLER

47,4 Milyar TL

FAVÖK

1,8 Milyar TL

Değerli İş Ortaklarımız ve Çalışanlarımız,

Dünya ekonomisinin gidişatını etkileyen belirsizliklerin, dünya devleri arasındaki ticaret savaşlarının ve finansal piyasalardaki dalgalanmaların yansımalarını fazlasıyla hissettiğimiz bir yılı geride bıraktık. Özellikle büyük merakla takip edilen ABD ekonomik verileri ve 2011 yılından bu yana en yüksek seviyesine çıkan tahvil faizleri, gelişmekte olan ülkelere sermaye akışını sınırladı ve sıcak paranın ABD'ye yönelmesine neden oldu. Amerika ve Çin arasında süregelen ticaret savaşları, dünya piyasalarında yüksek tansiyona neden oldu. Arjantin'de yapılan G20 Zirvesi'nden 'müzakereye devam' kararının çıkmasıyla rahatlanmasına karşın, bu gerginliğin ekonomik aktiviteler üzerinde oluşturduğu belirsizlik hala devam ediyor ve Çin ekonomisinde de ivme kaybına sebep oluyor. Avro Bölgesi'nde ise Brexit belirsizliği devam ederken, Avrupa Birliği ve İngiltere Hükümeti arasındaki anlaşmazlığın çözülmemesi durumunda Brexit sürecinin uzayacağı tahmin ediliyor.

2018 yılını Türkiye açısından değerlendirecek olursak ülke ekonomik anlamda zor süreçten geçtik. Türk lirası, ağustos ayından itibaren hızlanan bir grafikte diğer gelişmekte olan ülkelerin para birimlerinden negatif ayrışarak önemli değer kaybına uğradı. Ancak hızla alınan aksiyonlar, ekonomi yönetiminin

politikaları ve piyasa beklentilerini önemli ölçüde karşılayan Yeni Ekonomi Programı sayesinde, Türk lirasında değerlenme eğilimi güçlendi ve yılın son aylarında ekonomimiz toparlanma sürecine girdi. Tüm zorluklara rağmen hızla daralan dış ticaret açığı ve turizm gelirlerinin de etkisiyle Ağustos ayından itibaren üç ay üst üste cari fazla verdik.

ÇALIK GRUBU'NA BAKIŞ

2018 yılında dünya çapında öne çıkan mega projelerin teslimini gerçekleştirdik. Bunlar arasında öne çıkanlara göz atmak gerekirse; Çalık Enerji şirketimizle Türkmenistan'da Mary-3 Kombine Çevrim Elektrik Santrali'nin açılışını yaptık. Orta Asya'nın tek seferde inşa edilmiş, modern teknolojiye sahip en büyük kombine çevrim enerji santrali olan bu projemiz, aynı zamanda 2018 yılında dünyada yapılan en büyük proje olma özelliği taşıyor. Sahra-altı Afrika'da gerçekleştirilen ilk elektrik santrali projesi olan, Tedzani-4 Hidroelektrik Santrali'nin temelini atarak inşa çalışmalarını başlattık. Özbekistan'da aldığımız Navoi-2 Elektrik ve Isı Santrali ve Turakurgan Elektrik Santrali projelerinin inşası devam ediyor. Çalık Enerji şirketimizin ilk liman ihalesi olan, Irak'ın Basra Bölgesi'nde gerçekleştireceğimiz 'Liman Rehabilitasyon Projesi'ni Mitsubishi Corporation ile birlikte aldık. Çalık Enerji ve Gap İnşaat şirketlerimiz güç birliğiyle bu ihalenin EPC bölümünde önemli rol

YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN MESAJI

2018 yılında dünya çapında öne çıkan mega projelerin teslimini gerçekleştirdik. Çalık Enerji şirketimiz Türkmenistan'da Mary-3 Kombine Çevrim Elektrik Santrali Projesi'ni, Gap İnşaat ise İpek Yolu üzerindeki en önemli lojistik merkezi olan Türkmenbaşı Uluslararası Liman Projesi'ni tamamladı. Faaliyet gösterdiğimiz her alanda dijitalleşmeyi odağımıza aldık.

Çalık Denim şirketimiz, 2018 yılında yaptığı yatırımlarla, 2019 yılı başında %20 kapasite artışı sağlayarak 663 tezgah sayısına ve 55 milyon metre üretim kapasitesine ulaşacak. Ar-Ge ve inovasyon alanında yapmış olduğu öncü çalışmalarla müşterilerinin çözüm ortağı haline gelen, dünyanın önde gelen markaları tarafından inovasyon partneri ilan edilen şirketimiz, ayrıca bu yıl ilk Sürdürülebilirlik Raporu'nu yayınladı.

Türkiye'de bankacılık sektöründeki temsilcimiz Aktif Bank, 2018 yılında da müşterilerinin hayatını kolaylaştıracak yeni ürünler geliştirmek ve teknoloji yoluyla verimliliği artırmak amacıyla çalışmalarına hız kesmeden devam etti. Makroekonomik koşulların sıklıkla değiştiği bir ortamda bilançosunu disiplinli, akılcı ve tedbirli risk anlayışıyla yöneten Aktif Bank, likiditesini ve kârlılığını üst seviyelerde tuttu. Kolaylık, verimlilik ve kârlılık odaklı iş yapış biçimiyle büyük bir Fintek platformu olan Aktif Bank, 2018 yılında da finansal teknoloji alanındaki yatırımlarını sürdürdü. UPT, Pavo ve Sigortayeri iştirakleri, Aktif Bank'ın konsolide kârlılığına 2018'de çok önemli katkılar sağladı. Afrika İhracat İthalat Bankası (Afreximbank) ile 50 ülkedeki 250 banka aracılığıyla Türk ihracatçılarına 1 milyar ABD doları dış ticaret limiti ve finansman kaynağı sağlayacak garanti anlaşmasını imzaladı. Aktif Bank, stratejik yatırım alanlarından biri olan yenilenebilir enerji sektörüne özel yeni finansman modelleri ve sistemsal entegrasyon çözümleri geliştirmeye devam etti. Güneş enerjisi santralleri (GES) sektöründe EPC hizmetini sunan ilk kurum oldu ve sağladığı finansal destek ile 250 MWp'ın üzerinde GES projesini hayata geçirerek sektörde öncü ve lider bir konuma geldi.

ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

- 2018 yılında Hazar Denizi'nin en büyük limanı ve tarihi İpek Yolu üzerindeki en önemli lojistik merkez olan Türkmenbaşı Uluslararası Liman Projesi'nin açılışı gerçekleştirildi. Türkmenbaşı Liman Projesi, ENR tarafından "En İyi Küresel Havalimanı/Liman Projesi" kategorisinde birinciliğe layık görüldü.
- Çalık Grubu'nun Arnavutluk ve Kosova'da faaliyet gösteren bağlı ortaklığı Banka Kombetare Tregtare -BKT (Milli Ticaret Bankası), İngiltere'nin en prestijli gazetelerinden Financial Times tarafından yayınlanan The Banker dergisinde verilen "Arnavutluk'ta Yılın Bankası" ödülünü yeniden kazandı.
- Çalık Enerji, ENR tarafından yayınlanan "Dünyanın En Büyük 250 Taahhüt Şirketi Listesi"nde 104'üncü sırada yer aldı.
- 2018 yılında tamamlanan ve dünyanın en büyük kombine çevrim santrali olan Mary-3 Kombine Çevrim Santrali'nin açılışı Türkmenistan'da gerçekleştirildi. Sahra-altı Afrika'da gerçekleştirilen ilk elektrik santrali projesi olan, Tedzani-4 Hidroelektrik Santrali'nin ise temeli atılarak inşa çalışmalarına başlandı.

üstlendi. Yine Çalık Enerji şirketimizle Asya'nın en önemli enerji projesi olan TAP Projesi'ne imza attık. Şirketimiz projenin finansmanı, mühendisliği, yapımı ve bakım-onarımını üstlendi. Bu proje ile Türkmenistan'da üretilen elektrik enerjisinin Afganistan ve Pakistan'a ihracatı gerçekleştirilecek. Başarılı projelerine her geçen gün yenilerini ekleyen Çalık Enerji; mühendislik, mimarlık ve müteahhitlik dünyasının en prestijli yayını ENR tarafından "Dünyanın En Büyük 250 Taahhüt Şirketi Listesi"nde 104'üncü sırada yer aldı.

ENR listesinde 73'üncü sırada yer alarak bizi gururlandıran bir diğer şirketimiz de Gap İnşaat oldu. Gap İnşaat ile 2018 yılında Hazar Denizi'nin en büyük limanı ve tarihi İpek Yolu üzerindeki en önemli lojistik merkez olan Türkmenbaşı Uluslararası Liman Projesi'nin açılışını gerçekleştirdik. Çok ödüllü projemiz ödülleri bir yenisini daha ekledi ve dünyanın en prestijli yayınlarından olan ENR tarafından "En İyi Küresel Havalimanı/Liman Projesi" kategorisinde birinciliğe layık görüldü. Gap İnşaat şirketimiz yine 2018 yılı içinde Türkmenistan'ın en büyük amonyak ve üre üretim tesisi olan Garaboğaz Gübre Fabrikası'nın da açılışını gerçekleştirdi.

Çalık Holding bünyesindeki diğer şirketler de 2018 yılında başarılı bir performans gösterdi. Yurt dışı saha arayışlarını aktif olarak sürdüren Lidya Madencilik için yıl içindeki en önemli gelişme, ortağı bulunduğumuz Erzincan'daki 700 milyon ABD dolarlık yatırımımız Süfit Altın Tesisi'nin faaliyete geçmesi oldu. Bu projemiz, Türkiye'de altın üretiminde bir ilk ve aynı zamanda Gap İnşaat'ın da bu alanda gerçekleştirdiği ilk proje olarak büyük önem taşıyor. Şirketimizin bu önemli tecrübeyi uzmanlık alanı haline getirmesini amaçlıyoruz.

Yine 2018 yılında Çalık Gayrimenkul şirketimizin yaptığı Taksim 360 projemizin ilk etabı olan ofis bölümleri tamamlandı. Faaliyetlerine başarılı şekilde devam eden Gap Pazarlama şirketimiz ise Mısır'daki Çalık Aleksandra tesisimizi bu yıl tekrar devreye alarak üretime başladı.

Arnavutluk'un lider bankası BKT yine başarılı bir yıl geçirdi. Uluslararası prestijli yayınlardan Arnavutluk'un En İyi Bankası ödülleri kazanan BKT'nın bilanço ve kârı hızla büyüyor. Aktiflerdeki pazar payının %10'un üzerine çıkması sebebiyle 2018 yılı başında Kosova operasyonlarını Tiran'dan ayırarak ayrı bir banka haline getirdik.

ALBtelecom şirketimiz, gerçekleştirdiği müşteri odaklı aktivite ve iletişim çalışmaları sonucunda mobil alanda ve sabit abone sayılarında önemli bir yükseliş sergiledi.

Elektrik dağıtım şirketlerimizden YEDAŞ, operasyonların hız ve verimliliğini artırmak amacıyla hayata geçirdiği yatırımlarına devam ederken, tüketicilerin yeni bağlantı taleplerinin tüm aşamalarını online yürüterek takip edebildiği YEDAŞ Online Sistemi'ni başlattı. YEPAŞ ise Grup sinerjimizin güzel bir örneği olarak, Aktif Bank'ın iştiraki N-Kolay ile geliştirdiği projenin işlem merkezlerini, YEPAŞ-N Kolay Yetkili İşlem Merkezleri'ne dönüştürdü. KEDS ve ARAS şirketlerimiz de verimliliği en üst seviyeye çıkarma hedefimiz doğrultusunda SCADA projesinin ilk adımlarını attı.

Çalık Petrol şirketimizle bu yıl Mardin'de Çalıktepe sahalarında bir adet arama ve iki adet üretim olmak üzere toplam üç adet kuyu kazdık. 2018 yılında 317.500 varil petrol üretme başarısı kaydederken, Güneydoğu Anadolu Bölgemizde iki adet 20 yıllık işletme ruhsatı, üç adet beş yıllık arama ruhsatı aldık.

2019'DA ODAĞIMIZDA İNOVASYON VE DİJİTALLEŞME OLACAK

Çalık Grubu olarak dünya çapında projeler geliştirebilme, kendi iş alanlarımızda yenilikçi çözümler sunma gücümüz ve dünya markaları oluşturabilme hedefimiz var. Global ağın bir parçasıyız ancak dönüşen dünyada daha da rekabetçi olabilmek için etkin girişimlerde bulunmalıyız. Bu anlamda 2019 yılında da yenilenmek ve yeni atılımlar yapmak için en önemli araçlarımızdan biri olan dijital dönüşüme yatırım yapmaya devam edecek, sürekli inovasyon anlayışı doğrultusunda faaliyet gösterdiğimiz coğrafyalarda ve sektörlerde gelişimimizi artırarak sürdüreceğiz. Dijitalleşme vizyonumuzun önemli bir parçası olarak 2018 yılında faaliyetlerine başlayan Çalık Digital şirketimizin de katkısıyla bu yıldan itibaren dijitalleşmenin bize sunduğu fırsatlardan daha fazla yararlanmayı hedefliyoruz.

Toplam Özkaynaklar (Milyar TL)

'16	3,5
'17	5,9
'18	7,2

2018 yılındaki finansal performansımızda, özenle ve özveriyle çalışan arkadaşlarımızın ve iş ortaklarımızın büyük katkısı var. Bu katkılarını artarak devam edeceğine dair inancımla tüm paydaşlarımıza ve çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Özellikle vurgulamak isterim ki, vizyon ve hedeflerimize ulaşma yolunda azimle çalışırken, yaptığımız tüm projelerde topluma ve çevreye karşı son derece duyarlı bir yaklaşımla ilerliyoruz.

Önümüzdeki yıl hep birlikte yeni projelere imza atarak, herkes için değer üretmeye devam etmeyi diliyorum.

Saygılarımla,

AHMET ÇALIK
Yönetim Kurulu Başkanı

YÖNETİM KURULU

AHMET ÇALIK

Yönetim Kurulu Başkanı

1930 yılından bu yana tekstil alanında faaliyet gösteren bir ailenin ferdi olan Ahmet Çalık, 1981 yılında bu alandaki kişisel girişimlerini başlatmış ve takip eden yıllarda enerji, inşaat, madencilik, tekstil, telekom ve finans sektörlerindeki yatırımlarla, Türkiye ve yakın coğrafyanın önemli oyuncularından biri olan Çalık Holding'in temellerini atmıştır.

Ahmet Çalık, 1980'li yılların ortalarında Doğu Anadolu'nun ilk büyük özel sektör sanayi yatırımını Malatya'da Gap Güneydoğu Tekstil'i kurarak gerçekleştirmiştir. Şirket bugün dünyanın en büyük 10 premium denim üreticisi arasında yer almaktadır. 1990'lı yıllarda Türkiye Cumhuriyetlerin bağımsızlığını kazanmasıyla birlikte ticari girişimlere başlayan Sayın Çalık, Türkmenistan'da kurduğu tekstil fabrikalarıyla bu ülkelerde ilk yatırım yapan kişilerden biri olmuştur.

1990'lı yılların ortalarında Gap İnşaat'ı yeniden yapılandırarak iş geliştirme faaliyetlerine hız veren Ahmet Çalık, topluma fayda sağlayan projelere odaklanmıştır. Gap İnşaat, özellikle zorlu coğrafyalarda altyapı ve üst yapı, endüstriyel ve enerji tesisleri, sağlık kompleksi, gayrimenkul geliştirme ve kentsel yenileme projeleri yapımında uzmanlaşarak 100'den fazla önemli projeyi hayata geçirmiştir. Şirket ayrıca, Türkmenistan'ın Avrupa ve Asya arasındaki lojistik gücünün artırılmasının planlandığı "Türkmenbaşı Uluslararası

Deniz Limanı" projesinin inşasını üstlenmiş ve tamamlamıştır. Gap İnşaat'ın gayrimenkul sektöründeki iştiraki Çalık Gayrimenkul ise "Taksim 360" projesi ile Avrupa'nın en prestijli gayrimenkul ödülleri verilen "European Property Awards 2013"te "Kentsel Yenileme" kategorisinde birincilik ödülü almıştır.

Günümüzün önemli sektörlerinden olan enerji sektörüne 1990'lı yılların ortalarında adım atan Sayın Çalık, bugün "Güç Sistemleri" ve "Petrol-Gaz" olmak üzere iki ana başlık altında faaliyetlerini sürdüren Çalık Enerji'yi kurmuştur. Şirket hâlihazırda Orta Asya Bölgesi'nde toplam 1.500 MW'a yakın yedi enerji santrali projesine imza atmıştır. Gardabani projesiyle Gürcistan'daki en büyük EPC müteahhidi unvanına sahip olan Çalık Enerji, Irak'ta toplam kapasiteleri 2.000 MW olan iki adet elektrik santralini tamamlamıştır. Çalık Enerji'nin Türkiye'de yenilenebilir enerji alanındaki mevcut kurulu gücü 227 MW olup, 1.000 MW'lık 2023 yatırım hedefi bulunmaktadır. Ayrıca Çalık Enerji, Gap İnşaat'la birlikte ENR (Engineering News Record) dergisi tarafından her sene açıklanan "Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhitleri" listesinde yer almaktadır.

Çalık Holding, 2010 yılında özelleştirme ihalesi kapsamında YEDAŞ'ı, 2012 yılında Kosova Elektrik Dağıtım Şirketi'ni (KEDS), 2013 yılında ise ARAS EDAŞ'ı bünyesine dâhil ederek elektrik dağıtım sektörüne güçlü bir giriş yapmıştır.

İş hacminin büyümesiyle 1999 yılında finans sektörüne adım atan Ahmet Çalık, Türkiye'de Aktif Bank'ı kurmuş ve Grubun yönetiminde Arnavutluk'un en büyük iki bankasından biri haline gelen BKT'yi devralmıştır. Aktif Bank, aralarında "Dünyanın En Yenilikçi Bankası" ödülünün de bulunduğu toplam 73 ödül almış, Avrupa Finansal Yönetim ve Pazarlama Birliği (EFMA) tarafından düzenlenen organizasyonda "Aktif Nokta Projesi" ile "Fiziki Dağıtım Kanalları" kategorisinde birincilik elde etmiştir. BKT ise uluslararası finansal piyasaların en saygın dergilerinden biri olan The Banker

tarafından verilen "En İyi Banka" ödülünü 2018 yılında arka arkaya altıncı toplamda dokuzuncu kez kazanmıştır. Aktif Bank'ın faaliyetlerinin ana hatlarını Perakende Bankacılık, Kurumsal Bankacılık, Yatırım Bankacılığı ve Şehir Bankacılığı oluştururken, para transferlerinden sigortacılığa, kart ürünlerinden kapsamlı kiosk çözümlerine kadar çok geniş bir yelpazede müşterilerine hizmet vermektedir.

Balkanlardaki en büyük Türk yatırımcılarından biri olan Sayın Çalık, 2007 yılında Arnavutluk'un en büyük sabit telefon işletmecisi ve internet sağlayıcısı ALBtelecom'u satın alarak telekom sektörüne girmiştir. Çalık, 2008 yılında yine Arnavutluk'ta GSM pazarına girerek Eagle Mobile'ı kurmuştur.

Türkiye'nin doğal zenginliklerini ekonomiye kazandırmak amacıyla maden sektörüne giren Ahmet Çalık, 2010 yılında Lidya Madencilik'i kurmuştur. Şirket, sahip olduğu saha portföyü ile Türkiye'nin önde gelen madencilik firmalarından biridir. Lidya Madencilik'in Alacer Gold ile ortak olduğu Anagold, Türk madencilik sektöründeki ilk büyük uluslararası iş birliğidir.

Faaliyet gösterdiği ülkelerde katma değer üretmek ve bulunduğu coğrafyaları zenginleştirmek gayesiyle hareket eden Sayın Çalık, 1997 yılında tüm Grup şirketlerini tek bir çatı altında birleştirmek amacıyla Çalık Holding'i kurmuştur. Bugün Holding; yedi ana sektörde, 28 bin çalışanı ile 22 farklı ülkede faaliyet göstermektedir. Holding, "Emerging Markets Global Player" 2010 raporuna göre yurt dışında yatırım yapan en büyük beş Türk grubundan biridir.

Dünyadaki hidrokarbon (petrol ve gaz) kaynaklarının %60'ına sahip ve finansal kaynaklar açısından zengin ülkelerin yer aldığı Türkiye'nin de içinde bulunduğu coğrafyaya odaklanmış bir iş modelini benimsemiş olan Holding'in konsolide aktif büyüklüğü 8 milyar ABD doları civarındadır.

YÖNETİM KURULU

FAALİYET ALANLARI

- Enerji
- İnşaat
- Madencilik
- Tekstil
- Telekom
- Finans
- Dijital

GERÇEKLEŞTİRDİĞİ ÖNEMLİ YATIRIMLAR

- Ortadoğu Tekstil, 1981
- Gap Güneydoğu Tekstil, 1987
- Gap Pazarlama, 1994
- Gap İnşaat, 1996
- Çalık Holding, 1997
- Çalık Enerji, 1998
- Aktif Bank, 1999
- TTK, Türkmenistan Tekstil Yatırımı, 2000
- E-Kent, 2002
- Bursagaz, 2004
- BKT, 2006
- Kayserigaz, 2007
- ALBtelecom ve Eagle Mobile, 2007
- Lidya Madencilik, 2010
- Yeşilirmak Elektrik Dağıtım (YEDAŞ), 2010
- Çalık Gayrimenkul, 2010
- Kosova Elektrik Dağıtım (KEDS), 2012
- Aras Elektrik Dağıtım (ARAS EDAŞ), 2013
- Çalık Digital, 2017

ALDIĞI ÖDÜL VE NİŞANLAR

- Türkmenistan Devlet Nişanı, 1997
- Mahdum Guli Ödülü, 1997
- Yılın Girişimcisi Ödülü, Para Dergisi, 1997
- Yılın En iyi Sanayi Kuruluşu Ödülü, GESİAD, 1997
- İpek Yolu Vakfı Hizmet Ödülü, 1998
- Türkmenistan "Gayrat" Madalyası, 1999
- Türkiye Cumhuriyeti Devleti Üstün Hizmet Madalyası, 1999
- Türkmenistan Altın Asır Nişanı, 2001
- T.C. Dış İşleri Bakanlığı Üstün Hizmet Madalyası, 2002
- Milli Prodüktivite Merkezi Yılın İşadamı Ödülü, 2004

- İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi, Dünya Gazetesi Yılın İşletmecisi, 2005
- T.B.M.M. Üstün Hizmet Ödülü, 2006
- Dünya Gazetesi Ülkemizde Yılın İşletmecisi Ödülü, 2006
- Turgut Özal Ekonomi Ödülü, 2008
- Turkey in Europe- Franco Nobili, 2010
- Türk Kızılayı Altın Madalya Beratı, 2012
- Japon Matsumoto Dış Üniversitesi, Fahri Doktora Unvanı, 2014
- Ellis Adası Şeref Madalyası Ödülü, 2014
- Tiran Üniversitesi, Fahri Doktora Unvanı, 2014
- Türkmenistan "Garaşsyz, Baky, Bitarap Türkmenistan" Madalyası, 2015
- Kindai Üniversitesi, Fahri Doktora Unvanı, 2016

BAZI SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ

- Malatya Eğitim Vakfı
- Mahmut Çalık Eğitim Kompleksi
- Malatya Hasan Çalık Hastanesi
- Ankara Onkoloji Hastanesi
- Van, Pakistan, Somali'de Önemli Sosyal Yardım Projeleri
- İftarımızı Anadolu'da Açıyoruz Etkinliği
- El Ele Elden Eve Yardım Kampanyası
- Yalova Atatürk Köşkü Restorasyonu
- İlk İşim Girişim Yarışması
- İTÜ İnşaat Fakültesi – Geomatik Bölümü'nde renovasyonlar
- İTÜ Maden Fakültesi – Kıymetli Madenler Laboratuvarı renevasyonu
- Boğaziçi İnşaat Mühendisliği Bölümü Hidrolik Laboratuvarı

DEVLET DÜZEYİNDE ÜSTLENDİĞİ GÖREVLER

- Kazakistan Cumhuriyeti Bursa Fahri Konsolosluğu, 2012

KİŞİSEL

1958, Malatya
Evli, 4 çocuk babası

MEHMET ERTUĞRUL GÜRLER**Yönetim Kurulu Başkan Vekili**

1958 doğumlu olan Mehmet Ertuğrul Gürler, Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi mezunudur. 38 yıllık çalışma deneyimine sahip olan Gürler, 1983-1987 yılları arasında BP Overseas Refining Company Ltd.'de Rafineri Bölümü'nde Bölüm Yardımcısı olarak görev yapmıştır. 1987 yılından 1994 yılına kadar Dow Türkiye A.Ş.'de çeşitli kademelerde çalışarak Mali İşler Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini yürütmüştür. 1994-1998 yılları arasında Total Oil Türkiye A.Ş.'de Genel Müdür Vekili görevini üstlenen Gürler, 1998 yılında Genel Müdür olarak Çalık Holding A.Ş. bünyesine katılmıştır. Mehmet Ertuğrul Gürler halen Çalık Holding, Banka Kombetare Tregtare, ALBtelecom, Çalık Denim, Başak Yönetim Sistemleri, Cetel Telekom, Çalık Finansal Hizmetler, Çalık Hava Taşımacılık, Irmak Yönetim Sistemleri ve Kentsel Dönüşüm İnşaat'ta Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği, Aktif Bank, Gap İnşaat, Gap Pazarlama, Çalık Emlak ve Gayrimenkul, Çalık İnşaat, Doğu Akdeniz Petro Kimya'da Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini sürdürmektedir. Mehmet Ertuğrul Gürler, 2017 yılından bu yana Çalık Holding, Çalık Enerji, YEPAŞ, ALBtelecom ve Gap İnşaat şirketlerinin Denetim Komitesi Başkanlığını yürütmekte, aynı zamanda Aktif Bank'ta Kredi Komitesi ve Ücretlendirme Komitesi Üyeliği yapmaktadır.

AHMET YILDIRIM**Yönetim Kurulu Üyesi ve Strateji ve Finansal İlişkiler Grup Başkanı (CSO)**

1991 yılında İstanbul Üniversitesi İngilizce Ekonomi Bölümü'nden mezun olan ve 2012 yılında Harvard Business School General Management Programı'nı tamamlayan Ahmet Yıldırım, 2014 yılından itibaren stratejik planlama, finansal analiz, birleşme ve satın alma, vergi planlama ve yatırımcı ilişkilerinden sorumlu Çalık Holding Strateji ve Finansal İlişkiler Grup Başkanı ve Holding Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır. 2014 yılında Çalık Holding'e katılmadan önce kurumsal bankacılık, yatırım ve hazine bankacılığı alanlarında 24 yıllık tecrübesi bulunan Yıldırım, ayrıca Almanya'da beş yıl süreyle Yapı Kredi Bankası'nda CEO ve Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapmıştır.

ÜST YÖNETİM

AYAKTAKİLER (SOLDAN SAĞA)

HIROSHI MIYOSHI
AHMET YILDIRIM
ÖZLEM YALÇIN
SAİM ÜSTÜNDAĞ
HAKKI AKİL
AYŞE NİLÜFER TÜRKÇÜ HIRA
ENDER HİDİROĞLU

OTURANLAR (SOLDAN SAĞA)

İZZETİYE KEÇECİ
AHMET ÇALIK
MEHMET ERTUĞRUL GÜRLER

FOTOĞRAFTA BULUNMAYAN ÜYE

GALİP TÖZGE

ÇALIK HOLDİNG GRUBU

Çalık Holding, hâlihazırda enerji, inşaat, tekstil, maden, telekom, finans ve dijital sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

ENERJİ

ÇALIK ENERJİ

YEDAŞ

YEPAŞ

KEDS*

ARAS EDAŞ**

ARAS EPAŞ**

ÇALIK PETROL

İNŞAAT

GAP İNŞAAT

TEKSTİL

ÇALIK DENİM

GAP PAZARLAMA

*Limak Holding A.Ş. ile ortak

**Kiler Holding A.Ş. ile ortak

MADEN

LİDYA MADENCİLİK

TELEKOM

ALBTELECOM

FİNANS

AKTİF BANK

BKT

DİJİTAL

ÇALIK DIGITAL

KISACA ÇALIK HOLDİNG

Çalık Holding, 2018 yılında, kurumsal hafızanın oluşturulması ve aktarımı, yeteneklerin Grup içerisinde yetişmesi, bilgi ve deneyimin paylaşılması, süreçlerin tüm Grup şirketleri tarafından ortak olarak uygulanması ve etkin performans yönetimi konuları üzerinde özenle durmuştur. Ayrıca Çalık Digital, dijital dönüşüm yol haritalarının oluşturulması ve yenilikçi projelerin belirlenmesi amacıyla, Çalık Holding şirketleri ile şirket içi çalıştaylar düzenlemeye başlamıştır.

KURULUŞ TARİHİ

1981

ÇALIŞAN SAYISI

28.027

FAALİYET GÖSTERİLEN COĞRAFYA

22 ülke

www.calik.com

2018 yılsonu itibarıyla Orta Asya, Balkanlar ve MENA Bölgesi'ndeki 22 ülkenin önde gelen Türk yatırımcılarından biri olarak yedi ayrı sektörde faaliyetlerini sürdüren Çalık Holding, 1981 yılında Ahmet Çalık'ın girişimleriyle kurulmuştur. 37 yıldır istikrarlı büyüme performansını koruyan Çalık Holding, toplam 28.027 kişiye istihdam sağlamaktadır.

Çalık Holding, 2018 yılında, kurumsal hafızanın oluşturulması ve aktarımı, yeteneklerin Grup içerisinde yetişmesi, bilgi ve deneyimin paylaşılması, süreçlerin tüm Grup şirketleri tarafından ortak olarak uygulanması ve etkin performans yönetimi konuları üzerinde özenle durmuştur. Geçtiğimiz yıl ağ ve veri güvenliği çalışmalarını artıran Holding, tüm bu çalışmaları tamamlayarak kurumsal verilerin güvenliğini sağlamıştır.

İnovasyon ve kurum içi girişimcilik kültürünün gelişmesi için 2018 yılında "İşte Fikir" yarışmasını kurgulayan Çalık Holding, yarışmayı önümüzdeki yıllarda da devam ettirerek yeni proje fikirlerine ulaşmayı hedeflemektedir.

Dijital dönüşümü sağlamak amacıyla yatırımlar gerçekleştiren Holding, bu yıl dijital komitesini kurarak dijitalleşme eforlarını konsolide olarak ele almış ve sinerji fırsatları oluşturmuştur. Bu bağlamda 2018 yılında faaliyetlerine başlayan Çalık Digital, tüm Grup şirketlerinde dijital yol haritalarının

oluşumuna destek vermiş olup önümüzdeki dönemde de şirketlerin dijital dönüşüm süreçlerine hız kazandıracak faaliyetlerine devam etmeyi planlamaktadır.

Çalık Enerji, 2018 yılında dünyada yapılan en büyük proje olarak kayıtlara geçen Türkmenistan'da Orta Asya'nın tek seferde inşa edilmiş, modern teknolojiye sahip en büyük kombine çevrim enerji santrali olan Mary-3 Kombine Çevrim Elektrik Santrali'nin açılışını gerçekleştirmiştir. Ayrıca; Sahra-altı Afrika'da gerçekleştirilen ilk elektrik santrali projesi olan, Tedzani-4 Hidroelektrik Santrali'nin temelini atarak inşa çalışmalarını başlatan şirket, Özbekistan'da aldığı Navoi-2 Elektrik ve Isı Santrali ve Turakurgan Elektrik Santrali projelerinin de inşa çalışmalarına devam etmektedir. İlk liman ihalesi olan Irak'ın Basra Bölgesi'nde gerçekleştirilecek "Liman Rehabilitasyon Projesi"ni ise Mitsubishi Corporation ile birlikte alan Çalık Enerji, Gap İnşaat ile birlikte ihalenin EPC bölümünde önemli bir rol üstlenmektedir.

Asya'nın en önemli enerji projesi olan TAP Projesi'ne imza atarak Türkmenistan'da üretilen elektrik enerjisinin Afganistan ve Pakistan'a ihracatını gerçekleştirecek olan Çalık Enerji, projenin finansmanı, mühendisliği, yapımı ve bakım-onarımını üstlenmiştir.

FAALİYET KONUSU

- Enerji, inşaat, tekstil, maden, telekom, finans ve dijital olmak üzere toplam yedi sektörde faaliyet

HEDEF

- Faaliyet gösterdiği her sektörde güçlü ve güvenilir marka değeri ile lider oyuncular arasında yer alma
- Yenilikçi yatırımlarla sürdürülebilir büyüme

REKABET AVANTAJLARI

- Köklü birikim
- "Çalık" markasının sektörlerde yarattığı güvenilirlik
- Dinamik ve inovatif yönetim anlayışı
- Çalışan memnuniyetine verilen önem ve öncelik
- Doğru yatırım kararlarıyla istikrarlı büyüme
- Uluslararası alanda kurulan güçlü ve uzun vadeli ortaklıklar
- Beklentilerin üzerinde müşteri memnuniyetini hedefleyen stratejiler

Çalık Holding şirketleri, uluslararası başarılar imza atmaya 2018 yılında da devam etmiştir. Mühendislik, mimarlık ve müteahhitlik dünyasının en prestijli kurumu olarak kabul edilen ENR tarafından 2018 yılında yayınlanan "Dünyanın En Büyük 250 Taahhüt Şirketi Listesi"nde Çalık Enerji 104'üncü sırada, Gap İnşaat ise 73'üncü sırada yer almaktadır.

Gap İnşaat, 2018 yılında Hazar Denizi'nin en büyük limanı ve tarihi İpek Yolu üzerindeki en önemli lojistik merkez olan Türkmenbaşı Uluslararası Liman Projesi'nin açılışını gerçekleştirmiş; çok ödüllü olan proje, dünyanın en prestijli yayınlarından olan ENR tarafından da "En İyi Küresel Havalimanı/Liman Projesi" kategorisinde birinciliğe layık görülmüştür.

Ayrıca, Türkmenistan'ın en büyük amonyak ve üre üretim tesisi olan Garaboğaz Gübre Fabrikası'nın da açılışını gerçekleştiren Gap İnşaat, bu tesis ile 2018 yılında dünyanın en büyük amonyak ve üre üretim tesisini açmıştır.

Önümüzdeki dönemde faaliyetlerini Gap İnşaat çatısı altında yürütecek olan Çalık Gayrimenkul, 2018 yılında Taksim360 Projesi'nin ilk etabı olan ofis bölümlerini tamamlamış ve sahiplerine teslim etmiştir.

Müteahhitliğini Gap İnşaat'ın yaptığı Erzincan'daki Sülfat Altın tesisi, Türkiye'de altın üretiminde bir ilk olma özelliği

taşımaktadır. Tesis, Çalık Holding'in madencilik sektöründeki şirketi Lidya Madencilik ve Alacer Gold ortaklığı ile 700 milyon ABD doları yatırımla 2018 yılında faaliyete geçirilmiştir.

Lidya Madencilik, fizibilite çalışmalarını tamamladığı Balıkesir'deki projesi için de 2019 yılı içerisinde Alacer Gold ile birlikte yatırım kararı almayı planlamaktadır.

Öte yandan Artvin'deki Hod Maden Projesi'nin de ön fizibilite çalışmalarını tamamlayan Lidya Madencilik, detaylı fizibilite çalışmalarına 2019 yılının ilk çeyreğinde başlayacaktır. Yurt dışı yeni saha arayışlarına Orta Asya, Balkanlar ve Afrika'da devam eden şirket, Fas'ta ilk yurt dışı saha anlaşmasını gerçekleştirmiştir.

2018 yılında yaptığı yatırımlarla, 2019 yılı başında %20 kapasite artışı ile 663 tezgâh sayısına ve 55 milyon metre üretim kapasitesine ulaşmayı hedefleyen Grubun tekstil alanındaki şirketi Çalık Denim, Ar-Ge ve inovasyon alanında yapmış olduğu öncü çalışmalarla dünyanın önde gelen markaları tarafından inovasyon partneri ilan edilmektedir. İnovasyona verdiği önemi her alana yansıtan şirket, sahip olduğu tecrübe ve teknolojiyi de kullanarak kendi üretim makinelerini üretebilir hale gelmiştir.

Ayrıca, dünyanın ve tekstil sektörünün en önemli konularından biri olan sürdürülebilirliği öncelikleri arasına alan Çalık Denim, 2018 yılında ilk Sürdürülebilirlik Raporu'nu yayınlamıştır.

Grubun tekstil sektöründeki bir diğer şirketi Gap Pazarlama da 2018 yılı boyunca faaliyetlerine başarılı bir şekilde devam etmiş; Mısır'daki Çalık Aleksandra tesisini tekrar devreye alarak üretime başlamıştır.

Kolaylık, verimlilik ve kârlılık odaklı iş yapış biçimiyle büyük bir Fintek platformu olan Aktif Bank, 2018 yılında da finansal teknoloji alanındaki yatırımlarını sürdürmüştür. Şehir içi ulaşım ile ilgili tüm ihtiyaçları karşılayabilecek bir uygulama olan N Kolay Ankara'yı devreye alan

KISACA ÇALIK HOLDİNG

İnovasyon ve kurum içi girişimcilik kültürünün gelişmesi için 2018 yılında “İşte Fikir” yarışmasını kurgulayan Çalık Holding, yarışmayı önümüzdeki yıllarda da devam ettirerek yeni proje fikirlerine ulaşmayı hedeflemektedir.

banka, N Kolay dünyası ile N Kolay bono, N Kolay kredi gibi dijital bankacılık ürünleri sunmaya; müşterilerin hayatlarını kolaylaştıracak yenilikçi çözümler geliştirmeye devam etmektedir.

2018 yılında kurduğu İnovaban ile ilk altı ayda 2 bin KOBİ'ye hizmet sağlayan Aktif Bank, beş yılda 20 bin KOBİ'ye Stratejik Büyüme Danışmanlığı yapmayı hedeflemektedir.

2018 yılsonu itibarıyla Passolig kart sayısını 4,2 milyon üzerine taşıyan Aktif Bank, Aralık ayında üç kamu bankası ve bir özel bankanın VDMK ihracında aracılık ve danışmanlık hizmeti vermiştir.

Ülke ekonomisine olan katkısını 2018'de Afrika kıtasında yoğunlaşan hizmetleriyle sürdüren Banka, Afrika kıtasındaki 35 ülkede, 112 banka lehine tahsis ettiği toplam 725 milyon ABD doları büyüklüğündeki dış ticaret limitiyle ve geniş muhabir ağıyla, ihracatçıların karşılaştığı zorluklara çözümler sunmaktadır.

Arnavutluk'un lider bankası BKT ise 2018 yılında, son yıllardaki en yüksek kârlılığa ulaşmış; uluslararası prestijli yayınlardan yine “Arnavutluk'un En İyi Bankası” ödülleri kazanmıştır. Kârlılık, hazine operasyonları sistemlerini revize eden banka, dijitalleşme stratejisi kapsamında yatırımlarına devam etmektedir. Aktiflerdeki pazar payının %10'un üstüne

çıkması sebebiyle 2018 yılı başında Kosova operasyonlarını Tiran'dan ayırarak ayrı bir banka haline getiren BKT'nin bilanço ve kârı hızla büyümektedir.

Grubun telekom sektöründeki şirketi ALBtelecom, 2018 yılında gerçekleştirdiği müşteri odaklı aktivite ve iletişim çalışmaları sonucunda mobil alanda ve sabit abone sayılarında önemli bir yükseliş sergilemiştir.

Elektrik dağıtım şirketlerinden YEDAŞ, 2018 yılında Mobil İşgücü Yönetimi Projesi'nin 3'üncü fazını tamamlayarak; operasyonların hız ve verimliliğini artırmak üzere, saha ekiplerinin, şebekenin durumunu gerçek zamanlı olarak mobil cihazlarından takip edebilmelerini sağlamıştır. Ayrıca, tüketicilerin yeni bağlantı taleplerinin tüm aşamalarını online yürüterek takip edebildiği YEDAŞ Online Sistemi de 2018 yılında hayata geçirilmiştir.

2018 yılında Grup sinerjisinin güzel bir örneği olarak; YEPAŞ, Aktif Bank'ın iştiraki N-Kolay ile geliştirdiği projenin işlem merkezlerini, YEPAŞ-N Kolay Yetkili İşlem Merkezleri'ne dönüştürerek daha yaygın ve verimli hizmet kanalları kurmuştur.

Çalık Holding'in Limak ortaklı şirketi KEDS, dijitalleşme çalışmaları kapsamında SCADA Projesi'ni hayata geçirerek verimlilik oranlarını yükseltmiştir. Sıfır kaza hedefi doğrultusunda bir eğitim merkezi

açan şirket, çalışanlarını şebekede gerçekleştirecekleri işlemlerle ilgili kapsamlı eğitime tabi tutmaya başlamış ve eğitime katılanlara sertifika vermiştir.

Grubun, Kiler ortaklı şirketi Aras da 2018 yılında verimliliği en üst seviyeye çıkarma hedefi doğrultusunda SCADA altyapısını hayata geçiren şirketlerden biri olmuştur.

Mardin'de Çalıktepe sahalarında bir adet arama ve iki adet üretim olmak üzere toplam üç adet kuyu kazan Çalık Petrol, 2018 yılında 317.500 varil; bugüne kadar ise toplam 700 bin varil petrol üretmiştir. Şirket ayrıca, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde iki adet 20 yıllık işletme ruhsatı ve üç adet beş yıllık arama ruhsatı almıştır.

2018 yılı başında faaliyetlerine başlayan Çalık Digital, dijital dönüşüm yol haritalarının oluşturulması ve yenilikçi projelerin belirlenmesi amacıyla, Çalık Holding şirketleri ile şirket içi çalıştaylar düzenlemeye başlamıştır. Eylül ayında başarıyla tamamlanan bu çalıştayların sonuçlarının ise 2019 yılında alınması beklenmektedir.

KİLOMETRE TAŞLARI

2018 yılında tamamlanan ve aynı yıl dünyada gerçekleştirilen en büyük kombine çevrim santrali olan Mary-3 Kombine Çevrim Santrali'nin açılışı Türkmenistan'da yapıldı. Sahra-altı Afrika'da bulunan ilk elektrik santrali projesi olan, Tedzani-4 Hidroelektrik Santrali'nin ise temeli atılarak inşa çalışmalarına başlandı.

TEMELİ 1930'LARA UZANAN BİR BAŞARI ÖYKÜSÜ...

1930

Ahmet Çalık, tekstil sektöründeki faaliyetleri 1930'lara uzanan Çalık Ailesi'nin bir ferdidir.

1981

► İlk kişisel girişimini 1981 yılında, aile mirası olan tekstil şirketini kurarak gerçekleştiren Ahmet Çalık, 1980'li yıllarda tekstil sektöründeki atılımlarını sürdürdü.

1987

► Ahmet Çalık, 1987'de bugün dünyanın en büyük denim kumaş üreticilerinden biri olan Çalık Denim'i kurdu.

1994

► Grubun uluslararası tekstil ticaretindeki payını artırma hedefi doğrultusunda Gap Pazarlama kuruldu.

1995

► Grup, Orta Asya ülkelerindeki ilk denim fabrikasını kurmak için Aşkabat-Türkmenistan'da girişimlere başladı ve Türkmenistan'da yatırım yapan ilk yabancı şirketler arasına katıldı.

1996

► Çalık Grubu'nun tekstil sektöründeki fabrika inşaatlarını gerçekleştirmek üzere kurulan Gap İnşaat, yeniden yapılandırılarak iş geliştirme faaliyetlerine başladı.

80'LER: TEKSTİL SEKTÖRÜNDE İLK KİŞİSEL ADIMLAR...

1997

► Grup bünyesindeki şirketler, tek bir yönetim çatısı altında toplandı ve Çalık Holding kuruldu.

1998

► Çalık Enerji kuruldu.

1999

► Holding, finans sektörüne girdi.

2004

► Bursa'nın doğal gaz dağıtım firması olan Bursagaz, gerçekleştirilen özelleştirme ihalesiyle Çalık Enerji bünyesine katıldı.

2006

► Çalık Holding, Arnavutluk'un en büyük iki bankasından biri olan Banka Kombetare Tregtare'nin (BKT) %60 hissesini satın aldı.

2007

► Çalık Holding, beş yıl vadeli 200 milyon ABD doları tutarında Eurobond ihracı gerçekleştirdi.
► Çalık Holding, Arnavutluk'un en büyük sabit telefon işletmecisi ve internet sağlayıcısı olan ALBtelecom'un özelleştirme ihalesini kazanarak şirketi devraldı.
► Çalık Enerji, Kayseri'nin doğal gaz dağıtım ve işletmesini üstlenen Kayserigaz'ı satın aldı.

90'LAR: YURT DIŞINDA İLK YATIRIMLAR...

2008

- Çalık Enerji, büyüme ve yeniden yapılanma stratejisi doğrultusunda Bursagaz ve Kayserigaz hisselerinin bir bölümünü Almanya merkezli uluslararası enerji kuruluşu EWE'ye sattı.
- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) tarafından ATV-Sabah Ticari İktisadi Bütünlüğü'nün satışı için düzenlenen ihaleye 1,1 milyar ABD doları teklifle katılan ve ihaleyi kazanan Çalık Holding, resmi süreçleri tamamlayarak şirketi devraldı. ATV-Sabah Medya Grubu'nun %25 hissesi Qatar Investment Authority'ye (QIA) satıldı.
- Grubun bankacılık sektöründe hizmet veren iştiraki, Aktif Bank ismiyle yeniden yapılandırıldı.
- Eagle Mobile, Arnavutluk'un en genç operatörü olarak GSM pazarına girmesinin ardından, çalışmalarını altı ay gibi rekor bir sürede tamamlayarak Mart ayında faaliyete geçti.

2009

- Çalık Holding, hisseleri Toronto Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem gören Kanada merkezli Anatolia Minerals şirketiyle ortaklık kararı alarak maden sektörüne girdi.
- Çalık Holding, Banka Kombetare Tregtare'nin (BKT) toplam %40 hissesini EBRD ve IFC'den satın alarak bankanın %100 sahibi oldu.
- Çalık Enerji, gerçekleşen elektrik dağıtım özelleştirmesinde; Samsun, Amasya, Çorum, Ordu ve Sinop illerinin

2000'LER: DOĞRU YATIRIM KARARLARIYLA İSTİKRARLI BÜYÜME...

dağıtımını üstlenen Yeşilirmak Elektrik Dağıtım şirket ihalesini kazandı.

2010

- Holding'in maden sektöründe faaliyet gösteren iştiraki, Lidya Madencilik adı altında yeniden yapılandırıldı.
- Yeşilirmak Elektrik Dağıtım Şirketi'nin devir teslim süreci tamamlanarak Çalık Enerji bünyesine katıldı.

2011

- Çalık Cotton kuruldu.

2012

- Lidya Madencilik, ortağı olduğu Anagold firmasındaki hissesini %5'ten %20'ye yükseltti.
- Polimetal Madencilik'in portföyündeki sahalarda jeolojik çalışmalar başlatıldı.
- Çalık Holding, 2007 yılında ihraç edilen beş yıl vadeli 200 milyon ABD doları tutarında Eurobond'un ödemesini tamamladı.

2013

- Çin'e pamuk ihracatı için gerekli olan AQSIQ belgesini Türkiye'de ilk defa Çalık Cotton aldı.
- Çalık Holding, Doğu Anadolu'da yedi ilin elektrik dağıtımını yapan Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.'yi Kiler Holding ile birlikte devraldı.
- E-Kent, Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) tarafından yapılan e-bilet ihalesini kazanarak Merkezi Sistem Entegratörü oldu.

2010'LAR: YURT DIŞI YATIRIMLARDA ARTIŞ...

- Çalık Holding, ATV-Sabah Ticari İktisadi Bütünlüğü'nün (Turkuvaz Medya) satışını gerçekleştirdi.
- Lidya Madencilik, Alacer Gold ile %50 ortak olduğu Polimetal Madencilik'teki hissesini %80'e çıkardı.

2014

- BKT, 2015 yılı sonunda Arnavutluk'un en büyük bankası olma hedefine 2014 yılı ortası itibarıyla ulaşarak ülkenin lider bankası oldu.
- Çalık Denim, Amerika ve Uzak Doğu pazarlarındaki pazar payını artırmak hedefiyle Bangladeş'te ofis açtı ve Los Angeles'ta temsilci görevlendirdi.
- Çalık Cotton, 2014'te Çin'e yapmaya başladığı pamuk ihracat satışlarına aynı yıl içerisinde Mısır ve Bangladeş'i de ekledi.
- Çalık Enerji'nin gerçekleştirdiği 1.250 MW gücündeki Al Khairat elektrik santrali projesi, "Engineering News Record" tarafından endüstriyel alanda dünyanın en iyi projesi seçildi.
- Çalık Enerji, Libya'daki 550 MW Al Khums Elektrik Santrali Projesi ile Afrika kıtasındaki ilk işini aldı.
- Gap İnşaat'ın anahtar teslim yapımını üstlendiği, Hazar Bölgesi'nde lojistik bir merkez, yenedünyanın İpek Yolu projesi olarak adlandırılan Türkmenbaşı Uluslararası Deniz Limanı Projesi'nin temeli atıldı.
- Gap İnşaat'ın, Japon Mitsubishi Corporation konsorsiyumuyla yapacağı 1,3 milyar ABD dolarlık Garaboğaz Gübre Fabrikası'nın temeli atıldı.

KİLOMETRE TAŞLARI

2018 yılında Hazar Denizi'nin en büyük limanı ve tarihi İpek Yolu üzerindeki en önemli lojistik merkez olan Türkmenbaşı Uluslararası Liman Projesi'nin açılışı gerçekleştirildi. Türkmenbaşı Liman Projesi, ENR tarafından "En İyi Küresel Havalimanı/Liman Projesi" kategorisinde birinciliğe lâyık görüldü.

2010'LAR: YENİLENEBİLİR ENERJİ YATIRIMLARI...

2015

Çalık Enerji, Gardabani Doğal Gaz Kombine Çevrim Elektrik Santrali'ni tamamlayarak teslim etti ve projenin işletmeciliğini üstlenerek Kombine Çevrim Santrali İşletmeciliği alanında çalışmalara başladı.

1990'lı yıllardan bu yana endüstriyel tesis projelerinin yapımında iş birliği içinde olan, Mitsubishi Corporation ve Çalık Holding, 20 yılı aşan iş birliklerini bir ortaklık anlaşmasıyla taçlandırdı. Mitsubishi Corporation Çalık Enerji'de %4,48 oranında hisse alarak ortak oldu.

Çalık Enerji 150 milyon TL tutarında iki yıllık bir tahvil ihraç etti.

Türkmenistan'ın Mari vilayetinde inşa edilecek olan ülkenin en büyük kombine çevrim elektrik santrali 1.574 MW kapasiteli Mari Kombine Çevrim Elektrik Santrali'nin imza töreni gerçekleşti ve inşaatına başlandı.

2010'LAR: KUMAŞ TEKNOLOJİSİNDE GELİŞMELER...

Çalık Enerji, Afganistan Maden ve Petrol Bakanlığı ile Afganistan'ın kuzeyindeki Totimaidan bloğunda petrol ve doğal gaz aranması için anlaşmaya vardı.

Gap İnşaat, ileri teknolojiyle üretilen simülasyonlu uygulama teknikleri ve robotik ameliyat uygulamaları ile geleceğin eğitim hastanelerine ışık tutan İlim Bilim Merkezi projesini tamamladı. Endokrinoloji ve Cerrahi Merkezi Hastane Projesi kontratı imzalandı.

Çalık Denim, yüksek elastikiyete sahip, düşük orandaki çekme değeri ve yüksek orandaki geri toplama gücüne sahip denim kumaş teknolojisini üreterek uluslararası pazarlara sundu.

Kuruluşunun 90'ıncı yılını kutlayan BKT, 90'ıncı şubesini hizmet ağına eklemiştir.

2010'LAR: ENERJİ YATIRIMLARINDA ATILIM...

2016

Çalık Enerji'nin AST projesi hizmete açıldı ve proje dört ödül ve sertifikaya layık görüldü. Türkmenistan'da 254 MW kapasiteli Watan Devlet Elektrik Santrali, Temmuz ayında, sözleşme tarihinden altı ay önce teslim edildi.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan Güney Çalıktepe -1 petrol arama sahasında petrol üretimine başladı.

İzmir'de bulunan 40 MW kapasiteli Demircili ve 32 MW kapasiteli Sarpıncık Rüzgâr Enerji Santralleri sırasıyla Eylül ve Ekim ayında hizmet vermeye başladı. Çalık Enerji'nin kurulu yenilenebilir enerji gücü 103 MW'a çıktı.

Türkmenistan'da Morfoloji, Nöroloji, Tehlikeli Enfeksiyonlar Merkezi ve Toplum Sağlığı Merkezleri'nin inşaatı tamamlanarak, açılışları yapıldı.

2010'LAR: TEKSTİL YATIRIMLARI DEVAM EDİYOR...

Elektrik dağıtım ve perakende alanında 2016 yılına kadar ortak hizmet alanlarına sahip olan YEDAŞ ve YEPAS'ın fiziki ayrışması tamamlandı.

Çalık Denim'de 2016 yılında kapasite artırımı için 14,4 milyon ABD doları; işletme için 10,7 milyon ABD doları yatırım yapıldı.

Gap Pazarlama, mevcut faaliyetlerinin yanı sıra 2016 yılında petro-kimya endüstrisine adım atarak bu alandaki faaliyetlere başladı.

Aktif Bank, 2016'da Eurobond ihracı, Vodafone Arena Stad Finansmanı, alışveriş kredisi VDMK ihracı gibi önemli adımlar attı. Mükâfat Portföy Yönetim ve EchoPOS şirketlerini kurdu.

2010'LAR: ÇALIK DENİM DİJİTAL DÖNÜŞÜM SÜRECİNE BAŞLADI...

2017

Çalık Enerji ve Mitsubishi Corporation iş birliği ile Sahra-altı Afrika'da ilk elektrik santrali projesi olan, 18 MW Tedzani-4 Hidroelektrik Santrali'ne ilişkin yapım sözleşmesi Malawi'nin başkenti Lilongwe'de imzalandı.

Çalık Enerji ve HT-SAAE arasında güneş paneli alım anlaşması imzalandı.

Libya "Al Khums Basit Çevrim Elektrik Santrali" tamamlandı.

Orta Doğu'da mobil enerji santrali olarak imzalanan ilk anlaşma ve Yemen'de gerçekleştirilen ilk proje "Aden Basit Çevrim Enerji Santrali Projesi" hizmete alındı.

Çalık Holding ve Mitsubishi Corporation ortaklığındaki Çalık Enerji, 100 milyon TL olarak çıktığı tahvil ihracını gelen yoğun talep üzerine 150 milyon TL olarak tamamladı.

Özbekistan'da Navoi-2 Elektrik ve Isı Santrali ve Turakurgan Elektrik Santrali projeleri başladı.

KİLOMETRE TAŞLARI

Çalık Enerji, ENR tarafından yayınlanan “Dünyanın En Büyük 250 Taahhüt Şirketi Listesi”nde 104’üncü sırada yer aldı.

2010’LAR: TÜRKMENBAŞI ULUSLARARASI LIMAN PROJESİ DEVAM EDİYOR...

Gap İnşaat Türkmenistan Aşkabat’ta Endokrinoloji ve Cerrahi Merkezi olarak iki binada hizmet veren Endokrinoloji Hastanesi’nin açılışını gerçekleştirdi.

Gap İnşaat, ENR tarafından 2016 yılsonu verileriyle hazırlanan “Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhit Şirketleri Listesi”nde 92’nci sıraya yükselerek müteahhitlik alanında dünyanın en büyük ilk 100 şirketi arasına girmeyi başardı.

Çalık Denim 30’uncu yıl kutlamaları kapsamında 30 uluslararası genç tasarımcının hazırladığı Denim Loves Art Projesi’ni İstanbul, Los Angeles ve Amsterdam sergileri ile gerçekleştirdi.

Çalık Denim’de dijital dönüşüm süreçlerine başlandı.

YEDAŞ Akıllı Ölçü Devreleri ve Alçak Gerilim Şebeke İzleme Sistemi devreye girdi.

2010’LAR: GAP İNŞAAT DÜNYANIN İLK 100 MÜTEAHHİT ŞİRKETİ ARASINDA...

Aktif Bank lisanslı ve lisanssız güneş enerjisi santralleri projelerine yatırım yapmak üzere Halk Enerji ile %50 ortaklık gerçekleştirerek Aktif Halk Enerji Yatırımları A.Ş. ve Halk Enerji İnşaat A.Ş. şirketlerini kurdu.

Şirketlerin dijital dönüşümüne odaklanmak ve siber güvenlik, yapay zekâ alanında sürdürülebilir işler geliştirmek üzere GE ile birlikte Çalık Digital kuruldu.

2010'LAR: TAKSİM 360 PROJESİ DEVAM EDİYOR...

2018

Enerji

2018 yılında tamamlanan ve aynı yıl dünyada gerçekleştirilen en büyük kombine çevrim santrali olan Mary-3 Kombine Çevrim Santrali'nin açılışı Türmenistan'da yapıldı. Sahra-altı Afrika'da hayata geçirilen ilk elektrik santrali projesi olan, Tedzani-4 Hidroelektrik Santrali'nin ise temeli atılarak inşa çalışmalarına başlandı.

Irak'ın Basra Bölgesi'nde, EPC bölümünde, Çalık Enerji ve Gap İnşaat'ın birlikte katıldığı "Liman Rehabilitasyon Projesi" Mitsubishi Corporation ile birlikte alındı. Asya'nın en önemli enerji projesi olan TAP 500 Projesi'ne imza atıldı ve projenin finansmanı, mühendisliği, yapımı ve bakım-onarımı üstlenildi.

Ayrıca Çalık Enerji, ENR tarafından yayınlanan "Dünyanın En Büyük 250 Taahhüt Şirketi Listesi"nde 104'üncü sırada yer aldı.

2010'LAR: ÇALIK ENERJİ DÜNYADA BÜYÜKLER LİĞİNDE...

İnşaat

2018 yılında Hazar Denizi'nin en büyük limanı ve tarihi İpek Yolu üzerindeki en önemli lojistik merkez olan Türkmenbaşı Uluslararası Liman Projesi'nin açılışı gerçekleştirildi. Türkmenbaşı Liman Projesi, ENR tarafından "En İyi Küresel Havalimanı/Liman Projesi" kategorisinde birinciliğe layık görüldü.

Türkmenistan'ın en büyük amonyak ve üre üretim tesisi olan Garaboğaz Gübre Fabrikası'nın açılışı gerçekleştirildi.

Maden

Lidya Madencilik'in ortağı olduğu Erzincan'daki Sülfat Altın Tesisi, 700 milyon ABD doları yatırım ile faaliyete geçirildi.

2010'LAR: GARABOĞAZ GÜBRE FABRİKASI AÇILDI...

Tekstil

Çalık Denim ilk Sürdürülebilirlik Raporu'nu yayınladı.

Mısır'daki Çalık Aleksandra Tesisi, 2018 yılında tekrar devreye alınarak üretime başladı.

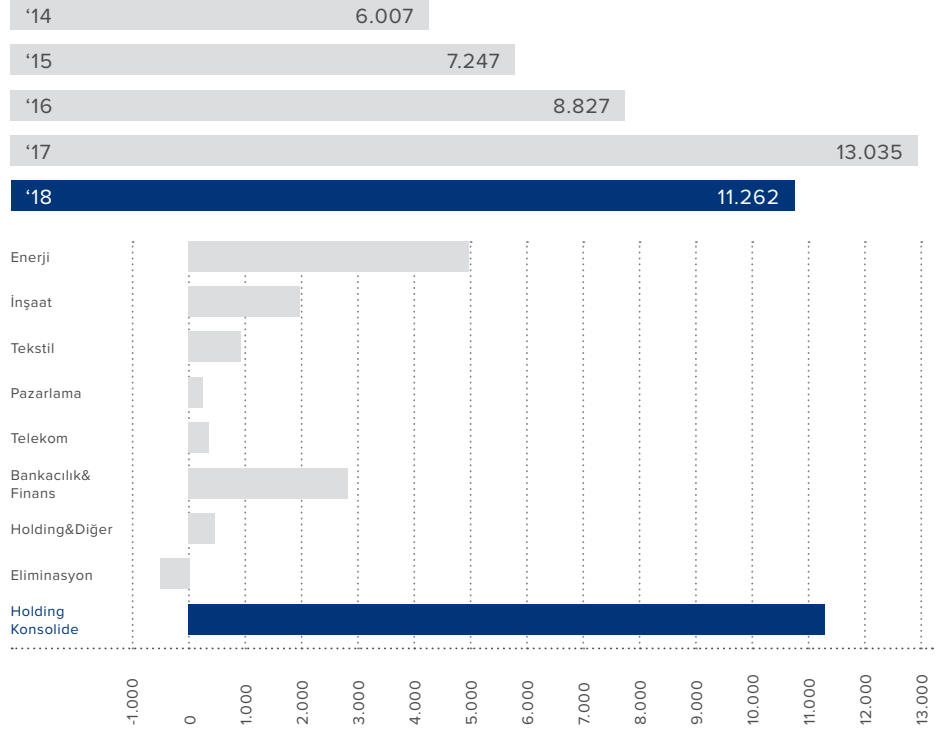
Finans

Sekizinci kez EMEA Finance tarafından Arnavutluk'un "En İyi Yerel Bankası Ödülü" ve dokuzuncu kez The Banker tarafından Arnavutluk'ta "Yılın En İyi Bankası Ödüllerini" alan BKT, aktiflerdeki pazar payının %10'un üstüne çıkması sebebiyle 2018 yılı başında Kosova operasyonlarını Tiran'dan ayırarak ayrı bir banka haline getirdi.

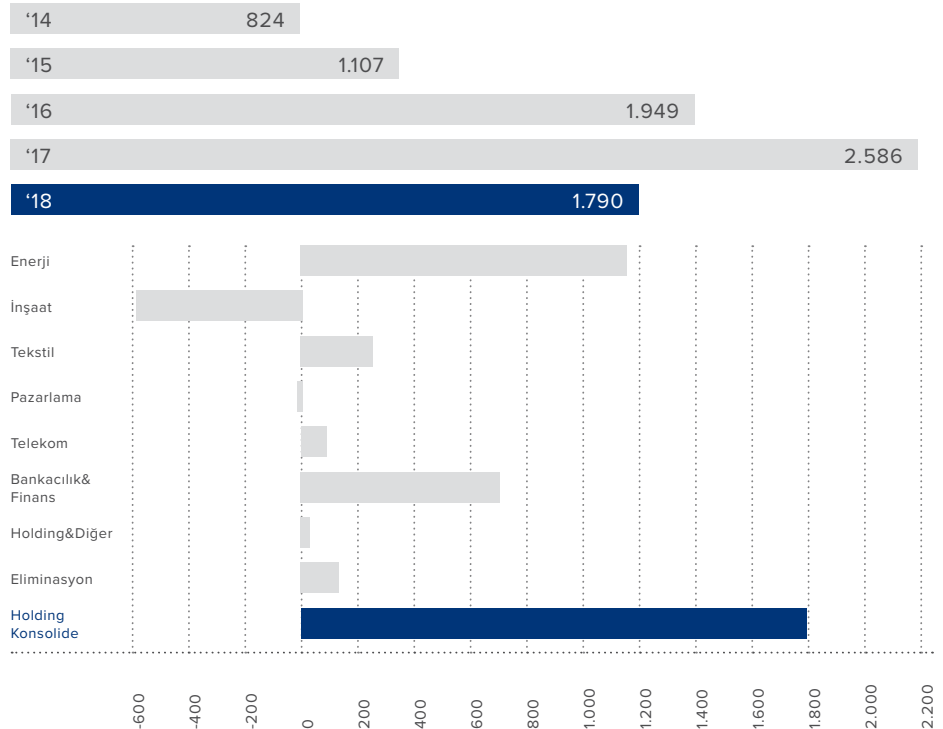
BAŞLICA FİNANSAL GÖSTERGELER

2018 yılsonu itibarıyla 234 milyon ABD doları yatırım gerçekleştiren Çalık Holding, ülkemiz için değer yaratmaya devam etmiştir. 2018 yılsonu itibarıyla Holding'in konsolide net satış tutarı 11,3 milyar TL'ye ulaşmıştır.

NET SATIŞLAR (MİLYON TL)

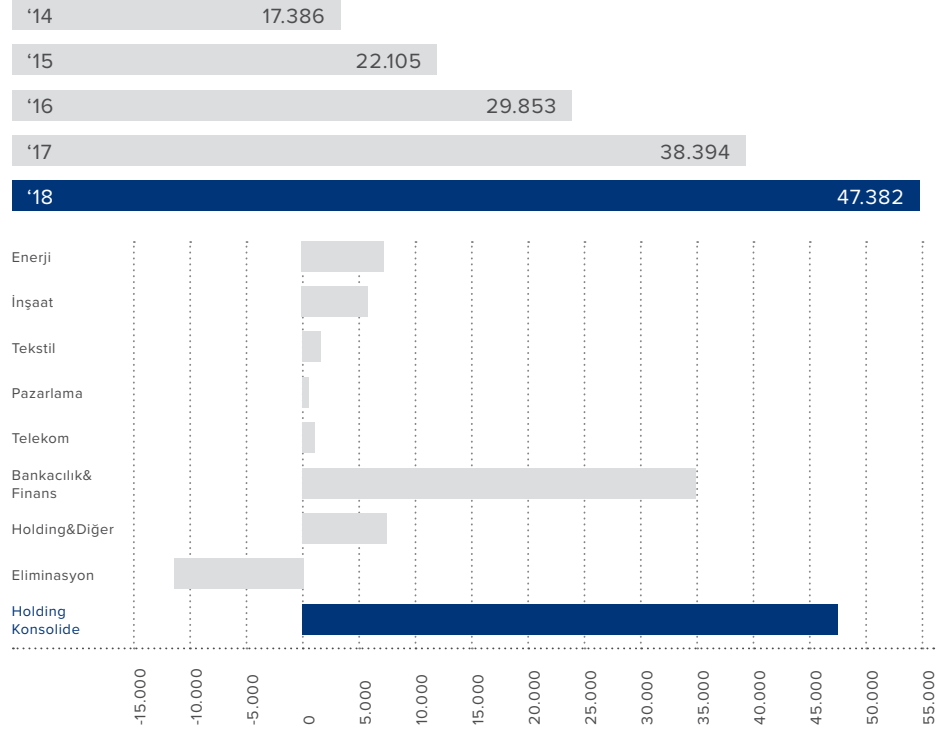

FAVÖK (MİLYON TL)

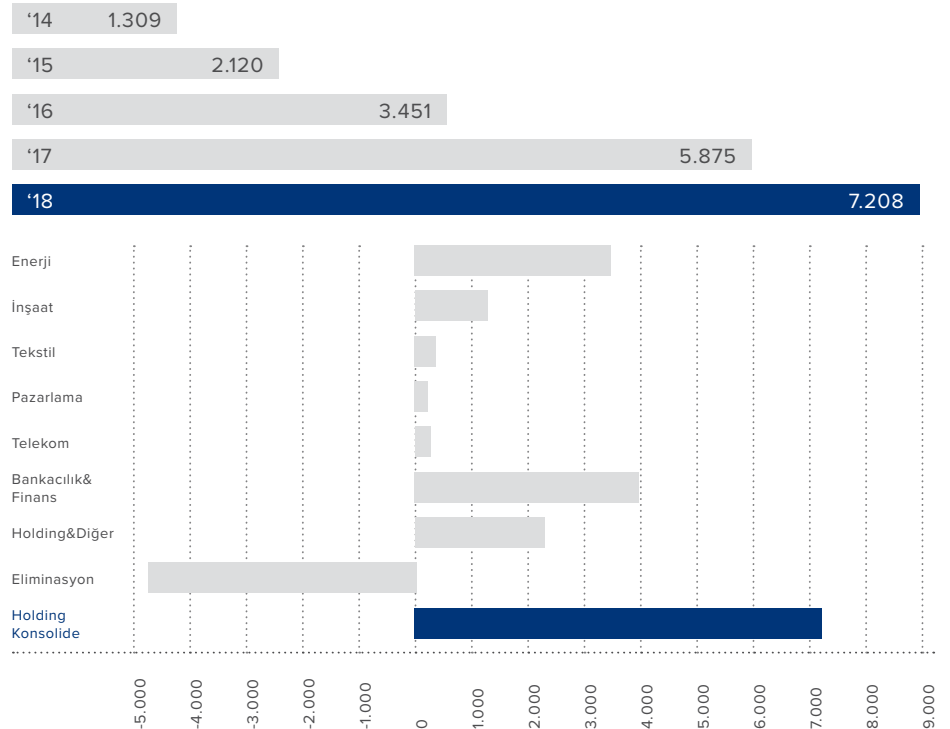

Çalık Holding, 2018 yılında da ülkesinden aldığı güçle faaliyet performansını yükseltmeye devam etmiş, operasyonel ve finansal anlamda başarılı sonuçlara imza atmıştır. Sağlam finansal yapısını devam ettiren Holding, başarılarla dolu bir yılı geride bırakmıştır.

TOPLAM VARLIKLAR (MİLYON TL)

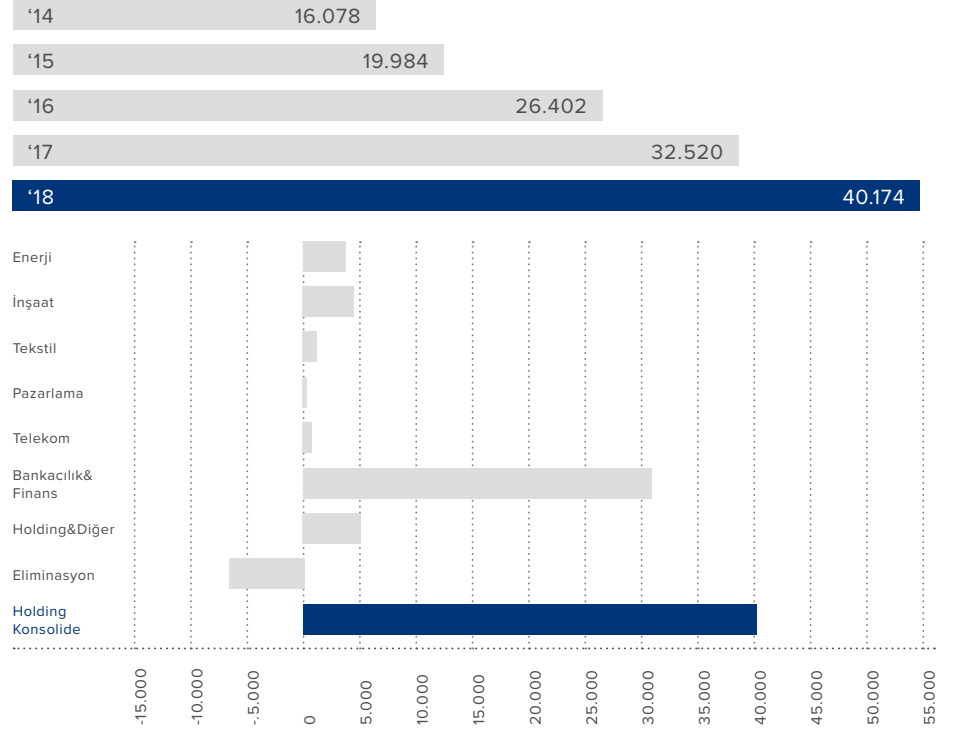
TOPLAM ÖZKAYNAKLAR (MİLYON TL)

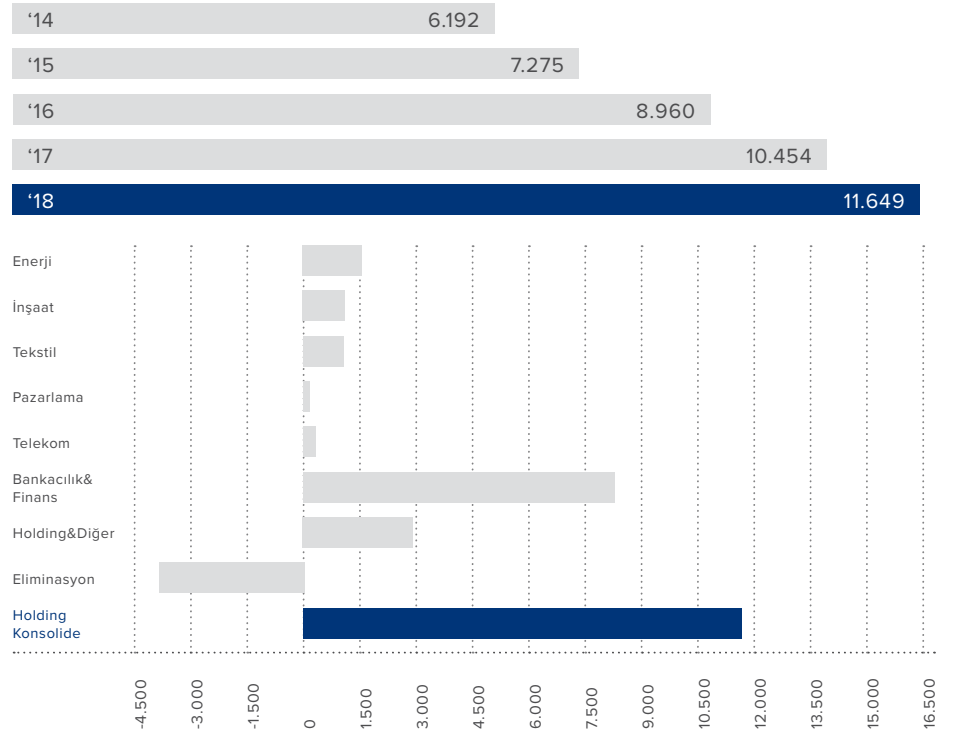
BAŞLICA FİNANSAL GÖSTERGELER

2018 yılında Çalık Holding'in toplam yükümlülükleri 40 milyar TL olurken, finansal borçları 11,7 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER (MİLYON TL)

FİNANSAL BORÇLAR (MİLYON TL)

OPERASYON HARİTASI

Çalık Holding, **enerji, inşaat, tekstil, maden, telekom, finans ve dijital** sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

AMERİKA
Tekstil (GAP Pazarlama)

Orta Asya, Balkanlar ve MENA Bölgesi'ndeki 22 ülkenin **önde gelen Türk yatırımcılarından biri** olarak faaliyetlerini sürdüren Çalık Holding, 28.027 kişiye istihdam sağlamaktadır.

Çalık Holding, faaliyette bulunduğu her coğrafyada, **dokunduğu her insanın hayatına kalıcı değerler katmak** amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

ÇALIK'LI OLMAK

GENİŞ BİR COĞRAFYADA FAALİYET GÖSTERMENİN ENERJİSİ İLE HER GEÇEN GÜN HEDEF BÜYÜTMektir.

Orta Doğu, Orta Asya, Afrika ve Balkanları kapsayan geniş bir coğrafyada, doğadan gelen enerjiyi insanların hizmetine sunarak, daha iyi ve sürdürülebilir bir gelecek yaratmak için çalışıyoruz. Gerçekleştirdiğimiz başarılı projeler ile dünyanın önde gelen enerji şirketleri arasında yer almamızdan gurur duyuyorum.

BURAK DOĞRU
GES İşletme Şefi
Çalık Enerji

2018 YILINDA ENERJİ SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ

Günümüz piyasasında bireysel altyapı müşterileri daha iyi hizmet, hizmete dijital ve esnek erişim ile daha fazla denetim hakkı beklemekte; bu bağlamda enerji dağıtım şirketlerinin de gelişen teknoloji ve değişen müşteri beklentilerine uyum göstermesi büyük önem taşımaktadır.

ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

- Enerji sektörü açısından bakıldığında, artan gelir düzeyi ve kentlerde yaşayan insan sayısının hızlı artışı nedeniyle küresel enerji talebinin yükseldiği görülmektedir.
- Geçen yılın sektör açısından önemli bir gelişmesi de EPDK tarafından elektrikte yıllık 2.000 kWh olan serbest tüketici limitinin, 2019 yılı için 1.600 kWh'a düşürülmesi olmuştur.

DÜNYADA ENERJİ SEKTÖRÜ

ABD ile Çin arasındaki ticaret anlaşmazlıkları, Avro Bölgesi'nde Brexit belirsizliği, ABD Merkez Bankası Fed'in 2011 yılından bu yana en yüksek düzeye çıkan tahvil faizlerinin gölgesinde geçen zorlu bir yıl olan 2018'de dünya ekonomisinde sıkıntılı zamanlar yaşanmıştır. Türkiye ekonomisi açısından ise Türk lirasındaki dalgalanmanın etkisiyle enflasyon ve piyasa faizlerinde artış, finansman koşullarında maliyet artışı gibi sorunlar yaşanmıştır. Ancak ekonomi yönetiminin hızla aldığı aksiyonlar ve piyasa beklentilerini önemli ölçüde karşılayan "Yeni Ekonomiye Dengeleme Programı" sayesinde ekonomimiz hızla toparlanma sürecine girmiştir.

Enerji sektörü açısından bakıldığında, artan gelir düzeyi ve kentlerde yaşayan insan sayısının hızlı artışı nedeniyle küresel enerji talebinin yükseldiği görülmektedir. Yapılan projeksiyonlara göre bu büyümenin ağırlıklı kısmı gelişmekte olan ülkelerden gelmektedir. 2000 yılına kadar küresel enerji talebinin %40'ından fazlası Avrupa ve Kuzey Amerika'dan, %20'si ise Asya'daki gelişmekte olan ekonomilerden gelirken, 2040'a kadar olan projeksiyonlarda bu durumun tamamen tersine döndüğü görülmektedir. Başta Çin ve Hindistan olmak üzere, OECD dışında kalan ülkelerin enerji tüketimi, OECD ülkelerinin toplam enerji tüketimini geride bırakmakta ve bu farkın önümüzdeki yıllarda daha da artacağı tahmin edilmektedir. Öte yandan 2015'ten bu yana dünyanın yenilenebilir enerjiye yaptığı yatırımın çoğunun da Çin'in öncülüğünde, gelişmekte olan ekonomilerde yaşandığı bilinmektedir.

TÜRKİYE'DE ENERJİ SEKTÖRÜ

Türkiye'de ise son dönemde enerji piyasasını Avrupa modeline paralel olarak liberalleştirme çalışmaları devam etmektedir. Büyüyen sanayi ve artan nüfusa paralel olarak artan enerji ihtiyacının yerli ve yabancı yatırımlar vasıtasıyla kapatılması hedeflenmektedir. Enerji sektöründe artmaya devam eden kurulu güç Kasım 2018 itibarıyla, yıllık bazda %6,3 artarak 88,3 GW'a ulaşmıştır.

Doğal gaz çevrim santrallerinin kurulu güçteki payı gerileme kaydederken, güneş ve rüzgâr enerjisi santrallerine yönelik yatırımlar canlılığını korumaktadır.

Geçen yılın sektör açısından önemli bir gelişmesi de EPDK tarafından elektrikte yıllık 2.000 kWh olan serbest tüketici limitinin, 2019 yılı için 1.600 kWh'a düşürülmesi olmuştur. Bu düzenlemeyle birlikte, ek olarak yaklaşık 5 milyon abone serbest tüketici niteliğine kavuşmuştur.

Günümüz piyasasında bireysel altyapı müşterileri daha iyi hizmet, hizmete dijital ve esnek erişim ile daha fazla denetim hakkı beklemekte; bu bağlamda enerji dağıtım şirketlerinin de gelişen teknoloji ve değişen müşteri beklentilerine uyum göstermesi büyük önem taşımaktadır.

Çalık Enerji, 2018 yılında da başarılı bir performans sergileyerek yürüttüğü bütün projelerde ve üzerinde çalıştığı aday projelerde hedefleri ve stratejileri doğrultusunda faaliyetlerini sürdürmeye devam etmiştir. Tüm projelerini taahhütler çerçevesinde yürüten Çalık Enerji, faaliyet gösterdiği alanlarda rekabet avantajı yaratan ve mevcut üstünlüğünü artıran yeni pazar arayışını sürdürerek ulusal ve uluslararası boyutlarda kâr getirecek yatırım fırsatlarını da en iyi şekilde değerlendirmiştir.

ÇALIK ENERJİ

Çalık Enerji, alanlarında uzman ve tecrübeli kadrosuyla, geliştirmekte olan yeni teknolojileri kullanarak ürettiği yaratıcı ve yenilikçi çözümleri ile uluslararası enerji sektörünün her alanında faaliyetlerine devam etmektedir.

2018 GELİŞMELERİ

TURAKURGAN VE NAVOI-2 PROJESİ

1.350 MW

- 2017'de kontrat süreci ile başlayan toplam kapasitesi 1.350 MW olan Trakurgan ve Navoi-2 projelerinin devreye alma ve inşaa süreçleri başlamıştır.

ENTEGRE PV PANEL ÜRETİM TESİSİ

500 MW

- Çalık Enerji iştiraki olan Atayurt İnşaat A.Ş., Nisan 2018'de 500 MW Entegre PV Panel Üretim Tesisi için proje bazlı teşvik belgesi almaya hak kazanmıştır.

TOPLAM VARLIKLAR

7,3 milyar TL

- Çalık Enerji'nin toplam varlıkları 2018 yılında 7,3 milyar TL'ye yükselmiştir.

NET SATIŞLAR

5,0 milyar TL

- Çalık Enerji 2018 yılında 5,0 milyar TL net satış gerçekleştirmiştir.

Birbirinden başarılı projeleri ile dünyanın önde gelen enerji şirketleri arasında yer alan Çalık Enerji, kurulduğu günden bu yana Orta Doğu, Orta Asya, Afrika ve Balkanları kapsayan geniş bir coğrafyada, daha iyi ve sürdürülebilir bir gelecek yaratmak adına doğadan gelen enerjiyi insanların hizmetine sunmaktadır. Çalık Enerji, alanlarında uzman ve tecrübeli kadrosuyla, gelişmekte olan yeni teknolojileri kullanarak ürettiği yaratıcı ve yenilikçi çözümleri ile uluslararası enerji sektörünün her alanında faaliyetlerine devam etmektedir. Çalık Enerji, hâlihazırda Türkiye, Türkmenistan, Özbekistan, Irak, Gürcistan, Libya, Rusya, Dubai, Afganistan, Yemen, Malavi ve Kosova pazarlarında faaliyetlerine devam etmektedir.

Afrika ve Orta Doğu gibi hızlı büyüyen pazarlarda enerji ve enerjiyle ilgili altyapı sektörlerinde söz sahibi olan Şirket, ilgi alanlarını genişleterek; ulaşım, desalinasyon ve hibrit enerji sektörlerinde de çalışmalarına devam etmektedir. Bu kapsamda ulaşım sektöründe, Mitsubishi Corporation ile birlikte yeni coğrafyalarda çalışmalarına devam eden Çalık Enerji, Irak piyasasında yeniden aktif hale gelerek; 2018 yılında ulaştırma sektöründeki ilk projesi olan "Basra Liman Projesi"ni imzalamıştır.

Sahra-altı Afrika'da daha önce bulunmadığı ülkelere giderek bilinirliğini artıran Şirket, potansiyelini değerlendirmek amacıyla Suudi Arabistan'da şube kurulumu işlemlerini başlatmıştır. Öte yandan Cezayir'de Sonatrach ile imzaladığı "İyi Niyet Anlaşması" ile çeşitli projelerde iş birliği çalışmaları başlatan Çalık Enerji, petrol ve gaz sektöründe verdiği tekliflerin sonuçlarını 2019 yılında almayı hedeflemektedir.

Enerji sektörünün yeni trendlerinden biri olan hibrit dağıtık enerji için ilk çalışmalara başlayan Çalık Enerji, reel projeler üzerinden çalışmalarını sürdürmektedir. Ayrıca, daha önce aktif olmadığı Rusya'da elektrik ile petrol ve doğal gaz sektörlerinde de çalışmalara başlayan Çalık Enerji, bu dönemde ayrıca, Mary Türkmenistan'da CIS'in en büyük CCPP'sini (1.574 MW) devreye almıştır.

Çalık Enerji, edindiği başarılar ve tecrübelerin ışığında Türkiye'de yenilenebilir enerji ve petrol/gaz faaliyetleri alanındaki çalışmalarına özverili bir şekilde devam etmektedir. Şirket bu bağlamda; 2013 yılında Rize/ Güneysu'da devreye aldığı Adacami Hidroelektrik Santrali (30 MW), 2016 yılında İzmir'de devreye aldığı Demircili ve Sarpıncık Rüzgâr Enerji Santralleri (72 MW), 2016-2017 yıllarında devreye aldığı Çorum (9,25 MW), Amasya (5 MW), Erzincan (5 MW), Erzurum (5 MW), Polatlı (1 MW) Güneş Enerjisi Santralleri projelerini tamamlamıştır.

IQB SOLUTIONS

IQB Solutions (Akılcı Bilişim Çözümleri ve Danışmanlık A.Ş.) Çalık Elektrik Dağıtım A.Ş. iştiraki olarak 2017 Mayıs ayında ulusal ve uluslararası ölçekte proje tabanlı yazılım ve danışmanlık hizmetleri vermek üzere kurulmuştur. Müşterilerine güncel teknolojileri kullanan, kaliteli, güvenilir, hızlı ve ölçeklenebilir çözümler sağlamak misyonu ile hareket eden IQB Solutions, 2018 yılsonu itibarıyla aşağıdaki projeleri geliştirmeye devam etmektedir:

- IQN Satış ve Ticaret Çözümü (YEPAS) (Faz 1 devreye alınmıştır.)
- EDAŞ Online Yeni Bağlantı Çözümü (YEDAŞ) (Faz 1 devreye alınmıştır.)
- IQBig Büyük Veri Platformu (YEDAŞ, Çalık Enerji) (Geliştirmesi devam etmektedir.)
- Santral Veri Yönetim Sistemi (Merkezi Scada) (Çalık Enerji) (Geliştirmesi devam etmektedir.)
- Elektrik Dağıtım Veri Ambarı ve Raporlama Sistemi (YEDAŞ) (Geliştirmesi devam etmektedir.)

SEKTÖRDEKİ "İLK"LERİ VE "EN"LERİ

- Türkmenistan'ın bağımsızlığından sonra inşa edilen ve 2018 yılında işletmeye açılan en büyük elektrik santrali "1.574 MW Mary Kombine Çevrim Elektrik Santrali",
- Irak'ta inşası tamamlanan ve ülkenin en büyük elektrik santralleri olan "1.250 MW Al-Khairat Basit Çevrim Elektrik Santrali" ve "750 MW Nainawa Basit Çevrim Elektrik Santrali",
- "Aşgabat Şehrine İstikrarlı Elektrik Enerji Sağlanması" projesi; dünyada bugüne kadar bir şehrin enerji altyapısının komple değiştirildiği en yüksek bütçeli proje olan "AST Projesi", Çalık Enerji tarafından tek seferde yapılan en büyük elektrik altyapısı değiştirme projesi,
- Gürcistan'ın ilk kombine çevrim santrali olan ve inşası tamamlanan; aynı zamanda Çalık Enerji'nin ilk anahtar teslim EPC Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali ve ülkedeki en yüksek bütçeli yatırım olan "230 MW Gardabani Kombine Çevrim Elektrik Santrali",
- Türkmenistan'ın gaz yakıtlı en büyük kurulu güce sahip santrali olmasıyla dikkat çeken "504,4 MW Derweze Basit Çevrim Elektrik Santrali",
- Çalık Enerji'nin, Afrika-Libya'da üstlendiği ilk proje olan "550 MW Al-Khums Fast Track Basit Çevrim Elektrik Santrali" projesi,
- Türkmenistan'ın Ahal-Mary-Lebap eyaletlerinde inşası tamamlanan ve Türkmenistan'da ilk defa kullanılan yaklaşık 450 MW gücündeki LM6000 gaz türbinleri,
- 12 km'lik tüneli ile Regülatörlü HES'ler arasında en uzun tünele sahip HES olan Adacami HES yatırımı,
- Özbekistan'da 2012 yılında inşası tamamlanan, Orta Asya'da bağımsızlık döneminden sonra yapılan ilk ve en büyük kombine çevrim elektrik santrali olma özelliğini taşıyan "478 MW Navoi Kombine Çevrim Elektrik Santrali",
- Bir yüksek gerilim iletim hattı projesi olan ve bir Türk şirketinin Asya'da üstlendiği en önemli yatırım projelerinden biri olan 500 KV Türkmenistan-Afganistan-Pakistan iletim hattı (TAP500) Projesi,

ÇALIK ENERJİ

Her koşulda kararlı adımlarla ilerleyişini sürdürmeye ve başarılı projelere öncülük etmeye devam eden Çalık Enerji, kazan-kazan ilkesini temel aldığı yatırım ve hizmet felsefesiyle yatırım yaptığı her bölgeye fayda sağlamayı amaçlamaktadır.

Hedef ülkelerde sürdürmüş olduğu faaliyetlerine büyük önem veren Çalık Enerji, üstlendiği tüm projelerde müşteri memnuniyetini en üst seviyede tutabilmek adına sorumluluklarını ve vermiş olduğu taahhütlerini hızlı ve kaliteli bir şekilde yerine getirmek için üstün gayret ve özveri göstermektedir. Bu kapsamda hizmet verdiği farklı coğrafyalarda karşılaştığı zor koşullara rağmen özverili bir şekilde, yalın ve etkin olan organizasyon yapısı ile kaliteli hizmet sunarak çalışmalarını başarı ile sürdürmeye devam etmektedir.

Hizmet verdiği sektörde farklılaşma sağlayarak ve rekabet avantajlarını geliştirerek hizmetlerini sürdürmeyi amaçlayan Çalık Enerji, faaliyet gösterdiği ve hedefleri arasında yer alan coğrafyalarda yeni iş imkânlarını da yakinen takip etmektedir.

Etkin insan kaynakları politikasının bir getirisi olarak, bünyesinde güçlü bir yönetim ekibi ve yetkin çalışanlar barındıran Şirket, bu sayede tüm hedeflerini başarıyla gerçekleştirmektedir.

Her koşulda kararlı adımlarla ilerleyişini sürdürmeye ve başarılı projelere öncülük etmeye devam eden Şirket, kazan-kazan ilkesini temel aldığı yatırım ve hizmet felsefesiyle yatırım yaptığı her bölgeye fayda sağlamayı amaçlamaktadır.

Çalık Enerji'nin yüksek verim anlayışıyla yürüttüğü satın alma ve lojistik organizasyonu, beraberinde üst düzeyde tedarikçi memnuniyetini getirmektedir. Tedarikçilerle kurulan güçlü ve uzun vadeli ilişkiler, özellikle zorlu coğrafyalarda Şirket'in gücünü pekiştirmektedir. Aynı zamanda Çalık Enerji, yatırım yaptığı ülkelerde yerel otoritelerle ilişkilerini geliştirmeye özen göstermekte, faaliyet gösterdiği alanda, ülke pazarındaki söz sahiplerinden biri olmaya önem vermektedir.

- Çalık Enerji'ye ait ilk rüzgâr enerjisi santrali yatırımları olan; toplamda 72 MW kurulu güce sahip, 29 adet rüzgâr türbininden oluşan "Demircili ve Sarpıncık RES Projeleri",
- Çalık Enerji'nin, mobil enerji santrali alanında imzaladığı ilk anlaşma ve aynı zamanda Şirket'in Yemen'de gerçekleştireceği ilk, Orta Doğu'da inşa edeceği üçüncü proje olan "60 MW Aden Fast-Track Mobil Enerji Santrali" projesi,
- Çalık Enerji'ye ait ilk rüzgâr enerjisi santrali yatırımları olan; toplamda 72 MW kurulu güce sahip, 29 adet rüzgâr türbininden oluşan "Demircili ve Sarpıncık RES Projeleri",
- Dünya genelinde fosil yakıtlı elektrik santrali inşa eden ilk 10 şirketten biri,
- Bir yüksek gerilim iletim hattı projesi olan ve bir Türk şirketinin Asya'da üstlendiği en önemli yatırım projelerinden biri olan 500 KV Türkmenistan-Afganistan-Pakistan iletim hattı (TAP500) Projesi,
- MENA Bölgesi'ndeki ulaşım sektöründe imzalanan ilk proje; Basra Liman projesi.

Çalık Enerji, beklentilerin üzerinde müşteri memnuniyetini hedefleyen, tüm taraflarla ilişkilerinin güvenilirlik ve şeffaflık ilkeleri üzerine kurulmasına öncelik veren bir yönetim anlayışına sahiptir. Üstlendiği tüm projeleri üstün kalite prensipleriyle zamanında ve eksiksiz yerine getirmeyi hedeflemektedir.

REKABET AVANTAJLARI

- Nitelikli ve kaliteli iş gücü,
- Zorlu coğrafyalarda iş yapabilme kapasitesi,
- İlişki içinde olduğu tüm taraflarla güvenilirlik ilkelerini temel alması,
- Üst düzeyde müşteri memnuniyetini hedeflemesi,
- Uluslararası standartlarda kalite prensibi,
- Şirket içi karar alma mekanizmasının hızlı işleyişi,
- Süreç ve iş bağlantılarının doğru yönetimi,
- Sektörde güçlü uluslararası stratejik ortaklıkları.

2018'İN YENİ PROJELERİ

Türkmenistan - Afganistan - Pakistan İletim Hattı Projesi (TAP500)
Asya'nın en önemli enerji yüksek gerilim iletim hattı projesi olarak kabul edilen ve Türkmenistan, Afganistan, Pakistan, Hindistan (TAPİ) Doğal Gaz Boru Hattı Projesi'nin paralelinde ilerleyecek olan, yüksek gerilim elektrik iletim hattı projesi için ön anlaşma Afganistan'ın başkenti Kabil'de ilgili ülkelerin temsilcilerinin katılımı ile imzalanmıştır. Çalık Holding'in yöneteceği 1,6 milyar ABD doları değerindeki Proje, bir Türk şirketinin Asya'da üstlendiği en önemli yatırım projelerinden biri olma niteliğini taşımaktadır. Afganistan ve İran'a elektrik ihracı devam eden Türkmenistan, TAP Projesi'nin hayata geçmesi ile birlikte Güneydoğu Asya ülkelerine de elektrik satmaya başlayacaktır. TAP Projesi'nin inşaat sürecinin başlangıcından itibaren üç yıl içerisinde tamamlanması öngörülmektedir.

Basra Liman Projesi

Çalık Enerji, Irak'ın denizdeki en önemli çıkış kapısı Basra'da Basra Limanı'nın yenilenmesi ve rehabilitasyonu projesini

gerçekleştirmek için anlaşma imzalamıştır. Proje, Mitsubishi Corporation ile birlikte hayata geçirilecektir. Projenin amacı, Basra çevresindeki mevcut endüstriyel liman tesislerinin yer alacağı Khor Al-Zubair Limanı'ndaki petrol ürünleri rıhtımını genişletmek ve Umm Qasr Limanı'nda çalışan gemiler ve servis tekneleri için yeni bir rıhtım oluşturmaktır.

500 MW Entegre PV Panel Üretim Tesisi
Çalık Enerji iştiraki olan Atayurt İnşaat A.Ş., Nisan 2018'de 500 MW Entegre PV Panel Üretim Tesisi için proje bazlı teşvik belgesi almaya hak kazanmış; Projeye ilişkin fizibilite ve ön projelendirme çalışmalarına devam etmektedir.

2018'DE DEVAM EDEN İŞLER

Turakurgan Kombine Çevrim Elektrik Santrali

Ocak 2017'de kontrat süreci başlayan Turakurgan Projesi, Özbekistan'ın ikinci büyük şehri Namangan'ın Turakurgan kasabasında yer almaktadır. 900 MW toplam kapasiteli proje, her biri 450 MW güce sahip iki bloktan (2+2 konfigürasyon) oluşmaktadır. Sözleşmedeki iş programına göre; ilk bloğun devreye alınma tarihi Ocak 2020; ikinci bloğun devreye alınma tarihi Nisan 2020'dir. Şubat sonu itibarıyla, projedeki genel ilerleme yüzdesi %72,69'dur.

ÇALIK ENERJİ

Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) 2018'de 2017 yılsonu verilerini değerlendirerek gerçekleştirdiği sıralamada, Çalık Enerji; inşaat ve müteahhitlik sektörü sıralamasında 5'inci, genel sıralamada 15'inci sırada yer almıştır.

Navoi-2 Kombine Doğal Gaz Çevrim ve Isı Santrali

Çalık Enerji, birincisini Özbekistan'ın Navoi şehrinde 2012 yılında teslim ettiği Navoi Kombine Çevrim Elektrik Santrali Projesi'nin, ikincisine 2017 Ocak ayı itibarıyla başlamıştır. Projenin toplam kapasitesi 450 MW'tır. 1+1 konfigürasyondan oluşan Navoi-2 Doğal Gaz Kombine Çevrim ve Isı Santrali Projesi'nin, Mart 2019 tarihinde basit çevrim kısmının ticari operasyona geçmesi; Ocak 2020'de de projenin tamamının İşveren'e teslimi planlanmaktadır. Şubat sonu itibarıyla, projedeki genel ilerleme yüzdesi %85,93'tür.

Tedzani-4 Hidroelektrik Santrali

Çalık Enerji ve Mitsubishi Corporation iş birliği ile Sahra-altı Afrika'da gerçekleştirilecek ilk elektrik santrali projesi olan, 19,5 MW gücündeki Tedzani-4 Hidroelektrik Santrali'ne ilişkin yapım sözleşmesi Malawi'nin başkenti Lilongwe'de 18 Temmuz 2017 tarihinde

imzalanmıştır. Bu sözleşme ile Çalık Enerji, Tedzani-4 Hidroelektrik Santrali Projesi'nin inşası kapsamında mühendislik, inşaat, hidromekanik, elektromekanik montaj ve devreye alma olmak üzere anahtar teslimi yapım işlerini üstlenmiştir. Resmi izinlerin tamamlanması sonucu 11 Haziran 2018 tarihinde başlayan inşaat çalışmaları hızla devam etmektedir.

Mary-3 Projesi

1.574 MW gücünde üretim kapasitesi ile Orta Asya'nın en büyük kombine çevrim enerji santrali olma özelliğini taşıyan Mary-3 Elektrik Santrali Projesi, Eylül 2018'de tamamlanarak elektrik üretimine başlamıştır. Kontrat kapsamında işletme devir çalışmaları devam etmektedir.

2018 YILINDA ALINAN ÖDÜLLER

- Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) 2018'de, 2017 yılsonu değerlerine bakılarak verilen cevaplar doğrultusunda Çalık Enerji, genel sıralamada 15'inci, inşaat ve müteahhitlik sektörü sıralamasında ise 5'inci sırada yer almıştır.
- ENR tarafından her yıl açıklanan "Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhidi" listesinde Çalık Enerji 104'üncü sırada yer almıştır.
- Platin Global 100 endeksi Türkiye'den dünyaya açılan en başarılı 100 şirket arasında genel sıralamasında 31'inci; sektörel sıralamada ise 6'ncı sırada yer almıştır.

KALİTE STANDARTLARI VE SERTİFİKALAR

- ISO 9001:2015
- ISO 14001:2015
- OHSAS 18001
- ASME A, S, U Stampler

Finansal Özet (Milyon TL)	2016	2017	2018
Toplam Varlıklar	5.006	7.062	7.272
Net Satışlar	3.552	4.807	4.960
Toplam Özkaynaklar	1.445	2.621	3.473
FAVÖK	894	1.270	1.154
FAVÖK Marjı (%)	25	26	23

ÇALIK PETROL ARAMA ÜRETİM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Çalık Petrol, 2018 yılında iki adet 20 yıllık, üç adet beş yıllık petrol sahası işletme ruhsatı almıştır. Diyarbakır ve Adıyaman illerinde iki adet yeni petrol arama ruhsatı olarak petrol arama ruhsat sayısını 15 adete çıkarmıştır. 2018 yılında, Mardin Savur ilçesinde bir adet arama kuyusu ve Güney Çalıktepe sahasında iki adet üretim kuyusu kazmıştır.

2018 GELİŞMELERİ

TOPLAM YATIRIM TUTARI

4,7 milyon ABD doları

- Çalık Petrol'ün 2018 yılsonu itibarıyla toplam yatırım tutarı 4,7 milyon ABD dolarına ulaşmıştır.

PETROL ÜRETİMİ

1.000 varil/gün

- Çalık Petrol, 2018 yılsonu itibarıyla 1.000 varil/gün petrol üretimi yapmaktadır.

TOPLAM VARLIKLAR

92,5 milyon TL

- Çalık Petrol'ün toplam varlıkları 2018 yılında 92,5 milyon TL'ye yükselmiştir.

NET SATIŞLAR

105,2 milyon TL

- Çalık Petrol 2018 yılında 105,2 milyon TL net satış gerçekleştirmiştir.

2003 yılında Türkmenistan'da petrol ve doğal gaz sondaj müteahhitliği ile sektöre giriş yapan Çalık Holding, 2006'da Türkiye'de ilk petrol arama ruhsatını alarak yurt içi arama faaliyetlerine başlamıştır. Çalıktepe-1 kuyusu ile 2010 yılında Çalıktepe sahasının keşfini yapan Çalık Holding, 2012 yılında petrol ve doğal gaz arama ve üretim faaliyetlerini yürütmek üzere Çalık Petrol Arama Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş.'yi kurmuştur. Hâlihazırda yurt içinde petrol üretmekte olan Çalık Petrol, yurt dışında da yeni fırsatlar aramaya devam etmektedir.

Çalık Petrol, 2014 yılında Batı Çalıktepe-1 kuyusu ile Batı Çalıktepe sahasını keşfederek ilk ekonomik petrol üretimine başlamıştır. Daha sonra Güney Çalıktepe-1 kuyusu ile Güney Çalıktepe sahasını keşfeden Şirket, Haziran 2017'de Güney Çalıktepe-3 kuyusu ile üretimini 1.400 varil/gün seviyesine çıkarmıştır. 2018 yılsonu itibarıyla 1.000 varil/gün petrol üretimi yapmaktadır.

Çalık Petrol, 2018 yılında iki adet 20 yıllık, üç adet beş yıllık petrol sahası işletme ruhsatı almıştır. Diyarbakır ve Adıyaman illerinde iki adet yeni petrol arama ruhsatı alarak petrol arama ruhsat sayısını 15'e çıkarmıştır. 2018 yılında, Mardin Savur ilçesinde bir adet arama kuyusu ve Güney Çalıktepe sahasında iki adet üretim kuyusu kazmıştır.

2018 yılsonu itibarıyla toplam yatırım tutarı 4,7 milyon ABD dolarına ulaşan Çalık Petrol, yıl içinde İngiliz şirketi H2P ile Güneydoğu'da üç adet ruhsat için ortaklık anlaşması imzalamıştır.

Önümüzdeki dönemlerde Türkiye'de sektör lideri olmayı hedefleyen Çalık Petrol, yurt dışında ise özellikle petrol zengini olan ülkelerde petrol ruhsatı sahibi olmayı amaçlamaktadır. Şirket ayrıca, önümüzdeki beş yıl içinde 5 bin varil/gün, 10 yılda ise 10 bin varil/gün petrol üretimi gerçekleştirmeyi planlamaktadır.

Finansal Özet (Bin TL)

	2018
Toplam Varlıklar	92.480
Net Satışlar	105.227
Toplam Özkaynaklar	80.759
FAVÖK	53.181
FAVÖK Marjı (%)	51
Toplam Sermaye	65.000

SEKTÖRDEKİ "İLK"LERİ VE "EN"LERİ

- Güney Çalıktepe-3 kuyusu ile Türkiye'de şüana kadar Paleozoikten en yüksek günlük artezyen üretim yapan ilk kuyu,
- Özel tip 12-1/4" PDC matkap ile Türkiye'de en fazla metraj ve en yüksek ilerleme hızı,
- Türkiye'de ilk defa özel tip 8-1/2" AxeBlade matkap kullanımı,
- Türkiye'de ilk defa KLA Shield tipi sondaj çamuru kullanımı,
- Türkiye'nin Güneydoğusu'nda en ekonomik kuyu kazısı.

KALİTE STANDARTLARI VE SERTİFİKALAR

- ISO 9001-2015 Kalite Yönetim Sistemi Sertifikası
- ISO 14001-2015 Çevre Yönetim Sistemi Sertifikası
- OHSAS 18001-2008 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Sertifikası

REKABET AVANTAJLARI

Çalık Petrol, Türkiye, Orta Doğu ve Türk Cumhuriyetleri iyi bilen tecrübeli teknik ekipleri ile sektörde avantaj sağlamaktadır.

YEŞİLİRMAK ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş. (YEDAŞ)

Hizmet sunduğu yerlerde istikrarlı ve güvenilir enerji dağıtımı, yüksek çalışan ve müşteri memnuniyeti ve sağladığı sosyal katkılar ile değer üretme ve öncü olma hedefini koruyan YEDAŞ, iş sağlığı ve güvenliği, teknoloji kullanımı, inovatif çözüm yaklaşımı gibi konuları ön planda tutmaktadır.

2018 GELİŞMELERİ

TOPLAM YATIRIM

1,3 milyar TL

- YEDAŞ, 2011-2018 yılları arasında yapılan 1,3 milyar TL'ye yakın yatırım ile dağıtım şebekesi ve teknolojik altyapısını yenileyerek güçlendirmiştir.

TOPLAM KULLANICI SAYISI

3+ milyon

- YEDAŞ, hâlihazırda faaliyet gösterdiği; Samsun, Ordu, Çorum, Amasya ve Sinop il ve ilçelerinde, 2 milyon müşteri ve 3 milyondan fazla kullanıcıya elektrik dağıtım hizmeti vermektedir.

DAĞITILAN ELEKTRİK

5 milyon kwh

- YEDAŞ yaklaşık 5 milyon kwh elektrik dağıtımını gerçekleştirmektedir.

TOPLAM VARLIKLAR

2,1 milyar TL

- YEDAŞ'ın toplam varlıkları 2018 yılında 2,1 milyar TL'ye yükselmiştir.

YEDAŞ HAKKINDA

2005 yılında kurulan Yeşilirmak Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi, Türkiye’de yapılan özelleştirmeler kapsamında 2010 yılının sonunda Çalık Elektrik Dağıtım A.Ş. tarafından devralınmış ve Çalık YEDAŞ adı ile Çalık Holding bünyesine katılmıştır. Özelleştirme süreci ile birlikte yatırım bütçesini kamu dönemine oranla dört katına çıkaran YEDAŞ, 2011-2018 yılları arasında yapılan 1.275 milyon TL’ye yakın yatırım ile dağıtım şebekesi ve teknolojik altyapısını yenileyerek güçlendirmiştir.

YEDAŞ, 2018 yılsonu itibarıyla Samsun, Ordu, Çorum, Amasya ve Sinop illerinde 39.367 km² alanda hizmet vermeye devam etmektedir.

Şirket, “Dağıtım ve Perakende Satış Faaliyetlerinin Hukuki Ayırıştırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar” kapsamında, 2012 yılsonunda Enerji Piyasası ve Düzenleme Kurulu kararıyla Perakende Satış Lisansı almıştır. Bunu takiben 2013 yılı itibarıyla, Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Yeşilirmak Elektrik Perakende Satış A.Ş. olarak iki ayrı şirkete dönüşmüştür.

YEDAŞ, hâlihazırda faaliyet gösterdiği; Samsun, Ordu, Çorum, Amasya ve Sinop il ve ilçelerinde, 3 milyondan fazla kullanıcıya yaklaşık 5 milyon kwh elektrik dağıtım hizmeti vermektedir. Toplam 1.286 kişilik bir kadrosu bulunan YEDAŞ, kendi yazılım ekibini bünyesinde barındıran az sayıda şirketten biri olarak sektörde fark yaratmaktadır.

Hizmet sunduğu yerlerde istikrarlı ve güvenilir enerji dağıtımı, yüksek çalışan ve müşteri memnuniyeti ve sağladığı sosyal katkılar ile değer üretme ve öncü olma hedefini koruyan YEDAŞ, iş sağlığı ve güvenliği, teknoloji kullanımı, inovatif çözüm yaklaşımı gibi konuları ön planda tutmaktadır.

2011 yılında müşteri hizmetleri kalitesi için büyük önem taşıyan SAP kurumsal modüllerini iş süreçlerine dâhil eden YEDAŞ, SAP sistemini en başarılı ve kapsamlı kullanan ilk elektrik dağıtım şirkettir. Şirket ayrıca, GIS (coğrafi bilgi sistemi) ve AMR/OSOS (otomatik sayaç okuma) ile entegre bir şekilde çalışan SAP IS-U (endüstriyel sistemler çözümleri) sistemini 2013 yılı başından itibaren canlı sisteminde kullanmaktadır.

Sektöre yönelik stratejik öncelik ve hedefleri doğrultusunda dijitalleşme alanında ilerlemeye devam eden YEDAŞ, bu bağlamda SCADA, AGİS, Mobil İş Gücü Yönetim Sistemi gibi uzaktan izleme ve kontrol etme sistemlerini geliştirerek, kaliteli ve sürekli elektrik hizmeti sunmayı hedeflemektedir. Ayrıca Big Data projesiyle sahadan aldığı ve

mevcut verileri analiz edip ilişkilendirerek tedarik sürekliliğini ve hizmet kalitesini iyileştirmektedir.

Şirket’in öncelikli amacı; iş süreçlerinde verimliliği artırarak sorumluluk bölgesindeki 3 milyon kullanıcısına kaliteli ve kesintisiz hizmet sunmaktır. YEDAŞ, bu amaç doğrultusunda belirlediği “2019 yılında kurumsal ve operasyonel mükemmellik alanında Avrupa’nın ilk 10 şirketi arasında olmak” vizyonunu, yüksek müşteri memnuniyetini temel alan ve uluslararası kalite standartları hedefleyen teknolojik yatırımları ile istikrarlı bir biçimde gerçekleştirmektedir.

2018 YILINDA ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

Dijital dünyada yaşanan gelişmelerle birlikte yeni teknolojilerin etkin kullanılmasına büyük önem veren YEDAŞ, bu kapsamda 2018 yılında tüketicilerin bağlantı başvurularını web sitesi üzerinden çevrimiçi gerçekleştirebilmesi için EDAŞ Online portalını oluşturmuştur. Şirket ayrıca, saha ekiplerinin şebekenin durumunu tabletler üzerinden anında tespit ederek hızlı müdahale edebilmesi için hayata geçirdiği Mobil İşgücü Yönetimi Projesi’nin üçüncü fazı olan WFM Mobil GIS ile SCADA, GIS, SAP ile entegrasyonunu tamamlayarak; dijitalleşmeyi saha süreçlerine de taşımıştır. YEDAŞ, AGİS projesi kapsamında dağıtım bölgesindeki 12 binden fazla dağıtım trafosunu ve yaklaşık 40 bin alçak gerilim fideri üzerinde 120 bin noktayı uzaktan izleyebilmektedir.

Dağıtım şebekesinde arazi içerisindeki uzun hatlarda arıza tespitinin yapılabilmesi, detaylı saha tespitleri yapılarak daha etkin bakım ve yatırım faaliyetlerinin yürütülebilmesi, efektif kaçak tarama operasyonları yapılabilmesi amacıyla 2018 yılında ilk uygulaması yapılarak; DRONE kullanımına geçilmiştir.

2018 yılında sosyal sorumluluk projelerine hız kesmeden devam eden YEDAŞ, kuşların elektrik akımına kapılmasını önlemek için, 625 bin TL bütçe ile yaklaşık 1 milyon kuşun göç yolları

REKABET AVANTAJLARI

- ▶ Dağıtım şebekesinde sektördeki en kapsamlı uzaktan izleme ve kontrol sistemine sahip olması,
- ▶ İçinde ideal OSOS sistemini de barındıran AGİS ile hizmet sahasındaki toplam enerji tüketiminin %45’ini tüketim noktasında gerçek zamanlı takip edebilmesi,
- ▶ Faaliyet bölgesindeki üretim santrallerinin tamamını OSOS sistemine dâhil ederek enerji üretiminin %100’ünü kaynağında takip edebilmesi,
- ▶ Alçak Gerilim şebekesini 120 bin noktadan takip edebilmesi,
- ▶ OG seviyesinde SCADA projesi ile 3.750 OG fideri uzaktan kontrol edebilmesi ve AGİS projesinin kapsamıyla birlikte OG şebekesinin %100’ünü uzaktan izleyebiliyor olması
- ▶ Teknoloji yatırımlarına büyük önem vermesi,
- ▶ SCADA/DMS sistemi ile arızalara hızlı müdahale,
- ▶ Uluslararası standartlarda hizmet kalitesi,
- ▶ Çağdaş sistemlerle yüksek müşteri memnuniyeti,
- ▶ Amerikan Kalkınma Ajansı ve EPDK tarafından desteklenen Ar-Ge projeleri geliştirmesi,
- ▶ İş Gücü Yönetim (WFM) projesi.

YEŞİLİRMAK ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş. (YEDAŞ)

YEDAŞ, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı oluşturmak için yaptığı İş Sağlığı ve Güvenliği yatırımlarının yanı sıra farkındalık oluşturacak uygulamalarla sürekliliği; güvenlik kültürünün bir yaşam tarzı olarak benimsenmesini sağlamaktadır.

üzerinde bulunan elektrik dağıtım hatlarına, hat izolasyonu ve kuş koruma aparatı montajı yaparak kuş ölümlerinin önüne geçmiştir.

YEDAŞ, çalışanlarının sağlığı için sürekli farkındalık projeleri ile güvenlik kurallarına uyulmasının bir yaşam tarzı olarak benimsenmesi için çalışmaktadır. “İşbaşı konuşmaları” yaparak göreve başlayacak çalışanların kuralları hatırlaması ve uygulaması sağlanmaktadır. Her ilin İş Sağlığı ve Güvenliği ekipleri, her gün saha denetimleri gerçekleştirerek bilgilendirmeler yapmaktadır. Yöneticiler, saha ekiplerini çalışmalar esnasında ziyaret ederek güvenlik önlemlerinin geliştirilmesi ve uygulanması yönünde değerlendirmelerde bulunmaktadır. Gün içinde sürekli kurallara ilişkin bilgilendirmeye yönelik mesajlar gönderilmektedir. Her ilde İş Sağlığı Güvenliği kurallarına uygun davranan ekipleri “Aydın Altın Ekibi” olarak ödüllendirilmektedirler.

2018 YILINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN YATIRIMLAR

2018 yılı boyunca 239,3 milyon TL şebeke; 5,6 milyon TL şebeke işletim sistemi; 6,6 milyon TL sayaç ve 17,3 milyon TL çevre, güvenlik ve diğer yatırım alanlarına olmak üzere 268,8 milyon TL değerinde yatırım gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda 385 adet transformatör; 213 km enerji nakil hattı, 1.970 km kırsal/köy şebeke, 104 km yeraltı şebekesi,

81 km müstakil aydınlatma ve 63 adet dağıtım merkezi /kesicili ölçü kabini tesis edilmiştir.

2018 yılı yatırımları kapsamında YEDAŞ’a ait transformatörlerin %2,9’unda, havai şebekenin ise %3,3’ünde yenileme/ilave şebeke tesisi çalışması yapılmıştır. Elektrik tedarik sürekliliği ve teknik kalitenin iyileştirilmesine yönelik planlarını hayata geçiren YEDAŞ, yatırım yapılan bölgelerdeki elektrik kesintisi sayılarında %35; kesinti sürelerinde ise %48 oranında iyileşme sağlamıştır.

SEKTÖRDEKİ “İLK”LERİ VE “EN”LERİ

- Dijital Şebeke Modeli Sürdürülebilir Yatırım Dönemi’ni hayata geçiren ilk elektrik dağıtım şirkettir.
- KalDer’e üye olan ilk elektrik dağıtım şirketi olan YEDAŞ, EFQM 3 Yıldızlı Mükemmellikte Yetkinlik Belgesi’ne sahiptir

- Alçak Gerilim Şebeke İzleme Sistemi’ni kuran ve alçak gerilim şebekesini uzaktan izleyip yönetebilen ilk ve tek dağıtım şirkettir.

KALİTE STANDARTLARI VE SERTİFİKALARI

- ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi
- ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi
- OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi
- ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
- ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi
- ISO 18295-1 Müşteri İletişim Merkezleri Yönetim Sistemi

2018 YILINDA ALINAN ÖDÜLLER

- YEDAŞ, Mobil GIS Projesi ile 25 Ekim 2018 tarihinde SAP Now etkinliğinde “Yılın Mobil Ödülü”ne layık görülmüştür.

Finansal Özet (Milyon TL)	2016	2017	2018
Toplam Varlıklar	1.190	1.512	2.053
Net Satışlar	694	828	899
Toplam Özkaynak	554	770	978
FAVÖK	501	549	759
FAVÖK Marjı (%)	72	66	84

YEŞİLIRMAK ELEKTRİK PERAKENDE SATIŞ A.Ş. (YEPAŞ)

YEPAŞ, Türkiye genelinde sanayi kuruluşlarından, mesken tüketimi yapan bireysel müşterilerine kadar geniş bir müşteri yelpazesine elektrik tedarik hizmeti vermektedir.

2018 GELİŞMELERİ

SERBEST TÜKETİCİYE YAPILAN SATIŞLAR

243 milyon kWh

- YEPAŞ, 2018 yılında serbest tüketicilere 243 milyon kWh enerji satışı gerçekleştirmiştir.

TOPLAM VARLIKLAR

603 milyon TL

- YEPAŞ'ın toplam varlıkları 2018 yılında 603 milyon TL'ye yükselmiştir.

NET SATIŞLAR

1,9 milyar TL

- YEPAŞ'ın 2018 satışları 1,9 milyar TL seviyesinde olmuştur.

ÖZKAYNAKLAR

37 milyon TL

- YEPAŞ'ın özkaynakları 2018 yılında 37 milyon TL olmuştur.

KURUMSAL PROFİL

Yeşilirmak Elektrik Perakende Satış A.Ş. (YEPAŞ), 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 3'üncü; Elektrik Piyasasında Gelir ve Tarife Düzenlemesi Kapsamında Düzenlemeye Tabi Unsurlar ve Raporlamaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ'in 39'uncu maddeleri uyarınca elektrik dağıtım şirketlerinin 01.01.2013 tarihi itibarıyla dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini ayrıştırmalarına yönelik yasal zorunluluk kapsamında oluşmuş bir şirkettir. YEPAŞ, Türkiye genelinde sanayi kuruluşlarından, mesken tüketimi yapan bireysel müşterilerine kadar geniş bir müşteri yelpazesine elektrik tedarik hizmeti vermektedir. Bununla birlikte, Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş. (YEDAŞ) bölgesinde bulunan, düzenlenen tarifeden elektrik kullanan tüketicilere, serbest tüketici niteliğine haiz olup bu hakkını kullanmayan tüketicilere ve son kaynak tedarikçisi olarak serbest tüketicilere Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenen düzenlemeye tabi perakende satış tarifesi üzerinden elektrik satmakla görevlendirilmiş şirkettir. Bunun dışında bölgedeki serbest tüketicilere, şartları tamamıyla serbest piyasa koşullarına göre belirlenmiş elektrik enerjisi tedarikini ikili anlaşma yoluyla sağlamaktadır. Son kaynak elektrik tedarikçisi görevine sahip olan YEPAŞ, müşterilerine elektrik tedariki kapsamında her türlü pazarlama, satış, müşteri hizmetleri (abonelik-faturalama-tahsilat) faaliyetlerini de gerçekleştirmektedir.

Liberalleşen elektrik piyasası dâhilinde serbest tüketicilere sunmuş olduğu bu hizmetlerin dışında serbest tüketici olmayan ya da bu hakkını kullanmayan müşterileri için de Elektrik Piyasası Mevzuatı'nın kendisine yüklemiş olduğu görevli tedarik şirketi misyonu dâhilinde hizmetler üretmektedir. Müşterilerin elektrik faturalarının doğru ve zamanında düzenlenmesi, hızlı olarak ulaştırılması ve bu faturalarının hızlı, ücretsiz ve alternatif kanallar üzerinden tahsilatının yapılabilmesi için sürekli iyileştirmeler yapmaktadır.

YEPAŞ, 2018 yılında, toplam satış hacmini %2,39 artırırken; toplam müşteri sayısında %4, serbest tüketici sayısında ise %99,31 azalış göstermiştir. Serbest tüketicilere yapılan satışlar, bir önceki yıla göre %84 oranında azalarak toplam 243 milyon kWh olarak gerçekleşmiştir.

VİZYON

Yenilikçi uygulamalar ile hizmet verdiği müşterilerinin hayatına değer katmaktır.

MİSYON

Müşteri memnuniyeti odaklı bir anlayış ile elektrik enerjisini; kaliteli, güvenilir, sürekli ve uygun fiyatlı bir şekilde sunmaktır.

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ POLİTİKASI

YEPAŞ olarak;

- Müşterilerimizin her türlü öneri, şikâyet, talep ve itirazlarını kolayca iletebileceği sistemleri kuracağımızı ve uygulayacağımızı,
- Çeşitli araç ve yöntemlerle toplayacağımız müşterilerimizin istek ve taleplerini objektif, adil, dikkatli ve gizlilikle ele alacağımızı; yasal şartlar, etik ilkelerimiz ve şirket politikamıza aykırı olmayacak şekilde değerlendirecek müşterilerimize geribildirimde bulunacağımızı,
- Şirketimize iletilen memnuniyetsizliğin tekrar oluşmaması için gerekli iyileştirmeleri ve kontrolleri yapacağımızı, gelişime açık alanları tespit ederek verimliliği artıracığımızı,
- İç müşteri olan çalışanlarımızın önerilerini önemseyerek, çözüm önerileri ile birlikte tümünü hayata geçireceğimizi,
- Şikâyet, talep ve önerilerde çözüme yönelik kalıcı iyileştirmeleri sistemimize entegre ederek süreçlerimizde uygulayacağımızı,

- Müşterilerimiz ile olan ilişkilerimizde müşteriyi öncelikle haklı kabul edip, şeffaf olarak bütün müşteri memnuniyetsizliklerini çözeceğimizi, bu çalışmalar doğrultusunda gerekli tüm kaynakları sağlayacağımızı,
- YEPAŞ'ın müşteri istekleri ve şikâyet yönetim sürecini, ayrıca bunun için kullanılan sistemleri, gelişime açık alanların tespit edilmesi ve verimliliğin artırılması için düzenli olarak gözden geçirip, etkinlikleri raporlayıp ve sürekli iyileştireceğimizi,
- Müşteri memnuniyetine odaklı bir yaklaşımı ana ilkemiz olarak kabul ettiğimizi ve bu ilkeleri uygulayacağımızı, taahhüt ederiz.

TARİHÇE

YEPAŞ, 16.11.2012 tarihinde Samsun Ticaret Sicili'nde tescil edilmiş ve kuruluşu gerçekleşmiştir. Şirket'e 27.12.2012 tarih ve 4207-2 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu kararıyla EPS/4207-2/2498 sayılı Perakende Satış Lisansı verilmiştir. Dağıtım ve Perakende Satış Faaliyetlerinin, Hukuki Ayrıştırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında yapılan kısmi bölünme işlemiyle perakende satış faaliyetinin ayrışması 31.12.2012 tarihinde tescil edilmiştir. YEPAŞ, 01.01.2013 tarihi itibarıyla Samsun, Ordu, Çorum, Amasya ve Sinop (Yeşilirmak Dağıtım Bölgesi) illerini kapsayan bölgede perakende satış ve perakende hizmetleri vermektedir.

YEŞİLİRMAK ELEKTRİK PERAKENDE SATIŞ A.Ş. (YEPAS)

YEPAS, serbest tüketici statüsündeki sanayi ve ticarethane müşterilerine elektrik satışı gerçekleştirirken, hızla değişen pazar dinamiklerini dikkate alarak müşterilerinin ihtiyaçlarını yakından takip ederek yarattığı etkili çözümlerle sektöre yön vermektedir.

Hayatın vazgeçilmez unsuru olan elektrik enerjisini müşterilerine, kaliteli, güvenilir, sürekli ve uygun fiyatlı sunan YEPAS, tüm iş süreçlerini sürdürülebilir müşteri memnuniyeti temelinde oluşturarak müşterilerine hızlı ve saygılı hizmet vermek için sağlam temelli ve başarılı çalışmalarına 2018 yılında da devam etmiştir. Müşterilerine yenilikçi ve müşteri odaklı pazarlama ve satış hizmetleri sunan YEPAS, yüksek teknolojiye dayalı altyapısı ile müşterilerinin ihtiyaçlarına göre ürünler, hizmetler ve çözümler geliştirmektedir. Yapılan yatırımlar ile elektrik perakende sektöründe en gelişmiş bilgi sistemleri donanım ve uygulama altyapısı kullanılmaktadır. Elektrik tedarikinde ilk etapta fiyat en önemli faktör gibi görünse de, tedarikçinin piyasa deneyimi, bilgisi, satış öncesi ve sonrasındaki hizmetinin kalitesi de büyük önem taşımaktadır. YEPAS, müşterilerinin faaliyet gösterdikleri sektörleri tanıyarak, doğru analizler ile müşterilerinin ihtiyaçlarına yönelik ürün ve hizmetler sunmaktadır.

YEPAS, serbest tüketici statüsündeki sanayi ve ticarethane müşterilerine elektrik satışı gerçekleştirirken, hızla değişen pazar dinamiklerini dikkate alarak müşterilerinin ihtiyaçlarını yakından takip ederek yarattığı etkili çözümlerle sektöre yön vermektedir. Şirket, sadece fiyat değil müşteri memnuniyeti odaklı yaklaşımı ile müşterilerin kendi iş alanlarındaki faaliyetlerini desteklemektedir.

KALİTE STANDARTLARI VE SERTİFİKALARI

- ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi
- ISO/IEC 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
- ISO 10002:2014 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi

2018 YILINDA ÖNE ÇIKANLAR

YEPAS, 2018 yılında sektörde yaşanan olumsuz gelişmelere hızlı bir şekilde tepki vermiş ve gerekli tedbirleri alarak; geçiş dönemi olarak adlandırdığı bu dönemi Şirket'i geleceğe hazırlama adına bir fırsat olarak değerlendirmiştir. Bu dönemde YEPAS, bölgesel elektrik satış şirketinden ulusal elektrik satış şirketine dönüşme vizyonu çerçevesinde; Bilgi Teknolojileri altyapısında, müşteri hizmetleri merkezlerinde ve tahsilat kanallarında iyileştirme çalışmaları gerçekleştirmiştir.

2018 yılı, maliyetlerin etkin olarak yönetildiği, verimliliğin esas alınarak çözümlerin ve iş modellerinin sürekli geliştirildiği bir yıl olmuştur. Bu faaliyet döneminde, yurt dışına ilk elektrik ihracatını gerçekleştirmeyi başaran YEPAS, uzman kadrosu ile bölgesel elektrik piyasalarını ve olası ticari fırsatları yakından takip etmektedir.

Grup içi sinerjiyi etkin olarak değerlendirmek için Çalık Holding iştirakleri ile iş birlikleri gerçekleştiren YEPAS, Aktif Bank N Kolay ile geliştirmiş olduğu ortak proje dâhilinde bölge içerisindeki YEPAS işlem merkezlerini, YEPAS N Kolay Yetkili İşlem Merkezleri haline dönüştürmüş olup, bu şekilde daha yaygın, daha verimli hizmet kanalları kurulmuştur. Bu yeni konseptte oluşturulan YEPAS N Kolay Yetkili İşlem Merkezleri'nde 2018 yılında, konvansiyonel N Kolay hizmetlerinin yanı sıra elektrik abonelik işlemleri, tahsilat işlemleri, serbest tüketici işlemleri ve her türlü müşteri hizmetlerine yönelik işlem yapılabilir hale getirilmiştir. Sağlanan bu iş birliği sonrasında Samsun, Sinop, Ordu, Çorum, Amasya il ve ilçelerinde oluşturulan 66 YEPAS N Kolay Yetkili İşlem Merkezi'nin yanında yaklaşık 850 N Kolay Kioks noktasıyla müşterilere hizmet sunulmaktadır.

Öte yandan 2018 yılı, YEPAS hizmet merkezlerinde elektrik dışı ürün ve hizmetlerin satışına odaklanılan bir yıl olmuştur. Grup iştirakleri olan N Kolay, Sigortayeri ve ÇEDAŞ/YEPAS iş birliği ile YEPAS müşterilerine, sözleşme işlemleri için yasal olarak bulunması gereken DASK sigortasının satışına aracılık hizmetleri verilmeye başlanmıştır. Pilot uygulamalarla başlanan projede önemli gelişmeler sağlanmış ve ciddi poliçe adetleri yakalanmıştır.

REKABET AVANTAJLARI

- En gelişmiş bilgi sistemleri donanım ve uygulama altyapısını kullanmak,
- Çağdaş sistemlerle yüksek müşteri memnuniyeti,
- Teknoloji yatırımlarına büyük önem vermesi,
- Uluslararası standartlarda hizmet kalitesi,
- Etkili çözümlerle hizmet sektörüne yön vermek.

Finansal Özet (Milyon TL)*	2016	2017	2018
Toplam Varlıklar	548	503	603
Net Satışlar	1.259	1.490	1.880
Toplam Özkaynaklar	34	56	37
FAVÖK	49	25	-6
FAVÖK MARJİ (%)	4	2	-0,3

* Tablo yalnızca YEPAS'ın verilerini içermektedir.

YEPAS, gelişen piyasa şartları dâhilinde kaçınılmaz hale gelen ve sektör düzenleyicisi olan EPDK tarafından geliştirilmesi gereken yasal mevzuat değişikliklerinin tamamlanması halinde pek çok ürün ve/veya hizmetin aynı kanal üzerinden satışının başarılı bir şekilde yapılabileceğini test etmiştir.

Bunun yanı sıra "YEPAS Avantajlar Dünyası" ismi altında 2016 yılında oluşturulan Müşteri Sadakat Programı'nı geliştirmeyi hedefleyen YEPAS, yerel ve ulusal bazda pek çok marka iş birliğine imza atarak; YEPAS müşterilerine pek çok avantaj fırsatı sağlamaktadır.

KOSOVO ÇALIK LİMAK ENERGY SH.A.

Müşterilerin sorularını cevaplamak ve sorunlarına çözüm bulmak için call center hizmeti 7/24 çalışacak şekilde modernize edilmiştir. KESCO yerel elektrik üretimi olmadığında dahi müşterilerine düşük fiyatlarda elektrik temin etmeyi başarmıştır.

2018 GELİŞMELERİ

TOPLAM ABONE SAYISI

580 bin

- KEDS, 2013 yılında 470 bin olan abone sayısını, 2018 yılsonu itibarıyla 580 bine çıkarmıştır.

TOPLAM VARLIKLAR

1,2 milyar TL

- KEDS'in toplam varlıkları 2018 yılında 1,2 milyar TL'ye yükselmiştir.

TOPLAM YATIRIMLAR

21 milyon avro

- KEDS, 2018 yılında büyük bölümü şebeke altyapısının yenilenmesi ve modernleşme faaliyetleri için kullanılan yaklaşık 21 milyon avro yatırım gerçekleştirmiştir.

NET SATIŞLAR

1,7 milyar TL

- KEDS, 2018 yılında 1,7 milyar TL net satış gerçekleştirmiştir.

Çalık Holding ve Limak Holding ortaklığıyla 2012 yılında ihalesi kazanılan Kosovo Çalık Limak Energy Sh.A., Avrupa'nın en genç ülkesi Kosova'da, elektrik dağıtımı ve perakende alanında 2.200 çalışanı ile faaliyet göstermektedir. Şirket, Kosovo Electricity Distribution Company J.s.c. (KEDS) ile dağıtım, Kosovo Electricity Supply Company J.s.c. (KESCO) ile kamu enerji tedarikçisi olarak faaliyetlerini yürüten yetkili tek firma olup, Kosova'nın net elektrik enerjisi tüketiminin %100'ünü karşılamaktadır.

Çalık ve Limak Grubu'nun elektrik sektöründeki bilgi ve tecrübesinden aldığı güç ile hedeflerine doğru kararlı adımlarla ilerleyen Şirket'in; düşük fiyatlarla güvenilir elektrik tedariki sağlamak için tasarladığı ve adım adım hayata geçirdiği "10 Yıllık Dağıtım Sistemi Operatör Ağı Geliştirme Planı" (2014-2023) ile güvenilir çalışma sistemleri ve koordineli müşteri takibi konusunda sürekli olarak gerçekleştirdiği yenilikler, gelişmekte olan pazarda abone sayısını sürekli artırmasını sağlayan en önemli özellikleridir.

Sektöründe 2013 yılından bu yana faaliyet göstermekte olan KEDS ayrıca, teknik ve ticari kayıpların azaltılması, enerji transferi operasyonlarının yeniden inşası sayesinde enerjiye erişimin artırılması, yeni teknolojiler ve etkin tedbirler geliştirilerek verimliliğin yükseltilmesi ve sosyal sorumluluk ilkesi çerçevesinde özellikle eğitim ve istihdam alanlarında gençlere kayda değer fırsatlar sunulması yönünde attığı adımlarla önemli farklar yaratmaktadır.

KEDS, 2013 yılında 470 bin olan abone sayısını, 2018 yılsonu itibarıyla 579.966'ya çıkarmıştır. Bu başarıda Kosova'nın genç bir nüfusa sahip olmasının yanı sıra özelleştirmeden bu yana hız verilen yatırımların payı büyüktür. 2018 yılında Kosova'da 5.120 GWh elektrik dağıtımı gerçekleşmiştir.

KEDS, 2018 yılında büyük bölümü şebeke altyapısının yenilenmesi ve modernleşme faaliyetleri için kullanılan yaklaşık 21 milyon avro yatırım gerçekleştirmiştir.

Yasal bir hükümlülük olan ayrı fiyatlandırma sürecini 2014 yılsonunda başarıyla tamamlayan KEDS, bu sürecin sonucu olarak, kamuya elektrik teminini Çalık Limak Grup bünyesinde 2015 senesinde kurulan KESCO'ya devretmiştir. Ruhsatın KESCO'ya devredilmesi sonrasında 250 çalışan KEDS'den KESCO'ya geçirilmiştir.

Müşterilerin sorularını cevaplamak ve sorunlarına çözüm bulmak için call center hizmeti 7/24 çalışacak şekilde modernize edilmiştir. KESCO yerel elektrik üretimi olmadığına dahi müşterilerine düşük fiyatlarda elektrik temin etmeyi başarmıştır. Kosova'daki kullanıcıların hepsi KESCO müşterisidir.

SEKTÖRDE ÖNEMLİ ADIMLAR

- KEDS, teknik ve ticari kayıpların azaltılması amacıyla son beş yılda yaklaşık 100 milyon avro yatırım yapmıştır.
- Enerji dağıtım faaliyetlerini yeniden yapılandıran Şirket, enerji erişimini önemli ölçüde artırmış ve hâlihazırda aylık, gün öncesi ve gün içi fiyatlandırma bağlamında yaklaşık 60 ticari tarafla çalışmaktadır.
- Yeni teknolojilerin ve etkin tedbirlerin hayata geçirilmesi neticesinde operasyon verimini artırmaya devam ederek verimlilik hedeflerinin üzerinde performans göstermiştir.
- Gençlerin dünya çapında üniversite eğitimine erişmelerini ve istihdamını sağlayan, diğer kurumlara da bu gibi sosyal sorumluluk projelerinde öncülük eden KEDS Akademi'nin beşinci nesil eğitimleri başarı ile tamamlanmıştır.

REKABET AVANTAJLARI

- Pazardaki tek aktör oluşu,
- Bölgesel bir oyuncu olarak konumlanması,
- İlave projeleri üstlenebilecek önemli bir insan gücüne sahip olması,
- Bağımsız karar verebilme imkânı.

- Şirket, bir adet Social Good kategorisinde Honorable Mention ödülü ve üç adet Global Business Excellence ödülü almıştır.
- Kosova'daki tüm paydaşlarının toplam faydasını maksimize edecek şekilde orta ve uzun vadeli yatırım planını tamamlamıştır.

KEDS'İN ELEKTRİK DAĞITIMI VE PERAKEDE ALANINDAKİ STRATEJİSİ

- Yüksek verimi ön planda tutan iş süreçleri ile abonelerine yeterli ve düşük maliyetlerle elektrik hizmeti vermek,
- Arz güvenliğini iyileştirmek üzere SAIDI (Ortalama Sistem Kesinti Süresi Endeksi) ve SAIFI (Ortalama Sistem Kesinti Sıklığı Endeksi) değerlerinde uluslararası standartlara ulaşmak amacıyla, planlı bakım ve şebeke yenileme yatırımlarını sürdürmektedir.

Finansal Özet (Milyon TL)	2016	2017	2018
Toplam Varlıklar	664	864	1.159
Net Satışlar	928	1.296	1.706
Toplam Özkaynaklar	448	645	922
FAVÖK	154	146	208
FAVÖK Marjı (%)	17	11	12

ARAS ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş. (ARAS EDAŞ)

Aras Elektrik Dağıtım Bölgesi'nde SCADA altyapısını 2018'de kurmuş; dağıtım şebekesinin yüksek gerilim seviyesinde %100'e yakın oranda uzaktan izleme ve kontrol imkânına kavuşmuştur.

2018 GELİŞMELERİ

TOPLAM ABONE SAYISI

2,2 milyon

- Aras EDAŞ, Erzurum merkez olmak üzere; Ağrı, Ardahan, Bayburt, Erzincan, Iğdır ve Kars illerini kapsayan yedi ilde 2,2 milyon vatandaşa hizmet vermektedir.

2018 YILI YATIRIM MİKTARI

188 milyon TL

- Aras EDAŞ, 2018 yılında toplam 188 milyon TL'lik yatırım gerçekleştirmiştir.

HİZMET VERİLEN ALAN

70.457 km²

- Aras EDAŞ, Türkiye yüz ölçümünün %11,1'ini kapsayan 70.457 km²'lik bir alanda hizmet vermektedir.

TOPLAM VARLIKLAR

1,2 milyar TL

- Aras EDAŞ'ın toplam varlıkları 2018 yılında 1,2 milyar TL'ye yükselmiştir.

VİZYON

Avrupa'daki dağıtım şirketleri arasında da büyüme trendini sürdürerek, müşteri odaklı başarıyı kalıcı kılmak.

MİSYON

Enerjimizi etkin kullanarak, çevreye duyarlı, inovatif, kesintisiz ve kaliteli hizmet vererek müşteri memnuniyetinde sürekliliği sağlamak.

ARAS EDAŞ BÖLGESİ

Aras EDAŞ, Erzurum merkez olmak üzere; Ağrı, Ardahan, Bayburt, Erzincan, Iğdır ve Kars illerini kapsayan yedi ilde 2,2 milyon vatandaşa hizmet vermekle beraber yaklaşık 1 milyon müşteriye elektrik dağıtım hizmeti gerçekleştirmektedir.

Türkiye yüz ölçümünün %11,1'ini kapsayan Aras EDAŞ bölgesinin 70.457 km²'lik coğrafyasında, tarım ve özellikle hayvancılık önemli bir geçim kaynağı olarak dikkat çekmektedir.

YATIRIM FAALİYETLERİ

2018 yılında toplam 188 milyon TL'lik yatırım gerçekleştiren Aras EDAŞ, özelleştiği 2013 Temmuz ayından bu yana toplam 1.045 milyon TL'lik yatırım yapmıştır. Aras EDAŞ'ın yatırımlardaki öncelikleri:

- Şebekenin iyileştirilmesi,
- Teknolojik altyapı,
- Kaliteli ve kesintisiz enerji dağıtımı,
- Müşteri memnuniyetidir.

il	Alan (Km ²)
Ağrı	11.276
Ardahan	5.576
Bayburt	3.652
Erzincan	11.874
Erzurum	25.055
Iğdır	3.582
Kars	9.442
Toplam	70.457

2018 YATIRIM PROJELERİ

Şirket, sorumluluk bölgesi olan Ağrı, Ardahan, Bayburt, Erzincan, Erzurum, Iğdır ve Kars illerinde bulunan AG+YG(OG) elektrik dağıtım şebekelerinde teknik kalite ve enerji sürekliliğini sağlamak ve arıza sayılarını minimuma indirmek amacıyla yıl boyunca yenileme, iyileştirme, gerilim dönüşümü ve ilave şebeke çalışmalarını sürdürmektedir. Bu kapsamda, 2018 yılında;

- 200 km ENH (Enerji Nakil Hattı) yapılması,
- 185 adet yeni trafo yapılması,
- 50 adet köy şebekesinin yenilenmesi,
- 15 adet il-ilçe şebekesinin yenilenmesi,
- Kaçak kullanımını engellemek için PLC sayaçların devreye alınması

başlıca yatırım projeleri olmuştur.

SEKTÖRDEKİ “İLK”LERİ VE “EN”LERİ

- Aras Elektrik Dağıtım Bölgesi'nde SCADA altyapısını 2018'de kurmuş; dağıtım şebekesinin yüksek gerilim seviyesinde %100'e yakın oranda uzaktan izleme ve kontrol imkânına kavuşmuştur.
- Aras EDAŞ Mobil uygulaması, tüketicilerin hizmetine sunulmuştur.

HEDEFLER

- Elektrik dağıtım sektörüne öncülük eden evrensel bir marka olmak,
- Avrupa'daki dağıtım şirketleri arasında da büyüme trendini sürdürerek, müşteri odaklı başarıyı kalıcı kılmak,
- Dünya standartlarını hedefleyen teknolojik altyapıya sahip olmak,
- Sıfır iş kazası hedefini gerçekleştirmek.

2018'DE ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

Aras EDAŞ 2018 yılında;

- 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Sertifikası'na ek doküman (27019) dâhil etmiştir.
- Uzaktan İzleme ve Kontrol merkezi (SCADA) ile Coğrafi Bilgi Sistemi'ni devreye almıştır.
- İç ve dış müşterilere periyodik olarak memnuniyet anketleri yapılmıştır.
- Uzaktan İzleme ve Kontrol merkezi (SCADA) sistemini devreye alınmıştır. Coğrafi Bilgi Sistemi veri tabanlı, Kesinti Yönetim Sistemi (OMS) ve bu sistemle entegre olarak çalışan İş Gücü Yönetim Sistemi (WFM) devreye alınmıştır.

ARAS ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş. (ARAS EDAŞ)

Aras EDAŞ'ın akademik kurulu olan Aras Akademi, hizmet bölgesinin önemli üniversitelerinden Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi ile Eğitim ve İş Birliği Protokolü'nü imzalayarak eğitim protokollerinin üniversite boyutunu tamamlamıştır.

REKABET AVANTAJLARI

- Coğrafi açıdan stratejik öneme sahip bir bölgede yer alıyor olmak,
- Doğu Anadolu Bölgesi'nin en büyük kurumsal şirketi olmak,
- Teşvik programlarının olduğu bölgede yer almak.

Finansal Özet (Milyon TL)	2016	2017	2018
Toplam Varlıklar	881	1.022	1.150
Net Satışlar	551	621	726
Toplam Özkaynaklar	298	399	491
FAVÖK	162	220	252
FAVÖK Marjı (%)	29	35	35

YENİ UYGULAMA, YENİ ÜRÜN VE YENİ İŞ BİRLİKLERİ

- Aras EDAŞ'ın akademik kurulu olan Aras Akademi, hizmet bölgesinin önemli üniversitelerinden Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi ile Eğitim ve İş Birliği Protokolü'nü imzalayarak eğitim protokollerinin üniversite boyutunu tamamlamıştır.
- Aras Akademi, faaliyet alanındaki üniversiteler ile yürüttüğü iş birliği protokolünün yanı sıra akademi çalışmalarında yapısal değişikliğe giderek; bünyesine "Tematik Liseler"i de katmış ve eğitim iş birliği yelpazesine ortaöğretim kurumlarını da dâhil etmiştir. İl Milli Eğitim Müdürlükleri ile ortak başlayan çalışma, Aras Akademi'nin işlerlik metodunu ortaöğretim kurumlarına yönlendirmiştir.

ÖDÜLLER

- Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın başlatmış olduğu "Milli İstihdam Seferberliği Programı" çerçevesinde Aras EDAŞ'ın Ardahan İl Koordinatörlüğü, istihdama en çok katkı sağlayan şirket olmuştur.

KALİTE STANDARTLARI VE SERTİFİKALARI

- ISO 9001
- ISO 50001
- ISO 14001
- OHSAS 18001
- ISO 27001
- ISO 10002

ÇALIK'LI OLMAK

KURUM KÜLTÜRÜ MİRASIYLA GELECEĞİ DAHA DA GÜÇLENDİRMEKTİR.

Çalık'lı olmak, içine girdiğimde kendimi evimde büyük bir ailenin parçası gibi hissetmek, tutku, yüksek enerji ve sevgi ile çalışmak demektir benim için. Ailemizin her ferdiyle büyük ve zor projeleri başarıyla tamamlıyor, farklı coğrafyalarda anahtar teslim çözümler sunuyoruz.

HARUN DEMİRCİ

İthalat ve İhracat Müdürü
Gap İnşaat

2018 YILINDA İNŞAAT SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ

Türkiye'nin inşaat alanında itibarının yüksek olması yurt dışı pazarda tüm sektörün önünü açan bir güven ortamı oluşturmaktadır.

ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

- Asya Pasifik ve Kuzey Amerika'da düşük faiz oranları ve istikrarlı seyreden emtia fiyatları nedeniyle inşaat sektörü sağlam bir yıl geçirirken, ABD ve Kanada pazarları istikrarlı bir görünüm sergilemektedir.
- Avrupa'nın genelinde inşaat sektöründe genel bir durgunluk gözlenmektedir.
- Araştırmalar, 2020'de dünyanın en büyük inşaat pazarının Çin olacağını; Çin'i ABD, Hindistan, Japonya ve Kanada'nın izleyeceğini göstermektedir.
- 2018 yılının ilk çeyreğinde %6,9 ile yüksek oranlı büyümesini devam ettiren inşaat sektörü, daha sonra büyüme oranının yavaşladığı bir döneme girmiştir.
- GAP İnşaat; mühendislik, mimarlık ve müteahhitlik dünyasının en prestijli kurumu kabul edilen New York merkezli, ENR tarafından her yıl yayınlanan "Dünyanın En Büyük 250 Taahhüt Şirketi" listesinde 2006 yılından bu yana yükselen bir grafikte yer almaktadır. 2018 yılında geçen yıla göre listede 19 basamak atlayarak 92'nci sıradan 73'üncü sıraya yükselmiştir.

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

Asya Pasifik ve Kuzey Amerika'da düşük faiz oranları ve istikrarlı seyreden emtia fiyatları nedeniyle inşaat sektörü sağlam bir yıl geçirirken, ABD ve Kanada pazarları istikrarlı bir görünüm sergilemektedir. Çin, yeni normal olarak adlandırılan büyüme oranlarıyla ivmesini aynı şekilde devam ettirerek inşaat alanındaki hareketliliğini korumaktadır.

Avrupa'nın genelinde ise inşaat sektöründe genel bir durgunluk gözlenmektedir. Brexit süreci, İngiltere'de olduğu gibi Avrupa'nın genelinde de hala birçok sektörün belirsizliğini korumasına sebep olmakta; inşaat sektörü de belirsizlikten en çok etkilenen sektörlerden biri olarak öne çıkmaktadır. Rusya inşaat sektöründe ise 2020 yılına kadar, yıllık %1,76 büyüme hızı beklenmekte; hükümetin orta ve düşük gelir gruplarına konut edindirme çalışmalarının hedefi doğrultusunda 500 bin konut inşasının tamamlanması planlanmaktadır. Rusya'da inşaat sektörünün genel olarak toparlanma eğilimi içinde olması, Rus pazarında çok güçlü olan Türk şirketleri için de önemli bir gelişme olarak dikkat çekmekte; Rusya'nın yanı sıra Kafkasya ve Ukrayna gibi pazarlarda da bugüne dek ertelenen taleplerle artan önemli pazar fırsatları bulunmaktadır.

Öte yandan bir hareketlenme dönemine giren Afrika pazarında Türk müteahhitlerinin de dikkatle takip ettiği, altyapıdan konuta çok yönlü bir talep dikkat çekmektedir.

Araştırmalar, 2020'de dünyanın en büyük inşaat pazarının Çin olacağını; Çin'i ABD, Hindistan, Japonya ve Kanada'nın izleyeceğini göstermektedir. Pazar büyüklüğü sıralamasında önemli bir değişiklik beklenmezken, inşaat sektörünün büyüme hızı sıralamasında ise önemli değişiklikler beklenmektedir. 2018-2020 yılları arasında Orta Doğu ve Afrika Bölgeleri'nin, inşaat sektörünün büyüme hızında Asya Pasifik'i geride bırakacağı öngörülmektedir. Bu gelişmede Çin'in yavaşlayan büyümesinin etkisinin yanı sıra Körfez ülkelerinde süren büyük altyapı yatırımlarının da önemli bir rolü bulunmaktadır. 2020'de sektörün, 2010 yılına oranla %67 büyümüş olacağı öngörülmektedir.

TÜRKİYE İNŞAAT SEKTÖRÜ

İnşaat sektörü, Türkiye'nin güçlü ekonomiye geçiş sürecinde 2023 hedeflerinin gerçekleşmesine anlamlı katkılar sunmaktadır. Bu katkının artırılabilmesi için kalıcı ve hızlı bir iç talep artışı sağlanması gerekmektedir.

Diğer yandan ulaştırma ve altyapı alanlarında Kanal İstanbul, Rize-Artvin Havalimanı, Büyük İstanbul Tüneli Projesi ve 1915 Çanakkale Köprüsü gibi mega projeler de sektörü hareketlendirmektedir.

“2019 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı” kapsamında, kamulaştırma, toplulaştırma ve imar uygulamalarının etkinliğini artırmak ve piyasanın daha sağlıklı işlemlerini sağlamak adına Gayrimenkul Değerleme Sistemi gibi önemli konularda değişiklik yapılması inşaat sektörünün de önünü açacak nitelik taşımaktadır. Bu kapsamda kentsel dönüşüm çalışmalarına özel bir vurgu yapılması ve konut projelerinde dezavantajlı grupların barınma ihtiyacının karşılanmasına yönelik çalışmalar yapılacağına kaydedilmesi de inşaat sektörü adına önemli gelişmeler arasında yer almaktadır.

Türk inşaat sektörü, dünyanın her yerinde, her iklim koşulunda kaliteli işler üretebilecek kapasiteye gücü, güncel makine ve ekipman parkı, teknolojik imkân ve birikimi, uluslararası ihale ve iş deneyimi, hızlı iş yapabilme ve mobilizasyon yeteneği, yurt dışında lokal ihtiyaçların iyi tanınması ve yerel otoritenin işleyişini ve mekanizmalarının yabancılarla göre daha iyi bilinmesi gibi üstünlükler nedeniyle yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinde tercih edilmektedir.

Türkiye’nin inşaat alanında itibarının yüksek olması ve yurt dışı pazarda Çin’in ardından inşaat alanının en önemli ikinci ülke konumunda olması, tüm sektörün önünü açan bir güven ortamı oluşturmaktadır.

2018 yılının ilk çeyreğinde %6,9 ile yüksek oranlı büyümesini devam ettiren inşaat sektörü, daha sonra büyüme oranının yavaşladığı bir döneme girmiştir.

İnşaat sektöründeki daralmanın temel nedenlerinden biri, son yıllarda ekonominin en önemli yapı taşları arasında gösterilen gayrimenkul sektörünün zorlu bir süreçte girmesidir. Gerek küresel gerek ulusal anlamda yaşanan ekonomik gelişmeler gayrimenkul sektörünü de olumsuz etkilemiştir. Konut stokunun 800 binler düzeyine gelmesi, lüks konut üretiminde arz fazlalığının oluşması, piyasada fiyatların düşeceğine dair bir beklentinin

oluşması ve konut kredisi faiz oranlarının yükselmesi, bu olumsuz tablonun ana unsurları arasında yer almaktadır.

Bu unsurların yanı sıra 2018 Ağustos ayında Türk lirasının dolar ve avro karşısında en düşük değerini görmesiyle başlayan volatilitenin de inşaat sektörüne ciddi etkisi olmuştur. Döviz kurunda yaşanan yükseliş inşaat ve proje maliyetlerini yukarı doğru çekerken, konut kredi faizlerindeki yükselişle birlikte konut satış oranlarında daralma gerçekleşmiştir. Firmaların ve sektör kuruluşlarının piyasaları canlandırmak adına şirket içi vadeliendirme ve çeşitli finansal opsiyonlar düzenlemesinin yanı sıra hükümetin aldığı hızlı ve çevik tedbirlerle birlikte piyasalarda dengelemeye yönelik ciddi adımlar atılmıştır.

Konut satışlarının, sağlanan KDV indirimi ve harç istisnaları gibi teşviklerin de etkisiyle Ekim ayında %19,2 oranında artması ve ulaşılan 146 binlik satış rakamının son dört yılın en yüksek aylık satışı olması, sektörü bir nebze rahatlatmıştır. Ancak sektörde küçülmenin bir süre daha yavaşlayarak devam edeceği öngörülmektedir.

Sektörü rahatlatacak bir diğer önemli adım Türk vatandaşlığı edinimindeki yatırım miktarının 250 bin ABD dolarına çekilmesiyle atılmıştır. Bu sayede Türkiye’nin hinterlandında kümelenen en az 1 milyon yatırımcının ülkemize çekilerek gayrimenkul yatırımı yapmaları karşılığında pasaport verilmesi hedeflenmiş; böylece gayrimenkul stoklarının hızla eritilmesi öngörülmüştür.

Öte yandan gayrimenkul stoklarının eritilmesi adına üretilen varlığa dayalı menkul kıymetler karşılığında toplanan fonlar, sektör firmalarını rahatlatmıştır.

GAP İNŞAAT’IN DÜNYADA VE TÜRKİYE’DEKİ KONUMU

Türk müteahhitlik sektörünün dünya çapındaki başarılı temsilcilerinden biri olan GAP İnşaat; mühendislik, mimarlık ve müteahhitlik dünyasının en prestijli kurumu kabul edilen New York merkezli, ENR tarafından her yıl yayınlanan

“Dünyanın En Büyük 250 Taahhüt Şirketi” listesinde 2006 yılından bu yana yükselen bir grafikte yer almaktadır. 2018 yılında geçen yıla göre listede 19 basamak atlayarak 92’nci sıradan 73’üncü sıraya yükselmiştir.

2014 yılında başlanan, Avrupa’yı Asya’ya bağlayan ulaşım hattının stratejik noktalarından biri haline gelecek, Hazar Denizi’nin en büyük limanı ve tarihi İpek Yolu üzerindeki en önemli lojistik merkez olan Türkmenbaşı Uluslararası Liman Projesi’ni başarıyla tamamlayan GAP İnşaat, mühendislik, müteahhitlik ve mimari alanda dünyanın en prestijli değerli ödülü olarak gösterilen ENR “2018 Global Best Project” ödülünün de sahibi olmuştur. Şirket, Türkmenistan’da Orta Asya’daki en büyük kimya projesi olan Garaboğaz Gübre ve Amonyak Fabrikası’nı da tamamlayarak Türkmen Hükümeti’ne teslim etmiştir.

Ayrıca, Türkiye’nin en büyük kentsel yenileme projesi olan Taksim360 projesinde önemli bir aşama kaydederek projenin ilk etabını oluşturan ofis bloklarını sahiplerine teslim etmiş ve 2016 yılı Haziran ayında başladığı Erzincan-İliç Bölgesi’ndeki SÜLFİD tesisleri projesini de tamamlamıştır.

GAP İnşaat 2018 yılında, Çöpler Altın Madeni Projesi’nde BSC (British Safety Council) tarafından gerçekleştirilen İş Sağlığı ve Güvenliği denetimi neticesinde “Five Star” ödülünü almaya hak kazanan ilk Türk inşaat firması olma başarısını elde etmiştir. Ayrıca yüklenicilerinden biri olduğu İstanbul Finans Merkezi içerisinde yer alan Metropol İstanbul Projesi’nin satışını yaklaşık 1,3 milyar TL’ye gerçekleştirmiştir.

2019 yılına zengin bir proje portföyüyle giren GAP İnşaat, altyapı, üstyapı ve endüstriyel alanda kazandığı tecrübe ve birikimle Türkiye, Orta Asya, Körfez ülkeleri ve Afrika’daki iş geliştirme çalışmalarını yeni projelerle devam ettirecektir.

GAP İNŞAAT

Gap İnşaat; altyapı, üstyapı ve endüstriyel alanda kazandığı birikim ile Türkiye, Orta Asya, Orta Doğu ve Afrika’da sürdürdüğü iş geliştirme çalışmalarını projelerle taçlandırarak büyümesine devam etmektedir.

2018 GELİŞMELERİ

“DÜNYANIN EN BÜYÜK 250 TAAHHÜT ŞİRKETİ” LİSTESİ

73’ üncü sıra

- GAP İnşaat, ENR tarafından her yıl yayınlanan “Dünyanın En Büyük 250 Taahhüt Şirketi” listesinde 2018 yılında geçen yıla göre 19 basamak atlayarak 92’nci sıradan 73’üncü sıraya yükselmiştir.

NET SATIŞLAR

2,0 milyar TL

- Gap İnşaat’ın 2018 yılı net satışları 2,0 milyar TL olmuştur.

TOPLAM VARLIKLAR

5,8 milyar TL

- 2018 yılında Gap İnşaat’ın toplam varlıkları 5,8 milyar TL’ye yükselmiştir.

ÖZKAYNAKLAR

1,3 milyar TL

- Gap İnşaat’ın özkaynakları 2018 yılında 1,3 milyar TL olmuştur.

SEKTÖRDEKİ “İLK”LERİ VE “EN”LERİ

- Türkmenistan İlim Bilim Merkezi'nde dünyanın en kapsamlı simülasyon merkezi,
- Türkiye'nin Leed v3 sertifikalı ofis binası olan Zincirlikuyu Ofis Binası Projesi,
- Türkmenistan'ın en büyük gübre fabrikası olan Garaboğaz Gübre Fabrikası Projesi,
- Hazar Denizi'nin en büyük limanı olan “ENR Best Global Projects” ödüllü Türkmenbaşı Uluslararası Liman Projesi,
- “Anagold-Alacer”ın Erzincan/İliç ilçesindeki Sülfid tesislerinin tüm yapım işleri ve benzer bir proje olan Balıkesir Gediktepe Altın Madeni Projesi,
- Türkiye'nin kamu - özel sektör iş birliği ile gerçekleştirilen en büyük kentsel yenileme projesi olan Taksim 360 Projesi.

2018 YILINDA ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

2018 Gap İnşaat'ın global ölçekte üstlendiği prestij projelerinin teslim yılı olarak kayıtlara geçmiştir.

Türkmenbaşı'nda inşa edilen Orta Asya'nın en stratejik yatırımlarından Uluslararası Türkmenbaşı Liman Projesi ile Garaboğaz Bölgesi'nde inşa edilen Garaboğaz Gübre ve Amonyak Fabrikası tamamlanarak Türkmen Hükümeti'ne teslim edilmiştir. Gap İnşaat, liman projesinin tamamlanmasıyla birlikte uluslararası alanda bu kategoride açılan ihalelere tek başına girebilme yeterliliği kazanmıştır.

Türkiye'de ise Türkiye'nin en büyük kentsel yenileme projesi olarak bilinen Taksim 360 Projesi'nin ilk etabını oluşturan ofis bloklarının inşası tamamlanarak sahiplerine teslim edilmiştir.

Gap İnşaat; altyapı, üstyapı ve endüstriyel alanda kazandığı birikim ile Türkiye, Orta Asya, Orta Doğu ve Afrika'da sürdürdüğü iş geliştirme çalışmalarını projelerle taçlandırarak büyümesine devam etmektedir.

Gap İnşaat, 2018 yılında inşaat sektöründe sadece taahhüt alanında değil BOT (Build Operate Transfer) ve PPP (Public-Private-Partnership) iş modellerine dayalı ihalelere de girmeye başlamıştır.

Ayrıca, güçlü ortaklıklarla başarılı projelere imza atmayı hedefleyen Gap İnşaat, Mitsubishi Corporation ile Türkmenistan'da Orta Asya'nın en büyük amonyak ve gübre fabrikasının yapımını gerçekleştirmiştir. Yine aynı şekilde İstanbul'da Türkiye'nin en büyük kentsel yenileme projesi olarak gösterilen Taksim360 Projesi Beyoğlu Belediyesi ile birlikte geliştirilmiştir. 2018 yılında projede yer alan ofis blokları tamamlanarak ilk etap hizmete açılmıştır.

Bu dönemde Özbekistan'da ise yap, işlet devret iş modeliyle yatırımcı olarak AVM, rezidans ve otelden oluşan karma proje işine başlanmıştır.

PROJELER

Türkmenbaşı Uluslararası Liman Projesi
Hazar Bölgesi'nde petrol ve gaz kaynakları itibarıyla dünyanın önemli enerji merkezlerinden biri olan Türkmenistan, faaliyetlerini bu alanda yoğunlaştıran Gap İnşaat için önemli bir pazar olmayı sürdürmektedir.

Gap İnşaat'ın 2014 yılında başladığı, Avrupa'yı Asya'ya bağlayan ulaşım hattının stratejik noktalarından biri haline gelecek Türkmenbaşı Uluslararası Liman Projesi'nin yapımı 2017 yılında tamamlanmış ve 2017 yılsonu itibarıyla işverene kısımlar halinde teslim edilmeye başlanmıştır. 1,5 milyar ABD dolarına mal olan Türkmenbaşı Uluslararası Liman Projesi çerçevesinde Ro-Ro ve Ro-Pax yolcu terminali, konteyner terminali, genel yük terminali, kuru yük terminali ve polipropilen terminalini içeren liman kompleksi ve yeni gemi yapımı yanında gemi tamirini hedefleyen bir tersanenin de dâhil olduğu tesis, 2018 yılında Türkmenistan Devlet Başkanı'nın da katıldığı tören ile hizmete açılarak, teslim edilmiştir.

Türkmenistan'ın deniz yoluyla bütün ihracat ve ithalatını karşılamak üzere gerçekleştirilen Liman Projesi, 4 bin kişiye iş imkânı sağlayarak Türkmenistan ekonomisine önemli bir fayda sağlamaktadır. Türkmenbaşı Uluslararası Liman Projesi; mühendislik, müteahhitlik ve mimari alanda dünyanın en prestijli ödülü olarak gösterilen “ENR 2018 Global Best Project” ödülünü kazanmıştır.

Garaboğaz Gübre Tesisi Projesi

Gap İnşaat ile Mitsubishi Corporation (MC) arasında kurulan MC-GAP Konsorsiyumu ile Türkmenistan Devleti adına Türkmenhimiya Kurumu arasında imzalanan anlaşma uyarınca; 2014 yılında temeli atılan 1,3 milyar ABD dolarlık Garaboğaz Gübre Fabrikası Projesi kapsamında yürütülen çalışmalar 2018 yılında tamamlanmış ve Türkmenistan Devlet Başkanı'nın da katıldığı tören ile hizmete açılmıştır.

Hazar Denizi kıyısındaki Garaboğaz Bölgesi'ne kurulan Garaboğaz Gübre Fabrikası, günde 3.500 ton üre ve 2 bin ton amonyak üretim kapasitesiyle ülkenin en büyük gübre fabrikası olmuştur. Fabrika, 700'den fazla kişiye istihdam olanağı sağlayarak ülke kalkınmasına da değer katmaktadır.

Erzincan/Çöpler Sülfid Tesisleri İnşaat Projesi

İş portföyü ağırlıklı yurt dışı projelerinden oluşmasına karşın Türkiye'deki büyük projelerle de yakından ilgilenen Gap İnşaat, ilk defa maden işletmelerinde taahhüt işlerine Çöpler Sülfid Tesisleri İnşaat Projesi ile ana müteahhit olarak girmiştir. Anagold Madencilik (Alacer-Lidya Madencilik Ortaklığı) firmasına ait Erzincan-İliç Bölgesi'ndeki sülfid tesisleri inşaat ve montaj işlerinde ana müteahhit olan Gap İnşaat, 2016 Haziran ayında inşasına başladığı tesisi Eylül 2018 itibarıyla tamamlamıştır.

GAP İNŞAAT

Türkiye’de kamu ve özel sektör ortaklığıyla yürütülen ilk kentsel yenileme projesi olma özelliği taşıyan Taksim 360 Projesi, İstanbul’un kentsel dokusuna uygun, çağdaş ve günümüz şehir insanının ihtiyaçlarını karşılayan bir yaşam alanı oluşturmayı planlamaktadır.

REKABET AVANTAJLARI

- Organik büyüme modeli,
- Yenilikçi yönetim anlayışı,
- Güçlü finansal yapı,
- Sinerji yaratan uluslararası ortaklıklar,
- Büyük çaplı projelerde köklü deneyim,
- Çalık markasının yarattığı güvenilir imaj.

Finansal Özet (Milyon TL)	2016	2017	2018
Toplam Varlıklar	5.270	6.981	5.843
Net Satışlar	2.557	5.133	1.979
Toplam Özkaynaklar	1.030	1.632	1.292
FAVÖK	483	365	-590
FAVÖK Marjı (%)	19	7	-30

Gap İnşaat, Çöpler Sülfit Genişletme Projesi ile BSC (British Safety Council) tarafından gerçekleştirilen İş Sağlığı ve Güvenliği denetimi neticesinde “FIVE STAR” ödülünü almaya hak kazanan ilk Türk inşaat firması olma başarısını elde etmiştir. “Five Star” denetimi, iş yeri/projede etkin biçimde uygulanmakta olan güncel iyi uygulama teknikleri ve trend uygulamalar ile iş yeri/projenin SEÇ süreçlerini ISO 14001 ve OHSAS 18001/ISO 45001 yönetim sistemlerinin dışına götürerek, müşterilere, tedarik zincirine ve diğer paydaşlara, kuruluşun etkin SEÇ Entegre Yönetim Sistemi’ni kanıtlayabilmesini sağlamaktadır.

Taksim 360 Rezidans ve Ofis Projesi Türkiye’de kamu ve özel sektör ortaklığıyla yürütülen ilk kentsel yenileme projesi olma özelliği taşıyan Taksim 360 Projesi, İstanbul’un kentsel dokusuna uygun, çağdaş ve günümüz şehir insanının ihtiyaçlarını karşılayan bir yaşam alanı oluşturmayı planlamaktadır.

İstanbul’un tarihi, mimari, sosyolojik, ekonomik ve turizm açısından en gözde bölgelerinden birinde yürütülen proje, European Property Awards tarafından “Avrupa’nın En İyi Kentsel Yenileme Projesi” seçilmiştir. 2018 yılında, Taksim 360 Projesi’nin ilk etabını oluşturan ofis bloklarının inşası tamamlanarak sahiplerine teslim edilmiştir.

KALİTE STANDARTLARI VE SERTİFİKALAR

- ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Standardı
- ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi Standardı
- ISO 45001:2018 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Standardı

2018 YILINDA ALINAN ÖDÜLLER

- ENR - 2 Ekim 2018 / Best Global Project Ödülü
- British Safety Council – 2018/5 Star İş Sağlığı ve Güvenliği Ödülü

ÇALIK'LI OLMAK

DENEYİMİMİZLE İNOVASYONU HARMANLAMAK, ÖZGÜN KREASYONLARLA FARK YARATMAKTIR.

Çalık'lı olmak; inisiyatif alabilmek, verilere dayalı karar verebilmek, adil olmak, Ar-Ge çalışmaları ile inovatif ürünler geliştirerek sektörde öncü olmaktır. Her gün biraz daha büyüyen bir kurumun büyümesinde katkıda bulunmak bana gurur veriyor. Kendimi saygın ve gelecek vaat eden büyük bir ailenin ferdi olarak görüyorum.

FATİH ESER GARİP

AR&GE Araştırma Mühendisi
Çalık Denim

2018 YILINDA TEKSTİL SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ

Türkiye tekstil sektörüne yapılan üretim kapasitesi yatırımları 2018 yılı boyunca devam etmiştir. Diğer taraftan dünya genelinde küresel ısınma kaynaklı mevsimsel değişimler sonucunda tüketimin azalması, kapasite kullanım oranlarının beklenen seviyelerin altında kalmasına sebebiyet vermiştir. İç pazarda ise döviz kurlarının etkisi ile birlikte daralma görülmüştür.

ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

- Türkiye tekstil sektörü olumsuz koşullara rağmen 2018 yılında, geçtiğimiz yılın paralelinde bir ihracat performansı sergilemiştir.
- İnovasyon, Endüstri 4.0 ve Sürdürülebilirlik konuları, Çalık Denim açısından 2018 yılında da ön planda olmuştur.
- Çalık Denim'in 2018 yılı içerisinde yayınladığı GRI G4 onaylı Sürdürülebilirlik Raporu, sektörde ilk olma özelliği taşımaktadır.

Küresel ekonomide dalgalanmaların görüldüğü ve finansal piyasaları etkileyen önemli gelişmelerin yaşandığı 2018 yılında; gelişmiş ekonomilerdeki büyümenin yavaşlıyor olması, yurt içi tüketimdeki döviz kurlarına bağlı daralma, küresel ısınma kaynaklı mevsimsel değişimler sonucunda tüketimin azalması ve Brexit öne çıkan konu başlıkları olmuştur.

Türkiye tekstil sektörüne yapılan üretim kapasitesi yatırımları 2018 yılı boyunca devam etmiştir. Diğer taraftan dünya genelinde küresel ısınma kaynaklı mevsimsel değişimler sonucunda tüketimin azalması, kapasite kullanım oranlarının beklenen seviyelerin altında kalmasına sebebiyet vermiştir. Tekstil sektöründe iç pazarda ise döviz kurlarının etkisi ile birlikte daralma görülmüştür ancak olumsuz koşullara rağmen 2018 yılında, geçtiğimiz yıllara aynı seviyelerde bir ihracat performansı sergilenmiştir.

Geride bırakmış olduğumuz 2018 yılında, denim kumaş sektöründe yaşanan daralmaya rağmen Çalık Denim 2017 yılında 611 milyon TL olan net satışlarını %51 artırmıştır.

İnovasyon, Endüstri 4.0 ve Sürdürülebilirlik konuları, Çalık Denim açısından 2018 yılında da ön planda olmuştur. Çalık Denim'in 2018 yılı içerisinde yayınlanan GRI G4 onaylı Sürdürülebilirlik Raporu, sektörde ilk olma özelliği taşımaktadır.

ÇALIK DENİM

Çalık Denim, yenilikçi yapısıyla müşterilerinin çözüm ortağı olmak için en önemli yatırımlarını her zaman teknoloji ve inovasyon alanında gerçekleştirmektedir.

2018 GELİŞMELERİ

HİZMET VERİLEN MARKA SAYISI

250

- Çalık Denim dünya çapında 400'ün üzerinde müşteri 250'den fazla markaya hizmet vermektedir.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

%98

- Çalık Denim 2018 yılında %98 kapasite doluluğuyla üretim gerçekleştirmiştir.

ÜRETİM MİKTARI

43 milyon metre

- Çalık Denim 2018 yılında 43 milyon metrenin üzerinde yüksek kalitede üretim gerçekleştirmiştir.

2018 YILI YATIRIMLARI

~70 milyon ABD doları

- Çalık Denim, 2021 yılı için koymuş olduğu 60 milyon metre kumaş üretimi hedefi doğrultusunda, 2018 yılı boyunca iplik, boyama, dokuma ve terbiye bölümleri için yaklaşık 70 milyon ABD doları tutarında yatırım gerçekleştirmiştir.

Çalık Denim, Türkiye İhracat Meclisi (TİM) verilerine göre Türkiye'nin en çok ihracat gerçekleştiren ilk 1.000 şirketi arasında 269'uncu sırada; tekstil sektörü şirketleri arasında ise 9'uncu sırada yer almaktadır.

ÇALIK DENİM HAKKINDA

1987 yılında, Malatya'da 111 milyon ABD dolarlık bir yatırımla kurulan Çalık Denim, Çalık Holding'in ilk sanayi yatırımı olarak Grup tarihinde ayrı bir anlam taşımaktadır. Bugün dünya markalarına hizmet sunan güçlü ve güvenilir bir tedarikçi konumunda olan Çalık Denim, yıllık 44 milyon metre kapasitesi ile üretim yapan ve yaklaşık 2.000'e yakın kişiye istihdam sağlayan köklü bir şirkettir. 2019 yılında Şirket'in kapasitesinin 50 milyon metre çıkartılması planlanmaktadır.

2021 yılında katma değerli denim üretiminde %10 pazar payına sahip olmayı hedefleyen Çalık Denim, dünyanın önde gelen premium üreticileri arasında yer almakta ve Tommy Hilfiger, Pepe Jeans, Topshop, River Island, M&S, Citizen of Humanity, Parker Smith, Guess, Banana Republic, H&M, GAP, Joe's Jeans, Zara, Mavi Jeans, Diesel ve Replay gibi dünya markaları ile çalışmaktadır.

Ar-Ge ve insan kaynağına yaptığı düzenli yatırımlar, Ar-Ge çalışmaları, inovatif yaklaşımı, gerçekleştirilen stratejik iş birlikleri ve yeni koleksiyonları ile Çalık Denim, dünya pazarındaki marka bilinirliğini artırmaya devam etmektedir. Bu doğrultuda yapılan ürün lansmanları, müşterilere yönelik ürün workshopları, katılım gösterilen uluslararası fuarlar ve pazarlama çalışmalarıyla, Çalık Denim'in sektördeki güçlü ve güvenilir tedarikçi rolü artmaktadır. Ayrıca bu faaliyetler Şirket'in özgün marka imajının da her geçen gün güçlenmesini sağlamaktadır.

Premium segmentte denim kumaş üreticisi olan Çalık Denim, sektördeki güçlü konumu ve yenilikçi yapısıyla müşterilerin çözüm ortağı olmak için en önemli yatırımlarını her zaman teknoloji ve inovasyon alanında gerçekleştirmektedir. Dünya denim sektöründe koleksiyonlarındaki farklı ve yenilikçi ürünleriyle öne çıkan bir firma

olarak ilkleri gerçekleştirmeye devam eden Çalık Denim'in Red Carpet, Fly Jean, Oxygene Elastech, Smart Stretch, D-Clear, Selfsized ve Summer Slim ürün grupları sektörde yoğun ilgi görmektedir.

Üniversiteler ve tasarım okulları ile gerçekleştirdiği iş birliklerine ayrıca önem vermekte olan Çalık Denim, 1896'da kurulan Amerika'nın sanat ve tasarım alanında en köklü okulu Parsons New School ile gerçekleştirdiği iş birliği kapsamında okulun "Denim Bölümü"nü oluşturmuştur. 2017 yılında başlayan bu iş birliği ilk mezunlarını aynı yıl vermiştir. 2018 yılında yeni dönem tamamlanmış ve ikinci mezunlar verilmiştir. Bu bölüm ile denim alanında uzmanlaşmak isteyen öğrencilere, denimi kumaşın üretim proseslerinden tasarıma ve hatta yıkama tekniklerine kadar tüm detayları ile öğrenme şansı sunulmaktadır. Okulda gerçekleştirilen tasarım çalışmalarında Çalık Denim'in kumaşları kullanılmaktadır. Ayrıca Çalık Denim'in deneyimli ekibi tarafından eğitime destek verilmekte, ilgili bölüm öğrencileri bazı müşteri ziyaretlerine de katılarak sektörün dinamiklerini yakından deneyimlemektedir. 2017 yılından bu yana devam eden bu iş birliğinin önümüzdeki dönemlerde de devamının sağlanması planlanmaktadır.

Öte yandan Almanya'nın önde gelen tekstil okullarından Aachen Üniversitesi ile Endüstri 4.0 çalışmaları kapsamında otomasyon ve dijitalleşme başlıklarında proje çalışmaları gerçekleştiren Çalık Denim, geliştirdiği "Çalık Denim 4.0 Sistematiği" ile sektöre yön veren bir çalışma yürütmektedir. Endüstri 4.0 devriminin gereği olan üretimde otomasyona geçiş ve dijitalleşme ile kayıp potansiyellerin belirlenmesi (işgücü, enerji, makine ve diğer), böylece üretim performanslarının geliştirilmesi, maliyetlerin düşürülmesi, kaynakların etkin kullanımlarının sağlanması, rekabette fark yaratabilecek birçok kazanımın elde edilmesi Şirket açısından öncelikli öneme sahiptir.

Şirket'in sürekli iyileştirme yaklaşımı ile iş süreçlerindeki verimliliği uluslararası düzeyde rekabet edebilecek seviyeye/mükemmelliğe ulaştırmak için problemlerin kaynağının bulunarak kalıcı çözümlere ulaştırılması amacıyla Yalın Yönetim Metodolojisi kullanılmaktadır.

- Süreçleri iyileştirmek, şeffaf ve yönetilebilir kılmak,
 - Verilere dayalı bir karar mekanizması sağlamak,
 - Kârlılık artırıcı faaliyetlerin devamlılığını sağlamak,
 - Organizasyon ve süreç hedeflerini uyumlu hale getirmek,
 - Müşteri merkezliliği sağlamak,
 - Ortak bir dil oluşturmak ve
 - Yaratıcılığı artırmak
- Yalın Yönetim uygulamalarının ana amaçları olup hâlihazırda 33 proje yürütülmekte, ayrıca kurum içerisinde de bu konuda yeşil kuşak ve kara kuşak eğitimleri devam etmektedir.

Çalışmalar sonucu belirtilen amaçlara ulaşılması halinde kayıp maliyetler azaltılırken; atıl potansiyelin geri kazanımı ile de ek mali kazanımlar elde edilmektedir.

2011 yılında Ar-Ge Merkezi sertifikası almaya hak kazanan Çalık Denim, böylece sektördeki köklü birikimini Ar-Ge çalışmalarıyla yeni teknolojilere yansıtabilecek bir bilim merkezi halini almıştır. Çalık Denim, bugün Ar-Ge Merkezi'nde yeniliklere imza atmakta, Türk ve dünya tekstil sektörüne vizyon kazandıran kumaşlar üretmektedir.

Tasarım ve üretimde inovatif bir yaklaşımla özgün kumaş koleksiyonları ortaya koyan Çalık Denim, bu özelliği ve üretim kapasitesi ile alanında dünyanın lider firmaları arasında yer almaktadır.

ÇALIK DENİM

Çalık Denim'in sürdürülebilirlik yaklaşımı ile geliştirdiği "D-Clear" konsepti hem indigo boyama hem de terbiye aşamalarında önemli ölçüde tasarruf sağlamaktadır. Indigo boyama sürecinde %40 su tasarrufu, terbiye sürecinde ise %83 su tasarrufu sağlanmaktadır. Böylelikle metre başına 5 litre su harcanmakta ve %94 daha az kimyasal tüketimi gerçekleştirilmektedir.

REKABET AVANTAJLARI

- Sektördeki köklü deneyimi,
- Global satış ve servis ağı,
- İnovasyon gücü ve pazarda bu anlamdaki bilinirliği,
- Ürün kalitesi ve güçlü marka imajı,
- Marka kimliğine yapılan yatırımlarla yükseltilebilir marka bilinirliği ve değeri sayesinde Premium markalara daha kolay ulaşabilme imkânı,
- Sürdürülebilir üretim politikası,
- Düzenli olarak üretimde gerçekleştirilen yatırımlar.

Çalık Denim'in Ar-Ge Merkezi, yurt dışında İtalya, Almanya ve İspanya'da yer alan teknoloji ve araştırma enstitüleri ile iş birliği yaparak tekstil sektöründe modernizasyon işlemleri, yeni teknolojilerin tanıtımı, ürün kalite iyileştirmeleri ile sektörel rekabet gücünün artırılmasını sağlamak amacıyla ortak projelere devam etmektedir. Ar-Ge Merkezi bünyesinde yürütülen projelerden öne çıkanlar aşağıdaki gibidir:

- Denim Terbiye İşlemlerinde Nano Kaplama Yöntemleri,
- Denim Kumaş Üretim Hattında Teknik Tekstillerin Üretilirliği,
- Dok Taşıyıcı Robot Tasarımı,
- Çok Katlı Kumaş Tasarımları,
- Hotmelt Tekniği ile Denim Esaslı Kaplama Yüzeylerinin Geliştirilmesi,
- Terbiye İşlemlerinde Nano Kaplama Yöntemlerinin Kullanılabilirliğinin İncelenmesi,
- Tedarik Süreci ve Stok Optimizasyonu,
- Proses Bazlı Süreç İyileştirme Çalışmaları.

HEDEFLER

- 2021 yılında üretim kapasitesini 60 milyon metre üzerine; dünya premium denim sektöründeki pazar payını ise %10'a çıkarmak,
- Katma değerli denim kumaş üretiminde dünya lideri haline gelmek.

SEKTÖRDEKİ "İLK"LERİ VE "EN"LERİ

- İlk nefes alabilen kaplamalı kumaş geliştirilmiş ve ticarileştirilmiştir. (Retina).
- Doğal kaynakların tükenmesi, çevresel kirliliğin giderek artması gibi sorunlar karşısında sorumlu üretim felsefesinden yola çıkan Çalık Denim, geliştirdiği Oxygene konsepti ile sektöründe çığır açmıştır. Bu konsept yıkama prosesleri sırasında %95 daha az su, %50 daha az kimyasal, %79 daha az enerji kullanım olanağı sağlamış, üretim sonucu çevre kirliliği oluşumunu minimuma indirmiştir. Zaman tasarrufu da sağlayan bu konsept sayesinde, denim üretimi faaliyetleri sonucu oluşan olumsuz çevresel etkilere çözüm getirilmiş, sürdürülebilir üretim yapılması sağlanmıştır. Çalık Denim, geliştirdiği bu konseptle müşterilerinin de sürdürülebilir üretim yapmasını sağlayarak, sektörde farkındalık yaratmıştır.
- Çalık Denim, geliştirdiği Elastech teknolojisi ile denim sektöründe yaşanan, yüksek elastikiyetli streç kumaşların bollaşma, yıkama esnasındaki yüksek kumaş çekme değeri gibi birçok probleme çözüm bulmuştur. Sektöründe bir ilk olan Elastech teknolojisi, tasarımcıların, konfeksiyoncuların, markaların ve son kullanıcıların büyük ilgisini görmüştür.
- Çalık Denim'in en yeni teknolojilerinden Fly Jean, olağanüstü hafifliği, yumuşak dokusu ve yüksek performanslı elastikiyeti sayesinde denim kumaşın "athleisure" stili için de uygun bir tercih olduğunu gösteren bir inovasyon olarak sektördeki yerini almıştır.
- Çalık Denim, Smart Stretch ürün grubu ile konfor ve vücut şekillendirme özelliklerini tek bir kumaşa buluşturmuştur. Yüksek elastikiyeti sayesinde vücudun ihtiyaç duyduğu yerde konfor ve yine yüksek geri toplama özelliği sayesinde şekillendirme sağlayan Smart Stretch konsepti ile yine sektörde bir ilki başarmıştır.

- Çalık Denim, 2017 yılında popülerliğini artıran parlak canlı saten kumaşlara yenilikçi bir yorum katmış, bu renkli trendi denim ile buluşturmuştur. Geliştirdiği Red Carpet konseptiyle sektöre yeni bir soluk getirmiş, yaratıcılığını ve yenilikçi bakış açısını kullanarak, bu yükselen trendi, denim sanatı ile beraber yorumlamıştır.
- Çalık Denim, Otomatik Numune Depo Sistemi Uygulaması'na ve Otomatik Sevkiyat Depo Sistemi'ne geçiş yapmıştır.
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylı Çalık Denim Ar-Ge Merkezi, Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki ilk ve tek Ar-Ge Merkezi konumundadır.

EVER EVOLVING TALKS

Çalık Denim'in marka kimliği değişim sürecinde gerçekleşen şirket içi ve dışı marka analizleri sonucunda marka özünün kaşif olduğu ortaya çıkmıştır. Şirket, Ever Evolving yani "daima gelişmek" olan mottosu ile birlikte sürekli gelişimi kendisine ilke edinmiştir. Alanında lider ve son tüketici tarafından da bilinen bir marka olma yolunda ilerleyen Çalık Denim sadece markasını değil aynı zamanda markanın içinde bulunduğu sektörü de geliştirmeyi hedeflemektedir.

Bu amaç doğrultusunda "Ever Evolving" mottosundan da ilham alarak geliştirilen Ever Evolving Talks by Calik Denim etkinlik serisinin ilki 23 Ekim'de Theater Amsterdam'da gerçekleştirilmiştir.

Sektörün geleceğine yön verecek trendler, inovasyon, teknoloji ve sürdürülebilirlik konularının ele alındığı bu etkinlik, moda dünyasının önemli isimlerinin yanı sıra farklı disiplinler ve sektörlerden konusunda uzman konuşmacıların katılımıyla gerçekleştirilerek sektörde ilk olma özelliğini taşımaktadır.

EVER EVOLVING TALKS ETKİNLİK KONUSMACILARI

Moderatörler:

- Etkinlik Moderatörü: BJ Cunningham
- Panel moderatörü: Dio Kurazawa

Keynote Sunumları:

- **Matthew Drinkwater** - Geleceğin Giyilebilir Teknoloji Trendleri
- **Thimon De Jong** - Y ve Z Kuşağının Satın Alma Tercihleri ve Davranışları
- **Ken Segall** - Yalınlık ve İnovasyon

Paneller:

- **Temel Bir Marka Değeri Olarak Sürdürülebilirlik**
 - Adriana Galijasevic
 - Roian Atwood
 - Rune Orloff
 - Marcia Lazar
- **İş Birliklerinin Gücü**
 - Lukas Vincent
 - Willy Chavarria
 - Izzy Jolly
 - Alec Leach
- **Modanın Geleceği**
 - Matthew Williams
 - Sam Lambert & Shaka Maidoh
 - Ouigi Theodore

ÇALIK DENİM

Çalık Denim, 2018 yılında iş dünyasının küresel ölçekteki en büyük ve en itibarlı ödülllerinden biri olarak görülen 15'inci Stevie Uluslararası İş Ödülleri'nde iki farklı kategoride ödül almıştır. Çalık Denim, 30'uncu yıl projesi "Denim Loves Art" ile "En İyi Halkla İlişkiler Etkinliği" ve "En İyi Kurumsal İmaj Etkinliği" kategorilerinde bronz ödül alarak uluslararası bir başarıya imza atmıştır.

2018'DE ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

250'den fazla markaya hizmet veren Çalık Denim, 2018 yılı içerisinde müşterilerine vaat ettiği yüksek kalite ve servis hizmeti ile 43 milyon metrenin üzerinde %98 kapasite doluluğunda satış gerçekleştirmiştir.

Çalık Denim ve Art Comes First İş Birliği

Farklı disiplinlerden yaratıcı kişi ve markalarla dinamik iş birlikleri yaparak moda tasarımının gelişmesine katkıda bulunmak amacıyla Sam Lambert ve Shaka Maidoh tarafından kurulan Art Comes First (ACF), son 10 yılda erkek giyim konusunda en ilgi çekici ve kreatif oluşumlardan biri haline gelmiştir. Modanın, sanatın en düşük değere sahip alanı olarak algılanmasına karşı duran ACF'ye göre, moda ticari bir kavram olmanın ötesinde; farklı kültürler, müzik ve sanat gibi pek çok kavramdan oluşmaktadır. Bu nedenle ACF bünyesinde tasarımcıların yanı sıra fotoğrafçılar, sanat yönetmenleri, müzisyenler, öğretmenler, asiler ve şifacılar gibi farklı iş alanlarından kreatif kişiler yer almaktadır.

Farklı pazarların dinamiğini iyi bilen, gündemi takip eden ve yarattığı kreatif işleri her alana entegre etmeye çalışan Çalık Denim, 2018 yılında ACF ile bir iş birliği gerçekleştirerek ortak bir koleksiyon oluşturmuştur. Punk, isyan ve dışavurumu yansıtan bu koleksiyon, 3-4 Kasım 2018 tarihlerinde Kaliforniya'da

Finansal Özet (Milyon TL)*	2016	2017	2018
Toplam Varlıklar	1.079	1.387	1.673
Net Satışlar	693	611	924
Toplam Özkaynaklar	208	552	383
FAVÖK	96	151	257
FAVÖK Marjı (%)	14	25	28

* Geçmiş yıllardan Çalık Koton çıkarılmıştır.

gerçekleşen; pop kültürü, müzik, sanat, yemek, stil, spor, inovasyon, aktivizm ve eğitimi bir araya getiren ComplexCon Festivali'nde sergilenmiştir. 2019 yılının ilk çeyreğinde Milano, Paris ve Kopenhag moda haftalarında sergilenmesinin yanı sıra Japonya'da etkinlik gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Koleksiyon her zaman giyilebilecek, günün her saatine uyacak parçalardan oluşmaktadır.

Çalık Denim Sürdürülebilirlik Raporu

Faaliyetleri sonucunda meydana gelen ekonomik, sosyal ve çevresel etkileri paydaşları ile paylaşmayı hedefleyen Çalık Denim, 2018 yılında yayınladığı ilk sürdürülebilirlik raporu sayesinde paydaşları ile sektördeki konumunu, sürdürülebilirlik yaklaşımını ve hedeflerini, faaliyetleri kapsamında olası etkileri yönetme ve olumlu şekilde geliştirmeye yönelik planlarını paylaşma fırsatı bulmuştur.

1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017 tarihleri arasında hayata geçirdiği sürdürülebilirlik uygulamalarını 2018 Eylül ayında yayınladığı ilk sürdürülebilirlik raporu ile paydaşlarının dikkatine sunan Çalık Denim, önceki yılların performanslarını da bu rapora dâhil ederek; paydaşlarına, çalışmalarını yıllar bazında karşılaştırma imkânı sunmaktadır.

Dünyanın en gelişmiş standardı olan ve henüz çok az firmanın kullanmakta olduğu GRI G4 standartlarına göre hazırlanan bu raporda önemli ve öncelikli konular Çalık Denim ve tüm paydaşlarının katıldığı önceliklendirme çalışmalarına dayanarak belirlenmiştir.

Yeni Konseptler

2018 yılında yine sektöre yön verecek tasarımlar geliştiren Çalık Denim, hacimli ve kalın görüntüye sahip fakat hafifliğiyle dikkat çeken “Summer Slim” konseptini piyasaya sürmüştür. Özel iplik teknolojisi sayesinde dökümlü ve boşluklu yapıdaki kumaşlardan oluşan “Summer Slim” konsepti, comfort stretch ve power stretch alternatifler sunmakta ve belirgin dimili, otantik denim görüntüleri ile dikkat çekmektedir.

Çalık Denim’in 2018 yılında hayata geçirdiği diğer bir inovatif konsepti “Selfsized”, pantolon üretiminde dikilecek beden sayısını azaltmaya imkân tanımaktadır. Aynı pantolonun farklı bedenlerdeki pek çok kişiye mükemmel şekilde uyumunu sağlayan kumaşlar; ultra yüksek elastikiyet, rahatlık ve yumuşaklık sunmaktadır. Elastan kaçığını engellemek amacıyla Çalık Denim’in T-Power teknolojisi ile üretilen kumaşlar, rahatlık

hissini ileri boyuta taşıyan pamuklu iç yüzeyinin yanı sıra farklı yıkama seviyelerinde farklı görünümler ortaya koymaktadır.

Çalık Denim’in sürdürülebilirlik yaklaşımı ile geliştirdiği “D-Clear” konsepti ise hem indigo boyama hem de terbiye aşamalarında önemli ölçüde tasarruf sağlamaktadır. İndigo boyama sürecinde %40 su tasarrufu, terbiye sürecinde ise %83 su tasarrufu sağlanmakta ve metre başına 5 litre su tüketimi ve %94 kimyasal tasarrufu sağlanmaktadır. Yeni koleksiyonun %10’unda D-Clear teknolojisi kullanılmıştır. “D-Clear” konsepti kapsamında müşteriye comfort stretch ve power stretch alternatifler sunulmaktadır.

YATIRIMLAR

Çalık Denim, 2021 yılı için koymuş olduğu 60 milyon metrenin üzerinde kumaş üretimi hedefi doğrultusunda, 2018 yılı boyunca iplik, boyama, dokuma

ve terbiye için yaklaşık 70 milyon ABD doları tutarında yatırım gerçekleştirmiştir. İnovatif yapısıyla öne çıkan Çalık Denim, gerçekleştirdiği yatırımlarla müşterilerine daha teknolojik ürünler sunarak müşteri memnuniyetini artırmayı hedeflemektedir. Şirket, fabrikada yeni indigo boya yatırımını tamamlayarak; 216 adet picanol tezgâhını devreye almıştır. Çalık Denim, bu yatırımla birlikte 2019 yılında %20 kapasite artışı gerçekleştirmeyi planlamaktadır.

KALİTE STANDARTLARI VE SERTİFİKALARI

- ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi
- ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi
- OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi
- ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi
- ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
- Global Organic Textile Standard (GOTS)
- Global Recycled Textile Standard (GRS)
- Organic Content Standard (OCS)
- Recycled Claim Standard (RCS)
- Oeko-Tex
- BCI Üyeliği

Çalık Denim, ayrıca Türk markalarının yurt dışında markalaşması çalışmalarını kapsamında oluşturulmuş olan TURQUALITY Destek Programı’nda yer almaktadır.

ÖDÜLLER

Çalık Denim, 2018 yılında iş dünyasının küresel ölçekteki en büyük ve en itibarlı ödülllerinden biri olarak görülen 15’inci Stevie Uluslararası İş Ödülleri’nde iki farklı kategoride ödül almıştır. Çalık Denim, 30’uncu yıl projesi “Denim Loves Art” ile “En İyi Halkla İlişkiler Etkinliği” ve “En İyi Kurumsal İmaj Etkinliği” kategorilerinde bronz ödül olarak uluslararası bir başarıya imza atmıştır.

Çalık Denim 2018 yılında ayrıca, iş dünyası dergisi Platin’in bağımsız araştırma şirketi Ipsos ile birlikte yürüttüğü titiz çalışmalar sonucunda açıkladığı “Platin Global 100 Endeksi” kapsamında Platin Özel Endüstri 4.0 ödülüne layık görülmüştür.

GAP PAZARLAMA

Gap Pazarlama, uzman ve tecrübeli personeli, teknik birikimi, sürekli Ür-Ge faaliyetleriyle oluşturduğu ürün çeşitliliği ve geniş tedarik ağı ile dünya tekstil pazarının önemli ticaret firmalarından biridir.

2018 GELİŞMELERİ

EV TEKSTİLİ

1 milyon adet

- Gap Pazarlama 2018 yılında ev tekstili alanında 1 milyon adet satış rakamına ulaşmıştır.

HAZIR GİYİM SATIŞI

1,4 milyon adet

- Gap Pazarlama 2018 yılında 1,4 milyon adet hazır giyim satışı gerçekleştirmiştir.

DENİM VE HAM KUMAŞ SATIŞI

11,6 milyon metre

- 2018 yılında Gap Pazarlama'nın denim kumaş satışı 7,3 milyon ham kumaş satışı 4,3 milyon metre olmuştur.

İPLİK SATIŞI

7,2 milyon kg

- Gap Pazarlama 2018 yılında 7,2 milyon kg iplik satışı gerçekleştirmiştir.

REKABET AVANTAJLARI

- Beklenen kaliteyi, zamanında müşteriye teslim etmesi,
- Geniş ve kuvvetli fason tedarik ağı,
- Entegre üretim tesislerinde üretim yaptırılması,
- Sadık müşteri portföyü ve yüksek müşteri memnuniyeti,
- Güçlü tedarik zinciri optimizasyonu.

1994 yılında tekstil sektörünün küresel oyuncularından biri olma vizyonu ile kurulan Gap Pazarlama, Türkiye Cumhuriyetlerinde, Orta ve Doğu Asya ve Afrika'da kurduğu güçlü tedarik ağı ile geniş bir üretim yelpazesine sahiptir. Bu fason tedarik ağı ile de farklı ürün gruplarını tedarik ederek müşterilerine sunan Gap Pazarlama, ürünlerini dünyanın önde gelen perakendeci ve markalarına sunmaktadır. Hazır giyim sektöründe; Bershka, Zara, Pull&Bear, Tesco, River Island, La Redoute, Mango, Puma, U.S. Polo gibi büyük markaları müşteri portföyünde bulunduran Şirket, ev tekstili sektöründe ise Jc Penney, Costco, BB&B, Sears, Kmart, Bonton, Lidl gibi pazarın önde gelen perakende firmaları ile çalışmaktadır.

SEKTÖRDEKİ "İLK"LERİ VE "EN"LERİ:

- Türkmenistan'a en fazla tekstil tedarigi yapan, lider şirket,
- Türkmenistan'da en yüksek pazar payına sahip ithalatçı şirket,
- Türkmenistan'da kurulan entegre denim kumaş, konfeksiyon ve ev tekstili fabrikalarının ürettiği ürünleri dünyaya tanıtan ve satışını yapan ilk şirket,
- Türkmenistan'da ilk defa kalite sistemlerini, çevre yönetim sistemlerini ve iş sağlığı ve güvenliği sistemlerini kurduran ve belgelendirmesini sağlayan şirket,
- Pamuk ipliğinde en yüksek pazar payına sahip ithalatçı firma,
- Çalık Holding Topluluğu'nun ve Türkiye'deki tekstil sektörünün ilk Entegre Faaliyet Raporu'na sahip şirket.

KALİTE STANDARTLARI VE SERTİFİKALARI

- ISO 9001:2015
- ISO 27001:2013
- ISO 14001:2015
- 6Sigma

2018 YILINDA ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

Gap Pazarlama, 2018 yılında kurduğu Tura Moda firması ile B2B'deki güçlü yapısını, B2C gibi kanallara aktarmaktadır. Tekstil sektörüne yeni bir soluk getirecek, farklı bir vizyon ve iş modeli ile yola çıkan Tura Moda, tasarım, koleksiyon ve ürün geliştirme kabiliyetleri ile e-ticaret ve mağazacılık gibi faaliyetleri sürdürebilecek bir yapıya sahiptir.

Gap Pazarlama, 2018 yılında oluşturduğu "Denim Orient" koleksiyonunu Tura Moda aracılığıyla müşterilerinin beğenisine sunmuştur. Yeni kumaş koleksiyonu, müşteriler tarafından oldukça beğenilmiştir.

Yaklaşık altı senedir kapalı olan konfeksiyon tesisi Calık Alexandria (Egypt) 2018 yılında yeniden üretime başlamıştır. Yurt içinde LC Waikiki, Koton gibi büyük zincirlere ve yurt dışında İnditex, TFG ve Rica Levi gibi markalara üretim yapmaktadır.

Gap Pazarlama, 2018'de ayrıca, İstanbul'da antrepo kurulum lisansı almıştır.

Finansal Özet (Milyon TL)	2016	2017	2018
Toplam Varlıklar	639	495	585
Net Satışlar	504	332	261
Toplam Özkaynaklar	118	132	243
FAVÖK	64	30	-1,4
FAVÖK Marjı (%)	13	9	-0,5

ÇALIK'LI OLMAK

**DEĞER
NEREDEYSE
BULMAK,
ONU ORTAYA
ÇIKARMAK VE
BU DEĞERİ
İŞLEMEK
DEMECTİR.**

Çalık'lı olmak; yenilikçi ve değişime açık olmaktır. Büyük projeleri takım çalışmalarıyla geliştirerek sonuca ulaştırmak; madenlerimizi hızlı ve düşük maliyetli bir biçimde keşfedip geliştirerek, ülke ekonomisine katkı sağlayarak madencilik sektörünün önemli bir oyuncusu olmak demektir.

GAMZE GÜNDOĞDU

Veri Tabanı & Çizim Uzman Yardımcısı
Polimetal Madencilik

2018 YILINDA MADEN SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ

2018 yılında maden sektörüne, teknolojik gelişmelere olan uyum çabaları, altın projelerinin sektördeki ağırlığı, batarya teknolojisiyle değişen emtia önemi ve Çin ile ABD arasında yaşanan ticari savaş damgasını vurmuştur.

ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

- Dünyada madencilik sektörü açısından en dikkat çekici olay hiç kuşkusuz, Randgold ve Barrick Gold'un birleşmesi olmuştur.
- Madencilik sektöründe teknolojiyi işletmelerinde yaygınlaştıran firmalar, özellikle emtia fiyatlarına dayalı maliyet enflasyonları ve devletlerin getirdiği yüksek vergilere karşı stratejik olarak daha dayanıklı olacaktır.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı madencilik sektörünün önünü açmak için başlattığı çalışmalarına 2018 yılında da devam etmiş; MİGEM (Maden İşleri Genel Müdürlüğü) ve PİGM (Petrol İşleri Genel Müdürlüğü) tek çatı altında MAPEG (Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü) olarak birleştirilmiştir.

2018 yılında madencilik sektörüne; teknolojik gelişmelere olan uyum çabaları, altın projelerinin sektördeki ağırlığı, batarya teknolojisi ile değişen emtia önemi ile Çin ile ABD arasında yaşanan ticari savaş damgasını vurmuştur. Sektör açısından en dikkat çekici olay ise hiç kuşkusuz, Randgold ve Barrick Gold'un birleşmesi olmuştur. Sektördeki en büyük birleşmelerden biri olarak kayıtlara geçen bu birleşme ile piyasa değeri 18 milyar ABD doları bulan dünyanın en büyük altın madeni şirketi kurulmuştur.

2011-2015 yılları arasında düşük seyrir gösteren emtia fiyatları ile birlikte özellikle geleneksel finansman yöntemlerine erişim zorlaşmış; ancak büyük oyuncular bu durumdan az etkilenmiştir. Bu dönemde özellikle sektöre yeni giren veya küçük ölçekli şirketler ise alternatif finansman yöntemlerinin ortaya çıkmasına vesile olmuştur. Geçtiğimiz yıl toparlanan ve 2018 yılında da devam eden iyileşme trendi ile birlikte geleneksel finansman yöntemlerinin daha geniş bir kullanım alanına yayıldığı görülmeye başlanmıştır. Daha düşük riskleri nedeniyle alternatif fon kaynakları sektörde kabul görmeye devam ederken, ortak girişimler, şirket birleşmeleri kalkınma ajansları ve devlet destekli fonlar ileriye dönük olarak riskli projelerin ana finansman yöntemleri olacaktır. Küçük ölçekli şirketlerin ise projelerini gelecek yıllarda kendilerinin finanse etmesi beklenmektedir.

ABD ile Çin arasında yaşanan ticaret krizi, 2018 yılındaki en önemli olayların başında gelmektedir. Çin'in bu duruma karşı nasıl bir dayanıklılık göstereceği de yatırımcılar tarafından ciddi bir tartışma konusu olarak önemini korumaktadır. Ayrıca güçlü ABD doları, metallerin fiyatını yabancı para birimlerinde yükselttiği için metal fiyatları üzerinde olumsuz etki yaratmaktadır. Bu olumsuz etki özellikle 2018 yılının ikinci yarısında emtia fiyatlarında baskı oluşturmuş ve bir düşüş yaşanmasına neden olmuştur. ABD ve Çin bu dönemde özellikle alternatif pazarlara yönelmiş; Çin'de üretilen emtialar Asya ve Afrika pazarında, ABD kaynaklı emtialar ise Avrupa pazarında değerlendirilmiştir. Bunların yanı sıra, Afrika'daki kaynakların devletleştirme hareketi olarak tanımlanabilecek aksiyonları, 2018 yılında hız kazanmış; bu bağlamda en önemli gelişme ise Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde yaşanmıştır. Bu ülkedeki vergilerde ciddi artışlar yapılmış ve bununla ilgili, şirketlerin devleti ikna çabaları kapsamında uzun süren görüşmeler sonuç vermemiştir. Yıl içinde kobalt madeninden aldığı vergiyi %2,5'tan %3'e çıkaran Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Kasım ayında yaptığı yeni düzenleme ile bu vergiyi %10 seviyesine çıkardığını duyurmuştur. Özellikle ülkedeki ve bölgedeki büyük oyuncular, ülke ve bölge risklerinin üzerine böylesine yüksek vergilerin gelmesi ile risklerinin daha da arttığını ifade etmekte ve durumdan rahatsız olduklarını dile getirmektedirler.

2018 yılı, güvenli liman olarak görülen altın ve gümüş için olumsuz bir yıl olmuş; 2018 yılında altına olan talep %7 azalarak 2008 yılından beri en düşük seviyesine gerilemiştir. Bu durum metal fiyatlarına olumsuz yansımış; altın %6, gümüş %16 değer kaybetmiştir. Bunun sonucu olarak tüm emtia piyasası olumsuz etkilenmiş; özellikle elektrikli araçlar ve yenilenebilir enerji sektöründe en önemli girdi olarak kabul gören ve bu anlamda geleceğin stratejik metalleri arasında görülen bakır, 2018 yılında ciddi değer kaybı yaşamıştır. Tüm bu gelişmelere bağlı olarak 2018 yılı içerisinde alüminyum %15, çinko %22, kurşun %24 ve nikel %15 değer kaybı yaşamıştır.

Coğrafi olarak, Avustralya ve Kanada, zengin yer altı kaynakları ve elverişli operasyonel ortamları nedeniyle yeni projelerin odak noktaları olmaya devam edeceklerdir. Emtia fiyatlarındaki yükseliş ve finansal sonuçların iyileşmesi, firmaların madencilik alanında gelecek yıllarda arama projelerine daha fazla yatırım yapmalarını sağlayacaktır. Öte yandan, Çin'in talebini yavaşlatmasıyla birlikte yeni çelik, demir cevheri ve kömür projelerinde büyük bir düşüş görüleceği düşünülmektedir. Avustralya'da yapılması planlanan büyük projeler, Asya için ciddi bir destek oluştururken, yıllar içinde Kuzey Amerika ve Afrika'nın da önünde yer alarak dev projelere ev sahipliği yapmasına olanak sağlayacaktır.

Çin'in başlattığı "One Belt & One Road" girişimi, büyük finansman kaynakları sayesinde madencilik sektöründe yatırım fırsatları yaratmakta ve devlet tarafından da desteklenen büyük bir ekonomik hareket olarak önemini korumaktadır. Özellikle bakır, altın ve uranyum yatırımlarının bu emtiaların fiyatları arttıkça yatırımcıları çekeceği ve Orta Asya'nın görünümüne olumlu hava katacağına inanılmaktadır. Ancak, son yıllarda proje ile ilgili çok sayıda duyuru yapılmış olmasına rağmen, yüksek riskler ve yavaşlayan Çin ekonomisi nedeniyle bu projeler üzerinde somut bir ilerleme kaydedilememiştir. Çin, özellikle madencilik sektörünün bölgelerdeki ekonomik ve jeopolitik etkisini genişletmek için Avrupa ile

arasında alternatif ulaşım koridorları oluşturmayı hedeflemektedir. Özellikle Orta Asya ülkeleri, jeostratejik konumları ve doğal kaynaklarının zenginliği nedeniyle önümüzdeki yıllarda Avrupa veya Çin'e göre, madencilik anlamında en çok fayda sağlayacak ülkeler olarak öne çıkacaktır.

Yatırımcı için her zaman güvenilir liman olarak ifade edilen altın, özellikle küresel finans krizi ile birlikte merkez bankalarının tercihi olmuş; bu nedenle 2018 son üç yılın en fazla alımın gerçekleştiği yıl olmuştur. Söz konusu alımları yapan ve toplam alımın %86'lık kısmını oluşturan ülkeler ise sırasıyla Rusya, Türkiye ve Kazakistan olmuştur. Merkez Bankası'nın altın alımlarına ek olarak yastık altındaki altının ekonomiye kazandırılması hareketi sonuç vermiş ve 2,5 ton altın finansal sisteme dâhil edilmiştir.

Madencilik sektöründe teknolojiyi işletmelerinde yaygınlaştırabilen firmalar, özellikle emtia fiyatlarına dayalı maliyet enflasyonları ve devletlerin getirdiği yüksek vergilere karşı stratejik olarak daha dayanıklı olacaktır. Teknolojinin madencilik entegrasyonu, makinelerin ötesinde algılayıcılar ve nesnelerin interneti, sanal gerçeklik ve veri işleme platformları ile ilerlerken, maden firmaları önde gelen teknoloji firmalarıyla iş birliğine yönelmektedir. Bu bağlamda Goldcorp'un, yapay zekâ uygulamaları için IBM, sanal gerçeklik teknolojisi için Microsoft ve büyük veri analizi için Accenture ile ortaklık kurması sektördeki önemli iş birlikteliği olarak öne çıkmaktadır. Bunun yanı sıra büyük maden firmaları ise kendi içlerinde yeni iş birimleri açmaktadır. Codelco'nun "Yeni Teknoloji Birimi" ile Rio Tinto'nun "Geleceğin Madeni" adında teknolojik oluşumları bulunmaktadır.

Ekonomik ve teknolojik eğilimlerin değişmesi, önümüzdeki yıllarda bir dizi metal için yatırım dinamiklerinin de değişeceği anlamına gelmektedir. Elektrikli araçların artan kullanımı, lityum ve kobalt madenlerine ilgiyi artırırken beraberinde nikel, alüminyum ve manganez gibi diğer baz metallerin de kullanımının artmasına yol açacaktır.

2018 yılında Türkiye'de de madencilik alanında güzel gelişmeler yaşanmıştır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı madencilik sektörünün önünü açmak için başlattığı çalışmalarına 2018 yılında da devam etmiş; MİGEM (Maden İşleri Genel Müdürlüğü) ve PİGM (Petrol İşleri Genel Müdürlüğü) tek çatı altında MAPEG (Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü) olarak birleştirilmiştir. 11 Eylül 2018 tarihinde yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile madencilikle ilgili izin sistemi sadeleştirilmiştir. 2018 yılının önemli gelişmelerinden biri de madenlerin kaynak ve rezerv kalitelerinin belirlenmesi için kurulan UMREK (Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Depolama Komisyonu) olmuştur. Bu kapsamda yıl içinde genel kurullar yapılmış, sektör temsilcileri ile bir araya gelinerek yönetmelikler çıkartılmış ve kurum, faaliyetlerine başlamıştır. Türkiye CRIRSCO'ya (Committee for Mineral Reserves International Reporting Standards) dâhil olmuş; ayrıca yer altı kaynakları ile ilgili bilgilerin tek elde toplanması ve bilgi paylaşımının sağlıklı olması amacı ile TÜVEK (Türkiye Yer Bilimleri ve Karot Bilgi Bankası) kurulmuştur.

MAPEG, 2018 yılında elinde yer alan önemli ruhsat alanlarını ihaleye açmış, firmaların ihalelere ilgi göstermesi ile sektörde bir hareketlenme yaşanmıştır. 2017 yılında arama çalışmalarına hız veren Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü (MTA), bu faaliyetlerine 2018 yılında da 1 milyon metreyi aşan sondaj faaliyetleri ile devam etmiştir. Tüm bunlara ek olarak Türkiye'deki madencilik faaliyetlerinin iyileştirilmesi ve madencilik faaliyetleri üzerinden elde edilen katma değer in yurt içinde kalmasını hedefleyen yapıya ulaşmak amacıyla Maden Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi sunulmuştur.

LİDYA MADENCİLİK

Lidya Madencilik, Türkiye’de ve bölgede faaliyetlerini rekabetçi ve yüksek standartlarda sürdürerek Avrasya’nın en değerli maden şirketi olmayı hedeflemektedir.

2018 GELİŞMELERİ

ÇÖPLER MADENİ TOPLAM YATIRIM MİKTARI

1,1 milyar ABD doları

- Çöpler Madeni’nde 744 milyon ABD dolarlık yatırımın tamamlanmasıyla toplam yatırım 1,1 milyar ABD dolarına ulaşmıştır.

ÇÖPLER ALTIN MADENİ ALTIN ÜRETİMİ

170 bin ons

- Çöpler Altın Madeni’nde 2018 yılında 170 bin onsluk (5,3 ton) altın üretilmiş olup, proje başından bu yana toplam 1,5 milyon ons üzerinde (47 ton) üretim yapılmıştır.

SEKTÖRDEKİ “İLK”LERİ VE “EN”LERİ

- Lidya Madencilik ve Alacer Gold arasındaki stratejik ortaklık, Türk madencilik endüstrisindeki ilk uluslararası iş birliğidir.
- Ortağı olduğu Anagold, Türkiye'nin en büyük üç altın üreticisinden biridir.
- Anagold operatörlüğündeki Çöpler Altın Madeni, Türkiye'deki 2'nci en büyük altın madenidir.
- Cevher zenginleştirme metodu ile altın üretiminde Türkiye'de bir ilke imza atacak olan Çöpler Sülfür Tesisi, dünyada da sayılı işletmeler arasına girecektir.
- Çöpler Sülfür Tesisi, Türkiye'de şu ana kadar gerçekleştirilen en büyük değerli metal maden tesisi yatırımdır.

2006 yılında kurulan Lidya Madencilik, 2009 yılında Alacer Gold ile Türk madencilik sektörünün ilk büyük uluslararası iş birliğini gerçekleştirmiştir. 2018 yılsonu itibarıyla kendi bünyesinde sekiz, operatörlüğünü yürüttüğü iştirakleri bünyesinde 97 çalışanı bulunan Lidya Madencilik, Türkiye'de ve bölgede rekabetçi ve yüksek standartlarda faaliyetlerini sürdürerek Avrasya'nın en değerli maden şirketi olmayı hedeflemektedir.

Şirket, Alacer Gold ile yapılan iş birliği kapsamında proje başından itibaren toplam 47 ton altın üretimi gerçekleştirilen Çöpler Altın Madeni ile birlikte Kartaltepe ve Tunçpınar arama sahalarında da yatırımcı rolüne sahiptir. Polimetal Madencilik'e bağlı arama sahalarının yanı sıra Gediktepe Projesi'nin operatörlüğünü yapan Lidya Madencilik, diğer yabancı ortağı Sandstorm Gold ile birlikte sahip olduğu Hod Maden Projesi'nin operatörlüğünü de yürütmektedir.

Yetkin arama kadrosu ile Türkiye'de iki önemli keşif gerçekleştiren Lidya Madencilik, bu keşiflerinden biri olan Balıkesir Gediktepe Projesi'nde fizibilite çalışmalarını son aşamaya getirmiştir. Projenin ÇED olumlu raporu alınmış; altyapı yatırım faaliyetleri kapsamında yol yapımı, elektrik iletim hattı ve sosyal yerleşke inşaatı çalışmaları tamamlanmıştır. Sandstorm Gold şirketinin ortak olarak yer aldığı bir diğer önemli keşif olan Hod Maden Projesi kapsamında ise ön fizibilite çalışmaları tamamlanmış 2019 yılında da fizibilite çalışmalarına başlanılması planlanmaktadır.

Çağdaş yönetim anlayışı ve güçlü insan kaynağı ile Lidya Madencilik; İş Sağlığı ve Güvenliği, çevre ve sosyal konulardaki hassasiyetleri ile sürdürülebilir bir madencilik anlayışını benimsemektedir.

2018'DE ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

Anagold operatörlüğündeki Çöpler Altın Madeni'nde;

- 2018 yılında 170 bin onsluk (5,3 ton) altın üretilmiş olup, proje başından bu yana toplam 1,5 milyon ons üzerinde (47 ton) üretim yapılmıştır.
- Türkiye'de ilk kez kullanılan bir teknolojiye dayalı, 744 milyon ABD dolarlık bir yatırım olan Çöpler Sülfür Tesisi tamamlanmış ve devreye alınmıştır.
- Çöpler Madeni'nin içinde ve çevresinde yeni cevherli alanlar keşfedilmiştir.

Polimetal Madencilik operatörlüğündeki Gediktepe Projesi'nde;

- Fizibilite ve metalürjik test çalışmalarına devam edilmektedir.
- Kamulaştırma çalışmaları hız kazanmıştır.

Artmin Madencilik operatörlüğündeki Hod Maden Projesi'nde;

- 2018 yılında 11 bin metre sondaj tamamlanarak Proje başından bu yana yapılan sondaj 66.800 metreye ulaşmıştır.
- Ön fizibilite çalışmaları tamamlanmış, detay fizibilite hazırlıkları başlamıştır.
- Arazi alımı ve ÇED çalışmaları başlatılmıştır.

LİDYA MADENCİLİK

Avrupa bankalarından 350 milyon ABD dolarlık proje finansman kredisi sağlanan, toplam 744 milyon ABD doları yatırım bedeline sahip Çöpler Sülfite Tesisi kapsamında inşaat süreci başarıyla tamamlanmış ve Kasım 2018’de üretime başlamıştır.

REKABET AVANTAJLARI

- Operatörü olduğu Polimetall Madencilik’in güçlü ve etkin arama ve madencilik ekibi,
- Uluslararası standartlarda, hızlı ve etkin maliyet kontrolü anlayışıyla iş yapabilme becerisi,
- Uluslararası madencilik firmaları ile güçlü ve uzun vadeli ortaklıklar yürütebilme becerisi,
- Çöpler Altın Madeni’nin getirdiği deneyim,
- Çalık markasının köklü birikimi ve Grup şirketlerinin oluşturduğu sinerji.

Kartalteppe Madencilik operatörlüğündeki projelerde;

- %50 ortak olunan sahalarda ilk kez cevher üretimi gerçekleştirilmiş olup, bu cevher Çöpler Tesisi’nde altına dönüştürülecektir.

Orta Asya ve Afrika’da saha arayışı çalışmaları kapsamında;

- Kazakistan’da ruhsat devir anlaşması süreci devam etmektedir.
- Fas’ta devlet kurumları ile görüşmeler tamamlanmış 2019 yılında saha çalışması yapılması planlanmıştır.
- Vizyon hedef bölgeler doğrultusunda Balkanlar, Afrika ve Orta Asya’da saha değerlendirme ve geliştirme çalışmaları hız kazanacaktır.

FİNANSAL VE OPERASYONEL VERİLER

2018 yılında 170 bin ons altın üretimi gerçekleştirerek 213 milyon ABD doları ciro gerçekleştiren Anagold Madencilik, Çöpler Altın Madeni’nde 744 milyon ABD dolarındaki Sülfite Tesisi yatırımını tamamlamış ve üretime başlamıştır. Bu yatırım ile birlikte Çöpler Madenine bugüne kadar yapılan yatırım 1,1 milyar ABD dolarını aşmıştır.

YATIRIM PROJELERİ

Çöpler Sülfite Genişleme Projesi

Avrupa bankalarından 350 milyon ABD dolarlık proje finansman kredisi sağlanan, toplam 744 milyon ABD doları yatırım bedeline sahip sülfite tesisi kapsamında inşaat süreci başarıyla tamamlanmış ve Kasım 2018’de üretime başlamıştır. Proje ile birlikte maden ömrü 2040 yılına kadar uzamıştır.

SERTİFİKALAR

- İSGÇ Politika Taahhüt Belgesi – ARTMİN
- İSGÇ Politika Taahhüt Belgesi – POLİMETAL

ÇALIK'LI OLMAK

YENİLİKÇİ VE MÜŞTERİ ODAKLI ÇÖZÜMLERLE HEP ÖNCÜ OLMAKTIR.

En büyük sabit hat operatörü olarak piyasada internet erişimi, mobil ses, IPTV, yenilikçi uygulamalar ile birleşik ürünler sunan tek telekom oyuncusuyuz. Ülkedeki telekom operatörleri arasında lider ve öncü konumda olduğumuz için müşterilerimizin iletişim, eğlence ve bilgi teknolojilerine yönelik ihtiyaçlarını karşılıyoruz.

SONILA SINAJ

İç Kontrol Takım Lideri
ALBtelecom

2018 YILINDA TELEKOM SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ

Gün geçtikçe hayatın her alanına yayılmaya başlayan nesnelerin interneti piyasasının, 2020 yılında %20 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir.

ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

- Balkan ülkelerinde faaliyet gösteren operatörler, roaming ücretlerini düşürmeyi planlamaktadır.
- Arnavutluk'un birçok şehrinde başlatılan Görsel-İşitsel Yayınların Dijitalleştirilmesi sürecinin de 2019 yılı ortalarında tamamlanması planlanmaktadır.
- Arnavutluk'ta operatörler küresel trendleri takip etme gayreti içindedir. Operatörler yakın zaman içerisinde 5G ağını faaliyete geçirmeyi planlamaktadır.

Hızla gelişen teknolojiye uyum sağlayan telekom sektörünün 2018 yılında anahtar küresel akımları; fiber ve 5G ağı, nesnelerin interneti (IoT) ve internete ilk kez erişim sağlayan 1 milyar insan olmuştur.

Birçok operatör, fiber ve 5G ağını başarıyla devreye alırken diğerleri de bunun için ciddi bir çaba harcamaktadır. Fiber ve 5G; arabalar, buzdolapları, trafik ışıkları ve bunlara benzer pek çok cihazın büyük miktardaki verileri anında göndermesini ve almasını sağlayarak nesnelerin interneti kapsamında bir devrim yaratmaktadır.

Gün geçtikçe hayatın her alanına yayılmaya başlayan nesnelerin interneti piyasasının, 2020 yılında %20 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir. Tahminlere göre, önümüzdeki dönemlerde de nesnelerin interneti (IoT) oldukça çekici bir pazar olmaya devam edecek ve telekomünikasyon şirketleri, IoT'nin sabit ve mobil hizmetlerle tamamlandığı ev ve iş yerleri için çözümler sunarak bu fırsattan yararlanabileceklerdir.

Öte yandan ilk kez internete erişim sağlayacağı düşünülen bir milyar insan, veri tüketimi davranışını etkileyecek ve birçok internet bazlı şirkete yeni büyüme fırsatları sunacaktır.

Bu dönemde Balkan ülkelerinde faaliyet gösteren operatörler, roaming ücretlerini düşürmeyi planlamaktadır. Bu bağlamda, AB ülkelerinin kendi aralarında kurduğu alana benzer bir Dolaşım Dışı Alan (No-Roaming Area) oluşturmak için görüşmeler başlatılmıştır. Arnavutluk, iki ülke arasında roaming ücretinin olmadığı bir bölge oluşturmak niyetiyle Kosova ile iki taraflı bir anlaşma üzerinde çalışmaktadır. Bölgenin ekonomik anlamda kalkınması açısından bu tür anlaşmalara büyük önem verilmektedir.

Arnavutluk'ta operatörler küresel trendleri takip etme gayreti içindedir. Operatörler yakın zaman içerisinde 5G ağını faaliyete geçirmeyi planlamaktadır.

Buna ek olarak, Arnavutluk'un birçok şehrinde başlatılan Görsel-İşitsel Yayınların Dijitalleştirilmesi sürecinin de 2019 yılı ortalarında tamamlanması planlanmaktadır.

Bu dönemde sektörde yaşanan risklere bakıldığında, kullanıcıların VoIP uygulamalarına geçiş yapması ile birlikte telekomünikasyon sektörünün 2012 ve 2018 yılları arasında 386 milyar ABD doları kaybettiği görülmektedir. Bu kayıp gelirin büyük bir kısmı, VoIP kapsamında daha ucuz olan uluslararası çağrılar ve roaming sebebiyle kaybedilen ücretlerden kaynaklanmaktadır.

Son iki yıl içinde hızlı bir büyüme kaydeden ve aynı hızla genişlemeye devam eden OTT TV ile içeriğin dijitalleştirilmesi ve yeni, ihtiyaca göre ayarlanabilir, kolay indirilebilir ve kullanılabilir uygulamaların ortaya çıkması, dijital dünyanın iki büyük gücünü bir araya getirmiş ve içerik dağıtım sektörünün tamamının dönüşmesine yol açmıştır.

ALBTELECOM

Altyapı çalışmalarını ciddiyle ele alan ALBtelecom, bu alandaki yatırımlarının bir sonucu olarak pazarın diğer oyuncularına altyapı hizmeti sağlayabilecek konuma ulaşmıştır.

2018 GELİŞMELERİ

MOBİL ABONE SAYISI

431 bin abone

- ALBtelecom'un 2018 yılı mobil abone sayısı 431 bin olarak gerçekleşmiştir.

MOBİL ABONE ARTIŞI

65 bin abone

- ALBtelecom, Arnavutluk'un dördüncü mobil operatörü olan Plus operatör tabanının büyük bir kısmını bünyesine katarak 65 binin üzerinde mobil abone elde etmiştir.

TOPLAM VARLIKLAR

1,1 milyar TL

- ALBtelecom'un toplam varlıkları 2018 yılında 1,1 milyar TL olmuştur.

NET SATIŞLAR

364 milyon TL

- ALBtelecom'un 2018 yılı net satışları 364 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

SEKTÖRDEKİ “İLK”LERİ VE “EN”LERİ

- Entegre olmuş bir yapıda tüm şebekelerde her türlü sabit ve mobil hizmeti sağlayan Arnavutluk'taki tek telekomünikasyon şirketi,
- Arnavutluk'un en büyük sabit hat operatörü,
- “Mobil Numara Taşıma”da en çok müşteri kazanan operatör,
- Arnavutluk pazarında en çok IPTV müşterisi bulunan servis sağlayıcı,
- Arnavutluk pazarında kullanıcıya istediği genişbant hizmeti ile istediği televizyon içeriğini seçme olanağı sunan tek operatör,
- Arnavutluk'un her noktasında kendi satış ve dağıtım ağı bulunan tek operatör,
- Arnavutluk'ta satış ve dağıtım ağına “Hepsi bir arada (All-in-one) servis” sunan tek servis sağlayıcısı,
- Arnavutluk'ta ilk kez IPTV hizmeti sunarak, ilk defa tek kablo aracılığıyla üç hizmetten yararlanma olanağı sağlayan şirket,
- Sabit hizmetlerle mobil hizmetleri “SuperFamija” (Süper aile) sadakat programı altında birleştiren ilk operatör.

HEDEFLERİ

- Net müşteri sayısını artırarak genişbant internet hizmetlerinden elde edilen gelirleri artırmak,
- Artan marjlarla mobil gelir seviyesini ve kârlılığını yükseltmek,
- Arnavutluk'a özel dinamik yaklaşımı ile eşsiz bir müşteri deneyimi sunmak.

1912 yılında temeli atılan ALBtelecom, adını 1992 yılında PTT'den ayrıldığında almış ve 2007 yılında Çalık Holding bünyesine katılmıştır. Sabit ve mobil elektronik iletişim, internet erişimi, IPTV ve bilişim teknolojileri alanlarında, Arnavutluk'un en büyük sabit hat operatörü olarak hizmet vermektedir. ALBtelecom, kuruluşunun 100'üncü yıldönümünü kutladığı 2012 yılında, GSM sektöründeki iştiraki Eagle Mobile ile birleşme kararı alarak faaliyet gösterdiği bölgedeki gücünü daha da artırmıştır.

Müşterilerinin ihtiyaçlarını yakından izleyen ALBtelecom, iletişim hizmetlerini en yüksek kaliteye ulaştırmak amacıyla yatırımlarını sürdürmektedir. Bu düşünceden yola çıkarak “4 in 1” (sabit ses, internet, mobil ve TV) paketlerini ve “Tek durak-Tek Shop” konseptini hayata geçirmiştir.

Küresel değişimleri bünyesine ustalıkla katarak Arnavutluk sektöründeki öncü rolünü korumaya devam eden ALBtelecom, 2013 yılında tüm mobil şebeke altyapısını yenileyerek 3G servisini başlatmış; 2015 yılı Mart ayında ise 4G/LTE lisansını alarak müşterilerini 4G teknolojisi ile buluşturmuş ve hizmet kalitesini daha da yükseltmiştir. Sağlam altyapısı, data kalitesi ve sürekli yatırımlarıyla daima rakiplerinin bir adım önünde olan ALBtelecom, 4G lisansı ile bu alanda da sektörde liderliği hedeflemektedir.

Altyapı çalışmalarını ciddiyetle ele alan Şirket, bu alandaki yatırımlarının bir sonucu olarak pazarın diğer oyuncularına altyapı hizmeti satabilecek konuma ulaşmıştır.

Marka imajına değer katan çalışmalarının ve nitelikli hizmet anlayışının neticesinde ALBtelecom, sabit ses ve sabit internet pazarında liderliğini ve mobil pazarda istikrarını koruyarak sırasıyla %71, %36 ve %16 pazar payına ulaşmıştır. Şirket, güçlü kadrosu ile 2019 yılında da müşterilerine sunduğu hizmet çeşitliliğini ve kalitesini artırarak pazardaki istikrarlı büyümesini sürdürecektir.

2017 yılında piyasaya sürdüğü SuperFamija programı ile herhangi bir ön ödemeli standart paketin her aktive edilğinde herhangi bir sabit hizmetin aylık ücretinde indirim sağlayan ALBtelecom, bu alandaki başarısını 2018 yılında da katlayarak devam ettirmiş ve bir ay içinde 2.400'den fazla SuperFamija grubuna ulaşmıştır. 2018 yılsonu itibarıyla ALBtelecom bünyesinde 17 binden fazla SuperFamija grubu bulunmaktadır

2018 YILINDA ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

Mobil Hizmette

- ALBtelecom, Arnavutluk'un dördüncü mobil operatörü olan Plus operatör tabanının büyük bir kısmını bünyesine katarak 65 binin üzerinde mobil abone elde etmiştir.
- Mayıs - Eylül 2018 tarihleri arasında ALBtelecom, basında ve sosyal medyada büyük yankı uyandıran Super Stacioni adlı başarılı bir proje yürütmüştür. İçinde bir mağazası bulunan ve Arnavutluk'un neredeyse her köşesini dolaşan bir tır olan Super Stacioni, gezdiği her bölgeye özel promosyonlar ve eğlenceler götürerek marka bilincini artırmıştır.
- ALBtelecom, müşteri talepleri doğrultusunda ön ödemeli paketlerin süresini 28 günden 30 güne çıkararak bu alanda da bir ilke imza atmıştır.

Sabit Hizmetlerde

- ALBtelecom, 2018 yılında Fiber-to-the-Home (FTTH) “Eve Kadar Fiber” hizmetinin altyapısı ile ilgili ilk yatırımını tamamlayarak 2019 yılında bu hizmeti Arnavutluk genelinde sunmaya hazırlanmıştır.

YATIRIM PROJELERİ

- Catch-up TV (kaçırılan yayını yakalama), kaydetme, canlı yayını duraklatma ve baştan başlatma özelliklerine sahip nDVR yatırımı ile ALBtv hizmeti üzerinde yeni fonksiyonların oluşturulması ve TV deneyiminde tam kontrol imkânı sağlanmıştır.
- GPON (Gigabit Passive Optical Network) yatırımı sayesinde elektrikler kesilse dahi internet hizmetinin devamı sağlanmıştır.
- Arnavutluk'un en büyük meydanı Sheshi Skenderbej'de ücretsiz Wi-Fi hizmeti sunulmaya başlanmıştır.

ALBTELECOM

Marka imajına değer katan çalışmalarının ve nitelikli hizmet anlayışının neticesinde ALBtelecom, sabit ses ve sabit internet pazarında liderliğini ve mobil pazarda istikrarını koruyarak sırasıyla %71, %36 ve %16 pazar payına ulaşmıştır.

YENİ ÜRÜNLER VE YENİ İŞ BİRLİKLERİ

- Penetrasyonun düşük olduğu bir hedef bölge için ilk “Dene ve Al” sabit ürünü oluşturularak, müşterilere altı ay boyunca hem İnternet hem de IPTV kapsamında en iyi performansı deneyimleme imkânı sunulmuştur.
- ALBtelecom ve INTERSIG iş birliği ile mesken müşterilerine ve KOBİ/SOHO (Küçük Ofis/Ev Ofis) sabit müşterilerine özel “GSM-dışı/telekomünikasyon avantajları” teklifi sunularak sabit bir ALBtelecom ürününü aktive eden müşterilere, indirimli ve hatta bazıları ücretsiz olan sigorta ürünlerinden yararlanabilme imkânı sunulmuştur.
- ALBtelecom, bütün 3Play müşterilerine 11 gelişmiş kanaldan oluşan RTSH platformunun tamamını ücretsiz olarak yeniden yayınlama imkânı sunabilmek için Radio Televisioni Shqiptar ile bir anlaşma imzalamıştır.
- ALBtelecom yaz sezonu başlamadan hemen önce, internet ve IPTV için kısa dönemli taahhütlerde bulunmak isteyen yazlıkları ve sezonluk işletmeleri hedef alan ilk ön ödemeli kısa dönem sabit ürünlerini piyasaya sürmüştür.
- Arnavutluk’taki en büyük ev aletleri ve elektronik perakende zinciri olan Neptun ile ALBtelecom’un gerçekleştirdiği iş birliği kapsamında herhangi bir Neptun mağazasından TV satın alan tüm müşteriler, üç aylık ücretsiz ALBtelecom IPTV paketi aboneliğine hak kazanmaktadır.

- Ülke çapında yürütülen dijitalleşme süreci çerçevesinde ALBtelecom bir paket teklif hazırlamış ve DVB T2 dekode, bu ürünün ayrılmaz bir parçası niteliğinde olmuştur.
- 2018 yılı içerisinde ön ödemeli portföyünü iki kez güncelleyen ALBtelecom, daha iyi bir müşteri hizmeti sunarak gelir artışı elde etmiştir.
- ALBtelecom, yaz sezonuna özel ön ödemeli bir yaz paketi çıkararak iki hafta boyunca kullanılabilen internet ve ülke içi ve dışında geçerli dakika olanağı sunmuştur.
- ALBtelecom AGNA Grup ile iş birliği yaparak, “Pepsi ve ALBtelecom ile herkes kazanır” sloganlı yeni bir kampanya başlatmıştır. Kampanya kapsamında herhangi bir meşrubat tüketen müşteriler, ALBtelecom’dan özel bir hediye kazanmışlardır.

SERTİFİKALAR

- ISO 14001:2015
- OHSAS 18001:2007
- ISO 27001:2013
- ISO 9001:2015
- ISO 50001:2011
- ISO/IEC 20000-1:2011

REKABET AVANTAJLARI

- Uçtan uca mobil ve sabit hizmetlerin tümünü sunan tek ve lider operatör (IPTV, sabit internet, sabit telefon, mobil iletişim, bulut hizmetleri ve kiralık hat hizmetleri),
- Kendisine ait "Hepsi bir arada servis" sunan, ülke çapında yaygın satış ve dağıtım ağı,
- En fazla Wi-Fi noktasına sahip olan operatör,
- Arnavutluk belediyelerinin %90'ına ulaşan fiber optik altyapısı,
- Yedekli uluslararası internet bağlantıları,
- Güçlü altyapı ve data kalitesi,
- ISO 27001 ve ISO 9001 belgeleri ile artan güvenilirlik.
- Hem mobil hem de sabit hizmet sunan tek operatör,
- En iyi fiyatla en iyi hizmeti sunmak.

Abone sayıları (bin)	2015	2016	2017	2018
PSTN Abone Sayısı	181	177	172	177
Genişbant Abone Sayısı	98	110	120	129
Mobil Abone Sayısı	484	445	459	431

Finansal Özet (Milyon TL)	2016	2017	2018
Toplam Varlıklar	775	889	1.135
Net Satışlar	225	243	364
Toplam Özkaynaklar	61	201	283
FAVÖK	58	53	93
FAVÖK Marjı (%)	26	22	26

ÇALIK'LI OLMAK

ALANIMIZDA ÖNCÜ ADIMLAR ATARAK FİNANSIN GELECEĞİNİ ŞEKİLLENDİRMEK DEMEKTİR.

Genç, sürekli kendini yenileyen, klasik bankacılık yerine insanların hayatlarını kolaylaştırmanın temel hedef olduğu, matematik ve mühendisliğin en üst düzeyde uygulandığı Aktif Bank'ın bir neferi olarak geleceğin finansının kalbindeyim.

PINAR PEÇEL

Kredi Politika ve Analitik Bölüm Başkanı
Aktif Bank

2018 YILINDA FİNANS SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ

Türkiye ve gelişmekte olan piyasalar için 2018 yılının ilk yarısında pozitif seyrini sürdüren finans sektörü, yılın ikinci yarısında artan riskler karşısında olumlu reaksiyon vermiştir.

ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

- Yıl içinde Fed tarafından gerçekleştirilen beş adet 25 baz puanlık faiz artırımı gelişen piyasalar üzerinde baskı yaratmış; bunun sonucunda dolar endeksi %4'ün üzerinde değerlenirken ABD gösterge faizi yıl içinde %35 oranında yükselerek %3,25 seviyesini test etmiştir.
- Yıl içinde en büyük risk, takibe düşen alacaklar tarafında yaşanmış; bununla beraber bankaların sermaye yeterlilik rasyolarının gelişimi takip edilmiştir.
- Bankacılık sektöründe mevduatlar %19 oranında artarken; özkaynaklar kalemi aynı dönemde %17,4 oranında artmıştır.

2018 yılında küresel bazda gevşek para politikasının sıkılaşması ve korumacı jeopolitik gelişmelerin finans piyasalarına yansımaları ile sermaye ulaşımında sıkılaşma görülmüştür. 2018 yılında Fed tarafından gerçekleştirilen beş adet 25'er baz puanlık faiz artırımları, gelişen piyasalar üzerinde baskı yaratmıştır. Bunun sonucunda dolar endeksi %4'ün üzerinde değerlenirken, ABD gösterge faizi yıl içinde %35 oranında yükselmiş

ve 3,25 seviyesini test etmiştir. Avro Bölgesi'nde ise Avrupa Merkez Bankası (AMB) varlık alımlarını 2018 sonu itibarıyla sonlandırmıştır. AMB faiz artırımı içinse en azından 2019 yılının üçüncü çeyreğini işaret etmektedir. Politik açıdan ise Brexit süreci, piyasalar açısından yıl içindeki en temel belirsizlik unsuru olmuştur.

Türkiye ve gelişen piyasalar için 2018 yılı iki bölümde incelenebilir. Yılın ilk yarısında pozitif seyrini sürdüren finans sektörü yılın ikinci yarısında artan riskler karşısında olumlu reaksiyon vermiştir. Bankacılık sektörü sermaye yeterlilik rasyosu Aralık ayı sonunda %17,27 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2018 yılında bankacılık sektörü net kârı 53,5 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiş ve 2017 yılına göre 4,9 milyar TL artış göstermiştir. Mevduatlar yılbaşına göre %19 oranında artarken, özkaynaklar kalemi aynı dönemde %17,4 oranında artış görülmüştür. Sektörün aktif büyüklüğü ise %18,7 oranında artmıştır. Küresel kredi koşullarının oldukça sıkı olduğu ve gelişen piyasa para birimlerinin değer kaybettiği yılın ikinci yarısında yerel kredi koşulları sıkılaşmış ve piyasada oluşan faizlerde yukarı yönlü akım görülmüştür. Bununla beraber takibe düşen kredilerde dönemsel bir artış yaşansa da Eylül ayından itibaren stabilizasyon sağlanmıştır. Kredi ve mevduat faizi akımlarında ise yukarı yönlü trend gevşemiş ve dengelenme başlamıştır.

2018 yılında küresel negatif yönlü risklerin artışı finans sektörlerinin dirençlerini test etmiştir. Bu noktada yerel finans sektörü yüksek sermaye yeterliliği ile iyi bir sınav vermiştir. Kredi ve mevduat büyümesindeki ivmenin azalmasına karşın kârlılık ve sermaye yeterliliği bazında standartlar korunmuştur. Bununla beraber yurt içinde uygulanan sıkı para ve maliye politikası ve Almanya ekonomisinin üçüncü çeyrekte daralması, yılın ikinci yarısında Türkiye'deki ekonomik aktiviteyi negatif yönde baskılamıştır.

Yıl içinde en büyük risk takibe düşen alacak tarafında yaşanmıştır. Bununla beraber bankaların sermaye yeterlilik rasyolarının gelişimi takip edilmiştir. 2017 yılının Ekim ayında %17 olan sermaye yeterlilik rasyosu 2018 yılının Ekim ayında %17,27'ye yükselmiştir. Takipteki brüt alacakların toplam nakdi kredilere oranı 2018 yılında yükselerek %3,87 seviyesine gelmiştir. Bununla beraber ekonomik aktivitedeki negatif yönlü unsurlar ve sıkılaşan kredi standartları, kredi büyümesinin ivmesine yönelik negatif yönlü risk unsuru olarak dikkat çekmiştir. Bankacılık sektörün özkaynak kârlılığında da düşüş yaşanmıştır. Bankacılık sektörünün yurt dışından edindiği sendikasyon kredilerini %100'ün üzerinde bir oranla yenileyebilmesi ise sıkılaşan kredi koşullarında oldukça olumlu bir sinyal olarak algılanmıştır.

AKTİF BANK

Türkiye'nin en büyük yatırım bankası Aktif Bank, kurulduğu ilk günden bu yana yaptığı yatırımlarla ve alternatif iş modelleriyle Türkiye'nin bankacılık lisansına sahip en büyük finansal teknoloji şirketlerinden biri olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

2018 GELİŞMELERİ

AKTİF BÜYÜKLÜK

13,9 milyar TL

- Aktif Bank'ın 2018 yılında aktif büyüklüğünü 13,9 milyar TL'ye yükseltmiştir.

NET KÂR

382 milyon TL

- Aktif Bank'ın net kârı 2018 yılında 382 milyon TL olmuştur.

BİREYSEL MÜŞTERİ SAYISI

8 milyon

- Aktif Bank, şubeleşme maliyeti yaratmayan, yalnızca pazarlama ve operasyon desteği verdiği iş modeli sayesinde Türk bankacılık sektöründe 2018 yılsonu itibarıyla bireysel müşteri pazarının %14,5 oluşturan 8 milyon kişiye hizmet sunmaktadır.

PASSOLİG KART SAYISI

+4,2 milyon

- Passolig kart sayısı 2018 yılında 4,2 milyonu aşmış; Passo uygulaması ise 2,5 milyon yükleme adedine ulaşmıştır.

FAALİYET KONUSU

Türkiye ve yakın coğrafyada finansal hizmetler

FAALİYET GÖSTERİLEN COĞRAFYA

Türkiye, Kazakistan, Rusya ve KKTC

SEKTÖRDEKİ “İLK”LERİ VE “EN”LERİ

- Türkiye’de ilk VDMK ihracı,
- Türkiye’de ilk faizsiz katılım sertifikası,
- Türkiye’de ilk proje finansmanına yönelik kira sertifikası ihracı,
- Türkiye’de ilk krediye bağlı borçlanma aracı ihracı,
- İlk TL cinsinden banka bonusu,
- Türkiye’nin ilk yerli para transferi markası UPT,
- Stadyumlara girişte geçerli ilk ve tek kart olan Passolig ile 4,2 milyonu aşkın kart sayısı.

HEDEFLERİ

- Global teknoloji trendlerini Aktif Bank projelerine uyarlayarak iş modellerini Türkiye standartlarının ötesine taşımak ve yeni iş alanları açmak,
- Ar-Ge ve inovasyon alanında gerek tekil, gerek kolektif iş birliği platformları üzerinden yenilikçi projeler yapmak,
- Girişim ve risk sermayesi yapısıyla Türkiye’de sporun finansmanında öncü banka konumunu sürdürmek ve sektörü, sporu geliştirecek yenilikçi finansal ürünler ile tanıştırmak,
- Ticari gayrimenkuller üzerine doğrudan ortaklık, gelir ve kâr paylaşımlı modeller ile düzenli gelir getiren portföylere yönelik yatırımlar yapmak,
- Banka borçlanma araçlarını halka arz etmek
- Alternatif yatırımlar alanında, nitelikli yatırımcılara sunulacak gayrimenkul fonları oluşturmak,
- Avrupa Ar-Ge projelerinde ortaklıklar yakalayarak (H2020 ve ITEA) Aktif Bank’ın mevcut teknoloji ve bilgi birikimini ileriye taşıyacak fırsatlar oluşturmak ve bu projeler üzerinden yeni pazarlarda iş ağını genişletmek,
- Ön ödemeli kart ve mobil uygulamalar aracılığı ile Türkiye’de banka hesabı olmayan kitleye ulaşmak,
- Türk futbolunu desteklemeye devam ederek, Passolig ile futbol ekonomisine daha çok katkı yaratmaya odaklanmak

- Müşterilerin tüm işlemlerini %100 dijital platformlar üzerinden yürütmesini sağlayarak şubeye gitme zorunluluğunu ortadan kaldıran N Kolay Kredi ve N Kolay Bono ürünleri ile dijital bankacılık alanında sektörün öncü bankalarından biri olmak,
- QR gibi yenilikçi ödeme yöntemlerini kanallarına entegre ederek, müşterilerinin mobil ödemeler konusunda tercih ettiği bir marka olmak ve kredi kartına alternatif yaratmak,
- Mükafat Portföy Yönetimi tarafından kurulacak geniş risk, getiri ve vade ufkuna yönelik yatırım ihtiyaçlarını karşılayacak kira sertifikaları, pay senetleri, kıymetli madenler ve bileşiminden oluşacak olan stratejik varlık dağılımı fonlarını hayata geçirmek,
- İştirak sinerjisini geliştirerek, niş alanlarda müşteri bazını büyütme ve devam etmek üzere ulaşım ve fatura ödeme alanlarında ön ödemeli kart ürünlerini sektörde öncü uygulamalar ile müşterilerle buluşturmak.

SERTİFİKALAR

- Kartlı Ödeme Endüstrisi Veri Güvenlik Standardı, PCI-DSS Sertifikası
- ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetimi Sistemi Sertifikası
- Ar-Ge Merkezi Belgesi
- En 15838 Avrupa Birliği Çağrı Merkezi Sertifikasyonu

BANKACILIK SEKTÖRÜNDE TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK FİNANSAL TEKNOLOJİ PLATFORMU AKTİF BANK

Türkiye’nin en büyük yatırım bankası Aktif Bank, kurum kültürünü tam anlamıyla finansal teknoloji yaklaşımı üzerine geliştirmiştir. Özgün iş yapış biçimiyle, hızlı, esnek ve maliyet avantajlı sonuçlar üretebilmektedir.

YARATILAN NİŞ ALANLAR İLE SEKTÖRDE LİDER OYUNCU

Aktif Bank, kurumsal bankacılık faaliyetlerini, başta gayrimenkul projelerinin finansmanı olmak üzere; spor finansmanı, enerji finansmanı, tarım finansmanı, tedarikçi finansmanı, araç kiralama sektörüne yönelik finansman çalışmaları, enerji yatırımlarının

finansmanı, leasing sektörü ve iletişim sektörüne yönelik finansman çalışmaları ile sürdürmektedir. Bu alanlarda gerçekleştirmiş olduğu yeni projeleri müşterilerinin hizmetine sunan Banka, hizmet kalitesini dinamik finansman modelleri ve ürün çeşitliliği ile desteklemektedir.

SERMAYE PİYASALARINDA ÖNCÜ BANKA

Türk sermaye piyasalarında öncü kurum konumunda olan Aktif Bank, 2018 yılı içerisinde de sektörü yeniliklerle tanıştırmaya devam etmiştir. Türkiye’de bir ilk olarak 100 milyon TL tutarında Getirisi Altına Dayalı Kira Sertifikası ihracı gerçekleştiren Aktif Bank, Turkcell Finansman A.Ş. adına 160 milyon TL tutarında iki adet VDMK ihracına aracılık etmiş ve Turkcell Finansman adına yapmış olduğu dört ihracı da başarı ile tamamlamıştır. Artık geleneksel hale gelen tüketici kredileri karşılığı VDMK ihracına ek olarak bu yıl ilk defa taşıt kredilerine dayalı, güvenli ve teminatlı bir yapıda VDMK ihracı gerçekleştirilmiştir. Aktif Bank’ın %100 dijital ürünlerinden N Kolay Bono halka arzları, 2018 yılında artarak devam etmiştir.

Aktif Bank ayrıca, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası’nın kurucusu, Halk Bank, Ziraat Bankası, VakıfBank ve Garanti Bankası’nın kaynak kuruluş olduğu ve Varlık Finansman Fonu tarafından gerçekleştirilen 3,15 milyar TL tutarındaki VDMK ihracına aracılık etmiş ve ihracın her aşamasında danışman olarak görev almıştır. Bu kapsamda Türkiye sermaye piyasalarında bugüne kadar yurt içinde yapılan en büyük tutardaki borçlanma işlemine aracılık eden Aktif Bank, ihracın başarı ile sonuçlanmasında öncü rol üstlenmiştir.

DİJİTAL ÜRÜN EVRENİ İLE EŞSİZ MÜŞTERİ DENEYİMİ

Dijital bankacılık ve yenilikçi kanallar üzerinden kurguladığı iş modeli çerçevesinde faaliyetlerini sürdüren Aktif Bank, 2018 yılında da birçok rekora imza atarak Türkiye’nin en verimli bankası olmanın haklı gururunu yaşamıştır.

AKTİF BANK

Aktif Bank'ın benzersiz dağıtım modeli kendini büyük ölçüde kanıtlamıştır.

Aktif Bank, dijital bankacılık stratejisinin ilk ürünü olarak çıkardığı, Türkiye'nin ilk ve tek %100 dijital bireysel kredi ürünü N Kolay kredi ile bugüne kadar bir yılda toplam 4 milyon kişinin 7,5 milyon kez ziyaret ettiği nkolaykredi.com.tr üzerinden toplamda 16 milyar TL'lik, yaklaşık 2 milyon adet kredi başvurusu gerçekleştirmiştir. Yakaladığı bu başarının ardından geçtiğimiz yıl aynı stratejinin kaynak ürünü olan N Kolay Bono'yu devreye alan Banka, sektörün ilk ve tek dijital bonosu olan N Kolay Bono'nun gördüğü yüksek yatırımcı talebini karşılamak için üç defa halka arz gerçekleştirerek; toplamda 1 milyar TL'lik bono ihracında bulunulmuştur.

PTT kanalından emeklilere yönelik ihtiyaç kredisi altyapısını oluşturan Banka, her geçen yıl bu alandaki lider

konumunu geliştirdiği farklı uygulamalar ile kuvvetlendirmiş ve 2018 yılında kredi hacmini artırmıştır.

N Kolay Taksit markası; mobilyadan beyaz eşyaya, otomotivden motosiklete, sağlık sektöründen eğitime, tüketicinin olduğu her noktada hizmet verir hale gelmiştir. İki buçuk yıl gibi kısa bir süre içinde taşıt kredisi yaşayan bakiyesi, yaklaşık 350 milyon TL'ye ulaşmış ve sadece taşıt kredisi ürününde uzmanlaşmış bazı finansman şirketlerinin kredi hacmine ulaşmıştır. Sistemde yer alan 500 bayisi ile N Kolay Taksit, bu alanda en yaygın hizmet veren kurumlar arasında yer almaktadır.

Aktif Bank, dijital bankacılık ve yenilikçi kanallar üzerinden kurguladığı iş modeli sayesinde Türk bankacılık sektöründe

2018 yılsonu itibarıyla bireysel müşteri pazarının %14,5 oluşturan 8 milyon kişiye hizmet sunmaktadır. Banka, Türkiye'deki geleneksel bankacılık sistemlerinin %100 dışına çıkan yeni nesil dijital bankacılık sistemi ve vizyoner bakış açısı ile kârlılık oranını %47,61 oranında bir artışla 262,7 milyon TL* seviyesine getirerek, geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi sektörün üzerinde bir performans sergilemiştir.

* BDDK'ya göre hazırlanmıştır.

2018 YILINDA ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

%100 Dijital Ürünler: N Kolay Dünyası

Aktif Bank, Türkiye'nin ilklerini ve %100 dijital ürünlerini kapsayan N Kolay dünyası kapsamında, N Kolay Bono ve N Kolay Kredi gibi dijital bankacılık ürünlerinde geliştirmeler yaparak, müşterilerine yenilikçi çözümler sunmayı sürdürmektedir.

Ulaşım Hizmetleri Artık Mobilde

2018 yılında şehir içi ulaşım ile ilgili tüm ihtiyaçları karşılayabilen, ulaşım ve alışverişi tek bir platformda buluşturan mobil uygulama AnkaraKart'ı devreye alan Aktif Bank, binlerce kişinin cep telefonuna girmeyi başarmıştır. 2018 yılında N Kolay AnkaraKart'ın lansmanını da gerçekleştiren Banka; ulaşım, alışveriş ve kampanya yönetimini tek bir kartta bir araya getirmiştir.

Türkiye'nin İnovasyon Ekosistemine Yatırım

Mart ayında faaliyete geçen Aktif Bank iştiraki İnovaban, beş yılda 20 bin KOBİ'ye stratejik büyüme danışmanlığı yapma hedefiyle yola çıkmış ve ilk altı ayda 2,2 bin KOBİ'ye hizmet sağlamıştır.

Para Transferini Kolaylaştıran Yepyeni Bir Uygulama

Aktif Bank iştiraki, Türkiye'nin ilk yerli, global para transferi platformu UPT, Avrupa'da yaşayan Türklerin Türkiye'ye kolay ve ucuz para transferi yapmasını sağlayan inovatif buluşu "SendUPT" hizmetini 2018'de devreye almıştır.

REKABET AVANTAJLARI

- Kurulduğu ilk günden bu yana yaptığı yatırımlarla ve yenilikçi kanallar üzerinden kurguladığı iş modelleriyle Türkiye'nin bankacılık lisansına sahip en büyük finansal teknolojisi konumunda olması ve kendine özgü özgü iş yapış şekliyle hızlı, esnek ve maliyet avantajlı sonuçlar üretebilmesi,
- Müşterilere dokunan, hayatlarını kolaylaştıran yenilikçi ve teknolojik ürünler geliştirmeye odaklanması,
- Alternatif iş modelleriyle operasyonel olarak verimli, kârlı, formaliteden uzak uygulamalar hayata geçirebilmesi,
- Bireysel İhtiyaç Kredisi ve Bono ürünlerinde %100 dijital süreçlerle dizayn edilmiş bir müşteri deneyimi sunması,
- Krediden yatırım ürünlerine, otobüs için bilet yüklemekten etkinlik bileti satın almaya kadar her şeyi bütünleşik uygulamalar üzerinde kurgulaması,
- İştiraki E-Kent ile akıllı şehir çözümleri üretimi ve entegratörlüğü alanlarında hizmet vererek, sunduğu ulaşım çözümleri altyapısı ile yılda 1 milyar akıllı ulaşım işlemi sağlanması,
- Türkiye'nin önde gelen markalarının mağazalarında, satış anında, müşteri mağazadan çıkmadan kredi imkânı sağlaması ve bu sayede ilgili markalar için katma değer yaratması,
- Destek hizmeti aldığı bayilerdeki kredi akışını dijitalleştirerek iş ortakları ve müşteriler için kolay ve tercih edilir bir ürün sunması,
- Ulusal bir para transferi markası olarak UPT'yi PTT kanalında etkin bir şekilde sunması, anlaşmalı satış noktalarında UPT'nin müşterilerin taksit tahsilatları için etkin bir şekilde kullanılmasını sağlaması,
- Banka iştiraki N Kolay noktaları ile Türkiye'de banka hesabı olmayan 20 milyon kişinin %15'ine hizmet vermesi,
- Süper Lig ve TFF 1. ligdeki tüm kulüpleri kapsayan iş birlikleri ile Türkiye'nin en büyük futbol hacmine erişen finansal kuruluşu olması,
- Banka'nın iştiraki Sigortayeri'nin geniş ürün yelpazesi ve yaygın kanal yapısı ile poliçe adedinde 2017 yılına göre %150 büyümeye elde etmesi.

Türk Futboluna Aktif Destek

Türk futbolunun kalite ve standartlarının yükseltilmesi, spor kulüpleri ile taraftar grupları arasındaki dijital entegrasyonun ve standardizasyonun sağlanmasını amaçlayan Passolig'de kart sayısı 4,2 milyonu aşmış; Passo uygulaması ise 2,5 milyon yükleme adedine ulaşmıştır. 2019 yılında da kullanıcı sayısının artması ve özellikle ön ödemeli kart sektöründe büyümenin devam etmesi beklenmektedir.

TÜBİTAK Onaylı Ar-Ge Merkezi

Dünyadaki yenilikleri yakından takip eden Aktif Bank, global firmalarla bilgi alışverişi sağlamak amacıyla, TÜBİTAK destekli üç TEYDEB projesi ile birlikte, 10 Ar-Ge projesini devam ettirmiş; 2018 yılında ayrıca Avrupa Birliği H2020 programı kapsamında da Türkiye'den sayılı firmanın yer aldığı üç konsorsiyuma Ar-Ge Merkezi olarak dâhil olmayı başarmıştır.

İhracatçılara Kolaylık, Ülke Ekonomisine Katkı

130 ülkede 890 muhabire sahip olan Aktif Bank, muhabirlerinden temin ettiği kredilerde 3,4 milyar TL tutarına ulaşmıştır. Aracılık ettiği dış ticaret işlem hacmiyle başarılı bir artış trendi sergilemiştir. Banka, stratejileri ve gereksinimleri paralelinde önümüzdeki dönemde Dış Ticaret Finansmanı ve Sermaye Piyasası alanlarında borçlanma yöntemlerini çeşitlendirmeyi ve büyümeyi hedeflemekte ve başarılı çalışmalarını 2019 yılında da devam ettirmeyi amaçlamaktadır.

Blockchain Teknolojisine Yatırım Yapan İlk Banka

2018'de kurduğu Attivo Bilişim A.Ş. ile Türkiye'de blockchain teknolojisine yatırım yapan ilk banka olan Aktif Bank, yatırım, iş ortaklığı, danışmanlık ve üniversitelerle iş birliği yaparak Türkiye'nin bu alandaki gelişimine önemli katkılar sunmayı amaçlamaktadır.

AKTİF BANK

130 ülkede 890 muhabire sahip olan Aktif Bank, muhabirlerinden temin ettiği kredilerde 3,4 milyar TL tutarına ulaşmıştır.

Milyon TL	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aktif Büyüklük	3.518	5.109	6.252	7.556	9.483	11.071	13.883
Değişim %	37,8	45,2	22,4	20,9	25,5	16,7	25,4
Krediler- Kurumsal Krediler	1.724	2.049	2.725	3.377	3.847	4.507	5.001
Değişim %	53,9	18,9	33,0	23,9	13,9	17,2	11,0
Krediler- Tüketici Kredileri	641	1.528	1.258	1.261	1.673	2.032	1.902
Değişim %	15,1	138,4	- 17,7	0,2	32,7	21,5	- 6,4
NPL oranı	0,68	2,46	3,01	1,99	1,88	2,86	3,82
Değişim %	28,3	261,8	22,4	- 33,9	- 5,5	52,1	33,7
Operasyon Geliri	391	613	619	783	932	1.270	1.509
Değişim %	32,5	56,8	1,0	26,5	19,0	36,3	18,8
Net Kâr	95	124	34	26	98	234	382
Değişim %	43,9	30,5	- 72,6	- 23,5	276,9	138,6	63,4

*Konsolide rakamları içermektedir.

2018 YILINDA ALINAN ÖDÜLLER

- Aktif Bank'ın Emlak Girişim A.Ş. için aracılık ettiği Getirisi Altına Dayalı Sukuk İhracı işlemiyle **"Bonds & Loans"** ödül töreninde **"Yılın Yapılandırılmış Finansman İşlemi"** alanında ödül,
- Türkiye'nin ilk yerli para transfer markası UPT, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) düzenlediği **"Türkiye'nin 500 Büyük Hizmet İhracatçısı 2017 Yılı Araştırması"** kapsamında en fazla hizmet ihracatı gerçekleştiren ilk 500 firma arasında 152'nci olarak **"Bankacılık ve Diğer Mali Hizmetler"** kategorisinde **"3'üncülük"** ödülü,
- Payment Systems Magazine (PSM) Dergisi'nin 10'uncu yılını özel bir etkinliklerle kutladığı **"Ödeme Dünyasının Oscar'ları"** olarak nitelendirdiği ödül gecesinde Türkiye'nin ilk yerli para transfer markası UPT, **"Müşteri Odaklılık"** kategorisinde, SendUPT ile **"3'üncülük"** ödülü ve **"Ödeme Sistemleri Sektöründe Kadın İstihdamına Katkı Sağlayan Şirket"** **"Özel"** ödülü,
- Türkiye'nin ilk yerli para transfer markası UPT'ye, FintechForum'18 kapsamında düzenlenen Türkiye Fintech Ödülleri tarafından **"En Çok İşlem Hacmine Sahip Birinci Şirket"** ve **"En Çok Çalışana Sahip Dördüncü Şirket"** olmak üzere toplam iki ödül,

- Mercomm Galaxy Awards kapsamında verilen Faaliyet Raporları Ödülleri'nde **"Bankacılığa Yeni Renkler Kazandırdık"** temalı Faaliyet Raporu ile **"Tasarım"** klasmanında; **"Geleneksel Olmayan-Avrupa"** kategorisinde **"Onur"** ve **"Faaliyet Raporları/Bankacılık"** kategorisinde **"Bronz"** ödül,
- Mercomm ARC Awards kapsamında verilen Faaliyet Raporları Ödülleri'nde **"Bankacılığa Yeni Renkler Kazandırdık"** temalı 2017 Yılı Faaliyet Raporu ile **"Uluslararası Bankalar"** klasmanında **"Kapak Sayfa Tasarımı"** kategorisinde **"Bronz"**, **"Geleneksel Olmayan Faaliyet Raporu"** kategorisinde **"Gold"** ödül ve **"İç Sayfa Tasarımı"** kategorisinde **"Onur"** ödülü,
- League of American Communications Professionals Vision Awards (LACP) kapsamında verilen Faaliyet Raporları Ödülleri'nde **"Bankacılığa Yeni Renkler Kazandırdık"** temalı 2017 Yılı Faaliyet Raporu ile Türkiye sıralamasında ilk 20 içinde yer alan Aktif Bank'a; **"Bankacılık"** kategorisinde **"Platinum"**, **"En İyi Kapak Tasarımı"** kategorisinde **"Gold"** ve dünya çapında ve EMEA Bölgesi'nde **"En Yaratıcı Rapor"** kategorisinde **"Platin"** ödül olmak üzere toplam 12 ödül,

- Aktif Bank'ın Gap İnşaat A.Ş. için aracılık ettiği yurt dışı sukuk ihracına, The Banker - Deals Of The Year yarışmasında **"Islamic Finance"** kategorisinde **"Avrupa'da Yılın İslami Finans"** ödülü,
- Türkiye Halkla İlişkiler Derneği (TÜHİD) tarafından bu yıl 17'ncisi gerçekleştirilen Altın Pusula Türkiye Halkla İlişkiler Ödülleri'nde **"EkoLig-Futbol Ekonomisi"** raporuyla **"Kurumsal Raporlar"** kategorisinde ödül,
- Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği tarafından düzenlenen ödül yarışmasında **"Özel Ödül"** kategorisinde N Kolay Bono ürünü ile **"En Yaratıcı Sermaye Piyasası Projesi"** ödülü.

AKTİF BANK İŞTİRAKLERİ

2018 yılı içerisinde 154 farklı ülkede 2,9 milyondan fazla işlem adedine ulaşan UPT, 1,2 milyar ABD dolarının üzerinde işlem hacmine ulaşmıştır. İşlem adedi bazında bir önceki yıla göre %21, hacim bazında %3 büyümeye sağlayan Şirket, yurt dışı işlemlerinde ise yaklaşık %25 pazar payına ulaşmıştır.

ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

- E-Kent, kurulduğu günden bu yana, toplamda 13,5 milyon adet akıllı ulaşım kartı ve 375 milyon ulaşım bileti operasyonu gerçekleştirmiştir.
- Sigortayeri Sigorta ve Reasürans Brokerliği A.Ş., 2018 yılında poliçe adedinde bir önceki yıla göre %150 büyümeye kaydetmiş ve "Türkiye'nin en büyük yerli brokeri" konumunu perçinlemiştir.
- PAVO, 2018 yılında Türkiye geneline yayılmış 200 bin adedi aşan Ingenico yazar kasa POS cihazı, 200 binin üzerinde katma değerli uygulama ve yazılım entegrasyonu ile müşterilerine hizmet sunmuştur.
- Ayda 6 milyon işlem adedi ile Türkiye'nin en büyük tahsilat ve ödeme kanalı olan N Kolay Ödeme Kuruluşu, "Pay N Kolay" markasıyla, firmalara düşük maliyetle sanal POS hizmeti vermek için çalışmalarını tamamlamıştır.

E-KENT

Akıllı şehir çözümleri üretimi ve entegratörlüğü alanlarında hizmet veren E-Kent, sunduğu ulaşım çözümleri altyapısı ile yılda 1 milyar akıllı ulaşım işlemine imza atmaktadır. E-Kent, hizmet verdiği şehirlerde teknolojik dönüşümü sağlamanın yanı sıra idari kurumlara katma değerli iş modelleri de geliştirmektedir. Şirket ayrıca, başkent Ankara dâhil, hizmet verdiği şehirlerdeki yaklaşık 8 milyon vatandaşa akıllı toplu taşıma çözümleri sunmakta ve ulaşım operasyonunu yönetmektedir. E-Kent, kurulduğu günden bu yana, toplamda 13,5 milyon adet akıllı ulaşım kartı ve 375 milyon ulaşım bileti operasyonu gerçekleştirmiştir.

E-Kent aynı zamanda Türkiye'de 29 şehir ve 52 stadyumda geçiş kontrol ve görüntüleme sistemleri, entegre biletleme, stadyum gişe hizmetleri ve altyapılarını içeren dünyanın en büyük stadyum altyapı dönüşüm projesini başarıyla hayata geçirmiştir. 17,5 milyon taraftarın stadyumlara giriş operasyonunu yürüten E-Kent, e-bilet projesi kapsamında Nisan 2014'ten bu yana 3 binden fazla müsabakada 8,4 milyon adet maç bileti ve 763 bin adet sezonluk kombine satışı gerçekleştirmiş; bu satışlardan oluşan 1 milyar TL'nin üzerinde hasılatı kulüplere aktarmıştır.

UPT

Türkiye'nin ilk lisanslı ödeme kuruluşu olan UPT Ödeme Hizmetleri A.Ş., yurt içinde ve yurt dışında isme, hesaba ve karta birden fazla para cinsinde para transfer işlemi gerçekleştirmektedir. UPT, Türkiye'de İstanbul ve İzmir illerinde faaliyet gösteren şubelerinin yanı sıra tüm PTT iş yerleri, Aktif Bank şubeleri, UPT temsilcileri ve N Kolay işlem noktaları ile yaklaşık 10 bin noktadan müşterilerine ulaşmaktadır.

2018 yılı içerisinde 154 farklı ülkede 2,9 milyondan fazla işlem adedine ulaşan UPT, 1,2 milyar ABD dolarının üzerinde işlem hacmine ulaşmıştır. İşlem adedi bazında bir önceki yıla göre %21, hacim bazında %3 büyümeye sağlayan Şirket, yurt dışı işlemlerinde ise yaklaşık %25 pazar payına ulaşmıştır.

UPT, 2018 yılı içerisinde çıkardığı "SendUPT" isimli ürünle Avrupa'da yaşayan şahısların Türkiye'de bulunan yakınlarına SEPA kapsamında web-tabanlı hızlı ve ucuz para göndermelerine imkân sağlamaktadır. Uzak Doğu, Orta Doğu, Türkî Cumhuriyetler, Avrupa ve Afrika'da, çok sayıda yeni anlaşmaya imza atan UPT, 2019 yılı içerisinde dijitalleşme ve anlık para transferlerine yönelik müşterilerine yeni ürün ve hizmetler sunmayı hedeflemektedir.

SİGORTAYERİ

Türkiye'nin en büyük yerel sigorta ve reasürans brokeri

Türkiye'nin yenilikçi sigorta brokeri Sigortayeri Sigorta ve Reasürans Brokerliği A.Ş., 2016 ve 2017 yıllarında sergilediği büyüme oranlarını 2018 yılında da yakalayarak, poliçe adedinde bir önceki yıla göre %150 büyüme kaydetmiş ve "Türkiye'nin en büyük yerli brokeri" konumunu perçinlemiştir.

Sigortayeri.com ve mobil uygulamalar aracılığıyla dijital sigortacılık alanında bireysel müşterilerine hizmet sunan Sigortayeri, 2017 yılında kiosklar üzerinden DASK poliçelerinin üretimi ile başladığı projeyi 2018 yılında oto sigortaları ile genişletmiş ve sigorta sektöründe yeni bir kanal oluşturmuştur. 2018 yılında platform sigortacılığına odaklanan Sigortayeri, perakende sektörünün önde gelen firmaları ile yaptığı anlaşmalarla sigortacılıkta "entegre ekosistemler" döneminin ilk adımlarını atmıştır.

Kurumsal müşterilere yönelik hizmet ağını genişletmek üzere kendi çatısı altında Asron Sigorta markasını yaratan Sigortayeri, kurumsal sigorta ürünlerinde Türkiye ve yakın coğrafyada yer alan 15 ülkede faaliyet göstermeye başlamıştır. Asron Sigorta; inşaat, sağlık, enerji, tekstil, otomotiv ve finansal hizmetler sektörlerinde önemli sigorta teminatları, danışmanlık ve risk analizi hizmetleri sağlamaktadır. 2017 yılında Allianz Climate Solutions ile yenilenebilir enerji alanında, güneş ve rüzgâr enerjisi tesislerinin kurulumu ve işletme dönemleri için teminat sağlanmasına yönelik iş birliği yapan Asron Sigorta, bu projeye yönelik çalışmalarını 2018 yılında da sürdürmüş ve sektörde GES projeleri konusunda liderliğini devam ettirmiştir. Ayrıca 2018 yılında reasürans tarafında da önemli mesafeler kat eden Asron Sigorta; sigorta şirketlerine ihtiyari kapasite sağlama konusunda önemli adımlar atmıştır. Asron Sigorta, özellikle yurt dışı piyasalarındaki güçlü iş ortakları ile Türkiye'nin önde gelen büyük projelerine teminat sağlamaktadır.

PAVO

ÖKC sektörüne yön veren lider

Yerli ve yabancı müşterilere başta mali onaylı yazar kasa (ÖKC-Ödeme Kaydedici Cihaz) olmak üzere ödeme sistemleri alanında çözümler sunan PAVO Teknik Servis Elektrik Elektronik San. Tic. A.Ş., güçlü Ar-Ge altyapısı ve çözüm odaklı satış-pazarlama stratejileri, nitelikli üretim, operasyon ve servis hizmetleriyle müşteri memnuniyetini üst seviyede tutmayı amaçlamaktadır.

Yazar kasa sistemleri sektöründeki köklü tecrübesiyle faaliyetlerini sürdüren PAVO, dünyanın lider ödeme sistemleri sağlayıcısı Ingenico ile gerçekleştirdiği iş birliğiyle EFT POS özellikli iki farklı model tasarlamıştır. PAVO, Türkiye geneline yayılmış 200 bin adedi aşan Ingenico yazar kasa POS cihazı, 200 binin üzerinde katma değerli uygulama ve yazılım entegrasyonu ile müşterilerine hizmet sunmaktadır.

N KOLAY ÖDEME KURULUŞU

Türkiye'nin en büyük ödeme kuruluşu

Sektöründe Türkiye'nin en büyük ve en yaygın ağına sahip olan N Kolay Ödeme Kuruluşu, 575 N Kolay İşlem Merkezi ve 3.940 N Kolay Kiosk ile hizmetlerini sürdürmektedir. Tüm Türkiye'de fatura tahsilatı, yurt içi ve yurt dışı para transferi başta olmak üzere pek çok ödeme hizmetine aracılık eden N Kolay, müşterilerinin hızlı, kolay ve güvenli bir şekilde ödeme işlemlerini gerçekleştirmesini sağlamaktadır.

Aktif Bank, N Kolay Kiosk Projesi ile Avrupa Finansal Yönetim ve Pazarlama Birliği (EFMA) tarafından düzenlenen yarışmada birincilik ödülü almıştır. N Kolay, online olarak sunduğu, hızlı ve pratik işlem garantili süreçleri sayesinde kısa sürede ciddi bir başarı elde etmiştir. Ayda 6 milyon işlem adedi ile Türkiye'nin en büyük tahsilat ve ödeme kanalı olan kuruluş, "Pay N Kolay" markasıyla, firmalara düşük maliyetle sanal POS hizmeti vermek için çalışmalarını tamamlamıştır.

ECHO BİLGİ YÖNETİM SİSTEMLERİ

Yeni nesil POS çözümleri

EchoPos markası ile perakende sektörü için "Yeni Nesil Çözüm Ortağı" olmayı hedefleyerek Ağustos 2016 tarihinde kurulan Echo Bilgi Yönetim Sistemleri A.Ş., işletmelerin ön ve arka ofisleri için uçtan uca ödeme sistemleri ve entegrasyon çözümleri sunmaktadır.

2018 yılında 81 ilde 2.300 Şok Marketler Ticaret A.Ş. mağazasında toplam 4.500 adet, BIM Birleşik Mağazalar A.Ş. ile de üç ilde 20 mağaza ve 60 adet donanım seti ve yazılım kurulumunu başarıyla tamamlayan EchoPos, günde 800 bini aşkın işleme hatasız bir şekilde altyapı sağlar hale gelmiştir.

AKTİF BANK İŞTİRAKLERİ

Kuruluşundan bu yana geçen iki yıl gibi kısa bir sürede yönettiği portföy büyüklüğü 500 milyon TL'yi geçen Mükafat Portföy, Türkiye'nin ilk faizsiz likit fonunun da içinde bulunduğu menkul kıymetler yatırım fonlarının portföy büyüklüğünü artırmıştır.

MÜKAFAT PORTFÖY YÖNETİMİ

Türkiye'nin ilk faizsiz portföy yönetimi

İslam Kalkınma Bankası iştiraki Islamic Corporation for the Development of the Private Sector (ICD) ve Aktif Bank ortaklığında kurulan Mükafat Portföy Yönetimi A.Ş., tüm faaliyetlerini faizsiz finans prensipleri çerçevesinde gerçekleştirmektedir. Ülkemizdeki faize duyarlı kesimin birikimlerini değerlendirmeyi hedefleyen Mükafat Portföy, yurt dışı fonlardan temin edilecek kaynakları da ülke ekonomisine kazandırmaktadır. Kuruluşundan bu yana geçen iki yıl gibi kısa bir sürede yönettiği portföy büyüklüğü 500 milyon TL'yi geçen Mükafat Portföy, bir yandan Türkiye'nin ilk faizsiz likit fonunun da içinde bulunduğu menkul kıymetler yatırım fonlarının portföy büyüklüğünü artırıp, ürünlerine serbest döviz fonu gibi yeni fonlar eklerken, diğer yandan faizsiz girişim sermayesi yatırım fonları ve gayrimenkul yatırım fonları ile alternatif ürün yelpazesini günden güne genişletmekte ve büyümesine hız kesmeden devam etmektedir.

EMLAK GİRİŞİM

Emlak Girişim A.Ş., gayrimenkul ve inşaat sektöründeki iş fırsatlarını değerlendirmek, enerji sektörü başta olmak üzere yatırım projelerinde yer almak ve uluslararası ticarete önemli bir oyuncu olmak amacıyla kurulmuştur. Gayrimenkul alanında sektörün eğilimine paralel olarak, doğrudan ortaklıklar, kâr-zarar ortaklıkları ve kentsel dönüşüm projeleri ile alanında öncü olmayı hedefleyen Şirket'in enerji, tarım, uluslararası ticaret gibi birçok sektörde yatırımları ve faaliyetleri bulunmaktadır.

Dünyanın sayılı finans merkezlerinden biri olması hedeflenen, 3 milyon metrekareyi bulan inşaat alanıyla Türkiye'nin en büyük bölgesel planlama projesi İstanbul Uluslararası Finans Merkezi (İFM), Emlak Girişim A.Ş.'nin en önemli yatırımdır. Projede Merkez Bankası, SPK, BDDK, Ziraat Bankası, Halk GYO, Vakıf GYO, Emlak Konut A.Ş. gibi finans sektörünün önemli aktörleri de yer almaktadır.

Ayrıca, Ataşehir'de gerçekleştirilen Metropol İstanbul projesinin kâr-zarar ortağı olan Emlak Girişim A.Ş., önemli bir yatırımı başarıyla tamamlamış ve geçtiğimiz yıl toplam 61 MWp GES Projesinin yatırımını yaparak sektördeki en büyük oyuncularından biri haline gelmiştir.

HALIÇ FİNANSAL KİRALAMA

Aktif Bank, 2016 yılının son çeyreğinde Islamic Corporation for the Development of the Private Sector (ICD) ile ortak olarak Haliç Leasing Şirketi'ni de iştirakleri arasına katmıştır. Türkiye'de müşterilerine İslami kurallara uygun ürünler sunan lider finansal kiralama şirketi olmayı hedefleyen Şirket, bu kapsamda, özellikle yerel bankaların sahibi olduğu büyük leasing şirketlerinin faaliyet gösterdiği piyasada var olan boşlukları doldurmaya amaçlamaktadır. Haliç Leasing, Aktif Bank'ın sermaye piyasalarındaki bilgi birikimi ve deneyimi ile Orta Doğu ve Asya ülkelerinden uzun vadeli kaynakları sukuk ihraçları aracılığıyla Türkiye'ye getirmeyi hedeflemektedir.

“KAZAKHSTAN İJARA COMPANY” JOINT STOCK COMPANY (KIC)

2013 yılında kurulmuş, 2014 yılı başında operasyonel hale gelmiş olan KIC, Kazakistan'da kurulmuş İslami kaidelere göre çalışan ilk finansal kiralama şirkettir. Aktif Bank'ın, İslam Kalkınma Bankası'nın özel sektör yatırımlarını finanse ettiği; ICD ile ortaklığı bulunan şirketin diğer ortakları arasında Kazakistan'dan Eurasia Group, Al Hilal Bank Leasing Company, Zaman Leasing ve Güney Kore'nin önde gelen şirketlerinden Kolon Grup yer almaktadır. Ağırlıklı olarak küçük ve orta ölçekli (KOBİ) firmalara leasing hizmeti veren KIC, beş yıllık perspektifte Kazakistan'ın en büyük leasing şirketlerinden biri olma yolunda çalışmalarını sürdürmektedir.

EUROASIA LEASING COMPANY (ELC)

2012 yılında Tataristan'da kurulan ELC, Rusya'da faaliyet gösteren ilk İslami finansal kiralama şirkettir. İslam Kalkınma Bankası'nın iştiraki Tatarstan International Investment Company (TIIC) ile ortaklığı bulunan şirketin %36,71'lik hisseleri, Aktif Bank tarafından 2014 Eylül ayında alınmıştır. Şirket'in diğer ortakları arasında Eler New Energy Power GMBH, Kazakistan'dan Zaman Leasing ve Güney Kore'nin önde gelen şirketlerinden Kolon Grup yer almaktadır. Ağırlıklı olarak küçük ve orta ölçekli (KOBİ) firmalara leasing hizmeti veren ELC, İslami finansal kiralama alanında Rusya'da önde gelen kuruluşlar arasında yer almaktadır.

EURO - MEDITERRANEAN INVESTMENT COMPANY LTD. (EMIC)

2015 yılında Lefkoşa'da kurulan EMIC, Kıbrıs adasının ilk ve tek İslami yatırım şirketi olma özelliğinin yanı sıra KKTC'de faaliyet gösteren en büyük uluslararası yatırım şirkettir. İslam Kalkınma Bankası'nın özel sektör yatırımlarını finanse eden Aktif Bank iştiraki ICD ile ortaklığı bulunan Şirket'in KKTC'li ortakları arasında CreditWest Bank Ltd. ve Kıymet Trading & Contracting Ltd. yer almaktadır. KKTC ve civar ülkelerde özel sektörün geliştirilmesine yönelik yatırım imkânlarını bulmak, geliştirmek ve gerçekleştirmek yolu ile sürdürülebilir kalkınmaya en iyi şekilde katkı sağlamayı hedefleyen EMIC, 2017 ve 2018 yılında başta inşaat sektörü olmak üzere toplam beş farklı projeye yatırım yaparak fonunu reel sektöre aktarmaya başlamıştır.

İNOVABAN

Yeni nesil danışmanlık hizmeti

İnovaban İnovasyon ve Finansal Danışmanlık A.Ş., Ar-Ge ve İnovasyon ile rekabet avantajı sağlamak isteyen firmalara büyüme stratejileri ve süreç yönetimi hizmeti sunmaktadır. Ar-Ge destek ve teşviklerinden tam faydalanma, risk yönetimi (Mali ve Hukuki) ve fikri sınai mülkiyet hakları danışmanlığı temel hizmet kalemlerinde müşterilerine entegre çözümler sunmakta olan alanındaki tek firmadır. Başlıca müşterileri arasında Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri, Kuluçka Merkezleri, Teknoloji Transfer Ofisleri, Yatırım Fonları, Yatırımcı Ağları ve bunların içerisindeki firmalar bulunan İnovaban, kuruluşunun ilk yılı olan 2018'de, İmalat ve Yazılım Sektörlerinde faaliyet gösteren ve TÜİK tarafından Yüksek ve Orta-Yüksek Teknolojide üretim yapmakta olarak sınıflandırılan Türkiye'nin 30 ilindeki 2.500'den fazla firmaya hizmetlerini sunmuştur.

Ekosistemdeki diğer organizasyonlar ile 2018 yılında çok yönlü ilişkiler geliştiren Şirket, bu kapsamda, Türkiye'nin önde gelen altı teknoloji transfer ofisi, üç özel bankası ve dört yatırım fonu ile iş birlikleri geliştirmiş ve protokoller imzalamıştır. 2018 yılı içerisinde, erken aşama teknoloji şirketlerini fonlamak üzere Girişim Sermayesi Yatırım Fonları'nın kurulması için TUBİTAK tarafından Tech-InvesTR isimli bir çağrı açılmıştır. Bu çağrıya, İnovaban'ın da katkılarıyla başvuran Mükafat Portföy Yönetimi, destekleme kapsamına alınmıştır.

Türkiye'deki katma değerli üretimin artırılması ve uluslararası rekabette firmaların avantaj sağlayarak, ticarileşme ve globalleşme yolculuklarının verimli bir şekilde hızlanması için faaliyetlerde bulunan İnovaban, 20'den fazla eğitim etkinliğine, fuara ve konferansa, eğitimci veya panelist olarak katılım göstermiştir.

ATTIVO BİLİŞİM

İlk banka destekli kripto varlık alım-satım platformu

Attivo Bilişim A.Ş., Aktif Bank'ın dolaylı iştiraki olarak, blockchain teknolojisine yönelik uzun soluklu Ar-Ge çalışmaları yapmak, blockchain tabanlı ürün ve projeler geliştirmek ve bu alandaki eğitim faaliyetleri ile yaratıcı fikir ve girişimlere destek vermek amacıyla Mart 2018'de kurulmuştur. Blockchain teknolojisine ve kripto varlık sektörüne ilişkin birbirini tamamlayan muhtelif iş modellerinin, Attivo çatısı altında farklı markalarla hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Attivo'nun ilk markası olan Bitmatrix, kripto varlık alım satım platformu olarak hizmet verecek olup banka seviyesinde güvenlikle donatılmış ve uluslararası en iyi uygulamalar esas alınarak kurgulanmıştır. Dünya genelinde bir banka iştiraki tarafından kurulmuş olan ikinci kripto varlık platformu olan Bitmatrix, kripto varlık piyasasına kurumsal ve profesyonel bir yönetim anlayışı gelmesi gerektiğine dair inançla kurulmuştur.

BANKA KOMBETARE TREGTARE (BKT)

BKT, özkaynaklarını 80 milyon ABD doları artırarak ve ikinci kez 30 milyon ABD doları temettü ödemesi gerçekleştirerek güçlü finansal performansını sürdürerek pazar payını %29,42'ye ulaştırmıştır.

2018 GELİŞMELERİ

PAZAR PAYI

%29,42

- BKT, %29,42 aktif pazar payı ile yurt dışında faaliyet gösteren Türk bankaları arasında 1'inci sırada yer almaktadır. Aynı zamanda en kârlı yurt dışı Türk bankası konumundadır.

ŞUBE SAYISI

93

- BKT 2018 yılsonu itibarıyla, Arnavutluk'ta 67, Kosova'da 26 olmak üzere toplamda 93 şubesi ve 1.292 çalışanı ile müşterilerine hizmet vermektedir.

AKTİF BÜYÜKLÜK

3,94 milyar ABD doları

- Aktif büyüklüğü nominal bazda 282 milyon ABD doları artarak 2018 yılsonu itibarıyla 3,94 milyar ABD doları seviyesine ulaşan BKT'nin yıllık reel artışı ise 312 milyon ABD doları (%8,5) seviyesinde gerçekleşmiştir.

TOPLAM ÖZKAYNAKLAR

2,3 milyar TL

- BKT'nin toplam özkaynakları 2018 yılında 2,3 milyar TL'ye yükselmiştir.

SEKTÖRDEKİ “İLK”LERİ VE “EN”LERİ

- BKT, Arnavutluk’un ilk ticari bankası olmasının yanı sıra ülkede özelleştirilen ilk bankadır.
- BKT, Arnavutluk’ta kurulan ve Kosova’da açtığı 27 şubesiyle yurt dışına açılan ilk ve tek bankadır.
- Ülkenin, ilk taksitli kredi kartını ve ilk bonus kazandıran kartını geliştiren banka olmanın yanı sıra sektörün kart alanında lider bankasıdır.
- Alman GIZ ve Eğitim Bakanlığı ortak projesi ile ülkenin ilk iş garantili banka-üniversite iş birliği projesini (Fastip) sürdürmektedir.
- World Saving Bank Institution’a (WSBI) üye olan ilk ve tek Arnavutluk bankasıdır.
- Arnavutluk’ta fatura ödeme yapısını, e-devlet-banka iş birliğini, sanal POS ve 3D secure işlemlerini, temassız kart ürünlerini BKT ülkeye kazandırmıştır.
- Arnavutluk’ta ilk kez murabaha işlemi yapan bankadır.
- BKT, Arnavutluk’u ICC’ye (International Chamber of Commerce) üye yapmıştır.
- E-Sigorta ürünü ile BKT tarafından tüm sigorta şirketlerinin acenteleri ile iletişimi online hale getirilmiş ve switch altyapısı kurulmuştur. Ülkede neredeyse tüm sigorta işlemleri BTB ödemeleri BKT altyapısı üzerinden yapılmaktadır.
- BKT CEO’su Seyhan Pencablilgil, 2012’de Avrupa’da EMEA Finance tarafından yılın CEO’su seçilmiştir.
- Ülkenin ilk İcara (İslami Leasing) firması BKT ortaklığı ile faaliyete başlamıştır.
- 2015 yılında BKT, EMEA Finance tarafından sosyal sorumluluk projeleri alanında Güneydoğu Avrupa’nın en iyisi seçilmiştir.
- BKT, ilk kez 2015 yılında katıldığı Faaliyet Raporu yarışmasında (Mercomm) bankacılık kategorisinde dünya çapında gümüş, çevrecilik alanında ise onur ödülü almıştır. Orta ve Doğu Avrupa için ise BACEE tarafından özel ödüle layık görülmüştür.
- Ülkenin en geniş fonksiyonlu mobil uygulaması hayata geçirilerek, ülkede ilk kez beacon entegrasyonu ve otomatik push notifikasyonlar kullanılmıştır. İlk business mobil uygulaması ve ilk whatsapp uygulaması da yine BKT’nin getirdiği hizmetlerdir.

- BKT, %29,42 aktif pazar payı ile yurt dışında faaliyet gösteren Türk bankaları arasında 1’inci sırada yer almaktadır. Aynı zamanda en kârlı yurt dışı Türk bankası konumundadır.
- Ülkenin en büyük mevduat ve kredi pazar paylarına sahiptir.
- Son üç yıldır, ülkenin en kârlı kurumu ve en büyük vergi mükellefidir.
- BKT, Arnavutluk’un en eski, en büyük ve en iyi bankası; aynı zamanda en değerli Arnavut markasıdır.

2018 YILINDA ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

Geçen yıllarda olduğu gibi, 2018 yılında da uluslararası iş olanaklarını değerlendirmeye çalışan BKT, süregelen yatırım ve iş birliklerini devam ettirmiştir.

BKT, hem yönetim çevikliğini artırmayı hem de %10 seviyesine gelen Kosova pazar payı ile yasal çerçeveye daha uygun bir statü elde etmeyi hedefleyerek şube statüsünde olan Kosova birimini 2018 yılında 27 şubesi ile birlikte iştirak haline getirmiştir.

Ana hissedarı olan Çalık Holding’e 2018 yılında 30 milyon ABD doları temettü ödemesi yapan BKT, Arnavutluk Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından ise olası tazminat ödemeleri için birinci acente olarak seçilmiştir.

Ocak 2018’de Euromoney’nin düzenlediği Orta ve Doğu Avrupa Bankacılık Konferansı’nda Arnavutluk ekonomisindeki gelişmelerin tartışıldığı Viyana’daki geniş katılımlı forumun üçüncü defa üst üste destekçisi olan BKT, bu vasıta ile Arnavutluk ekonomisine ve Banka’nın tanıtılmasına önemli katkıda bulunmuştur.

BKT, EFSE (Güney Doğu Avrupa Bölgesi) fonundan almış olduğu uzun vadeli kredilerden 593 adet Arnavutluk KOBİ’sine 20 milyon avro finansman sağlamış ve finansman sağladığı KOBİ’lerin kredi ödemesini gerçekleştirmiştir. 2018 yılsonu itibarıyla müşteriler bakiyesi yaklaşık 2,5 milyon avro olan BKT, EFSE’ye olan kredi tutarını ise tamamen geri ödemiştir.

GGF’ten (Green for Growth Fund) 2015 yılsonunda alınan 25 milyon avro tutarında sermaye benzeri kredisine yönelik 10 yıl sürecek proje kapsamında, BKT’nin Proje ve Yapılandırılmış Finansman Bölümünün koordinasyonu ile bireysel ve kurumsal müşterilere enerji verimliliği alanında kredi kullandırmaları devam etmektedir.

Arnavutluk KOBİ’lerinin kapasitelerini artırmak suretiyle özel sektörün geliştirilmesine yönelik birkaç yıldır Arnavutluk Ekonomi-Ticaret ve Enerji Bakanlığı ve Italian Development Cooperation arasında imzalanan ve yedi bankanın seçildiği 27.500 milyon avro tutarındaki programda, BKT en aktif banka olma özelliğini korumaktadır. Program kapsamında kullanılan 110 KOBİ kredisinin 50 tanesi BKT tarafından kullandırılmış ve Arnavut KOBİ’lerine 9,1 milyon avro tutarında finansman sağlanmıştır.

USAID Garanti Programı kapsamında ise toplam 545 müşteriye, %50’si USAID garantili olan 7,5 milyon ABD doları tutarında tarım kredisi (Agro Loan) kullandırmış olan BKT, programı %100 tamamlamıştır.

Ayrıca, 2017 yılsonunda 850 milyon ABD dolarına çıkan muhabir banka limitleri, 2018 yılı boyunca aynı seviyeyi korumuş bulunmaktadır.

FİNANSAL VE OPERASYONEL GELİŞMELER

Aktif büyüklüğü nominal bazda 282 milyon ABD doları artarak 2018 yılsonu itibarıyla 3,95 milyar ABD doları seviyesine ulaşan BKT’nin yıllık reel artışı ise 318 milyon ABD doları (%8,7) seviyesinde gerçekleşmiştir. Banka’nın toplam mevduatı 2017 yılsonuna göre 300 milyon ABD doları veya %10 reel bazında artarak 3,1 milyar ABD dolarına ulaşmıştır.

13 Ağustos 2018 tarihinde gerçekleştirilen Genel Kurul’da BKT’nin Arnavutluk’ta elde ettiği 2017 yılı yasal kârından 30 milyon ABD doları tutarında temettü ödemesine karar verilmiş olup; ilgili ödeme Eylül sonunda gerçekleştirilmiştir.

BANKA KOMBETARE TREGTARE (BKT)

Toplam kredi portföyünün %66'sı kurumsal kredilerden oluşan BKT'nin toplam müşteri kredileri portföyü, 2018 yılsonu itibarıyla %5'lik reel büyüme ile 1,2 milyar ABD doları seviyesine ulaşmış ve %22 pazar payı ile sıralamadaki en büyük banka konumunu daha da güçlendirmiştir.

2018 yıllık net kârı UFRS'ye göre 58,4 milyon ABD dolarına ulaşan BKT'nin 2018 yılsonunda özkaynak toplamı 80 milyon ABD doları artarak 435 milyon ABD doları seviyesinde; yıllık özkaynak kârlılığı ise %18,7 olarak gerçekleşmiştir. Bu rakamlara 30 milyon ABD doları tutarındaki temettü ödemesi ve 6,14 milyon ABD doları UFRS 9 standardının ilk uygulanmasının etkisi de dâhildir. Aralık 2018 itibarıyla BKT'nin konsolide bazda toplam aktifler piyasa payı 155 bps artışla %29,42'ye, mevduat payı ise 126 bps artışla %28,6'e yükselmiştir.

Toplam kredi portföyünün %66'sı kurumsal kredilerden oluşan BKT'nin toplam müşteri kredileri portföyü, 2018 yılsonu itibarıyla %5'lik reel büyüme ile 1,2 milyar ABD doları seviyesine ulaşmış

ve %22 pazar payı ile sıralamadaki en büyük banka konumunu daha da güçlendirmiştir. Arnavutluk bankacılık sektörünün sorunlu kredilerinin toplam krediler bakiyesine oranı (NPL 90) 2018 sonu itibarıyla %11 seviyesinde seyrederken, BKT %4,42 NPL oranı ile muadilleri arasından önemli bir farkla sıyrılarak geçen yıllarda da olduğu gibi öne çıkmıştır. Bireysel kredilerde ise BKT, %24,7 piyasa payı ile birkaç yıldır olduğu gibi sektörün lideri konumunu devam ettirmektedir.

2018 yılsonu itibarıyla, Arnavutluk'ta 67, Kosova'da 26 olmak üzere toplamda 93 şubesi ve 1.292 çalışanı ile müşterilerine hizmet veren BKT'nin her iki ülkede toplam 146 ATM ve 6.829 adet POS terminali bulunmaktadır.

YENİ YATIRIM PROJELERİ

Kara para aklamanın önlenmesine yönelik FICO Tonbeler ile Embargo, AML ve KYC olmak üzere üç modülün uygulamasına 2017 yılında başlayan BKT, Embargo modülünü Eylül 2017 itibarıyla aktif hale getirmiş; kalan iki modüle yönelik çalışmayı ise 2018 yılsonu itibarıyla başarıyla tamamlamıştır.

BKT'nin ihtiyaç duyduğu hazine sistemine yönelik yoğun eleme çalışmaları sonucunda, Eylül 2017'de Finastra (Mysis/ Condor +) yazılımı seçilerek, ilgili projenin uygulanması başlatılmıştır. Banka'nın Hazine, Hazine İşlemleri Operasyonu ve Piyasa Riski Yönetimi bölümlerinin iş süreçlerini çok yakından ilgilendiren kompleks ve zorlu bu projenin büyük bir kısmı hâlihazırda tamamlanmıştır.

Hazine sistemine yönelik gerçekleştirilen diğer bir önemli proje SaxoBank Yatırım Platformu (White label) ise 2018 yılında başlatılmış olup 2019'un ilk aylarında kullanıma açılması öngörülmektedir. Proje kapsamında Banka'nın seçilmiş ve varlıklı müşterilerine şahsi yatırımlarını dünyanın her yerinde kendi kendilerine yapabilme imkânı sunularak Arnavutluk'ta yine bir ilke imza atılmıştır.

Geçtiğimiz yıl çalışmalarına başlanılan İş Süreçleri Yönetimi (BPM) platformunun geliştirilmesi projesi ile ilgili BPM ve CRM'de lider olan Pegasystems şirketi ile anlaşmaya varılmıştır. Çok kısa bir zamanda bitirilmesi beklenen kredi kartı tahsis sürecinin ardından bireysel kredi tahsis sürecinin de 2019'un ilk yarısında sonuçlandırılması planlanmaktadır. BPM'deki ilgili süreçlerin uygulanmasına paralel olarak FICO şirketi ile başlatılan ve 2019'un ilk yarısında hayata geçirilmesi planlanan yeni bir sistem ile ilk safhada kredi kartı ve bireysel krediler için puanlama/derecelendirme, karar mekanizması ve müşteri stratejileri geliştirilecektir. Bütün bu yeni uygulamalar ve Merkez Bankası'nın kredi sicili, ülkenin e-devlet platformu gibi gerekli olan bazı entegrasyonların sonucunda 2019'un ilk yarısı sonunda Arnavutluk'ta bir ilke daha imza atarak müşterilerine dijital krediyi sunmayı hedeflemektedir.

REKABET AVANTAJLARI

- BKT'nin en belirgin farklılığı, piyasada yerel mantık ile hareket eden büyük uluslararası bankaların aksine, Arnavutluk'ta kurulmuş olmasına rağmen, Arnavutluk ile sınırlı kalmayıp uluslararası piyasalarda aktif olabilmesidir.
- 93 yıllık geçmişi ve istikrarlı büyümesi ile "ülkenin en güvenilir ve saygın bankası" algısına sahip olması, mevduat kazanımı anlamında bankaya avantaj sağlamaktadır. Tabana yaygın ve uzun vadeli bir mevduat kompozisyonuna sahip olan BKT'nin mevduat pazar payı %28,6'dır
- BKT, şube ve ATM ağı anlamında, Arnavutluk'ta en yaygın 2'nci banka konumundadır.
- İstikrarlı yönetim yapısı ile diğer uluslararası bankalardan ayrılarak uzun vadeli bir strateji izleme özelliği ile lokal bankalara daha yakındır.
- Kosova'daki varlığı hem Kosova hem de Arnavutluk'ta iş yapan müşterilerin ihtiyaçlarını karşılamak konusunda avantaj yaratmaktadır.
- Güçlü sermaye yapısı nedeni ile regülasyon baskısından en az oranda etkilenmektedir. Mortgage (yerel para cinsi), kredi kartlarında %50'lere yakın pazar payına sahiptir.
- Yap-İşlet-Devret gibi büyük tutarlı özel projelerin finansmanı konusunda sektörden ayrılmaktadır.
- Bankacılıkta inovasyon konusunda Arnavutluk'ta öncü konumdadır.

Finansal Özet (Milyon TL)	2016	2017	2018
Toplam varlıklar	10.623	13.800	20.819
Net Satışlar	420	577	833
Toplam Özkaynaklar	1.231	1.476	2.297
FAVÖK	215	312	456
FAVÖK Marjı (%)	51	54	55
Varlık Büyüklüğünde Pazar Payı (%)	27,2	27,9	29,4
Mevduattaki Pazar Payı (%)	26	27,3	28,6
Kredilerdeki Pazar Payı (%)	21,4	21,6	22,2

2018 yılında BKT, ülkede güçlü olduğu online kanalların daha da geliştirilmesine öncelik vererek, birkaç yıldır geniş kullanımda olan e-banking platformunun yapısını, dizaynını ve fonksiyonlarını iyileştirmiştir.

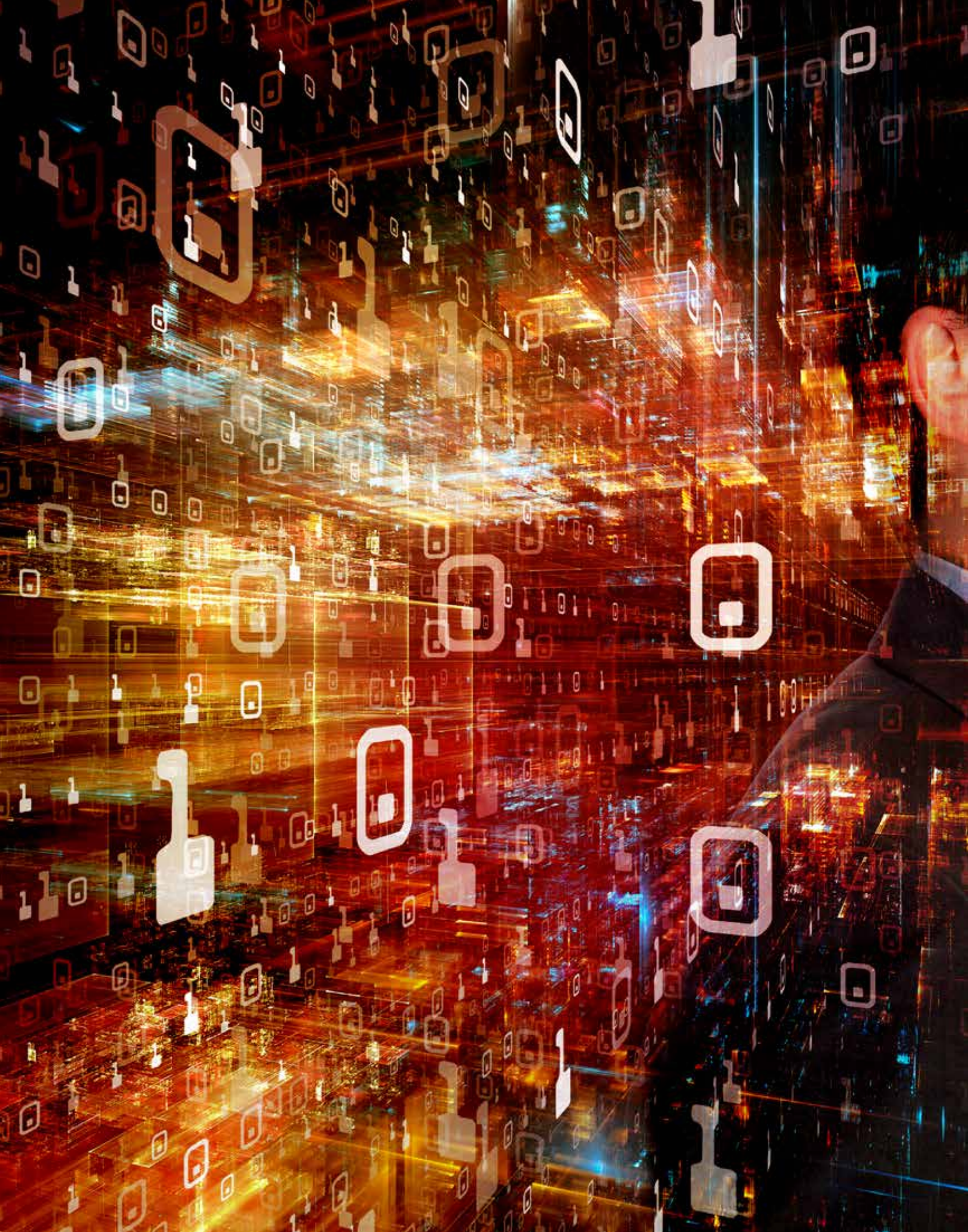
Yılbaşından itibaren Intertech şirketiyle yürüttüğü çağrı merkezi projesinde de pilot safhasına gelmiş olan BKT, IVR (Etkileşimli Sesli Yanıt) ve Telefon Bankacılığı hizmetlerini gelecek yılbaşıdan itibaren müşterilerine sunmayı hedeflemektedir. Ayrıca, "Akıllı Sıra" yönetim sisteminin 2018 yılsonunda hayata geçirilmesiyle birlikte, BKT müşterilerine segmentasyonuna göre öncelik verilmesinin yanında, sıra numarasının da mobil uygulama üzerinden alınabilmesi hizmeti sunulmaktadır.

KALİTE STANDARTLARI VE SERTİFİKALAR

- Temmuz 2018'de BKT Arnavutluk'a, bankacılık hizmetleri için verilen Kalite Yönetim Sistemi ISO 9001:2015 kalite sertifikası Avusturyalı şirket "TÜV AUSTRIA" tarafından takdim edilmiştir.

2018 YILINDA ALINAN ÖDÜLLER

- BKT, Nisan 2018'de Prestijli İngiliz dergisi EMEA Finance tarafından, sekizinci kez "Arnavutluk'un En İyi Yerel Bankası" ödülüne layık görülmüştür.
- Haziran 2018'de JCR Eurasia 10'uncu kez BKT'nin uzun dönem ulusal notu olan AAA (Alb) seviyesini durağan görünüm ile teyit etmiş ve Banka'nın uzun vadeli uluslararası yerel ve yabancı para notunu BBB- olarak belirlemiştir.
- Kasım 2018'de JCR Eurasia Rating BKT'nin Arnavutluk Kurumsal Yönetim Koduna Uyum Notu'nu 88,84, görünümünü ise "Stabil" olarak belirlemiştir. JCR Eurasia Rating metodolojisine göre, BKT'nin aldığı uyum notu, yakınsama düzeyi olarak AAA(Alb)/Liyakat Üstü kategorisine, derece olarak ise a/Üstün seviyesine tekabül etmektedir.
- Kasım 2018'de The Banker dergisi, BKT'ye 2013 yılından sonra arka arkaya 6'ncı kez ve toplamda dokuz kez "Arnavutluk'ta Yılın En İyi Bankası" ödülünü vermiştir.

ÇALIK'LI OLMAK

YENİLİKÇİ BİR VİZYON VE ORTAK AKIL İLE GÖNÜLDEN ÇALIŞARAK BAŞARIYA ULAŞMAKTIR.

Faaliyette olduğumuz farklı coğrafyalarda; sağlık, enerji ve e-devlet alanlarında büyük ölçekli dijital dönüşüm projelerinde yer alarak müşterilerimize, iş ortaklarına ve toplumlara değer katmak amacı ile gönülden çalışmaktan mutluluk duyuyorum.

GÖKHAN PEKMERTOL
Satış Müdürü
Çalık Digital

2018 YILINDA DİJİTAL SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ

2018 yılı Türkiye’de büyük sanayi kuruluşlarının ve grupların dijital dönüşüm ofislerini açtığı, bu alanda yatırım planlarını ortaya koyduğu ve somut adımlar attığı bir yıl olmuştur.

ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

- Türkiye’de veri kullanımı alanında farkındalığın artmasıyla birlikte her geçen yıl daha fazla kurum, veri analizine yönelik ekipler kurmakta ve yapay zekâ uygulamalarına yatırımlar yapmaktadır.
- 2018 yılı Türkiye’de büyük sanayi kuruluşlarının ve grupların dijital dönüşüm ofislerini açtığı, bu alanda yatırım planlarını ortaya koyduğu ve somut adımlar attığı bir yıl olmuştur.
- 2018 yılı başında Çalık Holding’in yedinci iş birimi olarak aktif faaliyetlerine başlayan Çalık Digital, endüstriyel alanda dijital dönüşüm projelerine katkı sağlamak amacıyla sağlık, enerji ve üretim gibi kritik sektörlere odaklanmayı amaçlamaktadır.

Yapay zekânın laboratuvarlardan çıkarak son kullanıcıların gündelik hayatına dokunmaya başladığı bu dönemde dijital sektörü, sağladığı pek çok faydanın yanı sıra siber güvenlik risklerini de içermektedir. Kurumların çeşitli faaliyet süreçlerinde yaratılan veriler ve bu verilerin analizlerinden ortaya çıkan bilgiler, her geçen gün şirketler için daha önemli hale gelmekte ve şirketlerin teknoloji yatırımları giderek artmaktadır. Teknoloji yatırımlarını artıran kurumların, verimlilik ve kalite artışı sağladıkları; aynı zamanda müşterilerine yönelik hizmetlerini geliştirerek ciddi faydalar elde ettikleri görülmektedir. Bu bağlamda dünya çapında yaygın olarak yararlanılan açık ve kurum içi inovasyon metodlarının kullanımı yönünde özel sektörde güçlü bir irade dikkat çekmektedir. Özellikle bu alanda bilgi alış verışı ve iş birliklerini sağlayan platformlara katılımdaki artışla oluşan sinerji, Türkiye’de dijital sektörünün gelişimine oldukça pozitif katkılar sağlamaktadır.

Günümüzde pek çok şirket, dijital dönüşüm ve dijitalleşmeye odaklanarak, yol haritalarını oluşturmakta; organizasyonlarını da bu yol haritalarına göre yeniden şekillendirmektedir. Bunun sonucu olarak CDO’ların eylem planları ve dijital kabiliyetlere haiz çalışanların rolü, şirketlerin dönüşümü için hayati rol oynamaya devam etmektedir.

Teknoloji kullanımına bakıldığında ise bulut bilişim kullanımı, BT ofislerinin portföyünde güvenlik endişelerini aşarak standart tüketilen ürünlerden biri haline gelmiştir. Firmalar, nesnelerin interneti ve akıllı cihazlarla çevrelenen tüketicilerin her hareketini takip ederek müşterilerinin tercih ve isteklerini analiz edebilmekte; böylece müşteri kullanımına göre çözümlerini optimize ederken, yeni servisler oluşturarak gelirlerini artırabilmektedir. Öte yandan bazı global platformların bu verileri suistimal etmesi, son kullanıcıları tedirgin etmekte; dolayısıyla kullanıcıların dijital haklarının korunması, sektörde geliştirilmesi gereken konuların başında gelmektedir.

Türkiye’de veri kullanımı alanında farkındalığın artmasıyla birlikte her geçen yıl daha fazla kurum, veri analizine yönelik ekipler kurmakta ve yapay zekâ uygulamalarına yatırımlar yapmaktadır. Bununla birlikte gittikçe daha fazla Türk firmasının dünyanın pek çok yerine yerli yazılım ihracatı yapmaya başladığı görülmektedir. Türk şirketlerinin sundukları çözüm ve servislerin derinliğinin yanı sıra farklı pazarlara adapte olmasındaki hız, firmaların rekabetçiliğini artıran temel unsurlar arasında yer almaktadır.

Yerli ve milli yazılım sektörünün gelişimine yönelik 2018 yılında kamunun liderliği ve özel sektörün de katkısıyla çok önemli adımlar atılmıştır. Ortaya konan teşvik stratejileri sayesinde yerel yazılım firmalarının, yenilikçi çözümler geliştirmesi kolaylaştırılmıştır. Tüm bu gelişmeler, Türkiye dijital sektörünün dışarı bağımlılığını azaltmakta ve ülkemizden dünya ölçeğinde rekabetçi çözümlerin ortaya çıkması için son derece olumlu etki yaratmaktadır.

2018 yılında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın hazırladığı "Türkiye'nin Sanayi Devrimi – Dijital Türkiye Yol Haritası" çok değerli bir çalışma olarak ortaya çıkmış; bu belge ile Türkiye'nin Sanayi 4.0 yolculuğunda önemli aşamalardan biri ortaya konmuştur. Bu çalışma, sektörün içinde bulunduğu durumu detaylı bir şekilde analiz ederken, kurumlara ışık tutacak stratejik hedefleri de ortaya koymaktadır. Bunları hızla adapte eden kurumların küresel pazarlardaki rekabet gücünün artması ve yerelden çıkarak bölgesel ve küresel çözüm sağlayıcılara dönüşmeleri hedeflenmektedir.

2018 yılı Türkiye'de büyük sanayi kuruluşlarının ve grupların dijital dönüşüm ofislerini açtığı, bu alanda yatırım planlarını ortaya koyduğu ve somut adımlar attığı bir yıl olmuştur. Devletin ve ilgili kurumların da bu konuya özellikle eğilmesi ile bu ilgi ve yaklaşım ete kemiğe bürünmüştür. Bununla birlikte önde gelen STK'lar da dijitalleşme ile ilgili önemli raporlar yayınlayarak endüstriyel şirketlerin bu konuda aksiyon planları oluşturmalarına ve dünya ile rekabette geri kalmamak üzere ilgili adımları atmalarına vesile olmuşlardır.

Tüm bu gelişmeler doğrultusunda Çalık Holding ve GE Digital, Ekim 2017 tarihinde Türkiye ve bölge ülkelerde dijital dönüşüm süreçlerinin desteklenmesi amacıyla Çalık Holding bünyesinde kurulacak yeni bir oluşumun temellerini atan bir ortaklık anlaşması imzalamışlardır.

2018 yılı başında Çalık Holding'in yedinci iş birimi olarak aktif faaliyetlerine başlayan Çalık Digital, endüstriyel alanda dijital dönüşüm projelerine katkı sağlamak amacıyla sağlık, enerji, üretim gibi kritik sektörlere odaklanarak nesnelerin interneti, siber güvenlik, veri bilimi ve bulut servisleri tabanlı katma değerli çözümler sunmayı amaçlamaktadır.

Dijital dönüşüm projelerinin hayata geçmesi ile birlikte endüstriyel siber güvenlik konusu, şirketler için en önemli gündem maddelerinden biri haline gelmiştir. Çalık Digital de iş ortağı GE ile birlikte bu alanda sunduğu çözüm ve servislerle, sektörde lider çözüm sağlayıcılardan biri olarak konumlanmaktadır.

E-sağlık alanında stratejik öneme sahip dijital dönüşüm projelerine imza atarak hem Türkiye'de hem de farklı coğrafyalarda katma değerli hizmetler sağlayan lider oyuncularından biri olmayı hedefleyen Çalık Digital, bu bağlamda büyük çaplı projeler geliştirmektedir. Türkiye'deki sanayi şirketleri ile dijital dönüşüm danışmanlık hizmetleri kapsamında yakın çalışmalara başlayan Çalık Digital, bu dönemde önemli iş ortaklıkları geliştirmiştir. Şirket ayrıca, enerji üretim ve dağıtım ile petrokimya alanlarında dijital ikizlerin ve yapay zekânın kullanıldığı optimizasyon projeleriyle önemli işlere imza atmaktadır.

ÇALIK DİJİTAL VE BİLİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.

2018 yılı başında faaliyetlerine başlayan Çalık Digital birden çok coğrafyada, endüstriyel alanda, nesnelerin interneti, veri bilimi, dijital ikiz, siber güvenlik ve sektör spesifik yazılım ve altyapı projeleri gerçekleştiren bir Dijital Dönüşüm İş Ortağı olarak konumlanmaktadır.

REKABET AVANTAJLARI

Çalık Grubu'nun sanayiden gelen geçmişi, uzun yıllardır farklı endüstrilerde faaliyet göstermesi ve bu zamana dek önemli ve büyük projelere imza atması ile elde ettiği tecrübe, endüstriyel alandaki dijital dönüşüm projelerinde Çalık Digital'e önemli bir avantaj sağlamaktadır. Çalık Digital, bu geniş endüstri tecrübesi ve aynı zamanda ekibinin dijital dönüşüm projelerindeki uzmanlık ve deneyimi sayesinde müşterilerinin ihtiyaçlarını doğru bir şekilde analiz edip yenilikçi ve rekabetçi çözümler sunmaktadır.

Çalık Digital, hizmet portföyünde yer alan dijital dönüşüm danışmanlık hizmetlerini farklı sektörlerdeki firmalara sağlayarak üretim firmaları için "Dijital Dönüşüm İş Ortağı" olma hedefi doğrultusunda önemli çalışmalar gerçekleştirmektedir. Ayrıca siber güvenlik, e-sağlık uygulamaları ve varlık performans yönetim sistemi çözümleri alanlarına odaklanan Şirket, bünyesinde yer aldığı Çalık Holding'in köklü deneyimi ve iş ortağı GE'nin varlık gösterdiği ekosistem ile sektörün lider oyuncularından biri olma hedefiyle faaliyetlerini yürütmektedir. Çalık Digital'in GE ile sanayi, enerji ve sağlık sektörlerinde Türkiye, Kafkasya, Orta

Doğu ve Kuzey Afrika Bölgeleri'ndeki dijital dönüşüm projelerinde iş birliği bulunmaktadır.

2018 YILINDA ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

2018 yılı başında faaliyetlerine başlayan Çalık Digital, dijital dönüşüm yol haritalarının oluşturulması ve yenilikçi projelerin belirlenmesi amacıyla, Çalık Holding şirketleri ile şirket içi çalıştaylar düzenlemeye başlamıştır. Eylül ayında başarıyla tamamlanan bu çalıştayların sonuçlarının ise 2019 yılında alınacağı düşünülmektedir.

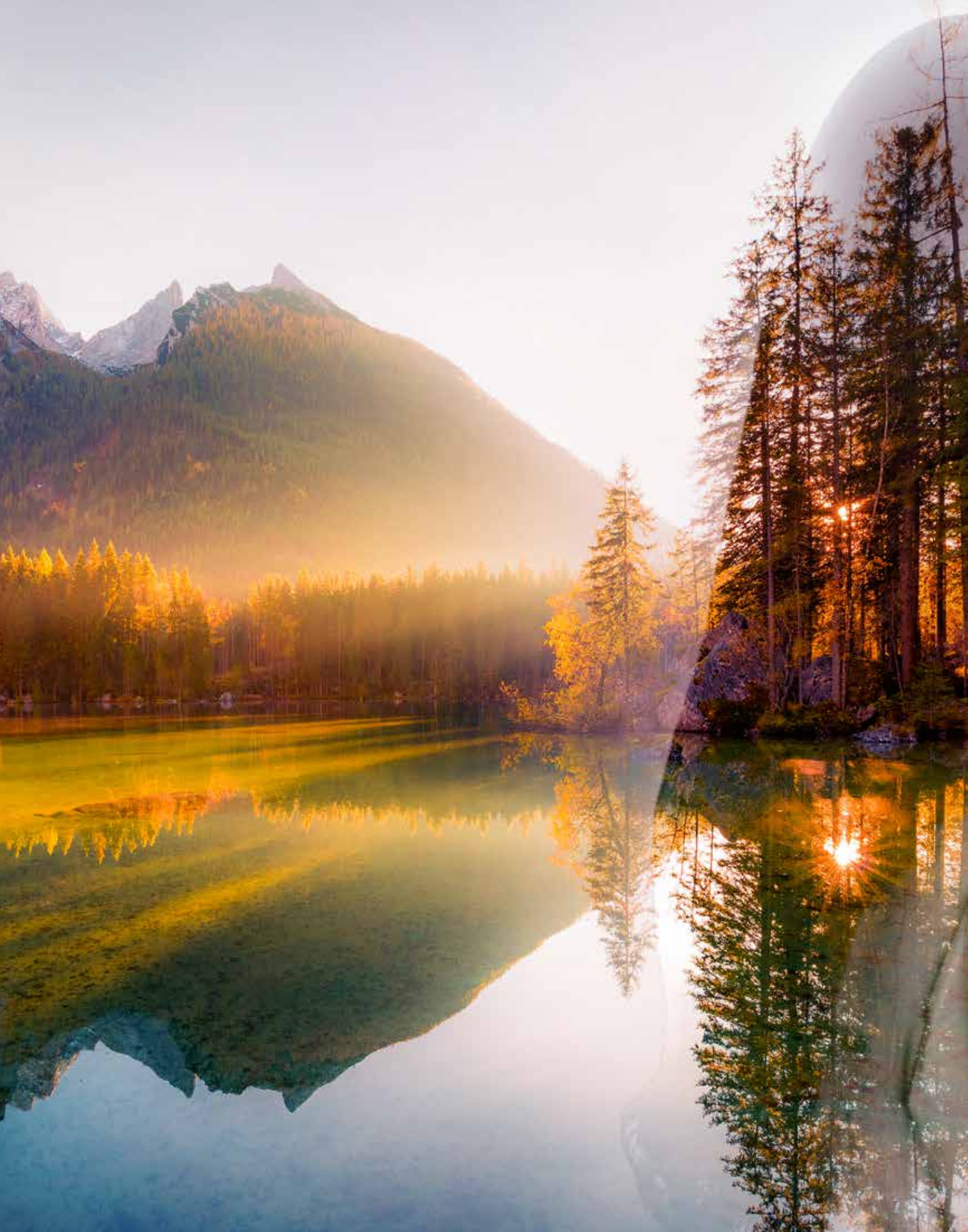
Aralık ayında, İstanbul Sanayi Odası (İSO) ile stratejik iş birliği sözleşmesi imzalayan Çalık Digital, sözleşme kapsamında, 2019 yılında İSO'ya üye bazı sanayi kuruluşlarına sunmaya başlayacağı danışmanlık hizmetleri ile birlikte sanayi kuruluşlarının dijital dönüşüm yolculuklarına önemli katkılar sağlayacaktır.

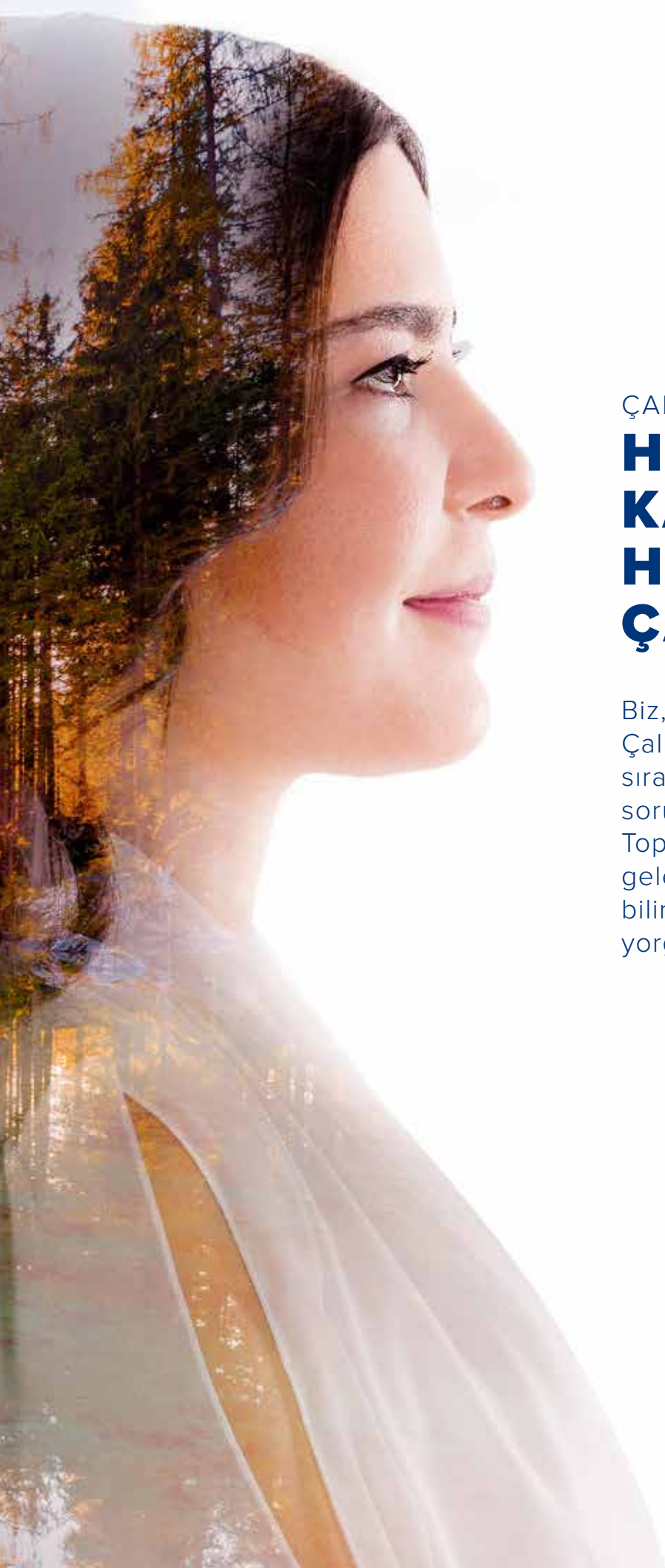
Önümüzdeki yıllarda endüstriyel siber güvenlik alanında, Türkiye ve farklı coğrafyalarda önemli referanslara sahip güvenilir bir çözüm sağlayıcısı olmayı planlayan Çalık Digital, 2018 yılında, iş ortağı GE ile birlikte, stratejik öneme sahip kurumlar ile endüstriyel siber güvenlik alanına yönelik projeler geliştirmiştir. Yine GE ile birlikte farklı coğrafyalarda dijital ikiz, kestirimci bakım ve yapay zekâ çözümleri sunacağı stratejik öneme

sahip projeler geliştiren Çalık Digital, bu projeleri 2019 yılında hayata geçirmeyi planlamaktadır.

Şirket, 2018 yılı Nisan ayından itibaren gerçekleştirmiş olduğu yoğun çalışmalar ile e-sağlık alanında ürün ve hizmet portföyünü oluşturmuş ve kurumlar ile yakın çalışmalara başlayarak projeler geliştirmiştir. 2019 yılı başında bu projeleri hayata geçirmeye başlayacak olan Çalık Digital, e-sağlık alanında lider çözüm sağlayıcılardan biri olmayı hedeflemekte ve bu hedef doğrultusunda yoğun çalışmalarına devam etmektedir. Çalık Digital'in e-sağlık alanında sahip olduğu küresel ekosistemi ve alanında uzman ve deneyimli ekibi ile birlikte oluşturduğu geniş kapsamlı ürün ve hizmet portföyü, kamu ve özel sektörde faaliyet gösteren sağlık kurumları için kısa, orta ve uzun vadede hayata geçirilebilecek anahtar teslim yazılım, donanım ve danışmanlık çözümleri sunmaktadır.

ÇALIK'LI OLMAK

HAYATA DEĞER KATMAK İÇİN HİÇ DURMADAN ÇALIŞMAKTIR

Biz, farklı alanlarda faaliyet gösteren Çalık Holding ailesiyiz. İşimizin yanı sıra kurumsal bir vatandaş olarak sorumluluklarımızın farkındayız. Toplum ve doğa için elimizden gelenin en iyisini yapmayı görev biliriz. Ve bu görev doğrultusunda yorgunluk nedir bilmeyiz.

BİLGE ÇEVİK

Kurumsal İletişim Uzman Yardımcısı
Çalık Holding

KURUMSAL YÖNETİM

Çalık Holding'in girişimci ruhuyla bütünleşen, köklü bir birikimin sonucunda oluşmuş "Çalık" markası, temsil ettiği kurumsal değerlerle gerek Türkiye'de gerekse uluslararası arenada fark yaratmaktadır.

Çalık Holding'in sergilediği sürdürülebilir başarının en önemli sebebi, kurumsal değerlerinin Grup şirketlerince benimsenmesi ve uygulanmasıdır. Çalık Holding şirketlerinin yarattığı sinerji ve çalışanlarının kurumsal hedefleri bireysel hedefi olarak benimsemesi, Grubun faaliyet gösterdiği her sektörde kararlı, güçlü ve güvenilir bir konum edinmesini sağlamaktadır. Çalık Holding adillik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkeleri ışığında planladığı iş süreçlerinin çalışanlarına, müşterilerine, paydaşlarına ve topluma en yüksek değeri katmasına öncelik vermektedir.

KURUMSAL DEĞERLERLE GELECEĞE GÜÇLÜ ADIMLAR

Çalık Holding, kuruluşundan bu yana dinamizmini korumuş, gerek yeni iş alanlarının keşfedilmesinde, gerekse mevcut alanlarda yeniliklerin hayata geçirilmesinde gösterdiği cesaret ve kararlılık ile iş dünyasında örnek teşkil etmiştir. Tüm Grup şirketlerine yayılmış olan bu dinamizm, kaliteli insan kaynağı ve yüksek vasıflara sahip yönetici ekip ile bir araya geldiğinde, büyük bir rekabet üstünlüğü sağlamaktadır.

Çalık Holding'in girişimci ruhuyla bütünleşen, köklü bir birikimin sonucunda oluşmuş "Çalık" markası, temsil ettiği kurumsal değerlerle gerek Türkiye'de gerekse uluslararası arenada fark yaratmaktadır. Her Holding şirketi, marka değerlerini içtenlikle benimseyerek

sunduğu ürün ve hizmetlere yansıtmakta, daima üstün kalite ve verimliliği hedeflemektedir. Organizasyonlarını "Çalık" markasının dinamik yapısı üzerine inşa eden Grup şirketleri, sektörlerindeki yeni yatırım fırsatlarını ve uygulamaları yakından izleyerek kendi bünyelerinde başarıyla hayata geçirmektedirler.

ÇALIK HOLDİNG'İN KURUMSAL DEĞERLERİ

Çalık Holding, etkin insan kaynakları uygulamaları ile Grubun değerlerini kavrayarak tüm iş süreçlerine yansıtan, kendini sürekli geliştiren ve yeni fikirler ortaya koyan, sonuç odaklı bireyleri bünyesinde toplamaktadır.

Çalık Holding Ailesi'nin her ferdi tarafından kabul edilen ve uygulanan kurumsal değerler;

- Adalet,
- İnsan Odaklılık,
- İtibar,
- Gönülden Çalışmak,
- Yenilikçilik,
- Çeviklik,
- Sürdürülebilirlik olarak belirlenmiştir.

Çalık Holding, bugüne kadar gerçekleştirdiği ve gelecekte planladığı tüm faaliyetlerde "Çalık" markasının sağlam ve güvenilir duruşunun kaynağı olan kurum değerlerine her zaman öncelik vermiştir ve vermeye devam edecektir.

Grup şirketleri, ulusal ve uluslararası platformlarda "Çalık" markasının değerlerini başarıyla sergilerken, aynı zamanda ülkesini temsil etmenin verdiği büyük sorumluluğun bilinciyle, gerçekleştirdiği her faaliyette Türkiye'nin gücünü ve itibarını daha da artırmayı amaçlamaktadır.

İÇ DENETİM

Çalık Holding Denetim Grup Başkanlığı
Denetim Grup Başkanlığı, yıllık denetim planına bağlı olarak Çalık Holding ve Grup şirketleri bünyesinde finansal, operasyonel, bilgi sistemleri ve teknik konularda denetim çalışmaları ile gerektiğinde danışmanlık faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinden sorumludur.

Çalık Holding Denetim Grup Başkanlığı, faaliyetlerini bağımsızlık ilkesi doğrultusunda yürütebilmesi amacıyla, organizasyon yapısında doğrudan Yönetim Kurulu Başkanı'na bağlı olarak görev yapmaktadır.

Denetim Grubu'nun faaliyetleri Çalık Holding politika ve prosedürleri ile Uluslararası İç Denetim Standartları'na (IIAS) uygun şekilde sürdürülmekte, çalışmaların sonuçları hakkında periyodik olarak YK ve Denetim Komiteleri'ne bilgilendirme yapılmaktadır.

Denetim Grubu, Çalık Holding ve İştiraklerinin İç Kontrol Sistemini COSO standartları ve en iyi uygulamalara uygun şekilde denetleyerek etkinliğini değerlendirmektedir.

Uluslararası standartlara uygun risk değerlendirme modeli ve risk odaklı denetim anlayışı çerçevesinde hazırlanan yıllık denetim planı, Yönetim Kurulu Başkanı'nın onayına istinaden uygulamaya alınmaktadır.

Ayrıca Denetim Grup Başkanlığı, Çalık Holding ve Grup şirketleri genelinde Kurumsal Yönetim uygulamalarının geliştirilmesine yönelik olarak Holding ve Grup şirketlerinde İç Kontrol sisteminin kurulması ve geliştirilmesi çalışmalarına da katkı sağlamaya devam etmektedir. Holding ve Grup şirketlerinde etkin bir İç Kontrol sisteminin tesisiyle; finansal ve operasyonel bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliği, işlemlerin yasal düzenlemelere ve Şirket prosedürleri ile sözleşmelere uygunluğu konusunda güvence sağlanmasının yanı sıra, operasyonel süreçlerin etkinliği ve verimliliğinin artırılması ile Şirket varlıklarının korunması da hedeflenmektedir.

Denetim çalışmaları sonucunda tespit edilen bulgular ve bunları gidermeye yönelik somut aksiyon planları denetlenen şirketlerle mutabakata varılarak raporlanmakta; henüz herhangi

bir aksiyon alınmamış bulgular ile alınan aksiyonların güncel durumu Yönetim Kurulu Başkanı'na sunulmaktadır.

Yıllık denetim planına ek olarak, yıl içerisinde Yönetim Kurulu Başkanı veya Denetim Komitesi tarafından talep edilen veya gerek görülen hususlarda da inceleme ve soruşturma faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Risk söz konusu olması durumunda suistimal ve benzeri hatalı uygulamalara ilişkin inceleme / soruşturma faaliyetleri de Denetim Grup Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Çalık Holding ve Grup şirketlerinin güçlü ve etkin bir iç kontrol ortamına ulaşmasına yardımcı olmak, kurumsal yönetim ile ilgili konuları gözden geçirmek, Yönetim Kurulları'nın denetim ve gözetim konusundaki görev ve sorumluluklarını sağlıklı bir biçimde yerine getirebilmesine yardımcı olmak üzere kurumsal yönetişimin önemli bir unsuru olan Denetim Komiteleri çalışmalarına etkin olarak devam etmektedir.

Denetimler sonucunda tespit edilen ve iyileştirilmesi gereken hususlara ilişkin olarak Şirket yönetimlerinin aldığı tedbirlerin etkili bir şekilde uygulanmasını sağlamak ve bu konudaki gelişmeleri gözlemek amacıyla yönelik aksiyon takip çalışmaları da gerçekleştirilmekte olup, denetim raporları ve iyileştirme çalışmaları ilgili komiteler tarafından takip edilmektedir.

İş Etiği Kuralları'nın pratikte uygulanmasını desteklemek ve kolaylaştırmak, Çalık Grubu çalışanları ile paydaşlarının karşılaştıkları usulsüzlükler ve suistimallere ilişkin aykırılık iddialarının bildiriminin sağlanması, kayıt altına alınması ve saklanması amacıyla, Etik Hat Uygulaması 2017 yılının başında hizmete alınmıştır. Bu kapsamda tüm çalışanlar, İş Etiği Kuralları'na aykırı olan tüm eylem ve işlemler ile usulsüzlükler ve suistimalleri, Etik Hat Uygulaması aracılığı ile Bildirim Yetkilisi'ne iletmek sorumluluğu ve hakkına sahiptir. 2018 yılında Etik Hat Uygulaması faaliyetlerini etkin olarak sürdürmüştür.

Denetim Grup Başkanlığı, Grubun yetişmiş personel ihtiyacının yine Grup içerisinden sağlanması amacıyla Denetim Grubu'nda yetiştirilen insan kaynağını, Grup şirketlerinin faydasına sunmayı ve Denetim Grubu personelini her türlü donanımına sahip olacak şekilde hazırlamayı ilke edinmiştir. Bu kapsamda, yıl içerisinde periyodik iç ve dış eğitimler de düzenlenerek, personelin deneyim ve bilgi düzeyi artırılmaktadır.

SOSYAL SORUMLULUK FAALİYETLERİ

Çalık Holding ve Grup şirketleri; eğitim, inovasyon ve girişimcilik, toplumsal dayanışma, çevre, sanat ve spor olmak üzere altı ayrı alanda gerçekleştirdiği sosyal sorumluluk çalışmalarına 2018 yılında da devam etmiştir.

ÖNE ÇIKAN GELİŞMELER

- Çalık Holding 2018 yılında öğrencilerin çağdaş ortamda eğitim alması hedefiyle üniversitelerde gerçekleştirdiği yenileme projelerine devam etmiş; Boğaziçi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Hidrolik Laboratuvarı'nın yenileme çalışmalarını tamamlamıştır.
- Çalık Holding, 2018 yılında üniversiteli gençler arasında girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılmasını sağlamak, yenilikçi ürün ve fikirlerinin geliştirilmesini desteklemek amacıyla Türkiye'nin en köklü üniversitelerinden biri olan Yıldız Teknik Üniversitesi iş birliğiyle dördüncü kez "İlk İşim Girişim" yarışmasını düzenlemiştir.
- "Sıfır Atık Projesi"ni başlatan YEDAŞ, proje kapsamında çöplerin ayrıştırılarak geri dönüşüme kazandırılmasını sağlamaktadır
- Çalık Denim, 2018 yılında GRI G4 standartlarıyla ilk Sürdürülebilirlik Raporu'nu yayınlamıştır.

Faaliyet gösterdiği tüm ülkelerde topluma katma değer sağlama ilkesini sosyal sorumluluk anlayışının temeline yerleştiren Çalık Holding ve Grup şirketleri; eğitim, inovasyon ve girişimcilik, toplumsal dayanışma, çevre, sanat ve spor olmak üzere altı ayrı alanda gerçekleştirdiği sosyal sorumluluk çalışmalarına 2018 yılında da devam etmiştir.

EĞİTİM

Çalık Holding, 2018 yılında öğrencilerin ileri teknolojiyi kullanarak eğitim alması hedefiyle üniversitelerde gerçekleştirdiği yenileme projelerini sürdürmüş Boğaziçi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Hidrolik Laboratuvarı'nın yenileme çalışmalarını tamamlamıştır.

Parsons New School ile ikinci dönem Denim Eğitimleri'ni de başarıyla tamamlayan Çalık Denim, final projeleri ile ilk üçe kalan öğrencilere fabrikalarında yaz stajı imkânı sunmuştur. Ayrıca, 2015 yılından bu yana İTÜ ile birlikte düzenlediği Denim Anatomy Eğitim Programı'nı da bu yıl iki defa düzenleyerek toplam 50 öğrenciye fabrikalarında eğitim veren Çalık Denim, 2018 yılında Bitlis'in Ahlat ilçesinde bulunan okullara, yaklaşık 2 bin kitap desteğinde bulunmuştur.

Denim kumaştan okul çantası projesi kapsamında Türkiye genelinde ilkökul öğrencilerine yaklaşık 2 bin okul çantası dağıtan Gap Pazarlama ise ayrıca, Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi'ne sponsor olmuştur.

Lidya Madencilik, Hod Maden ve Gediktepe Projeleri kapsamında bölge köylerdeki öğrencilere eğitim bursu sağlamıştır.

Üniversite öğrencileri ile şirket üst düzey yöneticileri ve çalışanlarını bir araya getirerek deneyimlerini paylaşan YEDAŞ, IEEE öğrenci grupları ile "Teknik Gezi"ler düzenleyerek öğrencilerin şebeke ve teknoloji uygulamalarını yakından izlemelerini sağlamaktadır.

Samsun Atakum'da bulunan Kurupelit İlkokulu'na "Dünya Çocuk Kitapları Haftası" kapsamında YEDAŞ çalışanlarının gönüllü destekleri ile toplanan kitaplar hediye edilmiş ve çalışanların destekleri ile okulun kütüphane raflarının rengârenk boyanması sağlanmış; ayrıca okuldaki katlara renkli masa ve sandalyeler alınarak hediye edilmiştir. Proje kapsamında okulun her katında ayrı bir kat kütüphanesi oluşturulmuştur.

Aktif Bank tarafından kurulan Aktif Kalpler Kulübü; Malatya Arguvan Yazıbaşı Okulu'nun ihtiyaçlarını temin etmiş; Ordu Çetiktepe Ortaokulu'nda yaklaşık bin kitaplık bir okul kütüphanesi oluşturmuş; Erzurum Yukarı Kızılca Köyü Okulu'nu tamamen yenilemiş ve okulda bilgisayar donanımlı kütüphane ve okul bahçesinde sosyal oyun alanları oluşturmuştur. Ayrıca Aktif Bank gönüllüleri, Üsküdar Atatürk Orta Okulu'nun ihtiyaç sahibi öğrencilerine kıyafet ve kitap desteği sağlamış ve Veysel Vardar Görme Engelliler Orta Okulu'ndaki Down Sendromlu öğrencilere de destek olmuştur.

Arnavutluk'un en büyük bankası BKT, eğitim alanında ilköğretim, orta öğretim ve üniversite düzeyinde olmak üzere farklı öğretim kurumlarına bağış, destek, bilgi ve tecrübe paylaşımı gibi farklı alanlarda çalışmalar gerçekleştirmiştir. 2018'de öne çıkan çalışmalara örnek olarak; "Küresel Para Haftası" vesilesiyle "Kahoot" isimli bir oyuna destek olunması, çeşitli okullara mobilya, yazıcı ve elektronik cihaz bağışı,

İşitme Engelli Öğrenci Enstitüsü'ne bağış ve tümü son sınıf öğrencisi olan 16 öğrenciye istihdam sağlanması yer almaktadır.

Tiran Üniversitesi Doğa Bilimleri Fakültesi Bilişim Bölümü tarafından Tiran'daki liselerin bilişim teknolojileri alanında eğitim gören en yetenekli öğrencileri ile birlikte düzenlenen "Young Programmers Space" yarışmasının destekçisi olan ALBtelecom ayrıca, Politeknik Üniversitesi ile birlikte işletme ve teknoloji alanlarında başarılı öğrencileri desteklemek amacıyla İşletme ve Teknoloji Akademisi'ni kurmuştur.

2018 yılı boyunca Arnavutluk'taki çocuk yetiştirme evlerinde kalan yaklaşık 120 çocuğa kitap, internet ve ücretsiz iletişim olanağı sağlayan ALBtelecom, Saranda Çocuk Yetiştirme Evinde kalan çocukları internetle buluşturmuş; Tiran'daki Zyber Hallulli Çocuk Yetiştirme Evinde kalan çocukların kıyafet ihtiyacını karşılamış ve bir yıl boyunca buraya da ücretsiz internet ve iletişim olanağı sağlamıştır.

Aras EDAŞ, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi öğrencilerine staj ve yarı zamanlı iş imkânı sağlamanın yanı sıra öğrenciler için teknik geziler düzenlemekte ve enerji sektörünün deneyimli yöneticilerinin çalıştaylara katılmalarını sağlamaktadır.

KEDS, enerji sektörüne nitelikli istihdam sağlamak amacıyla hayata geçirdiği KEDS Akademi programının beşinci yılında da öğrencileri iş yaşamına hazırlayarak mezun etmiş; dört ilköğretim okuluna bilişim laboratuvarı kurmuş ve yaklaşık 150 KEDS çalışanının çocuğu için elektronik ve robotik kursu düzenlemiştir.

Kuş ölümlerini engellemek için faaliyet bölgesinde yer alan yaklaşık 1 milyon kuşun göç yolu üzerinde bulunan elektrik dağıtım hatlarına izolasyon ve kuş koruma aparatı montajı yapan YEDAŞ, "Enerjimi Doğru Kullanıyorum" projesi kapsamında seminerler vermiştir. Ayrıca "Enerji Takımı" kitabını hazırlayarak Milli Eğitim Bakanlığı ile anlaşmalı olarak okullarda dağıtımını yapmıştır.

SOSYAL SORUMLULUK FAALİYETLERİ

Çalık Holding, 2018 yılında üniversiteli gençler arasında girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılmasını sağlamak, yenilikçi ürün ve fikirlerinin geliştirilmesini desteklemek amacıyla Yıldız Teknik Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi'nin iş birliğiyle 4'üncü kez "İlk İşim Girişim" yarışmasını düzenlemiştir.

İNOVASYON VE GİRİŞİMCİLİK

Çalık Holding, 2018 yılında üniversiteli gençler arasında girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılmasını sağlamak, yenilikçi ürün ve fikirlerinin geliştirilmesini desteklemek amacıyla Türkiye'nin en köklü üniversitelerinden biri olan Yıldız Teknik Üniversitesi iş birliğiyle 4'üncü kez "İlk İşim Girişim" yarışmasını düzenlemiştir.

Arnavutluk'un simgelerinden biri hâline gelen Skanderbeg Meydan'ına ücretsiz Wi-Fi sağlayan ALBtelecom, SuperGeneration adlı yepyeni bir platform hazırlayarak ilgili her kişiye yenilikçi fikirlerini uygulama fırsatı sunmuş; ayrıca, Protik Center'da düzenlenen Blockchain Topluluğu Buluşması'nın düzenlenmesine de katkı sağlamıştır.

TOPLUMSAL DAYANIŞMA

Çalık Holding 2012 yılında başlattığı "İftarımızı Anadolu'da Açıyoruz" etkinliği çerçevesinde 2018 yılında Erzurum'da kurulan iftar sofralarında 60 bini aşkın kişiyi ağırlamıştır.

Çalık Enerji, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde tüm çalışanlarına, Anadolu ev kadınlarının çalışmakta olduğu kadın kooperatiflerinden almış olduğu ürünleri hediye ederek, kooperatife destek sağlamıştır.

Lidya Madencilik Hod Maden Projesi kapsamında bölgedeki köylerde ulaşım altyapısının iyileştirilmesi için mahalli yönetimlerle iş birliği gerçekleştirmiş; Gediktepe Projesi kapsamında, gelirleri

köy kooperatiflerine bırakılmak üzere ceviz fidanı yetiştirme, solucan gübresi elde etme gibi faaliyetler yürütmeye başlamıştır.

YEPAŞ, Samsun Atakum İşitme Engelliler Spor Kulübü ile birlikte "Sessiz Harita Projesi"ni hayata geçirerek; işaret dili bilen personel çalıştıran ticari işletmelerin listesinin yer aldığı web ve mobil ara yüzü bir yazılım geliştirmiştir. Proje kapsamında işaret dili bilen personeli bulunmayan kuruluşlara da işaret dili eğitimi verilmektedir.

YEDAŞ, Türkiye Görme Engelliler Derneği ile birlikte Sesli Kütüphane Projesi için YEDAŞ çalışanlarının ses kaydını almıştır. Ayrıca, Ramazan Bayramı'nın arefe günü çocuklarla Hacivat Karagöz Gösterimi, sokak oyunları gibi çeşitli aktiviteler düzenleyen YEDAŞ, Ramazan ayında hizmet bölgesi kapsamındaki ihtiyaç sahibi ailelere de yardım kolisi dağıtmıştır.

Hem BKT hem ALBtelecom, Arnavutluk Kızılhaç'ı ile birlikte kan bağıışı ve çeşitli bağıış çalışmaları yürütmüştür.

ÇEVRE

Çalık Denim, 2018 yılında GRI G4 standartlarıyla yayınladığı ilk Sürdürülebilirlik Raporu ile paydaşlarıyla sektördeki konumunu, sürdürülebilirlik yaklaşımını ve hedeflerini, faaliyetleri kapsamında olası etkileri yönetme ve olumlu şekilde geliştirmeye yönelik planlarını paylaşma fırsatı bulmaktadır.

“Sıfır Atık Projesi”ni başlatan YEDAŞ, proje kapsamında çöplerin ayrıştırılarak geri dönüşüme kazandırılmasını sağlamaktadır.

BKT, “Kamza’ya hayat verin bir ağaç başılayın” kampanyası ile ağaçlandırma çalışmalarına katılmış; ayrıca, 23 Kasım Green Line Arnavutluk temizlik etkinliğine ve Vlora Limanı’nın temizlik çalışmalarına destek vermiştir.

KEDS, 22 Nisan Dünya Günü’nde Pristina Üniversitesi Teknik Fakültesi Kampüsü’nde gerçekleştirilen ağaç dikimi etkinliğine destek sağlamıştır.

SANAT

Her yıl 30 Mayıs’ta gerçekleşen RSU Nr.1 resim yarışmasının destekçiliğini üstlenen BKT, birkaç yıldır Sanat Akademisi’nin üstün yetenekli öğrencilerini teşvik etmektedir.

BKT’nin “Zamanın değişimlerine direnmeyi başarabilen tanınmış yazar: Migjeni” başlıklı projesi, teorik, analitik, pratik ve yaratıcı olmak üzere birçok farklı eğitim alanını kapsamakta; Petro Nini Luarasi Lisesi öğrencileri ve öğretmenleri tarafından başarıyla gerçekleştirilen bu oyundan elde edilen bütün gelir, Zyber Hallulli Çocuk Yetiştirme Evi’ne bağışlanmaktadır.

BKT, Yunus Emre Tesisleri’nin yeniden yapılandırarak bu alanın kurumun tüm ziyaretçileri tarafından bir atölye olarak kullanılmasını sağlamıştır.

ALBtelecom, dünyaca ünlü Türk piyanist İdil Biret’in Tiran konserine destek vermiştir.

SPOR

Amasya Masa Tenisi Takımı’nın destekçiliğini üstlenen YEDAŞ, masa tenisi turnuvalarında takıma destek vermektedir.

BKT, Tiran Bölgesi’nde bulunan okullar için her eğitim yılının sonunda spor projeleri düzenleyen DAR Qarku Tiranë’yi desteklemeye devam etmiştir.

İŞ GÜVENLİĞİ, ÇEVRE VE KALİTE POLİTİKASI

Her çalışanına Çalık Holding Ailesi'nin bir ferdi olarak değer veren Grup, iş sağlığı ve güvenliği konularında da riskleri en aza indirmek üzere düzenlemeler yapmaktadır.

Tüm yatırımlarında kalite, insan ve çevre unsurlarına birincil derecede önem veren Çalık Holding, bu yaklaşımını kalite, çevre, iş sağlığı ve güvenliği konusunda çağdaş uygulamalarla hayata geçirmektedir.

Grup şirketleri, tüm iş süreçlerinde insana ve doğaya saygı anlayışıyla hareket etmekte, faaliyetlerini doğal kaynakların sürdürülebilirliği, atık miktarlarının asgari düzeye indirilmesi, toprak, hava ve su kirliliğinin önlenmesi hedefleri doğrultusunda gerçekleştirmektedir.

Her çalışanına Çalık Holding Ailesi'nin bir ferdi olarak değer veren Grup, iş sağlığı ve güvenliği konularında da riskleri en aza indirmek üzere düzenlemeler yapmaktadır. Düzenli aralıklarla gerekli güncellemelerin yapıldığı iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına çalışanların aktif katılımı sağlanmaktadır.

Bünyesindeki tüm şirketlerde kalite, çevre, iş sağlığı ve güvenliği konularındaki düzenlemeleri özenle yürüten Çalık Holding, bu sistemleri belgelendirme hususunda da hassasiyetle hareket etmektedir.

Grup şirketlerinin kalite sertifikaları:

ÇALIK ENERJİ

- ISO 9001:2015
- ISO 14001:2015
- OHSAS 18001
- ASME A, S, U Stampler

YEDAŞ

- ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi
- ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi
- OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi
- ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
- ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi
- ISO 18295-1 Müşteri İletişim Merkezleri Yönetim Sistemi

YEPAS

- ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi
- ISO/IEC 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
- ISO 10002:2014 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi

ARAS EDAŞ

- ISO 9001
- ISO 50001
- ISO 14001
- ISO 27001
- ISO 10002
- ISO 27019
- ISO 45001

ÇALIK PETROL

- OHSAS 18001:2008 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi
- ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi
- ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi

GAP İNŞAAT

- ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi

- ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi Belgesi
- ISO 45001:2018 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi

ÇALIK DENİM

- ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi
- ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi
- OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi
- ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi
- ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
- Global Organic Textile Standard (GOTS)
- Global Recycled Textile Standard (GRS)
- Organic Content Standard (OCS)
- Recycled Claim Standard (RCS)
- Oeko-Tex
- BCI Üyeliği

Çalık Denim, yurt dışında markalaşma ve imaj yerleştirme geliştirilmesi kapsamında oluşturulmuş olan TURQUALITY Destek Programı'nda yer almaktadır.

GAP PAZARLAMA

- ISO 9001:2015
- ISO 27001:2013
- ISO 14001:2015
- 6Sigma

LİDYA MADENCİLİK

- İSGÇ Politika Taahhüt Belgesi-ARTMİN
- İSGÇ Politika Taahhüt Belgesi-POLİMETAL

ALBTELECOM

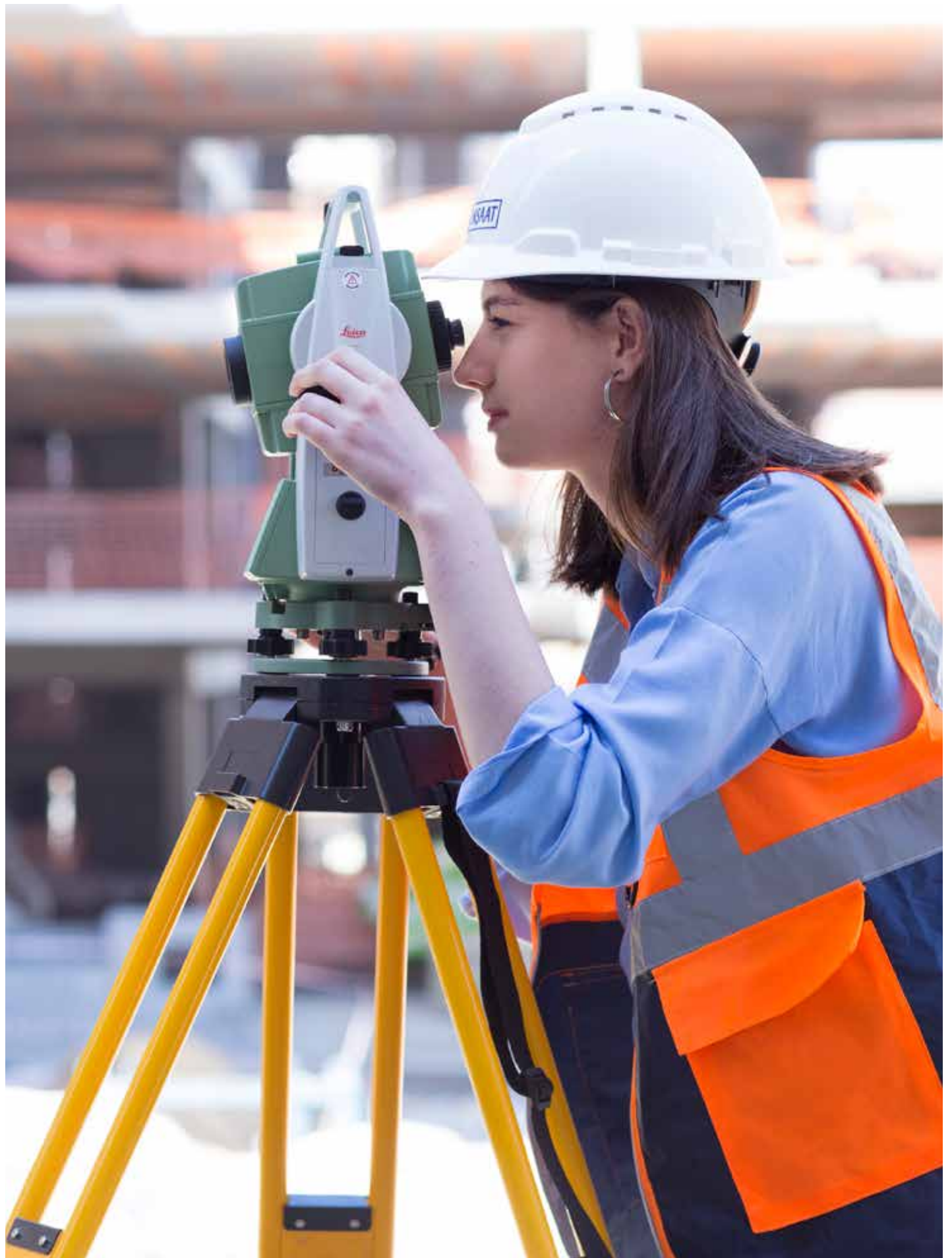
- ISO 14001:2015
- OHSAS 18001:2007
- ISO 27001:2013
- ISO 9001:2015
- ISO 50001:2011
- ISO/IEC 20000-1:2011

AKTİF BANK

- Kartlı Ödeme Endüstrisi Veri Güvenlik Standardı, PCI-DSS Sertifikası
- ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetimi Sistemi Sertifikası
- Ar-Ge Merkezi Belgesi
- En 15838 Avrupa Birliği Çağrı Merkezi Sertifikasyonu

BKT

- ISO 9001:2015 BKT Arnavutluk (TÜV Austria tarafından verilmiştir.)

İNSAN KAYNAKLARI

Kurumsal başarıda stratejik bir yeri olan insan kaynağına büyük önem veren Çalık Holding, katma değeri yüksek, güncel bilgi ve teknolojiyi etkin olarak kullanabilen, yenilikçi ve çözüm odaklı çalışan profilini amaçlamaktadır.

Çalık Holding, İnsan Kaynakları politikasının temel amacı; şirkete bağlılığı yüksek, kurumsal ve etik değerleri ön planda tutan, kişisel ve mesleki yetkinliklerini sürekli geliştiren insan gücüne yatırım yaparak, faaliyet gösterilen sektörlerde maksimum başarıyı yakalamaktır.

Topluluk'ta 2018 yılsonu itibarıyla 5.644 beyaz yaka, 13.677 mavi yaka, 8.706 taşeron olmak üzere toplam çalışan sayısı 28.027'dir.

Kurumsal başarıda stratejik bir yeri olan insan kaynağına büyük önem veren Çalık Holding, katma değeri yüksek, güncel bilgi ve teknolojiyi etkin olarak kullanabilen, yenilikçi ve çözüm odaklı çalışan profilini amaçlamaktadır. Bu doğrultuda çalışanlarının mesleki gelişimlerini desteklemekte, motivasyon ve iş tatminini sürekli artırmaya yönelik çalışmalar gerçekleştirmektedir.

Üst yönetim bakış açısında ve İnsan Kaynakları politikasında, yeteneğin Grup'ta yetişmesi ve kariyer yönetiminin bu doğrultuda yapılması temel olarak yer almaktadır. Bu kapsamda 2017 yılında Holding ve Grup şirketleri bünyesinde hayata geçirilen Yeni Mezun Programı'nda yeni mezunlar rotasyon programlarını tamamlayarak 2018 yılında pozisyonlarında görevlerine başlamışlardır.

Çalışanlar arası birliktelik duygusunu geliştiren, Şirket aidiyetini güçlendiren, bireylerin çalışma arkadaşlığını sağlamlaştırmanın yanı sıra bilgi, düşünce ve duygu alışverişini kolaylaştıran organizasyonel faaliyetler, Çalık Holding Üst Yönetimi tarafından desteklenmektedir.

İnsan Kaynakları Direktörlüğü, kurum kültürünün şirket çalışanları tarafından benimsenmesini ve çalışanların şirkete bağlılığının güçlendirilmesini sağlamak için çalışmalar yürütmektedir. Grubun hedeflerine ulaşması için tüm departmanlarla koordinasyon içerisinde çalışmakta, Holding ve Grup şirketlerinde uygulanmak üzere ortak politika, süreç ve uygulama kurallarını tanımlamakta ve uygulanmasını sağlamaktadır.

Grubun sürekli büyüyen ve genişleyen yapısına paralel olarak, çağdaş İnsan Kaynakları yönetim süreçleri ve teknolojileri uygulanmakta; bununla birlikte kurumsal ihtiyaçlar doğrultusunda etkili olacağına inanılan güncel örgütsel yapılanmaların hayata geçirilmesi desteklenmektedir. Kariyerini şirket hedefleriyle aynı paydada buluşturan ve Grubu geleceğe taşıyacak nitelikli insan gücünün seçimi için gerekli sistemlerin kurularak yönetilmesi sağlanmaktadır.

Bu doğrultuda 2018 yılında, Holding ve Grup şirketleri bünyesinde yürütülen İnsan Kaynakları süreçlerinin dijital dönüşüm hazırlık çalışmaları tamamlanmış ve 2019 için yol haritası belirlenmiştir.

VİZYON, MİSYON VE DEĞERLER ÇALIŞMASI

Holding vizyon ve misyonu 2016 yılında gözden geçirilmiş; Grubu bugüne taşıyan değerler korunarak yeni değerler inşa edilmiştir.

Değerlerin uygulanması ve yaygınlaştırılmasını desteklemek amacı ile kurumsal yönetim, insan kaynakları projeleri ve çalışan markası önceliklendirilerek "Çalık'ın Gülümseyen Yüzleri" çalışan markası olarak belirlenmiş ve 2017 yılında değerlerin yaygınlaştırılması ve ortak dilin sağlanması için "Değerlerimiz Geleceğimiz Projesi" grup bünyesinde hayata geçirilmiş; değerlerin ortak davranış tanımları üzerine odaklı çalışmalar tamamlanmıştır.

Markanın yaygınlaştırılması için 2017 ve 2018 yıllarında Çalışan Markası olmasına karar verildi. İnsan Kaynakları fonksiyon, süreç ve iç iletişim çalışmalarına indirgenerek iç ve dış müşteri üzerinde marka algısını kuvvetlendirecek çalışmalara ağırlık verilmiştir.

ÜCRET YÖNETİMİ UYGULAMALARI

Şirket stratejileri, ücret piyasası ve performans kriterleri, ücret politikasının temel parametrelerini oluştururken; yapılan işin büyüklüğü, rekabetçi piyasa koşulları ve bütçe kriterleri de dikkate alınmaktadır. Sorumluluk seviyelerine göre kurum hedeflerine ulaşılmasındaki katkının ön planda tutulduğu adil bir ücretlendirme sistemi uygulanmaktadır. Ücret yönetimi çalışmalarının Grup şirketlerine yayılımı ücret yapıları, piyasadaki konumu ve düzenli olarak yapılan sektörel ücret araştırmaları ile ücret yönetimi politikaları güncel tutulmaktadır.

STRATEJİK PERFORMANS SİSTEMİ

Stratejik Performans Yönetimi Sistemi; bireysel hedef ve performansların Şirket stratejisiyle sürdürülebilir uyumunu sağlayarak vizyon ve stratejinin hayata geçirilmesine olanak veren süreçlerin bütünüdür.

Hedef bazlı performans yönetim sistemi Holding ve Grup şirketlerinde uygulanmaktadır. Şirket stratejileri doğrultusunda belirlenen hedeflerle, çalışanların bireysel performanslarının ortak ilkeler çerçevesinde objektif olarak yönetilmesi ve performansta en üst seviyenin yakalanması amaçlanmaktadır. Stratejik performans yönetim sistemi ücret yönetimi, ödüllendirme, kariyer yönetimi olanaklarına baz teşkil etmektedir.

EĞİTİM YÖNETİMİ

Eğitim ihtiyaçları, performans değerlendirme ve kariyer yönetimi verileri doğrultusunda belirlenmektedir. Çalışanların kurumsal yetkinlik ve mesleki yeterliliklerini geliştirecek eğitim planları İnsan Kaynakları Direktörlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir.

Holding İnsan Kaynakları Direktörlüğü ayrıca tüm Grup şirketlerinde ortak uygulanması gereken programların tasarımı ve yürütülmesi konusunda da destek olmaktadır.

2018 Personel Sayısı

Şirketler	Beyaz Yaka	Mavi Yaka	Beyaz Yaka+ Mavi Yaka	Taşeron	Toplam
Holding	126	4	130	88	218
Tekstil	385	10.345	10.730	51	10.781
İnşaat	336	55	391	2.948	3.339
Maden	59	38	97	68	165
Enerji	1.530	3.174	4.704	4.400	9.104
Telekom	758	51	809	560	1.369
Finans	2.450	10	2.460	591	3.051
Toplam	5.644	13.677	19.321	8.706	28.027

İNSAN KAYNAKLARI

İnsan Kaynakları Direktörlüğü, 2018 yılı eğitim faaliyetleri kapsamında gerçekleştirdiği projelerle Şirket stratejileriyle uyumlu, çalışan performansını harekete geçiren, kurum kültürünün gelişimine katkıda bulunan programlar gerçekleştirmiştir.

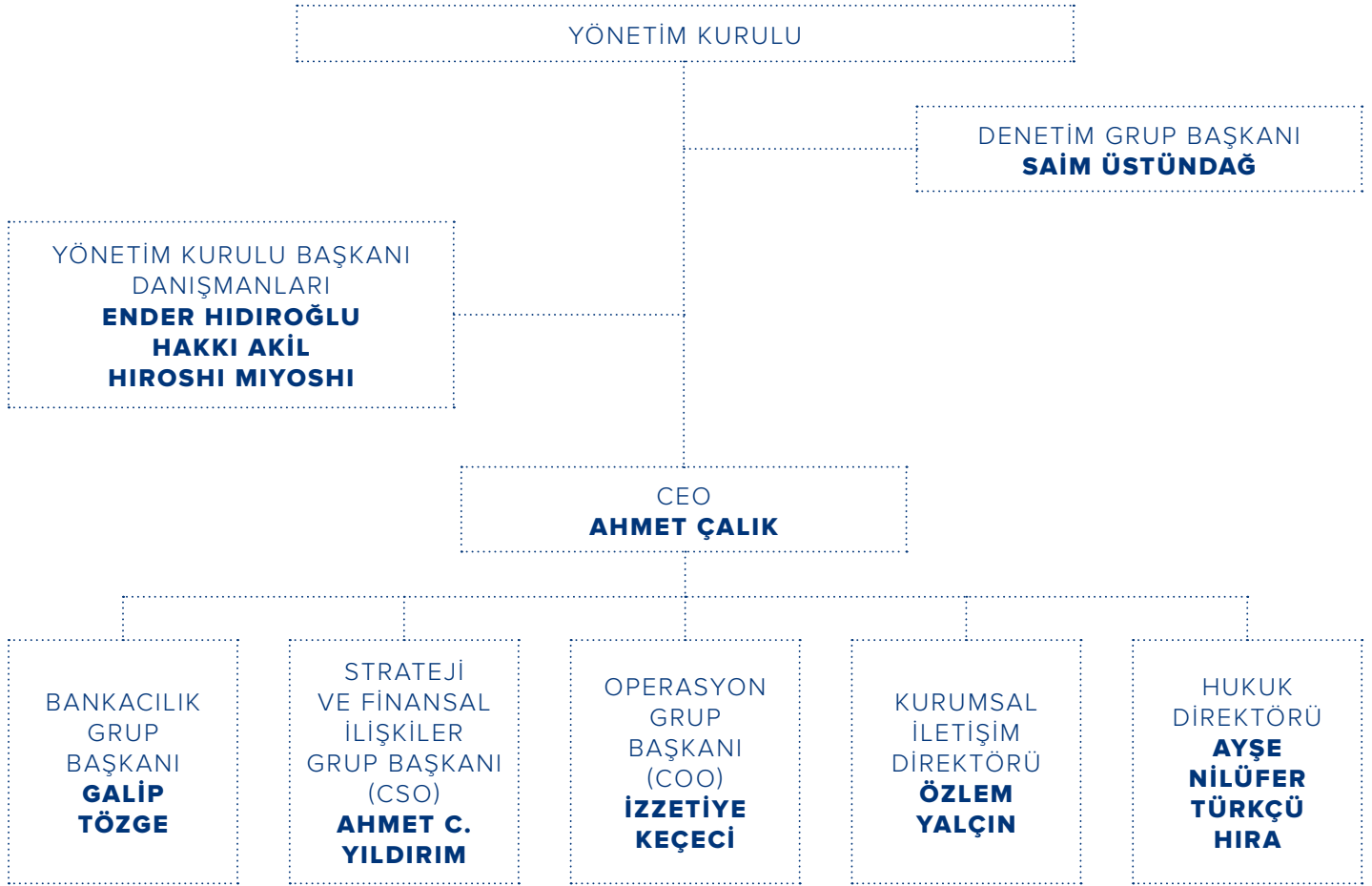
Eğitim faaliyetleri, Grup çalışanlarının kariyer yönetimi yedekleme stratejileri ile bağlantılı uzun soluklu ve bilinçli adımları yansıtmaktadır. Bu doğrultuda yetiştirilen, mesleki bilgi, beceri ve kişisel gelişim açısından yetkin çalışanlar, daha üst düzey yetki ve sorumluluk alacak pozisyonlara getirilmektedirler.

İnsan Kaynakları Direktörlüğü, 2018 yılı eğitim faaliyetleri kapsamında gerçekleştirdiği projelerle Şirket stratejileriyle uyumlu, çalışan performansını harekete geçiren, kurum kültürünün gelişimine katkıda bulunan ve Şirket içi iletişimi artırmayı amaçlayan kurumsal eğitim politikalarını destekleyen programlar gerçekleştirmiştir.

Bununla birlikte deneyimin ve uzmanlığın Grup içerisindeki paylaşımına verilen önem ile 2018 yılında İç Eğitimciler belirlenerek iç eğitim programı tasarımları yapılmış ve hayata geçirilmiştir. 2019 yılında yapının kuvvetlendirilerek uygulamanın Grup içerisinde artırılması hedeflenmektedir.

ORGANİZASYON YAPISI

ORGANİZASYON YAPISI

MEHMET ERTUĞRUL GÜRLER

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

1958 doğumlu olan Mehmet Ertuğrul Gürler, Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi mezunudur. 38 yıllık çalışma deneyimine sahip olan Gürler, 1983-1987 yılları arasında BP Overseas Refining Company Ltd.'de Rafineri Bölümü'nde Bölüm Yardımcısı olarak görev yapmıştır. 1987 yılından 1994 yılına kadar Dow Türkiye A.Ş.'de çeşitli kademelerde çalışarak Mali İşler Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini yürütmüştür. 1994-1998 yılları arasında Total Oil Türkiye A.Ş.'de Genel Müdür Vekili görevini üstlenen Gürler, 1998 yılında Genel Müdür olarak Çalık Holding A.Ş. bünyesine katılmıştır. Mehmet Ertuğrul Gürler, halen Çalık Holding, Banka Kombetare Tregtare, ALBtelecom, Çalık Denim, Başak Yönetim Sistemleri, Cetel Telekom, Çalık Finansal Hizmetler, Çalık Hava Taşımacılık, Irmak Yönetim Sistemleri ve Kentsel Dönüşüm İnşaat'ta Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği, Aktif Bank, Gap İnşaat, Gap Pazarlama, Çalık Emlak ve Gayrimenkul, Çalık İnşaat, Doğu Akdeniz Petro Kimya'da Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini sürdürmektedir. Mehmet Ertuğrul Gürler, 2017 yılından bu yana Çalık Holding, Çalık Enerji, YEPAS, ALBtelecom ve Gap İnşaat şirketlerinin Denetim Komitesi Başkanlığı'nı yürütmekte, aynı zamanda Aktif Bank'ta Kredi Komitesi ve Ücretlendirme Komitesi Üyeliği yapmaktadır.

AHMET YILDIRIM

Yönetim Kurulu Üyesi ve Strateji ve Finansal İlişkiler Grup Başkanı (CSO)

1991 yılında İstanbul Üniversitesi İngilizce Ekonomi Bölümü'nden mezun olan ve 2012 yılında Harvard Business School General Management Programı'nı tamamlayan Ahmet Yıldırım, 2014 yılından itibaren stratejik planlama, finansal analiz, birleşme ve satın alma, vergi planlama ve yatırımcı ilişkilerinden sorumlu Çalık Holding Strateji ve Finansal İlişkiler Grup Başkanı ve Holding Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır. 2014 yılında Çalık Holding'e katılmadan önce kurumsal bankacılık, yatırım ve hazine bankacılığı alanlarında 24 yıllık tecrübesi bulunan Yıldırım, ayrıca Almanya'da beş yıl süreyle Yapı Kredi Bankası'nda CEO ve Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapmıştır.

ENDER HİDİROĞLU

Yönetim Kurulu Başkanı Danışmanı

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nü bitiren Ender Hıdıroğlu; GATEKS, UPISAS, SANKO, SASA, YURTAS, Paktaş ve ISKO gibi firmalarda çeşitli pozisyonlarda görev almıştır. 1993 yılında Çalık Holding bünyesine katılan Hıdıroğlu, Gap Pazarlama'da üç yıl Genel Müdür olarak çalıştıktan sonra kariyerine, 10 yıl boyunca sırasıyla Gap İnşaat Genel Müdürü, Proje Müdürü, Yönetim Kurulu Üyesi olarak devam etmiştir. Çalık Holding'e bağlı Grup şirketlerinde üst düzey yöneticilik ve Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini yürütmüştür. Hıdıroğlu, hâlihazırda Çalık Holding Yönetim Kurulu Başkanı Danışmanı olarak görev yapmaktadır.

HAKKI AKİL**Yönetim Kurulu Başkanı****Baş Danışmanı**

1953 yılında Kargı'da doğan Hakkı Akil, 1972'de Galatasaray Lisesi ve 1977 yılında Bordeaux Üniversitesi Kalkınma İktisadi Bölümü'nü bitirmiştir. 1987-1989 yılları arasında Paris'te bulunan Ecole Nationale d'Administration'dan "İran- Irak Savaşı ve Dünya Petrol Arzı" tezi ile mezun olmuştur. 1979-2016 tarihleri arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı'ndaki diplomatik kariyerinde 2009-2011 yılları arasında Müsteşar Yardımcılığı ve Başbakan'ın G-20 Sherpalığı'nı yapmıştır. Büyükelçi olarak ise sırasıyla Aşkabat, Abu Dabi, Roma ve Paris'te bulunmuştur. Eylül 2016 yılından bu yana Çalık Holding'de üst düzey danışmanlık yapan Akil, evli ve bir kız çocuğu babasıdır.

SAİM ÜSTÜNDAĞ**Denetim Grup Başkanı**

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Ekonomi Bölümü'nden 1994 yılında mezun olan Saim Üstündağ, Arthur Andersen Türkiye'de profesyonel kariyerine başlamış; 1995 yılında SPK'ya katılarak, çeşitli görevlerde bulunmuştur. 2005 yılında Amerika Birleşik Devletleri, University of Illinois'te Muhasebe alanında yüksek lisansını tamamlayan Sayın Üstündağ, ABD'de Certified Public Accountant (CPA) belgesini almaya hak kazanmıştır. 2005-2007 döneminde (Maliye Bakanlığı) Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) Genel Sekreterliği, 2007-2014 yılları arasında Deloitte Türkiye'de Denetim Bölümü Ortağı (Partner) görevlerini üstlenmiştir. SMMM Belgesi, Bağımsız Denetim Lisansı ile Sermaye Piyasası Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansı ve Sermaye Piyasası İleri Düzey Lisansı dâhil olmak üzere çeşitli sermaye piyasası lisanslarına sahip olan Saim Üstündağ, 2015 yılından beri Çalık Holding Denetim Grubu Başkanı olarak görev yapmaktadır.

İZZETİYE KEÇECİ**Operasyon Grup Başkanı (COO)**

1975 doğumlu olan İzzetiye Keçeci, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun olmuştur. Çalışma hayatına Çalık Holding bünyesinde yer alan Gap Tekstil'de Müşteri İlişkileri Temsilcisi olarak başlayan Keçeci, daha sonra Grup şirketlerinde İnsan Kaynaklarının farklı fonksiyonlarında görev almıştır. Ocak 2009-2016 yılları arasında Çalık Holding İnsan Kaynakları Direktörü olarak görev yapan Keçeci, 2017 yılından bu yana İnsan Kaynakları ve Bilgi Teknolojileri Bölümleri'nden sorumlu Operasyon Grup Başkanı olarak görevini yürütmektedir. Keçeci ayrıca, Grup şirketlerinde Gap İnşaat Yönetim Kurulu Üyesi ve Gap Pazarlama Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yapmaktadır.

ORGANİZASYON YAPISI

GALİP TÖZGE

Bankacılık Grup Başkanı

1967 doğumlu olan Galip Tözge, Marmara Üniversitesi İngilizce İktisat Bölümü'nden mezun olmuş ve Missouri Üniversitesi'nde İş İdaresi alanında yüksek lisans derecesini tamamlamıştır. 2018 yılı başında Bilgi Üniversitesi'nden Hukuk yüksek lisans derecesini alan Tözge, bankacılık kariyerine, 1993 yılında Citibank'ta başlamış; 2002 yılında Akbank T.A.Ş. bünyesine katılmış ve 12 yıl süresince çeşitli alanlarda üst düzey yöneticilik yapmıştır. Galip Tözge, Akbank Genel Müdür Yardımcılığı görevinin yanı sıra Ak Portföy Yönetimi A.Ş. ve Ak Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyesi olarak da görev almıştır. 2015 yılında Aktif Bank Genel Müdürü olarak görevine başlayan Galip Tözge, hâlihazırda Çalık Holding'de Bankacılık Grup Başkanı olarak görevini sürdürmektedir.

HIROSHI MIYOSHI

Yönetim Kurulu Başkanı Danışmanı

1956 yılında Japonya'da doğan Hiroshi Miyoshi, Waseda Üniversitesi Siyaset ve Ekonomi Bölümü'nden mezun olduktan sonra profesyonel kariyerine 1980 yılında Mitsubishi Corporation'da başlamıştır. 37 yıl boyunca Mitsubishi Corporation bünyesinde kariyerini sürdüren Miyoshi, Mitsubishi Corporation'da çeşitli proje geliştirme görevleri ve iştiraklerinde Yönetim Kurulu Üyelikleri'ni yürütmüştür. 1990'larda, Orta Asya'da Türk ve Japon şirketleri arasında iş birliği geliştirilmesine yönelik yeni bir iş modeli oluşturarak bölgedeki bazı önemli altyapı projelerini hayata geçirmiştir. Mitsubishi Corporation'ın Türkiye, Orta Asya ve Kafkasya'dan sorumlu Genel Müdürü olarak Kıdemli Başkan Yardımcılığı görevini yürüttüğü dönemde, 2013 yılında İstanbul Japon Topluluğu Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yapmıştır. Hiroshi Miyoshi, 2017 yılından bu yana Çalık Holding bünyesinde Yönetim Kurulu Başkanı'nın üst düzey danışmanı olarak görev yapmaktadır.

ÖZLEM YALÇIN

Kurumsal İletişim Direktörü

İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Yüksek İşletme Mühendisi olarak mezun olan Özlem Yalçın, kariyerine 1992 yılında Wendy's firmasında Bölge Müdürü olarak başlamıştır. Özlem Yalçın, 1995-2000 yıllarında Gate Gourmet (USAŞ) firmasında Satış ve Pazarlama Müdürü, 2000-2003'te DDB Advertising Agency'de Perakende Aktiviteleri Grup Direktörü, 2003-2005 tarihlerinde Doruk Group'da ve 2005-2007'de UNO'da Pazarlama Müdürü, 2007-2014 tarihlerinde Akbank'ta PR'dan sorumlu Başkan Vekili olarak çalışmıştır. 2014 yılında Sürdürülebilirlik ve Kurumsal İletişim Başkanı olarak OMV Petrol Ofisi'nde görev alan Özlem Yalçın, 2015 yılı itibarıyla Çalık Holding Kurumsal İletişim Direktörü olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

AYŞE NİLÜFER TÜRKÇÜ HIRA**Hukuk Direktörü**

İzmir Bornova Anadolu Lisesi ve Amerika Birleşik Devletleri, Virginia Eyaleti, West Point Lisesi'nde eğitimini tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne başlayan Nilüfer Türkçü Hira, aynı üniversiteden önce lisans ardından yüksek lisans derecesiyle mezun olmuştur. İş hayatına 2002 yılında Birsel Hukuk Bürosu ile başlayan ve 2014-2016 yılları arasında Paksoy Ortak Avukat Bürosu'nda çalışmış olan Nilüfer Türkçü Hira, çok sayıda yerli ve yabancı banka, finans kuruluşu ve ihracat kredisi kuruluşuna yürüttükleri finansman çalışmalarında danışmanlık yapmıştır. Çalık Holding bünyesine 2016 yılında Lidya Madencilik'te Hukuk Müşaviri olarak katılan Nilüfer Türkçü Hira'nın bankacılık, sigorta, enerji, maden, medya da dahil çeşitli sektörlerdeki birleşme ve devralmalar, yabancı yatırımlar, kurumsal ve ticari işlemler ve sözleşmeler konusunda kapsamlı deneyimi bulunmaktadır. 2017 yılından bu yana Çalık Holding Baş Hukuk Müşaviri olarak görev yapan Nilüfer Türkçü Hira, 2018 yılında da Çalık Holding Hukuk Direktörlüğü'ne atanmıştır. Nilüfer Türkçü Hira evli ve bir çocuk annesidir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNİ TARİHTE
SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR
VE BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

İçindekiler

Bağımsız Denetçi Raporu
Konsolide Finansal Durum Tablosu
Konsolide Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu
Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu
Konsolide Nakit Akış Tablosu
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

KPMG Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
İş Kuleleri Kule 3 Kat:2-9
Levent 34330 İstanbul
Tel: +90 212 316 6000
Fax: +90 212 316 6060
www.kpmg.com.tr

Bağımsız Denetçi Raporu

Çalık Holding Anonim Şirketi Yönetim Kurulu'na

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

Görüş

Çalık Holding Anonim Şirketi'nin ("Çalık Holding" veya "Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ("TFRS"lere) uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK") tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar (Etik Kurallar) ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

İnşaat sözleşmeleri hasılatının kayıtlara alınması

İnşaat sözleşmeleri hasılatıyla ilgili muhasebe politikaları ve kullanılan önemli muhasebe tahminlerinin detayı için Dipnot 3(n)'e bakınız:

Kilit denetim konusu	Bağımsız denetim çalışmalarımız kapsamında konunun nasıl dikkate alındığı
Grup'un toplam hasılatının önemli bölümünü teşkil eden enerji ve inşaat sektörlerinde faaliyet gösteren şirketlerinin 3.688.488 Bin TL tutarındaki inşaat maliyeti karşılığı 3.637.223 Bin TL tutarındaki inşaat sözleşmeleri hasılatı bulunmaktadır.	- Hasılatın kayıtlara alınma süreçleri tarafımızca anlaşarak raporlanan inşaat sözleşmesi hasılat tutarının önemli düzeyde hatalı olmasını engelleme, belirleme ve düzeltmesi anlamında ilgili kilit kontrollerin dizayn ve uygulama etkinliğinin test edilmesi tarafımızca gerçekleştirilmiştir.
Grup'un inşaat sektöründe faaliyet gösteren konsolide bağlı ortaklıkları olan Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi. ve Gap İnşaat Yatırım ve Dış Ticaret Anonim Şirketi, ağırlıklı olarak Türkiye ve yurtdışında Mühendislik Hizmetleri, Tedarik İşlemleri ve İnşaat ("MTİ") projeleri yürütmektedir.	- Önemli MTİ sözleşmelerinin hüküm ve koşulları Yönetim tarafından kullanılan tahminlerin değerlendirilmesi ve hasılatın kayıtlara alınmasının zamanlamasının belirlenmesi açısından tarafımızca incelenmiştir.
"Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar" ve "Devam eden inşaat sözleşmeleri hakediş bedelleri" sırasıyla 1.159.021 Bin TL ve 380.774 Bin TL tutarlarındadır.	- Grup'un finans ve teknik ekipleriyle inşaatı devam eden projelerin durumu görüşülmüş ve söz konusu görüşmelerle ilgili anlayışımız destekleyici belgelerle kanıtlanmıştır.
MTİ projeleri kompleks içerikleriyle Grup'un ticari ve finansal raporlama anlamında çeşitli risklere maruz kalmasına sebep olmaktadır. TFRS 15 "Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat" standardı uyarınca inşaat sözleşmelerine ilişkin hasılatın tutarının hesaplanmasında ve zamanlamasının belirlenmesinde esas alınan edim yükümlülüğünün ifasına yönelik ilerlemenin ölçümünde girdi yöntemi kullanılmaktadır. Girdi yöntemi ile bir inşaat projesinde edim yükümlülüğünün ifası için Grup'un katlandığı maliyetler edim yükümlülüğünün ifası için beklenen toplam maliyetlere kıyaslanarak hasılat finansal tablolara alınır.	- İnşaat sözleşmeleri hasılatı tamamlanma yüzdesi yöntemiyle tarafımızca tekrar hesaplanmıştır.
Hasılatın muhasebeleştirilmesi kapsamında projeye özgü şartlar içeren inşaat projelerinin sonuçlarının belirlenmesi özellikle projelerin tamamlanması için katlanılacak maliyetin tahmini, sözleşme gelirinin gelecekteki olayların sonuçlarına bağlı belirsizliklerden etkilenmesi ve proje değişiklik talepleriyle ilgili tutarların muhasebeleştirilmesi yönetimin tahminlerine ve yargılarına dayanmaktadır. İnşaat sözleşmelerinden elde edilen hasılatın muhasebeleştirilmesi önemli ölçüde yönetimin tahmin ve yargılarına dayanması nedeniyle kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.	- Kayıtlara alınan inşaat sözleşmeleri hasılatı müşterilere faturalanan tutarlarla, bu müşterilerden sonradan yapılan tahsilatlar üzerinden tarafımızca test edilmiştir.
MTİ projelerinden hasılatın kayıtlara alınması denetim açısından özel bir ilgi gerektirmesi sebebiyle önemli bir risk olarak belirlenmiş durumdayız.	- Kayıtlara alınan inşaat sözleşmeleri maliyetleri tedarikçi ve taşeronlarca faturalanan tutarlarla, bu tedarikçi ve taşeronlara sonradan yapılan ödemeler üzerinden tarafımızca test edilmiştir.
	- İnşaat sözleşmelerinin maliyet bütçeleri ve ileriye yönelik tahminlerin tarihsel olarak doğruluk ve ihtiyatlılık düzeylerinin değerlendirmesi tarafımızca yapılmış ve Yönetim'in MTİ projelerinin tamamlanma aşamaları ve maliyet bütçelerinin değişimiyle ilgili mevcut varsayımları tarafımızca irdelenmiştir.
	- Hasılat ve sözleşmelerin muhasebeleştirme kayıtları, olağandışı ve süreklilik teşkil etmeyen kayıtlara odaklanılması suretiyle tarafımızca test edilmiştir.
	- Hasılat ve satışlardan iade hesaplarıyla ilgili detaylı dönemsellik testleri tarafımızca gerçekleştirilmiştir.

Müşterilere verilen kredi ve alacaklarla ilgili muhtemel zarar karşılıkları

“Kredi ve alacaklar” ile ilgili muhasebe politikaları ve kullanılan önemli muhasebe tahminlerinin detayı için Dipnot 3(c) ve Dipnot 3(j)’ye bakınız:

Kilit denetim konusu (devamı)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 12.029.225 Bin TL tutarındaki brüt finans sektörü faaliyetlerinden alacaklardan 497.438 Bin TL tutarındaki kredi ve alacaklardaki değer düşüklüğü karşılığı düşüldükten sonra finans sektörü faaliyetlerinden alacakların net kayıtlı değeri 11.531.787 Bin TL tutarındadır.

Bireysel bazda değerlendirilen değer düşüklüğü karşılıkları için değer düşüklüğüne neden olan bir olayın meydana geldiğinin ve gerekli sınıflamanın yapılmasının gerekli olduğunun belirlenmesiyle ilgili Yönetim’in karar vermesi ve tahminde bulunması gerekmektedir. Bu anlamda, TFRS 9 “Finansal Araçlar” kapsamında canlı kredi ve alacakların takipteki kredi ve alacaklara sınıflanmasıyla ilgili karşılıkların hesaplanmasında hata riski bulunmaktadır.

1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla uygulanmaya başlanan Yönetmelik ve Standart ile finansal varlıklarda değer düşüklüğünün tespitinde “gerçekleşen zarar” modelinden “beklenen kredi zararı modeli”ne geçilmiş olup bu model önemli varsayım ve tahminleri içermektedir.

Grup yönetiminin önemli varsayım ve tahminleri aşağıdaki gibidir.

- Kredi riskinde önemli artışın belirlenmesi,
- İleriye yönelik makroekonomik bilgilerin kredi riski hesaplamasına dahil edilmesi ve,
- Değer düşüklüğü modelinin tasarımı ve yapılandırması.

İtfa edilmiş maliyetle ölçülen kredilerin değer düşüklüğünün tespiti, (i) kredinin temerrüt durumuna, (ii) ilk muhasebeleştirme anına göre kredi riskindeki gerçekleşen değişime dayanan model ve (iii) bu kredilerin bu modele uygun sınıflandırılmasına bağlıdır. Beklenen kredi zarar karşılıkları hesaplamasının, finansal varlıkların bulundukları aşamaya göre değişiklik göstermesi nedeniyle, kredilerin doğru sınıflandırılması önem taşımaktadır.

Grup, beklenen kredi zararlarını toplu olarak değerlendirerek hesaplamaktadır. Toplu olarak ayrılan karşılıklar, karmaşık tasarım ve uygulamaya sahip, geçmiş ve cari dönemlerdeki veri setleri ve beklentiler dikkate alınarak modellenmektedir. Ayrıca, geleceğe ilişkin beklentiler makroekonomik modeller ile yansıtılmaktadır.

Kredilere ilişkin değer düşüklüğü hesaplaması yukarıda açıklandığı gibi önemli tahmin, varsayım ve yönetimin yargılarını içermesi ve ayrıca karmaşık bir yapıya sahip olması nedeniyle kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.

Bağımsız denetim çalışmalarımız kapsamında konunun nasıl dikkate alındığı (devamı)

Kredi değer düşüklüğü hesaplamalarını denetlemek için yaptığımız önemli prosedürler aşağıdakileri içermektedir:

- Kredi tahsisi, kullandırımı, teminatlandırma, tahsilat, takip, sınıflandırma ve değer düşüklüğü süreçlerine yönelik oluşturulan kontrollerin tasarım ve işleyiş etkinliği bilgi sistemleri uzmanları ile beraber test edilmiştir.
- Grup’un değer düşüklüğü modelinde tanımlanan öznel ve nesnel kriterlerin Yönetmelik ve Standart ile uygunluğu kontrol edilmiştir.
- Hazırlanan model ve metodoloji değerlendirilmiş ve kontrol testleri ve detay analizler ile yapılan hesaplamaların değerlendirmesi için çalışmalarımıza uzmanlar dahil edilmiştir.
- Kredi inceleme çalışmaları, örnekleme yoluyla seçilen krediler için kredi dosyalarının ve bilgilerinin detaylı olarak incelenmesini ve sınıflandırılmasının kontrolünü kapsamaktadır. Bu kapsamda kredi müşterisinin cari durumu, ileriye dönük bilgiler ve makroekonomik beklentiler de dahil edilerek değerlendirilmiştir.
- Beklenen zarar hesaplama modellerindeki verinin doğruluğu ve bütünlüğü test edilmiş, ayrıca beklenen kredi zararı hesaplamaları, yeniden hesaplama yöntemiyle kontrol edilmiştir. Hesaplama kullanılan, risk parametreleri için kurulan modeller incelenmiş ve seçilen örnek portföyler için risk parametreleri yeniden hesaplanmıştır.
- Geleceğe yönelik beklentileri yansıtmak için kullanılan makroekonomik modeller değerlendirilmiş, ilgili modellerin risk parametrelerine etkisi yeniden hesaplama yöntemi ile kontrol edilmiştir.
- Kredi riskinde önemli artışın belirlenmesinde kullanılan nitel ve nicel değerlendirmeler incelenmiş ve uygunluğu değerlendirilmiştir.

Ayrıca, kredilerin değer düşüklüğü karşılıklarına ilişkin konsolide finansal tablolarda yapılan açıklamaların yeterliliği değerlendirilmiştir.

Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli bir yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide finansal tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ancak duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ve yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız halinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtır yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, grup içerisindeki işletmelere veya işletmelerin faaliyetlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususları ve -varsa- ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

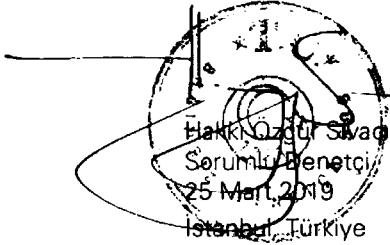
Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

1) TTK'nın 402 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Şirket'in 1 Ocak – 31 Aralık 2018 hesap döneminde defter tutma düzeninin ve konsolide finansal tablolarının TTK ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

2) TTK'nın 402 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of KPMG International Cooperative

Hakkı Özgür Savaş, SMMM
Sorumlu Denetçi
25 Mart 2019
İstanbul, Türkiye

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

VARLIKLAR	Dipnot	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2018	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2017
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	8	4.228.984	1.567.584
Finansal yatırımlar	9	5.384.153	3.849.882
Ticari alacaklar	10	3.798.949	6.599.418
- İlişkili taraflardan	7	563.347	113.541
- İlişkili olmayan taraflardan		3.235.602	6.485.877
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	11	5.006.245	5.079.237
- İlişkili taraflardan	7	186.010	609.590
- İlişkili olmayan taraflardan		4.820.235	4.469.647
Diğer alacaklar	12	398.069	988.157
- İlişkili taraflardan	7	30.205	511.087
- İlişkili olmayan taraflardan		367.864	477.070
Stoklar	13	1.319.020	1.368.204
Türev finansal varlıklar	22	52.589	12.677
Peşin ödenmiş giderler	14	474.386	610.642
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	26	57.882	39.483
Diğer dönen varlıklar	19	3.883.943	2.832.286
Ara toplam		24.604.220	22.947.570
Satış amaçlı sınıflandırılan gruplara ilişkin varlıklar	5	323.155	247.490
Toplam dönen varlıklar		24.927.375	23.195.060
Duran varlıklar			
Ticari alacaklar	10	1.992.635	1.626.245
- İlişkili taraflardan	7	251.168	--
- İlişkili olmayan taraflardan		1.741.467	1.626.245
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	11	6.525.542	5.434.161
- İlişkili taraflardan	7	413	--
- İlişkili olmayan taraflardan		6.525.129	5.434.161
Diğer alacaklar	12	2.279.565	444.016
- İlişkili taraflardan	7	1.683.488	--
- İlişkili olmayan taraflardan		596.077	444.016
Finansal yatırımlar	9	5.726.668	3.272.023
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	15	795.574	531.584
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	18	704.512	648.482
Maddi duran varlıklar	16	3.298.114	2.379.249
Maddi olmayan duran varlıklar	17	700.462	617.185
- Şerefiye		3.796	3.796
- Diğer		696.666	613.389
Peşin ödenmiş giderler	14	224.124	143.344
Ertelenmiş vergi varlığı	26	202.717	103.084
Diğer duran varlıklar		4.240	--
Toplam duran varlıklar		22.454.153	15.199.373
Toplam varlıklar		47.381.528	38.394.433

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU (devamı)

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

KAYNAKLAR	Dipnot	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2018	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2017
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli borçlanmalar	21	7.829.936	8.459.266
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	21	1.360.257	60.196
Türev finansal yükümlülükler	22	23.017	8.377
Ticari borçlar	10	2.293.550	2.444.097
- İlişkili taraflara	7	13.176	1.009
- İlişkili olmayan taraflara		2.280.374	2.443.088
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	11	19.468.108	12.549.893
- İlişkili taraflara	7	14.741	12.287
- İlişkili olmayan taraflara		19.453.367	12.537.606
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	23	55.348	44.518
Diğer borçlar	12	983.046	188.203
- İlişkili taraflara	7	800.172	292
- İlişkili olmayan taraflara		182.874	187.911
Ertelenmiş gelirler	14	1.709.596	3.570.873
Dönem karı vergi yükümlülüğü	26	49.077	78.413
Kısa vadeli karşılıklar	24	170.366	145.104
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin	24	86.489	69.847
- Diğer	24	83.877	75.257
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	19	534.833	297.546
Ara toplam		34.477.134	27.846.486
Satış amaçlı sınıflandırılan varlık gruplarına ilişkin yükümlülükler	5	34.777	12.496
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		34.511.911	27.858.982
Uzun vadeli yükümlülükler			
Uzun vadeli borçlanmalar	21	2.458.596	1.935.023
Ticari borçlar	10	71.064	49.515
- İlişkili olmayan taraflara		71.064	49.515
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	11	2.022.475	1.478.748
- İlişkili olmayan taraflara		2.022.475	1.478.748
Diğer borçlar	12	225.532	188.022
- İlişkili olmayan taraflara		225.532	188.022
Ertelenmiş gelirler	14	526.634	540.933
Uzun vadeli karşılıklar	24	43.554	43.841
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin	24	43.554	42.624
- Diğer	24	--	1.217
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	26	313.988	253.480
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar		217	
Diğer uzun vadeli yükümlülükler		--	171.158
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		5.662.060	4.660.720
Toplam yükümlülükler		40.173.971	32.519.702

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU (devamı)

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

ÖZKAYNAKLAR	Dipnot	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2018	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2017
Ana ortaklığa ait özkaynaklar			
Ödenmiş sermaye	27	400.000	400.000
Sermaye düzeltme farkları		6.400	6.400
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		2.993.674	1.632.600
Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler	27	1.497.851	1.191.070
Geçmiş yıllar karları		2.133.669	805.774
Dönem net (zararı) / karı		(27.666)	1.609.417
Ana ortaklığa ait özkaynaklar toplamı		7.003.928	5.645.261
Kontrol gücü olmayan paylar toplamı	27	203.629	229.470
Toplam özkaynaklar		7.207.557	5.874.731
Toplam özkaynaklar ve yükümlülükler		47.381.528	38.394.433

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT

KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

Kar ve ya zarar kısmı	Dipnot	Bağımsız denetimden geçmiş 2018	Bağımsız denetimden geçmiş 2017
Sürdürülen faaliyetler			
Hasılat	28	9.175.316	11.385.392
Satışların maliyeti	28	(7.697.980)	(8.988.121)
Ticari faaliyetlerden brüt kar	28	1.477.336	2.397.271
Finans sektörü faaliyetleri hasılatı	28	2.086.820	1.650.068
Finans sektörü faaliyetleri maliyeti	28	(917.785)	(571.815)
Finans sektörü faaliyetlerinden brüt kar	28	1.169.035	1.078.253
Brüt kar	28	2.646.371	3.475.524
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	30	885.596	691.464
Genel yönetim giderleri	29	(1.019.385)	(881.327)
Satış, pazarlama ve dağıtım giderleri	29	(318.965)	(335.248)
Araştırma ve geliştirme giderleri	29	(54.407)	(74.954)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların zararlarındaki vergi sonrası pay	15	126.485	125.112
Esas faaliyetlerden diğer giderler	30	(998.867)	(517.777)
Esas faaliyet karı		1.266.828	2.482.794
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	31	330.777	368.050
Yatırım faaliyetlerinden giderler	31	(37.277)	(52.019)
Finansman gideri öncesi faaliyet karı		1.560.328	2.798.825
Finansman gelirleri	32	88.251	122.720
Finansman giderleri	32	(1.456.188)	(947.297)
Finansman giderleri, net		(1.367.937)	(824.577)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi dönem karı		192.391	1.974.248
Dönem vergi gideri	26	(235.217)	(252.413)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	26	53.434	(54.486)
Toplam vergi gideri		(181.783)	(306.899)
Dönem karı		10.608	1.667.349

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT

KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

DİĞER KAPSAMLI GELİR KISMI	Dipnot	Bağımsız denetimden geçmiş 2018	Bağımsız denetimden geçmiş 2017
Dönem karı		10.608	1.667.349
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar			
Yurtdışı faaliyetlere ve raporlamaya ilişkin yabancı para çevrim farkları		1.290.472	763.767
Satılmaya hazır finansal varlıkların yeniden değerlendirme ve/veya sınıflandırma kayıpları / (kazançları)	9	155.649	4.247
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	26	(25.505)	(637)
Toplam diğer kapsamlı gelir/(gider)		1.420.616	767.377
Toplam kapsamlı gelir		1.431.224	2.434.726
Dönem karının dağılımı:			
Ana ortaklık payları		(27.666)	1.609.417
Kontrol gücü olmayan paylar		38.274	57.932
Dönem karı		10.608	1.667.349
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı			
Ana ortaklık payları		1.333.408	2.356.617
Kontrol gücü olmayan paylar		97.816	78.109
Toplam kapsamlı gelir		1.431.224	2.434.726

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

	Dipnot	Bağımsız denetimden geçmiş 2018	Bağımsız denetimden geçmiş 2017
A. İşletme faaliyetlerde (kullanılan)/ kaynaklanan nakit akışları		3.152.643	(180.968)
Dönem karı/(zararı)		10.608	1.667.349
Dönem net karı/(zararı) mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		(1.904.215)	(152.254)
Amortisman ve itfa gideriyle ilgili düzeltmeler	16,17	365.983	277.223
Türev finansal yatırımların elden çıkarılmasından (karlar) / zararlar	31	(156.663)	41.255
Finansal yatırımların gerçeğe uygun değer (kazanç)/kayıplarıyla ilgili düzeltmeler	9	(103.633)	(112.441)
Şüpheli alacaklarla ilgili düzeltmeler	10,12	47.609	42.006
Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer değişimleriyle ilgili düzeltmeler	18	69.043	(97.590)
Stok değer düşüklüğüyle ilgili düzeltmeler, net	13	5.699	2.122
Çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydalar karşılığıyla ilgili düzeltmeler	24	10.950	3.608
Kredi değer düşüklüğü karşılığıyla ilgili düzeltmeler	11	148.353	75.653
Karşılıklarla ilgili düzeltmeler, net	24	14.070	50.325
İzin karşılıklarıyla ilgili düzeltmeler, net	24	1.094	3.327
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımların karlarındaki paylar ile ilgili düzeltmeler	15	(125.543)	(125.112)
Faiz gelir ve giderleriyle ilgili düzeltmeler		(83.787)	(312.258)
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımların değer düşüklüğü		100	--
İmtiyazlı hizmet sözleşmelerinden alacaklara ilişkin gerçeğe uygun değer farkı	30	(264.045)	(188.414)
Faiz reeskont (gelirleri)/giderleri,net	30	1.987	11.607
Gerçekleşmemiş kur farkı (karları)/zararları ve çevrim farkları		(1.946.999)	(101.910)
Vergi giderleriyle ilgili düzeltmeler	26	181.783	306.899
İşletme edinimlerinden kaynaklanan düzeltmeler		(75.109)	(24.651)
Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan net kayıp / (kazançla) ilgili düzeltmeler	31	4.893	(3.903)
İşletme sermayesindeki değişimler		4.338.305	(2.313.533)
Stoklardaki değişimle ilgili düzeltmeler		43.485	399.708
Ticari alacaklardaki değişimle ilgili düzeltmeler		2.608.311	(2.814.865)
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlardaki düzeltmeler		10.830	12.873
Esas faaliyetler sonucu oluşan diğer alacaklar ve diğer dönen ve duran varlıklardaki değişimle ilgili düzeltmeler		(2.310.116)	(1.457.410)
Satış amaçlı sınıflandırılan varlıklardaki değişimle ilgili düzeltmeler		(75.665)	(53.107)
Satış amaçlı sınıflandırılan yükümlülüklerdeki değişimle ilgili düzeltmeler		22.281	3.041
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklardaki değişimle ilgili düzeltmeler		(1.420.924)	(2.630.295)
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlardaki değişimle ilgili düzeltmeler		7.461.942	2.914.767
Kullanımı kısıtlı nakit ve nakit benzerlerindeki değişim		(139.693)	(138.770)
Ticari borçlardaki değişimle ilgili düzeltmeler		(128.998)	523.257
Peşin ödenmiş giderlerdeki değişimle ilgili düzeltmeler		55.476	(88.735)
Ertelenmiş gelirlerdeki değişimle ilgili düzeltmeler		(1.887.226)	687.423
Esas faaliyetler sonucu oluşan diğer borçlar ve diğer yükümlülüklerdeki değişimle ilgili düzeltmeler		98.602	328.580
Faaliyetlerden elde edilen / (kullanılan) nakit akışları		707.945	617.470
Ödenen kıdem tazminatları	24	(10.020)	(960)
Finans sektörü faaliyetlerinden şüpheli alacaklardan tahsilatlar	11	111.712	42.169
Finans sektörü faaliyetlerini de içeren alınan faizler		1.845.768	1.385.916
Finans sektörü faaliyetleriyle ilgili ödenen faizler		(967.995)	(518.112)
Yatırım amaçlı gayrimenkul edinimlerinden nakit çıkışları	18	(24.202)	(8.701)
Şüpheli alacaklardan tahsilatlar	10	35.634	30.421
Ödenen vergiler	26	(282.952)	(313.263)
B. Yatırım faaliyetlerde kullanılan nakit akışları		(1.797.531)	(1.072.480)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		337.344	43.832
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların temettü ödemesi	15	--	589
İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen / vadeye kadar elde tutulan finansal varlık yatırımlarının satışından kaynaklanan nakit girişleri	9	92.093	373.712
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen finansal yatırımların kurulması ya da sermayelerine iştirak edilmesiyle ilgili nakit çıkışları	15	(15.061)	(37.804)
Kontrol gücü olmayan bağlı ortaklık kuruluşu ve sermaye artırımı etkisi		14	14.590
Kontrol gücü olmayan bağlı ortaklık sermaye artırımına katılım ve oran değişikliğine bağlı nakit çıkışları		(76.500)	--
Türev finansal yatırımlardan kaynaklanan nakit girişleri/(çıkışları)		131.391	(47.099)
GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan / satılmaya hazır finansal varlık yatırımlarından kaynaklanan nakit girişleri		3.352.188	2.776.624
İtfa edilmiş maliyetinden yansıtılan / vadeye kadar elde tutulan finansal varlık yatırımların edinimlerinden nakit çıkışları	9	(201.296)	(662.593)
GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan / satılmaya hazır finansal varlık edinimlerinden nakit çıkışları	9	(4.312.172)	(3.175.245)
Maddi duran varlık edinimlerinden nakit çıkışları		(1.014.362)	(324.679)
Maddi olmayan duran varlık edinimlerinden nakit çıkışları		(91.170)	(34.407)
C. Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları		1.166.595	912.622
İlişkili taraf borçlanmalarından kaynaklanan nakit girişleri / (çıkışları)		799.880	(1.096)
Ödenen temettüler		(33.603)	(25.629)
Borçlanmalar / (borçlanmaların geri ödemesi) ile ilgili net nakit akışı		1.194.304	1.379.030
Ödenen faizler		(793.986)	(439.683)
Nakit ve nakit benzerlerindeki net değişim (A+B+C)		2.521.707	(340.826)
D. Dönem başındaki nakit ve nakit benzerleri		1.368.909	1.709.735
Dönem sonundaki nakit ve nakit benzerleri (A+B+C+D)	8	3.890.616	1.368.909

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Dipnot	Açıklama	Sayfa
1	Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu	156-177
2	Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar	178-190
3	Önemli muhasebe politikaları	190-225
4	Bağlı ortaklık ve kontrol gücü olmayan pay edinimleri	226-227
5	Satış amacıyla elde tutulan varlık ve yükümlülük grupları	227
6	Bölgümlere göre raporlama	228-231
7	İlişkili taraf açıklamaları	231-232
8	Nakit ve nakit benzerleri	233
9	Finansal yatırımlar	234-236
10	Ticari alacak ve borçlar	237-239
11	Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar ve borçlar	239-241
12	Diğer alacak ve borçlar	242-243
13	Stoklar	244
14	Peşin ödenmiş giderler ve ertelenmiş gelirler	245
15	Özkaynak yöntemiyle değerklenen yatırımlar	246-251
16	Maddi duran varlıklar	252-253
17	Maddi olmayan duran varlıklar	254
18	Yatırım amaçlı gayrimenkuller	255
19	Diğer varlık ve yükümlülükler	256
20	Devam eden inşaat sözleşmeleri alacakları ve hakediş bedelleri	257
21	Borçlanmalar	257-258
22	Türev finansal araçlar	258
23	Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	259
24	Karşılıklar	259-261
25	Taahhütler, koşullu yükümlülükler ve varlıklar	261-262
26	Vergi	263-271
27	Sermaye, yedekler ve diğer özkaynak kalemleri	272
28	Hasılat	273
29	Genel yönetim giderleri, satış, pazarlama ve dağıtım giderleri ve araştırma ve geliştirme giderleri ve niteliklerine göre giderler	273-275
30	Esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler	275
31	Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler	276
32	Finansman gelir ve giderleri	276
33	Diğer işletmelerdeki paylara ilişkin açıklamalar	277-278
34	Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil)	279-297
35	Grup şirketleri	298-302
36	Raporlama döneminden sonraki olaylar	302

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu

Çalık Holding 1997 yılında kurulmuş olup, faaliyet konusu tekstil, enerji, telekomünikasyon, inşaat, gayrimenkul, yatırım, pazarlama ve bankacılık ve finans sektörlerinde faaliyet gösteren şirketlerin idare ve koordinasyonunu sağlamak ve yatırım yapmaktır.

Çalık Holding, 20 Mart 1997 tarihinde tescil adresi olan Büyükdere Caddesi No:163 Zincirlikuyu-İstanbul/Türkiye'de kurulmuştur.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Çalık Holding'e ait 115 adet (31 Aralık 2017: 84) bağlı ortaklık ("Bağlı Ortaklıklar"), 30 adet (31 Aralık 2017: 9) iş ortaklığı ("İş Ortaklıkları"), 16 adet (31 Aralık 2017: 15) iştirak ("İştirakler") (burada ve bundan sonra "Grup" veya "Çalık Grubu" olarak bahsedilecektir) bulunmaktadır. Holding'in 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla müşterek faaliyeti bulunmamaktadır.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla müşterek faaliyeti ("Müşterek Faaliyetler") bulunmamaktadır. Çalık Grubu'nun 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla ve aynı tarihte sona eren yıllara ait konsolide finansal tabloları, Çalık Holding ve bağlı ortaklıkları ile Grup'un iştiraklerdeki, iş ortaklıklarındaki ve müşterek faaliyetlerinden paylarını kapsamaktadır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Grup'un çalışan sayısı 19.321'dir (31 Aralık 2017: 18.632).

Grup ağırlıklı olarak Dipnot 6'da ayrıntılı olarak açıklandığı gibi altı ana faaliyet bölümünde faaliyetlerini sürdürmektedir:

- Enerji
- İnşaat
- Tekstil
- Pazarlama
- Telekomünikasyon
- Bankacılık ve finans

Çalık Holding'in konsolidasyon kapsamına dahil edilen bağlı ortaklıkları, iş ortaklıkları, müşterek faaliyetleri ve iştirakleri ile onların bulundukları ülkeler ve faaliyet alanları aşağıdaki gibidir:

Grup içi hisse devirleri

Tura Moda Mağazacılık ve Elektronik Ticaret Anonim Şirketi ("Tura Moda")

2 Ocak 2018 tarihinde eski ünvanı "Tura Madencilik Anonim Şirketi" olan Tura Moda'nın Çalık Holding'e ait hisseleri, Grup'un diğer bir bağlı ortaklığı olan Gap Pazarlama Anonim Şirketi'ne

("Gap Pazarlama") nominal değeri üzerinden devredilmiştir. Şirketin ünvanı 4 Mayıs 2018 tarihinde "Tura Moda Mağazacılık ve Elektronik Ticaret Anonim Şirketi" olarak değiştirilmiştir.

İşletme birleşmeleri

Grup'un Enerji sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklığı Atlas Petrol Gaz İthalat ve Pazarlama Ticaret Anonim Şirketi ("Atlas Petrol") ve Çalık Gaz ve Petrol Anonim Şirketi ("Çalık Gaz") arasında

31 Aralık 2018 tarihinde imzalanan birleşme sözleşmesine istinaden Çalık Gaz devralan şirket sıfatıyla Atlas Petrol'ü tüm hak ve yükümlülükleri ile birlikte birleşme yoluyla devralmıştır. İlgili işlem neticesinde Atlas Petrol'ün tüzel kişiliği sona ermiştir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.1 Enerji bölümündeki işletmeler

Şirket Adı	Ortaklık Tipi	Ülke
Adacami Enerji Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Akılcı Bilişim Hizmetleri ve Danışmanlık Anonim Şirketi ⁽¹⁾	Bağlı ortaklık	Türkiye
Ant Enerji Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Atayurt İnşaat Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Başak Yönetim Sistemleri Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çalık Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi ("ÇEDAŞ")	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çalık Enerji Dubai FZE	Bağlı ortaklık	BAE
Çalık Enerji Elektrik Üretim ve Madencilik Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Çalık Enerji")	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çalık Enerji Swiss AG ⁽¹⁾	Bağlı ortaklık	İsviçre
Çalık Gaz	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çalık Georgia LLC ⁽¹⁾	Bağlı ortaklık	Gürcistan
Çalık Güneş Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çalık Limak Adi Ortaklığı	İş ortaklığı	Türkiye
Çalık NTF Elektrik Üretim ve Madencilik Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çalık Petrol Arama Üretim Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ⁽¹⁾	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çalık Rüzgar Enerjisi Elektrik Üretim Limited Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çalık Solar Enerji Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çalık Yenilenebilir Enerji Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çedaş Elektrik Dağıtım Yatırımları Anonim Şirketi ("ÇED")	Bağlı ortaklık	Türkiye
Demircili Rüzgar Enerjisi Elektrik Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Doğu Akdeniz Petrokimya ve Rafineri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Doğu Aras Enerji Yatırımları Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Energy Sabz Arman Pars Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	İran
Enerji Sabz Pouya Pars Anonim Şirketi ⁽¹⁾	Bağlı ortaklık	İran
Gap Elektrik Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Granite Holding N.V. ⁽¹⁾	Bağlı ortaklık	Hollanda
Hamerz Green Energy ⁽¹⁾	Bağlı ortaklık	İran
Irmak Yönetim Sistemleri Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
İkideniz Petrol ve Gaz Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
JSC Calik Georgia Wind	Bağlı ortaklık	Gürcistan
Kızılırmak Enerji Elektrik Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Kosova Çalık Limak Energy Sh.A.	İş ortaklığı	Kosova
LC Electricity Supply and Trading d.o.o.	İş ortaklığı	Sırbistan
Mayestan Clean Energy ⁽¹⁾	Bağlı ortaklık	İran
Momentum Enerji Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Onyx Trading Innovation FZE	Bağlı ortaklık	BAE
Petrotrans Enerji Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Sembol Enerji Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
TAPCO Petrol Boru Hattı Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ⁽¹⁾	İş ortaklığı	Türkiye
Taşkent Merkez Park Gayrimenkul Yatırım Anonim Şirketi ⁽¹⁾	İş ortaklığı	Türkiye
TCB İnşaat Yatırım Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Technological Energy N.V.	Bağlı ortaklık	Hollanda
Technovision Mühendislik Danışmanlık ve Dış Ticaret Limited Şirketi ("Technovision")	Bağlı ortaklık	Türkiye
Türkmen'in Altın Asrı Elektrik Enerjisi Toptan Satış Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Yeşilçay Enerji Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Yeşilirmak Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi ("YEDAŞ")	Bağlı ortaklık	Türkiye
Yeşilirmak Elektrik Perakende Satış Anonim Şirketi ("YEPAS")	Bağlı ortaklık	Türkiye

⁽¹⁾ Grup'un bağlı ortaklıkları olan Akılcı Bilişim Hizmetleri ve Danışmanlık Anonim Şirketi, Çalık Georgia LLC, Çalık Enerji Swiss AG, Enerji Sabz Pouya Pars A.Ş., Granite Holding N.V., Hamerz Green Energy, Mayestan Green Energy ve iştiraki olan Taşkent Merkez Park Gayrimenkul Yatırım Anonim Şirketi ("Taşkent Merkez Park") gayri faal ya da yeni kurulmuş şirketler olup 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara etkilerinin önemsiz olmaları sebebiyle konsolidasyona dahil edilmemişlerdir.

⁽¹⁾ TAPCO Petrol Boru Hattı Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("TAPCO") 21 Aralık 2018 tarihinde alınan yönetim kurulu kararıyla tasfiye sürecine girmiştir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.1 Enerji bölümündeki işletmeler (devamı)

Adacami Enerji Elektrik Üretim Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi ("Adacami Enerji")

Adacami Enerji, elektrik enerjisi tesisi inşası, kiralaması, işletmesi ve elektrik satışı amacıyla 2009 yılında kurulmuştur.

Akılcı Bilişim Hizmetleri ve Danışmanlık Anonim Şirketi ("Akılcı Bilişim")

Akılcı Bilişim, 2 Mayıs 2017 tarihinde İstanbul'da kurulmuştur. Şirket raporlama tarihi itibarıyla gayri faaldir.

Ant Enerji Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ("Ant Enerji")

Ant Enerji, enerji satışı, pazarlaması ve dağıtımını yapmak amacıyla 2006 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

Atayurt İnşaat Anonim Şirketi ("Atayurt İnşaat")

Atayurt İnşaat, enerji üretim santrali inşa etmek ve ilgili servis, onarım ve bakımı sağlamak amacıyla 2009 yılında kurulmuştur. Atayurt inşaat 2014 yılında Libya'nın Trablus şehrinde bir şube açmıştır.

Başak Yönetim Sistemleri Anonim Şirketi ("Başak Yönetim")

Başak Enerji Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş. unvanıyla, elektrik üretim tesisi inşası ve işletmesi, üretimi, elektrik satış ve pazarlaması için 2008 yılında kurulmuştur.

11 Nisan 2013 tarihinde, Başak Enerji Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin unvanı "Başak Yönetim Sistemleri A.Ş." olarak değiştirilmiştir.

ÇEDAŞ

ÇEDAŞ, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ("EPDK")'nın mevzuat hükümleri uyarınca elektrik dağıtım ve satışı ve bu faaliyetlerdeki şirketlere iştirak etmek amacıyla 2010 yılında kurulmuştur.

Çalık Enerji Dubai FZE ("Çalık Enerji Dubai")

Çalık Enerji Dubai, Jebel Ali Serbest Bölge, Dubai'de kurulmuştur. Çalık Enerji Dubai'nin Türkmenistan'da şubesi bulunmaktadır.

Çalık Enerji Elektrik Üretim ve Madencilik Anonim Şirketi ("Çalık Elektrik")

Çalık Elektrik, elektrik üretim tesisleri kurmak, çalıştırmak ve kiralamak amacıyla 2004 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Çalık Enerji")

Çalık Enerji, Grup'un enerji sektöründeki faaliyetlerini yürütmek üzere 1998 yılında kurulmuştur. Çalık Enerji, doğalgaz ve petrol kaynaklarının işletilmesi, arama-üretim safhalarında ve uluslararası piyasalara sevki ile satış faaliyetlerini yerine getirmektedir. Çalık Enerji'nin Çalık Enerji Türkmenistan, Çalık Enerji Gürcistan, Çalık Enerji Özbekistan, Çalık Enerji Libya ve Çalık Enerji Irak olmak üzere beş şubesi bulunmaktadır.

Calik Enerji Swiss AG ("Çalık Swiss")

Çalık Swiss, imtiyaz ya da diğer hakların alımı, yönetimi ve kullanımının yanı sıra enerji santrallerinin inşaatı ve bakımı, başta elektrik sektörü olmak üzere enerji sektöründe faaliyet gösteren diğer grup şirketlerinin geliştirilmesi ve finansman kaynakları bulunması konusunda hizmet vermesi amacıyla 27 Nisan 2017 tarihinde İsviçre'de kurulmuştur.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.1 Enerji bölümündeki işletmeler (devamı)

Çalık Gaz

Eski ticaret unvanı Akçay Enerji Anonim Şirketi olan Çalık Gaz elektrik enerjisi üretim tesisi kurulması, işletmeye alınması, kiralınması, elektrik enerjisi üretimi ve üretilen elektrik enerjisinin ve/veya kapasitesinin müşterilere satışı amacıyla 2010 yılında İstanbul'da kurulmuştur. 31 Aralık 2018 tarihinde Çalık Gaz ve Petrol A.Ş. devralan şirket sıfatıyla Atlas Petrol Gaz İthalat ve Pazarlama Ticaret A.Ş.'yi tüm hak ve yükümlülükleri ile birlikte birleşme yoluyla devralmıştır. İlgili işlem neticesinde Atlas Petrol Gaz İthalat ve Pazarlama Ticaret A.Ş.'nin tüzel kişiliği sona ermiştir.

Çalık Georgia LLC ("Çalık Georgia")

Çalık Georgia, 2015 yılında Tiflis'te Gürcistan'da hidroelektrik santrallerin mühendislik, tedarik ve inşaatının yapılması ile Gürcistan'da üretilen elektriğin ticaretinin yapılması amacıyla kurulmuştur. Şirket, raporlama tarihi itibarıyla gayriaktif durumdadır.

Çalık Güneş Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Çalık Güneş")

Çep Petrol Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş. adıyla, ham petrol ihracatı, ithalatı, dağıtımı, işletmesi ve üretim için gerekli tesislerin inşası için 2008 yılında kurulmuştur. Şirketin ünvanı 27 Kasım 2018 tarihinde "Çalık Güneş Enerji Üretim A.Ş." olarak değiştirilmiştir.

Çalık Limak Adi Ortaklığı

Çalık Limak Adi Ortaklığı, 2013 yılında İstanbul'da ÇEDAŞ ve Limak Yatırım Enerji Üretim İşletme Hizmetleri ve İnşaat A.Ş. ("Limak Yatırım") tarafından tamamı ÇEDAŞ, Çalık Enerji ve Limak Yatırım'a ait iş ortaklığı olan Kosova Çalık Limak Energy tarafından sahip olunan Kosova Electricity Distribution and Supply Company ISC firmasına her türlü teknik ekipman sağlamak amacıyla iş ortaklığı olarak kurulmuştur.

Çalık NTF Elektrik Üretim ve Madencilik Anonim Şirketi ("Çalık NTF")

Çalık NTF, elektrik üretim tesisleri kurmak, işletmek ve kiralamak amacıyla 2006 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

Çalık Petrol Arama Üretim Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Çalık Petrol")

Çalık Petrol doğalgaz ve petrol arama, üretimi, dağıtımı, satışı, iletimi ve ticareti amacıyla 2012 yılında kurulmuştur.

Çalık Rüzgar Enerjisi Elektrik Üretim Limited Şirketi ("Çalık Rüzgar")

Çalık Rüzgar elektrik enerjisi tesisi inşası ve işletmesi, üretimi, elektrik satış ve pazarlaması amacıyla 1994 yılında Ankara'da kurulmuştur.

Çalık Solar Enerji Anonim Şirketi ("Çalık Solar")

Aktif Doğalgaz Ticaret Anonim Şirketi adıyla, gaz dağıtımı ve ticareti amacıyla 1999 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Şirketin ünvanı 28 Kasım 2018 tarihinde "Çalık Solar Enerji A.Ş." olarak değiştirilmiştir.

Çalık Yenilenebilir Enerji Anonim Şirketi ("Çalık Yenilenebilir Enerji")

Çalık Diamond Solar Enerji Anonim Şirketi adıyla, 2012 yılında kurulmuş olup ana faaliyet konusu her türlü güneş enerjisi santrali projelerinin geliştirilmesi ve inşa edilmesidir. Şirketin ünvanı 27 Kasım 2018 tarihinde "Çalık Yenilenebilir Enerji" olarak değiştirilmiştir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.1 Enerji bölümündeki işletmeler (devamı)

ÇED

ÇED, enerji piyasasını düzenleyen mevzuat hükümlerine uygun olarak elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin dağıtımı ve satışı ile enerji sektöründe faaliyet gösteren şirketler kurulması veya bunlara iştirak edilmesi, iştirak edilen veya yeni kurulan bu şirketlerin yönetimlerinin tayin edilmesi, bu şirketlere teknik, mali, bilgi işlem ve insan kaynakları yönetimi ile diğer konularda danışmanlık hizmeti sağlanması, yeni kurulan veya iştirak ettiği şirketlerin teknik, idari ve mali organizasyonlarında destek sağlanması ve bu şirketler aracılığıyla sınai veya ticari yatırımlar yapılması faaliyetlerini yürütmektedir.

Demircili Rüzgar Enerjisi Elektrik Üretim Anonim Şirketi ("Demircili Rüzgar")

Demircili Rüzgar, elektrik enerjisi üretim tesisi kurulması, işletmeye alınması, kiralınması, elektrik enerjisi üretimi, üretilen elektrik enerjisi ve/veya kapasitesinin müşterilere satış faaliyetinde bulunmak amacıyla 2017 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

Doğu Akdeniz Petrokimya ve Rafineri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Doğu Akdeniz Petrokimya")

Eski unvanı Enerji Petrol Gaz İthalat Pazarlama Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi olan Doğu Akdeniz Petrokimya 2005 yılının sonunda doğalgaz ve petrol beklentilerini gerçekleştirmek, bu ürünleri üretmek, ithalat ve ihracatını yapmak ve bu ürünlerin dağıtımını benzer fabrikalara yapmak amacıyla İstanbul'da kurulmuştur.

Doğu Aras Enerji Yatırımları Anonim Şirketi ("Doğu Aras")

5 Mayıs 2013 tarihinde ÇED ve Kiler Alışveriş Hizmetleri Gıda Sanayi Ticaret Anonim Şirketi ("Kiler Alışveriş") arasında imzalanan müşterek anlaşma kapsamında Doğu Aras, ÇED ve Kiler Alışveriş tarafından sermaye sahiplik oranları sırasıyla yüzde 50 ve yüzde 50 olacak şekilde elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin dağıtımı ve perakende veya toptan satışı amacıyla enerji sektöründe faaliyet gösteren şirketler kurulması veya bunlara iştirak edilmesi, iştirak edilen veya yeni kurulan bu şirketlerin yönetimlerinin tayin edilmesi, bu şirketlere teknik, mali, bilgi işlem ve insan kaynakları yönetimi ile diğer konularda danışmanlık hizmeti sağlanması, yeni kurulan veya iştirak ettiği şirketlerin teknik, idari ve mali organizasyonlarında destek sağlanması ve bu şirketler aracılığıyla sınai veya ticari yatırımlar yapılması amacıyla bir iş ortaklığı olarak kurulmuştur.

Doğu Aras, 28 Haziran 2013 tarihinde imzalanan hisse devir sözleşmesine istinaden Kars, Ardahan, Iğdır, Erzincan, Ağrı, Bayburt ve Erzurum bölgelerinde elektrik dağıtım ve satışı yapan ve kamuya ait olan Aras Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi ("Aras EDAŞ") ve Aras Elektrik Perakende Satış Anonim Şirketi ("Aras EPAŞ") paylarının tamamını özelleştirme kapsamında açılan ihaleye girerek satın almıştır.

Enerji Sabz Arman Pars Anonim Şirketi ("Enerji Sabz Arman Pars")

Enerji Sabz Arman Pars, 2017 yılında İran'da kurulmuştur. Şirket, hammadde, endüstriyel parça ve aletler gibi tüm izinli ticari ürünlerin alışverişi, ihracat ve ithalatı gibi ticari ve iktisadi faaliyetleri yürütmek amacı ile kurulmuştur.

Enerji Sabz Pouya Pars Anonim Şirketi ("Enerji Sabz Pouya Pars")

Enerji Sabz Pouya Pars, 2017 yılında İran'da kurulmuştur. Şirket, hammadde, endüstriyel parça ve aletler gibi tüm izinli ticari ürünlerin alışverişi, ihracat ve ithalatı gibi ticari ve iktisadi faaliyetleri yürütmek amacı ile kurulmuştur.

Gap Elektrik Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Gap Elektrik")

Gap Elektrik, sahip olduğu 30 yıl süreli ruhsat ile Malatya, Elazığ, Tunceli ve Bingöl illerinde elektrik dağıtım sistemlerinin işletilmesi amacıyla 1998 yılında kurulmuştur. Raporlama tarihi itibarıyla gayrifaidir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.1 Enerji bölümündeki işletmeler (devamı)

Granite Holding N.V. ("Granite")

Granite Holding, holding faaliyetleri yürütmek amacıyla 2017 yılında Hollanda'da kurulmuştur.

Hamerz Green Energy ("Hamerz")

Hamerz Green Energy, 2016 yılında İran'da kurulmuştur. Şirket, ham madde, endüstriyel parça ve aletler gibi tüm izinli ticari ürünlerin alış veriş, ihracat ve ithalatı gibi ticari ve iktisadi faaliyetleri yürütmek amacı ile kurulmuştur. Raporlama tarihi itibarıyla gayrifaaldir.

Irmak Yönetim Sistemleri Anonim Şirketi ("Irmak Yönetim")

Irmak Enerji Elektrik Üretim Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi unvanıyla elektrik enerjisi tesisi inşası ve işletmesi, üretimi, elektrik satış ve pazarlaması amacıyla 2008 yılında kurulmuştur.

11 Nisan 2013 tarihinde, Irmak Enerji Elektrik Üretim Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin unvanı "Irmak Yönetim" olarak değiştirilmiştir.

İkideniz Petrol ve Gaz Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("İkideniz Petrol")

İkideniz Petrol, ham petrol ihracatı, ithalatı, dağıtım, işletmesi ve üretim amacıyla 2008 yılında kurulmuştur. Raporlama tarihi itibarıyla gayrifaaldir.

JSC Calik Georgia Wind ("JSC Georgia")

JSC Georgia, 2015 yılında Tiflis'te Gürcistan'da enerji altyapısı geliştirmek, güneş ve rüzgar santrali projelerinin geliştirilmesi ile bunların finansman, inşaat ve uzun dönemli işletilmesine sponsor sağlanması amacıyla kurulmuştur.

Kızılırmak Enerji Elektrik Anonim Şirketi ("Kızılırmak")

Kızılırmak, her çeşit doğalgazı ve ham petrolü ve türev ürünlerini ithal etmek, ihraç etmek, dağıtmak ve işletmek amacıyla 2005 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

Kosova Çalık Limak Energy Sh.A. ("KÇLE")

KÇLE, 17 Eylül 2012 tarihinde ÇEDAŞ, Çalık Enerji ve Limak Yatırım arasında imzalanan müşterek anlaşma kapsamında iş ortaklığı olarak kurulan KÇLE şirketinin toplam sermayesine ÇEDAŞ, Çalık Enerji, ve Limak Yatırım sırasıyla yüzde 25, yüzde 25 ve yüzde 50 oranlarında iştirak etmişlerdir. 2015 yılı içerisinde ÇEDAŞ tarafından sahip olunan ve KÇLE'in yüzde 25'ini temsil eden hisseler Çalık Enerji'ye devrolmuştur.

8 Mayıs 2013 tarihinde KÇLE, Kosova Cumhuriyeti'nde elektrik dağıtım ve tedarik faaliyetlerini yürüten "Kompania Per Distribuim Dhe Fumizim Me Energji Elektrike SH.A ("KEDS") isimli kamu iktisadi kuruluşunun paylarının tamamını özelleştirme kapsamında Kosova Cumhuriyeti Hükümeti tarafından açılan ihaleye girerek satın almıştır.

LC Electricity Supply and Trading d.o.o ("LC Electricity")

LC Electricity, 2014 yılında Sırbistan'da elektrik ticareti ve bu kapsamda mal ve hizmet alım satımı amacıyla Türkmen'in Altın Asrı Elektrik Enerjisi Toptan Satış Anonim Şirketi ("Türkmen Elektrik") ve Limak Yatırım arasında imzalanan müşterek anlaşma kapsamında yüzde 50 eşit sermaye sahiplik oranları ile bir iş ortaklığı olarak kurulmuştur.

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.1 Enerji bölümündeki işletmeler (devamı)

Mayestan Clean Energy ("Mayestan Clean Energy")

Mayestan Clean Energy, 2016 yılında İran'da kurulmuştur. Şirket, ham madde, endüstriyel parça ve aletler gibi tüm izinli ticari ürünlerin alış veriş, ihracat ve ithalatı gibi ticari ve iktisadi faaliyetleri yürütmek amacı ile kurulmuştur. Şirket raporlama tarihi itibarıyla gayri faaldir.

Momentum Enerji Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Momentum Enerji")

Momentum Enerji, elektrik enerjisi tesisi inşası ve işletmesi, üretimi, elektrik satış ve pazarlaması için 2008 yılında kurulmuştur.

Onyx Trading Innovation FZE ("Onyx")

Onyx, 2016 yılında Dubai'de kurulmuştur.

Petrotrans Enerji Anonim Şirketi ("Petrotrans Enerji")

Petrotrans Enerji, doğalgaz, ham petrol ve bunların ürünlerinin ithalatı, ihracatı ya da ticaretini yapmak amacıyla gerekli tesisleri işletmek, ham petrol, petrol ürünleri ve her nevi gaz iletimi ve dağıtımını yapmak ve bu faaliyetle ilgili her nevi doğalgaz, ham petrol, petrol ürünleri satın almak ve satmak amacıyla 2010 yılında kurulmuştur.

Sembol Enerji Anonim Şirketi ("Sembol Enerji")

Sembol Enerji, ana faaliyet konusu elektrik enerjisi üretim tesisi kurulması, işletmeye alınması, kiralanması, elektrik enerjisi üretimi ve üretilen elektrik enerjisinin ve/veya kapasitesinin müşterilere satışı amacıyla 2010 yılında kurulmuştur.

TAPCO

TAPCO, her çeşit doğalgazı ve ham petrolü ve türev ürünlerini ithal etmek, ihraç etmek, dağıtmak ve işletmek amacıyla 2005 yılında İstanbul'da kurulmuştur. TAPCO 21 Aralık 2018 tarihinde alınan yönetim kurulu kararıyla tasfiye sürecine girmiştir.

Taşkent Merkez Park

Taşkent Merkez Park 2018 yılında kurulmuş olup ana faaliyet konusu ikamet amaçlı binaların yapılmasıdır.

TCB İnşaat Yatırım Anonim Şirketi ("TCB İnşaat")

Atagas Doğalgaz Ticaret Anonim Şirketi adıyla, 2014 yılında Aktif Doğalgaz ve ASL Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("ASL Enerji") arasında imzalanan müşterek yönetim anlaşması kapsamında sermayesine yüzde 50 oranında eşit iştirak edilerek Türkmenistan'dan satın alınacak doğalgazın İran üzerinden ithali ve Türkiye'de toptan satışı ve/veya tekrar yurtdışına ihracı amacıyla kurulan bir iş ortaklığıdır. Grup, 15 Kasım 2017 tarihinde kalan yüzde 50'lik payı satın alarak sahiplik oranını yüzde 100'e yükseltmiştir. Şirketin ünvanı 16 Ağustos 2018 tarihinde "TCB İnşaat" olarak değiştirilmiştir.

Technological Energy N.V. ("Technological Energy")

Technological Energy, 8 Haziran 2016 tarihinde Hollanda'da kurulmuştur.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.1 Enerji bölümündeki işletmeler (devamı)

Technovision

Technovision, makine ve inşaat mühendisliği hizmeti ve danışmanlık hizmeti vermek amacıyla 1994 yılında Ankara'da kurulmuştur. 2015 yılında şirket hisselerinin yüzde 99,97'si, Grup şirketlerine mühendislik ve danışmanlık hizmeti vermek amacıyla Çalık Enerji tarafından satın alınmıştır.

Türkmen'in Altın Asrı Elektrik Enerjisi Toptan Satış Anonim Şirketi ("Türkmen Elektrik")

Türkmen Elektrik, elektrik dağıtımı ve ticareti yapmak amacıyla 2000 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

Yeşilçay Enerji Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Yeşilçay Enerji")

Yeşilçay Enerji, elektrik enerjisi tesisi inşası ve işletmesi, üretimi, elektrik satış ve pazarlaması ile maden cevheri araştırma ve üretimi amacıyla 2008 yılında kurulmuştur.

YEDAŞ

YEDAŞ, Samsun, Ordu, Amasya, Çorum ve Sinop illerinde elektrik enerjisi dağıtımı alanında faaliyet göstermek amacıyla, 2010 yılında özelleştirme kapsamında Grup tarafından 30 yıllık bir süre için devralınarak faaliyetlerine başlamıştır.

4628 sayılı Enerji Piyasası Kanunu'nun 3'ncü maddesi uyarınca elektrik dağıtım şirketlerinin 1 Ocak 2013 tarihine kadar dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini ayrıştırmalarına yönelik yasal zorunluluk bulunmaktadır. Bu kapsamda YEDAŞ, 31 Aralık 2012 tarihinde dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini ayrıştırmıştır. Bu karar kapsamında YEPAŞ 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren perakende satış faaliyetlerine başlamıştır.

YEPAŞ

4628 sayılı Enerji Piyasası Kanunu'nun 3'ncü maddesi uyarınca elektrik dağıtım şirketlerinin 1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini ayrıştırmalarına yönelik yasal zorunluluk bulunmaktadır. Bu kapsamda Samsun, Ordu, Çorum, Amasya ve Sinop illerini kapsayan bölgede dağıtım, perakende hizmetleri faaliyetlerini yürütmekte olan YEDAŞ, 31 Aralık 2012 tarihinde dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini ayırmıştır. Bu karar kapsamında YEPAŞ, elektrik ve elektrikle ilgili ürünlerin perakende satışı amacıyla 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren YEDAŞ'tan kısmi bölünme ile yasal olarak ayrılarak kurulmuştur.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.2 İnşaat bölümündeki işletmeler

Şirket Adı	Ortaklık Tipi	Ülke
Çalık Emlak ve Gayrimenkul Yatırımları Anonim Şirketi ("Çalık Emlak")	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çalık İnşaat Anonim Şirketi ("Çalık İnşaat")	Bağlı ortaklık	Türkiye
Gap Construction Co. ("Gap Libya")	Bağlı ortaklık	Libya
Gap Construction Investment and Foreign Trade LLC-Qatar ("Gap İnşaat Katar")	Bağlı ortaklık	Katar
Gap İnşaat Construction and Investment Co. Ltd. ("Gap İnşaat Sudan")	Bağlı ortaklık	Sudan
Gap İnşaat Dubai FZE	Bağlı ortaklık	BAE
Gap İnşaat Saudi Arabia Ltd.	Bağlı ortaklık	S. Arabistan
Gap İnşaat Ukraine Ltd. ("Gap İnşaat Ukrayna")	Bağlı ortaklık	Ukrayna
Gap İnşaat Yatırım ve Dış Ticaret Anonim şirketi ("Gap İnşaat")	Bağlı ortaklık	Türkiye
Gapyapı İnşaat Anonim Şirketi ("Gapyapı")	Bağlı ortaklık	Türkiye
Innovative Construction Technologies Trading FZE ("Innovative Construction")	Bağlı ortaklık	BAE
Kentsel Dönüşüm İnşaat Anonim Şirketi ("Kentsel Dönüşüm")	Bağlı ortaklık	Türkiye
White Construction N.V. ("White Construction")	Bağlı ortaklık	Hollanda

Çalık Emlak

Grup'un bağlı ortaklıkları olan Çalık Gayrimenkul Ticaret A.Ş. ile Çalık Turizm Kültür İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. 2015 yılında birleşmiş ve unvan değişikliğine giderek Çalık Emlak adını almıştır. Çalık Emlak her türlü gayrimenkulün alım satımı, inşası, projelendirilmesi, kiralanması faaliyetlerini yürüten şirketlere ortaklık kurmak ya da satın almak amacıyla İstanbul'da kurulmuştur.

Gap İnşaat

Gap İnşaat, 1996 yılında Türkiye ve yurtdışında inşaat, müteahhitlik ve dekorasyon işleri yapmak amacıyla Türkiye'de kurulmuştur. Yurt içinde ve yurt dışında, gerekli izinlerin alınması şartıyla, mineral, mermer, kireç, kil, kömür ve taş ocaklarında yapılan madencilik faaliyetlerini yönetmekte, mermer ve taş kesme makineleri ve yedek parçaları, seramik yedek parçaları, yer ve duvar karolarının yurt içi ve yurt dışı ticaretini yapmaktadır. Gap İnşaat'ın çeşitli inşaat projelerini yürütmek amacıyla Türkmenistan ve Irak'ta iki adet şubesi bulunmaktadır.

Gap İnşaat Sudan, Gap İnşaat Saudi Arabia Ltd, Gap Libya, Kentsel Dönüşüm, Çalık İnşaat, Gap İnşaat Katar, Gap İnşaat Dubai FZE, Gap İnşaat Ukrayna, White Construction ve Innovative Construction.

Gap İnşaat'ın bağlı ortaklıkları olan Gap İnşaat Sudan, Gap İnşaat Saudi Arabia Ltd, Gap Libya, Kentsel Dönüşüm, Çalık İnşaat, Gap İnşaat Katar, Gap İnşaat Dubai FZE, Gap İnşaat Ukrayna, White Construction ve Innovative Construction bulundukları ülkelerde inşaat projeleri gerçekleştirmek amacıyla kurulmuştur.

Gapyapı

Gapyapı, yurt içi ve yurt dışında inşaat, taahhüt ve dekorasyon işleri ile bu işlere ait araştırma etüt, planlama, fizibilite, projelendirme, şehircilik, imar planları ve müşavirlik yapmak, bu faaliyetlerle doğrudan doğruya ve/veya dolaylı istigal eden yerli ve yabancı özel ve/veya resmi kuruluşlarla ekonomik, teknik ve ticari işbirliği yapmak ve ortaklıklar kurmak amacıyla 2007 yılında kurulmuştur.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.3 Tekstil bölümündeki işletmeler

Şirket Adı	Ortaklık Tipi	Ülke
Balkan Dokuma TGPJ ("Balkan Dokuma")	İştirak	Türkmenistan
Calik Denim B.V. ("Calik Denim")	Bağlı Ortaklık	Hollanda
Çalık Alexandria For Readymade Garments ("Çalık Alexandria")	Bağlı Ortaklık	Mısır
Çalık Denim Tekstil Sanayi ve Ticaret Anonim şirketi ("Çalık Denim")	Bağlı ortaklık	Türkiye
Gap Türkmen-Türkmenbaşı Jeans Kompleksi ("TJK")	İştirak	Türkmenistan
Malatya Boya ve Emprime Anonim Şirketi ("Malatya Boya")	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Serdar Pamuk Egrigi Fabriği ÇJB ("Serdar Pamuk")	İştirak	Türkmenistan
Türkmenbaşı Tekstil Kompleksi ("TTK")	İştirak	Türkmenistan

Balkan Dokuma

Balkan Dokuma, iplik üretimi ve pazarlaması yapmak amacıyla 2000 yılında Türkmenistan'da kurulmuştur.

Calik Denim

Calik Denim, tekstil ürünleri ticareti, pazarlaması ve tekstil sektöründe faaliyet gösteren diğer grup şirketlerinin geliştirilmesi faaliyetlerini yürütmek amacıyla 2017 yılında Hollanda'da kurulmuştur.

Çalık Alexandria

Çalık Alexandria, iplik, dokuma ve hazır giyim üretim ve pazarlaması amacıyla 2006 yılında Mısır'da kurulmuştur.

Çalık Denim

Eski unvanı Gap Güneydoğu Tekstil Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi olan Çalık Denim, 1987 yılında Türkiye'de kurulmuştur. Çalık Denim üretim faaliyetlerini Malatya Sanayi Bölgesi'nde yürütmektedir. Çalık Denim'in şubesi olan Gap Güneydoğu Mersin Serbest Bölge ithalat ve ihracat işlerini yürütmektedir.

TJK

TJK, 1995 yılında Gap Tekstil ve Türkmenistan Tekstil Sanayi Bakanlığı ortaklığı olarak Türkmenistan'da Türkmenistan kanunları çerçevesinde kurulmuş olup iplik ve kot kumaşı üretimi ve pazarlaması konularında faaliyet göstermektedir. TJK'nın bir kot kumaşı ve kot giysi fabrikası bulunmakta ve satışlarını yerel pazarın yanı sıra ABD ve Avrupa ülkelerine yapmaktadır.

Malatya Boya

Malatya Boya, 1997 yılında kurulmuş olup üretim faaliyetine 2007 yılında başlamıştır. Faaliyeti örme kumaş boyama ve kasarlamadır. 31 Ağustos 2017 tarihinde, Çalık Grubu şirketlerinden Çalık Denim tarafından satın alınmıştır.

Serdar Pamuk ve TTK

Serdar Pamuk ve TTK tekstil sektöründe kot kumaşı üretimi yapmak amacıyla Türkmenistan'da kurulmuştur.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.4 Pazarlama bölümündeki işletmeler

Şirket Adı	Ortaklık Tipi	Ülke
Gap Pazarlama Anonim Şirketi ("Gap Pazarlama")	Bağlı ortaklık	Türkiye
Gap Pazarlama FZE Jebel Ali Free Zone ("Gap Pazarlama FZE")	Bağlı ortaklık	BAE
Gappa Textile Inc. ("Gappa")	Bağlı ortaklık	ABD
Synergy Marketing N.V. ("Synergy")	Bağlı ortaklık	Hollanda
Synchron Global Trading FZE ("Synchron")	Bağlı ortaklık	BAE
Tura Moda	Bağlı ortaklık	Türkiye

Gap Pazarlama

Gap Pazarlama, Çalık Grubu'nun tedarik firması olarak faaliyet göstermek amacıyla 1994 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Gap Pazarlama, Çalık Grubu tarafından yönetilen fabrikalara ihtiyaç durumunda ve Türkiye'de ve uluslararası pazarlarda gerçekleştirilen projeler için mal temin etmektedir. Gap Pazarlama'nın, Mersin Serbest Bölge'de tekstil ürünleri ithalat ve ihracatında faaliyet gösteren bir şubesi bulunmaktadır.

Gap Pazarlama FZE

Gap Pazarlama FZE, ticari malların ithalat ve ihracat işlerini yürütmek amacıyla 2004 yılında Birleşik Arap Emirlikleri'nde kurulmuştur.

Gappa

Gappa Textile Inc. ev tekstili ve hazır giyim sektöründe uluslararası satış faaliyetinde bulunmak amacıyla kurulmuştur.

Synergy

Synergy Marketing N.V. ticari mal ithalat ve ihracatı amacıyla 2016 yılında Hollanda'da kurulmuştur.

Synchron

Synchron Global, ticari mal ithalat ve ihracatı amacıyla 2017 yılında Birleşik Arap Emirlikleri'nde kurulmuştur.

Tura Moda

2 Ocak 2018 tarihinde eski ünvanı "Tura Madencilik Anonim Şirketi" olan Tura Moda'nın Çalık Holding'e ait hisseleri, Grup'un diğer bir bağlı ortaklığı olan Gap Pazarlama'ya devredilmiştir. Şirketin ünvanı 4 Mayıs 2018 tarihinde "Tura Moda" olarak değiştirilmiştir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.5 Telekomünikasyon bölümündeki işletmeler

Şirket Adı	Ortaklık Tipi	Ülke
Albtelecom Sh.A. ("Albtelecom")	Bağlı ortaklık	Arnavutluk
Cetel Telekom İletişim Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Cetel Telekom")	Bağlı ortaklık	Türkiye

Albtelecom

Albtelecom, Albtelecom Telekom Sh.Şti unvanıyla 1992 yılında kurulmuş ve 23 Şubat 1999 tarihinde anonim şirket şekline dönüştürülmüştür. 28 Eylül 2007 tarihine kadar Arnavutluk Hükümeti adına Ekonomi, Ticaret ve Enerji Bakanlığı tarafından yönetilen Albtelecom bu tarihten sonra Cetel Telekom'un bağlı ortaklığı CT Telecom Sh.A., Albtelecom sermayesinin %76'sını temsil eden hisseleri satın alarak kontrol sahibi olmuştur.

Albtelecom, Arnavutluk Cumhuriyeti'nde kablolu telefon hizmeti veren tek ulusal kuruluştur. 2013 yılında CT Telecom Sh.A. Albtelecom altında Albtelecom'la birleştirilmiş ve tüzel kişiliğine son verilmiştir.

Albtelecom, 1 Şubat 2013 tarihinde Arnavutluk'ta yerel, mobil ve karasal telekomünikasyon hizmeti veren bağlı ortaklığı Eagle Mobile Sh.A. ile birleşmiştir.

Cetel Telekom

Cetel Telekom, telekomünikasyon, multimedya, internet ve bilgi taşıma faaliyetlerini yerine getirme amacıyla 2007 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

1.6 Bankacılık ve finans bölümündeki işletmeler

Şirket Adı	Ortaklık Tipi	Ülke
Aktif Yatırım Bankası Anonim Şirketi ("Aktifbank")	Bağlı ortaklık	Türkiye
Albania Leasing Company ("Albania Leasing")	İştirak	Arnavutluk
Banka Kombetare Tregtare Sh.a ("BKT")	Bağlı ortaklık	Arnavutluk
Çalık Finansal Hizmetler Anonim Şirketi ("Çalık Finansal Hizmetler")	Bağlı ortaklık	Türkiye
Euro-Mediterranean Investment Company Limited ("Euro-Mediterranean")	İştirak	KKTC
Eurasian Leasing Company ("ELC")	İştirak	Tataristan-Rusya
Haliç Finansal Kiralama Anonim Şirketi ("Haliç Leasing")	İştirak	Türkiye
Kazakistan İjara Company KIC Leasing ("Kazakistan İjara")	İştirak	Kazakistan
Mükafat Portföy Yönetimi Anonim Şirketi ("Mükafat Portföy")	Bağlı ortaklık	Türkiye
Sigortayeri Sigorta ve Reasürans Brokerliği Anonim Şirketi ("Sigorta Yeri")	Bağlı ortaklık	Türkiye

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.6 Bankacılık ve finans bölümündeki işletmeler (devamı)

Aktifbank

Aktifbank, yatırım, proje finansmanı ve menkul kıymetlerle ilgili işlemler ve her türlü yatırım bankacılığı hizmeti vermek ve her türlü bankacılık işleminde bulunmak amacıyla kalkınma ve yatırım bankası olarak 1999 yılında kurulmuştur. Bu kapsamda Aktifbank'ın mevduat kabul etme yetkisi bulunmamaktadır. Aktifbank'ın "Çalık Yatırım Bankası Anonim Şirketi" olan ticaret unvanı 1 Ağustos 2008 tarihinde tescil edilerek "Aktif Yatırım Bankası Anonim Şirketi" olarak değiştirilmiştir.

Albania Leasing

Albania Leasing'in ana faaliyet konusu finansal kiralama işlemleridir. Raporlama tarihi itibarıyla gayrifaaldir.

BKT

BKT, 1998 tarihinde bankacılık lisansı alarak Arnavutluk'ta bankacılık faaliyetlerinde bulunmaktadır.

Çalık Finansal Hizmetler

Çalık Finansal Hizmetler, 2003 yılında Aktifbank'ın işbirliğinde Şekerbank T.A.Ş. ve Çalık Holding'in yerli ve yabancı bankalara yatırım projelerini gerçekleştirmek amacıyla kurulmuştur. Çalık Holding, 2008 yılında Şekerbank T.A.Ş. hisselerini satın alarak tek hakim ortak olmuştur.

Euro-Mediterranean

Euro Mediterranean portföy yönetimi faaliyetlerinde bulunmak üzere 2015 yılında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde kurulmuştur.

ELC

Küçük ve orta ölçekli firmalara İslami kurallara göre leasing danışmanlık hizmeti vermek için Rusya-Tataristan'da kurulmuştur.

Haliç Leasing

Haliç Leasing, finansal kiralama alanında faaliyet göstermek üzere 2004 yılında Türkiye'de kurulmuştur. Grup, 11 Ekim 2016 tarihinde şirket sermayesinin yüzde 32'sini temsil eden hisseleri satın almıştır.

Kazakistan İjara

Kazakistan İjara finansal kiralama alanında faaliyet göstermek üzere 2013 yılında Kazakistan'da kurulmuştur.

Mükafat Portföy

Mükafat Portföy, 2016 portföy yönetimi alanında faaliyet göstermek üzere kurulmuştur.

Sigorta Yeri

Sigorta Yeri, potansiyel müşterilerinin ihtiyaçlarına göre şekillenen sanal ve fiziki çok kanallı bir hizmet yapısı aracılığıyla müşterilerine karşılaştırmalı sigorta ürünlerini sigorta acenteliği hizmetiyle sağlamak amacıyla kurulmuş bir şirkettir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.7 Diğer bölümündeki işletmeler

Şirket Adı	Ortaklık Tipi	Ülke
Aktif Halk Enerji Yatırımları Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Aktif Yatırım Bankası Sukuk Varlık Kiralama Anonim Şirketi	İştirak	Türkiye
Akuamarin Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Albatros Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Amethyst Holding N.V.	Bağlı ortaklık	Hollanda
Ametist Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Artmin Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Attivo Bilişim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Aytaşı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Cydev Investment Ltd.	İştirak	KKTC
Çalık Dijital ve Bilişim Hizmetleri Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çalık Hava Taşımacılık Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çalık Pamuk Doğal ve Sentetik Elyaf Ticaret Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çalık Tarım Ürünleri Lisanlı Depoculuk Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Çiğdem Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Çöl Yıldızı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Defne Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Deniz Güneş Enerjisi Üretimi Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Deniz Yıldızı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Duru Güneş Enerjisi Üretimi Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
E-Kent Geçiş Sistemleri ve Biletleme Teknolojileri Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Eko Biokütle Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Emlak Girişim Danışmanlığı Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Emyap Development Limited	İştirak	KKTC
E-post Elektronik Perakende Otomasyon Satış Ticaret Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
E-Post İç ve Dış Ticaret Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Esen Güneş Enerjisi Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Gelincik Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Gök Safir Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Güneştaşı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Halk Yenilenebilir Enerji Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Idea Farm Ventures Limited	İştirak	BAE
IFM İstanbul Finans Merkezi İnşaat Taahhüt Anonim Şirketi	İştirak	Türkiye
İnovaban İnovasyon ve Finansal Danışmanlık Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
İpek Güneş Enerjisi Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Kamelya Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Kaplan Gözü Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Kartaltepe Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Kasımpatı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Kıbrıs Besicilik ve Çiftçilik Teşebbüsleri Limited	İştirak	KKTC
Kırlangıç Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Kızılyıldız Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Kumtaşı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Kuvars Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Kuzey Yıldız Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Lapis Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Leylak Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Lidya Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Lilyum Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Martı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Mehtap Güneş Enerjisi Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.7 Diğer bölümündeki işletmeler (devamı)

Şirket Adı	Ortaklık Tipi	Ülke
Mercan Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
N-Kolay Ödeme Kuruluşu Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Nilüfer Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Olimpos Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Olivin Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Oniks Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Opal Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Pasifik Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Pavo Teknik Servis Elektrik ve Elektronik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Polimetal Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Polimetal Mineral Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Sedef Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Seher Güneş Enerjisi Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Seher Yıldızı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Silent Valley Partnership	İştirak	KKTC
Tanyeri Güneş Enerjisi Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Tunçpınar Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Turkuvaz Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye
Ufuk Güneş Enerjisi Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
UPT Ödeme Hizmetleri Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Yakamoz Güneş Enerjisi Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Yakut Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	Bağlı ortaklık	Türkiye
Zirkon Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi	İş ortaklığı	Türkiye

Aktif Halk Enerji Yatırımları Anonim Şirketi ("Aktif Halk Enerji")

Şirket, 2017 yılında İstanbul'da elektrik enerjisi üretim tesislerinin kurulması ile kurulu tesislere bakım, onarım ve mühendislik hizmetleri sunmak amacıyla kurulmuştur.

Aktif Yatırım Bankası Sukuk Varlık Kiralama Anonim Şirketi ("Aktif VKŞ")

Aktif VKŞ, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde kira sertifikası ihraç etmek üzere 2013 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

Akuamarin Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Akuamarin")

Akuamarin, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Kütahya Doğalar ilçesinde üretim yapmaktadır.

Albatros Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Albatros")

Albatros, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Ankara Aktepe Köyü'nde üretim yapmaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.7 Diğer bölümündeki işletmeler (devamı)

Amethyst Holding N.V. ("Amethyst")

Amethyst, holding faaliyetleri yürütmek amacıyla 2017 yılında Hollanda'da kurulmuştur.

Ametist Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Ametist Solar")

Ametist Solar, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Eskişehir Çifteler ilçesinde üretim yapmaktadır.

Artmin Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Artmin Madencilik")

Artmin Madencilik (eski unvanıyla AMG mineral Madencilik Anonim Şirketi) AMG Mineral Inc. tarafından her türlü maden için arama ve işletme ruhsatları almak, her türlü maden sahasının alımını ve satımını yapmak, maden sahalarını işletmek ve maden ihalelerine katılmak amacıyla 2011 yılında Ankara'da kurulmuştur. 2015 yılında Artmin Madencilik Grup tarafından kontrol edilmeye başlanmıştır.

Attivo Bilişim Anonim Şirketi ("Attivo")

Attivo, kripto para alım-satımı alanında hizmet vermek amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

Aytaşı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Aytaşı")

Aytaşı, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Kütahya Doğalar ilçesinde üretim yapmaktadır.

Cydev Investment Ltd. ("CYDEV Investment")

CYDEV Invesment, 2016 tarihinde KKTC'de kurulmuş olup inşaat sektöründe yatırımlar yapmaktadır.

Çalık Dijital ve Bilişim Hizmetler Şirketi ("Çalık Dijital")

Çalık Dijital, Yurt içinde ve dışında inşaat, sağlık, enerji, madencilik ve denizcilik sektörlerinde faaliyet göstermektedir. 8 Aralık 2017 tarihinde şirketin eski ünvanı Dore Altın ve Madencilik Anonim Şirketi'dir.

Çalık Hava Taşımacılık Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Çalık Hava")

Çalık Hava, her türlü hava taşıma araçları ile yurtiçinde ve yurtdışında tarifeli ya da tarifesiz hava aracı taşımacılığı yapmak, yurt içinde ve yurt dışında bir yerden bir yere yolcu, yük kargo taşımacılığı yapmak, havacılıkla ilgili her türlü taşıma faaliyetinde bulunmak amacıyla 2010 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

Çalık Pamuk Doğal ve Sentetik Elyaf Ticaret Anonim Şirketi ("Çalık Pamuk")

Çalık Holding bünyesinde 2011 yılında faaliyetlerine başlayan Çalık Pamuk, pamuk ticaretinin yanı sıra pamukla ilgili tüm konularda kapsamlı danışmanlık hizmeti sunmaktadır. Şirket, başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere Hindistan, Orta Asya, Afrika, Yunanistan ve Türkiye Güneydoğu bölgesi gibi yurt içi ve yurt dışından farklı orijinlerdeki pamukları tedarik etmekte ve hem iç hem de dış piyasada pamuk kullanan tekstil işletmecilerine hizmet vermektedir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.7 Diğer bölümündeki işletmeler (devamı)

Çalık Tarım Ürünleri ve Lisanslı Depoculuk Anonim Şirketi ("Çalık Tarım")

Çalık Tarım 2017 yılında, lisans kapsamındaki tarım ürünlerinin sağlıklı koşullarda muhafazasına ve ticari amaçla depolanmasına ilişkin olarak lisanslı depoculuk faaliyetinde bulunması amacıyla kurulmuştur.

Çiğdem Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Çiğdem")

Çiğdem, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2017 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Eskişehir Karaalan ilçesinde üretim yapmaktadır.

Çöl Yıldızı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Çöl Yıldızı")

Çöl Yıldızı, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Ankara Aktepe Köyü'nde üretim yapmaktadır.

Defne Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Defne")

Defne, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2017 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Eskişehir Karaalan ilçesinde üretim yapmaktadır.

Deniz Güneş Enerjisi Üretimi Anonim Şirketi ("Deniz Güneş Enerjisi")

Deniz Güneş Enerjisi, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında Ankara'da kurulmuştur. Tesis, Erzincan Çalkışla Köyü'nde üretim yapmaktadır.

Deniz Yıldızı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Deniz Yıldızı")

Deniz Yıldızı, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Ankara Aktepe Köyü'nde üretim yapmaktadır.

Duru Güneş Enerjisi Üretimi Anonim Şirketi ("Duru")

Duru, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında Ankara'da kurulmuştur. Tesis, Erzincan Çalkışla Köyü'nde üretim yapmaktadır.

E-Kent Geçiş Sistemleri ve Biletleme Teknolojileri Anonim Şirketi ("E-Kent")

E-Kent, toplu taşımayı modernleştirme ve elektronik ücret toplama ve cezai tatbikat sistemleri hakkında elektronik çözümler sunma amacıyla 2002 yılında kurulmuştur. E-Kent, Asset Aktif Sportif ve Sanatsal Etkinlik Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi'ni 29 Aralık 2017 tarihinde imzalanan birleşme sözleşmesine istinaden birleşme yoluyla devralmıştır.

Eko Biokütle Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Eko Biokütle")

Eko Biokütle, bio enerji alanında faaliyet göstermek üzere 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis kurulması için fizibilite ve izin çalışmaları devam etmektedir.

Emlak Girişim Danışmanlığı Anonim Şirketi ("Emlak Girişim")

Emlak Girişim, gayrimenkul projeleri, yapı ve sistemleri ve aktif danışmanlık ve rehberlik hizmetleri vermek üzere kurulmuştur.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.7 Diğer bölümündeki işletmeler (devamı)

Emyap Development Limited ("Emyap Development")

Emyap Development KKTC' de 2018 yılında kurulmuş olup inşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

E-Post Elektronik Perakende Otomasyon Satış ve Ticaret Anonim Şirketi ("E-Post")

E-Post, internet üzerinden kişiye özel kartpostal tasarlama hizmeti vermek amacıyla 2009 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

E-Post İç ve Dış Ticaret Anonim Şirketi ("E-Post Ticaret")

E-Post Dış Ticaret 2018 yılında iç ve dış ticaret alanında aracılık faaliyetleri hizmeti sağlamak amacıyla İstanbul'da kurulmuştur.

Esen Güneş Enerjisi Üretim Anonim Şirketi ("Esen")

Esen, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında Ankara'da kurulmuştur. Tesis, Erzincan Çalkışla Köyü'nde üretim yapmaktadır.

Gelincik Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Gelincik")

Gelincik, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2017 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Eskişehir Karaalan ilçesinde üretim yapmaktadır.

Gök Safir Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Gök Safir")

Gök Safir, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Kütahya Emet ilçesinde üretim yapmaktadır.

Güneştaşı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Güneştaşı")

Güneştaşı, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Kütahya Doğalar ilçesinde üretim yapmaktadır.

Halk Yenilebilir Enerji Anonim Şirketi ("Halk Yenilenebilir")

Halk Yenilebilir, 2017 yılında Ankara'da elektrik enerjisi üretim tesislerinin kurulması ile kurulan tesislerin bakım, onarım ve mühendislik hizmetleri sunmak amacıyla kurulmuştur.

Idea Farm Ventures Limited ("Idea Farm")

Idea Farm, BAE de 2016 yılında kurulmuş olup, yatırım faaliyetlerinde bulunmaktadır.

IFM İstanbul Finans Merkezi İnşaat Taahhüt Anonim Şirketi ("IFM")

IFM, gayrimenkul inşaatları için kar paylaşımı karşılığı arsa tahsis ve alan satışını içeren özel projelerin yönetimi ile bağımsız bölümlerin inşaat ve satış faaliyetlerini yürütmek üzere kurulmuştur.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.7 Diğer bölümündeki işletmeler (devamı)

İnovaban İnovasyon ve Finansal Danışmanlık Anonim Şirketi ("İnovaban İnovasyon")

İnovaban İnovasyon, AR-GE alanında proje geliştirme ve finansal danışmanlık hizmeti vermek amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

İpek Güneş Enerjisi Üretim Anonim Şirketi ("İpek")

İpek, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında Ankara'da kurulmuştur. Tesis, Erzincan Çalkışla Köyü'nde üretim yapmaktadır.

Kamelya Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Kamelya")

Kamelya, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Ankara Karahamzalı Köyü'nde üretim yapmaktadır.

Kaplan Gözü Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Kaplan Gözü")

Kaplangözü, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Kütahya Doğalar İlçesinde üretim yapmaktadır.

Kartaltepe Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Kartaltepe")

Yeni Anadolu Mineral Madencilik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin ("YAMAS") tamamına sahip olduğu bağlı ortaklığı Kartaltepe Madencilik, 2011 yılında kurulmuştur. Merkezi Ankara'da bulunan firma, Erzincan'da madencilik faaliyeti göstermektedir. Raporlama tarihi itibarıyla, Kartaltepe Madencilik firmasının sermayesinin yüzde 50'si Lidya Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'ne kalan yüzde 50'si YAMAS'a aittir.

Kasımpatı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Kasımpatı")

Kasımpatı, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Ankara Akkaynak Köyü'nde üretim yapmaktadır.

Kıbrıs Besicilik ve Çiftçilik Teşebbüsleri Limited ("Kıbrıs Besicilik")

Kıbrıs Besicilik 2018 yılında KKTC' de kurulmuş olup besi hayvancılığı ve tarım alanında faaliyette bulunmaktadır.

Kırlangıç Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Kırlangıç")

Kırlangıç, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Ankara Karahamzalı Köyü'nde üretim yapmaktadır.

Kızılyıldız Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Kızılyıldız")

Kızılyıldız, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Kütahya Emet ilçesinde üretim yapmaktadır.

Tesis, Kütahya Emet ilçesinde üretim yapmaktadır.

Kumtaşı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Kumtaşı")

Kumtaşı, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Eskişehir Değişören ilçesinde üretim yapmaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.7 Diğer bölümündeki işletmeler (devamı)

Kuvars Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Kuvars")

Kuvars, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Eskişehir Değişören ilçesinde üretim yapmaktadır.

Kuzey Yıldızı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Kuzey Yıldızı")

Kuzey Yıldızı, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Kütahya Emet ilçesinde üretim yapmaktadır.

Lapis Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Lapis")

Lapis, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Eskişehir Çifteler ilçesinde üretim yapmaktadır.

Leylak Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Leylak")

Leylak, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2017 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Eskişehir Karaalan ilçesinde üretim yapmaktadır.

Lidya Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Lidya Maden")

Lidya Maden, İstanbul'da metal ve mineral ürünleri aramak ve maden şirketlerine yatırım yapmak amacıyla 2006 yılında kurulmuştur.

Lilyum Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Lilyum")

Lilyum, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2017 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Eskişehir Karaalan ilçesinde üretim yapmaktadır.

Martı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Martı")

Martı, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Ankara Akkaynak Köyü'nde üretim yapmaktadır.

Mehtap Güneş Enerjisi Üretim Anonim Şirketi ("Mehtap")

Mehtap, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında Ankara'da kurulmuştur. Tesis, Erzincan Çalkışla Köyü'nde üretim yapmaktadır.

Mercan Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Mercan")

Mercan, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Ankara Akkaynak Köyü'nde üretim yapmaktadır.

N-Kolay Ödeme Sistemleri Anonim Şirketi ("N-Kolay")

N-Kolay, müşterileri için fatura ödeme merkezi hizmeti vermek üzere 2014 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

Nilüfer Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Nilüfer")

Nilüfer, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Ankara Akkaynak Köyü'nde üretim yapmaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.7 Diğer bölümündeki işletmeler (devamı)

Olimpos Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Olimpos")

Olimpos, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Ankara Yıldızlı Köyü'nde üretim yapmaktadır.

Olivin Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Olivin")

Olivin, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Eskişehir Değişören ilçesinde üretim yapmaktadır.

Oniks Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Oniks")

Oniks, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Eskişehir Çifteler ilçesinde üretim yapmaktadır.

Opal Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Opal")

Opal, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Eskişehir Çifteler ilçesinde üretim yapmaktadır.

Pasifik Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Pasifik")

Pasifik, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Ankara Yıldızlı Köyü'nde üretim yapmaktadır.

Pavo Teknik Servis Elektrik ve Elektronik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Pavo")

Pavo, yeni nesil ödeme kaydedici ithalatı, üretimi, satışı ve teknik servis hizmeti sunmak üzere kurulmuştur.

Polimetal Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Polimetal")

Polimetal, YAMAS'ın bir bağlı ortaklığı olarak 2011 yılında kurulmuştur. Polimetal'in tescil adresi Ankara Türkiye'dir ve Polimetal maden varlıklarının geliştirilmesi ve işletilmesi faaliyetlerini yürütmektedir. Raporlama tarihi itibarıyla Lidya Maden ile YAMAS'ın iş ortaklığı olan Polimetal sahiplik oranları sırasıyla %50 ve %50 oranlarındadır.

Polimetal Mineral Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Polimetal Mineral")

Polimetal Mineral, her türlü maden arama, geliştirme ve işletme faaliyetlerinde bulunmak amacıyla 15 Kasım 2016 tarihinde kurulmuştur.

Sedef Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Sedef")

Sedef, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Eskişehir Değişören ilçesinde üretim yapmaktadır.

Seher Güneş Enerjisi Üretim Anonim Şirketi ("Seher")

Seher, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında Ankara'da kurulmuştur. Tesis, Erzinan Çalkışla Köyü'nde üretim yapmaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

1.7 Diğer bölümündeki işletmeler (devamı)

Seher Yıldızı Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Seher Yıldızı")

Seher Yıldızı, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Kütahya Emet ilçesinde üretim yapmaktadır.

Silent Valley Partnership ("Silent Valley")

Silent Valley, 2016 yılında KKTC' de kurulmuş olup inşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

Tanyeri Güneş Enerjisi Üretim Anonim Şirketi ("Tanyeri")

Tanyeri, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında Ankara'da kurulmuştur. Tesis, Erzincan Çalkışla Köyü'nde üretim yapmaktadır.

Tunçpınar Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Tunçpınar")

YAMAS'ın tamamına sahip olduğu Tunçpınar, 2011 yılında kurulmuştur. Merkezi Ankara olan firma, Tunceli bölgesinde madencilik faaliyeti göstermektedir. Raporlama tarihi itibarıyla Lidya Maden ile YAMAS'ın iş ortaklığı olan Tunçpınar'daki sahiplik oranları sırasıyla yüzde 50 ve yüzde 50 oranlarındadır.

Turkuvaz Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Turkuvaz")

Turkuvaz, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Kütahya Doğalar ilçesinde üretim yapmaktadır.

Ufuk Güneş Enerjisi Üretim Anonim Şirketi ("Ufuk")

Ufuk, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında Ankara'da kurulmuştur. Tesis, Erzincan Çalkışla Köyü'nde üretim yapmaktadır.

UPT Ödeme Hizmetleri Anonim Şirketi ("UPT")

Elektronik para ve para transferi, ödeme servisi hizmeti vermek amacıyla kurulmuştur.

Yakamoz Güneş Enerjisi Üretim Anonim Şirketi ("Yakamoz")

Yakamoz, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında Ankara'da kurulmuştur. Tesis, Erzincan Çalkışla Köyü'nde üretim yapmaktadır.

Yakut Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Yakut")

Yakut, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Kütahya Emet ilçesinde üretim yapmaktadır.

Zirkon Solar Enerji Üretim Anonim Şirketi ("Zirkon")

Zirkon, güneş enerjisi üretimi hizmeti sağlamak amacıyla 2018 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Tesis, Eskişehir Değişören ilçesinde üretim yapmaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

a) Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ("TFRS") Uygunluk beyanı

Grup'un konsolide finansal tabloları, SPK'nın 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 nolu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan uluslararası standartlarla uyumlu olacak şekilde Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlar esas alınarak hazırlanmıştır. TFRS, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nda ("UFRS") meydana gelen değişikliklere paralellik sağlanması amacıyla tebliğler aracılığıyla güncellenmektedir.

Konsolide finansal tablolar, KGK tarafından 2 Haziran 2016 tarihinde yayımlanan "TMS Taksonomisi Hakkında Duyuru" ile SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihinde yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Konsolide finansal tablolar yayınlanmak üzere 25 Mart 2019 tarihinde Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır.

b) Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK'nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararı uyarınca, Türkiye'de faaliyette bulunan ve Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren 29 No'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" Standardı ("TMS 29") uygulanmamıştır.

c) Ölçüm esasları

Konsolide finansal tablolar, aşağıda belirtilen konsolide finansal durum tablosundaki önemli kalemler hariç olmak üzere, 31 Aralık 2004'te sona eren enflasyon etkilerinden arındırılmış tarihi maliyet temeline göre hazırlanmıştır:

- türev finansal araçlar gerçeğe uygun değerleri ile ölçülmüşlerdir,
- gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan türev olmayan finansal araçlar gerçeğe uygun değerleri ile ölçülmüşlerdir,
- satış amaçlı sınıflandırılan gruplara ilişkin varlık ve yükümlülükler kayıtlı değeriyle gerçeğe uygun değerinden ilgili varlık ve yükümlülüklerin elden çıkarma maliyetlerinin düşülmesiyle bulunan değerinden düşük olanıyla ölçülmüşlerdir,
- gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan türev olmayan finansal araçlar gerçeğe uygun değerleri ile ölçülmüşlerdir,
- yatırım amaçlı gayrimenkuller gerçeğe uygun değerleri ile ölçülmüşlerdir.

Gerçeğe uygun değer ölçüm esasları Dipnot 34'te açıklanmıştır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

d) Geçerli ve raporlama para birimi

Çalık Holding Anonim Şirketi'nin geçerli para birimi 30 Haziran 2018 ve daha önceki dönemlerde Türk Lirası ("TL") olarak kabul edilmiştir. Şirket'in gelirlerinin önemli bir bölümünü oluşturan Enerji ve İnşaat sektörlerinde faaliyet gösteren şirketlerinin 1 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla Türkiye'de yıllar itibarıyla yer aldığı projeleri büyük oranda tamamlanmış ve esas faaliyet alanı olarak yurt dışındaki projelere odaklanılmıştır. Diğer yandan Şirket'in potansiyel temettü geliri elde edebileceği ana faaliyetleri yurt dışında yoğunlaşmaktadır. Türkiye'de bulunan projelerin yurt dışı projeler ile karşılaştırıldığında toplam proje gelirleri içerisindeki payının düşük olması ve temettü geliri olanaklarının ABD Doları ("USD") cinsinden yurt dışı bağlı ortaklıkların faaliyetlerine bağlı olarak sağlanma olanağının daha yüksek olması nedeniyle TMS 21 "Kur Değişiminin Etkileri" uyarınca Şirket Yönetimi geçerli para birimi USD olarak değiştirmeye karar vermiş ve geçerli para birimi değişikliğinin 1 Temmuz 2018 tarihinden itibaren uygulanmasının uygun olacağını değerlendirmiştir. Bu kapsamda, Şirketin 1 Temmuz 2018 tarihinden itibaren Grup şirketlerinin faaliyetlerinin kapsamının ağırlıklı olarak yurtdışında yoğunlaşması ve temettü politikalarında meydana gelen değişiklikler nedeniyle TMS 21 "Kur Değişiminin Etkileri" kapsamında geçerli para birimi USD olarak değiştirilmiştir.

Şirket'in 1 Temmuz 2018 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçerli para birimi USD'dir.

Grup'un konsolide finansal tabloları raporlama para birimi olarak TL cinsinden sunulmuştur. Aksi belirtilmedikçe TL olarak sunulan bütün finansal bilgiler en yakın bin TL'ye yuvarlanmıştır.

e) Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Yönetim konsolide finansal tabloları hazırlarken Grup'un muhasebe politikalarını uygulanmasını ve raporlanan varlıkların, yükümlülüklerin, gelir ve giderlerin miktarlarını etkileyen muhakeme, tahmin ve varsayımlarda bulunmuştur. Gerçek miktarlar tahmini miktarlardan değişiklik gösterebilir.

Tahminler ve ilgili varsayımlar sürekli olarak gözden geçirilmektedir. Tahminlere yapılan değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilmektedir.

Gelecek dönem finansal tablolarında önemli bir düzeltme yapılması riskini içeren tahminler ve varsayımlarla ilgili belirsizliklere ait bilgiler aşağıdaki dipnotlarda açıklanmıştır:

- Dipnot 3 (e) ve (f) – Maddi duran varlıkların ve diğer maddi olmayan varlıkların faydalı ömürleri
- Dipnot 9 – Finansal yatırımlar
- Dipnot 10 – Ticari alacak ve borçlar
- Dipnot 14 – Peşin ödenmiş giderler ve ertelenmiş gelirler
- Dipnot 18 – Yatırım amaçlı gayrimenkuller
- Dipnot 22 – Türev finansal araçlar
- Dipnot 24 – Karşılıklar
- Dipnot 26 – Vergi
- Dipnot 34 – Finansal araçlar finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil)

f) Muhasebe politika ve tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar

Muhasebe politikaları konsolide finansal tablolarda sunulan tüm dönemlerde, Grup tarafından tutarlı bir şekilde uygulanmıştır. Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir.

31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal tabloları hazırlanırken, TFRS 15, TFRS 9 ve TFRS Yorum 22 ilk uygulamaları haricinde muhasebe politikalarında değişiklik bulunmamaktadır.

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

f) Muhasebe politika ve tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar (devamı)

Grup, ilk olarak 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren TFRS 15 ve TFRS 9'u uygulamıştır. Diğer yayımlanan standartlar ile değişiklikleri de 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olmakla birlikte, bunların uygulanmasının Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisi bulunmamaktadır.

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat

TFRS 15, hasılatın ne zaman ve hangi tutarda muhasebeleştirileceğini belirlemek için kapsamlı bir çerçeve oluşturmuştur. TMS 18 Hasılat, TMS 11 İnşaat Sözleşmeleri ve ilgili yorumların yerini almıştır.

Grup TFRS 15 standardını ilk uygulama tarihi 1 Ocak 2018 olmak üzere uygulamaya başlamıştır. Sonuç olarak, Grup hasılatın muhasebeleştirilmesiyle ilgili muhasebe politikalarını aşağıda açıklanan şekilde değiştirmiştir.

Grup TFRS 15'i kümülatif etki yöntemini kullanarak uygulamıştır – TFRS 15'in ilk uygulanmasıyla oluşan kümülatif etki 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla özkaynakların açılış bakiyesinde bir düzeltme olarak muhasebeleştirilmiştir. Bu sebeple, 2017 yılına ait önceki dönem yeniden düzenlenmemiştir ve daha önce olduğu gibi TMS 18, TMS 11 ve ilgili yorumlarla uyumlu olarak raporlanmaya devam edilmektedir. Önemli değişikliklerin detayı ve bunların nicel etkileri aşağıda açıklanmıştır.

Gelirin muhasebeleştirilmesi için genel model

TFRS 15, müşterilerle yapılan tüm sözleşmeler için gelirin muhasebeleştirilmesi konusundaki beş aşamalı yaklaşımı takip etmeyi gerektirir.

Aşama 1: Sözleşmenin tanımlanması

Bir sözleşme ancak yasal olarak uygulanabilir, tahsilatı gerçekleştirilebilir, mal ve hizmetlerin hakları ve ödeme koşulları tanımlanabilir, sözleşmenin ticari maddeye sahip olması ve sözleşmenin onaylanması ve taraflar tarafından yükümlülüklerinin yerine getirilmesi durumunda mevcuttur.

Sözleşmeler tek bir ticari paket olarak müzakere edildiğinde veya bir sözleşmede diğer sözleşmeye veya mallara veya hizmetlere (veya malların veya hizmetlerin bir kısmına) bağlı olması durumunda tek bir sözleşme yükümlülüğü olup Grup, sözleşmeleri tek bir sözleşme olarak değerlendirir.

Aşama 2: Edim yükümlülüklerinin tanımlanması

Grup, "edim yükümlülüğü" gelirin muhasebeleştirilmesi için bir hesap birimi olarak tanımlar. Grup, bir mal veya hizmeti, eğer sözleşmedeki diğer taahhütlerden ayrı bir şekilde tanımlayabiliyor ise ve müşterinin söz konusu mal veya hizmetten tek başına veya kullanımına hazır diğer kaynaklarla birlikte faydalanmasını sağlıyor ise farklı bir mal veya hizmet olarak tanımlar. Bir sözleşme, esas olarak aynı olan bir dizi farklı mal veya hizmet sunma taahhüdünü içerebilir. Sözleşme başlangıcında, bir işletme mal veya hizmet serisinin tek bir edim yükümlülüğü olup olmadığını belirler.

Aşama 3: İşlem bedelinin belirlenmesi

Grup, işlem fiyatını belirlemek için sözleşmeyi yerine getirdikten sonra ne kadarlık bir ödeme beklendiğini değerlendirir. Değerlendirmeye gelindiğinde, Grup, dikkate değer değişken unsurları ve önemli bir finansman bileşeninin var olup olmadığını göz önünde bulundurur.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

f) Muhasebe politika ve tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar (devamı)

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

Aşama 3: İşlem bedelinin belirlenmesi (devamı)

Önemli finansman bileşeni

Grup, vaat edilen mal veya hizmetin nakit satış fiyatını yansıtan tutarı, önemli bir finansman bileşeninin etkisi için taahhüt verilen tutar ile gözden geçirir. Pratik bir uygulama olarak, Grup, sözleşmenin başlangıcında, müşteri ödemesi ile mal veya hizmetlerin transferi arasındaki sürenin bir yıl veya daha kısa olmasını beklemesi durumunda, önemli bir finansman bileşeninin etkilerine ilişkin işlem fiyatını düzenlemez.

Değişken bedel

Grup, fiyat imtiyazları, teşvikler, performans primleri, tamamlama primleri, fiyat ayarlama maddeleri, cezalar, iskontolar, krediler veya benzeri, değişken bedellere neden olabilecek kalemlerin müşteri sözleşmesinde var olup olmadığını tespit eder.

Aşama 4: İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtımı

Farklı mal veya hizmetler tek bir düzenleme altında teslim edilirse, o zaman bedel, ayrı mal veya hizmetlerin (yerine getirme zorunlulukları) nispi tek başına satış fiyatlarına dayalı olarak tahsis edilir. Doğrudan gözlemlenebilir tek başına satış fiyatları mevcut değilse, hizmet sözleşmelerindeki toplam bedel, beklenen maliyet artı marj bazında tahsis edilir.

Aşama 5: Gelirin muhasebeleştirilmesi

Grup, aşağıdaki koşullardan herhangi biri yerine getirildiğinde geliri zamana yaygın olarak muhasebeleştirir:

- Müşterinin eş zamanlı olarak, işletmenin sağladığı faydalardan yararlanması ve bu faydaları tüketmesi durumunda;
- İşletmenin varlığı yarattığı veya geliştirdiği anda varlığın kontrolünün müşteriye geçmesi durumunda,
- Grup'un yükümlülüğü yerine getirmesiyle Grup'un kullanımı için herhangi bir varlığın ortaya çıkmaması ve alternatif olarak o güne kadar müşterinin ödeme hakkı olması durumunda.

Zaman içinde yerine getirilen her bir edim yükümlülüğü için, bir işletme, malların veya hizmetlerin kontrolünü müşteriye devretmeyi gösteren tek bir ilerleme ölçüsü seçer. Grup, güvenilir bir şekilde gerçekleştirilen işi ölçen bir yöntem kullanır. Grup, girdi yönteminin kullanıldığı projenin tamamlanmasına yönelik ilerlemeyi ölçmek için yapılan maliyetleri kullanır ve çıktı yönteminin kullanıldığı projenin tamamlanmasına doğru ilerlemeyi ölçmek için transfer edilen birimleri kullanır. Eğer bir edim yükümlülüğü zaman içinde yerine getirilmiyorsa, o zaman Grup, hasılatın veya hizmetin kontrolünü müşteriye transfer ettiği zamandaki hasılatı muhasebeleştirir.

Grup, bir sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmenin önlenemez maliyetlerinin ekonomik faydasını aştığı durumlarda TMS 37 "Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar" standardı uyarınca bir karşılık ayırmaktadır.

Sözleşme değişiklikleri

Grup, ek bir mal veya hizmet sunma taahhüdü verdiği takdirde, sözleşme değişikliğini ayrı bir sözleşme olarak kabul eder. Mal veya hizmetler farklıysa, işletme, mevcut sözleşmenin feshi ve yeni bir sözleşmenin oluşturulması durumunda, ilgili değişiklikler muhasebeleştirir. Sözleşmede yapılan değişiklik, ayrı mal veya hizmet yaratmazsa, işletme, ilk sözleşme ile birlikte, ek mallar veya hizmetler ilk sözleşmenin bir parçasıymış gibi, birleşik olarak muhasebeleştirir.

Yeni önemli muhasebe politikalarının detayları ve Grup'un çeşitli mal ve hizmetlerine ilişkin önceki muhasebe politikalarındaki değişikliklerin nitelikleri aşağıda belirtilmiştir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

f) Muhasebe politika ve tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar (devamı)

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

Sözleşme değişiklikleri (devamı)

İnşaat sözleşmeleri

Sözleşme gelirleri sözleşmede anlaşılan ilk tutara ilave olarak sözleşme işlerindeki değişimleri, sebebiyet vereceği muhtemel gelir tutarıyla sınırlı olarak ve güvenilir olarak ölçülebilmesi koşuluyla talep ve teşvik ödemelerini içermektedir. İnşaat sözleşmelerinin neticeleri güvenilir bir şekilde tahmin edildiği zaman sözleşme geliri kar veya zarara sözleşmenin tamamlanma yüzdesi dikkate alınarak oransal olarak kaydedilir. Sözleşme giderleri, sözleşme konusu ilerideki bir faaliyetle ilgili bir varlık yaratmadığı sürece oluştukları dönemde gider olarak kaydedilir.

Tamamlanma oranı gerçekleşen sözleşme maliyetlerinin tahmini toplam sözleşme maliyetine oranı olarak değerlendirilmektedir. İnşaat sözleşmelerinin neticeleri güvenilir bir şekilde değerlendirilmediği zaman, sözleşme gelirleri oluşan sözleşme maliyetlerinin geri kazanılabilir tutarına kadar kayıtlara alınır. Bir sözleşmeye ilişkin beklenen zarar doğrudan kar veya zarara kaydedilir.

Elektrik satışları

Elektriğin depolanabilir bir stok olmamasından dolayı Grup'un müşterilere satmış olduğu elektriğin alım ve satımı aynı anda olmakta ve buna göre kullanım anında satış ve maliyetler gerçekleşmektedir. Faturalamalar abonelerin elektrik kullanımını takiben ilgili ay sonlarında yapılmakta olup, Grup Yönetimi elektrik satışlarında, elektrik sayaçlarındaki okumaların ortalama 5-10 gün arası gecikmelerin, finansal tablolarında önemli bir etki yaratmayacağını her dönem sonu analiz ederek takip etmektedir. Abonelere yapılan elektrik satışından elde edilen hasılat iadeler düşüldükten sonraki değeri ile ölçülür. Hasılatın muhasebeleştirilmesi için ürünle ilgili risk ve faydaların abonelere transfer olmuş olması gerekmektedir. Riskler ve faydaların transferi, abonelerin elektrik tüketimine bağlıdır.

İletim sistemi kullanımı geliri

İletim tarifi Elektrik Piyasası Kanununun 13'üncü maddesi gereğince Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ("TEİAŞ") tarafından hazırlanmakta ve üretilen, ithal veya ihraç edilen elektrik enerjisinin iletim tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm kullanıcılara eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içermektedir. TEİAŞ'nin yaptığı şebeke yatırımları ve iletim ek ücretleri iletim tarifesinde yer almaktadır. Dağıtım sistemi kullanıcılarına tahakkuk ettirilen iletim bedeli TEİAŞ tarafından dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilere fatura edilen iletim tarife tutarının karşılanması için dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından dağıtım sistemi kullanıcılarına uygulanan birim fiyattır.

Dağıtım sistem kullanımı geliri

Dağıtım faaliyeti, elektrik enerjisinin 36 kilowatt ("kW") ve altındaki hatlar üzerinden naklini gerçekleştirmek için gerekli olan tesis ve şebekenin tesisi ile bu tesislerin işletilmesi ve bakımını kapsamaktadır. Dağıtım tarifeleri Elektrik Piyasası Kanunu'nun 13'üncü maddesi gereğince elektrik enerjisinin dağıtım tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit, taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak dağıtım hizmetine ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içermektedir. Dağıtım bedeli, Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği, Gelir ve Tarife Düzenlemesi Kapsamında Düzenlemeye Tabi Unsurlar ve Raporlamaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ ve diğer ikincil mevzuat kapsamında belirlenmektedir. Dağıtım bedeli dağıtım sistem kullanım fiyatını kapsamakta olup dağıtım hizmeti sunabilmek için dağıtım sistemine ilişkin yatırım harcamaları, işletme ve bakım giderleri dikkate alınarak hesaplanan ve tüm dağıtım sistemi kullanıcılarından tahsil edilen bir bedeldir. Dağıtım bedeli enerjiye, perakende satış hizmetine, sayaç okumaya, iletime ilişkin maliyetleri içermemektedir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

f) Muhasebe politika ve tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar (devamı)

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

Sözleşme değişiklikleri (devamı)

Sayaç okuma geliri

Sayaç okuma bedeli sayaç okuma maliyetlerini yansıtan ve Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği ve Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği kapsamında belirlenen bir bedeldir. Söz konusu bedel tüm dağıtım sistemi kullanıcıları için abone grubuna ve bağlantı durumuna göre okuma başına belirlenmektedir.

Kayıp-kaçak enerji geliri

Kayıp-kaçak bedeli Elektrik Piyasası Kanunu, Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği, Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ ve diğer ikincil mevzuat gereğince müşterilere tahakkuk ettirilmektedir. Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğin Ek 2'nci maddesi gereğince "Kayıp Kaçak Bedeli", dağıtım bölgesine girmesi öngörülen elektrik miktarı ile hedeflenen kayıp kaçak oranı sonucunda bulunan enerji miktarı esas alınarak hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. Dolayısıyla, kayıp-kaçığın maliyetini dağıtım seviyesinden elektrik şebekesine bağlı olan sanayi tesisleri de dahil tüm elektrik tüketicileri ödemektedir. Kayıp-kaçak bedeli elektrik sisteminde ortaya çıkan teknik ve teknik olmayan kaybın maliyetinin kayıp-kaçak hedefi oranları ölçüsünde karşılanabilmesi amacıyla belirlenen bir bedeldir.

Fiyat eşitleme geliri

Fiyat eşitleme mekanizması farklı bölgelerde oluşan satışlar için katılan maliyetler arasındaki dengesizliği gidermek ve böylelikle tüketicileri dağıtım bölgeleri arası maliyet farklılıklarından kısmen veya tamamen korunmasını sağlamak amacıyla Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ("EPDK") tarafından kurulmuştur. Fiyat eşitleme mekanizmasının uygulanması sonucunda her bir dağıtım bölgesi için desteklenecek veya şirketlerin destekleyeceği tutar yine EPDK'nın belirlediği formüle göre hesaplanarak fiyat eşitleme dönemi öncesinde taraflara bildirilir. Bu tutarlar Grup tarafından kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Mal ve hizmet satışlarından hasılat

Olağan faaliyetler esnasında mamul satışından oluşan gelir, tahsil edilecek tutarın veya alacağın gerçeğe uygun değerinden iadeler ve karşılıklar, satış iskontoları ve ciro primleri düşüldükten sonra kayıtlara alınır. Gelir, önemli risk ve faydaların satın alana geçtiği zaman, tahsilatın mümkün olduğu, ilgili maliyetler ve olası iadelerin güvenilir bir şekilde ölçülebildiği durumlarda ve Grup'un satılan mal ile ilgisinin kalmadığı durumlarda kayıtlara alınır. Herhangi bir indirimin kabul edilmesi muhtemel ve tutarı güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması durumunda hasılatın kaydedildiği anda indirim tutarı hasılatın risk ve faydaların transferi her bir satış sözleşmesinin şartlarına göre değişmektedir. Sunulan hizmetlerden gelirler, raporlama tarihinde işlemin tamamlanma oranına göre kar veya zarara kaydedilir.

Grup'un vazgeçilmez kullanım hakkı sözleşmeleri önemli finansal bileşeni içermektedir. Grup önceki dönemlerde TMS 18'e göre önemli finansman bileşenini muhasebeleştirmemiştir. TFRS 15'e göre, sözleşme bedeli finansman bileşenini yansıtmak üzere düzeltilmiş ve finansman bileşeni faiz gideri olarak kar veya zararda finansman giderleri içerisinde ve müşterilerden elde edilen hasılatın ayrıştılarak muhasebeleştirilmiştir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

f) Muhasebe politika ve tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar (devamı)

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

Sözleşme değişiklikleri (devamı)

1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla TFRS 15 geçişinin özkaynaklar üzerindeki vergiden arındırılmış etkisi Grup'un inşaat ve telekom sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıkları için aşağıdaki gibidir:

1 Ocak 2018 TFRS 15 uygulamasının etkisi	
Geçmiş yıl kar / (zararları)	
Önemli finansman bileşeni etkisi	(21.822)
Bağlantı ücretleri, ekipman satışı ve diğer hizmetler	(1.041)
Ertelenmiş vergi etkisi	4.957
1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla etkisi	(17.906)

TFRS 9 Finansal Araçlar

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından 19 Ocak 2017 tarihli ve 29953 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan finansal araçların sınıflandırılması ve ölçümü ile alakalı "TFRS 9 Finansal Araçlar" standardı 1 Ocak 2018 tarihinden geçerli olmak üzere "TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" standardının yerine uygulanmaktadır. TFRS 9, finansal varlıkların ve finansal yükümlülüklerin muhasebeleştirilmesine ve ölçümüne ilişkin hükümleri düzenlemektedir.

Finansal varlıkların ve finansal yükümlülüklerin sınıflandırması ve ölçümü

TFRS 9, finansal yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçümü için TMS 39'daki mevcut hükümleri büyük oranda korumaktadır. Ancak, vadeye kadar elde tutulacak finansal varlık, kredi ve alacaklar ile satılmaya hazır finansal varlıklar için önceki TMS 39 sınıflama kategorileri kaldırılmıştır.

TFRS 9'a göre, bir finansal varlık ilk defa finansal tablolara alınması sırasında; İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen; gerçeğe uygun değer (GUD) farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen – borçlanma araçları; GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen – özkaynak araçları veya GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılır. TFRS 9 kapsamındaki finansal varlıkların sınıflandırılması, genellikle, finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özelliklerine dayanmaktadır. Standart kapsamında saklı türevlerin finansal varlıktan ayrılma zorunluluğu ortadan kaldırılmış olup bir hibrid sözleşmenin bir bütün olarak ne şekilde sınıflandırılacağı değerlendirilmelidir.

Bir finansal varlık, aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması ve GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılmaması durumunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülür:

- Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması ve
- Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Alım satım amacıyla elde tutulmayan özkaynak araçlarına yapılan yatırımların ilk defa finansal tablolara alınmasında, gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirden sunulması konusunda geri dönüşümlü bir tercihte bulunulabilir. Bu tercihin seçimi her bir yatırım bazında yapılabilir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

f) Muhasebe politika ve tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıkların ve finansal yükümlülüklerin sınıflandırması ve ölçümü (devamı)

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ya da GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülmeyen tüm finansal varlıklar GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülür. Bunlar, tüm türev finansal varlıkları da içermektedir. Finansal varlıkların ilk defa finansal tablolara alınması sırasında, finansal varlıkların farklı şekilde ölçümünden ve bunlara ilişkin kazanç veya kayıpların farklı şekilde finansal tablolara alınmasından kaynaklanacak bir muhasebe uyumsuzluğunu ortadan kaldırması veya önemli ölçüde azaltması şartıyla bir finansal varlığın geri dönülemez bir şekilde gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanabilir. Gerçeğe uygun değer değişimleri kâr veya zarara yansıtılanlar dışındaki finansal varlıkların (ilk defa finansal tablolara alınması sırasında işlem bedeli üzerinden ölçülen ve önemli bir finansman bileşenine sahip olmayan ticari alacaklar haricinde) ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilerek ölçülür.

Aşağıdaki muhasebe politikaları finansal varlıkların sonraki ölçümlerinde geçerlidir.

GUD farkı kar/zarara yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar

Bu varlıklar sonraki ölçümlerinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür. Herhangi bir faiz veya temettü geliri dahil olmak üzere, bunlarla ilgili net kazançlar ve kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir.

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar

Bu varlıklar sonraki ölçümlerinde etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyetinden ölçülür. İtfa edilmiş maliyetleri varsa değer düşüklüğü zararları tutarı kadar azaltılır.

GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen borçlanma araçları

Bu varlıklar sonraki dönemlerde gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz geliri, yabancı para kazanç ve kayıpları ve değer düşüklükleri kar veya zararda muhasebeleştirilir. Diğer kazanç ve kayıplar ise diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. Finansal varlıklar finansal durum tablosu dışı bırakıldığında daha önceden diğer kapsamlı gelire yansıtılan toplam kazanç veya kayıplar kâr veya zararda yeniden sınıflandırılır.

GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan özkaynak araçları

Bu varlıklar sonraki dönemlerde gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Temettüleri, açıkça yatırımın maliyetinin bir kısmının geri kazanılması niteliğinde olmadıkça kar veya zararda muhasebeleştirilir. Diğer net kazanç ve kayıplar diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve kar veya zararda yeniden sınıflandırılmazlar.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

f) Muhasebe politika ve tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıkların ve finansal yükümlülüklerin sınıflandırması ve ölçümü (devamı)

Aşağıdaki tablo TMS 39 kapsamındaki orijinal ölçüm kategorilerini ve Grup'un 1 Ocak 2018'deki finansal varlıklarının her bir sınıfı için TFRS 9'göre yapılan yeni sınıflandırma kategorilerini açıklamaktadır.

TFRS 9 Öncesi			TFRS 9 Kapsamında	
31 Aralık 2017			1 Ocak 2018	
Finansal varlıklar	Sınıflandırma kategorisi	Defter değeri	Sınıflandırma kategorisi	Defter değeri
Nakit ve nakit benzerleri	Kredi ve alacaklar	1.567.584	İtfa edilmiş maliyet	1.567.584
Ticari alacaklar	Kredi ve alacaklar	8.225.663	İtfa edilmiş maliyet	8.213.950
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	Kredi ve alacaklar	10.513.398	İtfa edilmiş maliyet	10.464.848
Diğer alacaklar	Kredi ve alacaklar	1.432.173	İtfa edilmiş maliyet	1.431.586
Finansal yatırımlar	Satılmaya hazır finansal varlıklar ⁽¹⁾	32.432	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	113.300
Finansal yatırımlar	Satılmaya hazır finansal varlıklar ⁽¹⁾	5.457.194	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan	5.455.608
Finansal yatırımlar	Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar	912.601	İtfa edilmiş maliyet	912.106
Finansal yatırımlar	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	719.678	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	719.678
Türev finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	12.677	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	12.677

⁽¹⁾ Özkaynak araçlarına yapılan yatırımların ilk defa finansal tablolara alınmasında, gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin kar veya zararda ve diğer kapsamlı gelirden sunulması konusunda geri dönülemeyecek bir tercihte bulunulabilir. Bu tercihin seçimi her bir yatırım bazında yapılabilir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

TFRS 9'un uygulanmasıyla birlikte, "Beklenen Kredi Zararı" ("BKZ") modeli TMS 39'daki "Gerçekleşmiş Zarar" modelinin yerini almıştır. Yeni değer düşüklüğü modeli, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar, sözleşme varlıkları ve GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen borçlanma araçları için geçerli olmakla birlikte, özkaynak araçlarına yapılan yatırımlar için uygulanmamaktadır. TFRS 9 uyarınca kredi zararları TMS 39'a göre daha erken muhasebeleştirilmektedir.

İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar ticari alacaklar ve nakit ve nakit benzerlerinden oluşmaktadır.

TFRS 9 kapsamında, zarar karşılıkları aşağıdaki esasların herhangi biri ile ölçülür:

- 12 aylık BKZ'lar: raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde finansal araca ilişkin gerçekleşmesi muhtemel temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarını temsil eden kısımdır ve
- Ömür boyu BKZ'lar: finansal aracın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi muhtemel tüm temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarıdır

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

f) Muhasebe politika ve tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

Grup aşağıdaki 12 aylık BKZ olarak ölçülenler hariç olmak üzere, zarar karşılığını ömür boyu BKZ'lara eşit olan tutar üzerinde ölçer:

- Raporlama tarihinde düşük kredi riskine sahip olduğu belirlenen finansal araçlar ve
- Diğer borçlanma araçları ve ilk muhasebeleştirilmeden itibaren kredi riskinin (yani, finansal aracın beklenen ömrü boyunca ortaya çıkan temerrüt riski) önemli ölçüde artmadığı veya raporlama tarihinde düşük kredi riski olan finansal araçlar.

Bir finansal varlığın kredi riskinin ilk muhasebeleştirilmesinden itibaren önemli ölçüde artmış olup olmadığının belirlenmesinde ve BKZ'larının tahmin edilmesinde, Grup beklenen erken ödemelerin etkileri dahil beklenen kredi zararlarının tahminiyle ilgili olan ve aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgiyi dikkate alır. Bu bilgiler, Grup'un geçmiş kredi zararı tecrübelerini dayanan ve ileriye dönük bilgiler içeren nicel ve nitel bilgi ve analizleri içerir.

Grup, bir finansal varlık üzerindeki kredi riskinin faaliyet gösterilen ülkenin ödeme koşullarına göre değerlendirmekte ve her bir ülke için belirlenen farklı vade süreleri geçmesi durumunda kredi riskinin önemli ölçüde arttığını varsaymaktadır.

Grup, bir finansal varlığı aşağıdaki durumlarda temerrüde düşmüş olarak dikkate alır:

- Grup tarafından teminatın kullanılması (eğer varsa) gibi işlemlere başvurmaksızın borçlunun kredi yükümlülüğünü tam olarak yerine getirmemesi.

Bir finansal aracın düşük kredi riskine sahip olup olmadığını belirlemek amacıyla işletme, iç kredi riski derecelendirmelerini ya da düşük kredi riskinin küresel olarak kabul gören bir tanımıyla uyumlu olan ve değerlendirilen finansal araçların türünü ve risklerini dikkate alan diğer metodolojileri kullanabilir.

BKZ'larının ölçüleceği azami süre, Grup'un kredi riskine maruz kaldığı azami sözleşme süresidir.

BKZ'ların ölçümü

BKZ'lar finansal aracın beklenen ömrü boyunca kredi zararlarının olasılıklarına göre ağırlıklandırılmış bir tahminidir. Diğer bir ifadeyle tüm nakit akışlarının bugünkü değeri üzerinden ölçülen kredi zararlarıdır (örneğin, sözleşmeye istinaden işletmeye yapılan nakit girişleri ile işletmenin tahsil etmeyi beklediği nakit akışları arasındaki farktır). BKZ'lar finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilir.

Nakit açığı, sözleşmeye göre işletmeye yapılması gereken nakit akışları ile işletmenin almayı beklediği nakit akışları arasındaki farktır. Beklenen kredi zararlarında ödemelerin tutarı ve zamanlaması dikkate alındığından, işletmenin ödemenin tamamını, sözleşmede belirlenen vadeden geç almayı beklemesi durumunda dahi bir kredi zararı oluşur.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

f) Muhasebe politika ve tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

Kredi değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklar

Her raporlama dönemi sonunda, Grup itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıkların ve GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan borçlanma varlıklarının değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığını değerlendirir. Bir finansal varlığın gelecekteki tahmini nakit akışlarını olumsuz şekilde etkileyen bir veya birden fazla olay gerçekleştiğinde söz konusu finansal varlık kredi-değer düşüklüğüne uğramıştır.

Değer Düşüklüğünün Sunumu

İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklara ilişkin zarar karşılıkları, varlıkların brüt defter değerinden düşülür.

Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen borçlanma araçları için oluşan zarar karşılığı, finansal varlığın finansal durum tablosundaki defter değerini azaltmak yerine diğer kapsamlı gelire yansıtılır.

Yeni değer düşüklüğü modelinin etkisi

TFRS 9 değer düşüklüğü modeli kapsamındaki varlıklar için değer düşüklüğü zararlarının genel olarak artması ve daha değişken hale gelmesi beklenmektedir. Grup, 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren TFRS 9'un değer düşüklüğüne ilişkin hükümlerinin uygulanmasının sektörel bazda aşağıdaki gibi ilave bir değer düşüklüğü karşılığı / değer artışı ile sonuçlandığını belirlemiştir.

	TFRS 9'u uygulamanın açılış bakiyeleri üzerindeki etkisi
Değer düşüklüğü	
Enerji	(10.608)
Pazarlama	(1.106)
Bankacılık ve finans	(51.217)
	(62.931)
Değer artışı	
Enerji	80.868
	80.868
Ertelenmiş vergi etkisi	3.726
Toplam TFRS 9 etkisi	21.663

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

f) Muhasebe politika ve tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar (devamı)

TFRS Yorum ("TFRSY") 22 Yabancı para işlemleri ve avanslar

TFRSY 22 yorumu, verilen veya alınan avanslardan yabancı para cinsinden olanlar için hangi tarihli döviz kurunun dikkate alınacağını açıklamaktadır.

Grup, TFRSY 22 Yabancı para işlemleri ve avans bedeli yorumunu ilk uygulama tarihi 1 Ocak 2018 olmak üzere uygulamaya başlamıştır. Sonuç olarak, Grup ilgili muhasebe politikalarını aşağıda açıklanan şekilde değiştirmiştir. TFRSY 22 yorumu işletmeler tarafından parasal olmayan kalem niteliğindeki peşin ödenen giderler veya avans olarak alınan gelirler için muhasebeleştirilen ve yabancı para cinsinden olan varlık veya yükümlülükler için geçerlidir. İlgili varlık, gider veya gelirin gerçeğe uygun değeri ile veya parasal olmayan varlığın ve yükümlülüğün muhasebeleştirildiği tarihten sonraki bir tarihte ölçülmesi veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri ile ölçülmesi durumunda yorumlama uygulanmaz.

Konsolide finansal tablolar üzerindeki etkiler

Aşağıdaki tablo, 1 Ocak 2018 tarihinde dağıtılan karlar üzerinden TFRYK 22'ye geçişin vergi etkisi olmayan etkisini özetlemektedir:

1 Ocak 2018 TFRSY 22 uygulamasının etkisi

Geçmiş yıl kar / (zararları)

Alınan avanslar	10.172
Ertelenmiş vergi etkisi	(2.238)

1 Ocak 2018 itibarıyla etkisi

7.934

TFRS 15 ve TFRSY 22 uygulamalarının konsolide finansal durum tablosu üzerindeki etkileri

Aşağıdaki tablo, TFRS 15 ve TFRSY 22 uygulamalarının Grup'un 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarında etkilenen hesap kalemlerini özetlemektedir:

31 Aralık 2018	Raporlanan	TFRSY 22 düzeltmeleri	TFRS 15 düzeltmeleri	TFRS 15 ve TFRSY 22 uygulamaları öncesi
Varlıklar				
Dönen varlıklar	24.927.375	--	--	24.927.375
Duran varlıklar	22.454.153	--	--	22.454.153
Toplam varlıklar	47.381.528	--	--	47.381.528
Yükümlülükler				
Kısa vadeli yükümlülükler	34.511.911	(29.479)	(53.272)	34.429.160
Ertelenmiş gelirler	1.709.596	(29.479)	(53.272)	1.626.845
Uzun vadeli yükümlülükler	5.662.060	6.485	11.647	5.680.192
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	313.988	6.485	11.647	332.120
Toplam yükümlülükler	40.173.971	(22.994)	(41.625)	40.109.352
Özkaynaklar				
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler	2.993.674	1.414	1.213	2.996.301
Geçmiş yıl karları	2.133.669	(7.934)	17.906	2.143.641
Dönem net (zararı) karı	(27.666)	29.514	22.506	24.354
Toplam özkaynaklar	7.207.557	22.994	41.625	7.272.176
Toplam özkaynak ve yükümlülükler	47.381.528	--	--	47.381.528

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

f) Muhasebe politika ve tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar (devamı)

TFRSY 22 Yabancı para işlemleri ve avanslar (devamı)

TFRS 15 ve TFRSY 22 uygulamalarının konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tabloları üzerindeki etkileri

Aşağıdaki tablo, TFRS 15 ve TFRSY 22 uygulamalarının Grup'un 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıla ait konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablolarında etkilenen hesap kalemlerini özetlemektedir:

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıla ait	Raporlanan	TFRSY 22 düzeltmeleri	TFRS 15 düzeltmeleri	TFRS 15 ve TFRSY 22 uygulamaları öncesi
Hasılat	9.175.316	--	(22.774)	9.152.542
Brüt kar	2.646.371	--	(22.774)	2.623.597
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	885.596	37.838	--	923.434
Esas faaliyet karı	1.266.828	37.838	--	1.304.666
Finansman giderleri	(1.456.189)	--	51.628	(1.404.561)
Finansman giderleri, net	(1.367.938)	--	51.628	(1.316.310)
Vergi öncesi (zarar) kar	192.391	37.838	28.854	259.083
Ertelenmiş vergi (gideri) geliri	51.998	(8.324)	(6.348)	37.326
Dönem karı	10.608	29.514	22.506	62.628

3 Önemli muhasebe politikaları

(a) Konsolidasyon ilkeleri

İlişikteki konsolide finansal tablolar, ana şirket Çalık Holding'in, bağlı ortaklıklarının, müşterek anlaşmalarının ve iştiraklerinin hesaplarını aşağıdaki kısımlarda belirtilen şekilde yansıtmaktadır. Konsolidasyona dahil olan şirketlerin finansal tabloları konsolide finansal tablolarla aynı tarih itibarıyla hazırlanmıştır.

i) İşletme birleşmeleri

Grup işletme birleşmelerini, kontrolün Grup'a transfer olduğu zaman satın alma yöntemi kullanarak muhasebeleştirir. Satın almada transfer edilen bedel genel olarak satın alınan tanımlanabilir net varlıklarda olduğu gibi gerçeğe uygun değeri ile muhasebeleştirilir. Ortaya çıkan şerefiye yıllık olarak değer düşüklüğü için test edilir. Pazarlıklı satın almadan ortaya çıkan kazanç veya kayıp hemen kar veya zararda muhasebeleştirilir. İşletme birleşmesiyle bağlantılı olarak Grup'un katlandığı, borçlanma senetleri veya hisse senedine dayalı menkul kıymetler ihraçlarıyla ilişkili giderler dışındaki işlem maliyetleri tahakkuk ettiğinde giderleştirilir.

Satın alma bedeli; var olan ilişkilerin kapatılmasıyla ilgili tutarları içermez. Bu tutarlar genelde kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Herhangi bir ödenecek koşullu bedel birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri ile muhasebeleştirilir. Eğer finansal araç tanımını karşılayan koşullu bedel özkaynak kalemi olarak sınıflanırsa yeniden ölçümü yapılmaz ve özkaynaklarda muhasebeleştirilir. Aksi takdirde, koşullu bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinde sonradan meydana gelen değişimler kar veya zararda muhasebeleştirilir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(a) Konsolidasyon ilkeleri (devamı)

i) İşletme birleşmeleri (devamı)

Eğer edinilen işletme çalışanlarının geçmiş hizmetleriyle ilgili ellerinde tuttukları hisse bazlı ödeme haklarının (edinilenin hakları) yeni bir hisse bazlı ödeme hakkıyla (yenileme hakları) değiştirilmesi söz konusu ise değiştirilen hakların piyasa temelli ölçümünün tamamı veya bir kısmı işletme birleşmesi kapsamındaki satın alma maliyetine eklenir. Bu tutar, yenilenen hakların birleşme öncesi hizmetlerle ilişkilendirildiği ölçüde ve yenileme haklarının piyasa temelli ölçümü ile edinilenin haklarının piyasa temelli ölçümü karşılaştırılması ile belirlenir.

ii) Kontrol gücü olmayan paylar

Kontrol gücü olmayan paylar, bağlı ortaklığın satın alınma tarihindeki net varlık değerinin oransal tutarı üzerinden ölçülmektedir.

Grup'un bağlı ortaklıklardaki paylarında kontrol kaybıyla sonuçlanmayan değişiklikler, özkaynağa ilişkin işlem olarak muhasebeleştirilir.

iii) Bağlı ortaklıklar

Bağlı ortaklıklar, Grup tarafından kontrol edilen işletmelerdir. Grup yatırım yapılan bir işletmeyi değişken getirilerine maruz kaldığı ya da bu değişken getiriler üzerinde hak sahibi olduğu ve bu getirileri yatırım yapılan işletme üzerindeki gücüyle etkileme imkanına sahip olduğu durumda yatırım yapılan işletmeyi kontrol etmektedir. Bağlı ortaklıkların finansal tabloları kontrolün başladığı ve kontrolün sona erdiği tarihe kadar konsolide finansal tablolara dahil edilmektedir.

iv) Kontrolün kaybedilmesi

Grup, bağlı ortaklık üzerindeki kontrolünü kaybetmesi durumunda, bağlı ortaklığın varlık ve yükümlülüklerini, kontrol gücü olmayan paylarını ve bağlı ortaklıkla ilgili diğer özkaynaklar altındaki tutarları kayıtlarından çıkarır. Bundan kaynaklanan kazanç veya kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir. Önceki bağlı ortaklığında kalan paylar kontrolün kaybedildiği gün itibarıyla gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür.

v) Ortak kontrol altındaki işletme paylarından satın alımlar

Grup'u kontrol eden sermayedarın kontrolündeki şirketler arasındaki hisse transferlerinden kaynaklanan işletme birleşmeleri, karşılaştırmalı sunulan ilk dönemin başında gerçekleşmiş gibi veya daha sonra ise, ortak kontrolün olduğu tarihte muhasebeleştirilir; bundan dolayı karşılaştırmalı tutarlar ilgili etkiyi yansıtmak şekilde yeniden ifade edilebilir. Satın alınan varlıklar ve yükümlülükler, Grup'u kontrol eden şirketin konsolide finansal tablolarındaki kayıtlı değerleri ile kayıtlara alınır. Satın alınan şirketlerin özkaynak bileşenleri, Grup özkaynakları içerisindeki aynı hesap kalemlerine eklenir ve oluşan gelir/gider ise doğrudan özkaynak altında kayıtlara alınır.

vi) Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlardaki paylar

İştirakler, Grup'un şirket faaliyetleri üzerinde kontrol yetkisine sahip bulunmamakla birlikte finansal ve faaliyet politikaları üzerinde önemli etkiye sahip olduğu kuruluşlardır. Önemli etkinin Grup'un söz konusu kuruluşun yönetiminde yüzde 20 ile yüzde 50 arası oy hakkı bulunması durumunda olduğu öngörülmüştür. İştirakler özkaynak yöntemiyle değerlendirilir ve ilk olarak maliyet değeri ile kaydedilir. Yatırım maliyeti işlem maliyetlerini de içerir.

Konsolide finansal tablolar, iştiraklerin finansal tablolarında Grup'un muhasebe politikaları ile ilgili gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra Grup'un iştiraklerinin gelir ve giderler ile diğer kapsamlı gelirlerindeki payını önemli etkinin başladığı tarihten bittiği tarihe kadar içermektedir.

Eğer Grup'un zararlarıdaki payı iştirak tutarını aşarsa, Grup'un iştirakteki payı (varsa uzun vadeli yatırımları da içermek suretiyle) sıfırlanır ve eğer Grup'un iştirak adına herhangi bir taahhüdün veya iştirak adına yapılmış ödemesi yoksa ilave zararların kayıtlara alınması durdurulur.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(a) Konsolidasyon ilkeleri (devamı)

vii) Müşterek anlaşmalar

Müşterek anlaşmalar, Grup'un müşterek kontrol sahibi olduğu, anlaşmanın getirilerini önemli ölçüde etkileyecek kararların alınmasında oy birliği ile mutabakatın gerektiği sözleşmelerle kurulmuş anlaşmalardır. Müşterek anlaşmalar aşağıdaki şekilde sınıflanır ve muhasebeleştirilir:

- Müşterek faaliyet – Grup'un bir anlaşmayla ilgili varlıklar üzerinde haklara ve borçlara ilişkin yükümlülüklerle sahip olması durumunda, müştereken elde bulundurulmuş ya da katılan tüm payları dahil olmak üzere müşterek faaliyet ile ilgili her bir varlık, yükümlülük ve işlemi muhasebeleştirir.
- İş ortaklığı (öz kaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar) – Grup'un sadece anlaşmaların net varlıkları üzerinde hakları olması durumunda, öz kaynak yöntemi kullanarak kendisine düşen payı muhasebeleştirir.

İlişikteki konsolide finansal tablolar Grup'un öz kaynak yöntemiyle değerlendirilen iş ortaklıklarının Grup'un muhasebe politikalarıyla uyumlu olarak düzeltildikten sonraki kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirlerindeki payını kapsar.

Grup'un öz kaynak yöntemine göre değerlendirilen bir yatırımın zararlarındaki payının Grup'un payını aşması halinde, ilişkili herhangi bir uzun vadeli faydayı da kapsayacak şekilde yatırımın kayıtlı değeri sıfıra indirilir ve bundan sonra oluşan zararların kayıtlara alınması Grup'un bir yükümlülüğü ya da iştirak adına ödeme yapma zorunluluğu bulunmadığı durumlarda durdurulur.

Bir grup şirketinin faaliyetlerini müşterek yöneten faaliyetler kapsamında gerçekleştirdiği durumlarda, müşterek faaliyetlerini gerçekleştiren Grup, aşağıdakileri müşterek faaliyetlerdeki payı oranında finansal tablolarına dahil eder:

- Müşterek faaliyetlerde sahip olduğu varlıklardaki payı ile birlikte varlıklarını,
- Müşterek faaliyetlerde üstlenilen yükümlülüklerdeki payı ile birlikte yükümlülüklerini,
- Müşterek faaliyet sonucunda ortaya çıkan çıktının satışından payına düşen tutarda elde edilen gelir, ve
- Ortak olarak üstlenilen giderler ile birlikte payına düşen tüm giderler.

Bir grup işletmesinin müşterek faaliyetlerini gerçekleştiren işletme olduğu ve müşterek faaliyete konu olduğu durumlarda, Grup kazanç ve/veya zararlarını bu varlıklarını üçüncü bir tarafa satana kadar muhasebeleştirmez.

viii) Konsolidasyonda elimine edilen işlemler

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında, grup içi işlemlerden dolayı oluşan tüm bakiye ve işlemler ile gerçekleşmemiş her türlü gelirler elimine edilmiştir. Öz kaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlarla yapılan işlemlerden doğan gerçekleşmemiş gelirler, Grup'un söz konusu iştiraklerdeki/iş ortaklıklardaki etkin oranı kadar arındırılmıştır.

Grup içi işlemlerden kaynaklanan gerçekleşmemiş zararlar da, değer düşüklüğü ile ilgili kanıt olmadığı hallerde, gerçekleşmemiş zararların arındırılmasında kullanılan yöntemle arındırılmıştır. Grup'un sahip olduğu hisselerin kayıtlı değerleri ve bunlardan kaynaklanan temettüleri, ilgili öz kaynak ve kar veya zarar tablosu hesaplarından elimine edilmiştir.

İşlevsel para birimleri USD dışında olan bağlı ortaklıkların faaliyet sonuçlarının ve finansal durumunun Grup'a konsolide edilmesinde, grup içi bakiyelerin ve işlemlerin eliminasyonu gibi normal konsolidasyon işlemleri uygulanır. Ancak, grup içi parasal bir aktifin (ya da pasif) (Grup'un işlevsel para birimi USD dışında olan bağlı ortaklıklarındaki net yatırımının bir parçasını oluşturan parasal kalemler hariç olmak üzere), kısa veya uzun vadeli olmasına bakılmaksızın, yabancı para dalgalanmalarının sonuçlarını konsolide finansal tablolarda göstermeden, ilgili grup içi borçla (ya da aktif kalemlerle) elimine edilemez. Çünkü parasal kalem, bir para birimini diğerine çevirme yükümlülüğü taşır ve Grup'a yabancı para dalgalanmalarında kazanç ya da kayba açık hale getirir. Dolayısıyla, Grup'un konsolide finansal tablolarında bu tür kur farkları kar veya zararda muhasebeleştirilir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(b) Yabancı para

(i) Yabancı para cinsinden yapılan işlemler

Yabancı para biriminde yapılan işlemler, Grup şirketlerinin geçerli para birimlerine işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmiştir.

Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama dönemi sonundaki kurlardan geçerli para birimine çevrilmiştir. Gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen yabancı para, parasal olmayan varlıklar ve yükümlülükler, gerçeğe uygun değerinin yabancı para cinsinden tespit edildiği tarihteki kurdan geçerli para birimine çevrilir. Yeniden çevrimle oluşan yabancı para kur farkları genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Yabancı para cinsinden tarihi maliyetiyle ölçülen parasal olmayan kalemler, işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmiştir.

Aşağıdaki kalemlerin yeniden çevrimiyle oluşan yabancı para kur farkları diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir:

- özkaynaklar altında kayıtlara alınan gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan –özkaynak araçları (2017: özkaynaklar altında kayıtlara alınan satılmaya hazır hisse senedine dayalı menkul kıymetler) (değer düşüklüğü olması durumu hariç, bu durumda diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiş olan kur farkları kar veya zarara yeniden sınıflandırılır)
- yurtdışı işlemlerdeki net yatırımlara dair riskten korunmak amacıyla girilen finansal yükümlülüğün riskten korunmanın efektif olduğu oranda; ve
- riskten korunmanın etkinliği ölçüsünde, özellikli nakit akış riskinden korunma araçları.

Avro / TL, USD / TL, Avro / USD ve TL / USD kurlarındaki senelik değişimler raporlama dönemi sonları itibarıyla aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Avro / TL	6,0280	4,5155
USD / TL	5,2609	3,7719
Avro / USD	1,1458	1,1971
TL / USD	0,1901	0,2651

(ii) Yurtdışı faaliyetler

Satın alımdan kaynaklanan gerçeğe uygun değer düzeltmeleri ve şerefiye dahil olmak üzere yurtdışı faaliyetlerin varlık ve yükümlülükleri raporlama tarihindeki kurlardan TL'ye çevrilir. Yurtdışı faaliyetlerin gelir ve giderleri ilgili dönemin ortalama kurlarından TL'ye çevrilir.

Yabancı para çevrim farkları kontrol gücü olmayan paylara ilişkin çevrim farkları olmadığı sürece diğer kapsamlı gelir altında kaydedilir ve özkaynaklar altında yabancı para çevrim farkları hesabında sunulur. Ancak, eğer faaliyet, tamamına sahip olunmayan bir bağlı ortaklık ile ilgili ise, kontrol gücü olmayan paylara ilişkin kısım oransal olarak kontrol gücü olmayan pay olarak sınıflandırılır.

Bir yurtdışı faaliyetin satılması sonucunda kontrol, önemli etki veya müşterek kontrol kaybedildiğinde bu yabancı faaliyetle ilgili yabancı para çevrim farklarında birikmiş ilgili tutar kar veya zarara transfer edilir. Eğer Grup yabancı bir faaliyet içeren bir bağlı ortaklığının sadece bir kısmını elden çıkarıp kontrolü koruyorsa, yabancı para çevrim farkları hesabındaki birikmiş tutarın ilgili kısmı kontrol gücü olmayan pay olarak sınıflandırılır. Eğer Grup yabancı bir faaliyet içeren bir iştirakini veya iş ortaklığının sadece bir kısmını elden çıkarıp önemli etkiyi veya müşterek kontrolü koruyorsa, yabancı para çevrim farkları hesabındaki birikmiş tutar kar veya zarara transfer edilir.

Bir yurtdışı faaliyet ile parasal alacak veya borç ilişkisinin kapanmasının öngörülebilir gelecekte planlanmadığı ve muhtemel olmadığı durumlarda, söz konusu parasal kalemlerden oluşmuş alacak ve borç kaynaklı yabancı para çevrim kar ve zararları net yurtdışı faaliyet yatırımlarının bir parçası şeklinde tanımlanarak, diğer kapsamlı gelir altında kaydedilir ve özkaynaklar altında yabancı para çevrim farkları hesabında sunulur.

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(c) Finansal araçlar

i) Muhasebeleştirme ve ilk ölçüm

Grup, ticari alacakları ve borçlanma araçlarını oluştukları tarihte kayıtlarına almaktadır. Grup bütün diğer finansal varlık ve yükümlülükleri sadece ve sadece, ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf olduğu işlem tarihinde muhasebeleştirmektedir.

Gerçeğe uygun değer değişimleri kar veya zarara yansıtılanlar dışındaki finansal varlıkların (önemli bir finansman bileşenine sahip olmayan ticari alacaklar haricinde) ve finansal yükümlülüklerin ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilerek ölçülür. Önemli bir finansman bileşenine sahip olmayan ticari alacaklar, ilk muhasebeleştirmede işlem bedeli üzerinden ölçülür.

ii) Sınıflandırma ve sonraki ölçüm

Finansal araçlar – 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan muhasebe politikası

İlk defa finansal tablolara alınan bir finansal araç itfa edilmiş maliyetinden ölçülenler, GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülenler- borçlanma araçlarına yapılan yatırımlar, GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülenler- özkaynak araçlarına yapılan yatırımlar veya GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülenler olarak sınıflandırılır.

Finansal araçlar ilk muhasebeleştirilmelerini müteakip, Grup finansal varlıkların yönetimi için kullandığı işletme modelini değiştirmedeği sürece yeniden sınıflandırılmaz.

Finansal varlıklar, Grup, finansal varlıkları yönetmek için işletme modelini değiştirmedeği sürece ilk muhasebeleştirilmesinden sonra yeniden sınıflandırılmaz. Bu durumda, etkilenen tüm finansal varlıklar, işletme modelindeki değişikliği izleyen ilk raporlama döneminin ilk gününde yeniden sınıflandırılır.

Bir finansal varlık, aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması ve GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılmaması durumunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülür:

- Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması ve
- Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Bir borçlanma aracı, aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması ve GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılmaması durumunda GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülür:

- Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlıkların satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması ve
- Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Alım satım amacıyla elde tutulmayan özkaynak araçlarına yapılan yatırımların ilk defa finansal tablolara alınmasında, gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirden sunulması konusunda geri dönülemeyecek bir tercihte bulunulabilir. Bu tercihin seçimi her bir yatırım bazında yapılabilir.

Yukarıda belirtilen itfa edilmiş maliyeti üzerinden ya da GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülmeyen tüm finansal varlıklar GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülür. Bunlar, tüm türev finansal varlıkları da içermektedir. Finansal varlıkların ilk defa finansal tablolara alınması sırasında, finansal varlıkların farklı şekilde ölçümünden ve bunlara ilişkin kazanç veya kayıpların farklı şekilde finansal tablolara alınmasından kaynaklanacak bir muhasebe uyumsuzluğunu ortadan kaldırması veya önemli ölçüde azaltması şartıyla bir finansal varlığın geri dönülemez bir şekilde gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanabilir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(c) Finansal araçlar (devamı)

ii) Sınıflandırma ve sonraki ölçüm (devamı)

Finansal varlıklar- İş modelinin değerlendirilmesi: 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan muhasebe politikası

Grup, iş modelinin varlıkların yönetilme şeklini ve yönetime sağlanan bilgiyi en iyi şekilde yansıtmayı amacıyla bir finansal varlığın portföy düzeyinde elde tutulma amacını değerlendirmektedir. Ele alınan bilgiler şunları içerir:

- portföy için belirlenmiş politikalar ve hedefler ve bu politikaların uygulamada kullanılması. Bunlar, yönetimin stratejisinin, sözleşmeden kaynaklanan faiz gelirini elde etmeyi, belirli bir faiz oranından yararlanmayı devam ettirmeyi, finansal varlıkların vadesini bu varlıkları fonlayan borçların vadesiyle uyumlaştırmayı veya varlıkların satışı yoluyla nakit akışlarını gerçekleştirmeye odaklanıp odaklanmadığını içerir;
- iş modelinin amacı; günlük likidite ihtiyaçlarını yönetmek, belirli bir faiz getirisini devam ettirmek veya finansal varlıkların vadesini bu varlıkları fonlayan borçların vadesiyle uyumlaştırmak olabilir;
- iş modeli ve iş modeli kapsamında elde tutulan finansal varlıkların performanslarının Grup yönetimine nasıl raporlandığı;
- iş modelinin (iş modeli kapsamında elde tutulan finansal varlıkların) performansını etkileyen riskler ve özellikle bu risklerin yönetim şekli;
- işletme yöneticilerine verilen ilave ödemelerin nasıl belirlendiği (örneğin, ilave ödemelerin yönetilen varlıkların gerçeğe uygun değerine göre mi yoksa tahsil edilen sözleşmeye bağlı nakit akışlarına göre mi belirlendiği) ve
- önceki dönemlerde yapılan satışların sıklığı, değeri, zamanlaması ve nedeni ile gelecekteki satış beklentileri.

Finansal varlıkların finansal durum tablosu dışı bırakılmaya uygun olmayan işlemlerde üçüncü taraflara devredilmesi, Grup'un varlıklarını finansal tablolarında sürekli olarak muhasebeleştirilmesiyle tutarlı olarak bu amaçla satış olarak kabul edilmez.

Alım satım amacıyla elde tutulan veya gerçeğe uygun değer esas alınarak yönetilen ve performansı bu esasa göre değerlendirilen finansal varlıklar, GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılır.

Finansal varlıklar – Sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye bağlı nakit akışları olup olmadığının değerlendirilmesi: 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan muhasebe politikası

Bu değerlendirme amacıyla, anapara, finansal varlığın ilk defa finansal tablolara alınması sırasındaki gerçeğe uygun değeridir. Faiz; paranın zaman değeri, belirli bir zaman dilimine ilişkin anapara bakiyesine ait kredi riski, diğer temel borç verme risk ve maliyetleri (örneğin, likidite riski ve yönetim maliyetleri) ile kar marjından oluşur.

Sözleşmeye bağlı nakit akışlarının sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye bağlı nakit akışları olup olmadığının değerlendirilmesinde, Grup sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özelliklerini esas alır. Bu değerlendirme, finansal varlığın bu koşulu yerine getirmeyecek şekilde sözleşmeye bağlı nakit akışlarının zamanlamasını veya tutarını değiştiren sözleşme şartlarını içerip içermediğinin değerlendirilmesini gerektirir. Bu değerlendirmeyi yaparken, Grup aşağıdakiler dikkate alır:

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(c) Finansal araçlar (devamı)

ii) Sınıflandırma ve sonraki ölçüm (devamı)

Finansal varlıklar – Sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye bağlı nakit akışları olup olmadığının değerlendirilmesi: 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan muhasebe politikası (devamı)

- sözleşmeye bağlı nakit akışlarının zamanlamasını veya tutarını değiştirebilecek herhangi bir şarta bağlı olay (diğer bir ifadeyle tetikleyici olay);
- değişken oranlı özellikler de dahil olmak üzere, sözleşmeye bağlı kupon faiz oranını düzelteren şartlar;
- erken ödeme ve vadesini uzatma imkanı sağlayan özellikleri; ve
- Grup'un belirli varlıklardan kaynaklanan nakit akışlarının elde edilmesini sağlayan sözleşmeye bağlı haklarını kısıtlayıcı şartlar (örneğin, rucu edilememe özelliği).

Erken ödeme özelliği, sözleşmenin vadesinden önce sonlandırıldığı durumlarda makul bir bedel içeren peşin ödenen tutarları büyük ölçüde anaparanın ve anapara bakiyesine ilişkin faizlerin ödenmemiş tutarını yansıtıyorsa sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemeleri kriteriyle tutarlıdır.

Ayrıca, (i) finansal varlık sözleşmeye bağlı nominal değeri üzerinden primli veya iskontolu olarak alınmışsa, (ii) sözleşmenin vadesinden önce sonlandırıldığı durumlarda makul bir ek bedel ödemesini içeren peşin ödenen tutarlar büyük ölçüde sözleşmeye bağlı nominal değeri ve tahakkuk eden (ancak ödenmemiş) faizi yansıtıyorsa ve (iii) ilk muhasebeleştirmede erken ödeme özelliğinin gerçeğe uygun değerinin önemsiz olması durumunda, bu kriteri uygun olduğu kabul edilir.

Finansal varlıklar – Sonraki ölçüm ve kazanç veya kayıplar: 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan muhasebe politikası

Aşağıdaki muhasebe politikaları finansal varlıkların sonraki ölçümlerinden oluşan kazanç ve kayıplar için geçerlidir.

GUD farkı kar/zarara yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar	Bu varlıklar sonraki ölçümlerinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür. Herhangi bir faiz veya temettü geliri dahil olmak üzere, bunlarla ilgili net kazançlar ve kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir.
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar	Bu varlıklar sonraki ölçümlerinde etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyetinden ölçülür. İtfa edilmiş maliyetleri varsa değer düşüklüğü zararları tutarı kadar azaltılır.
GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen borçlanma araçları	Faiz gelirleri, yabancı para kazanç ve kayıpları ve değer düşüklükleri kar veya zararda muhasebeleştirilir. Bunların finansal durum tablosu dışı bırakılmasından kaynaklanan kazanç veya kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir.
GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan özkaynak araçları	Bu varlıklar sonraki dönemlerde gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz geliri, yabancı para kazanç ve kayıpları ve değer düşüklükleri kar veya zararda muhasebeleştirilir. Diğer kazanç ve kayıplar ise diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. Finansal varlıklar finansal durum tablosu dışı bırakıldığında daha önceden diğer kapsamlı gelire yansıtılan toplam kazanç veya kayıplar kar veya zararda yeniden sınıflandırılır.
GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan özkaynak araçları	Bu varlıklar sonraki dönemlerde gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Temettüleri, açıkça yatırımın maliyetinin bir kısmının geri kazanılması niteliğinde olmadıkça kar veya zararda muhasebeleştirilir.
	Diğer net kazanç ve kayıplar diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve kar veya zararda yeniden sınıflandırılmazlar.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(c) Finansal araçlar (devamı)

ii) Sınıflandırma ve sonraki ölçüm (devamı)

Finansal varlıklar – 1 Ocak 2018 tarihinden önce geçerli olan muhasebe politikası

Grup, finansal varlıkları aşağıda belirtilen kategorilere sınıflandırır:

- kredi ve alacaklar;
- vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar;
- satılmaya hazır finansal varlıklar ve
- GUD farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar altında:
 - alım satım amaçlı elde tutulan finansal varlıklar;
 - riskten korunma aracı olarak tanımlanan türevler veya
 - gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan olarak tanımlanan finansal varlıklar.

Finansal varlıklar – Sonraki ölçüm ve kazanç veya kayıplar: 1 Ocak 2018 tarihinden önce geçerli olan muhasebe politikası

GUD farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerleri ile ölçülürler ve temettü gelirleri de dahil olmak üzere, gerçeğe uygun değerlerindeki değişimler kar veya zararda muhasebeleştirilir.
Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar;	Gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları ile itfa edilmiş maliyet değerleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek ölçülür.
Krediler ve alacaklar	Gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek ölçülür.
Satılmaya hazır finansal varlıklar	Satılmaya hazır finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerleriyle ölçülür. Değer düşüklüğü hariç gerçeğe uygun değerindeki değişimler ve satılmaya hazır borçlanma senetleri üzerindeki yabancı para kur farkı değişimleri ile faiz gelirleri diğer kapsamlı gelirden kayıtlara alınır ve özkaynaklar altında gerçeğe uygun değer yedeği kaleminde biriktirilir. Bu varlıklar kayıtlardan çıkarıldığında, özkaynaklar altında birikmiş kazanç ya da kayıplar, kar veya zarara yeniden sınıflandırılır.

Finansal yükümlülükler – Sınıflama, sonraki ölçüm ve kazanç ve kayıplar

Finansal yükümlülükler itfa edilmiş maliyetinden ölçülen ve GUD farkı kar veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılır.

Bir finansal yükümlülük, alım satım amaçlı elde tutulan tanımını karşılaması durumunda GUD farkı kar veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılır. Finansal yükümlülük, türev araç olması ya da ilk kez kayda alınması sırasında bu şekilde tanımlanması durumunda alım satım amaçlı elde tutulan finansal yükümlülük olarak sınıflandırılır. Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, gerçeğe uygun değerleri ile ölçülürler ve faiz gelirleri de dahil olmak üzere, net kazanç ve kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir. Diğer finansal yükümlülükler, ilk kayıtlara alınmalarını takiben gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları ile itfa edilmiş maliyet değerleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek ölçülür. Faiz giderleri ve kur farkları kar veya zararda muhasebeleştirilir. Bu yükümlülükler kayıtlardan çıkarılmasıyla oluşan kazanç veya kayıplar, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(c) Finansal araçlar (devamı)

iii) Finansal tablo dışı bırakma

Finansal varlıklar

Grup, finansal varlıklarla ilgili nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan hakların süresi dolduğunda veya bu finansal varlığın mülkiyetinden kaynaklanan bütün risk ve getirilerinin sahipliğini önemli ölçüde devrettiğinde veya bu finansal varlığın mülkiyetinden kaynaklanan bütün risk ve yararları ne önemli ölçüde devretmiş ne de önemli ölçüde elinde bulundurmakta olması durumunda, ilgili finansal varlık üzerinde kontrol sahibi olmaya devam etmiyorsa söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır.

Grup, bir finansal varlığın mülkiyetinden kaynaklanan bütün risk ve yararları önemli ölçüde elinde bulundurmaya devam etmesi durumunda, ilgili finansal varlığı finansal durum tablosuna kayıtlara almaya devam eder.

Finansal yükümlülükler

Grup, bir finansal yükümlülük sadece ve sadece, ilgili yükümlülüğe ilişkin borç ortadan kalktığı veya iptal edildiği zaman finansal durum tablosundan çıkarır. Ayrıca, mevcut bir finansal yükümlülüğün koşullarında veya nakit akışlarında önemli bir değişiklik yapılması durumunda da Grup bir finansal yükümlülüğü finansal durum tablosundan çıkarır. Bunun yerine, değiştirilmiş şartlara dayanarak gerçeğe uygun değeri üzerinden yeni bir finansal yükümlülük muhasebeleştirilmesini gerektirir.

Finansal yükümlülüğün kayıtlarından çıkartılmasında, defter değeri ile bu yükümlülüğe ilişkin olarak ödenen tutar (devredilen her türlü nakit dışı varlık veya üstlenilen her türlü yükümlülük de dâhil) arasındaki fark, kar veya zarar olarak finansal tablolara alınır.

iv) Finansal varlık ve yükümlülüklerin netleştirilmesi

Grup, finansal varlık ve yükümlülüklerini, sadece ve sadece netleştirme için yasal bir hakkı olduğunda ve işlemi net bazda gerçekleştirmek veya varlığın gerçekleşmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesini eş zamanlı yapma niyetinin bulunması durumunda netleştirmekte ve net tutarı finansal tablolarında göstermektedir.

v) Türev finansal araçlar

Türev finansal araçlar – 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan muhasebe politikası

Grup yabancı para cinsinden ve faiz oranı riskinden korunma amaçlı türev finansal araçlar kullanmaktadır. Saklı türev araçlar, ana sözleşmeden ayrılır ve ana sözleşme finansal bir varlık değilse ve belirli kriterleri karşıladığında ayrı olarak muhasebeleştirilir.

Türev araçlar ilk muhasebeleştirilmesinde, gerçeğe uygun değerinden muhasebeleştirilir. Türev araçlar ilk muhasebeleştirilmelerini müteakip gerçeğe uygun değerlerindeki değişimler kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Türev finansal araçlar - 1 Ocak 2018 tarihinden önce geçerli olan muhasebe politikası

2017 yılına ilişkin sunulan karşılaştırmalı bilgiler için uygulanan muhasebe politikası, 2018 yılı finansal tablolarında uygulanan muhasebe politikasına benzerdir.

Fakat, korunan bir işlemin; daha sonradan finansal olmayan bir kalemin finansal tablolara alınmasıyla sonuçlanması da dahil tüm nakit akış riskinden korunma işlemleri için, nakit akış riskinden korunma fonunda biriken tutar korunan gelecekteki tahmini nakit akışlarının kar veya zararı etkilediği dönem veya dönemlerde kar veya zarara yeniden sınıflandırılır. Ayrıca, 2017 yılından önce sonlandırılan nakit akış riskinden korunma işlemleri için forward unsuru derhal kar veya zararda muhasebeleştirilmiştir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(c) Finansal araçlar (devamı)

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri, kasa, bankalardaki vadeli ve vadesiz mevduat ve satın alındığı tarihte vadesi üç aydan kısa vadeli ve gerçeğe uygun değerinin değişme riski düşük olan diğer nakit benzeri varlıklardır.

İmtiyazlı hizmet antlaşmaları

24 Temmuz 2006 tarihinde Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi ("TEDAŞ") ile YEDAŞ arasında imzalanan İşletme Hakkı Devir Sözleşmesi ("İHDS") doğrultusunda TEDAŞ bünyesinde bulunan dağıtım tesisleri ve dağıtım tesislerinin işletilmesinde kullanılması gereken diğer ilave unsurlar üzerindeki işletme hakkı 105.599 TL bedel karşılığında YEDAŞ'a devrolmuştur. Söz konusu İHDS bedeli birinci tarife dönemi için (2006-2010) gelir tavanına eklenerek itfaya tabi tutulmuştur. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla söz konusu İHDS bedeli tamamen itfa olmuştur.

İHDS sözleşme süresi 24 Temmuz 2006'dan itibaren 30 yıldır. Bu sürenin sonunda işletme süresi, ilgili dönemde yürürlükte olan kanunlara uygun olarak TEDAŞ tarafından uzatılabilir. Grup, TFRSY 12'nin kapsamına giren bu sözleşme uyarınca, elektrik enerjisi dağıtıcısı olarak hareket eder ve bu dağıtımın gerçekleştirilebilmesi için kullanılan tesisi inşa eder ve belirlenen dönem boyunca bu tesisi işletip tesisin bakımını gerçekleştirir. Cari dönem içerisinde sözleşmenin niteliğinde herhangi bir değişiklik olmamıştır.

İHDS uyarınca, tesislerin mülkiyeti kamuya ait olup üstlenilen yatırım faaliyetleri ve yenileme hizmetleri için hakedilen alacaklar garantörün EPDK yönlendirmesi ile nakit ya da diğer finansal varlıkların ediniminin koşulsuz ve sözleşmelerle düzenlenmiş hakkı olduğu sürece, finansal varlık olarak muhasebeleştirilmektedir. Grup, tarifeler yoluyla geri ödenmesi garanti edilmiş olan yatırımları ilk olarak "Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" standardı uyarınca gerçeğe uygun değer üzerinden ilişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar içerisinde "İmtiyazlı Hizmet Anlaşmalarından Alacaklar" başlığı ile muhasebeleştirmiştir. İlk kayıtlara alınmalarını takiben finansal varlıklar itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülür.

Sözleşme ile birlikte YEDAŞ'ın sahip olduğu "Dağıtım ve Perakende Satış Lisansı"nın getirdiği kullanım haklarına ilişkin parametreler beşer yıllık uygulama dönemlerinde EPDK tarafından kurul kararı ile güncellenmektedir. YEDAŞ 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 24 Temmuz 2006 tarihinde özelleştirilen hizmetlerle ilgili olarak, 2006 ile 2010 arasında ilk uygulama dönemini ve 2011 ile 2015 tarih aralığını kapsayan ikinci uygulama dönemini bitirmiştir. İkinci uygulama dönemine ilişkin haklar, 28 Aralık 2010 tarihinde gerçekleştirilen EPDK kurulu kararı (Karar No: 2991) ile yayımlanmıştır. YEDAŞ için 2016-2020 yılları arasında geçerli olacak üçüncü uygulama dönemine ilişkin dağıtım sistem işletim gelir gereksinimi ve ilgili parametreleri EPDK tarafından 30 Aralık 2015 tarihli ve 6033-1 sayılı kurul kararı ile yayımlanmıştır.

YEDAŞ'ın gelir ve giderleri EPDK düzenlemelerine tabidir. YEDAŞ'ın ne kadar gelir gereksinime ihtiyaç duyduğu EPDK tarafından belirlenir. Gelir kalemlerinin EPDK tarafından belirlenen gelir gereksiniminin altında veya üstünde kalması durumunda söz konusu farklar, gelirin niteliğine bağlı olarak, düzeltmeye tabi olabilir veya olmayabilir. Halen 5 yıllık dönemler itibarıyla düzenlenen gelir gereksinimi; YEDAŞ'ın gereksinim duyduğu faaliyet giderlerini, yatırım harcamalarının itfasını, itfa edilmemiş yatırım tutarlarına ait alternatif yatırım maliyetlerini, vergi uygulamalarından kaynaklanan dönemsel sapmaları kompanse etmek amacıyla gelire ilave olan veya düşülen vergi farklarını içerir. Gelir gereksinimi ile düzeltmeler yıllar itibarıyla Enerji Piyasası Endeksi ("EPE") ile güncellenerek hesaplanır. YEDAŞ, gerçekleştirdiği hizmetler için TFRS 15 uyarınca hasılatını muhasebeleştirir ve ölçer.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(c) Finansal araçlar (devamı)

Güvence bedelleri

Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'nin 26. maddesi gereği "Perakende satış lisansı sahibi tüzel kişi abonelerinden kullanım yerinin değişmesi ve/veya perakende satış sözleşmesinin sona ermesi veya sözleşmenin feshi halinde, müşterinin elektrik enerjisi tüketim bedelini ödememesi ihtimaline karşılık olarak, borcuna mahsup etmek üzere güvence bedeli talep edilebilmektedir.

Mevcut abonelerin güvence bedelleri TÜFE kullanılarak bilanço tarihi itibarıyla enflasyona göre düzeltilmiş değerleri ile "İlişkili olmayan taraflara uzun vadeli diğer borçlar" hesabında izlenmektedir. Güvence bedeli değerlendirme giderleri ve gerçekleşen güvence bedeli giderleri kar veya zararda finansman giderleri olarak muhasebeleştirilmektedir.

(d) Menkul kıymetlerin satım ve geri alım anlaşmaları

Grup gelecekte belirli bir tarihte sabit fiyatla geri satım/alım (ters repo/repo) taahhüdüyle menkul kıymet alım/satımı yapmaktadır. İleri bir tarihte geri satım (ters repo) taahhüdüyle alınan menkul kıymetler kayıtlara alınmamaktadır. Ödenen tutarlar ilişikteki konsolide finansal tablolarda "Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar" olarak kayıtlara alınır. Söz konusu alacaklar ilgili menkul kıymet ile teminatlandırılmış olarak gösterilir.

Geri alım (repo) sözleşmeleri ile satılan yatırımlar konsolide finansal durum tablosunda kayıtlara alınmaya devam edilir ve ilgili varlıklara ilişkin muhasebe politikalarına uygun olarak alım satım amaçlı, satılmaya hazır veya vadeye kadar elde tutulacak finansal varlık olarak değerlendirilir. Yatırımların satılmasından sağlanan fonlar yükümlülük olarak "Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar" hesabında gösterilmektedir.

Satım ve geri alım anlaşmalarından oluşan gelir ve giderler işlemin süresi boyunca tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır ve "finans sektörü faaliyetleri hasılatı" ve "finans sektörü faaliyetleri maliyeti" hesapları içerisinde sırasıyla "Faiz geliri" ve "faiz gideri" olarak gösterilmektedir.

(e) Maddi duran varlıklar

i) Kayıtlara alma ve değerlendirme

Grup'un maddi duran varlıkları maliyet değerlerinden, birikmiş amortisman ve varsa, değer düşüklüğü düşüldükten sonraki değerleri ile aşağıdaki gibi muhasebeleştirilir.

Maliyet, ilgili varlığın iktisabıyla doğrudan ilişkili harcamaları ifade etmektedir. Grup tarafından inşa edilen varlıkların maliyeti aşağıdaki unsurları içermektedir:

- Malzeme maliyeti ve direkt işçilik maliyeti,
- Varlığın Grup'un kullanım amacına uygun olarak çalışır hale gelmesiyle doğrudan ilişkili maliyetleri,
- Grup'un varlığın yerini değiştirme veya alanı onarmak ile ilgili yükümlülüğü varsa, parçaların sökülmesine, yer değiştirmesine ve üzerinde bulunan alanın onarılmasına ilişkin maliyetler ve
- Aktifleştirilen borçlanma maliyetleri.

Maddi duran varlıkları oluşturan kalemler farklı faydalı ömürlere sahipler ise maddi duran varlıkların ayrı kalemleri (temel bileşenler) olarak muhasebeleştirilir.

Bir maddi duran varlık kalemi satış yolu ile veya satışından veya kullanımından ileride bir ekonomik fayda yaratması beklenmediği durumlarda kayıtlardan çıkarılır. İlgili varlığın kayıtlardan çıkarılması neticesinde oluşan kar veya zarar (varlığın defter değeri ile satış işleminden elde edilen gelirin farkı olarak hesaplanır) konsolide kar veya da zarar kayıtlardan çıkarıldığı yıla ait "Yatırım faaliyetlerinden gelirler" veya "Yatırım faaliyetlerinden giderler" in altında gösterilir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(e) Maddi duran varlıklar (devamı)

ii) Yatırım amaçlı gayrimenkullere sınıflama

Eğer bir gayrimenkul, sahibi tarafından kullanılma durumundan yatırım amaçlı gayrimenkul durumuna gelmişse, o gayrimenkul gerçeğe uygun değeri ile yeniden ölçülüp yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılır. Yeniden değerlemede ortaya çıkacak bir kazanç, bu gayrimenkulle ilgili önceden oluşmuş bir değer düşüklüğünü ters çevirdiği ölçüde kar veya zarara kaydedilir, kalan kazanç ise diğer kapsamlı gelir altında kaydedilir ve özkaynakların altında maddi duran varlık değer artış fonunda sunulur. Herhangi bir zarar ise derhal kar veya zararda muhasebeleştirilir.

iii) Sonradan oluşan maliyetler

Sonradan yapılan harcamalar sadece bu harcamalar sonucunda ileride oluşacak ekonomik faydaların Grup'a aktarılacağına mümkün olduğu durumlarda aktifleştirilebilirler.

iv) Amortisman

Maddi duran varlık kalemleri, hali hazırda kullanılabilir oldukları veya Grup tarafından inşa edilen varlıklar için bu varlıkların tamamlandığı ve kullanıma hazır hale geldikleri gün itibarıyla amortisman tabi tutulurlar.

Amortisman, maddi duran varlık kalemlerinin maliyetlerinden bu kalemlerin tahmini faydalı ömürleri boyunca doğrusal yöntem ile hesaplanmaktadır. Amortisman, başka bir varlığın defter değerine dahil edilmediği sürece, genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Kiralanan varlıklar, Grup kiralanan varlığın mülkiyetini kiralama sonunda makul bir kesinlikte üzerine almayacaksa, varlığın kiralama süresi ile faydalı ömürden kısa olanı üzerinden amortisman tabi tutulur. Arsa ve araziler amortisman tabi değildir.

Cari ve karşılaştırmalı yıllarda, maddi duran varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıdaki gibidir:

Açıklama	Yıl
Binalar	5-50
Makine ve teçhizatlar	5-40
Taşıtlar	5-10
Mobilya ve demirbaşlar	3-15
Diğer maddi duran varlıklar	5-15
Özel maliyetler	2-10

Özel maliyetler doğrusal amortisman yöntemi ile ilgili kiralama süreleri veya faydalı ömürlerinden kısa olanı üzerinden amortisman tabi tutulur.

Amortisman yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama döneminde yeniden gözden geçirilir ve gerektiğinde düzeltilir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(f) Maddi olmayan duran varlıklar

i) Şerefiye

Bağlı ortaklık edinimlerinde oluşan şerefiye maddi olmayan duran varlıklarda gösterilmektedir. Şerefiyenin ilk kaydı ile ilgili bilgi için Dipnot 3 a) i)'ye bakınız.

Müteakip ölçüm

Şerefiye, maliyet değerinden birikmiş değer düşüklüğü karşılığı (bakınız: muhasebe politikası 3 j)ii) düşüldükten sonraki hali ile ifade edilir. İştiraklerde/iş ortaklıklarında ise, şerefiyenin kayıtlı değeri, iştirakin/ iş ortaklıklarının kayıtlı değeri içerisinde yer almaktadır ve iştiraklere/iş ortaklıklarına ilişkin değer düşüklüğü iştiraklerin kayıtlı değeri üzerine bir bütün olarak dağıtılır.

ii) Diğer maddi olmayan duran varlıklar

Grup'un diğer maddi olmayan duran varlıkları belirli bir faydalı ömre sahip olan ve maliyetlerinden birikmiş itfa payları ve varsa birikmiş değer düşüklükleri çıkarılarak ölçülen petrol arama, hidroelektrik enerji üretimi, rüzgar enerjisi üretimi ve likit doğal gaz ithalat lisansları, elektrik dağıtım hakları ve bilgisayar yazılımlarından oluşmaktadır.

iii) Sonradan oluşan maliyetler

Sonradan oluşan maliyetler söz konusu maddi olmayan duran varlığın gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı nitelikte ise aktifleştirilebilirler. Giderler ve işletme içinde yaratılan şerefiye ve markalar da dahil olmak üzere tüm diğer gider kalemleri kar ve zararda kayıtlara alınır.

iv) İtfa payları

Şerefiye hariç, maddi olmayan duran varlıkların itfa payları, kullanıma hazır hale geldikleri günden itibaren faydalı ömrü boyunca doğrusal itfa yöntemiyle kayıtlara alınır.

Grup tarafından iktisap edilen imtiyaz haklarına ilişkin itfa payları imtiyaz süreleri boyunca doğrusal itfa yöntemi kullanılarak kar veya zarara kaydedilir.

Elektrik dağıtım ve satış haklarının itfası TFRS 3 "İşletme Birleşmeleri" kapsamında sahip olunan varlıkların gerçeğe uygun değeri üzerinden hesaplanmaktadır. Elektrik dağıtım ve satış haklarına ilişkin itfa süresi ÇEDAŞ'ın YEDAŞ'ı satın alma tarihinde, YEDAŞ'a ait olan imtiyazlı hizmet anlaşması süresi olan 26 yıldır. Lisanslar ve bilgisayar yazılımlarını da içeren diğer maddi olmayan duran varlıklar, tahmini faydalı ömürler olan sırasıyla 10 ile 50 yıl ve 2 ile 10 yıl arasında itfa olmaktadır.

İtfa yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama dönemi sonunda gözden geçirilir ve gerekli düzenlemeler yapılır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(g) Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller işletmelerin olağan iş akışı çerçevesinde satış, üretim veya ürün ve hizmet sağlama veya yönetim amaçlarıyla değil, kira geliri kazanmak veya değer artışı için ya da her iki amaçla elde tutulur. Yatırım amaçlı gayrimenkuller gerçeğe uygun değerleriyle ölçülür ve değişimler kar veya zarara kaydedilir. Gelecekte yatırım amaçlı gayrimenkul olarak kullanılmak üzere inşa edilen gayrimenkul gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir.

Maliyet, ilgili yatırım amaçlı gayrimenkulün satın alımıyla doğrudan ilişkili harcamaları da içermektedir. Grup tarafından inşa edilen yatırım amaçlı gayrimenkullerin maliyeti, malzeme maliyetini, direkt işçilik maliyetlerini, söz konusu varlığı kullanım amacına uygun olarak çalışır hale getirilmesiyle doğrudan ilişkili maliyetleri ve aktifleştirilmiş borçlanma maliyetlerini içermektedir.

Yatırım amaçlı gayrimenkulün satılması durumunda oluşan tüm kazanç veya kayıplar (satıştan elde edilen net bedel ile ilgili kalemin kayıtlı değeri arasındaki fark olarak hesaplanır), kar veya zararda muhasebeleştirilir. Daha önce maddi duran varlık olarak sınıflanmış yatırım amaçlı gayrimenkuller satıldığında varsa maddi duran varlık değer artış fonunda tutulan ilgili tutarlar, geçmiş yıllar karlarına transfer edilir.

Eğer bir gayrimenkulün kullanım amacı değişmiş ve maddi duran varlık veya stoklar olarak sınıflandırılmışsa, gayrimenkulün sınıflandırıldığı tarihteki gerçeğe uygun değeri artık söz konusu gayrimenkulün varsayılan maliyeti olarak dikkate alınır.

(h) Stoklar

Stoklar, maliyet ve net gerçekleştirilebilir değerden düşük olanıyla gösterilir. Aşağıdaki paragraflarda bahsedilenler hariç, stok maliyetleri ağırlıklı ortalama yöntemiyle belirlenir ve stokların elde etme maliyetini, üretim ya da dönüştürme maliyetlerini ve bunları son hallerine getirmek için katlanılan diğer maliyetleri içerir.

Alım satım amaçlı gayrimenkullerin maliyetleri maliyet veya varsayılan maliyet yöntemiyle belirlenmektedir. Alım satım amaçlı gayrimenkuller, inşaat projeleri için elde tutulan arsalar ve alım satım amacıyla elde tutulan binalardan oluşmaktadır.

Net gerçekleştirilebilir değer, normal işletme koşullarında oluşacak tahmini satış fiyatından tahmin edilen satış masrafları ve satışa hazır duruma getirmek için katlanılacak maliyetler düşülerek bulunmaktadır.

(i) Devam eden inşaat sözleşmeleri/ertelenmiş gelirler

Devam eden inşaat sözleşmeleri, inşaat sözleşmelerine ilişkin gerçekleştirilen inşaat işleri için müşterilerden alınması beklenen brüt tutarları ifade etmektedir. Devam eden inşaat işleri, katlanılan maliyetlere kayıtlara alınan karların eklenmesi, hak ediş faturalarının ve kayıtlara alınan zararların düşülmesi suretiyle ölçülür. Maliyet belirli projelerle ilgili tüm harcamaları, Grup'un normal faaliyet kapasitesini temel alan sözleşme faaliyetleri ile ilgili sabit ve değişken genel üretim giderlerini içermektedir.

Kayıtlara alınan kazançla maliyet ve kaydedilmiş zarar toplamının hak ediş faturalarını aştığı bütün inşaat sözleşmeleri için, devam eden inşaat işleri konsolide finansal durum tablosunda ticari alacaklar içerisinde "Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar" olarak gösterilir. Devam eden iş kapsamında hak ediş faturaları ve kaydedilmiş zarar toplamı, kayıtlara alınan kazançla maliyet toplamını aştığı durumlarda oluşan fark konsolide finansal durum tablosunda ertelenmiş gelirler içerisinde "Devam eden inşaat sözleşmeleri hakediş bedelleri" olarak gösterilir. Müşteriden alınan avanslar finansal durum tablosunda ertelenmiş gelir olarak gösterilir.

Toplam sözleşme maliyetinin toplam sözleşme hasılatından fazla muhtemel ise, beklenen zarar doğrudan giderleştirilir. İş performansında, iş şartlarında ve sözleşme ceza karşılıkları ve nihai anlaşma düzenlemeleri nedeniyle tahmini karlılıkta olan değişiklikler maliyet ve gelir revizyonuna sebep olabilir. Bu revizyonlar, saptandığı dönemde konsolide finansal tablolara yansıtılır. Kar teşvikleri gerçekleşmeleri makul bir şekilde garanti edildiğinde gelire dahil edilirler.

Bir inşaat sözleşmesinin sonucu güvenilir bir şekilde tahmin edilemediği durumda sözleşme hasılatı oluşan sözleşme maliyetlerinin geri alınabilir tutarı kadar muhasebeleştirilir. Sözleşme maliyetleri oluştuğu dönemde gider olarak kaydedilirler.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(j) Değer düşüklüğü

i) Türev olmayan finansal varlıklar

1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan muhasebe politikası

Finansal araçlar ve sözleşme varlıkları

Grup aşağıda belirtilenler için beklenen kredi zararları için zarar karşılığı muhasebeleşirmektedir:

- itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar;
- GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen borçlanma araçları ve
- sözleşme varlıkları.

Finansal araçlar ve sözleşme varlıkları

Grup aşağıdaki belirtilen, 12 aylık BKZ olarak ölçülen kalemler hariç olmak üzere, zarar karşılığını ömür boyu BKZ'lere eşit olan tutar üzerinde ölçer:

- Raporlama tarihinde düşük kredi riskine sahip olduğu belirlenen borçlanma araçları ve
- Diğer borçlanma araçları ve ilk muhasebeleşirmeden itibaren kredi riskinin (yani, finansal aracın beklenen ömrü boyunca ortaya çıkan temerrüt riski) önemli ölçüde artmadığı banka bakiyeleri.

Grup, ticari alacaklar ve sözleşme varlıklarına ilişkin değer düşüklüğünün hesaplanmasında ömür boyu BKZ'leri seçmiştir.

Bir finansal varlığın kredi riskinin ilk muhasebeleştirilmesinden itibaren önemli ölçüde artmış olup olmadığının belirlenmesinde ve BKZ'lerinin tahmin edilmesinde, Grup beklenen erken ödemelerin etkileri dahil beklenen kredi zararlarının tahminiyle ilgili olan ve aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgiyi dikkate alır. Bu bilgiler, Grup'un geçmiş kredi zararı tecrübelerini dayanan ve ileriye dönük bilgiler içeren nicel ve nitel bilgi ve analizleri içerir.

Grup, bir finansal varlık üzerindeki kredi riskinin faaliyet gösterilen ülkenin ödeme koşullarına göre değerlendirmekte ve herbir ülke için belirlenen farklı vade süreleri geçmesi durumunda kredi riskinin önemli ölçüde arttığını varsaymaktadır.

Grup, bir finansal varlığı aşağıdaki durumlarda temerrüde düşmüş olarak dikkate alır:

- Grup tarafından teminatın kullanılması (eğer varsa) gibi işlemlere başvurmaksızın borçlunun kredi yükümlülüğünü tam olarak yerine getirmemesi, veya
- Finansal aracın vadesinin herbir ülke için belirlenen farklı vade sürelerini geçmiş olması.

Bir finansal aracın düşük kredi riskine sahip olup olmadığını belirlemek amacıyla işletme, iç kredi riski derecelendirmelerini ya da düşük kredi riskinin küresel olarak kabul gören bir tanımıyla uyumlu olan ve değerlendirilen finansal araçların türünü ve risklerini dikkate alan diğer metodolojileri kullanabilir.

BKZ'lerinin ölçüleceği azami süre, Grup'un kredi riskine maruz kaldığı azami sözleşme süresidir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(j) Değer düşüklüğü (devamı)

i) Türev olmayan finansal varlıklar (devamı)

1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan muhasebe politikası (devamı)

Kredi değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklar (devamı)

BKZ'ların ölçümü

BKZ'lar finansal aracın beklenen ömrü boyunca kredi zararlarının olasılıklarına göre ağırlıklandırılmış bir tahminidir. Diğer bir ifadeyle tüm nakit akışlarının bugünkü değeri üzerinden ölçülen kredi zararlarıdır (örneğin, sözleşmeye istinaden işletmeye yapılan nakit girişleri ile işletmenin tahsil etmeyi beklediği nakit akışları arasındaki farktır). Nakit açığı, sözleşmeye göre işletmeye yapılması gereken nakit akışları ile işletmenin almayı beklediği nakit akışları arasındaki farktır. Beklenen kredi zararlarında ödemelerin tutarı ve zamanlaması dikkate alındığından, işletmenin ödemenin tamamını, sözleşmede belirlenen vadeden geç almayı beklemesi durumunda dahi bir kredi zararı oluşur.

BKZ'lar finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilir.

Kredi değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklar

Her raporlama dönemi sonunda, Grup itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıkların ve GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan borçlanma varlıkların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığını değerlendirir. Bir finansal varlığın gelecekteki tahmini nakit akışlarını olumsuz şekilde etkileyen bir veya birden fazla olay gerçekleştiğinde söz konusu finansal varlık kredi değer düşüklüğüne uğramıştır.

Bir finansal varlığın kredi değer düşüklüğüne uğradığının kanıtı aşağıdaki gözlemlenebilir verileri içerir:

- borçlunun ya da ihraççının önemli finansal zorluğa düşmesi;
- borçlunun temerrüdü veya finansal aracın vadesinin 730 gün geçmiş olması gibi sözleşme ihlali;
- Grup'un aksini dikkate alamayacağı koşullara bağlı olarak bir kredinin ya da avansın yeniden yapılandırılmasını
- borçlunun iflas etme veya finansal yeniden yapılanmaya ihtimalinin olması, veya
- finansal zorluklar nedeniyle menkul bir kıymetin aktif pazarının ortadan kalkması.

Değer düşüklüğünün sunumu

İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklara ilişkin zarar karşılıkları, varlıkların brüt defter değerinden düşülür.

GUD değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen borçlanma araçları için oluşan zarar karşılığı, finansal varlığın finansal durum tablosundaki defter değerini azaltmak yerine diğer kapsamlı gelire yansıtılır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(j) Değer düşüklüğü (devamı)

i) Türev olmayan finansal varlıklar (devamı)

Kayıttan düşme

Bir finansal varlığın değerinin kısmen ya da tamamen geri kazanılmasına ilişkin makul beklentilerin bulunmaması durumunda işletme, finansal varlığın brüt defter değerini doğrudan düşürür. Kayıttan düşme, bir finansal tablo dışı bırakma sebebidir.

Bireysel müşteriler için, Grup'un benzer varlıkların geri kazanılmasına ilişkin tarihsel deneyimine dayanarak uyguladığı, finansal bir varlığın vadesinin 180 gün geçmiş olması durumunda, ilgili finansal varlığın brüt defter değeri üzerinden kayıttan düşme politikası vardır. Kurumsal müşteriler içinse, Grup, bireysel olarak makul bir geri kazanım beklentisinin olup olmadığına dayanarak, zamanlama ve kayıttan düşülecek tutarına ilişkin bir değerlendirme yapar. Grup kayıttan düşen tutara ilişkin önemli bir geri kazanım beklememektedir.

Ancak, kayıttan düşülen finansal varlıklar, Grup'un vadesi gelen tutarların geri kazanılmasına ilişkin prosedürlerine uymak için halen uygulama faaliyetlerine tabi olabilir.

1 Ocak 2018 tarihinden önceki muhasebe politikası

GUD farkı kar zarara yansıtılmayan bir finansal varlık, her raporlama tarihinde değer düşüklüğü olduğuna kanaat getirilen nesnel kanıtlarla değerlendirilir.

Finansal varlıkların değer düşüklüğüne neden olan nesnel kanıt aşağıda belirtilen durumları içerir.

- borçlunun temerrüdü veya yükümlülüğünü yerine getirememesi,
- Grup'un aksini dikkate alamayacağı koşullara bağlı olarak bir tutarın yeniden yapılandırılması;
- borçlunun iflas edeceğine ilişkin göstergelerinin olması;
- borçlunun ya da ihraççının ödeme durumunda olumsuz durumlar ortaya çıkması;
- menkul bir kıymetin aktif pazarının ortadan kalkması veya
- bir grup finansal varlıktan beklenen nakit akışlarında ölçülebilen bir düşüşü işaret eden gözlemlenebilir bilginin ortaya çıkması.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(j) Değer düşüklüğü (devamı)

i) Türev olmayan finansal varlıklar (devamı)

Özkaynağa dayalı bir yatırımın gerçeğe uygun değerinin önemli ve uzun süreli kalıcı bir biçimde maliyetinin altına düşmesi değer düşüklüğünün tarafsız bir göstergesidir.

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar	Grup bu varlıklar için değer düşüklüğü göstergelerini hem varlık seviyesinde, hem de topluca değerlendirmektedir. Bütün önemli varlıklar belirgin bir değer düşüklüğü için değerlendirilir. Tek başına ayrı bir varlık olarak önemli değer düşüklüğü tespit edilmeyen varlıklar, gerçekleşmiş ancak henüz belirlenmemiş değer düşüklükleri için topluca değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Tek başına önemli olmayan varlıklar benzer risk özelliklerine sahip varlıklar olarak gruplanarak toplu halde değer düşüklüğü testine tabi tutulur.
Satılmaya hazır finansal varlıklar	Grup toplu halde değer düşüklüğünü değerlendirirken geri kazanılma zamanlamasının ve oluşan zarar tutarlarının geçmişteki eğilimlerini de dikkate alarak gerçekleştirir. Grup yönetimi, bu değerlendirmeyi yaparken güncel ekonomik durum ve kredi koşullarını dikkate alarak gerçekleşen kayıpların geçmişteki eğilimlere göre ayrılan değer düşüklüğü karşılığından daha fazla veya az olmasını gerektiği yönünde kanaat kullanılarak gerektiğinde düzeltme yapar. Değer düşüklüğü varlığın defter değeri ile gelecekte beklenen nakit akışlarının, orijinal etkin faiz oranı ile bugünkü değerine indirgenmesi arasındaki farkı ifade eder. Zararlar kar veya zararda kayıtlara alınır ve karşılık hesabı kullanılmak suretiyle gösterilir. Grup, varlığın geri kazanılmasına dair gerçekçi beklentileri hiç olmadığı zaman ilgili miktarlar düşülür. Değer düşüklüğü muhasebeleştirildikten sonra meydana gelen bir olay değer düşüklüğünde azalmaya neden olursa, bu azalış kar veya zararda muhasebeleştirilerek daha önce muhasebeleştirilmiş bulunan değer düşüklüğü zararından iptal edilir. Satılmaya hazır finansal varlıklardaki değer düşüklüğü, özkaynaklar içinde gerçeğe uygun değer yedeğinde takip edilen birikmiş zararın kar veya zararda yeniden sınıflandırılması yoluyla muhasebeleştirilir. Özkaynaklardan kar veya zarara aktarılan birikmiş zarar, her türlü anapara geri ödemesi ve itfa payları düşülmek suretiyle bulunan elde etme maliyeti ile cari gerçeğe uygun değeri arasındaki farktan daha önce kar veya zararda muhasebeleştirilmiş değer düşüklüğü giderlerinin düşülmesiyle bulunur. Eğer sonraki bir dönemde, değer düşüklüğüne uğramış satılmaya hazır olarak sınıflandırılan bir borçlanma aracının gerçeğe uygun değerinde bir artış olması durumunda ve bu artış değer düşüklüğü zararı muhasebeleştirildikten sonra meydana gelen bir olayla tarafsız bir şekilde ilişkilendirilebiliyorsa, değer düşüklüğünün iptali kar veya zararda muhasebeleştirilir, diğer durumlarda diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. Satılmaya hazır olarak sınıflandırılmış özkaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımlarla ilgili olarak kar veya zararda muhasebeleştirilmiş bulunan değer düşüklüğü zararları, kar veya zarar aracılığıyla iptal edilmez.
Finansal olmayan varlıklar	Grup, her bir raporlama tarihinde, canlı varlıklar, yatırım amaçlı gayrimenkuller, stoklar ve ertelenmiş vergi varlıkları dışında kalan finansal olmayan varlıklar için değer düşüklüğü göstergesi olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Şerefiye her sene aynı dönemde değer düşüklüğü için test edilir. Değer düşüklüğü testi için, ayrı ayrı test edilemeyen varlıklar, gruplanmak suretiyle, diğer varlıklar ve varlık gruplarından bağımsız olarak sürdürülebilir faaliyetlerden nakit girişi yaratan en küçük birimlere ya da nakit yaratan birimlere (NYB) ayrılır. İşletme birleşmesinde ortaya çıkan şerefiye, değer düşüklüğü testi için birleşme sinerjisinden yararlanması beklenen NYB'lere dağıtılır. Bir varlığın veya NYB'nin geri kazanılabilir tutarı satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri ile kullanım değerinden yüksek olanıdır. Kullanım değeri, ilerideki nakit akışlarının ilgili varlık ya da NYB'deki belirli riskleri ve paranın zaman değerini yansıtan cari piyasa değerlendirmelerini göstermek için vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirgenmesi ile bulunur. Bir varlıkla ilgili NYB'nin defter değeri geri kazanılabilir tutarını aşıyorsa değer düşüklüğü gideri kayıtlara alınır. Değer düşüklüğü zararları kar veya zararda muhasebeleştirilir. NYB'lerden kaynaklanan ve muhasebeleştirilen değer düşüklüğü karşılığı öncelikle NYB'lere dağıtılan şerefiyenin defter değerlerinden daha sonra NYB'lerdeki diğer varlıkların defter değerlerinden oransal esasa göre düşülür. Şerefiyede meydana gelen değer düşüklüğü zararı geri çevrilmez. Diğer varlıklarda ise önceki dönemlerde ayrılan değer düşüklükleri bu varlığın değer düşüklüğü kayıtlara alınmasıyla, söz konusu varlık için belirlenecek olan defter değerinin amortisman veya itfa payları düşüldükten sonraki tutarını aşmayacak ölçüde geri çevrilir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(k) Satış ve dağıtım amaçlı sınıflandırılan varlıklar

Sürekli kullanımdan ziyade öncelikli olarak satış veya dağıtım yoluyla geri kazanılacak olan duran varlıklar veya varlık grupları satış ve dağıtım amaçlı sınıflandırılan varlıklar olarak gösterilmektedirler.

Satış ve dağıtım amaçlı sınıflandırılan varlık sınıflamasından önce varlıklar veya satılacak varlık grubunun bileşenleri Grup'un ilgili muhasebe politikaları doğrultusunda değerlendirilir. Bundan sonra, genellikle varlıklar veya satılacaklar grubu kayıtlı değer ile satış maliyetlerinin gerçeğe uygun değerden düşüldükten sonraki değerinden düşük olanı ile ölçülür. Satılacak varlık grubundaki değer düşüklüğü öncelikle şerefiyeye tahsis edilir ve sonra, Grup'un muhasebe politikalarına uygun olarak değerlendirilen stoklara, finansal varlıklara, ertelenmiş vergi varlıklarına ve yatırım amaçlı gayrimenkullere herhangi bir zararın tahsis edilmesi durumu hariç, oransal olarak geriye kalan varlık ve yükümlülükler tahsis edilir. Satış amaçlı sınıflandırılan varlıkların sınıflamanın yapıldığı tarihteki değer düşüklükleri, sonraki ölçümlerdeki müteakip kazançlar veya kayıplar kar veya zarara kaydedilir. Herhangi birikmiş değer düşüklüğünü geçen kazançlar kayıtlara alınmaz.

Maddi olmayan duran varlıklar ve maddi duran varlıklar satış veya dağıtım amacıyla elde tutulan olarak sınıflandıktan sonra amortisman ya da itfaya tabi tutulmazlar. Buna ek olarak, satış veya dağıtım amacıyla elde tutulan olarak sınıflandıktan sonra özkaynak yöntemi ile değerlendirilen iştiraklerin özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilmesine son verilir.

(l) Çalışanlara sağlanan faydalar

i) Kıdem tazminatı karşılığı

Türkiye'deki mevcut iş kanunu gereğince, Grup, çalışanların emeklilik nedeniyle işten ayrılan çalışanlarına belirli miktarlarda ödeme yapmakla yükümlüdür. Kıdem tazminatı karşılığı Grup'un Türkiye'de faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının çalışanlarının emekli olması durumunda gelecekte tahmini muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değerini ifade etmektedir. Kıdem tazminatı karşılığı tüm çalışanlar bu tür bir ödemeye tabi tutulacakmış gibi hesaplanmış olup konsolide finansal tablolarda tahakkuk esası ile yansıtılmıştır. Kıdem tazminatı karşılığı, Hükümet tarafından açıklanan kıdem tazminatı tavanına göre hesaplanmıştır. 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı tavanı sırasıyla 5.434,42 TL ve 4.732,48 TL tutarındadır.

TMS'ye göre, şirketlerin belirli fayda planlarını aktüeryal değerlendirme yöntemlerine göre hesaplamaları gerekmektedir. Buna göre, kıdem tazminatı karşılığı bağımsız bir aktüer tarafından geçmiş hizmet maliyeti yöntemine göre ölüm oranı, enflasyon ve faiz oranları veya ilgili dönemlere ait kıdem tavan tutarı gibi gözlemlenebilir istatistiksel piyasa verileri ve Grup'un maaş artış oranı, çalışan sadakat ve devir oranları gibi tarihi bilgilerden türetilen varsayımları kullanarak hesaplanmıştır.

EPDK'nın 2991 sayılı 28 Aralık 2010 tarihli kararı uyarınca dağıtım ve perakende satış lisansına sahip tüzel kişilerin ilgili faaliyetlerine ilişkin olarak katlanmakta oldukları ve gelir gereksinimlerinde yer alan bazı gider unsurları için (örneğin kıdem tazminatı giderleri) söz konusu gider unsurlarının gerçekleşmeleri esas alınarak her yıl ilgili faaliyet bazında gelir tavanı hesaplamasında düzeltme yapılmaktadır. Bu kapsamda, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un elektrik dağıtımı ve perakende satışı imtiyaz sözleşmeleri olan bağlı ortaklıklarının finansal tablolarında yer alan 5.651 TL (31 Aralık 2017: 7.107 TL) tutarındaki kıdem tazminatı karşılığı ileride uygulanacak gelir tavanı içerisinde düzeltme bileşeni olarak tazmin edileceğinden söz konusu karşılık tutarının ilişikteki konsolide finansal tablolarda kar veya zararda etkisi bulunmamaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(I) Çalışanlara sağlanan faydalar (devamı)

i) Kıdem tazminatı karşılığı (devamı)

Aktüeryal varsayımlar ile gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri ve aktüeryal varsayımlardaki değişikliklerin etkileri, aktüeryal kazanç / kayıpları oluşturmaktadır. TMS 19 (2011) "Çalışanlara Sağlanan Faydalar" standardına göre aktüeryal kazanç / kayıpları diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmelidir. Ancak tutarın önemsiz olması sebebiyle Grup ilgili aktüeryal farkları konsolide finansal tablolarında giderleştirerek kar veya zararda kayıtlara almaya devam etmektedir.

Kıdem tazminatı karşılıkları yasal bir fonlamaya tabi değildirler.

Vadeleri geldiğinde tanımlanmış katkı planlarıyla ilgili yükümlülükler kar veya zararda kayıtlara alınmaktadır. Grup'un Arnavutluk'ta bankacılık faaliyeti gösteren bağlı ortaklığı emekliliğin ardından çalışanlara emeklilik maaşı sağlayan zorunlu sosyal güvenlik katkı planlarına tabidir. Arnavutluk'ta yerel otoriteler tanımlanmış katkı planı kapsamında hak kazanılacak emeklilik maaşları için alt sınırın yasal olarak belirlenmesinden sorumludur.

ii) Tanımlanmış katkı planları

2002 yılı içerisinde, Grup'un Arnavutluk'ta bankacılık faaliyeti gösteren bağlı ortaklığı tamamen işveren tarafından finanse edilen Çalışan Destek Programı ("ÇDP") adında bir emeklilik fonu kurmuştur. Bu fona (ÇDP) ödenecek tutar yıllık personel maaş gideri bütçesinin yüzde 5'i olarak belirlenmiştir.

Bu plan kapsamında çalışanlara ödenecek tutar çalışanların Grup'un Arnavutluk'ta bankacılık faaliyeti gösteren bağlı ortaklığından ayrıldığı tarihten emeklilik tarihlerine kadar tahakkuk edecek faizle brütleşecektir. Çalışanlara bu fonda biriken tutarlar ancak çalışanın Arnavutluk'ta geçerli olan yasal emeklilik yaşına gelmesi durumunda asgari devlet aylığının yüzde 75'ine eşit olacak şekilde aylık taksitlerle çalışan için birikmiş olan fon harcanana kadar ödenmektedir.

30 Eylül 2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Grup'un Arnavutluk'ta bankacılık faaliyeti gösteren bağlı ortaklığının yönetim kurulunca alınan karara göre ÇDP'ye yatırım yapılmasına son verilmiş ve bu program Çalışan Koruma Kredi Programı'na ("ÇKKP") dönüştürülmüştür. İş gücünün demografik yapısının son 10 yılda değişmiş olması ve çalışanların yüzde 80'inin yaşının 40 ve altı iken ortalama yaşın 31 olması sebebiyle sadece emeklilikte fayda sağlanabilen ÇDP, Grup'un Arnavutluk'ta bankacılık faaliyeti gösteren bağlı ortaklığının çalışanları tarafından yeterli bulunmamaya başlamıştır. Buna karşın, ÇKKP çalışanlara imtiyazlı ihtiyaç ve ev kredileri sağlaması sebebiyle Grup'un Arnavutluk'ta bankacılık faaliyeti gösteren bağlı ortaklığının çalışanlarının tümü için daha kazançlı olmuştur. ÇDP kapsamında hak sahibi olan çalışanların hakları aynı tarih itibarıyla dondurulmuştur. 30 Eylül 2010 tarihi itibarıyla ÇDP'den ÇKKP'ye geçişin sonucunda dondurulmuş olan tutarlar ve gelecekte emeklilik yaşına kadar AAA dereceli ülke tahvillerine yapılmış olan yatırımlardan kazanılacak yıllık faizleri Grup'un Arnavutluk'ta bankacılık faaliyeti gösteren bağlı ortaklığı tarafından yükümlülük olarak kayıtlara alınmıştır.

iii) İzin karşılıkları

Grup'un çalışanlara sağlanan kısa vadeli bir fayda yükümlülükleri Grup'un Türkiye'de faaliyet gösteren şirketlerin çalışanlarının geçmiş hizmetleri sonucunda hakettikleri izin ücretleri için ödemekle yükümlü oldukları izin karşılıklarından oluşmaktadır. İzin karşılığı, iskonto edilmeksizin ölçülür ve ilgili hizmet yerine getirildikçe kar veya zararda giderleştirilir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(m) Karşılıklar

Grup, geçmiş olaylardan kaynaklanan hukuki veya zimni bir yükümlülüğün bulunduğu, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların Grup'tan çıkmasının muhtemel olduğu ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebildiği durumlarda, ilgili yükümlülük için karşılık ayırmaktadır. Karşılıklar, ilerideki tahmini nakit akışlarının paranın zaman değeri ve yükümlülüğe özel riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirgenmesiyle belirlenir.

i) EPDK karşılıkları

Grup'un Türkiye'de elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetleri ile ilgili olarak 30 Mart 2013 tarihli ve 28603 numaralı Resmi Gazete ile yürürlüğe giren 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun yanında EPDK'nın yayımlanmış olduğu yönetmelik ve tebliğler kapsamında ilgili ilke, esas ve uygulamalara ilişkin uyumsuzluk durumunda, EPDK Denetim Dairesi Başkanlığı üst yazı ile gerekçesini de bildirerek cezaya konu tutarın belirli bir süre içinde ödemesinin yapılmasını Grup'a tebliğ eder. Genellikle peşin olarak ödenen bu cezaların yanı sıra özellikle geriye dönük cezalarda mutabakatlaşma sürecine kadar ödeme yapılmadığı durumlar da olabilir. Grup'un hukuk birimi ve Grup yönetiminin kullanmış olduğu varsayımlar doğrultusunda ceza tebliğ edildiği anda konsolide finansal durum tablosunda değerlendirilen tutar kadar karşılık ayrılır.

ii) İvazlı sözleşmeler

Eğer Grup'un bir sözleşmeden beklediği faydalar sözleşme kapsamında yükümlülüğünü yerine getirmek için katlandığı maliyetlerin altında ise bu tür ivazlı sözleşmeler için karşılık kayıtlara alınır. Karşılık, sözleşmenin feshedilmesinden dolayı beklenen maliyetin bugünkü değeri ile sözleşmenin devam etmesinden dolayı oluşan beklenen net maliyetin bugünkü değerinin düşük olanı ile değerlendirilir. Bir karşılık ayırmadan önce, Grup sözleşme ile ilgili varlığa varsa, değer düşüklüğü kaydeder.

(n) Hasılat

Hasılatın muhasebeleştirilmesi için genel model

TFRS 15 uyarınca müşterilerle yapılan tüm sözleşmeler için hasılatın muhasebeleştirilmesinde beş aşamalı yaklaşım incelenir.

Aşama 1: Sözleşmenin tanımlanması

Bir sözleşme ancak yasal olarak uygulanabilir, tahsilatı gerçekleştirilebilir, mal ve hizmetlere ilişkin haklar ve ödeme koşulları tanımlanabilir olduğunda sözleşmenin ticari öze sahip olması, sözleşmenin taraflarca onaylanması ve taraflarca yükümlülüklerinin yerine getirilmesi taahhüt edilmesi şartlarının tamamının karşılanması durumunda, bu sözleşme TFRS 15 kapsamında değerlendirilir. Sözleşmeler tek bir ticari paket olarak müzakere edildiğinde ya da bir sözleşmede diğer sözleşme ile mallara veya hizmetlere (ya da malların veya hizmetlerin bir kısmına) bağlı olması durumunda, sözleşmeler kapsamında tek bir yükümlülük olduğunda, Şirket sözleşmeleri tek bir sözleşme olarak değerlendirir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(n) Hasılat (devamı)

Hasılatın muhasebeleştirilmesi için genel model (devamı)

Aşama 2: Edim yükümlülüklerinin tanımlanması

Grup, "edim yükümlülüğü" hasılatın muhasebeleştirilmesi için bir hesap birimi olarak tanımlar. Şirket müşteriyle yaptığı bir sözleşmede taahhüt ettiği mal veya hizmetleri değerlendirir ve aşağıdakilerden birini devretmeye yönelik müşteriye verdiği her bir taahhüdü bir edim yükümlülüğü olarak belirler:

- (a) Farklı bir mal veya hizmeti (veya bir mal veya hizmetler paketini) ya da
- (b) Büyük ölçüde benzerlik gösteren ve müşteriye devir şekli aynı olan farklı bir mal veya hizmetler serisini.

Grup, sözleşmede yer alan bir mal veya hizmeti, sözleşmedeki diğer taahhütlerden ayrı bir şekilde tanımlayabiliyor ve müşterinin söz konusu mal veya hizmetten tek başına veya kullanımına hazır diğer kaynaklarla birlikte faydalanmasını sağlıyor ise farklı bir mal veya hizmet olarak tanımlar. Bir sözleşme, esas olarak aynı olan bir dizi farklı mal veya hizmet sunma taahhüdünü içerebilir. Sözleşme başlangıcında, bir işletme mal veya hizmet serisinin tek bir edim yükümlülüğü olup olmadığını belirler.

Aşama 3: İşlem bedelinin belirlenmesi

Grup, işlem fiyatını belirlemek için sözleşme kapsamındaki yükümlülüğünü yerine getirdikten sonra ne kadarlık bir tutarı elde etmeyi beklediğini değerlendirir. Değerlendirme yapılırken, sözleşmenin değişken tutarlara ilişkin unsurları ve önemli bir finansman bileşeni içerip içermediğini göz önünde bulundurulur.

Önemli finansman bileşeni

Grup, taahhüt edilen mal veya hizmetin nakit satış fiyatını yansıtan tutarı, önemli bir finansman bileşeninin etkisi için ödemesi taahhüt edilen tutar ile gözden geçirir. Pratik bir uygulama olarak, Grup, sözleşmenin başlangıcında, müşteri ödemesi ile mal veya hizmetlerin transferi arasındaki sürenin bir yıl veya daha kısa olmasını beklemesi durumunda, önemli bir finansman bileşeninin etkilerine ilişkin işlem fiyatını düzeltmez.

Değişken bedel

Şirket, fiyat imtiyazları, teşvikler, performans primleri, erken tamamlama primleri, fiyat ayarlama maddeleri, cezalar, iskontolar veya benzeri değişken bedellere neden olabilecek kalemlerin müşteri sözleşmesinde var olup olmadığını tespit eder.

Aşama 4: İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtımı

Farklı mal veya hizmetler tek bir sözleşmeye göre teslim edilmesi durumunda, sözleşme bedeli ayrı mal veya hizmetlerin (farklı edim yükümlülükleri) nispi tek başına satış fiyatlarına dayalı olarak dağıtılır. Doğrudan gözlemlenebilir tek başına satış fiyatları mevcut değilse, sözleşmelerdeki toplam bedel, beklenen maliyet artı kar marjı bazında dağıtılır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(n) Hasılat (devamı)

Hasılatın muhasebeleştirilmesi için genel model (devamı)

Aşama 5: Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Grup, aşağıdaki koşullardan herhangi biri yerine getirildiğinde geliri zamana yayılı olarak muhasebeleştirir:

* Müşterinin eş zamanlı olarak, işletmenin sağladığı faydalardan yararlanması ve bu faydaları tüketmesi durumunda;

* İşletmenin varlığı oluşturdukça veya geliştirdikçe, oluşturulan veya geliştirilen varlığın kontrolünün aynı anda müşteriye geçmesi durumunda ya da

* Grup'un yerine getirdiği yükümlülüğün, şirketin kendisi için alternatif kullanımı olan bir varlık oluşturmaması ve Grup'un o güne kadar tamamlanan yükümlülüğe karşılık yapılacak ödeme üzerinde hukuken icra edilebilir bir tahsil hakkının bulunması durumunda.

Zaman içinde yerine getirilen her bir edim yükümlülüğü için, Grup, malların veya hizmetlerin kontrolünü müşteriye devretmeyi gösteren tek bir ilerleme ölçüsü seçer. Grup, güvenilir bir şekilde gerçekleştirilen işi ölçen bir yöntem kullanır. Grup, girdi yönteminin kullanıldığı projenin tamamlanmasına yönelik ilerlemeyi ölçmek için yapılan maliyetleri kullanır ve çıktı yönteminin kullanıldığı projenin tamamlanmasına doğru ilerlemeyi ölçmek için transfer edilen birimleri kullanır.

Eğer bir edim yükümlülüğü zaman içinde yerine getirilmiyorsa, o zaman Grup, malların veya hizmetin kontrolünü müşteriye transfer ettiği zaman hasılatı muhasebeleştirir.

Grup tarafından sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi için mutlaka katlanması gereken maliyetin, söz konusu sözleşme kapsamında elde edilmesi beklenen ekonomik faydayı aştığı durumlarda TMS 37 "Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar" standardı uyarınca bir karşılık ayırmaktadır.

Kira gelirleri

Yatırım amaçlı gayrimenkullerden alınan kira gelirleri kira sözleşmesi müddetince doğrusal yöntem kullanılarak hasılat olarak kayıt edilir. Alınan kira teşvikleri toplam kira gelirinin ayrılmaz bir parçası olarak kira sözleşmesi boyunca kayıtlara alınır. Diğer gayrimenkulden alınan kira geliri diğer gelirler olarak kaydedilir.

Alım satım amaçlı gayrimenkul satışları

Olağan faaliyetler esnasında alım satım amaçlı gayrimenkul satışından oluşan gelir, tahsil edilecek tutarın veya alacağın gerçeğe uygun değerinden, satış iskontoları düşüldükten sonra kayıtlara alınır. Gelir, önemli risk ve faydaların satın alana geçtiği zaman, tahsilatın mümkün olduğu, ilgili maliyetler ve olası iadelerin güvenilir bir şekilde ölçülebildiği durumlarda ve Grup'un satılan mal ile ilgisinin kalmadığı durumlarda kayıtlara alınır. Herhangi bir indirimin kabul edilmesi muhtemel ve tutarı güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması durumunda hasılatın kaydedildiği anda indirim tutarı hasılattan düşülerek kaydedilir.

Risk ve faydaların transferi her bir satış sözleşmesinin şartlarına göre değişmektedir. Alım satım amaçlı gayrimenkullerin transferi ilgili gayrimenkulün alıcıya teslimi ve tapuda tescil edilmesiyle gerçekleşir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(n) Hasılat (devamı)

ii) Enerji sektörü faaliyetleri

Elektrik satışları

Elektriğin depolanabilir bir stok olmamasından dolayı Grup'un müşterilere satmış olduğu elektriğin alım ve satımı aynı anda olmakta ve buna göre kullanım anında satış ve maliyetler gerçekleşmektedir. Faturalamalar abonelerin elektrik kullanımını takiben ilgili ay sonlarında yapılmakta olup, Grup Yönetimi elektrik satışlarında, elektrik sayaçlarındaki okumaların ortalama 5-10 gün arası gecikmelerin, finansal tablolarında önemli bir etki yaratmayacağını her dönem sonu analiz ederek takip etmektedir. Abonelere yapılan elektrik satışından elde edilen hasılat iadeler düşüldükten sonraki değeri ile ölçülür. Hasılatın muhasebeleştirilmesi için ürünle ilgili risk ve faydaların abonelere transfer olmuş olması gerekmektedir. Riskler ve faydaların transferi, abonelerin elektrik tüketimine bağlıdır.

Perakende elektrik satış hizmeti geliri

Elektrik Piyasası Kanunu'nda perakende satış hizmeti; perakende satış lisansına sahip şirketlerce, elektrik enerjisi ve/veya kapasite satımı dışında tüketicilere sağlanan diğer hizmetler olarak tanımlanmıştır. Perakende satış hizmeti kapsamı, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde, elektrik enerjisi ve/veya kapasite satımı dışında, tüketicilere sağlanan, faturalama ve tahsilat gibi diğer hizmetler olarak tanımlanmıştır. Grup tarafından kesilen faturalarda yer alan perakende satış hizmet bedeli, faturalandırma, müşteri hizmetleri, perakende satış hizmetine ilişkin yatırım giderleri ve perakende satış hizmetine ilişkin diğer giderlerden oluşmaktadır. Perakende satış hizmeti bedeli, Grup'tan enerji alan tüm tüketicilere uygulanmaktadır.

İletim sistemi kullanımı geliri

İletim tarifi Elektrik Piyasası Kanununun 13'üncü maddesi gereğince Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ("TEİAŞ") tarafından hazırlanmakta ve üretilen, ithal veya ihraç edilen elektrik enerjisinin iletim tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm kullanıcılara eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içermektedir. TEİAŞ'ın yaptığı şebeke yatırımları ve iletim ek ücretleri iletim tarifesinde yer almaktadır. Dağıtım sistemi kullanıcılarına tahakkuk ettirilen iletim bedeli TEİAŞ tarafından dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilere fatura edilen iletim tarife tutarının karşılanması için dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından dağıtım sistemi kullanıcılarına uygulanan birim fiyattır.

Dağıtım sistemi kullanımı geliri

Dağıtım faaliyeti, elektrik enerjisinin 36 kilowatt ("kW") ve altındaki hatlar üzerinden naklini gerçekleştirmek için gerekli olan tesis ve şebekenin tesisi ile bu tesislerin işletilmesi ve bakımını kapsamaktadır.

Dağıtım tarifeleri Elektrik Piyasası Kanununun 13'üncü maddesi gereğince elektrik enerjisinin dağıtım tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit, taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak dağıtım hizmetine ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içermektedir. Dağıtım bedeli Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği, Gelir ve Tarife Düzenlemesi Kapsamında Düzenlemeye Tabi Unsurlar ve Raporlamaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ ve diğer ikincil mevzuat kapsamında belirlenmektedir. Dağıtım bedeli dağıtım sistemi kullanım fiyatını kapsamakta olup dağıtım hizmeti sunabilmek için dağıtım sistemine ilişkin yatırım harcamaları, işletme ve bakım giderleri dikkate alınarak hesaplanan ve tüm dağıtım sistemi kullanıcılarından tahsil edilen bir bedeldir. Dağıtım bedeli enerjiye, perakende satış hizmetine, sayaç okumaya, iletime ilişkin maliyetleri içermemektedir.

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(n) Hasılat (devamı)

ii) Enerji sektörü faaliyetleri (devamı)

Sayaç okuma geliri

Sayaç okuma bedeli sayaç okuma maliyetlerini yansıtan ve Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği ve Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği kapsamında belirlenen bir bedeldir. Söz konusu bedel tüm dağıtım sistemi kullanıcıları için abone grubuna ve bağlantı durumuna göre okuma başına belirlenmektedir.

Kayıp-kaçak enerji geliri

Kayıp-kaçak bedeli Elektrik Piyasası Kanunu, Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği, Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ ve diğer ikincil mevzuat gereğince müşterilere tahakkuk ettirilmektedir. Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğin Ek 2'nci maddesi gereğince "Kayıp Kaçak Bedeli", dağıtım bölgesine girmesi öngörülen elektrik miktarı ile hedeflenen kayıp kaçak oranı sonucunda bulunan enerji miktarı esas alınarak hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. Dolayısıyla, kayıp-kaçağın maliyetini dağıtım seviyesinden elektrik şebekesine bağlı olan sanayi tesisleri de dahil tüm elektrik tüketicileri ödemektedir. Kayıp-kaçak bedeli elektrik sisteminde ortaya çıkan teknik ve teknik olmayan kaybın maliyetinin kayıp-kaçak hedefi oranları ölçüsünde karşılanabilmesi amacıyla belirlenen bir bedeldir.

Fiyat eşitleme geliri

Fiyat eşitleme mekanizması farklı bölgelerde oluşan satışlar için katılan maliyetler arasındaki dengesizliği gidermek ve böylelikle tüketicileri dağıtım bölgeleri arası maliyet farklılıklarından kısmen veya tamamen korunmasını sağlamak amacıyla EPDK tarafından kurulmuştur. Fiyat eşitleme mekanizmasının uygulanması sonucunda her bir dağıtım bölgesi için desteklenecek veya şirketlerin destekleyeceği tutar yine EPDK'nın belirlediği formüle göre hesaplanarak fiyat eşitleme dönemi öncesinde taraflara bildirilir. Bu tutarlar Grup tarafından kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

iii) Bankacılık ve finans sektörü faaliyetleri

Faiz gelir ve giderleri

İskonto edilmiş değeri ile ifade edilen faize duyarlı tüm finansal araçlardan doğan faiz gelir ve giderleri, finansal aracın tahmini ömrü veya daha kısa bir süre boyunca oluşacak tahmini nakit akışlarını net kayıtlı değerine indirgeyen etkin faiz oranı üzerinden kaydedilir. Etkin faiz oranı finansal varlık ve yükümlülüğün ilk kayıtlara alınması sırasında belirlenmekte ve sonradan tekrar değiştirilmemektedir.

Hesaplama sırasında, gelecekte doğabilecek değer düşüklüğü hariç olmak üzere finansal araca ait sözleşmeden doğan tüm şartlar göz önünde bulundurularak işlemle ilişkilendirilebilir tüm ücret ve maliyetler dikkate alınır. Alım satım amaçlı varlık ve yükümlülükler nedeniyle oluşan faiz gelir veya giderleri Grup'un ticari faaliyetlerinin bir parçası olarak alım satım amaçlı varlık ve yükümlülüklerin diğer tüm gerçeğe uygun değer değişimleriyle beraber "Finans sektörü faaliyetleri hasılatı" hesabı içerisinde gösterilmektedir.

Kar veya zararda gösterilen faiz gelir ve faiz giderleri etkin faiz yöntemiyle itfa edilmiş maliyetleriyle değerlendirilen finansal varlık ve yükümlülüklerin faiz gelir ve giderlerini içermektedir.

Ücret ve komisyon gelirleri

Finansal bir varlık ya da yükümlülüğün etkin faiz oranının bir parçası olan ücret ve komisyon gelir ve giderleri etkin faiz oranının ölçümüne dahil edilmektedir. Diğer ücret ve komisyon gelirleri ilgili hizmet sağlandığında kayıtlara alınmaktadır. Diğer ücret ve komisyon giderleri genellikle ilgili hizmet alındığında giderleşen işlem ve hizmet bedellerinden oluşmaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(n) Hasılat (devamı)

iii) Bankacılık ve finans sektörü faaliyetleri (devamı)

Net ticari kar

Ticari işlemlerden elde edilen karlar veya zararlar, alım satım amacıyla elde tutulan finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçekleşmiş ya da gerçekleşmemiş gerçeğe uygun değer değişimlerinden ve kur farkları kar/zararlarını kapsamaktadır.

iv) Telekomünikasyon sektörü faaliyetleri

Hasılat, ekonomik faydasının Grup'a akışının muhtemel olduğu ölçüde kayıtlara alınır ve bunların miktarı güvenilir bir şekilde ölçülebildiği ölçüde kayıtlara alınır. Hasılat, indirim, iskonto ve iadeler düşülerek net olarak gösterilir.

Verilen hizmetler

Verilen hizmet gelirleri, gelirlerin güvenilir bir şekilde ölçülebilir olduğu durumda ve hizmetin tamamlanma aşamasına göre kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

Aylık abonelik ücreti

Telekomünikasyon hizmeti sağlanan ilgili ayda, aylık abonelik ücreti gelir olarak muhasebeleştirilir.

Kullanım ücretleri ve katma değerli hizmetler ücretleri

Çağrı ücretleri, arayanın arama yaptığı hedef noktaya, kullanılan servis tarafından oluşturulan normal görüşme tarifi ve yoğunluğa dayalı ücretlerden oluşmaktadır. Kullanım ücretleri, yoğunluğa dayalı, normal görüşme ya da kısa mesaj hizmetleri ile internet kullanımı ve veri hizmetleri gibi katma değerli hizmetler için iletilen veri hacmi kullanımından oluşmaktadır. Kullanım ücretleri ve katma değerli hizmet gelirleri, hizmetin verildiği dönemde kayıtlara alınmaktadır. Her ayın sonuna kadar fatura döngüsünden kaynaklanan faturasız gelirler ise; kullanım oranına göre tahmini olarak hesaplanır ve ay sonunda tahakkuk ettirilir.

Kıralık hatlar için sözleşmeler yoluyla internet hizmetlerinin satışından elde edilen gelir, sözleşme dönemi boyunca kâr ve zararda muhasebeleştirilir. Ön ödemeli internet erişim kartlarının ve mobil erişim kartlarının satışından elde edilen gelirler kullanım anında kar veya zarar olarak muhasebeleştirilir.

Ara bağlantı ve veri dolaşım gelirleri nedeniyle diğer telekomünikasyon operatörlerine ödenen tutarlar brüt olarak bildirilmiştir.

Ön ödemeli normal görüşme gelirleri dakika başına önceden tanımlanmış fiyatlar üzerinden kullanılan normal görüşme süresi bazında kaydedilir. Henüz kullanılmayan görüşme süreleri ise, ertelenmiş gelir olarak finansal durum tablosunda "Ertelenmiş gelirler" hesabında kaydedilmektedir.

Mal satışı

Modemler ve cep telefonlarının satışından elde edilen gelirlerden, iadeler ve karşılıklar, satış iskontoları ve ciro primleri mahsup edilerek net gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilir. Mal satış hasılatı, önemli risk ve faydaların satın alana transfer olmuş olması (malın karşı tarafa teslimi üzerine), ödenecek bedelin tahsilatının muhtemel olması, yüklenilecek ilgili maliyetlerin ve malların muhtemel iade tutarlarının güvenilir şekilde tahmin edilebilmesi, satışa konu mal üzerinde devam eden yönetim etkinliğinin kalmamış olması ve hasılat tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebildiği durumlarda kaydedilir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(n) Hasılat (devamı)

v) Diğer faaliyetler

Asıl faaliyet konusuna ilişkin malların satışından elde edilen hasılat; karşılığında alınan veya alınacak tutardan iadeler, satış iskontoları ve ciro primleri düşüldükten sonraki gerçeğe uygun değeri ile ölçülür. Hasılat, önemli risk ve getirilerin satın alana transfer olmuş olması, ödenecek bedelin tahsilatının muhtemel olması, yüklenilecek ilgili maliyetlerin ve malların muhtemel iade tutarlarının güvenilir şekilde tahmin edilebilmesi, satışa konu mal üzerinde devam eden yönetim etkinliğinin kalmamış olması ve hasılat tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebildiği durumlarda kaydedilir. Bir indirimin verilmesi muhtemel ve tutarı güvenilir bir biçimde ölçülebiliyorsa, hasılat kaydedildiği anda indirim tutarı hasılatтан düşölerek kaydedilir.

Önemli risk ve getirilerin alıcıya ne zaman devredilmiş sayılacağı her bir satış sözleşmesine ilişkin koşullara bağlıdır. Verilen hizmetlerden elde edilen hasılat, işlemin raporlama dönemi sonundaki tamamlanma düzeyi dikkate alınarak kar veya zararda muhasebeleştirilir.

vi) Komisyonlar

Grup bir işlemde ana şirket değil de aracı bir şirket gibi hareket ettiğinde muhasebeleştirilen hasılat; Grup tarafından elde edilen net komisyon tutarıdır.

(o) Araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma faaliyetleri ile ilgili giderler oluştuğça kar veya zararda kayıtlara alınır.

(p) Temettü gelirleri

Temettü gelirleri tahsil hakkının elde edildiği tarihte kaydedilir. Temettü borçları genel kurulda temettü dağıtımı onaylandıktan sonra kayıtlara alınır.

(r) Kiralamalar

i) Kiralanan varlıklar

Grup, finansal kiralama sözleşmesi altında, sahiplikle ilgili tüm risklerin ve faydaların kiracıya ait olduğu sabit kıymet transferlerini, finansal kiralama işlemi olarak sınıflandırmaktadır. İlk defa kayıtlara alınmada kiralanan varlıklar gerçeğe uygun değeri ile asgari finansal kiralama ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı üzerinden ölçölürler. İlk defa kayıtlara alınma sonrasında ilgili varlığa uygun olan muhasebe politikaları ile muhasebeleştirilir.

Diğer kiralanan varlıklar faaliyet kiralaması olarak değerlendirilir ve kiralanan bu varlıklar Grup'un konsolide finansal durum tablosunda kayıtlara alınmaz.

ii) Kira ödemeleri

Faaliyet kiralaması kapsamında yapılan ödemeler doğrusal yöntemle kira sözleşmesi süresince kar veya zarara kaydedilir. Alınan kira teşvikleri toplam kira giderinin ayrılmaz bir parçası olarak kira sözleşmesi boyunca kayıtlara alınır.

Finansal kiralama kapsamında yapılan finansal kiralama ödemeleri, finansman giderleri ile finansal kiralama yükümlülüğünün azaltılması arasında dağıtılır. Kalan yükümlülük bakiyesinin üzerindeki sabit periyodik faiz oranını oluşturmak üzere finansman giderleri kira sözleşmesi boyunca her döneme tahsis edilir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(r) Kiralamalar (devamı)

iii) Bir sözleşmenin kiralama işlemi içerip içermediğinin belirlenmesi

Grup, bir sözleşmenin kiralama sözleşmesi olup olmadığını ya da bir kiralama işlemi içerip içermediğini sözleşmenin başlangıcında belirler. Bir işlemin “kiralama” olması için aşağıdaki iki koşulun sağlanmış olması gerekmektedir:

- Sözleşmenin yerine getirilmesinin belirli bir varlığın kullanımına bağlı olması; ve
- Sözleşmede belirtilen varlığın kullanımında kontrol hakkının verilmesi.

Anlaşmanın başlangıcında veya yeniden değerlendirilmesinde Grup, ödemeleri ve böyle bir anlaşmanın gerektirdiği diğer unsurları kiralama işlemleri için ve ilgili gerçeğe uygun değerleri temel alınmış diğer öğeler için ayırmaktadır. Eğer Grup bir finansal kiralama işlemi için ödemeleri güvenilir bir şekilde ayıramadığına karar verirse, sözleşmeye konu varlığın gerçeğe uygun değerine eşit tutarda bir varlık ve bir yükümlülük kaydedilir. Daha sonra yükümlülük ödemeler gerçekleştikçe azalmakta ve yükümlülüğe ilişkin finansman gideri Grup’un alternatif borçlanma oranı kullanılarak muhasebeleştirilmektedir.

(s) Finansman gelirleri ve finansman giderleri

Finansman gelirleri kur farkı gelirlerinden (ticari alacak ve borçların kur farkları hariç), ve faiz riskinden korunmak amacıyla kullanılan ve gerçeğe uygun değer farkları kar veya zarara kaydedilen türev araçlardan kaynaklanan kazançlardan (Grup’un bankacılık sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının elinde tuttuğu türev araçlar hariç) oluşmaktadır. İlişkili taraflardan faiz geliri etkin faiz yöntemiyle tahakkuk edilerek kaydedilir.

Finansman giderleri, borçlanma ve ilişkili taraflardan finansman amacıyla alınan borçlara ilişkin faiz giderlerinden, kur farkı giderlerinden (ticari alacak ve borçların kur farkları hariç) ve faiz riskinden korunmak amacıyla kullanılan ve gerçeğe uygun değer farkları kar veya zarara kaydedilen türev araçlardan kaynaklanan zararlardan (Grup’un bankacılık sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının elinde tuttuğu türev araçlar hariç) oluşmaktadır.

Bir varlığın iktisabı, inşaatı ya da üretimi ile doğrudan ilişkilendirilemeyen borçlanma maliyetleri etkin faiz yöntemi kullanılarak kar veya zarara kaydedilir.

Kur farkı gelir ve giderleri, Grup’un her bir şirketi tarafından kur farkı hareketlerinin net pozisyonuna göre finansman gelirleri veya finansman giderleri içerisinde net olarak raporlanır.

(t) Esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler

Bankacılık ve finans faaliyetlerinden olanlar hariç esas faaliyetlerden diğer gelirler, etkin faiz yöntemiyle tahakkuk esasına göre kayıtlara alınan mevduat faiz gelirleri, konusu kalmayan şüpheli alacak ve stok karşılıklarından gelirler, ticari ve diğer borçların iskonto gelirleri, borçlanma araçları dışında kalan finansal durum tablosu kalemlerinden kaynaklanan kur farkı gelirleri, yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer artış kazançları, imtiyazlı hizmet sözleşmelerinin gerçeğe uygun değer değişimi ve diğer faaliyetlerle ilgili gelirlerden oluşmaktadır.

Bankacılık ve finans faaliyetlerinden olanlar hariç esas faaliyetlerden diğer giderler, akreditif komisyon giderleri, şüpheli alacak ve stok karşılık giderleri, bağışlar, ticari ve diğer alacakların iskonto giderleri, borçlanma araçları dışında kalan finansal durum tablosu kalemlerinden kaynaklanan kur farkı giderleri, yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer azalış kayıpları ve diğer faaliyetlerle ilgili giderlerden oluşmaktadır.

Kur farkı gelir ve giderleri, Grup’un her bir şirketi tarafından kur farkı hareketlerinin net pozisyonuna göre esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler içerisinde net olarak raporlanır.

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(u) Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler

Yatırım faaliyetlerinden gelirler, maddi ve maddi olmayan duran varlık satış gelirlerinden, bankacılık faaliyetleri hariç gerçeğe uygun değer farkı kar zarara yansıtılan finansal varlıkların değer artış kazançları, özkaynak yöntemiyle değerlendirilen finansal varlıklar, satılmaya hazır finansal varlıklar ve gerçeğe uygun değer farkı kar zarara yansıtılan finansal varlıklardan temettü gelirlerinden, türev finansal işlem kazançlarından (Grup'un bankacılık sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının elinde tuttuğu türev araçlardan) ve diğer yatırım faaliyetleri gelirlerinden oluşmaktadır.

Yatırım faaliyetlerinden giderler, maddi ve maddi olmayan duran varlık satış zararlarından, bankacılık faaliyetleri hariç gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıkların değerleme zararlarından, türev finansal işlem zararlarından (Grup'un bankacılık sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının elinde tuttuğu türev araçlardan) ve diğer yatırım faaliyetleri giderlerinden oluşmaktadır.

(v) Vergi

Vergi gideri, dönem vergisi ve ertelenmiş vergi toplamından oluşur. Dönem vergisi ve ertelenmiş vergi işletme birleşmeleri veya doğrudan özkaynaklar veya diğer kapsamlı gelir ile ilişkilendirilenler dışında kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Dönem vergisi

Dönem vergisi, raporlama dönemi sonu itibarıyla yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranları dikkate alınarak hesaplanan cari yılda vergiye konu kar veya zarar üzerinden beklenen vergi yükümlülüğü veya alacağıdır ve geçmiş yıllardaki vergi yükümlülükleri ile ilgili düzeltme kayıtlarını da içerir.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan defter değerleri ile vergi matrahında kullanılan değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Aşağıdaki durumlarda meydana gelen geçici farklar için ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmez:

- Bir işletme birleşmesi olmayan ve ne muhasebe karını ne de vergiye tabi kar veya zararı etkilemeyen bir işlem sonucu oluşan varlık veya yükümlülüklerin ilk defa kayıtlara alınmasında ortaya çıkan geçici farklar,
- Öngörülebilir bir gelecekteki tersine dönmesi muhtemel olmayan ve Grup'un geri çevrim zamanını kontrol edebildiği bağlı ortaklık, iştirak ve müşterek anlaşmalardaki yatırımlarıyla ilgili geçici farklar ve
- Şerefiyenin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında oluşan vergilendirilebilir geçici farklar.

Grup, ertelenmiş vergi borçlarını ve ertelenmiş vergi varlıklarını, varlıklarının defter değerlerini ne şekilde geri kazanacağı veya borçlarını ne şekilde ödeyeceği ile ilgili raporlama dönemi sonundaki beklentilerinin vergisel sonuçlarıyla tutarlı bir şekilde ölçer. Gerçeğe uygun değer yöntemi kullanılarak ölçülen yatırım amaçlı gayrimenkuller için, söz konusu yatırım amaçlı gayrimenkulün defter değerinin satış yoluyla geri kazanılacağına ilişkin aksi ispat edilene kadar geçerli bir varsayım bulunmaktadır.

Ertelenmiş vergi, raporlama dönem sonu itibarıyla geçici farkların geri çevrileceği zamandaki yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranı ile ölçülür.

Ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğü, yasal olarak dönem vergi varlıklarını dönem vergi yükümlülüklerine mahsup etme hakkının olması ve aynı vergi mükellefi olması durumunda mahsuplaştırılabilmektedir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(v) Vergi (devamı)

Kullanılmamış geçmiş yıl mali zararları, vergi teşvikleri ve avantajları ile indirilebilir geçici farklar için ilerideki dönemde bunların mahsup edilmesine yeterli olacak tutarda vergilendirilebilir kar elde edileceğinin muhtemel olması halinde ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir. Ertelenmiş vergi varlıkları her raporlama tarihinde gözden geçirilir ve ilgili vergi avantajının kullanımının muhtemel olmadığı kısımlar için ertelenmiş vergi varlıkları azaltılır.

Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değer ölçümlerinden kaynaklanan ertelenmiş vergiler, özkaynaklara kaydedilir ve daha sonra, kayıtlara alınan diğer ertelenmiş kazançların gerçekleşmesi ile birlikte kar veya zararda kayıtlara alınır.

Türkiye’de transfer fiyatlandırması

Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 13’üncü maddesinin transfer fiyatlandırması yoluyla “örtülü kazanç dağıtımı” başlığı altında transfer fiyatlandırması konusu işlenmektedir. 18 Kasım 2007 tarihinde yayımlanan “transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı” hakkında Genel Tebliğ’de uygulamadaki detaylar belirlenmiştir.

Eğer vergi mükellefleri ilgili kuruluşlarla (kişilerle), fiyatlandırmaları emsallere uygunluk ilkesi çerçevesinde yapılmayan ürün, hizmet veya mal alım ve satım işlemlerine giriyorlarsa, o zaman ilgili karlar transfer fiyatlaması yoluyla örtülü bir şekilde dağıtıldığı kanaatine varılacaktır. Bu tarz transfer fiyatlaması yoluyla örtülü kar dağıtımları kurumlar vergisi açısından vergi matrahından indirilemeyecektir.

Örtülü sermaye hükümleri, Türkiye Maliye Bakanlığı tarafından yürürlüğe sokulan Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 12’nci maddesiyle düzenlenmiş olup, buna göre Türkiye’de faaliyet gösteren şirketlerin, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları her türlü borcun, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun dönem başı öz sermayesinin üç katını aşan kısmı, ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye sayılmaktadır.

İşletmede kullanılan borçların örtülü sermaye sayılabilmesi için;

- Doğrudan veya dolaylı olarak ortak veya ortakla ilişkili kişiden temin edilmesi,
- İşletmede kullanılması,
- Hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşması gerekmektedir.

(y) Bölümlere göre finansal raporlama

Bir faaliyet bölümü, Grup’un diğer bölümleri ile yapılan gelir ve gider doğuracak işlemler de dahil olmak üzere gelir ve gider yaratan iş aktivitelerinde bulunan parçasıdır. Münferit finansal bilgilerin elde edilebilir olduğu bir faaliyet bölümünün faaliyet sonuçları, bölüme tahsis edilecek olan kaynaklar hakkında kararlar almak ve bölümün performansını ölçmek amacıyla CEO (“İcra Kurulu Başkanı”) ve Yönetim Kurulu tarafından düzenli bir şekilde incelenmektedir.

(z) Bölünme/ Şirket bölünmesi

Ekonomik anlamda bölünme bir şirketin ayrı kısımlara ayrılmasını ifade eder. Bölünme neticesinde, aynı sermayedarlar aynı işletme gruplarına sahip olur; sermaye yapısı ve sahiplik oranları bölünme öncesinde ve sonrasında aynıdır. TMS’de daha detaylı bir açıklama olmaması nedeniyle, Grup bölünme işlemini kayıtlı değerler üzerinden muhasebeleştirmektedir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(aa) Koşullu varlık ve yükümlülükler

Koşullu varlıklar, ekonomik faydaların Grup'a girişleri olası ise konsolide finansal tablo dipnotlarında açıklanmaktadır. Ekonomik faydanın Grup'a girmesinin neredeyse kesin hale gelmesi durumunda ilgili varlık ve buna ilişkin gelir, değişikliğin olduğu dönemin konsolide finansal tablolarına yansıtılır.

Bir yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olmadığı durumlarda Grup, söz konusu hususu ilgili kaynak çıkışının uzak ihtimal olduğu durumlar hariç ilgili dipnotlarında açıklamaktadır.

(ab) Raporlama tarihinden sonraki olaylar

Raporlama dönemi sonu ile konsolide finansal durum tablosunun yayımı için yetkilendirme tarihi arasında, işletme lehine veya aleyhine ortaya çıkan olayları ifade etmektedir. Raporlama döneminden sonraki olaylar ikiye ayrılmaktadır:

- raporlama dönemi sonu itibarıyla ilgili olayların var olduğuna ilişkin yeni deliller olması (raporlama döneminden sonra düzeltme gerektiren olaylar) ve
- ilgili olayların raporlama döneminden sonra ortaya çıktığını gösteren deliller olması (raporlama döneminden sonra düzeltme gerektirmeyen olaylar).

Raporlama dönemi sonu itibarıyla söz konusu olayların var olduğuna ilişkin yeni deliller olması veya ilgili olayların raporlama döneminden sonra ortaya çıkması durumunda ve bu olayların finansal tabloların düzeltilmesini gerektirmesi durumunda, Grup konsolide finansal tablolarını yeni duruma uygun şekilde düzeltmektedir. Söz konusu olaylar finansal tabloların düzeltilmesini gerektirmiyor ise, Grup söz konusu hususları ilgili dipnotlarında açıklamaktadır.

(ac) Nakit akış tablosu

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akışları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Esas faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları Grup'un ana faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir. Grup esas faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışlarını brüt kar veya zarardan nakit giriş ve çıkışlarıyla ilgili tahakkukları, diğer nakit dışı işlemleri, geçmiş ya da gelecekteki işlem ya da ertelenmiş varlık ve yükümlülüklerin etkilerinin düzeltildiği dolaylı yöntemi uygulayarak göstermektedir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Nakit ve nakit benzerleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri üç ay veya üç aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır. Raporlama tarihi itibarıyla kullanımı kısıtlı nakit ve nakit benzerleri konsolide nakit akış tablosunda sunulan nakit ve nakit benzerlerine dahil edilmemektedir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(ad) İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Grup ile ilişkili sayılır:

- (a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:
 - (i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);
 - (ii) Grup üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya
 - (iii) Grup üzerinde ortak kontrole sahip olması;
- (b) Tarafın, Grup'un bir iştiraki olması;
- (c) Tarafın, Grup'un ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;
- (d) Tarafın, Grup'un veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;
- (e) Tarafın, (a) ya da (d) de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;
- (f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması;
- (g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem ilişkili taraflar arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Olağan faaliyetler nedeniyle ilişkili taraflarla bazı iş ilişkilerine girilebilir.

(ae) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan değişiklikler

Yayımlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanmamış değişiklikler

Raporlama tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmasına izin verilmekle birlikte Grup tarafından erken uygulanmayan bazı yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir.

TFRS 16 Kiralamalar

KGK tarafından TFRS 16 "Kiralamalar" Standardı 16 Nisan 2018 tarihinde yayınlanmıştır. Bu Standart kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesinin düzenlendiği mevcut TMS 17 "Kiralama İşlemleri" Standardının, TFRS Yorum 4 "Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi" ve TMS Yorum 15 "Faaliyet Kiralamaları – Teşvikler" yorumlarının yerini almakta ve TMS 40 "Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller" Standardında da değişiklikler yapılmasına neden olmuştur. TFRS 16, kiracılar açısından mevcut uygulama olan finansal kiralama işlemlerinin bilançoda ve faaliyet kiralamasına ilişkin yükümlülüklerin bilanço dışında izlenmesi şeklindeki ikili muhasebe modelini ortadan kaldırmaktadır. Bunun yerine, tüm kiralamalar için mevcut finansal kiralama muhasebesine benzer olarak bilanço bazlı tekil bir muhasebe modeli ortaya koyulmaktadır. Kiraya verenler için muhasebeleştirme mevcut uygulamalara benzer şekilde devam etmektedir. TFRS 16, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olmakla birlikte, erken uygulamaya izin verilmektedir.

Grup, TFRS 16'nın uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(ae) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan değişiklikler (devamı)

Yayımlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanmamış değişiklikler (devamı)

TFRS Yorum 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler

KGK tarafından 24 Mayıs 2018'de gelir vergilerinin hesaplanmasına ilişkin belirsizliklerin finansal tablolara nasıl yansıtılacağını belirlemek üzere TFRS Yorum 23 "Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler" Yorumu yayımlanmıştır. Belirli bir işlem veya duruma vergi düzenlemelerinin nasıl uygulanacağına veya vergi otoritesinin bir şirketin vergi işlemlerini kabul edip etmeyeceğine yönelik belirsizlikler bulunabilir. TMS 12 "Gelir Vergileri", cari ve ertelenmiş verginin nasıl hesaplanacağına açıklık getirmekle birlikte, ancak bunlara ilişkin belirsizliklerin etkilerinin finansal tablolara nasıl yansıtılacağına yönelik rehberlik sağlamamaktadır. TFRS Yorum 23, gelir vergilerinin muhasebeleştirmesinde gelir vergilerine ilişkin belirsizliğin etkilerinin finansal tablolara nasıl yansıtılacağını açıklığa kavuşturmak suretiyle TMS 12'de yer alan hükümlere ilave gereklilikler getirmektedir. Bu Yorumun yürürlük tarihi 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, TFRS Yorum 23'ün uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

TFRS 9'daki değişiklikler- Negatif Tazminata Yol Açan Erken Ödemeler

KGK tarafından Aralık 2017'de finansal araçların muhasebeleştirilmesine yönelik açıklık kazandırmak üzere TFRS 9'un gerekliliklerini değiştirmiştir. Erken ödendiğinde negatif tazminata neden olan finansal varlıklar, TFRS 9'un diğer ilgili gerekliliklerini karşılaması durumunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden veya gerçeğe uygun değer farkları diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülebilir. TFRS 9 uyarınca, sözleşmesi erken sona erdirildiğinde, henüz ödenmemiş anapara ve faiz tutarını büyük ölçüde yansıtan 'makul bir ilave bedel' ödenmesini gerektiren erken ödeme opsiyonu içeren finansal varlıklar bu kriteri karşılamaktadır.

Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

TFRS 9'da yapılan bu değişikliğin uygulanmasının, Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

TMS 28'deki değişiklikler - İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Dönemli Yatırımlar

KGK tarafından Aralık 2017'de iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlardan özkaynak yönteminin uygulanmadığı diğer finansal araçların ölçümünde de TFRS 9'un uygulanması gerektiğine açıklık getirmek üzere TMS 28'de değişiklik yapılmıştır. Bu yatırımlar, esasında, işletmenin iştiraklerdeki veya iş ortaklıklarındaki net yatırımının bir parçasını oluşturan uzun dönemli elde tutulan paylardır. Bir işletme, TMS 28'in ilgili paragraflarını uygulamadan önce, bu tür uzun dönemli yatırımların ölçümünde TFRS 9'u uygular. TFRS 9 uygulandığında, uzun vadeli yatırımların defter değerinde TMS 28'in uygulanmasından kaynaklanan herhangi bir düzeltme yapılmaz. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, TMS 28 değişikliğinin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(ae) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan değişiklikler (devamı)

Kavramsal Çerçeve (güncellenmiş)

Güncellenen Kavramsal Çerçeve KGK tarafından 27 Ekim 2018 tarihinde yayımlanmıştır. Kavramsal Çerçeve; KGK'ya yeni TFRS'leri geliştirirken finansal raporlamalarına rehberlik sağlayacak olan temel çerçeveyi ortaya koymaktadır. Kavramsal Çerçeve; standartların kavramsal olarak tutarlı olmasını ve benzer işlemlerin aynı şekilde ele alınmasını sağlamaya yardımcı olmakta ve böylece yatırımcılar, borç verenler ve kredi veren diğer taraflar için faydalı bilgiler sağlamaktadır. Kavramsal Çerçeve, şirketlere, belirli bir işlem için herhangi bir TFRS'nin uygulanabilir olmadığı durumlarda muhasebe politikaları geliştirmelerine ve daha geniş bir biçimde, paydaşların bu standartları anlamalarına ve yorumlamalarına yardımcı olmaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve ise önceki versiyonundan daha kapsamlı olup, KGK 'ya standartların oluşturulmasında gerekli olan tüm araçların sağlanmasını amaçlamaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve finansal raporlamanın amacından başlayarak sunum ve açıklamalara kadar standart oluşturulmasının tüm yönlerini kapsamaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve, belirli bir işlem için herhangi bir TFRS'nin uygulanabilir olmadığı durumlarda muhasebe politikalarını geliştirmek için Kavramsal Çerçeve'yi kullanan şirketler için, erken uygulamaya izin verilmekle birlikte, 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinden itibaren geçerli olacaktır.

TFRS 4'deki değişiklikler- TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri ile TFRS 9'un uygulanmasına ilişkin değişiklik

TFRS 4, yeni sigorta sözleşmeleri standardı ve TFRS 9'un farklı yürürlük tarihlerinin etkilerini azaltmak amacıyla KGK tarafından değiştirilmiştir. TFRS 4'de yapılan değişiklikler sigorta şirketleri için uygulamalarla ilgili endişeleri azaltmak için iki isteğe bağlı çözüm sunmaktadır: i) TFRS 9 uygulanırken Sigortacılar tarafından finansal varlıklarına sigorta şirketinin kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir ile TFRS 9 uyarınca kar veya zararda muhasebeleştirilen tutarlar ile TMS 39 uyarınca raporlananlar arasındaki farkı yeniden sınıflandırmasına izin verilecek; veya ii) 1 Ocak 2021 tarihinden önce faaliyetleri ağırlıklı olarak sigortaya bağlı olan şirketler için TFRS 9'u uygulamaya ilişkin isteğe bağlı geçici bir muafiyet. Bu şirketlerin TMS 39'da finansal araçlar için mevcut gereksinimleri uygulamaya devam etmelerine izin verilecektir.

TFRS 4'de yapılan bu değişikliğin uygulanmasının, Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) tarafından yayımlanmış fakat KGK tarafından henüz yayımlanmamış yeni ve güncellenmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'ndaki ("UFRS") değişiklikler Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ("UMSK") tarafından yayımlanmış fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Buna bağlı olarak UMSK tarafından yayımlanan fakat halihazırda KGK tarafından yayımlanmayan standartlara UFRS veya UMS şeklinde atıfta bulunmaktadır. Grup,konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

Yıllık iyileştirmeler - 2015–2017 Dönemi

UFRS'deki iyileştirmeler

Halihazırda yürürlükte olan standartlar için yayınlanan "UFRS'de Yıllık İyileştirmeler / 2015-2017 Dönemi" aşağıda sunulmuştur. Bu değişiklikler 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. UFRS'lerdeki bu değişikliklerin uygulanmasının, Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(ae) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan değişiklikler (devamı)

Yıllık iyileştirmeler - 2015–2017 Dönemi (devamı)

UFRS'deki iyileştirmeler (devamı)

Halihazırda yürürlükte olan standartlar için yayınlanan "UFRS'de Yıllık İyileştirmeler / 2015-2017 Dönemi" aşağıda sunulmuştur. Bu değişiklikler 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. UFRS'lerdeki bu değişikliklerin uygulanmasının, Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

UFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve UFRS 11 Müşterek Anlaşmalar

UFRS 3 ve UFRS 11, işletme tanımını karşılayan müşterek bir operasyonda sahip olunan paylardaki artışını nasıl muhasebeleştirileceğine açıklık getirmek üzere değiştirilmiştir. Müşterek taraflardan biri kontrol gücünü elde ettiğinde, bu işlem aşamalı olarak gerçekleşen işletme birleşmesi olarak dikkate alınarak satın alan tarafın önceden sahip olduğu payı gerçeğe uygun değeriyle yeniden ölçmesi gerekecektir. Taraflardan birinin müşterek kontrolü devam ettiğinde (ya da müşterek kontrolü elde ettiğinde) daha önce sahip olunan payın yeniden ölçülmesi gerekmemektedir.

UMS 12 Gelir Vergileri

UMS 12 temettülardan kaynaklanan gelir vergilerinin (öz kaynak olarak sınıflandırılan finansal araçlara yapılan ödemeler de dahil olmak üzere) işletmenin dağıtılabilir kar tutarını oluşturan işlemlerle tutarlı olarak (örneğin; kâr veya zararda, diğer kapsamlı gelir unsurları içerisinde veya özkaynaklarda), muhasebeleştirilmesini açıklığa kavuşturmak üzere değiştirilmiştir.

UMS 23 Borçlanma Maliyetleri

UMS 23, finansman faaliyetlerinin tek bir merkezden yürütüldüğü durumlarda aktifleştirilebilir borçlanma maliyetlerinin hesaplanmasında kullanılan genel amaçlı borçlanma havuzuna, halihazırda geliştirme aşamasında olan veya inşaatı devam eden özellikli varlıkların finansmanı için doğrudan borçlanılan tutarların dahil edilmemesi gerektiğine açıklık kazandırmak üzere değiştirilmiştir. Kullanıma veya satışa hazır olan özellikli varlıkların – veya özellikli varlık kapsamına girmeyen herhangi bir varlığın - finansmanı için direkt borçlanılan tutarlar ise genel amaçlı borçlanma havuzuna dahil edilmelidir.

UMS 19'daki değişiklikler-Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi

UMSK tarafından 7 Şubat 2018'de, *Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi* (UMS 19'daki Değişiklikler) başlıklı değişiklik yayımlanmıştır. Yapılan değişiklik, planda yaşanan bir değişikliğin veya küçülmenin yanı sıra yükümlülüklerin yerine getirilmesinin muhasebeleştirilmesine açıklık getirilmektedir. Bir şirket bundan sonra dönemin hizmet maliyetini ve net faiz maliyetini belirlemek için güncellenen cari aktüeryal varsayımları kullanacak ve plana ilişkin herhangi bir yükümlülüğün yerine getirilmesinde ortaya çıkan kazanç veya zararların hesaplanmasında varlık tavanından kaynaklanan etkiyi dikkate almayacak olup, bu durumun etkileri diğer kapsamlı gelir içerisinde ayrı olarak ele alınacaktır. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, UMS 19 değişikliğinin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(ae) Yayınlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan standartlar (devamı)

UMSK tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından henüz yayınlanmamış yeni ve güncellenmiş standartlar ve yorumlar

UFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri

18 Mayıs 2017’de, UMSK tarafından UFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri standardı yayımlanmıştır. Sigorta sözleşmeleri için uluslararası geçerlilikte ilk standart olan UFRS 17, yatırımcıların ve ilgili diğer kişilerin sigortacıların maruz kaldığı riskleri, kârlılıklarını ve finansal durumunu daha iyi anlamalarını kolaylaştıracaktır. UFRS 17, 2004 yılında geçici bir standart olarak getirilen UFRS 4’ün yerini almıştır. UFRS 4, şirketlerin yerel muhasebe standartlarını kullanarak sigorta sözleşmelerinin muhasebeleştirilmelerine izin verdiğinden uygulamalarda çok çeşitli muhasebe yaklaşımlarının kullanılmasına neden olmuştur. Bunun sonucu olarak, yatırımcıların benzer şirketlerin finansal performanslarını karşılaştırmaları güçleşmiştir. UFRS 17, tüm sigorta sözleşmelerinin tutarlı bir şekilde muhasebeleştirilmesini ve hem yatırımcılar hem de sigorta şirketleri açısından UFRS 4’ün yol açtığı karşılaştırılabilirlik sorununu çözmektedir. Yeni standarda göre, sigorta yükümlülükleri tarihi maliyet yerine güncel değerler kullanılarak muhasebeleştirilecektir. Bu bilgiler düzenli olarak güncelleneceğinden finansal tablo kullanıcılarına daha yararlı bilgiler sağlayacaktır. UFRS 17’nin yürürlük tarihi 1 Ocak 2021 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

UFRS 17’nin uygulanmasının, Grup’un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

UMS 1 ve UMS 8’deki Değişiklikler - Önemlilik Tanımı

Ekim 2018’de, UMSK “önemlilik tanımı” değişikliğini yayımlamıştır (UMS 1 ve UMS 8’de yapılan değişiklikler). Değişiklikler, “önemlilik” tanımının netleştirilmesinde, önemlilik eşiğinin belirlenmesinde ve önemlilik kavramının UFRS’ler açısından uygulanmasında tutarlılığın artırılmasına yardımcı olmak için rehberlik sağlamaktadır. UMS 1 ve UMS 8’deki Değişiklikler’in yürürlük tarihi 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, UMS 1 ve UMS 8’in uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 3 İşletme Birleşmelerinde Değişiklikler - İşletme Tanımı

Bir işlemin bir varlık edinimi mi yoksa bir işletme edinimi ile mi sonuçlanacağını belirlenmesinde güçlüklerle karşılaşmakta olup, uzun zamandır önemli bir mesleki yargı konusu olmuştur. UMSK, bu konuyu netleştirmek üzere UFRS 3 İşletme Birleşmelerinde değişiklik yapmıştır. Değişiklikler bir konsantrasyon testi kullanılmasına yönelik bir seçimlik hak içermektedir. Bu uygulama, varlıkların gerçeğe uygun değerinin büyük bir kısmının tek bir tanımlanabilir varlığa veya benzer tanımlanabilir varlıklar grubuna yoğunlaştırılması durumunda bir varlık edinilmesine yol açan basitleştirilmiş bir değerlendirmedir. Finansal tablo hazırlayıcıları konsantrasyon testini uygulamayı seçmezse veya test başarısız olursa, o zaman değerlendirme önemli bir sürecin varlığına odaklanır. UFRS 3’deki değişikliklerin 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemlerinde elde edilen işletmeler için geçerli olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, UFRS 3’ün uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

4 Bağlı ortaklık ve kontrol gücü olmayan pay edinimleri ve satışları

4.1 2018 yılı içerisinde kontrol değişimine sebep olmayan kontrol gücü olmayan pay değişiklikleri

Technovision

31 Mayıs 2018 tarihinde Technovision tarafından gerçekleştirilen genel kurul neticesinde, 9.500 TL tutarındaki sermaye artışına Çalık Enerji 9.450 TL ile katılmıştır. Bu işlem neticesinde Grup, Technovision'daki payını yüzde 85,87'den yüzde 95,47'ye çıkarmıştır.

Ant Enerji

3 Ocak 2018 tarihinde Ant Enerji'nin yüzde 50'ye tekabül eden hisseleri diğer sermayedarlar tarafından Çalık Enerji'ye bedelsiz devredilmiş ve işlem sonucunda Grup şirketteki payını yüzde 47,71'den yüzde 95,42'ye çıkarmıştır.

Gap Pazarlama

26 Aralık 2018 tarihinde Gap Pazarlama tarafından gerçekleştirilen genel kurul neticesinde, Çalık Holding'in 94.000 TL tutarındaki sermaye artışına Çalık Holding alacaklarına istinaden 88.555 TL ile katılmıştır. Bu işlem neticesinde Grup, Gap Pazarlama'daki payını yüzde 95,00'den yüzde 99,42'ye çıkarmıştır.

4.2 2018 yılı içerisinde kontrol değişimine sebep olan pay değişiklikleri

Çalık Pamuk

4 Haziran 2018 tarihinde, daha önceden Grup'un iştiraki olup grup dışına satılan Çalık Pamuk'a, diğer ortakların rüçhan haklarından feragat etmelerine istinaden sadece Çalık Holding 190.500 TL değerinde sermaye artırımında bulunmuştur. Bu işlem sonucunda şirketin kontrol gücü yüzde 86,39 ile Grup'a geçmiştir.

4.3 2017 yılı içerisinde kontrol değişimine sebep olmayan kontrol gücü olmayan pay alım işlemleri

Gap İnşaat

7 Mart 2017 tarihinde Gap İnşaat tarafından gerçekleştirilen genel kurul neticesinde, Çalık Holding dışındaki diğer ortakların rüçhan haklarından feragat etmeleri nedeniyle 56.655 TL sermaye artışına sadece Çalık Holding katılmıştır. Bu işlem neticesinde Grup, Gap İnşaat'taki payını yüzde 99,32'den yüzde 99,42'ye çıkarmıştır.

Çalık Denim

27 Aralık 2017 tarihinde Çalık Denim tarafından gerçekleştirilen genel kurul neticesinde, Çalık Holding dışındaki diğer ortakların rüçhan haklarından feragat etmeleri nedeniyle 337.600 TL sermaye artışına sadece Çalık Holding A.Ş. katılmıştır. Bu işlem neticesinde Grup, Çalık Denim'deki payını yüzde 99,18'den yüzde 99,72'ye çıkarmıştır.

Cetel Telekom

1 Kasım 2017 tarihinde Cetel Telekom tarafından gerçekleştirilen genel kurul neticesinde, Çalık Holding dışındaki diğer ortakların rüçhan haklarından feragat etmeleri nedeniyle 113.800 TL sermaye artışına sadece Çalık Holding katılmıştır. Bu işlem neticesinde Grup, Cetel Telekom'daki payını yüzde 80,00'den yüzde 93,16'ya çıkarmıştır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

4 Bağlı ortaklık ve kontrol gücü olmayan pay edinimleri ve satışları (devamı)

4.3 2017 yılı içerisinde kontrol değişimine sebep olmayan kontrol gücü olmayan pay alım işlemleri (devamı)

Albtelecom

27 Temmuz 2017 tarihinde Albtelecom tarafından gerçekleştirilen genel kurul neticesinde, Cetel Telekom dışındaki diğer ortakların rüçhan haklarından feragat etmeleri nedeniyle 3.250.000 Arnavutluk Leki tutarında sermaye artışına sadece Cetel Telekom katılmıştır. Bu işlem neticesinde Grup Cetel Telekom'daki payını yüzde 76,00'dan yüzde 80,27'ye çıkarmıştır.

Malatya Boya

29 Ağustos 2017 tarihinde Çalık Denim şirketi Malatya Boya şirketini 12.000 TL sermayeli her bir hissesi 1 TL nominal değerli toplam 12.000.000 adet hisseyi Zentist AG şirketinden 31.624 TL bedel karşılığında satın almıştır.

5 Satış amacıyla elde tutulan varlık ve yükümlülük grupları

Grup, tekstil sektöründe sınırlı olarak faaliyetlerini sürdüren Çalık Alexandria'nın ilgili varlık ve yükümlülüklerini "Satış amacıyla elde tutulan varlıklar grubu" olarak sınıflamıştır ve buradaki üretim ve satış tesislerini satmayı planlamaktadır. Bu şirketlere ait nakit ve nakit benzerleri dışında kalan tüm varlık ve yükümlülükler finansal tablolarda, sırasıyla, "Satış amaçlı sınıflandırılan gruplara ilişkin varlıklar" ve "Satış amaçlı sınıflandırılan gruplara ilişkin yükümlülükler" olarak sınıflanmıştır. Ayrıca, bankacılık sektöründe zarar niteliğindeki kredi ve avansların yasal takibi sonucunda edinilen gayrimenkuller "Satış amaçlı sınıflandırılan gruplara ilişkin varlıklar" hesabında gösterilmektedir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, satış amaçlı elde tutulan gruplara ilişkin varlıklar ve yükümlülükler, sırasıyla, 323.155 TL ve 34.777 TL (31 Aralık 2017: 247.490 TL ve 12.496 TL) tutarında olup detayları aşağıdaki gibidir:

Satış amaçlı sınıflandırılan gruplara ilişkin varlıklar	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Stoklar	18.118	2.681
Maddi duran varlıklar ⁽¹⁾	303.753	244.682
Maddi olmayan duran varlıklar	56	55
Diğer varlıklar	1.228	72
	323.155	247.490
Satış amaçlı sınıflandırılan varlık gruplarına ilişkin yükümlülükler	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ticari borçlar	34.777	12.496
	34.777	12.496

⁽¹⁾ Maddi duran varlıklar içerisinde 47.281 TL (31 Aralık 2017: 33.661 TL) tutarında tekstil sektöründe satış amaçlı elde tutulan bağlı ortaklıklarda bulunan gayrimenkuller, 3.573 TL (31 Aralık 2017: 3.005 TL) tutarında pazarlama sektöründe zarar niteliğindeki ticari alacaklar karşılığında elde edinilen satış amaçlı elde tutulan gayrimenkuller ve 252.899 TL (31 Aralık 2017: 208.016 TL) tutarında bankacılık sektöründe zarar niteliğindeki kredi ve alacakların yasal takibi sonucunda edinilen gayrimenkuller gösterilmiştir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

6 Bölümlere göre raporlama

Grup'un aşağıda belirtildiği gibi geniş biçimde organize olmuş, sağladığı ürün ve hizmetler, dağıtım kanalları ve müşteri profillerine göre ayrı ayrı yönetilen altı raporlanabilir bölümü bulunmaktadır.

Bölüm varlık ve yükümlülükleri ile bölüm karı ve finansal sonuçlarının ölçümü Grup'un muhasebe politikalarına bağlıdır. Bölüm faaliyet karı, varlıkları ve yükümlülükleri doğrudan bir bölüme ait olan ya da makul bir şekilde dağıtılabilen kalemleri içerir.

Grup'un ana raporlanabilir faaliyet bölümleri aşağıdakiler gibidir:

Enerji: Enerji bölümündeki şirketler, farklı coğrafi alanlarda elektrik satışı, doğalgaz ve petrol kaynaklarının işletilmesi, arama-üretim safhalarında ve uluslararası piyasalara sevki ve satışı ile enerji üretim ve nakil tesislerin inşası faaliyetlerini göstermektedir.

İnşaat: İnşaat bölümündeki şirketler, yurt içinde ve yurt dışında inşaat, müteahhitlik ve dekorasyon işlerinin yanı sıra gerekli izinlerin alınması şartıyla, mineral, mermer, kireç, kil, kömür ve taş ocaklarında yapılan madencilik faaliyetlerini yönetmekte, mermer ve taş kesme makineleri ve yedek parçaları, seramik yedek parçaları, yer ve duvar karolarının yurt içi ve yurt dışı ticaretini yapmakta ve arazi geliştirme, kentsel yenileme, ofis, konut ve ticaret alanında projeler geliştirme hizmetleri sunmaktadır.

Tekstil: Tekstil bölümündeki şirketler esas olarak, iplik, dokuma ve hazır giyim üretim ve ticari faaliyetlerin yanı sıra pamuk konusunda danışmanlık, ithalat ve ihracat faaliyetlerinde bulunmaktadır.

Pazarlama: Pazarlama bölümündeki şirketler genellikle Grup şirketleri tarafından gerçekleştirilen yurtdışı ve yurtiçi projelerde ve üretimlerde kullanılan ürünlerin tedarikini sağlamaktadır.

Telekomünikasyon: Telekomünikasyon bölümündeki şirketler esas olarak, telekomünikasyon, iletişim, basın ve internet alanlarında çeşitli hizmetler sunmaktadır.

Bankacılık ve finans: Bankacılık ve finans bölümünde faaliyet gösteren şirketler esas olarak ticari ve yatırım bankacılığı, finansal kiralama ve sigorta faaliyetlerinin yanı sıra proje finansmanı ve diğer finansman hizmetleri, menkul kıymet alım satımı ve kredili finansman hizmetleri sunmaktadır.

Diğer: Diğer işletme bölümlerinde faaliyet gösteren şirketler genel olarak elektronik ücret toplama, organizasyon, madencilik, taşımacılık, tedarik, enerji lisans ve çeşitli hizmet faaliyetlerinde yer almaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

6 Bölümlere göre raporlama (devamı)

31 Aralık 2018

	Enerji	İnşaat	Tekstil	Pazarlama	Telekomünikasyon	Bankacılık ve finans	Diğer	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	4.959.853	1.979.228	924.381	261.095	363.735	2.822.668	468.870	(517.694)	11.262.136
Brüt kar	1.175.309	(557.845)	337.897	32.421	130.405	1.335.241	179.625	13.318	2.646.371
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarındaki / (zararlarındaki) vergi sonrası pay	139.005	--	--	--	--	(6.003)	(5.115)	(1.402)	126.485
Faiz geliri	152.221	4.507	535	7	--	12.842	1.362	(3.606)	167.868
Diğer gelir/(giderler), net	(124.850)	(128.933)	(294.403)	(5.147)	(129.565)	(685.100)	(203.816)	(102.082)	(1.673.896)
Esas faaliyet karı/(zararı)	1.341.685	(682.271)	44.029	27.281	840	656.980	(27.944)	(93.772)	1.266.828
Yatırım faaliyetlerinden gelir / (gider)	(524)	3.877	122	(8)	(9.840)	206.364	980.081	(886.572)	293.500
Faiz gideri	(92.000)	(62.967)	(94.597)	(25.849)	(46.770)	(25.654)	(467.629)	21.480	(793.986)
Diğer finansman gelir ve giderleri, net	(92.968)	(9.196)	(176.835)	(19.961)	46.024	(102.175)	(294.854)	76.014	(573.951)
Vergi öncesi konsolide kar/(zarar)	1.156.193	(750.557)	(227.281)	(18.537)	(9.746)	735.515	189.654	(882.850)	192.391
Vergi (gideri)/geliri	(124.496)	47.459	65.005	196	(186)	(155.402)	(10.347)	(4.012)	(181.783)
Net dönem karı/(zararı)	1.031.697	(703.098)	(162.276)	(18.341)	(9.932)	580.113	179.307	(886.862)	10.608

	Enerji	İnşaat	Tekstil	Pazarlama	Telekomünikasyon	Bankacılık ve finans	Diğer	Eliminasyon	Toplam
Bölüm varlıkları	7.272.252	5.842.651	1.672.707	584.791	1.134.944	34.844.834	7.457.078	(11.427.729)	47.381.528
Bölüm yükümlülükleri	(3.798.903)	(4.550.838)	(1.289.904)	(341.559)	(852.263)	(30.867.900)	(5.158.258)	6.685.654	(40.173.971)
Maddi ve maddi olmayan duran varlık ve yatırım amaçlı gayrimenkul yatırımları	98.822	26.405	334.124	123	27.053	613.865	88.187	(58.845)	1.129.734
Amortisman ve itfa payları	(104.086)	(57.842)	(43.530)	(942)	(75.388)	(68.247)	(15.948)	--	(365.983)

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

6 Bölümlere göre raporlama (devamı)

31 Aralık 2017

	Enerji	İnşaat	Tekstil	Pazarlama	Telekomünikasyon	Bankacılık ve finans	Diğer	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	4.806.941	5.121.187	611.399	332.002	242.838	2.016.804	153.510	(249.221)	13.035.460
Brüt kar	1.446.162	412.700	216.583	71.660	85.511	1.113.889	125.900	3.119	3.475.524
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarındaki / (zararlarındaki) vergi sonrası pay	128.822	--	--	--	--	10.153	(13.836)	(27)	125.112
Faiz geliri	101.564	1.588	1.339	63	--	1.082	21.994	(205)	127.425
Diğer gelir/(giderler), net	(134.811)	(88.991)	(69.458)	(19.769)	(92.030)	(610.916)	(185.143)	(44.149)	(1.245.267)
Esas faaliyet karı/(zararı)	1.541.737	325.297	148.464	51.954	(6.519)	514.208	(51.085)	(41.262)	2.482.794
Yatırım faaliyetlerinden gelir / (gider)	1.485	185.419	355	(155)	(654)	9.740	773.459	(653.618)	316.031
Faiz gideri	(99.900)	(113.769)	(47.142)	(22.081)	(35.680)	(16.027)	(260.220)	155.136	(439.683)
Diğer finansman gelir ve giderleri, net	5.919	113.184	(94.862)	(24.537)	12.664	(107.285)	(316.321)	26.344	(384.894)
Vergi öncesi konsolide kar/(zarar)	1.449.241	510.131	6.815	5.181	(30.189)	400.636	145.833	(513.400)	1.974.248
Vergi (gideri)/geliri	(125.758)	(33.165)	(860)	646	(315)	(128.590)	(17.140)	(1.717)	(306.899)
Net dönem karı/(zararı)	1.323.483	476.966	5.955	5.827	(30.504)	272.046	128.693	(515.117)	1.667.349

	Enerji	İnşaat	Tekstil	Pazarlama	Telekomünikasyon	Bankacılık ve finans	Diğer	Eliminasyon	Toplam
Bölüm varlıkları	7.062.324	7.151.574	1.387.339	495.486	888.608	24.972.379	6.069.485	(9.632.762)	38.394.433
Bölüm yükümlülükleri	(4.441.559)	(5.519.815)	(835.492)	(363.679)	(687.812)	(22.291.395)	(4.403.165)	6.023.215	(32.519.702)
Maddi ve maddi olmayan duran varlık ve yatırım amaçlı gayrimenkul yatırımları	55.617	15.426	103.205	686	27.656	136.992	42.716	(14.511)	367.787
Amortisman ve itfa payları	(56.973)	(46.666)	(28.425)	(575)	(51.156)	(86.285)	(7.143)	--	(277.223)

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

6 Bölümlere göre raporlama (devamı)

Grup'un faaliyet gösterdiği coğrafi bölgelere göre hasılat ve duran varlık dağılımı aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Hasılat		
Türkiye	6.062.645	4.729.160
Türkmenistan	2.034.269	6.622.495
Arnavutluk	1.195.799	1.234.120
Diğer	1.969.423	449.685
	11.262.136	13.035.460
Duran varlıklar		
Arnavutluk	11.062.594	7.383.538
Türkiye	8.108.663	6.251.706
Türkmenistan	1.058.905	1.075.028
Diğer	2.223.991	489.101
	22.454.153	15.199.373

7 İlişkili taraf açıklamaları

Dipnot 3'te açıklandığı üzere, Grup'un iş ortaklıkları ve iştirakleri konsolide finansal tablolarda özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilmiştir. Bu sebepten dolayı Grup'un bağlı ortaklıklarının iştirakleriyle ve iş ortaklıklarıyla yaptığı işlemler ilgili ortaklık oranı ölçüsünde elimine olmaktadır.

İlişkili taraf bakiyeleri

31 Aralık itibarıyla, Grup'un ilişkili taraf bakiyeleri aşağıdaki gibidir:

	2018				
	Ortaklar	İştirakler	İş Ortaklıkları	Diğer	Toplam
Ticari alacaklar ^(*)	--	24.329	644	789.542	814.515
Diğer alacaklar ^(**)	1.686.961	72	16.050	10.610	1.713.693
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	--	753	160.390	25.280	186.423
Borçlanmalar	--	(370.248)	--	(906)	(371.154)
Ticari borçlar	--	(7.937)	(5.231)	(8)	(13.176)
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	(228)	(39)	(4.398)	(10.076)	(14.741)
Ertelenmiş gelirler	--	(11)	(274)	(329.550)	(329.835)
Diğer borçlar ^(*)	(799.776)	--	(133)	(263)	(800.172)
Toplam	886.957	(353.081)	167.048	484.629	1.185.553
	2017				
	Ortaklar	İştirakler	İş Ortaklıkları	Diğer	Toplam
Ticari alacaklar	--	105.840	7.578	123	113.541
Diğer alacaklar	510.315	--	772	--	511.087
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	--	405.103	153.291	51.196	609.590
Borçlanmalar	--	(256.086)	(383)	(1.256)	(257.725)
Ticari borçlar	--	--	(1.000)	(9)	(1.009)
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	(113)	(14)	(8.435)	(3.725)	(12.287)
Diğer borçlar	(148)	--	(144)	--	(292)
Toplam	510.054	254.843	151.679	46.329	962.905

^(*) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ortaklara olan diğer borçların 799.713 TL'lik kısmı GAP İnşaat Dubai FZE'nin hissedarlara olan borcundan meydana gelmektedir.

^(**) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ortaklardan olan diğer alacakların 1.683.488 TL'lik kısmı GAP İnşaat Dubai FZE'nin Delta Netherlands B.V'den olan alacağından meydana gelmektedir.

^(***) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ticari alacakların 538.247 TL'lik kısmı Çalık Enerji'nin Mitsubishi Corporation firması için Irak ve Özbekistan'da yapmış olduğu taşeron faaliyetlerinden doğan alacaklardan meydana gelmektedir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

7 İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

İlişkili taraf işlemleri

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren hesap döneminde, Grup'un ilişkili taraflara olan bakiyeleri için kayıtlara aldığı bir değer düşüklüğü bulunmamaktadır (31 Aralık 2017: Yoktur).

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllarda, Grup ilişkili taraf işlemleri aşağıdaki gibidir:

2018					
	Ortaklar	İştirakler	İş ortaklıkları	Diğer	Toplam
Hasılat	957	326.702	29.861	10.086	367.606
Satışların maliyeti	--	(41.786)	(1.666)	(15.952)	(59.404)
Genel yönetim giderleri	(2.164)	(154)	(932)	(739)	(3.989)
Satış, pazarlama ve dağıtım giderleri	--	--	--	(52)	(52)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	--	(43)	3	1.046	1.006
Esas faaliyetlerden diğer gelirler / (giderler)	--	13	13.477	186	13.676
Finansman gelir / (gider)	24.339	9	105	1.607	26.060
Toplam	23.132	284.741	40.848	(3.818)	344.903

2017					
	Ortaklar	İştirakler	İş ortaklıkları	Diğer	Toplam
Hasılat	--	406.934	13.967	8.080	428.981
Satışların maliyeti	--	(157.310)	(64)	(256)	(157.630)
Genel yönetim giderleri	(22)	(143)	(842)	(118)	(1.125)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	--	--	5.467	--	5.467
Esas faaliyetlerden diğer gelirler / (giderler)	304	51	238	3.477	4.070
Finansman Gelir Gider	44.267	(40.539)	195	274	4.197
Toplam	44.549	208.993	18.961	11.457	283.960

Üst düzey personele sağlanan faydalar

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıla ait genel yönetim giderleri içinde bulunan üst düzey personele sağlanan faydalara ilişkin giderler konsolide bazda 87.052 TL'dir (2017: 81.488 TL).

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

8 Nakit ve nakit benzerleri

31 Aralık tarihi itibarıyla, nakit ve nakit benzerlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

2018	Finans içi ^(*)	Finans dışı ^(**)	Toplam
Kasa	361.745	1.024	362.769
Banka	3.308.743	480.491	3.789.234
-Vadesiz mevduat	1.857.725	243.251	2.100.976
-Vadeli mevduat	1.451.018	237.240	1.688.258
Mevduat munzam karşılıkları haricindeki merkez bankası bakiyeleri	40.925	--	40.925
Diğer nakit ve nakit benzerleri ^(***)	35.420	636	36.056
Nakit ve nakit benzerleri toplamı	3.746.833	482.151	4.228.984
Kullanımı kısıtlı bakiyeler	(195.042)	(143.326)	(338.368)
Nakit akış tablosundaki nakit ve nakit benzerleri	3.551.791	338.825	3.890.616

2017	Finans içi ^(*)	Finans dışı ^(**)	Toplam
Kasa	188.113	1.344	189.457
Banka	789.944	518.430	1.308.374
-Vadesiz mevduat	372.439	312.253	684.692
-Vadeli mevduat	417.505	206.177	623.682
Mevduat munzam karşılıkları haricindeki merkez bankası bakiyeleri	66.704	--	66.704
Diğer nakit ve nakit benzerleri ^(***)	1.111	1.938	3.049
Nakit ve nakit benzerleri toplamı	1.045.872	521.712	1.567.584
Kullanımı kısıtlı bakiyeler	(19.166)	(179.509)	(198.675)
Nakit akış tablosundaki nakit ve nakit benzerleri	1.026.706	342.203	1.368.909

^(*) Finans içi, Grup'un bankacılık ve finans sektöründe faaliyet gösteren şirketlerini temsil eder.

^(**) Finans dışı, Grup'un bankacılık ve finans sektörü dışındaki sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerini temsil eder.

^(***) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla diğer nakit ve nakit benzerleri esas olarak, para piyasalarından alacaklar 30.924 TL (31 Aralık 2017: Bulunmamaktadır) 604 TL (31 Aralık 2017: 1.862 TL) tutarındaki yoldaki paralar ve 4.528 TL kredi kartı alacaklarından (31 Aralık 2017: 1.187) oluşmaktadır.

31 Aralık 2018 tarihinde Grup'un sahip olduğu 338.368 TL (31 Aralık 2017: 198.675 TL) tutarındaki nakit ve nakit benzeri üzerinde bloke bulunmaktadır ve dolayısıyla bu bakiye günlük faaliyetlerde kullanılamamaktadır. İlgili tutarın 237 TL'lik (31 Aralık 2017: 94.000 TL) kısmı mühendislik hizmetleri, tedarik işlemleri ve inşaat projesi ("MTİ") için ilgili sözleşmelere istinaden Türkiye'deki bankalarda, 2.811 TL'lik (31 Aralık 2017: Bulunmamaktadır) kısmı ise Özbekistan'daki bankada, 3.359 TL'lik (31 Aralık 2017: 2.408 TL) kısmı bakım sözleşmesine istinaden Gürcistan'daki bankada, 123.713 TL (31 Aralık 2017: 69.595 TL) tutarındaki kısmı ise kullanılan kredilere ilişkin teminat olarak yurt içindeki bankalarda zorunlu olarak tutulmakta iken 128 TL'lik (31 Aralık 2017: 125 TL) kısmı ise kamulaştırma davalarına istinaden mahkeme tarafından bloke olarak tutulmaktadır. Geriye kalan tutarın 7.497 TL'si (31 Aralık 2017: 7.800 TL) ise EPIAŞ'dan satın alınan elektriğe karşılık verilen İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi'ne verilen nakit teminat olarak tutulmakta, 5.581 TL'lik (31 Aralık 2017: 5.581 TL) kısmı Aktifbank'tan alınan teminat mektuplarından oluşmaktadır.

Grup'un Arnavutluk ve Türkiye'de yürütülen bankacılık faaliyetlerinden ötürü oluşmuş zorunlu bloke hesap tutarı 195.042 TL'dir (31 Aralık 2017: 19.166 TL).

Grup'un nakit ve nakit benzerleri için maruz kaldığı kredi, faiz ve yabancı para kur riski Dipnot 34'te açıklanmıştır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

9 Finansal yatırımlar

31 Aralık tarihi itibarıyla, finansal yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

	2018		Toplam
	Kısa vadeli	Uzun vadeli	
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar	3.817.126	4.867.589	8.684.715
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar ⁽¹⁾	948.015	113.300	1.061.315
İtfa edilmiş maliyetinden yansıtılan finansal varlıklar	619.012	745.779	1.364.791
	5.384.153	5.726.668	11.110.821
	2017		Toplam
	Kısa vadeli	Uzun vadeli	
Satılmaya hazır finansal varlıklar	2.679.581	2.810.045	5.489.626
Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar	450.623	461.978	912.601
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar ⁽¹⁾	719.678	--	719.678
	3.849.882	3.272.023	7.121.905

⁽¹⁾ 31 Aralık tarihi itibarıyla, Grup'un gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık olarak sınıflandırılan Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Anagold")'ndeki hisse senedi yatırımları konsolide finansal tabloların oluşturulması amacıyla değerlemeye tabi tutulmuştur. Grup'un söz konusu yatırımı periyodik olarak bir bağımsız değerleme kuruluşu tarafından indirgenmiş nakit akımları yöntemi kullanılarak değerlendirilmektedir. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, ertelenmiş vergi etkisi düşülmeden gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık değerlemesinden kaynaklanan net 92.940 TL (31 Aralık 2017: 112.441 TL) tutarındaki gerçeğe uygun değer artışı kar veya zarar içinde yer alan "Yatırım faaliyetlerinden gelir / gider" hesabına kaydedilmiştir.

Raporlama tarihi itibarı ile, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıkların indirgenmiş nakit akımı yöntemi ile değerlendirilmesinde kullanılan iskonto oranındaki 50 baz puanlık artış / azalış vergi öncesi kar üzerinde sırasıyla, 57.870 TL / 51.557 TL (31 Aralık 2017: 22.596 TL / 24.783 TL) azalış/artış etkisi oluşturmaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

9 Finansal yatırımlar (devamı)

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların, 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla satılmaya hazır finansal varlıkların ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan detayı aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
	Kayıtlı değer	Kayıtlı değer
Devlet tahvilleri ve hazine bonoları	6.714.416	4.319.894
Özel sektör tahvilleri	1.050.096	872.071
Yatırım fonları	363.423	42.220
Varlığa dayalı menkul kıymetler ve kira sertifikaları	495.045	180.285
Kote edilmiş hisse senetleri	46.085	31.847
Kote olmayan hisse senetleri		
Anagold	948.015	719.679
Bursagaz Bursa Şehiriçi Doğal Gaz Dağıtım Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi	81.000	26.140
Kayserigaz Kayseri Doğalgaz Dağıtım Pazarlama Ticaret Anonim Şirketi	32.300	6.292
Diğer	15.650	10.876
Toplam	9.746.030	6.209.304

Aktif bir piyasada işlem görmediği için tarihsel maliyetle değerlendirilen finansal varlıklar

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, kote edilmiş piyasa değeri olmayan, bir borsada işlem görmeyen ve gerçeğe uygun değeri belirlenirken dikkate alınan değer ölçümlerinin değer aralığındaki değişkenliğin önemli olması ve anılan aralık içinde yer alan farklı tahminlerin gerçekleşme olasılıklarının güvenilir bir biçimde değerlendirilebilir olmaması sebebiyle gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde tahmin edilemeyen 15.650 TL (31 Aralık 2017: 10.876 TL) tutarındaki finansal yatırımlar maliyet değerleri üzerinden, varsa, değer düşüklüğü karşılığı düşülerek muhasebeleştirilmiştir.

İtfa edilmiş maliyetinden yansıtılan finansal varlıklar

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla itfa edilmiş maliyetinden yansıtılan finansal varlıkların ve 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
	Kayıtlı değer	Kayıtlı değer
Finans sektörü faaliyetleri kapsamında sahip olunan		
Varlığa dayalı menkul kıymetler ve kira sertifikaları	675.309	478.724
Devlet tahvilleri ve hazine bonoları	339.971	257.572
Özel sektör tahvilleri	312.868	123.808
Diğer	36.643	52.497
Toplam	1.364.791	912.601

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

9 Finansal yatırımlar (devamı)

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıl içerisindeki finansal yatırımların hareketleri aşağıdaki gibidir:

	GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan	İtfa edilmiş maliyetinden yansıtılan	GUD farkı kar/zarara yansıtılan
1 Ocak 2018	5.489.626	912.601	719.678
1 Ocak 2018 itibarıyla TFRS 9 politika değişikliği	(1.586)	(495)	80.868
Alımlar	4.312.172	201.296	--
Transfer	(32.432)	--	32.432
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlara transfer	(8.095)	--	--
Gerçeğe uygun değer değişim kar / (zararı)	155.649	10.693	92.940
Çıkış (satış ve ödeme)	(3.352.188)	(92.093)	--
Yabancı para çevrim farkları	2.121.569	332.789	135.397
31 Aralık 2018	8.684.715	1.364.791	1.061.315

Finansal yatırımların 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren yıl içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	Satılmaya hazır portföy	Vadeye kadar elde tutulan portföy	Gerçeğe uygun değer farkı kar/ zarara yansıtılan finansal varlıklar portföyü
1 Ocak 2017	4.520.925	541.996	603.191
Alımlar	3.175.245	662.593	--
Gerçeğe uygun değer değişim kar / (zararı)	4.247	--	112.441
Çıkış (satış ve ödeme)	(2.776.624)	(373.712)	--
Yabancı para çevrim farkları	565.833	81.724	4.046
31 Aralık 2017	5.489.626	912.601	719.678

Grup'un finansal yatırımlarından dolayı maruz kaldığı kredi, yabancı para ve faiz oranı riskleri 34 numaralı dipnotta açıklanmıştır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

10 Ticari alacaklar ve borçlar

Ticari alacaklar

Kısa vadeli ticari alacaklar

31 Aralık tarihi itibarıyla kısa vadeli ticari alacaklar aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	563.347	113.541
İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	3.235.602	6.485.877
	3.798.949	6.599.418

31 Aralık tarihi itibarıyla kısa vadeli ticari alacaklar aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Alicılar	1.977.950	1.898.195
Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar (Dipnot 20)	1.159.021	3.914.258
İmtiyazlı hizmet sözleşmelerinden doğan alacaklar	442.056	307.216
Şüpheli ticari alacaklar	281.977	217.412
Alacak senetleri ⁽¹⁾	190.412	373.220
Vadeli çekler	18.144	108.760
Diğer ticari alacaklar	16.560	12.138
	4.086.120	6.831.199
Şüpheli ticari alacak karşılığı (-)	(281.977)	(217.412)
Ticari alacak reeskontu (-)	(5.194)	(14.369)
Toplam	3.798.949	6.599.418

⁽¹⁾ 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla alacak senetlerinin 142.598 TL'si Çalık Denim'in ticari faaliyetleri kapsamında alınan senetlerden oluşmaktadır (31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Grup, müşterek faaliyeti Gap – Kefeli ortak girişimini 27 Aralık 2017 tarihinde imzalanan Adi Ortaklık Payı Devir sözleşmesine istinaden 400.000 TL bedelle senet karşılığında satmıştır. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla ilgili satış tutarından vadesi gelmemiş senetler toplamı 350.000 TL tutarındadır).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Grup'un ticari alacaklarının büyük bölümü 2.471.460 TL tutarında hakedişlerden fazla oluşan maliyetler de dahil yurtdışında devam eden MTİ projeleri için faturası kesilen fakat henüz tahsil edilmemiş alacaklardan oluşmaktadır (31 Aralık 2017: 2.558.742 TL).

31 Aralık tarihinde sona eren hesap dönemlerindeki şüpheli alacaklar karşılığı hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
1 Ocak bakiyesi	217.412	187.971
1 Ocak 2018 itibarıyla TFRS 9 politika değişikliği	11.713	--
Dönem içinde ayrılan karşılık	40.194	39.726
Değer düşüklüğü karşılığının geri çevrilmesi(-)	(35.634)	(30.421)
İşletme ediniminden girişler	2.272	--
Yabancı para çevrim farkları	46.020	20.136
Toplam	281.977	217.412

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

10 Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

Ticari alacaklar (devamı)

Uzun vadeli ticari alacaklar

31 Aralık tarihi itibarıyla uzun vadeli ticari alacaklar aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
İmtiyazlı hizmet sözleşmelerinden doğan alacaklar	1.415.122	1.099.462
Alicılar	577.573	526.783
Toplam	1.992.695	1.626.245
Alacaklar üzerindeki reeskont (-)	(60)	--
Toplam	1.992.635	1.626.245

31 Aralık tarihleri itibarıyla EPDK'nın 15 Aralık 2016 tarihli ve 6768 sayılı kararı uyarınca YEPAS'a ilişkin olarak 2016-2020 üçüncü uygulama dönemi perakende satış gelir gereksiniminin belirlenmesi çerçevesinde açıklamış olduğu parametrelere istinaden hesaplanan, kontrol edilemeyen maliyet bileşeninden oluşmaktadır.

Uzun vadeli imtiyazlı hizmet sözleşmelerinden alacakların vadelerine göre dağılımı aşağıda gibidir:

İtfa yılı	İtfaya konu alacaklar	
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
2019	--	262.569
2020	381.564	219.480
2021	277.343	179.160
2022	220.299	143.667
2023	180.261	115.881
2024	142.449	89.206
2025	114.944	59.946
2026	70.822	29.553
2027	27.440	--
Toplam	1.415.122	1.099.462

31 Aralık tarihinde sona eren yıllara ait imtiyazlı hizmet anlaşmalarından alacakların hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
1 Ocak bakiyesi	1.406.678	941.329
İlaveler	282.483	343.760
Yatırımlara ilişkin cari dönem itfa tutarı	(170.533)	(124.949)
Gerçeğe uygun değer farkı (Dipnot 30)	264.045	188.414
Cari dönemde yapılan gelir tavanı düzeltmeleri	77.788	37.862
2011-2015 yatırımlarına ilişkin düzeltmeler	--	18.993
Diğer	(3.283)	1.269
31 Aralık bakiyesi	1.857.178	1.406.678

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

10 Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

Kısa vadeli ticari borçlar

31 Aralık tarihleri itibarıyla kısa vadeli ticari borçlar aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Satıcılar ⁽¹⁾	2.148.261	2.161.272
Borç senetleri	113.891	257.054
Diğer ticari borçlar	31.398	25.771
Toplam	2.293.550	2.444.097

⁽¹⁾ Satıcılar, başlıca MTİ projeleriyle ilgili malzeme ekipmanları sağlayan tedarikçilere ve inşası devam eden projeler için çalışan taşeronlara olan borçlardan oluşmaktadır.

Uzun vadeli ticari borçlar

31 Aralık tarihleri itibarıyla uzun vadeli ticari borçlar aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Satıcılar	71.064	49.515
Toplam	71.064	49.515

Grup'un ticari alacaklarından dolayı maruz kaldığı kredi ve yabancı para kur riski ve ticari borçlarından dolayı maruz kaldığı likidite ve yabancı para kur riskleri Dipnot 34'te açıklanmıştır.

11 Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar ve borçlar

Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar

31 Aralık tarihleri itibarıyla, finans sektörü faaliyetlerinden kısa vadeli alacaklar aşağıdaki gibidir:

Finans sektörü faaliyetlerinden kısa vadeli alacaklar	2018	2017
İlişkili taraflardan finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	186.010	609.590
İlişkili olmayan taraflardan finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	4.820.235	4.469.647
Toplam	5.006.245	5.079.237

Finans sektörü faaliyetlerinden kısa vadeli alacaklar	2018	2017
Müşterilere verilen kredi ve avanslar	4.176.366	3.671.619
Bankalara verilen kredi ve avanslar	746.972	1.347.466
Takipteki krediler ve alacaklar	270.618	190.699
Ara toplam	5.193.956	5.209.784
Kredi ve alacaklardaki değer düşüklüğü karşılığı	(187.711)	(130.547)
Toplam	5.006.245	5.079.237

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

11 Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar ve borçlar (devamı)

31 Aralık tarihleri itibarıyla, finans sektörü faaliyetlerinden uzun vadeli alacaklar aşağıdaki gibidir:

Finans sektörü faaliyetlerinden uzun vadeli alacaklar	2018	2017
İlişkili taraflardan finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	413	--
İlişkili olmayan taraflardan finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	6.525.129	5.434.161
Toplam	6.525.542	5.434.161

Finans sektörü faaliyetlerinden uzun vadeli alacaklar	2018	2017
Müşterilere verilen kredi ve avanslar	6.552.808	5.367.375
Bankalara verilen kredi ve avanslar	282.461	254.566
Ara toplam	6.835.269	5.621.941
Kredi ve alacaklardaki değer düşüklüğü karşılığı	(309.727)	(187.780)
Toplam	6.525.542	5.434.161

31 Aralık tarihinde sona eren yıllarda kredi ve avansların değer düşüklüğü karşılığının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Bireysel bazda değerlendirilen değer düşüklüğü karşılıkları		
1 Ocak bakiyesi	269.476	204.069
1 Ocak 2018 itibarıyla TFRS 9 politika değişikliği	30.165	--
Cari dönem değer düşüklüğü gideri	49.260	27.867
- Dönem içinde ayrılan karşılık	128.407	69.188
- Tahsilatlar	(79.147)	(41.321)
Yabancı para çevrim farkları	93.920	37.540
31 Aralık bakiyesi	442.821	269.476

Topluca değerlendirilen değer düşüklüğü karşılığı		
1 Ocak bakiyesi	48.851	37.285
1 Ocak 2018 itibarıyla TFRS 9 politika değişikliği	18.385	--
Cari dönem değer düşüklüğü gideri	(12.619)	5.617
- Dönem içinde ayrılan karşılık	19.946	6.465
- Tahsilatlar	(32.565)	(848)
Yabancı para çevrim farkları	--	5.949
31 Aralık bakiyesi	54.617	48.851
Toplam değer düşüklüğü karşılığı	497.438	318.327

Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar

31 Aralık tarihleri itibarıyla, finans sektörü faaliyetlerinden kısa vadeli borçlar aşağıdaki gibidir:

Finans sektörü faaliyetlerinden kısa vadeli borçlar	2018	2017
İlişkili taraflara borçlar	14.741	12.287
İlişkili olmayan taraflara borçlar	19.453.367	12.537.606
Toplam	19.468.108	12.549.893

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

11 Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar ve borçlar (devamı)

Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar (devamı)

31 Aralık tarihleri itibarıyla, finans sektörü faaliyetlerinden kısa vadeli borçların detayı aşağıdaki gibidir:

Finans sektörü faaliyetlerinden kısa vadeli borçlar	2018	2017
Bankalara borçlar	182.607	147.480
Vadeli mevduat	175.263	146.060
Cari hesap	7.344	1.420
Müşterilere borçlar	14.439.303	9.336.803
Gerçek kişiler	11.596.567	7.574.085
Tüzel kişiler	2.156.819	1.376.700
Devlet kuruluşları	306.174	235.396
Diğer	379.743	150.622
Fonlar ve ödeme hesapları ⁽¹⁾	2.102.947	1.524.281
Repo işlemlerinden fonlar	2.743.251	1.541.329
Toplam	19.468.108	12.549.893

⁽¹⁾ Grup'un Türkiye'deki bankacılık sektöründeki bağlı ortaklığının mevduat toplama yetkisi bulunmamaktadır. Fonlar ve ödeme hesapları, kredisi bulunan müşteri işlemleri için geçici olarak cari hesapları ifade etmektedir. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla mevduat tutarı içermemektedir (31 Aralık 2017: Yoktur).

31 Aralık tarihleri itibarıyla, finans sektörü faaliyetlerinden uzun vadeli borçlar aşağıdaki gibidir:

Finans sektörü faaliyetlerinden uzun vadeli borçlar	2018	2017
İlişkili olmayan taraflara finans sektörü faaliyetlerinden uzun vadeli borçlar	2.022.475	1.478.748
Toplam	2.022.475	1.478.748

Finans sektörü faaliyetlerinden uzun vadeli borçlar	2018	2017
Müşterilere borçlar		
Gerçek kişiler	1.876.579	1.354.970
Tüzel kişiler	136.589	91.193
Devlet kuruluşları	--	22.727
Diğer	9.307	9.858
Toplam	2.022.475	1.478.748

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

12 Diğer alacaklar ve borçlar

Diğer kısa vadeli alacaklar

31 Aralık tarihleri itibarıyla, diğer kısa vadeli alacaklar aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
İlişkili taraflardan diğer alacaklar	30.205	511.087
İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	367.864	477.070
	398.069	988.157

31 Aralık tarihleri itibarıyla, diğer kısa vadeli alacaklar aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Vergi dairesinden alacaklar	29.358	22.876
İş ortaklıklarından alacaklar	16.050	772
Verilen depozito ve teminatlar	9.651	63.474
Ortaklardan alacaklar	3.473	510.315
Personelden alacaklar	195	297
İştiraklerden alacaklar	72	--
Diğer alacaklar	357.090	403.100
Ara toplam	415.889	1.000.834
Diğer şüpheli alacak karşılıkları (-)	(17.820)	(12.677)
Toplam	398.069	988.157

Diğer uzun vadeli alacaklar

31 Aralık tarihleri itibarıyla, diğer uzun vadeli alacaklar aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Ortaklardan alacaklar	1.683.488	--
Verilen depozito ve teminatlar	590.106	437.291
Diğer alacaklar	4.550	6.725
Personelden alacaklar	1.421	--
Toplam	2.279.565	444.016

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

12 Diğer alacaklar ve borçlar (devamı)

Diğer kısa vadeli borçlar

31 Aralık tarihleri itibarıyla, diğer kısa vadeli borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
İlişkili taraflara diğer borçlar	800.172	292
İlişkili olmayan taraflara borçlar	182.874	187.911
Toplam	983.046	188.203

31 Aralık tarihleri itibarıyla, diğer kısa vadeli borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ortaklara borçlar	799.776	148
Alınan depozito ve teminatlar	121.461	137.959
Diğer borçlar	61.809	50.096
Toplam	983.046	188.203

Diğer uzun vadeli borçlar

31 Aralık tarihleri itibarıyla, diğer uzun vadeli borçlar aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
İlişkili olmayan taraflara borçlar	225.532	188.022
Toplam	225.532	188.022

31 Aralık tarihleri itibarıyla, ilişkili olmayan taraflara diğer uzun vadeli borçlar aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Alınan depozito ve teminatlar ⁽¹⁾	225.532	187.324
Diğer borçlar	--	698
Toplam	225.532	188.022

⁽¹⁾ 31 Aralık tarihleri itibarıyla, alınan kısa ve uzun vadeli depozito ve teminatlar başlıca Grup'un elektrik dağıtımı ve perakende satışı yapan bağlı ortaklıklarının müşterilerinden aldığı teminat bedellerinden oluşmaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

13 Stoklar

31 Aralık tarihleri itibarıyla, stoklar aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Alım satım amaçlı gayrimenkuller ⁽¹⁾	686.788	598.352
Hammadde	364.614	534.367
Ticari mallar	139.282	130.431
Mamuller	96.656	64.562
Yarı mamuller	53.070	45.536
Diğer stoklar	3.219	9.737
Stok değer düşüklüğü karşılıkları(-)	(24.609)	(14.781)
Toplam	1.319.020	1.368.204

⁽¹⁾ Alım satım amaçlı gayrimenkuller, başlıca İstanbul'un çeşitli bölgelerinde satış amacı ile inşa edilen ev ve ofis binalardan oluşan alım satım amaçlı gayrimenkulleri içermektedir.

31 Aralık tarihinde sona eren yıllara ait stok değer düşüklüğü hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Açılış bakiyesi	14.781	11.190
Dönem içi ayrılan karşılık	5.699	2.122
Yabancı para çevrim farkları	4.129	1.469
	24.609	14.781

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Grup'un alım satım amaçlı gayrimenkuller üzerinde 219.568 TL (birikmiş) tutarında aktifleştirilmiş faiz gideri bulunmaktadır (31 Aralık 2017: 164.735 TL (birikmiş)).

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

14 Peşin ödenmiş giderler ve ertelenmiş gelirler

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

31 Aralık tarihleri itibarıyla, kısa vadeli peşin ödenmiş giderler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Verilen avanslar ⁽¹⁾	372.867	549.814
Diğer	101.519	60.828
Toplam	474.386	610.642

⁽¹⁾ Verilen avanslar başlıca süregelen MTİ projelerine istinaden tedarikçilere ve hizmet sağlayıcılara verilen avanslardan oluşmaktadır.

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

31 Aralık tarihleri itibarıyla, uzun vadeli peşin ödenmiş giderler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Maddi duran varlık alımları için verilen avanslar	48.699	6.805
Diğer ⁽¹⁾	175.425	136.539
Toplam	224.124	143.344

⁽¹⁾ Diğer uzun vadeli peşin ödenmiş giderlerin 134.400 TL'si (31 Aralık 2017: 124.850 TL) Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) ve spor kulüplerine yapılan anlaşmalar doğrultusunda sözleşme ile ilgili peşin yapılan ödemelerden oluşmaktadır.

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

31 Aralık tarihleri itibarıyla, kısa vadeli ertelenmiş gelirler aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Alınan avanslar ⁽¹⁾	1.298.095	3.289.951
Devam eden inşaat sözleşmeleri hakediş bedelleri (Dipnot 20)	380.774	248.186
Kısa vadeli ertelenmiş gelirler	30.727	32.736
Toplam	1.709.596	3.570.873

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler

31 Aralık tarihleri itibarıyla, uzun vadeli ertelenmiş gelirler aşağıdaki gibidir:

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Uzun vadeli ertelenmiş gelirler ⁽²⁾	526.634	540.933
Toplam	526.634	540.933

⁽¹⁾ 31 Aralık tarihleri itibarıyla, alınan avanslar başlıca Grup'un enerji ve inşaat sektöründeki elektrik santrali inşaatı ve elektrik dağıtım hatları yapım faaliyetleri ve Türkmenistan'da yürütülen inşaat projeleri için Türkmenistan Devleti'nden ve Mitsubishi Corporation'dan alınan avanslardan oluşmaktadır.

⁽²⁾ 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ertelenmiş gelirlerin 503.669 TL'si başlıca Grup'un inşaat ve gayrimenkul sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının gerçekleştirdiği gayrimenkul geliştirme ve taahhüt projelerinden (31 Aralık 2017: 540.933 TL) kaynaklanmaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

15 Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar

i) İş ortaklıkları

KÇLE

KÇLE, 17 Eylül 2012 tarihinde ÇEDAŞ, Çalık Enerji ve Limak Yatırım arasında imzalanan müşterek anlaşma kapsamında iş ortaklığı olarak kurulmuş ve toplam sermayesine ÇEDAŞ, Çalık Enerji, ve Limak Yatırım sırasıyla yüzde 25, yüzde 25 ve yüzde 50 oranlarında iştirak etmişlerdir. 8 Mayıs 2013 tarihinde KÇLE, Kosova Cumhuriyeti'nde elektrik dağıtım ve tedarik faaliyetlerini yürüten Kompania Per Distribuim Dhe Fumizim Me Energji Elektrike SH.A ("KEDS") isimli kamu iktisadi kuruluşunun paylarının tamamını özelleştirme kapsamında Kosova Cumhuriyeti Hükümeti tarafından açılan ihaleye girerek 61.976 TL (26.300 EUR karşılığı tutar) karşılığında satın almıştır.

27 Nisan 2015 tarihinde Çalık Enerji, KÇLE'de ÇEDAŞ'ın sahibi olduğu tüm payları satın alarak payını yüzde 25,00'ten yüzde 50,00'ye çıkarmıştır.

Doğu Aras

Doğu Aras, 5 Mayıs 2013 tarihinde ÇED ve Kiler Alışveriş Hizmetleri Gıda Sanayi Ticaret A.Ş. ("Kiler Alışveriş") arasında imzalanan müşterek anlaşma kapsamında ÇED ve Kiler Alışveriş tarafından sermaye sahiplik oranları sırasıyla yüzde 50 ve yüzde 50 olacak şekilde elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin dağıtımı ve perakende veya toptan satışı amacıyla enerji sektöründe faaliyet gösteren şirketler kurulması veya bunlara iştirak edilmesi, iştirak edilen veya yeni kurulan bu şirketlerin yönetimlerinin tayin edilmesi, bu şirketlere teknik, mali, bilgi işlem ve insan kaynakları yönetimi ile diğer konularda danışmanlık hizmeti sağlanması, yeni kurulan veya iştirak ettiği şirketlerin teknik, idari ve mali organizasyonlarda destek sağlanması ve bu şirketler aracılığıyla sınai veya ticari yatırımlar yapılması amacıyla bir iş ortaklığı olarak kurulmuştur.

Doğu Aras, 28 Haziran 2013 tarihinde imzalanan hisse devir sözleşmesine istinaden Kars, Ardahan, Iğdır, Erzincan, Ağrı, Bayburt ve Erzurum bölgelerinde elektrik dağıtım ve satışı yapan ve kamuya ait olan EDAŞ ve EPAŞ paylarının tamamını özelleştirme kapsamında açılan ihaleye girerek 247.337 TL (128.500 Bin USD karşılığı tutar) satın almıştır.

LC Electricity

3 Temmuz 2014 tarihinde Türkmen Elektrik ve Limak Yatırım arasında imzalanan müşterek anlaşma kapsamında yüzde 50 oranında eşit sermaye sahiplik oranıyla Sırbistan'da elektrik ticareti ve bu faaliyet kapsamında her türlü mal ve hizmet alımı amacıyla bir iş ortaklığı olarak kurulmuştur.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

15 Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar (devamı)

i) İş ortaklıkları (devamı)

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen iş ortaklıkları ve Grup'un bu şirketlerdeki ortaklık payları aşağıdaki gibidir:

İş ortaklıkları	31 Aralık 2018		31 Aralık 2017	
	Kayıtlı değer	Ortaklık payı %	Kayıtlı değer	Ortaklık payı %
Varlıklar				
KÇLE	461.003	50,00	322.251	50,00
Doğu Aras	191.939	50,00	84.740	50,00
Polimetal	45.910	50,00	29.989	50,00
Kartaltepe	24.304	50,00	30.717	50,00
Tunçpınar	8.883	50,00	8.495	50,00
Çalık Limak Adi Ortaklığı	5.591	50,00	2.813	50,00
LC Electricity	22	50,00	22	50,00
	737.652		479.027	

31 Aralık tarihinde sona eren yıllarda özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların hareket tabloları aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
1 Ocak bakiyesi	479.027	286.495
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar karlarındaki/(zararlarındaki) paylar	133.890	114.986
Yabancı para çevrim farkı	109.724	53.027
İş ortaklıklarının sermaye artışına katılım	15.011	25.621
Çıkış (-)	--	(513)
Temettü gelirleri	--	(589)
31 Aralık bakiyesi	737.652	479.027

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

15 Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar (devamı)

ii) İştirakler

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen iştirakler ve Grup'un bu şirketlerdeki ortaklık payları aşağıdaki gibidir:

İştirakler	31 Aralık 2018		31 Aralık 2017	
	Kayıtlı değer	Ortaklık payı %	Kayıtlı değer	Ortaklık payı %
<i>Varlıklar</i>				
Kazakhstan İjara Company KIC Leasing	12.685	14,31	9.299	14,31
Halk Yenilenebilir Enerji ⁽¹⁾	11.076	50,00	10.915	50,00
Idea Farm	8.095	30,00	--	50,00
Albania Leasing	7.224	29,99	5.415	29,99
Haliç Leasing	7.271	32,00	6.670	32,00
Euro-Mediterranean	6.452	25,57	6.416	25,57
Eurasian Leasing Company	5.069	36,70	4.371	25,00
Aktif Halk Enerji ⁽¹⁾	--	50,00	9.128	50,00
Aktif VKŞ ⁽²⁾	--	100,00	100	100,00
E-Post Dış Ticaret	50	100,00	--	--
Toplam	57.922		52.314	
<i>Yükümlülükler</i>				
TAPCO	(217)	50,00	1.185	49,87
Soleren S4 Enerji	--	--	(942)	50,00
Toplam	(217)		243	
Toplam	57.705		52.557	

⁽¹⁾ Aktif Halk Enerji ve Halk Yenilenebilir Enerji 2017 yılında elektrik enerjisi üretim tesislerinin kurulması ile kurulu tesislere bakım, onarım ve mühendislik hizmetleri sunmak amacıyla kurulmuştur.

⁽²⁾ Aktif VKŞ, sukuk ihracıyla ilgili olarak kurulmuştur. TFRS 10'a göre bir şirketin konsolide edilebilmesi için şirketin ana ortaklığın finansal tabloları üzerinde büyük ölçüde etkisinin olması gerekmektedir. Diğer yandan, Aktif VKŞ'nin kurucu ana ortaklığının şirketin değişken getirilerine maruz kalma ya da bu değişken getiriler üzerinde hak sahibi olma ve bu getirileri şirket üzerindeki gücüyle etkileme gibi konsolidasyona tabi olmasına neden olacak önemli derecede bir kontrol etkisi yoktur. Aktif VKŞ, konsolidasyon için TFRS 10'un gerekliliklerini yerine getirememektedir. Dolayısıyla, 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde konsolidasyona dahil edilmemiştir.

31 Aralık tarihinde sona eren yıllarda iştiraklerdeki yatırımların hareket tabloları aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
1 Ocak bakiyesi	52.557	27.339
İştirak pay alımları	50	--
Satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflanan yatırımlardaki kontrol değişiminin etkisi	8.095	
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen iştiraklerin karlarındaki/(zararlarındaki) payları	(8.347)	10.126
Sermaye artışının etkisi	--	12.183
Değer düşüklüğü	(100)	--
Yabancı para çevrim farkı	5.450	2.909
31 Aralık bakiyesi	57.705	52.557

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

15 Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar (devamı)

Aşağıda yer alan tablo iştiraklerin özet finansal bilgilerini içermektedir.

31 Aralık 2018

Şirket ismi-iştirakler	Raporlama dönemi	Ortaklık payları (%)	Dönen varlıklar	Duran varlıklar	Toplam varlıklar	Kısa vadeli yükümlülükler	Uzun vadeli yükümlülükler	Toplam yükümlülükler	Net varlıklar	Kar/ (zarar)	Grup'un net varlıklardaki payı	Kayıtlı değer	Grup'un kar veya zararındaki payı
Kazakhstan Jara Company Jsc.	31 Aralık	14,31	6.844	99.884	106.728	15.520	2.347	15.520	91.208	9.642	13.052	12.685	1.380
Eurasian Leasing Company	31 Aralık	36,71	570	15.585	16.155	2.347	--	2.347	13.808	11	5.069	5.069	4
Euro Mediterranean	31 Aralık	25,57	45.535	4.225	49.760	25.840	--	25.840	23.920	144	6.116	6.452	37
Haliç Finansal Kiralama	31 Aralık	32,00	36.520	335	36.855	14.470	--	14.470	22.385	1.879	7.163	7.271	601
Aktif Halk Enerji	31 Aralık	50,00	142.077	12.508	154.585	147.981	--	147.981	6.604	(18.256)	3.302	--	(9.128)
Halk Yenilenebilir Enerji	31 Aralık	50,00	8.673	95	8.768	6.882	--	6.882	1.886	322	943	11.076	161
Idea Farm	31 Aralık	30,00	8.095	--	8.095	--	--	--	8.095	--	2.429	8.095	--
Albania Leasing Company	31 Aralık	29,99	--	--	--	--	--	--	--	--	--	7.224	--
E-Post Dış Ticaret	31 Aralık	100,00	50	--	50	--	--	--	50	--	50	50	--
TAPCO	31 Aralık	50,00	842	(1)	841	(72)	--	(72)	913	(2.804)	457	(217)	(1.402)
Toplam												57.705	(8.347)

Aşağıda yer alan tablo iş ortaklıklarının finansal bilgilerini içermektedir.

31 Aralık 2018

Şirket ismi-iş ortaklığı	Raporlama dönemi	Ortaklık payları (%)	Dönen varlıklar	Duran varlıklar	Toplam varlıklar	Kısa vadeli yükümlülükler	Uzun vadeli yükümlülükler	Toplam yükümlülükler	Net varlıklar	Kar/ (zarar)	Grup'un net varlıklardaki payı	Kayıtlı değer	Grup'un kar veya zararındaki payı
KÇLE	31 Aralık	50,00	399.339	773.722	1.173.061	236.095	14.954	251.049	922.012	58.053	461.006	461.003	29.027
Doğu Aras	31 Aralık	50,00	447.375	904.961	1.352.336	507.478	403.227	910.705	441.631	214.397	220.816	191.939	107.199
Çalık Limak Adı Ortaklığı	31 Aralık	50,00	18.739	--	18.738	18.718	--	18.718	20	5.558	10	5.591	2.779
Polimetali ¹⁾	31 Aralık	50,00	6.448	62.869	69.317	5.590	551	6141	63.176	2.971	31.588	45.910	1.486
Tunçpınar	31 Aralık	50,00	1.007	1	1.008	70	--	70	938	(375)	469	8.883	(188)
Kartaltepe	31 Aralık	50,00	18.587	21.844	40.431	28.091	--	28.091	12.340	(12.825)	6.170	24.304	(6.413)
LC Electricity	31 Aralık	50,00	269	63	332	195	--	195	137	--	69	22	--
Toplam												737.652	133.890

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

15 Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar (devamı)

Aşağıda yer alan tablo iştiraklerin finansal bilgilerini içermektedir.

31 Aralık 2017

Şirket ismi-iştirakler	Raporlama dönemi	Ortaklık payları (%)	Dönen varlıklar	Duran varlıklar	Toplam varlıklar	Kısa vadeli yükümlülükler	Uzun vadeli yükümlülükler	Toplam yükümlülükler	Net varlıklar	Kar/ (zarar)	Grup'un net varlıklardaki payı	Kayıtlı değer	Grup'un kar veya zarardaki payı
Kazakhstan Jara Company Jsc.	31 Aralık	14,31	6.131	69.440	75.571	--	--	--	75.571	2.560	10.814	9.299	366
Eurasian Leasing Company	31 Aralık	36,71	546	13.944	14.490	1.788	--	1.788	12.702	167	4.663	4.371	61
Euro Mediterranean	31 Aralık	25,57	5.365	23.548	28.913	4.718	--	4.718	24.195	2.179	6.187	6.416	557
Haliç Finansal Kiralama	31 Aralık	32,00	24.700	121	24.821	4.314	--	4.314	20.507	368	6.562	6.670	118
Aktif Halk Enerji	31 Aralık	50,00	17.841	39.324	57.165	38.910	--	38.910	18.255	(1.744)	9.128	9.128	(872)
Halk Yenilenebilir Enerji	31 Aralık	50,00	51.615	--	51.615	24.283	--	24.283	27.332	21.729	13.666	10.915	10.865
Soleren S4 Enerji	31 Aralık	50,00	3.651	6.637	10.288	12.297	--	12.297	(2.009)	(1.884)	(1.005)	(942)	(942)
Aktif VKŞ	31 Aralık	100	100	--	100	--	--	--	100	--	--	100	--
Albania Leasing Company	31 Aralık	29,99	--	--	--	--	--	--	--	--	--	5.415	--
TAPCO	31 Aralık	50,00	828	1.567	2.395	24	--	24	2.371	(53)	1.185	1.185	(27)
Toplam												52.557	10.126

Aşağıda yer alan tablo iş ortaklıklarının finansal bilgilerini içermektedir.

31 Aralık 2017

Şirket ismi-iş ortaklığı	Raporlama dönemi	Ortaklık payları (%)	Dönen varlıklar	Duran varlıklar	Toplam varlıklar	Kısa vadeli yükümlülükler	Uzun vadeli yükümlülükler	Toplam yükümlülükler	Net varlıklar	Kar/ (zarar)	Grup'un net varlıklardaki payı	Kayıtlı değer	Grup'un kar veya zarardaki payı
KÇLE	31 Aralık	50,00	336.199	527.512	863.711	185.581	33.625	219.206	644.505	90.563	322.251	322.251	45.281
Doğu Aras	31 Aralık	50,00	271.777	856.865	1.128.642	518.945	418.768	937.713	190.929	170.437	95.465	84.740	82.354
Çalık Limak Adı Ortaklığı	31 Aralık	50,00	4.678	--	4.678	--	4.652	4.652	27	1.242	13	2.813	598
Polimetali ¹⁾	31 Aralık	50,00	7.431	40.013	47.444	3.630	533	4.163	43.281	(9.474)	21.641	29.989	(4.739)
Tunçpınar	31 Aralık	50,00	794	1	795	633	--	633	162	(1.173)	81	8.495	(586)
Kartaltepe	31 Aralık	50,00	4.899	210.13	215.03	746	--	746	25.166	(17.023)	12.583	30.717	(8.511)
LC Electricity	31 Aralık	50,00	1.654	6	1.660	973	--	973	687	(23)	344	22	--
Toplam												479.027	114.397

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

15 Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar (devamı)

Aşağıdaki tablo önemli iş ortaklıklarına ait nakit ve nakit benzerleri, amortisman ve itfa payları, faiz gelirleri ve faiz giderleri bakiyelerini konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri öncesi tutarlarıyla özetlemektedir.

Şirket ismi	31 Aralık 2018			
	Nakit ve nakit benzerleri	Amortisman ve itfa payları	Faiz gelirleri	Faiz giderleri
KÇLE	60.299	74.125	--	(8.275)
Doğu Aras	29.218	69.378	12.460	(55.402)
Çalık Limak Adi Ortaklığı	3.621	9	--	(28)
Kartaltepe	2.253	(185)	206	(2.095)
Polimetal	661	(1.196)	(556)	--
Tunçpınar	1.003	(1)	--	--
LC Electricity	12	--	1	--

Şirket ismi	31 Aralık 2017			
	Nakit ve nakit benzerleri	Amortisman ve itfa payları	Faiz gelirleri	Faiz giderleri
KÇLE	57.591	(49.041)	--	(3.317)
Doğu Aras	50.145	(12.554)	--	(108.054)
Çalık Limak Adi Ortaklığı	220	--	--	(196)
Kartaltepe	4.715	(124)	--	--
Polimetal	2.567	(1.113)	738	--
Tunçpınar	794	--	--	--
LC Electricity	60	(1)	--	(19)

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

16 Maddi duran varlıklar

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren yıllara ait maddi duran varlık hareket tabloları aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

	Arsa ve binalar	Makine ve teçhizatlar	Taşıtlar	Mobilya ve demirbaşlar	Diğer duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar (*)	Özel maliyetler	Toplam
Maliyet								
1 Ocak 2017 bakiyesi	627.884	1.648.664	64.000	310.940	72.403	256.631	54.556	3.035.078
İlişeler	65.515	12.411	6.612	22.458	6.511	196.082	15.090	324.679
Transferler	80.379	106.772	218	11.291	--	(198.660)	--	--
Yabancı para çevrim farkları	89.259	177.553	5.975	30.567	14.317	4.949	24	322.644
İşletme edinimlerinden kaynaklanan girişler	25.877	10.074	--	205	18	--	--	36.174
Çıkışlar	(295)	(7.738)	(2.842)	(15.976)	(5)	(53.070)	(2.182)	(82.108)
31 Aralık 2017 bakiyesi	888.619	1.947.736	73.963	359.485	93.244	205.932	67.488	3.636.467
1 Ocak 2018 bakiyesi	888.619	1.947.736	73.963	359.485	93.244	205.932	67.488	3.636.467
İlişeler	86.527	127.603	36.846	65.700	15.388	678.349	3.949	1.014.362
Transferler	35.995	267.635	--	11.974	--	(316.413)	(3.534)	(4.343)
Yabancı para çevrim farkları	236.177	474.709	29.469	90.705	32.816	2.321	1.081	867.278
İşletme edinimlerinden kaynaklanan girişler	2.726	368	1.411	1.470	6	43.952	2.595	52.528
Çıkışlar	(86.986)	(20.037)	(12.635)	(8.758)	(3.558)	(267.948)	(1.006)	(400.928)
31 Aralık 2018 bakiyesi	1.163.058	2.798.014	129.054	520.576	137.896	346.193	70.573	5.165.364

(*) Grup'un Yapılamakta olan yatırımları başlıca yapılmakta olan bina yatırımları ve Çalık Rüzgar'ın Sarpıncık'ta bulunan rüzgar elektrik santrali ile Çalık Yenilenebilir'in ACEG (Amasya, Çorum, Erzurum, Erzincaan) projesi kapsamında Güneş Enerjisi Santrali ile ilgili yatırımlarından oluşmaktadır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar üzerindeki toplam sigorta tutarı 2.038.082 TL'dir (31 Aralık 2017: 805.278 TL).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar üzerinde 526.090 TL (31 Aralık 2017: 329.810 TL) tutarında ipotek bulunmaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

16 Maddi duran varlıklar (devamı)

Birikmiş amortismanlar	Arsa ve binalar	Makine ve teçhizatlar	Taahhütler	Mobilya ve demirbaşlar	Diğer duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Özel maliyetler	Toplam
1 Ocak 2017 bakiyesi	(166.467)	(550.696)	(42.609)	(145.999)	(20.098)	--	(37.941)	(963.810)
Amortisman	(21.597)	(110.836)	(9.224)	(37.857)	(5.021)	--	(6.561)	(191.096)
Yabancı para çevrim farkları	(30.223)	(68.729)	(3.362)	(21.743)	(11.268)	--	(36)	(135.361)
İşletme edinimlerinden girişler	(1.836)	(9.351)	--	(182)	(18)	--	--	(11.387)
Çıkışlar	256	6.396	1.139	13.273	5	--	23.367	44.436
31 Aralık 2017 bakiyesi	(219.867)	(733.216)	(54.056)	(192.508)	(36.400)	--	(21.171)	(1.257.218)
1 Ocak 2018 bakiyesi	(219.867)	(733.216)	(54.056)	(192.508)	(36.400)	--	(21.171)	(1.257.218)
Amortisman	(29.815)	(176.933)	(16.349)	(54.982)	(7.752)	--	(15.953)	(301.784)
Transferler	870	(150)	--	(421)	(0)	--	2.780	3.079
Yabancı para çevrim farkları	(74.041)	(196.111)	(11.029)	(58.363)	(26.199)	--	(1.838)	(367.581)
İşletme edinimlerinden girişler	--	(117)	(200)	(920)	(6)	--	(1.194)	(2.437)
Çıkışlar	29.555	10.612	7.863	7.083	2.962	--	616	58.691
31 Aralık 2018 bakiyesi	(293.298)	(1.095.915)	(73.774)	(300.111)	(67.395)	--	(36.760)	(1.867.250)
Net kayıtlı değeri 1 Ocak 2017	461.417	1.097.968	21.391	164.941	52.305	256.631	16.615	2.071.268
Net kayıtlı değeri 31 Aralık 2017	668.752	1.214.520	19.907	166.977	56.844	205.932	46.317	2.379.249
Net kayıtlı değeri 31 Aralık 2018	869.760	1.702.099	55.283	220.465	70.501	346.193	33.813	3.298.114

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

17 Maddi olmayan duran varlıklar

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren yıllara ait maddi olmayan duran varlık hareket tabloları aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

Maliyet	Şerefiye	Lisans & yazılımlar	Elektrik dağıtım hakları	Marka isimleri	Diğer maddi olmayan varlıklar	Toplam
1 Ocak 2017 bakiyesi	3.796	360.515	499.073	11.453	109.498	984.335
Girişler	--	22.563	--	--	11.844	34.407
Yabancı para çevrim farkları	--	17.082	--	--	6.649	23.731
Bağlı ortaklık edinimleri	--	55	--	--	--	55
Çıkışlar	--	(7.762)	--	--	(3.790)	(11.552)
31 Aralık 2017 bakiyesi	3.796	392.453	499.073	11.453	124.201	1.030.976
1 Ocak 2018 bakiyesi	3.796	392.453	499.073	11.453	124.201	1.030.976
Girişler	--	1.848	9.584	13	79.725	91.170
Transferler	--	4.343	--	--	--	4.343
Yabancı para çevrim farkları	--	42.570	--	--	19.172	61.742
Bağlı ortaklık edinimleri	--	25.018	--	--	--	25.018
Çıkışlar	--	(6.115)	--	--	(183)	(6.298)
31 Aralık 2018 bakiyesi	3.796	460.117	508.657	11.466	222.915	1.206.951
Birikmiş itfa payları						
1 Ocak 2017 bakiyesi	--	(173.791)	(115.275)	(22)	(36.221)	(325.309)
İtfa payları	--	(61.531)	(19.195)	--	(5.401)	(86.127)
Yabancı para çevrim farkları	--	(1.685)	--	--	(9.949)	(11.634)
Bağlı ortaklık edinimleri	--	(16)	--	--	--	(16)
Çıkışlar	--	5.788	--	--	3.507	9.295
31 Aralık 2017 bakiyesi	--	(231.235)	(134.470)	(22)	(48.064)	(413.791)
1 Ocak 2018 bakiyesi	--	(231.235)	(134.470)	(22)	(48.064)	(413.791)
İtfa payları	--	(34.860)	(19.195)	(26)	(10.118)	(64.199)
Transferler	--	(3.534)	--	--	455	(3.079)
Yabancı para çevrim farkları	--	(17.093)	--	--	(14.625)	(31.718)
Çıkışlar	--	6.115	--	--	183	6.298
31 Aralık 2018 bakiyesi	--	(280.607)	(153.665)	(48)	(72.169)	(506.489)
Net kayıtlı değeri 1 Ocak 2017	3.796	186.724	383.798	11.431	73.277	659.026
Net kayıtlı değeri 31Aralık 2017	3.796	161.218	364.602	11.431	76.137	617.184
Net kayıtlı değeri 31Aralık 2018	3.796	179.510	354.992	11.418	150.746	700.462

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

18 Yatırım amaçlı gayrimenkuller

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Yapılmakta olan yatırım amaçlı gayrimenkuller	472.425	456.254
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	232.087	192.228
Toplam	704.512	648.482

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım amaçlı gayrimenkul hareket tabloları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
1 Ocak bakiyesi	648.482	542.191
İlaveler	24.202	8.701
Yabancı para çevrim farkı	100.871	--
Gerçeğe uygun değer değişimi (Dipnot 30)	(69.043)	97.590
Toplam	704.512	648.482

Grup, yatırım amaçlı gayrimenkullerin tamamı için TFRS 13 kapsamında bağımsız değerlendirme raporları almıştır. Gerçeğe uygun değer hiyerarşisine ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

2018	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	--	--	704.512	704.512
Toplam	--	--	704.512	704.512

2017	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	--	--	648.482	648.482
Toplam	--	--	648.482	648.482

31 Aralık tarihleri itibarıyla, Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkullerinin değerlendirme çalışması bağımsız bir değerlendirme kuruluşu tarafından yapılmıştır. Değerleme yöntemi olarak emsal karşılaştırma analizi yöntemi kullanılmıştır.

Emsal karşılaştırma yöntemi ile yakın dönemde satılmış benzer gayrimenkuller dikkate alınarak, pazar değerini etkileyebilecek kriterler çerçevesinde fiyat ayarlaması yapıldıktan sonra konu taşınmazlar için mevcut durumlarıyla arsa payları dahil metrekare ve toplam pazar değerleri belirlenmektedir ve bulunan emsaller, konum ve büyüklük gibi kriterler dahilinde karşılaştırılıp, emlak pazarının güncel değerlendirmesi için emlak pazarlama firmaları ile görüşülerek belirlenmektedir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkuller üzerinde 73.347 TL (birikmiş) tutarında aktifleştirilmiş faiz gideri bulunmaktadır (31 Aralık 2017: 53.291 TL (birikmiş)).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkulleri üzerinde 1.052.180 TL ipotek bulunmaktadır (31 Aralık 2017: 754.380 TL).

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

19 Diğer varlık ve yükümlülükler

Diğer dönen varlıklar

31 Aralık tarihleri itibarıyla, diğer dönen varlıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Merkez bankalarındaki zorunlu karşılıklar ⁽¹⁾	3.186.081	2.443.181
Devreden katma değer vergisi ("KDV") alacakları	284.048	276.442
Personel avansları	5.285	10.836
Diğer gelir tahakkukları	18.232	10.116
Diğer dönen varlıklar	390.297	91.711
	3.883.943	2.832.286

⁽¹⁾ 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, zorunlu karşılıklar yasal olarak tutulması zorunlu mevduattan oluşmakta ve Grup bu zorunlu karşılıkları günlük faaliyetlerinde kullanamamaktadır.

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

31 Aralık tarihleri itibarıyla diğer kısa vadeli yükümlülükler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ödenecek vergi ve fonlar	113.146	74.974
Bloke kurumsal tahsilat hesabı	59.949	84.986
Kart satış tahsilatlarından Türkiye Futbol Federasyonu payı hesabı	11.225	23.214
Ödenecek KDV	1.233	1.432
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	349.280	112.940
	534.833	297.546

20 Devam eden inşaat sözleşmeleri alacakları ve hakediş bedelleri

Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacakların ve hakediş bedellerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar (Dipnot 10)	1.159.021	3.914.258
Devam eden inşaat sözleşmeleri hakediş bedelleri (Dipnot 14)	(380.774)	(248.186)
Toplam	778.247	3.666.072

31 Aralık tarihleri itibarıyla, tamamlanmamış sözleşme detayları aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Devam eden inşaat sözleşmeleriyle ilgili maliyetler	20.060.872	13.583.295
Tahmini kazançlar/(maliyetler), net	4.511.754	3.874.578
Devam eden sözleşmelerle ilgili tahmini gelir	24.572.626	17.457.873
Eksi: Faturalanan hakediş bedeli	(23.794.379)	(13.791.801)
Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar, net	778.247	3.666.072

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

21 Borçlanmalar

31 Aralık tarihleri itibarıyla borçlanmalar aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli borçlanmalar	2018	2017
İhraç edilen menkul kıymetler	3.846.928	2.751.314
Grup'un bankacılık ve finans sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının borçlanmaları	2.981.563	4.000.599
Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli kısımları	1.202.433	11.704
Banka kredileri	878.448	1.603.519
Çıkarılmış tahviller	157.824	48.492
Faktoring borçları	75.362	67.380
Finansal kiralama borçları	47.635	36.354
Diğer finansal yükümlülükler	--	100
Toplam	9.190.193	8.519.462

Uzun vadeli borçlanmalar	2018	2017
Banka kredileri	1.712.176	1.575.430
İhraç edilen menkul kıymetler	518.783	18.389
Sermaye benzeri krediler	150.552	112.843
Finansal kiralama borçları	63.483	33.577
Grup'un bankacılık ve finans sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının borçlanmaları	13.640	74.938
Çıkarılmış tahviller	--	120.235
Finansal kiralama işlemlerinden ertelenen faiz borçları	(38)	(389)
Toplam	2.458.596	1.935.023

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, faktoring borçlarını da içeren borçlanmaların vade ve şartları aşağıdaki gibidir:

2018					
	Para cinsi	Nominal faiz oranı (%)	Vade tarihi	Nominal değeri	Kayıtlı değeri
Teminatlı banka kredileri	TL	15,27-39	2019-2024	1.748.113	1.250.473
Teminatlı banka kredileri	USD	3,17-9	2019-2024	1.450.869	1.392.424
Teminatlı banka kredileri	USD	Spot	2019	81.150	79.850
Teminatlı banka kredileri	Avro	0,54-7,65	2019-2031	322.460	106.256
Teminatlı banka kredileri	ALL	6	2021	18.240	13.489
Teminatsız banka kredileri	Avro	0,05-8,5	2019-2025	2.378.519	2.367.869
Teminatsız banka kredileri	TL	16,20-37	2019-2023	681.546	749.491
Teminatsız banka kredileri	TL	Rotatif	2019-2020	30.192	25.572
Teminatsız banka kredileri	USD	0,95-9	2019-2020	612.542	628.952
Teminatsız banka kredileri	USD	Rotatif	2019-2023	250.651	248.778
Teminatsız banka kredileri	GBP	1,25	2019	60.422	60.472
Teminatsız banka kredileri	UZS	14,00	2019	15.408	15.186
Borçlanma senetleri	TL	15,15-34,5	2019-2020	4.867.672	4.069.290
Borçlanma senetleri	USD	4-8	2021	357.473	366.984
Borçlanma senetleri	Avro	2,6 - 4,75	2019	83.962	87.261
Faktoring borçları	TL	11-39,5	2019	75.362	75.362
				13.034.581	11.537.709

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

21 Borçlanmalar (devamı)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, faktoring borçlarını da içeren borçlanmaların vade ve şartları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017					
	Para cinsi	Nominal faiz oranı (%)	Vade tarihi	Nominal değeri	Kayıtlı değeri
Teminatlı banka kredileri	TL	15,75-19,10	2018-2024	1.259.546	1.285.195
Teminatlı banka kredileri	TL	Rotatif	2018	117.232	117.232
Teminatlı banka kredileri	USD	2,10 - 8,3	2018-2021	494.119	489.696
Teminatlı banka kredileri	Avro	4,29 - 8,05	2018-2025	284.183	284.073
Teminatsız banka kredileri	TL	4,43 - 18,60	2018	1.250.845	1.250.845
Teminatsız banka kredileri	TL	Rotatif	2018	17.500	17.500
Teminatsız banka kredileri	USD	0,6 -12	2018	1.861.107	1.872.649
Teminatsız banka kredileri	USD	Rotatif	2018	970	970
Teminatsız banka kredileri	Avro	1,00 - 7,5	2018-2031	2.045.616	2.053.915
Teminatsız banka kredileri	GBP	1	2018	6.958	6.958
Borçlanma senetleri	TL	1,14 - 17,23	2018 - 2020	2.444.327	2.462.280
Borçlanma senetleri	Avro	1,5 - 3,35	2018	247.601	247.601
Borçlanma senetleri	USD	Değişken	2018-2020	226.883	228.549
Faktoring borçları	TL	20,82	2018	63.596	67.380
				10.320.483	10.384.843

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, kullanılan banka kredileri karşılığında, Grup'un sahip olduğu yönetim binası üzerinde 100.000 USD tutarlarında (31 Aralık 2017: 100.000 USD) ve inşaat halindeki yatırım amaçlı gayrimenkuller üzerinde 200.000 USD tutarlarında ipotek bulunmaktadır (31 Aralık 2017: 200.000 USD).

Çalık Holding, ÇEDAŞ, YEDAŞ, YEPAS ve ilgili tarafların bir bankadan kullandığı ve kullanacağı nakdi ve gayri nakdi kredilere teminat teşkil etmek üzere YEDAŞ, YEPAS ve ÇEDAŞ'ta Çalık Enerji'nin sahip olduğu hisselerin sırasıyla 85 adeti (0,085 TL), 115 adeti (0,115 TL) ve 377.622.000 adeti üzerinde (377.622 TL) ve ÇEDAŞ'ın, YEPAS'ta sahip olduğu 6.358.770.388 adet hisse (63.587 TL) ile YEDAŞ'ta sahip olduğu 35.700.685.312 adet (357.006 TL) hisse de bu banka lehine rehin olarak verilmiştir.

22 Türev finansal araçlar

31 Aralık tarihi itibarıyla elde tutulan türev finansal araçların net kayıtlı değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018		31 Aralık 2017	
	Varlık	Yükümlülük	Varlık	Yükümlülük
Forward işlemleri	27.074	(10.303)	1.686	(1.713)
Swap işlemleri	24.174	(11.367)	10.980	(6.664)
Yabancı para opsiyon işlemleri	1.341	(1.347)	11	--
	52.589	(23.017)	12.677	(8.377)

Nette alacak durumunda olan (gerçeğe uygun değeri pozitif olan) tüm türev finansal araçlar türev finansal varlıklar olarak raporlanmıştır. Nette borç durumunda olan (gerçeğe uygun değeri negatif olan) tüm türev finansal araçlar türev finansal yükümlülükler olarak raporlanmıştır.

Grup'un türev sözleşmelerine ilişkin daha kapsamlı açıklama Dipnot 34'te yer almaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

23 Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

31 Aralık tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Personele borçlar	40.543	27.268
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	14.805	17.250
Toplam	55.348	44.518

24 Karşılıklar

31 Aralık tarihleri itibarıyla, karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli karşılıklar		
Kısa vadeli çalışanlara sağlanan faydalar	86.489	69.847
Diğer kısa vadeli karşılıklar	83.877	75.257
Toplam kısa vadeli karşılıklar	170.366	145.104
Uzun vadeli karşılıklar		
Çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydalar	43.554	42.624
Diğer uzun vadeli karşılıklar	--	1.217
Toplam uzun vadeli karşılıklar	43.554	43.841
Toplam karşılıklar	213.920	188.945

31 Aralık tarihleri itibarıyla, çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa ve uzun vadeli karşılıkların aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli		
İkramiye karşılıkları	62.435	47.671
Kullanılmamış izin karşılıkları	24.054	22.176
	86.489	69.847
Uzun vadeli		
Kıdem tazminatı karşılıkları	43.554	42.624
	43.554	42.624

31 Aralık tarihleri itibarıyla, diğer karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli		
Dava karşılıkları	66.266	58.522
Diğer kısa vadeli karşılıklar	11.542	10.555
Gider karşılıkları	6.069	6.180
	83.877	75.257

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

24 Karşılıklar (devamı)

Kıdem tazminatı karşılığı

Grup, Türkiye'deki mevcut iş kanunu gereğince, Türkiye'de faaliyet gösteren şirketleri için en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan (kadınlar ve erkekler için sırasıyla 58 ve 60 yaş) ya da kadınlarda ve erkeklerde sırasıyla 20 yılı ve 25 yılı tamamlamış veya askeri hizmet için işten istifa eden ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. 8 Eylül 1999'daki yönetmelik değişikliğine göre, ek tamamlayıcı hükümler mevcuttur.

31 Aralık tarihleri itibarıyla, kıdem tazminatı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
1 Ocak bakiyesi	42.624	39.976
Faiz maliyeti	2.844	549
Servis maliyeti	4.786	1.145
Dönem içerisinde ödenen	(10.020)	(960)
Aktüeryal fark	3.320	1.914
31 Aralık bakiyesi	43.554	42.624

Karşılık çalışanların emekli olmasıyla ilgili gelecekte doğacak muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerini tahmin ederek hesaplanmaktadır.

Aşağıdaki aktüeryal varsayımlar toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılmıştır:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
	%	%
İskonto oranı	4,72	4,72
Faiz oranı	14,50	11,00
Beklenen maaş artışı	10,00	7,50-8,50
Çalışan emeklilik ve değişim oranını hesaplamak için aralık	1,00-6,00	1,00-6,00

Yükümlülüklerin hesaplanmasında hükümet tarafından açıklanan kıdem tavan fiyatı baz alınmaktadır. 31 Aralık 2018 itibarıyla, tavan fiyatı 5,43 TL'dir (31 Aralık 2017: 4,73 TL).

2018 yılı içerisinde karşılıklar hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2018	İlave karşılık	Geri çevrilen karşılık iptali	Yabancı para çevrim farkları	31 Aralık 2018
Dava karşılıkları	58.522	19.388	(16.177)	4.533	66.266
İkramiye karşılıkları	47.671	49.886	(37.891)	2.769	62.435
Kıdem tazminatı karşılıkları	42.624	6.184	(6.617)	1.363	43.554
Kullanılmamış izin karşılıkları	22.176	2.030	(936)	784	24.054
Diğer gider karşılıkları	17.952	210	(1.346)	795	17.611
Toplam	188.945	77.698	(62.967)	10.244	213.920

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

24 Karşılıklar (devamı)

2017 yılı içerisinde karşılıklar hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2017	İlave karşılık	Geri çevrilen karşılık	Yabancı para çevrim farkları	31 Aralık 2017
Dava karşılıkları	35.613	27.198	(4.804)	515	58.522
Kullanılmamış izin karşılıkları	18.573	3.776	(449)	276	22.176
İkramiye karşılıkları	26.269	47.771	(27.149)	780	47.671
Kıdem tazminatı karşılıkları	39.976	6.220	(3.765)	193	42.624
Diğer gider karşılıkları	10.313	12.241	(4.932)	330	17.952
Toplam	130.744	97.206	(41.099)	2.094	188.945

25 Taahhütler, koşullu yükümlülükler ve varlıklar

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Grup'un finans sektörü faaliyetleri hariç teminat, rehin ve ipotek ("TRİ") pozisyonuna ilişkin tablo aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2018	Orijinal para birimi (TL karşılığı)			
	USD	TL	Diğer	Toplam
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'ler in toplam tutarı	2.573.953	373.968	172.695	3.120.616
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar ve iştirakler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	--	798.217	--	798.217
- Ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	--	798.217	--	798.217
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	--	--	--	--
D. Diğer verilen TRİ'ler ⁽¹⁾	--	185.982	--	185.982
Toplam	2.573.953	1.358.167	172.695	4.104.815

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, Grup'un finans sektörü faaliyetleri hariç TRİ pozisyonuna ilişkin tablo aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017	Orijinal para birimi (TL karşılığı)			
	USD	TL	Diğer	Toplam
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'ler in toplam tutarı	2.736.045	291.406	25.252	3.052.703
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar ve iştirakler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	--	798.217	--	798.217
- Ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	--	798.217	--	798.217
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	--	--	--	--
D. Diğer verilen TRİ'ler ⁽¹⁾	--	129.985	--	129.985
Toplam	2.736.045	1.219.608	25.252	3.980.905

⁽¹⁾ 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla diğer verilen TRİ'lerin toplam özkaynaklara oranı yüzde 2,6'dır (31 Aralık 2017: yüzde 2,2'dir).

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

25 Taahhütler, koşullu yükümlülükler ve varlıklar (devamı)

31 Aralık tarihi itibarıyla Grup'un olağan faaliyetlerinden kaynaklanan taahhütlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Devam eden MTİ sözleşmeleri için verilen	2.304.929	2.517.363
Hisseler üzerindeki rehinler	798.217	798.215
Bankalara verilen	469.844	256.245
TETAŞ ve TEİAŞ	151.459	194.474
EPDK'ya verilen	1.680	4.820
Diğer tedarikçi ve resmi kurumlara verilen	378.686	209.788
Toplam şartlı yükümlülükler	4.104.815	3.980.905

Davalar

31 Aralık 2018 itibarıyla, Grup aleyhine açılan devam eden davalar için beklenen nakit çıkışı tutarı 66.266 TL'dir (31 Aralık 2017: 58.522 TL). 31 Aralık 2017 itibarıyla, aleyhe açılan davalara ayrılan karşılıklar tutarı büyük oranda Grup'a karşı açılmış olan işçi davalarıyla ilgilidir. Grup, bu davaların toplam tutarı kadar karşılık ayırmıştır.

Olası vergi denetimleri

Grup'un geçmiş son beş yıla yönelik olarak vergi beyannameleri ve muhasebe kayıtları vergi otoriteleri ve diğer resmi kuruluşlar (Sosyal Güvenlik Kurumu gibi) tarafından incelemeye açıktır. Grup tutarları kesin olarak tahmin edilememeleri sebebiyle finansal tablolarda denetlenmemiş yıllara ait muhtemel bir karşılık ayırmamıştır. Grup yönetimi denetlenmemiş yıllara ait olarak önemli bir vergi riski beklememektedir.

Kira taahhütleri

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla cayılamaz faaliyet kiralama taahhütleri borçları aşağıdaki gibidir:

Faaliyet kiralama taahhütleri	2018	2017
1 yıldan az	27.250	20.183
1 ile 5 yıl arası	61.672	46.393
5 yıldan fazla	32.471	14.334
Toplam	121.393	80.910

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

26 Vergi

Türkiye

Kurumlar vergisi oranı, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisnaların indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı 2018 için yüzde 22’dir (31 Aralık 2017: yüzde 20) ve çeyrek dönemlerde geçici kurumlar vergisi beyannamesi doldurulur. Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre, en az iki yıl süreyle sahip olunan iştiraklerin ve gayrimenkullerin satışlarından elde edilen gelirlerin yüzde 75’i satış tarihinden itibaren beş yıl içinde özkaynak hesaplarına kaydedilmesi durumunda vergi istisnasına konu olmaktadır. Geriye kalan yüzde 25’lik kısım kurumlar vergisine tabidir. 2018 yılından itibaren geçerli olmak üzere bu oran taşınmazlar için yüzde 50 olarak revize edilmiştir.

Bunun yanı sıra, temettü dağıtımları üzerinde stopaj yükümlülüğü bulunmakta olup, bu stopaj yükümlülüğü temettü ödemesinin yapıldığı dönemde tahakkuk edilir. 24 Nisan 2003 tarihinden itibaren geçerli olan yasal düzenlemeye göre, 1999 ve 2002 yılları arasında elde edilen ve kurumlar vergisinden müstesna olan kazançlardan yapılan temettü ödemeleri için stopaj yükümlülüğü bulunmamaktadır. 23 Temmuz 2006 tarih ve 26237 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 15 ve 30’uncu maddelerinde yer alan bazı tevkifat oranları yeniden belirlenmiştir.

Bu bağlamda Türkiye’de bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye’de yerleşik kurumlara yapılanlar dışındaki temettü ödemeleri üzerinde yüzde 10 oranında uygulanan stopaj oranı yüzde 15’e çıkarılmıştır. Dar mükellef kurumlara ve gerçek kişilere yapılan kar dağıtımlarına ilişkin stopaj oranlarının uygulamasında, ilgili Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarında yer alan stopaj oranları da göz önünde bulundurulur.

Türkiye’deki vergi mevzuatı, ana ortaklık ve bağlı ortaklıklarının konsolide bir vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple, konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, konsolidasyona tabi olan her bir şirket bazında ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Türk vergi mevzuatına göre mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere beş yıl süre ile taşınabilir. Ancak, mali zararlar geriye dönük taşınamazlar.

Türkiye’de ödenecek vergiler konusunda vergi yetkilileri ile mutabakat sağlama gibi bir uygulama yoktur. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dört ay içerisinde verilir. Vergi incelemesine yetkili makamlar, beyannamenin verilmesini takip eden yılın başından başlamak üzere beş yıl süresince vergi beyannamelerini ve bunlara temel olan muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve bulguları neticesinde yeniden tarhiyat yapabilirler.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

26 Vergi (devamı)

Türkiye (devamı)

Transfer fiyatlandırması düzenlemeleri

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13. Maddesinin "transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı" başlığı altında transfer fiyatlandırması konusu işlenmektedir. 18 Kasım 2007 tarihinde yayımlanan transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı hakkında Genel Tebliğ'de uygulamadaki detayları belirlemiştir.

Eğer vergi mükellefleri ilgili kuruluşlarla, fiyatlandırmaları emsallere uygunluk ilkesi çerçevesinde yapılmayan ürün, mal veya hizmet alım ve satım işlemlerine giriyorlarsa, o zaman ilgili karlar transfer fiyatlaması yoluyla örtülü bir şekilde dağıtıldığı kanaatine varılacaktır. Bu tarz transfer fiyatlaması yoluyla örtülü kar dağıtımları kurumlar vergisi açısından vergi matrahından indirilemeyecektir.

Grup'un yabancı bağlı ortaklıkları ve iş ortaklıkları için vergi uygulamaları

Arnavutluk Cumhuriyeti

Arnavutluk Cumhuriyeti için geçerli olan kurumlar vergisi oranı yüzde 15'tir (31 Aralık 2017: yüzde 15). Vergi matrahı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimli kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisnaların indirilmesi sonucu hesaplanmaktadır. Belgesiz harcamalar, cari dönem içerisinde özkaynak tutarının dört katını aşan kredi faizi geri ödemeleri ve ön ödemeler ve belirli limitin üzerindeki temsil ağırlama ve yan hak giderleri gibi bazı giderler indirim konusu edilemez.

Kosova Cumhuriyeti

Kosova Cumhuriyeti'nde kurumlar için geçerli olan kurumlar vergisi oranı yüzde 10'dur (31 Aralık 2017: yüzde 10).

Kosova vergi mevzuatına göre mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere yedi yıl süre ile taşınabilir.

Irak Cumhuriyeti

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Irak'ta faaliyet gösteren bağlı ortaklık ve şubelerin tabi olduğu kurumlar vergisi oranı yüzde 15'tir (31 Aralık 2017: yüzde 15). Mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere beş yıl süre ile mali karın olduğu yılda ancak karın yarısına kadar mahsup edilecek şekilde taşınabilir. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Grup'un Irak'taki faaliyetleri ile ilgili elde ettiği gelirler kurumlar vergisine tabi değildir.

Mısır Arap Cumhuriyeti

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Mısır'da faaliyet gösteren bağlı ortaklıkların tabi olduğu kurumlar vergisi oranı yüzde 22,5'tir (31 Aralık 2017: yüzde 22,5). Grup'un Mısır'da faaliyetleri bu ülkenin serbest ticaret bölgesinde olup Grup bu faaliyetlerinden dolayı kurumlar vergisine tabi değildir.

Birleşik Arap Emirlikleri

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un Birleşik Arap Emirlikleri'nde sadece Dubai'de faaliyet gösteren bağlı ortaklığı bulunmaktadır. Birleşik Arap Emirlikleri'nde federal bir kurumlar vergisi bulunmamaktadır. Ancak farklı sektörler için farklı emirliklerde benzer vergiler uygulanmaktadır.

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Dubai'de faaliyet gösteren bağlı ortaklıkları kurumlar vergisine tabi değildir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

26 Vergi (devamı)

Grup'un yabancı bağlı ortaklıkları ve iş ortaklıkları için vergi uygulamaları (devamı)

ABD

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Federal Kurumlar Gelir Vergisi, vergiye tabi gelir dilimleri halinde yüzde 15 ila yüzde 35 arasında uygulanır (31 Aralık 2017: yüzde 40) Eyalet hükümetleri ve yerel yönetimler de yüzde 1 ila yüzde 12 arasında değişen gelir vergileri uygulayabilirler. Yabancı şirketler genel olarak yerli şirketler ile aynı kurumlar vergisine tabidir, ancak vergiye tabi gelir sadece işletme tarafından ABD dahilindeki ticaret veya işlerden veya ABD gayrimenkullerinin veya stokunun bir yabancı satışından elde edilen tüm ABD kaynaklı gelirler olarak kabul edilen Efektif Olarak Bağlı Gelir (ECI) üzerinden hesaplanır.

Gürcistan

Gürcistan kanunlarına göre kurumlar vergisi oranı yüzde 15'tir (31 Aralık 2017: yüzde 15).

Özbekistan

Özbekistan kanunlarına göre kurumlar vergisi oranı olarak yüzde 17,2 olarak uygulanmaktadır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un Özbekistan'daki faaliyetleri ile ilgili elde ettiği gelirler özel izinle kurumlar vergisine tabi değildir.

Libya

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Libya'da faaliyet gösteren şubenin tabi olduğu kurumlar vergisi oranı yüzde 20'dir (31 Aralık 2017: yüzde 20). Ayrıca yabancı şirketler kurumlar vergisine ilaveten %4 oranında ek cihad vergisi ödemekle yükümlüdür.

Türkmenistan

Türkmenistan kanunlarına göre yerel şirketlere kurumlar vergisi oranı yüzde 8 olarak uygulanırken, yurtdışı ortaklı yerel şirketlere ve yabancı şirketlerin ülkedeki şubeleri için yüzde 20 kurumlar vergisi uygulanmaktadır. Türkmenistan'daki şubelerin ana şirketi Türkiye dışındaki inşaat projelerinden kazanılan gelirler üzerinden Türkiye'de vergilendirilmediğinden ötürü kurumlar vergisinden muaftır. Diğer taraftan, Türkiye'den diğer ülkelere ihraç edilen ve o ülkelerde inşaat maliyetlerine dahil edilen makine ve teçhizatın kaynaklanan satış kazançları Türkiye'de kurumlar vergisine tabidir.

Hollanda

Hollanda'da yerleşik kurumların dünya çapındaki gelirleri üzerindeki vergi oranı yüzde 25'tir (31 Aralık 2017: yüzde 25). Kurumlar vergisi oranı, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisnaların indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Eğer herhangi bir vergi anlaşması yok ise, çifte vergilendirmeyi önleme ile ilgili yerleşik firmalar için yurtdışındaki kuruluşlardan oluşan yurtdışı işletme gelirleri için Hollanda gelir vergisi için tek taraflı kararname ile istisna sağlanmaktadır.

Hollanda vergi mevzuatına göre, mali zararlar gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere dokuz yıl taşınabilir. Mali zararlar bir yıla kadar geçmiş yıl karları ile mahsuplaştırılabilir. Şirketler vergi beyannamelerini, süre uzatma talebinde bulunmadıkları takdirde ki bu normal koşullarda ilave dokuz aylık süreyi ifade eder, ilgili hesap döneminin kapanışını takip eden altı ay içerisinde vermek zorundadır. Vergi incelemesine yetkili makamlar, beyannamenin verilmesini takip eden yılın başından başlamak üzere beş yıl süresince vergi beyannamelerini ve bunlara temel olan muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve bulguları neticesinde yeniden tarhiyat yapabilirler.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

26 Vergi (devamı)

Malavi

Malavi kanunlarına göre kurumlar vergisi oranı yerel firmalar için yüzde 30 iken yabancı firmalar ve şubeler için yüzde 35 olarak uygulanmaktadır. Ancak Grup, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ülkedeki faaliyetleri ile elde ettiği gelirlerin belirlenen istisnalara uyması sebebiyle kurumlar vergisine tabi değildir.

İsviçre

İsviçre'deki kurumlar vergisi Kantonal ve Federal gelir vergilerinin bir birleşimidir. Kantonal vergi yüzde 23.36 (2017: yüzde 23.38) efektif oranı ile ilgili dönemin net karı üzerinden ve yüzde 0.401 (2017: yüzde 0.401) efektif oranı ile ilgili dönemin özkaynakları üzerinden hesaplanmaktadır. Federal gelir vergisi yüzde 8.50 (2017: yüzde 8.50) oranı ile ilgili dönemin net karı üzerinden hesaplanmaktadır. Vergi giderleri vergiden düşülebilir giderler olduğu için etkin faiz oranı yüzde 24 seviyesinde gerçekleşmektedir (2017: yüzde 24). Kantonal ve Federal vergilere ek olarak, çeşitli etkin oranlar üzerinden son iki yıllık brüt gelirler, kira giderleri ve personel sayısı üzerinden hesaplanan profesyonel vergi adında bir vergi hesaplanmaktadır.

İsviçre'deki vergi mevzuatına göre mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere yedi yıl süre taşınabilir. Şirketler uzatma talebinde bulunmadıysa, vergi beyannamelerini ilgili vergi yılı kapanışını takip eden ilk dört ay içerisinde vermelidir. Vergi incelemesine yetkili makamlar, beyannamenin verilmesini takip eden yılın başından başlamak üzere beş yıl süresince vergi beyannamelerini ve bunlara temel olan muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve bulguları neticesinde yeniden tarhiyat yapabilirler.

Sırbistan

Sırbistan kanunlarına göre kurumlar vergisi oranı olarak yüzde 15 olarak uygulanmaktadır.

İran

İran kanunlarına göre kurumlar vergisi oranı olarak yüzde 25 olarak uygulanmaktadır.

İsveç

İsveç kanunlarına göre kurumlar vergisi oranı yüzde 22 olarak uygulanmaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

26 Vergi (devamı)

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla gelir vergisi aşağıdaki gibidir:

Etkin vergi oranının mutabakatı

	Devam eden faaliyetler		Durdurulan faaliyetler		Toplam	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Cari dönem kurumlar ve gelir vergileri	235.217	252.413	--	--	235.217	252.413
Ertelenmiş vergi gideri / (geliri)	(53.434)	54.486	--	--	(53.434)	54.486
Toplam gelir vergisi gideri	181.783	306.899	--	--	181.783	306.899

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllarda raporlanan vergi karşılığı, vergi öncesi kar/(zarar) üzerinden yasal vergi oranı kullanılarak hesaplanan tutardan farklıdır. İlgili mutabakat dökümü aşağıdaki gibidir:

	2018		2017	
	Tutar	%	Tutar	%
Vergi öncesi kar/(zarar)	192.391	--	1.974.248	--
Şirket'in yasal vergi oranı ile hesaplanan vergi	(42.326)	(22,00)	(394.850)	(20,00)
Kalıcı farklar:				
Kanunen kabul edilmeyen giderler	(533.148)	(277,12)	(145.767)	(7,38)
Vergiden muaf gelir	638.227	331,73	501.975	25,43
Yurtdışı bağlı ortaklıkların vergi oranı farklarının etkisi	(703)	(0,37)	10.423	0,53
Matrah artırımı düzeltme etkisi	(5.886)	(3,06)	--	--
Vergi oranı değişikliği etkisi	23.629	12,28	(8.144)	(0,41)
Kayıtlara alınmamış ertelenmiş vergi varlıkları	11.808	6,14	--	--
Üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmamış önceki dönem geçici farkların kayıtlara alınması	6.495	3,38	6.661	0,34
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar payları ve konsolidasyon düzeltmeleri etkileri	(175.353)	(91,14)	(222.395)	(11,26)
Dönem zararı etkisi	(3.969)	(2,06)	--	--
Üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmamış geçmiş yıllar mali zararlarının kullanılması	(166.434)	(86,51)	(2.734)	(0,14)
Üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmayan elektrik dağıtım hakkının cari dönem amortisman gideri	(4.223)	(2,20)	2.243	0,11
Yatırım teşviki	73.943	38,43	--	--
Diğer, net	(3.843)	(1,81)	(54.311)	(2,75)
Vergi gideri	(181.783)	(94,49)	(306.899)	(15,53)

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

26 Vergi (devamı)

Gelir vergisi varlıkları/borçları

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla gelir vergisi varlıkları ve borçları aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Gelir vergisi	181.783	306.899
Eksi: Ertelenmiş vergi gideri/(geliri)	(53.434)	54.486
Eksi: Peşin ödenen kurumlar vergisi	244.022	213.483
Cari dönem vergisiyle ilgili (varlıklar) / borçlar, net	(8.805)	38.930

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 49.077 TL tutarındaki (31 Aralık 2017: 78.413 TL) ödenecek vergi ile 57.882 TL tutarındaki (31 Aralık 2017: 39.483 TL) peşin ödenen vergi, farklı vergi mevzuatı ile ilişkili olduğu için mahsup edilmemiştir.

Ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü

Ertelenmiş vergi, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi matrahında kullanılan değerleri arasındaki vergi indirimine konu olmayan şerefiye ve muhasebeye ve vergiye konu olmayan ilk defa kayıtlara alınan varlık ve yükümlülük farkları hariç geçici farklar üzerinden hesaplanır.

Kayıtlara alınmamış ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, önceki yıllar mali zararlarından oluşan 311.857 TL (31 Aralık 2017: 119.039 TL tutarındaki ertelenmiş vergi varlığı kayıtlara alınmamıştır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, indirilebilir diğer geçici farklar bulunmamaktadır (31 Aralık 2017: Bulunmamaktadır). Söz konusu zararlar 2023 yılından sonra indirimine konu olmayacaktır. Söz konusu kalemlerden oluşan ertelenmiş vergi varlığı, gelecekte geçici farkların kullanılabilmesini sağlayacak vergilendirilebilir karların gerçekleşmesinin muhtemel olmaması nedeniyle kayıtlara alınmamıştır.

Taşınan mali zararlarının vade tarihleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir:

	2018	2017
2018	--	114.177
2019	60.856	211.084
2020	89.853	250.689
2021	252.813	17.196
2022	149.831	2.047
2023	990.860	--
	1.544.213	595.193

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

26 Vergi (devamı)

Kayıtlara alınan ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü

31 Aralık tarihi itibarıyla, ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğüne atfolunan kalemler aşağıdakilerden oluşmaktadır:

	2018		2017	
	Varlık	Yükümlülük	Varlık	Yükümlülük
İzin karşılığı	12.886	(2)	4.435	--
Kıdem tazminatı karşılığı	5.891	(6)	8.525	--
Kredi ve alacaklar değer düşüklüğü karşılıkları	588	(4.896)	4.780	--
Gerçeğe uygun değer farkı kar zarara yansıtılan finansal varlıklar	2.952	(8.688)	--	(26.188)
Satılmaya hazır finansal yatırımlar	--	--	11.849	--
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar	--	(13.656)	--	--
Türev finansal araçlar	--	--	--	(988)
Karşılıklar	10.215	(13.610)	6.291	(1.136)
Stoklar	--	(60.565)	--	(30.846)
Borçlanmalar üzerindeki TMS 39 etkisi	12.488	(1.121)	6.727	(16.139)
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	--	(183.010)	--	(174.861)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	286.655	(32.871)	248.433	(31.127)
Yapılamakta olan yatırımlar	57.050	(5.416)	--	(5.211)
Yatırım teşvikleri	131.994	--	61.287	--
Taşınan mali zararları	72.750	--	26.332	--
Devam eden inşaat sözleşmeleri	--	--	--	--
Tamamlanma oranı yöntemi etkisi	2.700	--	--	(7.477)
İmtiyazlı hizmet alacakları	--	(426.465)	--	(312.890)
Şüpheli alacaklar karşılığı	7.488	1.153	4.747	--
Güvence bedelleri	15.752	--	10.899	--
1 Ocak 2018 itibarıyla TFRS 9, TFRS 15 ve TFRYK 22 politika değişikliği	(8.227)	--	--	--
Diğer geçici farklar	26.928	(228)	67.236	(5.074)
Toplam ertelenmiş vergi varlığı/ (yükümlülüğü)	638.110	(749.381)	461.541	(611.937)
Mahsuplaşma	(435.393)	435.393	(358.457)	358.457
Toplam ertelenmiş vergi varlığı/ (yükümlülüğü), net	202.717	(313.988)	103.084	(253.480)

Türk vergi mevzuatına göre mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere beş yıl süre taşınabilir. Bu nedenle, taşınmış mali zararlardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlığının geri kazanımı için son yıl 2023'dir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

26 Vergi (devamı)

2018 yılı içerisinde ertelenmiş verginin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2018	Açılış etkisi	Yabancı para çevrim farkı etkisi	Kar veya zararda kayda alınan	Diğer kapsamlı gelirden kayda alınan	31 Aralık 2018
İzin karşılığı	4.435	--	--	8.449	--	12.884
Kıdem tazminatı karşılığı	8.525	--	--	(2.640)	--	5.885
Kredi ve alacaklar değer düşüklüğü karşılıkları	4.780	--	--	(9.088)	--	(4.308)
Gerçeğe uygun değer farkı kar zarara yansıtılan finansal varlıklar	(26.188)	--	--	20.452	--	(5.736)
Satılmaya hazır finansal yatırımlar	11.849	--	--	(11.849)	--	--
Türev finansal araçlar	(988)	--	--	988	--	--
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar	--	--	--	(13.656)	(13.656)	--
Karşılıklar	5.155	--	--	(8.550)	--	(3.395)
Stoklar	(30.846)	--	--	(29.719)	--	(60.565)
Borçlanmalar üzerindeki TMS 39 etkisi	(9.412)	--	--	20.779	--	11.367
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	(174.861)	--	--	(8.149)	--	(183.010)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	217.306	--	--	36.478	--	253.784
Yapılmakta olan Yatırımlar	(5.211)	--	--	56.845	--	51.634
Yatırım teşvikleri	61.287	--	--	70.707	--	131.994
Taşınan mali zararlar	26.332	--	--	46.418	--	72.750
Tamamlanma oranı yöntemi etkisi	(7.477)	--	--	10.177	--	2.700
Değişen muhasebe politikalarının etkisi (TFRS 9, TFRS 15 ve TFRS 22)	--	6.445	--	(14.672)	--	(8.227)
İmtiyazlı hizmet alacakları	(312.890)	--	--	(113.575)	--	(426.465)
Şüpheli alacaklar karşılığı	4.747	--	--	3.894	--	8.641
Güvence bedelleri	10.899	--	--	4.853	--	15.752
Diğer geçici farklar	62.162	--	4.751	(40.213)	--	26.700
Toplam ertelenmiş vergi varlığı/ (yükümlülüğü)	(150.396)	6.445	4.751	53.434	(25.505)	(111.271)

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

26 Vergi (devamı)

2017 yılı içerisinde ertelenmiş verginin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2017	Yabancı para çevrim farkı etkisi	Kar veya zararda kayda alınan	Diğer kapsamlı gelirde kayda alınan	31 Aralık 2017
İzin karşılığı	6.125	--	(1.690)	--	4.435
Kıdem tazminatı karşılığı	5.407	--	3.118	--	8.525
Kredi ve alacaklar değer düşüklüğü karşılıkları	4.235	--	545	--	4.780
Gerçeğe uygun değer farkı kar zarara yansıtılan finansal varlıklar	(21.218)	--	(4.970)	--	(26.188)
Satılmaya hazır finansal yatırımlar	6.609	--	5.877	(637)	11.849
Türev finansal araçlar	675	--	(1.663)	--	(988)
Devam eden inşaat sözleşmeleri	(2.288)	2.288	--	--	--
Karşılıklar	4.670	--	485	--	5.155
Stoklar	(42.409)	--	11.563	--	(30.846)
Borçlanmalar üzerindeki TMS 39 etkisi	(6.814)	--	(2.598)	--	(9.412)
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	(85.003)	--	(89.858)	--	(174.861)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	150.991	--	66.315	--	217.306
Yapılmakta olan Yatırımlar	--	(5.211)	(5.211)	--	--
Yatırım teşvikleri	63.911	--	(2.624)	--	61.287
Taşınan mali zararlar	31.001	--	(4.669)	--	26.332
Tamamlanma oranı yöntemi etkisi	(11.817)	--	4.340	--	(7.477)
İmtiyazlı hizmet alacakları	(201.061)	--	(111.829)	--	(312.890)
Şüpheli alacaklar karşılığı	4.642	--	105	--	4.747
Güvence bedelleri	12.806	--	(1.907)	--	10.899
Diğer geçici farklar	(12.572)	(3.163)	77.897	--	62.162
Toplam ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü)	(92.110)	(3.163)	(54.486)	(637)	(150.396)

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

27 Sermaye, yedekler ve diğer özkaynak kalemleri

Ödenmiş sermaye

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Şirket'in ödenmiş sermayesi 400.000 TL olup, (31 Aralık 2017: 400.000 TL), her biri 1 tam TL (31 Aralık 2017: 1 tam TL) olan 400.000.000 (31 Aralık 2017: 400.000.000) adet kayıtlı hisseden oluşmaktadır.

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Çalık Holding'in sermaye yapısı, pay sayısına göre aşağıdaki gibidir:

	2018		2017	
	Paylar (bin adet)	%	Paylar (bin adet)	%
Ahmet Çalık	367.999	91,99	399.999	99,99
Delta Netherlands B.V. ⁽¹⁾	32.000	8,00	--	--
Diğer	1	0,01	1	0,01
	400.000	100	400.000	100

⁽¹⁾24 Aralık 2018 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile Şirket'in pay sahiplerinden Ahmet Çalık'ın nominal değeri 1 TL olan, 32.000.000 TL tutarındaki 32.000.000 adet pay adedinin tamamını her türlü hakkı ile birlikte Delta Netherlands B.V.'ye devredilmiş ve Delta Netherlands B.V. Şirket'in ortaklık yapısına eklenmiştir.

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Birinci tertip yasal yedekler, sermayenin yüzde 20'sine ulaşıncaya kadar yasal dönem karının yüzde 5'i oranında ayrılmaktadır. İkinci tertip yasal yedek akçeler, sermayenin yüzde 5'ini aşan tüm kar payı dağıtımlarının yüzde 10'u oranında ayrılmaktadır. Birinci tertip yasal yedek akçelerin kullanımları sınırlanmıştır ve kar payı dağıtımı sermayenin yüzde 50'sini aşmadıkça söz konusu yedek akçeler dağıtılamazlar.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde, kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmı istisna kapsamına alınmıştır. Bu istisna, satış yapıldığı dönemde uygulanmakta ve satış kazancının istisnadan yararlanan kısmı satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulmaktadır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, ilişikteki konsolide finansal tablolarda, kontrol gücü olmayan paylar net edilmiş olarak kardan ayrılmış kısıtlanmış yedekler içindeki iştirak satışından doğan özel fon tutarı 871.945 TL'dir (31 Aralık 2017: 702.300 TL).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, ilişikteki konsolide finansal tablolarda, kontrol gücü olmayan paylar net edilmiş toplam yasal yedek miktarı 1.497.851 TL'dir (31 Aralık 2017: 1.191.070 TL).

Kontrol gücü olmayan paylar

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren yıllara ait, kontrol gücü olmayan payların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
	229.470	180.253
Dönem kar / (zararının) kontrol gücü olmayan paylara atfolunan kısmı	38.274	57.932
Yabancı para çevrim farkı	59.542	20.177
Muhasebe politikalarındaki değişikliğin ve diğer düzeltmelerin etkisi	2.990	--
Birleşme etkisi	(114.423)	--
Kontrol gücü olmayan pay değişikliklerinin etkisi	21.365	(17.853)
Kontrol gücü olmayan payı olan bağlı ortaklık kuruluşu	--	2.350
Kontrol gücü olmayan payların sermaye artırımına katılımı	14	12.240
Temettü dağıtımı	(33.603)	(25.629)
Dönem sonu bakiyesi	203.629	229.470

Yabancı para çevrim farkları

Yabancı para çevrim farkları, yurtdışı faaliyetlerin finansal tablolarının çevriminden kaynaklanan kur farklarından oluşmaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

28 Hasılat

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait hasılat ve satışların maliyetleri aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Yurt içi satışlar	4.718.362	3.782.727
Yurt dışı satışlar	4.503.306	7.602.401
Diğer satışlar	41.309	37.114
Satış indirimleri (-)	(87.661)	(36.850)
Ara toplam	9.175.316	11.385.392
Satışların maliyeti (-)	(7.697.980)	(8.988.121)
Toplam finans dışı faaliyetlerden brüt kar	1.477.336	2.397.271
Finans sektörü gelirleri	2.086.820	1.650.068
Finans sektörü gelirlerinin maliyeti (-)	(917.785)	(571.815)
Toplam finans sektörü brüt karı	1.169.035	1.078.253
Toplam brüt kar	2.646.371	3.475.524

2018 yılı satışların maliyeti içerisinde 258.051 TL tutarında amortisman ve itfa payı gideri bulunmaktadır (2017: 168.842 TL).

29 Genel yönetim giderleri, pazarlama, satış ve dağıtım giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri ve niteliklerine göre giderler

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait genel yönetim giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Personel giderleri	447.657	383.524
Amortisman ve itfa payı giderleri	97.330	99.198
Bakım ve onarım giderleri	76.390	53.416
Kira giderleri	53.325	73.120
Sigorta giderleri	50.518	35.309
Dışarıdan sağlanan faydalar	41.674	40.366
Vergi, resim ve harçlar	41.335	25.809
Danışmanlık giderleri	38.074	32.112
Seyahat ve konaklama giderleri	26.887	20.117
Temsil giderleri	24.140	20.768
Haberleşme giderleri	17.662	20.029
Ofis giderleri	5.860	5.934
Diğer	98.533	71.625
Toplam	1.019.385	881.327

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

29 Genel yönetim giderleri, pazarlama, satış ve dağıtım giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri ve niteliklerine göre giderler (devamı)

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait satış, pazarlama ve dağıtım giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Reklam ve promosyon giderleri	100.070	79.472
Personel giderleri	93.561	89.273
Kira giderleri	21.158	15.438
Komisyon giderleri	19.338	11.556
Nakliye giderleri	14.175	12.515
Bakım ve onarım giderleri	14.023	58.255
Danışmanlık giderleri	8.365	10.321
Seyahat ve konaklama giderleri	6.437	10.765
Amortisman ve itfa payı giderleri	5.884	3.679
Vergi, resim ve harçlar	4.947	4.055
Haberleşme giderleri	1.022	1.037
Ofis giderleri	504	9.449
Diğer	29.481	29.433
Toplam	318.965	335.248

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait araştırma ve geliştirme giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Saha araştırma giderleri ⁽¹⁾	18.843	44.168
Personel giderleri	14.806	7.676
Seyahat ve konaklama giderleri	5.475	2.707
Amortisman ve itfa payı giderleri	4.718	5.504
Danışmanlık giderleri	3.521	2.460
Temsil giderleri	802	827
Kira giderleri	358	336
Diğer	5.884	11.276
Toplam	54.407	74.954

⁽¹⁾ Saha araştırma giderleri Grup'un madencilik ve petrol üretim alanında faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının dönem içerisinde yaptığı saha araştırma geliştirme faaliyetleri sonucu ortaya çıkan giderlerden oluşmaktadır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

29 Genel yönetim giderleri, pazarlama, satış ve dağıtım giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri ve niteliklerine göre giderler (devamı)

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait personel ve amortisman ve itfa giderlerinin gider çeşitlerine göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Personel giderleri		
Satışların maliyeti	792.763	644.648
Genel yönetim giderleri	447.657	383.524
Satış, pazarlama ve dağıtım giderleri	93.561	89.273
Araştırma ve geliştirme giderleri	14.806	7.676
Toplam	1.348.787	1.125.121
Amortisman ve itfa giderleri		
Satışların maliyeti	258.051	168.842
Genel yönetim giderleri	97.330	99.198
Satış, pazarlama ve dağıtım giderleri	5.884	3.679
Araştırma ve geliştirme giderleri	4.718	5.504
Toplam	365.983	277.223

30 Esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait esas faaliyetlerden diğer gelirler aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
İmtiyazlı hizmet sözleşmelerinden alacaklara ilişkin gerçeğe uygun değer farkı, net (Dipnot 10)	264.045	188.414
Karşılık iptal / geri çevrimleri	164.869	82.326
Kur farkı geliri	148.660	90.670
Güncellenmiş alternatif yatırım getiri tutarı	131.379	88.672
Faiz gelirleri	36.489	38.803
Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer artış kazancı	--	97.590
Diğer	140.154	104.989
Toplam	885.596	691.464

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait esas faaliyetlerden diğer giderler aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Kur farkı gideri	374.875	297.098
Vazgeçilen alacak zararı ⁽¹⁾	265.643	--
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklara ilişkin karşılık gideri	148.353	75.653
Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer azalış zararı	69.043	--
Şüpheli alacak karşılık giderleri	47.609	42.006
Diğer karşılık giderleri	36.484	65.300
Reeskont giderleri	1.987	11.607
Diğer	54.873	26.113
Toplam	998.867	517.777

⁽¹⁾ Anateks Anadolu Tekstil Fabrikaları Anonim Şirketi'nden olan 265.643 TL'lik alaktan vazgeçilmesi sebebi ile ilgili alacak giderleştirilmiştir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

31 Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım faaliyetlerinden gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Türev finansal araçlardan karlar	156.663	9.165
Gerçeğe uygun değer farkı kar zarara yansıtılan finansal varlıklardan kazançlar	100.080	112.441
Hisse senetlerinden elde edilen temettü geliri	10.183	157
Maddi duran varlık satış karı	7.536	4.801
İştirak satış karı	--	43.232
Müşterek faaliyet satış karı	--	185.321
Diğer	56.315	12.933
	330.777	368.050

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım faaliyetlerinden giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Maddi duran varlık satış zararı	12.429	898
Gerçeğe uygun değer farkı kar zarara yansıtılan finansal varlıklardan zararlar	7.140	--
Türev finansal araçlar zararı	--	50.420
Kur farkı gideri	207	43
Diğer ⁽¹⁾	17.501	658
Toplam	37.277	52.019

⁽¹⁾ 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıla ait yatırım faaliyetlerinden diğer giderler esas olarak 17.169 TL tutarında Doğu Akdeniz'in yapılmakta olan yatırımlarının iptal edilmesinden oluşmaktadır.

32 Finansman gelirleri ve giderleri

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait finansman gelirlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Borçlanmalarla ilgili kur farkı gelirleri	88.251	122.720
Toplam	88.251	122.720

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait finansman giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
Borçlanmalarla ilgili kur farkı giderleri	615.790	406.957
Borçlanmalarla ilgili faiz giderleri	793.986	439.683
Teminat mektup giderleri	22.443	14.783
Banka komisyon giderleri	19.908	27.212
Diğer komisyon ve ücretler	4.061	58.662
Toplam	1.456.188	947.297

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

33 Diğer işletmelerdeki paylara ilişkin açıklamalar

Grup'un kontrol gücü olmayan payların önemli seviyede olduğu bağlı ortaklıklarına ilişkin detaylar ve konsolidasyon düzeltmeleri öncesi özet finansal bilgiler aşağıdaki gibidir:

Bağlı ortaklık	Kontrol gücü olmayan paylar	Kontrol gücü olmayan paylara atfolunan kâr	Birikmiş kontrol gücü olmayan paylar	Kontrol gücü olmayan paylara ödenen temettü
Albtelecom				
31 Aralık 2018	19,73	(1.670)	56.816	--
31 Aralık 2017	25,22	(7.296)	32.864	--
Çalık Enerji				
31 Aralık 2018	4,58	47.864	210.635	(33.603)
31 Aralık 2017	4,58	57.868	101.937	(25.555)

Albtelecom'un Grup konsolidasyon düzeltmeleri ve eliminasyonları öncesi, bireysel finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

Albtelecom özet finansal durum tablosu	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Nakit ve nakit benzerleri	7.992	5.142
Ticari alacaklar	41.105	47.980
Diğer dönen varlıklar	38.896	24.070
Duran varlıklar	1.043.531	808.255
Toplam varlıklar	1.131.524	885.447
Kısa vadeli borçlanmalar	20.261	15.128
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	291.179	229.163
Uzun vadeli yükümlülükler	532.668	437.096
Toplam yükümlülükler	844.108	681.387
Toplam özkaynaklar	287.416	204.060
Toplam özkaynaklar ve yükümlülükler	1.131.524	885.447

Albtelecom özet kar veya zarar tablosu	2018	2017
Hasılat	363.735	242.838
Satışların maliyeti	(233.328)	(157.327)
Esas faaliyet giderleri	(129.513)	(92.347)
Yatırım faaliyetlerinden giderler	(9.840)	(654)
Finansman gelirleri / (giderleri)	669	(21.126)
Vergi giderleri	(186)	(315)
Dönem zararı	(8.463)	(28.931)

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

33 Diğer işletmelerdeki paylara ilişkin açıklamalar (devamı)

Çalık Enerji'nin Grup konsolidasyon düzeltmeleri ve eliminasyonları öncesi, konsolide finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

Çalık Enerji özet finansal durum tablosu	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Nakit ve nakit benzerleri	331.659	272.265
Ticari alacaklar	1.784.529	2.473.045
Diğer dönen varlıklar	687.279	578.127
Duran varlıklar	4.468.785	3.738.887
Toplam varlıklar	7.272.252	7.062.324
Kısa vadeli borçlanmalar	170.641	124.775
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	483.082	168.834
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	1.872.858	2.699.176
Uzun vadeli yükümlülükler	1.272.322	1.448.774
Toplam yükümlülükler	3.798.903	4.441.559
Toplam özkaynaklar	3.473.349	2.620.765
Toplam özkaynaklar ve yükümlülükler	7.272.252	7.062.324
Çalık Enerji özet kar veya zarar tablosu	2018	2017
Hasılat	4.959.853	4.806.941
Satışların maliyeti	(3.784.544)	(3.360.779)
Esas faaliyet gelirleri	166.376	95.575
Yatırım faaliyetlerinden (giderler) / gelirler	(524)	1.485
Finansman giderleri, net	(184.968)	(93.981)
Vergi giderleri	(124.496)	(125.758)
Dönem karı	1.031.697	1.323.483

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil)

Finansal risk yönetimi

Genel bakış

Grup finansal araçların kullanımına bağlı olarak aşağıdaki risklere maruz kalabilmektedir:

- kredi riski
- likidite riski
- piyasa riski
- operasyonel risk

Bu dipnot Grup'un yukarıda belirtilen risklere maruz kalma durumu, Grup'un hedefleri, riski ölçmek ve yönetmek için olan politika ve süreçler ve Grup'un sermayeyi yönetimi ile ilgili bilgi sunmaktadır. Daha detaylı niceliksel açıklamalar konsolide finansal tablolarda sunulmuştur.

Risk yönetim çerçevesi

Risk yönetimi aktiviteleri gerçekçi bir organizasyon yapısı ile idare edilmektedir ve üst düzey yönetim tarafından tamamen desteklenmektedir.

Grup piyasa, operasyonel, likidite ve karşı tarafın yükümlülüklerini yerine getirememe risklerinin sonucu olarak farklı endüstrilerde ve bölgelerdeki işletme operasyonlarının olumsuz etkilenmemesini garantiye almak için risk yönetimi açısından proaktif hareket etmektedir. Risk yönetimi ve iç denetim bölümleri her alt sektör içinde ve grup düzeyinde açığa çıkacak riskleri de içeren farklı risk çeşitleri için farkındalık yaratmakta, bu farkındalıkları korumakta ve uygun risk yönetimi mekanizmasının uygulandığından emin olmaktadır.

Bankacılık:

Risk yönetiminin çerçevesi

Grup'un bankacılık sektöründe faaliyet gösteren Aktifbank ve BKT, riskleri azaltmak için aktif olarak teminat yönetimi sistemini kullanmaktadır. Grup'un bankacılık ve finans sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının yönetim kurulları, risk yönetiminin çatısını oluşturmakla yükümlüdür. Yönetim Kurulu, Denetim Komitesini ve Risk Yönetimi Departmanını kurarak, Grup'un bankacılık sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının risk yönetimi politikalarının geliştirilmesini ve yakından takip edilmesini sağlamıştır. Denetim Komitesinde icrai faaliyetlerde bulunmayan üyeler bulunmaktadır ve bunlar faaliyetlerini doğrudan yönetim kuruluna raporlanmaktadır.

Grup'un bankacılık sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının risk yönetim politikaları karşılaşılabilecek risklere karşı oluşturulmuştur. Uygun risk limitleri ve kontrolleri kurulmuş ve limitler ve riskler yakından takip altına alınmıştır. Risk Yönetimi Politikaları ve Sistemleri düzenli olarak gözden geçirilerek piyasa koşullarındaki değişiklikler yakından takip edilir. Grup'un bankacılık sektöründe faaliyet gösteren grubu eğitimler ve prosedürler ile her çalışanın rolünü ve sorumluluklarını doğru bir şekilde anlayabileceği bir kontrol ortamı sağlamayı hedefler.

Denetim Komitesinin sorumlulukları arasında risk yönetimi politika ve prosedürlerinin uyumu Aktifbank'ın ve BKT'nin karşılaştacağı risklere karşı risk yönetiminin çatısının yeterliliğinin takip edilmesi de yer almaktadır. Denetim komitesi bu faaliyetleri gerçekleştirirken iç denetim tarafından da desteklenir. İç denetim, risk yönetimi kontrollerinin değerlendirilmesinden ve bunların denetim komitesine sunulmasından sorumludur.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

Finansal risk yönetimi (devamı)

Kredi riski

Kredi riski, bir müşteri veya karşı tarafın sözleşmedeki yükümlülüklerini yerine getirmemesi riskidir ve önemli ölçüde müşteri alacakları ve yatırım araçlarından kaynaklanmaktadır.

Grup'un başlıca finansal varlıkları, nakit ve nakit benzerleri, finansal yatırımlar, ticari ve diğer alacaklardır. Grup alacak hesapları için belirli miktarda teminat talep etmektedir. Belirli bir tutarın üzerinde kredi talebi olan tüm müşteriler için kredi değerlendirmesi yapılmaktadır.

Raporlama tarihi itibarıyla, önemli bir kredi riski yoğunlaşması bulunmamaktadır. Maksimum kredi riski, konsolide finansal tablolardaki finansal varlıkların kayıtlı değerleriyle sınırlıdır.

Bankacılık:

Değer düşüklüğüne uğramış müşterilere verilen kredi ve avanslar ve yatırım amaçlı menkul kıymetler

Banka, her raporlama döneminde, bir finansal varlık veya finansal varlık grubunun değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin ortada tarafsız göstergelerin bulunup bulunmadığı hususunu değerlendirir. Anılan türden bir göstergenin mevcut olması durumunda, Grup'un bankacılık ve finans sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıkları ilgili değer düşüklüğü tutarını tespit eder.

Değer düşüklüğü karşılığı

Grup'un bankacılık ve finans sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıkları, verdiği krediler ve elinde tuttuğu borç senetleri portföyünde meydana gelen değer düşüklükleri için karşılık ayırmaktadır. Bu karşılıklar önemli bir riske maruz kalınması durumunda ayrılan bireysel karşılıklardır.

Tüketici kredi portföyünün artması nedeniyle 1 Ocak 2012 tarihinden itibaren Aktifbank bireysel bazda karşılık ayrılan belirli kredilerin dışındaki krediler için de geçmiş yıllardaki eğilimleri de izleyerek toplu bazda karşılık ayırmaya başlamıştır.

Aktiften silme politikası

Grup'un bankacılık sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıkları, alacağın veya daha önce tahsis etmiş olduğu kredinin tahsil edilemeyeceğine kanaat getirdiğinde bu alacak için ayrılmış karşılığı iptal ederek alacağı aktiften siler. Borçlunun veya menkul kıymeti ihraç edenin, borcunu ödeyemeyeceği ve teminatların riski karşılayamayacağı durumlarda bu karar belirginleşir.

Yeniden yapılandırılan krediler

Borçlunun finansal durumunda meydana gelen bozulma nedeniyle kredinin süresinin yeniden yapılandırılmasıyla kredilerin vadesi değiştirilir. Kredi yeniden yapılandırılan krediler arasına girdikten sonra iyi bir performans sergilese bile bu kategoride takip edilmeye devam eder.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

Kredi riski (devamı)

Kredi riskine maruz tutar:

Finansal varlıkların kayıtlı değerleri, maruz kalınan azami kredi riskini gösterir. Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2018	Alacaklar					
	Ticari alacaklar			Diğer alacaklar		
	İlişkili taraf	İlişkili olmayan taraflar	İlişkili olmayan taraflar	İlişkili olmayan taraflar	Bankalardaki nakit ^(*)	Finansal yatırımlar ^(**)
	814.515	4.977.069	1.713.693	963.941	3.825.290	9.624.348
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	814.515	4.977.069	1.713.693	963.941	3.825.290	11.531.787
- Azami riskin teminatı ile güvence altına alınmış kısmı	--	66.153	--	--	--	--
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	814.515	4.690.086	1.713.693	963.941	3.825.290	10.254.038
B. Vadesi geçmiş ama değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	--	286.983	--	--	--	956.129
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	--	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--	321.620
- Değer düşüklüğü (-)	--	281.977	--	17.820	--	819.058
- Teminatlarla güvence altına alınmış kısmı	--	(281.977)	--	(17.820)	--	(497.438)
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--	--
D. Bilanço dışı kredi içeren unsurlar	--	--	--	--	--	--

^(*) Merkez bankası ve kasa bakiyeleri hariçtir.

^(**) Hisse senetleri ve yatırım fonları hariçtir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

Kredi riski (devamı)

Kredi riskine maruz tutar:

	Alacaklar					
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	
	İlişkili taraf	İlişkili olmayan taraflar	İlişkili olmayan taraflar	İlişkili olmayan taraflar	Bankalardaki nakit ^(*)	Finansal yatırımlar ^(**)
31 Aralık 2017	113.541	8.112.122	511.087	921.086	1.311.423	6.284.851
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	113.541	8.112.122	511.087	921.086	1.311.423	6.284.851
- Azami riskin teminatı vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	113.541	7.930.271	511.087	921.086	1.311.423	6.284.851
B. Vadesi geçmiş ama değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	--	181.851	--	--	--	--
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	--	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	217.412	--	12.677	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	(217.412)	--	(12.677)	--	--
- Teminatlarla güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--	--
D. Bilanço dışı kredi içeren unsurlar	--	--	--	--	--	--

^(*) Merkez bankası bakiyeleri hariçtir.

^(**) Hisse senetleri ve yatırım fonları hariçtir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

Kredi riski (devamı)

Değer düşüklüğü zararları

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla vadesi geçmiş, değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların yaşlandırma analizi aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2018	Alacaklar		Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar	
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	99.121	--	502.037
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	45.001	--	157.911
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	16.704	--	89.156
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	126.157	--	172.168
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	--	--	34.857
Toplam	286.983	--	956.129
Teminat vb. ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--

31 Aralık 2017	Alacaklar		Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar	
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	47.555	--	468.050
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	24.414	--	15.498
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	29.954	--	19.014
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	79.928	--	193.170
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	--	--	--
Toplam	181.851	--	695.732
Teminat vb. ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--

Likidite riski

Likidite riski Grup faaliyetlerinin genel fonlmasında ve pozisyon yönetiminde ortaya çıkmaktadır. Bu risk, Grup'un varlıklarını hem uygun vade ve oranlarda fonlayamama hem de bir varlığı makul bir fiyata ve uygun bir zaman dilimi içinde likit duruma getirememesi risklerini kapsamaktadır. Grup'un kaynak yaratımı için bankalara erişimi vardır ve aktiflerinin belirli miktarını nakit ve nakde eşdeğer varlıklar olarak tutmaktadır. Grup hedeflerine ulaşmak için gerekli olan fon kaynaklarındaki değişimleri belirlemek ve seyrini izlemek suretiyle sürekli olarak likidite riskini değerlendirmektedir.

Bankacılık:

Likidite riski yönetimi

Grup'un bankacılık sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının yaklaşımına göre yükümlülüklerin baskı altındaki zamanlarda veya normal zamanlarda beklenmeyen kayıplara neden olmadan ve işletmenin ismine zarar vermeden karşılanabilmesi için yeterli likiditeye sahip olunmalıdır.

Kısa dönem fonlmasının kaynağı para piyasalarından kısa vadeli borçlanmalardır. Uzun vadeli borçlanmalara gerek duyulduğunda sermaye piyasası araçlarından faydalanılmaktadır. Ek fonlamaya ihtiyaç duyulduğunda yurtiçi ve yurtdışı bankalardan fon toplanabilmektedir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

Likidite riskine maruz kalma

Grup'un bankacılık sektöründe faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının likidite riski için anahtar ölçümü, net likit varlıkların kısa vadeli alınan borçlara oranıdır. Bu nedenle net likit varlıklar arasında nakit ve nakit benzerleri ile aktif bir pazarı olan alım satım amaçlı finansal varlıklar yer almaktadır.

31 Aralık tarihleri itibarıyla, finansal yükümlülüklerin kayıtlı değeri, sözleşmeye dayalı nakit akışları veya beklenen nakit akışları ile vadeleri aşağıdaki gibidir:

2018	Kayıtlı değer	Sözleşmeye bağlı nakit akışı	3 aydan az	3-12 ay	1-5 yıl	5 yıldan fazla
Sözleşme uyarınca vadeler						
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	(21.490.583)	(21.503.165)	(13.574.925)	(5.893.183)	(1.918.296)	(116.761)
Borçlanmalar	(11.648.789)	(12.480.936)	(5.618.388)	(5.134.621)	(1.504.994)	(222.933)
	(33.139.372)	(33.984.101)	(19.193.313)	(11.027.804)	(3.423.290)	(339.694)
Beklenen vadeler						
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Ticari borçlar	(2.364.614)	(2.367.592)	(603.162)	(1.690.389)	(74.041)	--
Diğer borçlar	(1.208.578)	(1.208.578)	(797.983)	(185.063)	(225.532)	--
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	(55.348)	(55.348)	(46.288)	(9.060)	--	--
	(3.628.540)	(3.631.518)	(1.447.433)	(1.884.512)	(299.573)	--
Türev araçlar						
Nakit Girişleri	52.589	2.171.450	985.512	747.081	438.857	--
Nakit çıkışları	(23.017)	(2.156.712)	(972.795)	(750.096)	(433.821)	--

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

2017	Kayıtlı değer	Sözleşmeye bağlı nakit akışı	3 aydan az	3-12 ay	1-5 yıl	5 yıldan fazla
Sözleşme uyarınca vadeler						
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	(14.028.641)	(14.029.358)	(8.574.920)	(3.975.690)	(1.372.646)	(106.102)
Borçlanmalar	(10.454.485)	(11.316.751)	(5.590.520)	(2.809.871)	(2.015.257)	(901.103)
	(24.483.126)	(25.346.109)	(14.165.440)	(6.785.561)	(3.387.903)	(1.007.205)
Beklenen vadeler						
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Ticari borçlar	(2.493.612)	(2.626.095)	(723.622)	(1.825.929)	(76.544)	--
Diğer borçlar	(376.225)	(376.225)	(226.417)	(69.988)	(79.820)	--
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	(44.518)	(44.518)	(27.997)	(16.521)	--	--
	(2.914.355)	(3.046.838)	(978.036)	(1.912.438)	(156.364)	--
Türev araçlar						
Nakit Girişleri	12.677	2.230.877	1.724.978	505.899	--	--
Nakit çıkışları	(8.377)	(1.630.877)	(1.084.978)	(545.899)	--	--

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

Piyasa riski

Piyasa riski, yabancı para kuru, faiz oranı ya da sermaye fiyatları gibi piyasa fiyatlarındaki değişimlerin Grup'un gelirini veya elinde tuttuğu finansal araçların değerlerini etkilemesi riski olarak ifade edilir. Piyasa riski yönetiminin amacı bir yandan kabul edilebilir parametreler içinde maruz kalınan piyasa riskini yönetirken getiriye optimize etmektir.

Faiz oranı riski

Grup'un faaliyetleri, faizli varlıklar ve borçlarının farklı zaman veya miktarlarda itfa oldukları ya da yeniden fiyatlandırıldıklarında faiz oranlarındaki değişim riskine maruz kalmaktadır. Değişken faizli varlık ve yükümlülüklerle ilgili olarak Grup altı aylık Libor ya da farklı çeşitteki faiz oranları gibi çeşitli değişken faiz göstergelerinin yeniden fiyatlama özelliklerindeki farklılık olarak betimlenen baz riskine maruz kalmaktadır. Grup'un temel stratejileriyle tutarlı olan piyasa faiz oranları dikkate alındığında risk yönetim faaliyetleri, net faiz gelirini en iyi duruma getirmeyi hedeflemektedir.

Profil

31 Aralık itibarıyla Grup'un faiz bileşenine sahip finansal kalemlerinin rapor tarihindeki faiz yapısı şu şekildedir:

	2018	2017
Sabit faizli kalemler		
Finansal varlıklar	6.757.727	5.992.932
Finansal yükümlülükler	31.284.693	22.254.135
Değişken faizli kalemler		
Finansal varlıklar	14.879.669	11.428.999
Finansal yükümlülükler	1.854.679	2.228.991

31 Aralık 2018 tarihinde Türk Lirası para birimi cinsinden olan faiz 100 baz puan yüksek olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 14.635 TL (31 Aralık 2017: 11.598 TL) daha düşük olacaktı. Aynı şartlar altında Türk Lirası para birimi cinsinden olan faiz 100 baz puan düşük olsaydı vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 10.045 TL (31 Aralık 2017: 11.598 TL) daha yüksek olacaktı.

Sabit faizli araçlar için gerçeğe uygun değer duyarlılık analizi

Grup'un, gerçeğe uygun değerleri kar veya zarara yansıtılan sabit faizli finansal varlık ve yükümlülük ve gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı muhasebeleştirme modeli altında kaydedilen riskten korunma amaçlı türev enstrümanları (vadeli faiz oranı takasları) bulunmamaktadır. Bu nedenle, raporlama dönemi itibarıyla faiz oranlarındaki değişim kar veya zararı etkilemeyecektir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

Kur riski

Grup, yabancı para biriminden yaptığı satışlar, satın almalar ve borçlanmalardan dolayı kur riskine maruz kalmaktadır. Bu işlemlerin yapıldığı yabancı para birimleri büyük oranda Avro ve TL'dir (31 Aralık 2017: USD ve Avro).

Grup, yabancı para birimlerindeki diğer parasal varlık ve yükümlülükler açısından, gerekli olduğunda kısa vadeli dengesizlikleri gidermek için spot oranlardan yabancı para alım satımı yaparak maruz kalınan kur riskini kabul edilebilir seviyede tutmaktadır.

Grup, kurun değişmesine bağlı olarak yabancı para cinsinden borçlar ve banka kredilerinin çevriminden dolayı kur riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu riskler Yönetim Kurulu tarafından gözlemlenmekte ve onaylanan limitler içerisinde pozisyon alınarak ve gerektiğinde türev araçlar kullanarak sınırlandırılmaktadır.

Grup, yabancı para cinsindeki finansal durum tablosu kalemlerinden kaynaklanan yabancı para riskini asgari seviyeye indirmek için zaman zaman türev araçlarının kullanımının yanı sıra atıl nakit tutarlarını yabancı para olarak tutmaktadır.

31 Aralık 2018 itibarıyla Grup'un maruz kaldığı kur riskleri, TL bazında aşağıdaki gibidir:

DÖVİZ POZİSYONU TABLOSU

	31 Aralık 2018			
	TL karşılığı	Türk Lirası	Avro	Diğer ⁽¹⁾
1. Ticari alacaklar	646.924	72.195	42.832	316.538
2a. Parasal finansal varlıklar(kasa, banka hesapları dahil)	10.526.220	66.513	1.099.840	3.829.871
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--
3. Diğer	965.768	9.313	145.095	81.820
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	12.138.912	148.022	1.287.767	4.228.229
5. Ticari alacaklar	12	12	--	--
6a. Parasal finansal varlıklar	4.842.212	--	484.976	1.918.778
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--
7. Diğer	48.463	461	3.223	28.574
8. Duran varlıklar (5+6+7)	4.890.687	473	488.199	1.947.352
9. Toplam varlıklar (4+8)	17.029.599	148.495	1.775.966	6.175.581
10. Ticari borçlar	(8.176.740)	(100.818)	(1.286.802)	(319.077)
11. Finansal yükümlülükler	(5.545.345)	(552.844)	(354.853)	(2.853.450)
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	(3.315.343)	(157.555)	(215.696)	(1.857.572)
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(5.713)	--	(134)	(4.909)
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(17.043.141)	(811.218)	(1.857.484)	(5.035.007)
14. Ticari borçlar	(1.096.017)	--	(163.523)	(110.300)
15. Finansal yükümlülükler	(756.573)	(288.354)	(57.437)	(121.986)
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	(4.863)	--	--	(4.863)
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	--	--	--	--
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(1.857.453)	(288.354)	(220.960)	(237.149)
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	(18.900.594)	(1.099.572)	(2.078.445)	(5.272.156)
19. Finansal durum tablosu dışı türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a+19b)	(42.807)	--	(20.893)	83.136
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı	1.439.409	--	66.828	1.036.569
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	(1.482.215)	--	(87.721)	(953.433)
20. Net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	(1.913.802)	(951.078)	(323.372)	986.562
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (TFRS 7.b23) (=1+2a+5+6a+10+11+12a+14+15+16a)	(2.879.513)	(960.852)	(450.664)	797.940

⁽¹⁾ TL karşılıkları verilmiştir.

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

31 Aralık 2017 itibarıyla Grup'un maruz kaldığı kur riskleri, TL bazında aşağıdaki gibidir:

DÖVİZ POZİSYONU TABLOSU

	31 Aralık 2017			
	TL karşılığı	USD	Avro	Diğer ⁽¹⁾
1. Ticari alacaklar	701.092	113.591	58.323	9.283
2a. Parasal finansal varlıklar(kasa, banka hesapları dahil)	7.500.817	807.142	909.508	349.475
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--
3. Diğer	684.829	26.289	129.061	2.894
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	8.886.738	947.022	1.096.892	361.652
5. Ticari alacaklar	258.082	29.743	32.309	--
6a. Parasal finansal varlıklar	3.253.974	287.560	441.774	174.497
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--
7. Diğer	20.022	3.232	1.728	33
8. Duran varlıklar (5+6+7)	3.532.078	320.535	475.811	174.530
9. Toplam varlıklar (4+8)	12.418.816	1.267.557	1.572.703	536.182
10. Ticari borçlar	(6.105.867)	(292.849)	(1.068.172)	(177.941)
11. Finansal yükümlülükler	(4.343.410)	(496.062)	(492.669)	(247.667)
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	(1.999.958)	(296.869)	(135.707)	(267.411)
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(10.558)	(2.582)	(181)	--
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(12.459.793)	(1.088.362)	(1.696.729)	(693.019)
14. Ticari borçlar	(793.898)	(53.859)	(129.632)	(5.396)
15. Finansal yükümlülükler	(1.081.710)	(191.089)	(79.934)	--
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	(3.451)	(915)	--	--
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	--	--	--	--
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(1.879.059)	(245.863)	(209.566)	(5.396)
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	(14.338.852)	(1.334.225)	(1.906.295)	(698.415)
19. Finansal durum tablosu dışı türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a+19b)	274.171	20.329	(3.734)	214.353
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı	1.484.538	181.815	114.908	279.883
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	(1.210.367)	(161.486)	(118.642)	(65.530)
20. Net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	(1.645.865)	(46.339)	(337.326)	52.120
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (TFRS 7.b23) (=1+2a+5+6a+10+11+12a+14+15+16a)	(2.614.329)	(93.607)	(464.200)	(165.159)

⁽¹⁾ TL karşılıkları verilmiştir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

Kur riski (devamı)

Duyarlılık analizi

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren yılda USD'nin belirtilen para birimleri karşısında %10 değer kazanmasının/kaybetmesinin özkaynaklar ile kar veya zararı ne tutarda etkileyeceği (vergi etkisi göz ardı edilmiştir) aşağıda gösterilmektedir.

31 Aralık 2018	Kar / (Zarar)		Özkaynak	
	USD'nin değer kazanması	USD'nin değer kaybetmesi	USD'nin değer kazanması	USD'nin değer kaybetmesi
Türk Lirası paritesindeki %10 artış/(azalış)				
1-Net varlık / yükümlülük, Türk Lirası	95.108	(95.108)	--	--
2-Türk Lirası tutarın korunma muhasebesine konu olan kısmı (-)	--	--	--	--
3- Türk Lirası'nın net etkisi (1+2)	95.108	(95.108)		
Avro paritesindeki %10 artış/(azalış)				
4- Net varlık / yükümlülük, Avro	194.928	(194.928)	--	--
5-Avro tutarın korunma muhasebesine konu olan kısmı (-)	--	--	--	--
6- Avro'nun net etkisi (4+5)	194.928	(194.928)		
Diğer paritelerdeki %10 artış/(azalış)				
7-Diğer para biriminde varlık/yükümlülükler	(98.656)	98.656	--	--
8-Diğer para birimi tutarın korunma muhasebesine konu olan kısmı	--	--	--	--
9- Diğer para birimlerinin net etkisi (7+8)	98.656	(98.656)	--	--
TOPLAM (3+6+9)	191.380	(191.380)	--	--

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

Kur riski (devamı)

31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla sona eren yıllarda Türk Lirası'nın belirtilen para birimleri karşısında %10 değer kazanmasının/ kaybetmesinin özkaynaklar ile kar veya zararı ne tutarda etkileyeceği (vergi etkisi gözardı edilmiştir) aşağıda gösterilmektedir.

31 Aralık 2017	Kar / (Zarar)		Özkaynak	
	TL'nin değer kazanması	TL'nin değer kaybetmesi	TL'nin değer kazanması	TL'nin değer kaybetmesi
USD paritesindeki %10 artış/(azalış)				
1-Net varlık / yükümlülük. USD	17.479	(17.479)	--	--
2-USD tutarın korunma muhasebesine konu olan kısmı (-)	--	--	--	--
3- USD'in net etkisi (1+2)	17.479	(17.479)	--	--
	--	--		
Avro paritesindeki %10 artış/(azalış)				
4- Net varlık / yükümlülük. Avro	152.320	(152.320)		
5-Avro tutarın korunma muhasebesine konu olan kısmı (-)	--	--		
6- Avro'nun net etkisi (4+5)	152.320	(152.320)	--	--
Diğer paritelerdeki %10 artış/(azalış)	--	--		
7-Diğer para biriminde varlık/yükümlülükler	(5.212)	5.212		
8-Diğer para birimi tutarın korunma muhasebesine konu olan kısmı	--	--		
9- Diğer para birimlerinin net etkisi (7+8)	(5.212)	5.212	--	--
	--	--	--	--
TOPLAM (3+6+9)	164.587	(164.587)	--	--

Sermaye yönetimi

Sermaye yönetimi kapsamında Grup'un amaçları;

- Grup'un faaliyet gösterdiği ülkelerdeki finansal piyasaları düzenleyen ve denetleyen kurumlarının zorunlu kıldığı sermaye gerekliliklerini sağlamak;
- Hissedarlar ve diğer pay sahiplerine kar ve fayda sağlanmasına devam edebilmek amacıyla, Grup'un devamlılığının sürdürülebilmesini güvence altına almak;
- Hissedarlarına yeterli getiriye sağlamak.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

Sermaye yönetimi (devamı)

Bankacılık:

Aktifbank

Aktifbank'ın sermaye yeterliği BDDK tarafından sürekli olarak izlenmektedir.

1 Temmuz 2012 tarihinden itibaren 28 Haziran 2012 tarih 28337 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış "Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik" hükümlerince sermaye yeterliliği standart oranı tespit edilmektedir. Sermaye yeterliliği standart oranı hesabına dahil edilen piyasa riski hesaplamasında, Standart Yöntem kullanılmaktadır.

BDDK'ın düzenleyici kurallarına göre Aktifbank'ın toplam sermayesinin toplam risk ağırlıklı varlıklara oranının %12 olması gerekir.

Raporlama dönemi sonu itibarıyla Aktifbank'ın sermaye yeterlilik oranı %12,87'tir (31 Aralık 2017: %13,37).

BKT

BKT'nin temel politikası, yatırımcı ve kredi veren için güçlü sermaye yapısını devam ettirmek ve işlerin gelişerek devam etmesini sağlamaktır. Sermaye'nin dönüş oranı önemlidir ve BKT yüksek dönüşlerle sermaye pozisyonu arasında bir denge kurmuştur. Dönem boyunca BKT'nin sermaye yönetiminde önemli bir değişiklik meydana gelmemiştir.

Yasal Sermaye: BKT, Arnavutluk'taki yasal düzenleyici kuruluş olan Bank of Albania ("BoA")'nın oluşturduğu ve takip ettiği oranları ve ölçüleri kullanarak sermaye yeterlilik rasyosunu yakından takip etmektedir. "Sermaye Yeterlilik" düzenlemesi 8269 numaralı ve 23 Aralık 1997 tarihli kanunla BoA tarafından kabul edilmiş, 9662 numaralı ve 18 Aralık 2006 tarihli kanunla da tüm Arnavutluk Cumhuriyeti'ndeki bankalar için zorunlu hale getirilmiştir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

BKT (devamı)

Sermaye Yeterlilik Rasyosu: Sermaye Yeterliliği Rasyosu yasal sermayenin risk bazlı varlıklar ve finansal durum tablosu dışı yükümlülüklerle oranıdır ve yüzde olarak ifade edilir. Sermaye Yeterlilik Oranı yasal sermayenin risk ağırlıklı finansal durum tablosu içi ve dışı kredi riski ve karşı taraf kredi riski ile piyasa ve operasyonel risk için sermaye gerekliliklerinin toplamı olarak hesaplanan maruz kalınan risk ağırlıklılıklarına oranıdır. Bank of Albania tarafından belirlenen asgari sermaye yeterlilik oranı %12'dir ve BKT'nin 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sermaye yeterlilik rasyosu %17,53'dir (31 Aralık 2017: %14,28).

2015 Aralık ayında BKT aşağıdaki Yasal Sermaye Yeterlilik Oranı, 1. Kuşak Sermaye Yeterlilik Oranı ve Adi Hisse Senedi Sahiplerine Ait Özkaynak 1. Kuşak Oranı olarak sırasıyla %17,53, %16,19 ve %16,19 (2017: sırasıyla %14,28, %13,08 ve %13,08) oranlarını raporlamıştır.

Risk Ağırlıklı Varlıklar (RWAs): Kredi riski hesaplaması için finansal durum tablosu içi ve dışı kalemler 15 risk sınıfında sınıflandırılmaktadır. Her bir risk sınıfı uygun risk ağırlığı ve ilgili ağırlıklandırılmış risk tutarının nasıl değerlendirileceği ile ilgili kendi özel şartlarına sahiptir. Karşı taraf kredi riski için Standartlaştırılmış Metod uygulanmaktadır. Piyasa riski, BKT'nin mevzuatta tanımlanan sermaye şartlarını ve/veya ya da belirlenmiş asgari eşik değerlerin üzerinde toplam yabancı para net açık pozisyonu sahip olma durumunu karşılayan alım satım amaçlı finansal varlık portföyü olması halinde hesaplanmaktadır. Operasyonel risk sermaye yeterliliği Basit Gösterge Metodu'na göre hesaplanmaktadır.

Uyum: BKT yıl boyunca gerekli iç ve dış sermaye yeterliliklerine uygun olarak faaliyetlerini sürdürmüştür.

Operasyonel risk

Operasyonel risk, Grup'un süreçleri, personeli, teknolojisi ve altyapısı ile kredi, piyasa ve likidite riski dışında kalan yasa ve düzenlemelerin gerektirdikleri ve kurum kültürünün genel kabul görmüş standartları gibi dışsal faktörler ile ilgili olan birçok sebepten kaynaklanabilen doğrudan ve ya dolaylı zarar etme riskidir. Operasyonel risk, Grup'un bütün faaliyetlerinden kaynaklanır.

Grup'un amacı finansal ve Grup'un saygınlığına gelebilecek zarardan kaçınma ve maliyet verimliliğini dengeleyecek ve yenilikçiliği ve yaratıcılığı kısıtlayacak kontrol prosedürlerinden kaçınacak şekilde operasyonel riski yönetmektir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

Operasyonel risk (devamı)

Operasyonel riske yönelik kontrollerin geliştirilmesi ve uygulanmasında birincil sorumluluk her işletme biriminin üst yönetimine verilmiştir. Bu sorumluluk, aşağıdaki alanlarla ilgili operasyonel riskin yönetilmesi için genel Grup standartlarının geliştirilmesi ile desteklenmektedir.

- işlemlerin bağımsız yetkilendirilmesini de içeren uygun bir görev dağılımının gereklilikleri
- işlemlerin mutabakatının yapılması ve izlenmesi ile ilgili gereklilikler
- düzenleyici ve diğer yasal gereklilikler ile uyum
- kontrol ve prosedürlerin dökümanite edilmesi
- karşılaşılan operasyonel risklerin ve belirlenen riskler için kontrol ve prosedürlerin yeterliliklerinin periyodik değerlendirilmesi ile ilgili gereklilikler
- faaliyet zararlarının ve tavsiye edilen zarar tazmin aksiyonlarının raporlanması ile ilgili gereklilikler
- acil durum planlarının geliştirilmesi
- eğitim ve profesyonel gelişim
- etik ve iş standartları
- verimli olduğu durumda sigortalamayı da içerecek risk hafifletmesi

Grup standartları ile uyumluluk İç Denetim'in yürüttüğü periyodik inceleme programı ile desteklenmektedir.

Gerçeğe uygun değer bilgisi

Gerçeğe uygun değer, piyasa katılımcıları arasında işlem tarihinde Grup dahil olduğu varlığa ya da borca ilişkin asıl piyasada ya da asıl piyasanın bulunmadığı durumlarda, en avantajlı piyasada gerçekleştiği varsayılan olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyattır.

Mevcut olması halinde Grup, bir finansal aracın gerçeğe uygun değerini aktif bir piyasada işlem gören fiyatından belirlemektedir. Bir piyasa, işlem fiyatları hazır ve düzenli olarak var olduğu ve bilgili bir alıcı ile satıcı arasında gerçek ve düzenli yapılan işlemleri yansıttığı durumlarda aktif olarak değerlendirilir. Eğer bir finansal araca ilişkin piyasa aktif değilse, Grup gerçeğe uygun değeri ilgili gözlemlenebilir verilerin en fazla kullanılacağı uygun bir değerlendirme yöntemleri kullanarak ölçer.

ÇALIK HOLDING ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

Gerçeğe uygun değer bilgileri (devamı)

Aşağıdaki tablo finansal araçların kategorileri arasındaki mutabakatı göstermektedir:

	İtfa edilmiş maliyet	GUD farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan	Toplam kayıtlı değer	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam gerçeğe uygun değer
31 Aralık 2018								
Gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen finansal varlıklar								
Finansal yatırımlar	1,364,791	1,061,315	8,669,065	11,095,171	7,054,386	2,979,470	1,061,315	11,095,171
Türevler	--	52,589	--	52,589	--	52,589	--	52,589
Gerçeğe uygun değerleriyle ölçülmeyen finansal varlıklar								
Finansal yatırımlar	--	15,650	--	15,650	15,650			--
Ticari alacaklar	5,791,584	--	--	5,791,584	--	--	--	--
Diğer alacaklar	2,677,634	--	--	2,677,634	--	--	--	--
Nakit ve nakit benzerleri	4,228,984	--	--	4,228,984	--	--	--	--
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	11,531,787	--	--	11,531,787	--	--	--	--
	25,594,780	1,129,554	8,669,065	35,393,399	7,054,386	3,032,059	1,076,965	11,163,410
Gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen finansal yükümlülükler								
Türevler	--	23,017	--	23,017	--	23,017	--	23,017
Gerçeğe uygun değerleriyle ölçülmeyen yükümlülükler								
Borçlanmalar	11,648,789	--	--	11,648,789	--	--	11,648,789	11,648,789
Ticari borçlar	2,364,614	--	--	2,364,614	--	--	--	--
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	21,490,583	--	--	21,490,583	--	--	--	--
Diğer borçlar ¹⁾	861,585	--	--	861,585	--	--	--	--
	36,365,571	23,017	--	36,388,588	--	23,017	11,648,789	11,671,806

¹⁾ Alınan depozito ve teminatlar diğer borçlar hesabına dahil edilmemiştir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

Gerçeğe uygun değer bilgileri (devamı)

Aşağıdaki tablo finansal araçların kategorileri arasındaki mutabakatı göstermektedir.

31 Aralık 2017	Alım satım amaçlı elde tutulan	Gerçeğe uygun değerle ölçülen	Kredi ve alacaklar	Satılmaya hazır	Vadeye kadar elde tutulan	Diğer finansal yükümlülük	Toplam kayıtlı değer	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam gerçeğe uygun değer
Gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen finansal varlıklar											
Finansal yatırımlar	--	719.678	--	5.446.317	--	--	6.165.995	3.914.413	1.586.529	665.053 ^(*)	6.165.995
Türevler	12.677	--	--	--	--	--	12.677	--	12.677	--	12.677
Gerçeğe uygun değerleriyle ölçülmeyen finansal varlıklar											
Finansal yatırımlar	--	--	--	43.309	912.601	--	955.910	--	--	955.910 ^(*)	955.910
Ticari alacaklar	--	--	8.225.663	--	--	--	8.225.663	--	--	--	--
Diğer alacaklar	--	--	1.432.173	--	--	--	1.432.173	--	--	--	--
Nakit ve nakit benzerleri	--	--	1.567.584	--	--	--	1.567.584	--	--	--	--
Finans sektörü faaliyetlerden alacaklar	--	--	10.513.398	--	--	--	10.513.398	--	--	--	--
	12.677	719.678	21.738.818	5.489.626	912.601	--	28.873.400	3.914.413	1.599.206	1.620.963	7.134.582
Gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen finansal yükümlülükler											
Türevler	8.377	--	--	--	--	--	8.377	--	8.377	--	8.377
Gerçeğe uygun değerleriyle ölçülmeyen yükümlülükler											
Borçlanmalar	--	--	--	--	--	10.454.485	10.454.485	--	--	10.454.485	10.454.485
Ticari borçlar	--	--	--	--	--	2.493.612	2.493.612	--	--	--	--
Finans sektörü faaliyetlerden borçlar	--	--	--	--	--	14.028.641	14.028.641	--	--	--	--
Diğer borçlar ^(*)	--	--	--	--	--	50.942	50.942	--	--	--	--
	8.377	--	--	--	--	27.027.680	27.036.057	--	8.377	10.454.485	10.462.862

^(*) Alınan depozito ve teminatlar diğer borçlar hesabına dahil edilmemiştir.

^(*) Gösterim amaçlı hesaplanmıştır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

Gerçeğe uygun değer bilgileri (devamı)

Gerçeğe uygun değer hiyerarşisi

Gerçeğe uygun değer seviyeleri aktif piyasada işlem gören borsa fiyatları ile değerlendirme (Seviye 1), borsa fiyatından başka direkt ya da endirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdiler ile değerlendirme (Seviye 2) ve piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdiler ile değerlendirme (Seviye 3) olmak üzere 3 seviyeden oluşmaktadır:

Grup, gerçeğe uygun değeri belirlerken kullandığı verilere göre aşağıdaki gerçeğe uygun değer seviyelerini belirlemektedir.

- Seviye 1: Bu kategoride kullanılan veriler, özdeş varlıklar ya da borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlardır. Bu kategori gerçeğe uygun değeri direkt olarak aktif piyasadaki fiyatları ile değerlendirilen ve piyasanın Grup portföyünü temsil ettiği finansal araçları içermektedir.
- Seviye 2: Bu kategoride kullanılan veriler, Seviye 1'de yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar ya da borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) ya da dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki verilerden oluşmaktadır. Bu kategori benzer finansal araçlar için aktif piyasada fiyatı olan finansal araçları, daha az aktif piyasada işlem gören benzer ya da özdeş finansal araçları ve dolaylı ya da dolaysız olarak piyasada gözlemlenen veriler kullanılarak diğer değerlendirme teknikleri ile değerlendirilen finansal araçları içermektedir.
- Seviye 3: Bu kategoride kullanılan veriler, varlık ya da borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan verilerden (gözlemlenebilir nitelikte olmayan veriler) oluşmaktadır. Bu kategori benzer finansal araçlar için piyasada kayıtlı fiyatı bulunan ve benzer finansal araçlar ile arasındaki farkları yansıtmak için gözlemlenemeyen düzeltmelerin ve varsayımların yapılmasını gerektiren finansal araçlardır. Bu kapsamda gözlemlenebilir olmamak; benzer bir işlemin fiyatının belirlenmesinde kullanılacak piyasa verisinin çok az olması ya da hiç veri olmamasıdır.

Değerleme modelleri

Grup finansal araçların gerçeğe uygun değerlerinin tahmininde aşağıdaki varsayımları kullanmaktadır:

Hisse senetleri: Borsada işlem gören hisse senetlerinin gerçeğe uygun değerleri kayıtlı piyasa fiyatları ile belirlenir. Kayıtlı piyasa fiyatının olmaması durumunda, gerçeğe uygun değeri benzer menkul kıymetlerin kayıtlı piyasa fiyatı ile ya da diğer değerlendirme teknikleri ile değerlendirilir. Değerleme teknikleri indirgenmiş nakit akım modelleri ve işlem çarpanı metodlarını içermektedir.

Gerçeğe uygun değer farkı kar zarara yansıtılan hisse senetleri 31 Aralık 2018 tarihinde bağımsız bir şirket tarafından değerlendirilmiştir. İndirgenmiş nakit akışları kullanılarak yatırımın gerçeğe uygun değeri 1.061.315 TL (201.736 USD karşılığı) (31 Aralık 2017: 719.678 TL (190.803 USD karşılığı)) olarak belirlenmiştir.

Borç senetleri: Gerçeğe uygun değerleri, mevcut olması durumunda kayıtlı piyasa fiyatlarına göre belirlenir. Kayıtlı piyasa fiyatları borsadan, satıcıdan, brokardan, fiyatlandırma hizmeti ya da düzenleme servisinden elde edilebilir. Eğer aktif piyasada kayıtlı fiyat mevcut değilse, gerçeğe uygun değer bir ya da daha fazla fiyatlandırma hizmetinden alınan piyasa verilerinin analizi ya da piyasa faiz oranı eğrilerini kullanan indirgenmiş nakit akım değerlendirme teknikleri ile belirlenir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

34 Finansal araçlar, finansal araçlardan kaynaklanan riskin niteliği ve düzeyi (Gerçeğe uygun değer açıklamaları dahil) (devamı)

Gerçeğe uygun değer bilgileri (devamı)

Değerleme modelleri (devamı)

Türev varlık ve yükümlülükler: Türevler değerlendirme teknikleri kullanılarak değerlendirilir. Değerleme teknikleri ve verileri türevin çeşidine ve bağlı olduğu menkul kıymetin içeriğine bağlıdır. Gözlemlenebilir fiyatlar ve model verileri genellikle türev işlem piyasasında ve basit tezgah üstü piyasada işlem gören türevler için mevcuttur.

Gözlemlenebilir piyasa fiyatının ve model verilerinin mevcut olması yönetimin tahmin ve varsayımlar yapma ihtiyacını ve gerçeğe uygun değer belirleme ile ilgili belirsizlikleri azaltmaktadır. Türev varlık ve yükümlülüklerin değerlemesinde kullanılan temel model indirgenmiş nakit akımlar modelidir. Bu modeller gelecekteki tahmini nakit akımlarının cari değerini hesaplar. Değerleme modellerine girdiler mümkün olması durumunda gözlemlenebilir piyasa verilerinden belirlenir. Girdiler, borsalardan, satıcılardan, brokerlardan ya da ortak fiyat sağlayıcılarından elde edilen fiyatları, verim eğrisi, getiri marjı, temerrüt oranı, geri kazanım oranı, temel teşkil eden faiz oranlarındaki volatilité, hisse fiyatları ve döviz kurlarını içermektedir. Bu girdiler kayıtlı fiyatlara, son zamanlarda yapılan alım-satımlara, mevcut olması durumunda bağımsız piyasa fiyatına atıfta bulunarak belirlenir.

Modellerden elde edilen gerçeğe uygun değer tahminleri, likidite riski ve model belirsizlikleri gibi faktörlerin üçüncü kişi piyasa katılımcılarının işlemi fiyatlandırırken dikkate aldığı ölçüde Grup tarafından düzeltilir. Gerçeğe uygun değerler finansal aracın kredi riskini yansıtır ve Grup şirketinin ve karşı tarafın kredi riskini dikkate alacak düzeltmeleri içerir. Türevlerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesinde hem alacak değerlendirme düzeltmeleri hem de borç değerlendirme düzeltmeleri dikkate alınır.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

35 Grup şirketleri

İlişikteki konsolide finansal tablolar aşağıdaki kuruluşlardan bir araya getirilen finansal bilgilerden meydana getirilmiştir:

Bağlı ortaklıklar

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, tüm bağlı ortaklıklar ve sahiplik oranları aşağıdaki gibidir:

Şirket adı	Çalık Holding ve bağlı ortaklıklarının doğrudan sahiplik oranı (%)		Çalık Holding ve bağlı ortaklıklarının etkin sahiplik oranı(%)	
	2018	2017	2018	2017
Adacami Enerji ⁽¹⁾	99,95	99,95	95,38	95,38
Akılcı Bilişim ⁽¹⁾	70,00	70	66,76	69,96
Aktifbank	99,87	99,86	99,87	99,86
Albatros ⁽⁶⁾	100	--	99,86	--
Albtelecom ⁽⁵⁾	80,27	80,27	74,78	74,8
Amethyst ⁽⁸⁾	100	100	99,29	99,29
Ant Enerji ⁽¹⁾	100	50	95,42	47,71
Artmin ⁽⁸⁾	70,00	70	69,50	69,5
Atayurt İnşaat ⁽¹⁾	99,75	99,75	95,20	95,2
Attivo ⁽⁶⁾	90,00	--	89,88	--
Atlas Petrol	--	100	--	99,89
BKT ⁽⁷⁾	100	100	100	100
Başak Yönetim	100	100	100	100
Çalık Denim B.V.	100	100	99,72	99,72
Cetel Telekom ⁽⁵⁾	93,16	93,16	93,16	93,16
Çalık Alexandria ⁽³⁾	100	100	99,72	99,59
Çalık Denim ⁽⁷⁾	99,72	99,72	99,72	99,72
Çalık Dijital	100	100	100	100
ÇEDAŞ ⁽¹⁾	99,95	99,95	95,38	95,38
Çalık Emlak	98,06	98,06	98,06	98,06
Çalık Enerji Dubai ⁽¹⁾	100	100	95,42	95,42
Çalık Elektrik ⁽¹⁾	100	100	95,42	95,42
Çalık Enerji	95,42	95,42	95,42	95,42
Çalık Enerji Swiss A.G. ⁽¹⁾	100	100	95,42	95,42
Çalık Finansal Hizmetler	100	100	100	100
Çalık Gaz	99,89	99,89	99,89	99,89
Çalık Georgia ⁽¹⁾	100	100	95,42	95,42
Çalık Güneş	99,75	99,75	99,64	99,64
Çalık Hava	100	100	100	100
Çalık İnşaat ⁽²⁾	99,75	99,75	99,24	99,24
Çalık NTF ⁽¹⁾	100	100	95,42	95,42
Çalık Pamuk	86,39	--	86,39	--
Çalık Petrol	80,00	80	79,91	79,91
Çalık Rüzgar ⁽¹⁾	95,00	95	90,65	90,65
Çalık Solar	97,50	97,5	97,40	97,4
Çalık Tarım ⁽⁹⁾	100	--	86,39	--
Çalık Yenilenebilir ⁽¹⁾	100	100	95,42	95,42
ÇEDYAŞ ⁽¹⁾	100	100	95,42	95,42
Çöl Yıldızı ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Demircili ⁽¹⁾	85,00	--	81,11	--
Deniz Güneş Enerjisi ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Deniz Yıldızı ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Doğu Akdeniz Petrokimya	99,40	99,4	99,40	99,4
Duru ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
E-Kent ⁽⁶⁾	100	100	99,87	99,86

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

35 Grup şirketleri (devamı)

Bağlı ortaklıklar (devamı)

Şirket adı	Çalık Holding ve bağlı ortaklıklarının doğrudan sahiplik oranı (%)		Çalık Holding ve bağlı ortaklıklarının etkin sahiplik oranı (%)	
	2018	2017	2018	2017
Eko Biokütle ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Emlak Girişim ⁽⁶⁾	100	100	99,87	99,86
Energy Sabz Arman ⁽¹⁾	100	100	95,42	95,42
Energy Sabz Pouya ⁽¹⁾	100	100	95,42	95,42
E-Post ⁽⁶⁾	100	100	99,87	99,86
E-post Dış Ticaret ⁽⁶⁾	100	--	99,86	--
Esen ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Gap Construction Co. ⁽²⁾	100	100	98,67	98,67
Gap İnşaat Katar ⁽²⁾	100	100	99,48	99,48
Gap Elektrik	99,96	99,96	99,93	99,93
Gap İnşaat Sudan ⁽²⁾	100	100	99,48	99,48
Gap İnşaat Dubai ⁽²⁾	100	100	99,48	99,48
Gap İnşaat Saudi Arabia Ltd ⁽²⁾	100	100	99,48	99,48
Gap İnşaat Ukraine ⁽²⁾	99,00	100	98,49	99,48
Gap İnşaat	99,48	99,48	99,48	99,48
Gap Pazarlama	99,43	95,01	99,43	95,01
Gap Pazarlama FZE ⁽⁴⁾	100	100	99,43	95,01
Gappa ⁽⁴⁾	100	100	99,43	95,01
Gap Yapı	99,75	99,75	99,75	99,75
Gök Safir ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Granite Holding N.V. ⁽¹⁾	100	100	95,42	95,42
Hamerz Green Energy ⁽¹⁾	100	100	95,42	95,42
Innovative Construction ⁽²⁾	100	100	99,48	99,48
Irmak Yönetim	100	100	100	100
İkideniz Petrol	99,99	99,99	99,89	99,89
İnovaban İnovasyon ⁽⁶⁾	67,00	--	66,91	--
İpek ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
JSC Georgia ⁽¹⁾	85,00	85	81,11	81,11
Kamelya ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Kasımpatı ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Kentsel Dönüşüm ⁽²⁾	99,75	99,75	99,24	99,24
Kırlangıç ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Kızılırmak ⁽¹⁾	99,40	99,4	94,86	94,86
Kızılyıldız ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Kuzey Yıldızı ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Lidya Maden	99,29	99,29	99,29	99,29
Malatya Boya ⁽³⁾	100	100	99,72	99,72
Martı ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Mayestan Clean Energy ⁽¹⁾	100	100	95,42	95,42
Mehtap ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Mercan ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Momentum Enerji ⁽¹⁾	100	100	95,42	95,42
Mükafat Portföy ⁽⁶⁾	80,00	80	79,89	79,89
N-Kolay ⁽⁶⁾	100	100	99,87	99,86
Nilüfer ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Olimpos ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Onyx ⁽¹⁾	100	100	95,42	95,42
Pasifik ⁽⁶⁾	100	--	99,87	--
Pavo ⁽⁶⁾	80,00	80	79,89	79,89
Petrotrans Enerji	99,92	99,92	99,92	99,92
Polimetal Mineral (8)	100	100	99,29	99,29

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

35 Grup şirketleri (devamı)

Bağlı ortaklıklar (devamı)

Şirket adı	Çalık Holding ve bağlı ortaklıklarının doğrudan sahiplik oranı (%)		Çalık Holding ve bağlı ortaklıklarının etkin sahiplik oranı (%)	
	2018	2017	2018	2017
Seher ⁽⁶⁾	100,00	--	99,87	--
Seher Yıldızı ⁽⁶⁾	100,00	--	99,87	--
Sembol Enerji	100,00	100	99,89	99,89
Sigortayeri ⁽⁶⁾	100,00	100	99,87	99,86
Synchron ⁽⁴⁾	100,00	100	99,43	95,01
Synergy Marketin N.V. ⁽⁴⁾	100,00	100	99,43	95,01
Tanyeri ⁽⁶⁾	100,00	--	99,87	--
TCB İnşaat	100,00	100	97,40	97,4
Technological Energy ⁽¹⁾	100,00	100	95,42	95,42
Technovision ⁽¹⁾	99,00	90	94,47	85,88
Tura Moda ⁽⁴⁾	100,00	100	99,43	100
Türkmen Elektrik ⁽¹⁾	97,00	97	92,63	92,63
Ufuk ⁽⁶⁾	100,00	--	99,87	--
UPT ⁽⁶⁾	100,00	100	99,86	99,86
White Construction N.V	100,00	100	99,48	99,48
Yakamoz ⁽⁶⁾	100,00	--	99,87	--
Yakut ⁽⁶⁾	100,00	--	99,87	--
Yeşilçay Enerji ⁽¹⁾	100,00	100	95,42	95,42
YEDAŞ ⁽¹⁾	100,00	100	95,38	95,38
YEPAŞ ⁽¹⁾	100,00	100	95,38	95,38

¹ İlk olarak Çalık Enerji altında, sonra ise Grup altında konsolide edilmiştir.

² İlk olarak Gap İnşaat altında, sonra ise Grup altında konsolide edilmiştir.

³ İlk olarak Çalık Denim altında, sonra ise Grup altında konsolide edilmiştir.

⁴ İlk olarak Gap Pazarlama altında, sonra ise Grup altında konsolide edilmiştir.

⁵ İlk olarak Cetel Telekom altında, sonrasında Cetel Çalık altında, sonra ise Grup altında konsolide edilmiştir.

⁶ İlk olarak Aktifbank altında, sonra ise Grup altında konsolide edilmiştir.

⁷ İlk olarak Çalık Finansal Hizmetler altında, sonra ise Grup altında konsolide edilmiştir.

⁸ İlk olarak Lidya Maden altında, sonra ise Grup altında konsolide edilmiştir.

⁹ İlk olarak Çalım Pamuk altında, sonra ise Grup altında konsolide edilmiştir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

35 Grup şirketleri (devamı)

İş ortaklıkları

31 Aralık tarihi itibarıyla iş ortaklıkları ve sahiplik oranları aşağıda belirtilmiştir:

Şirket adı	Çalık Holding ve bağlı ortaklıklarının doğrudan sahiplik oranı (%)		Çalık Holding ve bağlı ortaklıklarının etkin sahiplik oranı (%)	
	2018	2017	2018	2017
Aktif Halk Enerji	50	50	49,93	50
Akuamarin	50	--	49,93	--
Ametist Solar	50	--	49,93	--
Ant Enerji ^(*)	100	50	95,42	47,71
Aytaşı	50	--	49,93	--
Çalık Limak Adi Ortaklığı	50	50	47,69	47,69
Çiğdem	50	--	49,93	--
Defne	50	--	49,93	--
Doğu Aras	50	50	47,71	47,71
Echo	--	50	--	49,93
Gelincik	50	--	49,93	--
Güneştaşı	50	--	49,93	--
Halk Yenilenebilir	50	50	49,93	50
Kaplan Gözü	50	--	49,93	--
Kartaltepe	50	50	49,64	49,65
KÇLE	50	50	47,71	47,71
Kumtaşı	50	--	49,93	--
Kuvars	50	--	49,93	--
Lapis	50	--	49,93	--
LC Electricity	50	50	46,31	50
Leylak	50	--	49,93	--
Lilyum	50	--	49,93	--
Olivin	50	--	49,93	--
Oniks	50	--	49,93	--
Opal	50	--	49,93	--
Polimetal	50	50	49,64	49,64
Sedef	50	--	49,93	--
TAPCO	50	50	49,96	49,96
Taşkent Merkez	50	--	47,71	--
Tunçpınar	50	50	49,64	49,65
Turkuvaz	50	--	49,93	--
Zirkon	50	--	49,93	--

*Ant Enerji'nin kontrolü 3 Ocak 2018 itibarıyla Grup'a geçmiştir.

ÇALIK HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin TL olarak ifade edilmiştir.

35 Grup şirketleri (devamı)

İştirakler

31 Aralık tarihli iştirakler ve sahiplik oranları aşağıda belirtilmiştir:

	Çalık Holding ve bağlı ortaklıklarının doğrudan sahiplik oranı (%)		Çalık Holding ve bağlı ortaklıklarının etkin sahiplik oranı (%)	
	2018	2017	2018	2017
Aktif VKŞ	100	100	99,87	100
Albania Leasing	29,99	29,99	29,99	29,99
Balkan Dokuma	31	31	31	31
CYDEV Investment	99,99	--	25,50	--
Emyap Development	51	--	13,01	--
ELC	36,70	25	36,65	25
Euro-Mediterranean	25,57	21,28	25,50	21,28
Haliç Leasing	32	32	31,96	31,96
Idea Farm	30	--	29,96	--
IFM	5	5	4,99	5
Kazakhstan Ijara Company KIC Leasing	14,32	14,31	14,30	14,31
Kıbrıs Besicilik	99,99	--	25,50	--
Serdar Pamuk	10	10	10	10
Silent Valley	51	--	13	--
Soleren S4 Enerji A.Ş.	--	100	--	50
TTK	32	32	32	32
TJK	34,80	38	34,70	37,89

36 Raporlama döneminden sonraki olaylar

Bulunmamaktadır.

İLETİŞİM

ÇALIK HOLDİNG A.Ş.

Büyükdere Cad. No: 163 34394 Zincirlikuyu,
Şişli/İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel: (0 212) 306 50 00
Faks: (0 212) 306 56 00

ENERJİ

ÇALIK ENERJİ SAN. VE TİC. A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜK

Büyükdere Cad. No: 163 34394 Zincirlikuyu,
Şişli/İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel: (0 212) 942 90 90
Faks: (0 212) 212 29 66

ÇALIK ENERJİ IRAK OFİSİ

Elveziriye M-301 Z-7 D-14/3
BAĞDAT/IRAK

ÇALIK ENERJİ TÜRKMENİSTAN OFİSİ

Aşgabat Şaheri, Berkararlyk Etraby,
Bitarap Türkmenistan Şayoly, 538
AŞGABAT/TÜRKMENİSTAN

ÇALIK ENERJİ GÜRCİSTAN OFİSİ

129a David Aghmashenebeli Ave. 0102,
TİFLİS/GÜRCİSTAN

ÇALIK ENERJİ FZE

Jafza One Building, Office No: 2013,
Jafza/DUBAİ/B.A.E.
Tel: (+971) 4-8812966
Faks: (+971) 4-8839494

ÇALIK ENERJİ ÖZBEKİSTAN OFİSİ

Tashkent City, Yunusabad reyon, Merkez-4,
A.Kodiri street., 24A
100017 TAŞKENT/ÖZBEKİSTAN
Tel: (+ 998) 78- 148 95 55
Faks: (+ 998) 78 148 94 44

ÇALIK ENERJİ LİBYA OFİSİ

Tripoli Tower, Kat: 5 No: 56
TRİPOLİ/LİBYA

YEŞİLİRMAK ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş. (YEDAŞ)

Mimar Sinan Mah. 110. Sok. No: 1
Atakum/SAMSUN/TÜRKİYE
Tel: (0 362) 311 44 00
Faks: (0 362) 400 42 00

YEŞİLİRMAK ELEKTRİK PERAKENDE SATIŞ A.Ş. (YEPAS)

Cumhuriyet Mah. Atatürk Blv. No: 368-370
55200 Atakum/SAMSUN/TÜRKİYE
Tel: (0 362) 311 58 00
Faks: (0 362) 999 29 79
www.yepas.com

KOSOVA ELEKTRİK TEDARİK VE DAĞITIM A.Ş. (KEDS)

Elektrokosova Building, No: 5
Bill Clinton Blv. 10.000
PİRİŞTİNE/KOSOVA
Tel: (+ 383) 0 38 501 101 1602/1410

ARAS ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş.

Şükrüpaşa Mah. TEK Lojmanları Sok.
No: 57 25050
Yakutiye/ERZURUM/TÜRKİYE
Tel: (0 850) 200 20 20
Faks: (0 442) 242 27 80

ÇALIK PETROL ARAMA ÜRETİM SAN. TİC. A.Ş.

Yaşam Caddesi No: 7 Ak Plaza Kat: 16
Söğütözü/ANKARA/TÜRKİYE
Tel: (0 312) 307 70 06
E-posta: info@calikpetrol.com

İNŞAAT

GAP İNŞAAT YATIRIM VE DIŞ TİCARET A.Ş.

Büyükdere Cad. No: 163 34394 Zincirlikuyu,
Şişli, İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel: (0 212) 306 50 00
Faks: (0 212) 306 54 70
E-posta: info@gapinsaait.com

GAP İNŞAAT TÜRKMENİSTAN OFİSİ

Türkmenistan Şahamçasy Aşgabat Şaheri,
Bitarap/Türkmenistan Şayoly, 538
AŞGABAT/TÜRKMENİSTAN
Tel: (+99) 312 75 60 70
Faks: (+99) 312 75 57 55
E-posta: info@gapinsaait.com

GAP İNŞAAT DUBAİ FZE

LB 19, Office No: 1106 P.O. Box 54605
DUBAİ/B.A.E.
Tel: (+971) 4 884 91 47
Faks: (+971) 4 884 91 48
E-posta: info@gapinsaait.com

TARLABAŞI KENTSEL YENİLEME PROJESİ OFİSİ

Hüseyin Ağa Mah. Tarlabası Blv. No: 59
Beyoğlu, İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel: (0 212) 293 93 10
Faks: (0 212) 252 04 77

MADEN

LİDYA MADENCİLİK SAN. VE TİC. A.Ş.

Büyükdere Cad. No: 163
34394 Zincirlikuyu,
Şişli/İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel: (0 212) 306 52 46
Faks: (0 212) 212 28 85

POLİMETAL MADENCİLİK SAN. VE TİC A.Ş.

Beştepe Mah. Yaşam Cad. Ak Plaza No: 7/7
Kat: 1 06560 Yenimahalle, ANKARA/TÜRKİYE
Tel: (0 312) 219 01 62
Faks: (0 312) 219 01 67

ARTMİN MADENCİLİK SAN. VE TİC A.Ş.

Beştepe Mah. Yaşam Cad.
Ak Plaza No: 7/7 Kat 1 06560
Yenimahalle, ANKARA/TÜRKİYE
Tel: (0 312) 219 01 62
Faks: (0 312) 219 01 67

FİNANS

AKTİF BANK GENEL MÜDÜRLÜK

Büyükdere Cad. No: 163/A, 34394
Zincirlikuyu, Şişli, İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel: (0 212) 340 80 00
Faks: (0 212) 340 88 01

BKT ARNAVUTLUK

Banka Kombëtare Tregtare
"Zhan D'Ark" Boulevard TIRAN/ARNAVUTLUK
Tel: (+355) 4 2 250 955
Faks: (+355) 4 2 250 956
E-posta: info@bkt.com.al

BKT KOSOVA

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë J.S.C
"Ukshin Hoti" Street, No 29, Qyteza Pejton,
PİRİŞTİNE/KOSOVA
Tel: (+383) 38 666 666
E-posta: infobktkosova@bkt.com.al

TEKSTİL

ÇALIK DENİM MERKEZ

Keresteciler Sitesi, Fatih Cad. Ladin Sok. No: 17
34169 Merter, Güngören/İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel: (0 212) 459 26 26
Faks: (0 212) 677 41 17

ÇALIK DENİM FABRİKA

1. Organize Sanayi Bölgesi 2. Cad. No: 6
44900 Yeşilyurt, MALATYA/TÜRKİYE
Tel: (0 422) 377 61 00
Faks: (0 422) 237 54 17

GAP PAZARLAMA A.Ş. MERKEZ

Keresteciler Sitesi Fatih Cad. Yıldırım Sok.
No: 18 Merter
Güngören, İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel: (0 212) 306 53 94
Faks: (0 212) 306 53 01

TELEKOM

ALBTELECOM GENEL MÜDÜRLÜK

Autostrada Tiranë – Durrës, Km 7, Kashar,
TIRAN/ARNAVUTLUK
Tel: (+ 355) 4 22 90 100
www.albtelecom.al

DİJİTAL

ÇALIK DIGITAL

Büyükdere Cad. No: 163 34394 Zincirlikuyu,
Şişli/İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel: (0 212) 306 50 00
Faks: (0 212) 306 56 00

